

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله واصحابه صلى الله
عليه وعليهم وسلم وعلى جميع المؤمنين والمؤمنات والمسلمين والمسلمات الامين
والاموات انك مجيب الدعوات ورافع الدرجات ومنزل البركات وقاض الحاجات
(اما بعد) اخوان مسلمين كه بر خدمت بولماسى ديو اميد ايسوب علماء بيست
معتبر بولغان كتابلاردان جمع قيلولوب بورساله نى ترتيب ايللم نقل ايندكم كتاب لاره
كفايه مختصر القورى ومختصر الوقايه وطلب الصغير وهديه الصعلوك وبزازيه ويلارغه مشايخ
معتبر كتابلارد (المؤمنون كائنينان يشك بعضهم بعضا) مضموننجه عرب كتابلاردان
حظلارى بولغان آدملر كه گر چه ضرورتى ولزومى بولماسه ده البته عوام مسلمين او
انشاء الله منفعتدن خالى بولماس ديو منظور اوليمس حق سبحانه وتعالى احتياجى ثابته
بولغان جميع مسلمان قرداشلر نى فائده لندر گاي ايندى آمين بھرمة سيد المرسلين

✽ كتاب الايمان ايمانغه متعلق بولغان حكملر ✽

ايمان لغتده تصديق يعنى كوكل برلن بوزر كه اشانماق شريعتدا
ايمان (تصديق النبى عليه السلام) بيدمير عليه السلام غه اشانماق قدر (بالقلب) كوكل
بران (فى جميع ما) شول نوسه نك بار چه سنك (علم بالضرورة) شيكسوز يانه مش بولدى
(جميعاً) بيدمير عليه السلام نك كيلتموكلگى (به) اول نوسه نى (من عند الله تعالى)
الله تعالى قاشندن * شول ايمان ايكي تورلى ايمان اجمالى ايمان تفصيلى ايمان اجمالى

پیغمبر علیه السلام الله تعالی قاشندان کیترگان نرسه همه سی حق دیب بردن کوکل برلن اشانماق (عربچه سی — آمَنْتُ) کوکل برلن اشاندم مین (بالله) الله تعالی گه (کَمَا) نَتَاكَ (هُوَ) اول الله تعالی (بِأَسْمَائِهِ) اوزینک اسملری برلن نفس امرده نچک اسم لنگان ایسی شولای اشاندم (وَصَفَاتِهِ) هُنَّ اوزینک صفتلاری برلن نفس امرده نچک صفتلانغان ایسی شولای اشاندم (وَقَبْلَتْ) دخی قبول قیلدم مین (جَمِيعَ أَحْكَامِهِ) الله تعالی نك بارچه حکملرینی ایمن تفصیلی پیغمبر علیه السلام الله تعالی قاشندان کیترگان نرسه لرگه آبروب آبروب اشانماق عربچه سی (آمَنْتُ) کوکل برلن اشاندم مین (بالله) الله تعالی گه (وَمَلَأْتِكُنَّ) دخی الله تعالی نك فرشته لرینه (وَكُتُبُهُ) دخی الله تعالی نك کتابلارینه (وَرُسُلُهُ) دخی الله تعالی نك رسوللرینه (وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) دخی صوگنی کونگه (وَالْقَدَرِ) دخی تقدیرگه اشاندم (خَيْرَهُ) تقدیرنک ایندگوسینه (وَشَرَّهُ) دخی تقدیرنک یاوزینه اشاندم (مَنْ اللَّهُ تَعَالَى) الله تعالی دن دیب (وَالْبَعْثِ) دخی قبردن قوبارولوغه اشاندم (بَعْدَ الْمَوْتِ) اولنگاننک صوگنده بویسی تورلی نرسه گه ایمان کیترمک هر برمو من و مسلمان بولغان بندا گه لازم بویسی نرسه گه (مُؤْمِنًا بِهِ) دیلر

الله تعالی گه ایمان کیترمک ره وشی

الله تعالی بار و بر جمیع کمال صفت برلن صفتلانغان جمیع نقصان صفتدان منزه در الله تعالی نی برلنه در اوج نرسه ده خالقیتک یعنی عالمی یاراتماق مغبودیتک یعنی مستحق بولوب عبادت قیلنمش بولماقده هم واجبیته یعنی بار بولوی ذاتندن بولماقده الله تعالی نك ذاتیه صفتلاری علم، قدرت، حیات، سمع، بصر، اراده، کلام، تکوین علم نك معناسی بلیک الله تعالی هر نرسه فی باور بلمگان نرسه سی بولماس اما بلمکی ایراتمک ایله توکل بلمکه ذاتنه مناسب بولغان صفات برلن قدرت کوچی یتمک الله تعالی نك هر نرسه گه قدرتی یتار اما قدرتینک یتمکی تن قدرتی ایله توکلر بلمکی ذاتنه مناسب صفت برلن سمع اشمک معناسنده الله تعالی هر نرسه فی اشتهور اما اشمکی قلاق برلن توکل بلمکه ذاتنه مناسب بولغان صفت برلن بصر کورمک معناسنده الله تعالی هر نرسه فی کوراما کورمکی کوز برلن توکل بلمکه ذاتنه مناسب بولغان صفت برلن اراده تلمک الله تعالی هر نرسه فی تلاسه اول نرسه بولور الله تعالی نك تلاوندن باشقه هیچ نرسه بولماس تلامکی هم بندا تلامکی کبی توکل ذاتنه مناسب بولغان صفت برلن در کلام سویلاشمک معناسنده الله تعالی سویلارلکن سویلامکی بزم کبی قل ایله یا افاق ایله دگل در بلمکه ذاتنه مناسب صفت ایله در تکوین یوقدان بار قیلماق یوقدان بار قیلوچی الله تعالی در بار قیلماق هم ذاتنه مناسب صفت ایله در الله تعالی نك یارادوندن باشقه هیچ نرسه بار بولماس

﴿ سلبیه صفتلار ﴾

(لیس بعرض) یعنی الله تعالی عرض توکل چونکه عرض محل که محتاج الله تعالی هیچ نوسه که محتاج توکل (لیس بجوهر) یعنی الله تعالی جوهر توکل آنک اوچون جوهر جسم نك جزئی الله تعالی جز توکل (لیس بجسم) یعنی الله تعالی جسم توکل چونکه جسم مرکب الله تعالی مرکب توکل (لیس بمصور) یعنی الله تعالی صورت ایاسی توکل چونکه صورت تصویر خاصه سندان الله تعالی ده جسمیت یوق (لیس بمحدود) یعنی الله تعالی حد و نهایه ایاسی توکل هم موندان باشقه کیچیک بیرونه رغان صفتلار دن پاک و منزه در مثلاً زمانده توکل، مکانده توکل، مرکب توکل، اجزاء ایاسی توکل *

﴿ الله تعالی نك فرشته لرینه ایمان رهوشی ﴾

فرشته لر الله تعالی نك قل لاری الله تعالی نك امری بران عمل قبله لار الله تعالی نك عبادتندن باش تارتیلار آشاماق اچمك ابرك و خاتونلق بران صفتلار ناماسلار همیشه عبادتده تورالار

﴿ الله تعالی نك رسول لرینه ایندرگان کتابلارینه ایمان رهوشی ﴾

الله تعالی نك رسول لرینه ایندرگان کتابلاری همه سی حق * الله تعالی اول کتابلارده اوزینك امرینی نهین و عدنی اوعدنی بیان قیلغان اول کتابلار جمعی یوزده دورت کتاب یوزی صحیفه لر یعنی کاغذلار دورتسی الوغ کتابلار یوز صحیفه دن اون صحیفه آدم علیه السلام که ایندرگان ایلی صحیفه شیت علیه السلام که ایندرگان اوتوز صحیفه ادریس علیه السلام که ایندرگان اون صحیفه ابراهیم علیه السلام که ایندرگان توراتنی موسی علیه السلام که ایندرگان زبورنی داود علیه السلام که ایندرگان انجیلنی عیسی علیه السلام که ایندرگان قرآن بیزنك پیغمبروز محمد صلی الله علیه وسلم که ایندرگان

﴿ الله تعالی نك رسول لرینه ایمان رهوشی ﴾

الله تعالی نك پیهرگان رسول لاری کلسی حق اول رسوللار ایمان و عبادت اهلنه اجماع برلن بشارت بیروب کفر و عصیان اهلنی تموغ برلن قورقتب آدملر اوچون کیندن دنیا اش کیرهك دین اش بولسون بیان قیلدیلار هم الله تعالی اوزینك پیغمبرلر معجزه لار بران بولکندی اول پیغمبرلرنك اولگسی آدم علیه السلام ایك صوگنسی علیه السلام در پیغمبرلرنك صانینی بعض حدیثلارده یوز بکرمن دورت مک بوض روایتلارده ایکی یوز بکرمن دورت مک دیو ذکر قیلنسه ده لکن اولی و آرتق عدت که قصر قیلناس سزاق آنک اوچون پیغمبرلر نك صانندان آرتق ذکر قیلناسک پیغمبر بولماغان کیشیلرنی پیغمبرلرگه کرتولازم بوله اگر پیغمبرلر صانندان کیم ذکر قیلنسا پیغمبر بولغان کیشیلرنی پیغمبرلر جمله سندان صانناما و لازم بوله اما پیغمبرلرنك صانی

۲ وعبد = ایندرگانک ایله وعبد و عید یاوزلق ایله وعبد

بەدە رايىت قىلىنغان ھىدىت خىبر ۋاھىد خىبر ۋاھىد ظىنى افادە قىلە ظن اعتقادىياتى
 قايىدە قىلىس ھەم قىصر قىلما ۋا رتق بولوغە اللە تەئالى نىڭ (منهم من قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمَنَّهُمْ
 مَن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ) دىگان قولى دىليل يعنى اللە تەئالى رسول اللەغە خطاب قىلۇب
 ايتىكان پىغىمبەرلەر جەلە سىندىن سىمكا بىيان قىلىنغانى بار ھەم بىيان قىلىنمىغانى بار قىراندە
 سىلەرى ذكر قىلىنۇب بالانفاق پىغىمبەر بولغانلارى (آدم) (ادريس) (نوح) (ھود
 صالح) (ابراھىم) (اسحاق) (اسماعىل) (يعقوب) (يوسف) (موسى) (ھارون) (شعيب)
 لوط) (يعقوب) (زكريا) (داؤود) (سليمان) (ذوالكفل) (ايوب) (يونس) (الياس)
 اليسع) (عيسى) (محمد) صلوات اللە عليهم وسلامه اجمعين (اما عزيز لقمان ذوالقرنين
 بولارنىڭ پىغىمبەر بولۇرئندە اخلاقى بار بعضىلار پىغىمبەر بعضىلار ۋلى دىگان لىر.

رسول بىرلن نبى آراسىندە ايورما

رسول شۇ يعنى كىتابى بولغان كىشى امانبى اعم كىرەك شۇ يعنى كىتابى بولسۇن كىرەك بولماسۇن
 بىس ھەر رسول نبى بولامىھەر نبى رسول بولمى لىكىن ھەر قابوسىنە ايمان كىتىمىك واجب ۋالاندىر.

افضل الانبياء محمد عليه السلام

يعنى پىغىمبەرلەرنىڭ ايكى افضلى بىز پىغىمبەرمۇ محمد صلى اللە عليه وسلم ۋە مۇكەرر دىليل
 چۈنكى اللە تەئالى ايتىكان (كُنْمْ خَيْرًا مَّ) دىيو يعنى سزاتىنىڭ ايتىگوسى بولدىن ايتىتە
 اماننىڭ ايتىگۇ بولماق دىندە كامل بولماقندىن دىندە كامل بولو اوزلرىنىڭ مەتبوعسى
 بولغان پىغىمبەرنىڭ كامل وافضل بولۇندىن *

رسول اكرمنىڭ آتالارى

ھىد اللە آننىڭ آتاسى عبدالمطلب آننىڭ آتاسى ھاشم آننىڭ آتاسى عبدمناف آننىڭ آتاسى
 قىس آننىڭ آتاسى كلاب آننىڭ آتاسى مەرە آننىڭ آتاسى كعب آننىڭ آتاسى لۇى آننىڭ
 آتاسى غالب آننىڭ آتاسى فەر آننىڭ آتاسى مالك آننىڭ آتاسى نضر آننىڭ آتاسى كنانە
 آننىڭ آتاسى خزىمە آننىڭ آتاسى مەركە آننىڭ آتاسى اليباس آننىڭ آتاسى مضر آننىڭ
 آتاسى نزار آننىڭ آتاسى مەد آننىڭ آتاسى عدنان *

يوم آخرگە ايمان رەوشى

يعنى بو دنيا بىتەب آخرت كۈنى بولۇچىلغىنە اشاندىم (تقىدىرنىڭ ايتىگوسى ۋياوزى
 اللە تەئالى دن بولۇپىنە ايمان رەوشى) يعنى اشاندىم تقىدىرنىڭ ايتىگوسى ۋياوزى
 اللە تەئالى نىڭ يارادۇى ۋ تىلاۋى ايلەدر لىكىن ايتىگۇ تقىدىر اللە تەئالى نىڭ رضاسى بىرلن
 يارۇز تقىدىر اللە تەئالى نىڭ رضاسى ايلە توگىل *

اولىگان نىڭ ھۆكۈندە قىبرىدن قوبار ۋولوغە ايمان رەوشى

يعنى اللە تەئالى نىڭ اولكىرنى قىبرىلدىن قوبار ۋوب اجزاء اصلىيە لىرىنى جىيىب جانلارنى
 كىرى تىلرىنە قايتارۋىنە اشاندىم (ايمان اوچ تۈزلى) ايمان تىحقىقى ايمان استىلالى

ایمان نقلییدی. ایمان تحقیقی شول سینک کونلک بونکلیگان بولماقلغی الله تعالی نی هم رسول الله نی تصدیق قیلوغه شول روشجه کم اگر سینکا بتون دنیا داغی آدملر خلاف قیلسه لار کونلک شول تصدیقن آیرولماس هم ایکنجه نرسه گه آوشماس بو ایمان تحقیقی تقوالق مرتبه لرینک ایك بلندی برلن مرصوف بولغان خاص کیشیلرده بولور (ایمان استدلالی) شول سینک استدلال قیلماقلغک مخلوقاتنک بارلغی برلن الله تعالی نك بارلغینه هم عالمنک نظامی برلن الله تعالی نك بولسکینه استدلال قیلماقلغک بو ایمان استدلالی تقوالق مرتبه لرینک اوسطی برلن مرصوف بولغان خاص کیشیلرده بولور بو ایمان استدلالی هم بتون عالم نك مخالفتی وقتننده زائل بولماس لکن ایمان تحقیقی قوتلیرک (ایمان نقلییدی) شول سینک اعتقاد قیلماقلغک آتالار و کتا بالالار و کتا و عالملر سوزینه ایپاروب دلیل دن باشقه بو ایمان نقلییدی ضعیف ایمان اولم ایسرکلیکی برلن عقل ضعیف لنگان وقتنک شیطان نك صورو احتمالی بار بو ایمان عوام ده هم جهال ده بولور (احادیث صحیحجه) جبرائیل علیه السلام رسول اکرم صلی الله علیه وسلم گه ای محمد اسلامن خبر بییر دیدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم (الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ وَتَصُومَ رَمَضَانَ وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا) دیدی یعنی اسلام شول سینک گواهلق بییرمکلیگک درستیگه حقیق برلن قلیلق قیلنمش ذات یوق مگر بر الله تعالی گنه درستیگه محمد صلی الله علیه وسلم الله تعالی نك رسولیمر دیو دخی اسلام شول سینک نماز او قماقلغک دخی زکوة بییرمکلیگک پای بولساک دخی رمضان آینک روزه توتمقلغک دخی حج قیلماقلغک اگر حج قیلورغه بارورغه کوچک بییتسه بو حدیث ده ذکر قیلنغان بش نرسه گه بغاء الاسلام دیبولور هم جبرائیل علیه السلام رسول الله غه ای محمد ایمانن خبر بییر دیدی رسول الله (الْإِيمَانُ أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ) دیدی یعنی ایمان شول سینک ایمان کیترمکلیگک الله تعالی گه دخی الله تعالی نك فرشته لرینه دخی الله تعالی نك کتابلارینه دخی الله تعالی نك رسوللرینه دخی صوگفی کونگه دخی سینک ایمان کیترمکلیگک تقدیرگه اینگوسینه ویاوزینه یعنی هر ایکسی نك الله تعالی دن بولوچیلغینه ابو هریره رضی الله عنه رسول اکرمین روایت قیلر رسول الله ایتمدی دی (الْإِيمَانُ بَضْعٌ وَسِتُّونَ شُعْبَةً وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ) یعنی ایمان آلهش اوچ دن آرتق بوتاقدر ادب ایمان نك بر بوتاغیدر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایتمدی (الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَتَّقِي الْمُهَاجِرُ مِنَ هَجْرٍ مَا نَهَى اللَّهُ عَنْهُ) دیو یعنی مسلمان شول اول کشینک تلندن و قولندن ان مسلمانلار سلامت بولور یعنی تلی بولنک قولی بولنک ضرر ایتماس مهاجر شول الله تعالی طیغان نرسه نی قویار بر ایر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دن صورادی اسلامنک قایوسی اینگو دیو رسول الله ایتمدی (تَطْعَمُ الطَّعَامَ وَتَقْرَأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ) دیو یعنی سینک تانوغان آدم گه ده تانوماغان آدم گه ده طعام آشا قماقلغک هم سلام بییرمکلیگک دیو

اعتقاده مذهب اهل السنة والجماعت مذهبيدري

اهل السنة والجماعت مذهبك بولغانلارغه فرقة ناجيه ديولور فرقة ناجيه ديور رسول اكرم صلعم هم اصحاب كرام اعتقادند بولغان كشيلىرى ايتورلر بلارغه خلافلى قىلغان لارنى اهل بدعت هم فرق صالحه ديوو تعبیر ايتلور نناك رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ايتكاي (ستفترق مني ثلثا وسبعين فرقة كلها في النار الا واحدة قيل من هم قال الذين على ما انا عليه واصحابي) ديكان يعنى منم اتم يتدش اوج فرقه كه بولنر بلارنك كلسى اوطده بولور مگر هر فرقه س اوجماك اول فرقه كملر ديور صور الدقه مين هم اصحاب اعتقادند بولغان منلر ديمش

(عملده مذهب دورت)

برس امام اعظم ابوحنيفه نعمان بن ثابت بن زوطى در امام اعظم حضرتلى شايست عالم فقيه زاهد ورع بولغان هميشه الله تعالى كه تضرعه بولوب كرامات ايباس بولغان دورت ملك كه قريپ مشايخ بولغان نماز نك ايكى ركعتنده كيچمه قرآن ختم ايتكان ايرته نمازىنى يسيع طهارت بولر اوقغان ايللى مرتبه عمر نك هم قىلغان توشنده بروقت رسول اكرم نك روضه مطهره سنى قازوب رسول لله نك سوياكلرىنى كوكرا كينه چيشان بوتوشنك تعبيري صورارغه ابن سيرين كه بر آدمنى يمه رگان ابن سيرين قعبيرنده بوتوشنك ايباس جميع علومنى جمع قىلور علمده موندان اوسنن آدم بولماس ديگان هم منافقنده امام شافعى ايتكان (الناس في تحصيل علم الفاضل لابي حنيفة) ديو يعنى آدملى حاصل ايتوده امام اعظم كه بالالار ديكان هم حنفته مدنيار روايت قىلغان رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ايتكان (ان آدم صقى الله يفتخر بي وانا افنخر برجل من امتي اسمه نعمان وكنيته ابوحنيفة) ديويحنى آدم پيغه بومينم برلن ماقتانور مين امنمن بولغان بر ابر برلن ماقتانور من اسمى نعمان بولور كنيه سى ابوحنيفة بولور هم ايتكچى حديثده كيلگان (ان جميع الانبياء يفتخرون بي وانا افنخر بابي حنيفة من احبه فقد احبني ومن ابغضه فقد ابغضني) ديويحنى پيغمبرلر نك بارچه سى منم برلن ماقتانورلار مين امام ابوحنيفه برلن ماقتانور من بر كشى ابوحنيفه نى دوست كورسه تحقيق اول كشى ميني دوست كوردى وبر كشى ابوحنيفه كه آچولانسه تحقيق ميكا آچولاندى ديو امام اعظم حضرتلى هجرتدن ان سكسانچى يلك كوفه شهر نك توغان هجرتدن يوز ايلمنچى يلك بغداد شهر نك وفات بولغان جنازه سنده ايللى ملك آدم بولغان ايتكچى امام امام مالك ابو عبد الله بن انس بن مالك بن ابي عمر بن عمرو الاصبعى مدينة منوره ده بولغان فقيه و محدث بولغان حديثده اول موطن اسملى كتابنى اول تصنيف ايتكان غايت ادب ايباسى بولغان مدينة منوره ده گرچه غايت قارت بولسه ده رسول اكرم نى كمال تعظيم اوچون اصلا آطلانوب يرمگان امام شافعى رحمه الله اون اوج ياشنده وقتنك مدينه كه كيلب حديث علمنى ايرانسكان هم موطنى حفظ قىلغان هر تمن يوزده اچنچى يلكه ربيع الاول اينده تووب هجرتدن ان يوزده يتمش توقزنجى يلكه وفات بولوب يقبع ده دفن

قیلغان ربیع الاول آینه منہی بلاد غربتہ یمن دہ مکہ مکرمہ دہ مدینہ منورہ دہ مشہور
 و منتشر بولغان اوچونچی امام امام شافعی محمد بن ادریس بن عباس بن عثمان بن شافع
 کتاب اللہ دہ حدیث رسول دہ عالم و فصیح شاعر ادیب بولغان ہجرت ان یوز ایلمنچی بلدہ
 امام اعظم وفات بولغان کوزدہ توغان یمنی یاشندہ قرآن حفظ قیلغان ہجرت ان ایکی یوز
 دورتنچی بلدہ رجب آینک آغرنندہ وفات بولغان دورتنچی امام امام احمد ابو عبد اللہ بن
 حنبل الشیبانی بغداد شہرندہ ہجرت سن یوزدہ بکرمی دورتنچی بلدہ توغان عالم و محدث بولغان
 ایلی ملک یمنی یوز حدیثی جامع مسند اسمعی کتاب تصنیف قیلغان حفظندہ ملک ملک
 محدث بولغان ہجرت ان ایکی یوز فرق برنچی بلدہ وفات بولغان بودورت امام دورتسیدہ
 مذهب صاحباری (اصحاب ابی حنیفہ) امام اعظم ننگ اصحاب ان امام ابو یوسف قاضی
 یعقوب بن ابراہیم بن حبیب ہجرت ان یوزدہ اون اوچنچی بلدہ کوفہ شہرندہ توغان آا
 آناسی علم حاصل ایتودن طیسہ لارد اقاچب امام اعظم حضرت لرینہ باروب علم فقہ فی علم
 حدیثی اوقب عالم محدث فقیہ پولوب منہبہ امام بولغان امام محمد امام ابو یوسف دان
 کوب علم ایرانسگان مونک صورتندہ بغداد کہ کیدلب ہادی مہدی ہارون خلیفہ لرگہ قاضی
 بولغان ہجرت سن یوز سکسان ایکنچی بلدہ بغداددہ پنجشنبہ اولیلہ وقتندہ ربیع الاول ننگ
 بشندہ وفات بولغان امام اعظم ننگ اصحاب سنن ایکنچسی امام محمد بن حسن بن فرقد الشیبانی
 غایت عالم پولوب کوب تصانیف اییاسی بولغان (اصول اہل السنۃ و الجماعت) اہل السنۃ
 و الجماعت ننگ قاعدہ لر ی برنچی قاعدہ یعنی شیلر حقیقن لر ی ثابت (حقایق الاشیاء ثابۃ)
 موجود در ہم اول حقایق اشیائی علم متعقی در بقاعدہ اہل السنۃ و الجماعت کہ سوفسطائیہ
 خلافق قیلغان یعنی عنادیہ عنادیہ لا ادریہ عنادیہ حقایق اشیاء اوہام خیالات ثابت
 توکل دیلر عنادیہ ہر نرسہ اعتقاد کہ قاری دیلر لا ادریہ حقایق اشیانک ثابت بولوبندہ
 ہم علم ثبوتنیکہ انکار قیلہ لار ایکنچی قاعدہ (القرآن کلام اللہ غیر مخلوق) یعنی قرآن
 اللہ تعالی ننگ سوزیدر یوقدان بار بولغان توکلدر (مکتوب فی مصاحفنا) کاغذ لر زدہ
 یازلمشدر (محموظ فی قلوبنا) کوکلرمزدہ حفظ قیلنمشدر (مقرؤ بالسنۃ) تللرمز برلن اوقلمشدر
 (مسموع بأذناننا) قلاقلامز برلن اشلمشدر لکن کاغزلردہ قیلردہ تللردہ قلاقلامز
 حلول قیلماس بلسکہ اللہ تعالی ننگ ذاتی برلن قائم بولغان بر معنی در (قرآن ننگ مخلوق
 بولماویندہ دلیل رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ننگ حدیثی رسول اکرم اینکان (القرآن کلام اللہ
 تعالی غیر مخلوق و من قال انہ مخلوق فهو کافر باللہ العظیم) یعنی قرآن اللہ تعالی ننگ
 سوزیدر یوقدان بار بولماغاندر بر کشی قرآنی یوقدان بار بولغان دیسہ اول کشی
 اللہ تعالی قاشندہ ایمان سوزدر اللہ تعالی گہ کافر در ہومسئلہ دہ اہل السنۃ و الجماعت کہ
 معتزلہ خلافق قیلغان چونکہ معتزلہ لر قرآن مخلوق دیلر (اہل السنۃ و الجماعت قاعدہ لر سن

او پنجه قاعده (رؤية الله تعالى جائزة في العقل واجبة بالنقل) یعنی الله تعالیٰ بی قیامت
 کونند کور مکت عقل قاشند جائز اما نقل برلن ثابت بولوینه بناء واجب الله تعالیٰ نکت
 نور تعالیٰ سنی قیامت کونند کور وگه دلیل کذاب هم حدیث اما کتاب الله تعالیٰ نکت
 ووجه یرمئننا ظرّة الی ربّنا ناضرة) یعنی قیامت کونند بیوزلر الله تعالیٰ فی شاد لاناوب کور گوچیلر
 در اما حدیث رسول اکرم نکت (انکم سترون ربکم كما ترون القمر لیدلة البدر) یعنی
 اون دور تنجه کیچنده آینی کور گانکز کس قیامت کونند ربکنزنی کور رسزهم اجماع
 برلن ثابت لکن الله تعالیٰ بی کورک الله تعالیٰ مکانه بایسه جهته بولوب یا که
 الله تعالیٰ برلن کور وچی آراسند مسافه بولوب توکل بومسئله ده اهل السنه والجماعت که
 معتزله لر خلافت قیلالار الله تعالیٰ بی کور ممکن توکل دیلر *

(اهل السنه والجماعت قاعده لر نندن دور تنچی قاعده)

(والله تعالیٰ خالق لأفعال العباد من الكفر والأیمان والطاعة والنعصیان) یعنی الله تعالیٰ
 بنده لر نکت فعل لر نی یار اتقوچیلر کیرک کفر لک کیرک ایمان و کیرک طاعت کیرک معصیت
 بولسون کلسی الله تعالیٰ نکت خلق قیلماقی برلن هم الله تعالیٰ نکت تلاوی هم حکمی برلن
 هم تقدیری برلن قضاسی برلن الله تعالیٰ نکت بنده لر نکت فعل لر نی خالق بولوینه دلیل
 الله تعالیٰ نکت (والله خلقکم ومانع لکم) دیگان قوی بوقاعده ده اهل السنه والجماعت که
 معتزله لر خلافت قیلغان آلا رایته لر بنده اوز فعلنی اوزی خالق دیوب هم الله تعالیٰ
 یاوزلتنی اراده قیلمی دیلر (اهل السنه والجماعت قاعده لر نندن بشنچی قاعده)
 (وللعباد أفعال اختیاریه ینابون بها ویعاقبون هلیها) یعنی قیلار ایچون اختیار لی
 فعل لر یار شول فعل لر بوا برنده ثواب بیرلش بولالار هم شول فعل لر اوزرینه عذاب
 قیللش بولالار افعال عباددان حسن الله تعالیٰ نکت رضاسی برلن قبح الله تعالیٰ نکت
 رضاسی برلن توکل لکن هر ایکس الله تعالیٰ نکت اراده سی برلن اهل السنه والجماعت که
 بوقاعده ده جبریه خلافت قیله چونکه آلا عباد که اصلا فعل بوق دیلر افعال اختیاریه
 بولوغه دلیل الله تعالیٰ نکت (جزا بما كانوا یعملون) دیگان قوی هم (فمن شاء فلیؤمن
 ومن شاء فلیکفر) دیگان قوی (اهل السنه والجماعت قواعد نندن آلتو نچی قاعده)
 (والمقتول میت باجله) یعنی اولترلش کشی اوز اجلی برلن اوله بوقاعده ده اهل السنه
 والجماعت که معتزله لر خلافت قیله آلا رایته لر الله تعالیٰ اولترلش کشی اوزرینه اجلی
 قطع قیلدی ودلیل اقامت قیللار اکرده مقنول اجل موعود برلن اولسه اولترگان کشیگه
 دیه بایسه قصاص واجب بولماس ایسی دیو جوابده ایته مز دیتنک بایسه قصاص نکت واجب
 بولدی منهی عنه بولغان اشکه ارتکاب قیلوی اوچون بولور (اهل السنه والجماعت قاعده لر -
 نندن ید نچی قاعده) (الاجل واحد) یعنی بنده نکت اجلی برکنه بوقاعده ده اهل السنه

والجماعت که معتزله دن کعبی دیگان کشی خلافتی قیله اول اینه میت نك ایکی اجلی بار
 برسی موت برسی قتل اگر مقتول اولترلمش بولغان بولسه ایسی موت بولغان اجلنه
 قدر ترکک قیلور ایسی دیو هم فلاسفه خلافتی قیله آلا حیوان نك ایکی تورلی
 اجلی بار اجل طبیعی بار هم اجل اخترامی بار اجل طبیعی بولغان رطوبه برلن
 طبیعی بولغان حرارت نك بتوننن برله اجل اخترامی آورولار آفتلر برلن بوله دیلر
 (اهل السنة والجماعة قاعده لر نندن سیگزنچی قاعده) (الحرام رزق) یعنی حرام ده
 حلال کبی رزقدر آنک اوچون رزق نك معناس هیوان آزوقلانغان و طعام لنگان نرسه
 کیرک حلال و کپوک حرام بولسون بو قاعده ده اهل السنة والجماعت که معتزله لر خلافتی
 قیله آلا رایته لر حرام رزق توکل دیو (اهل السنة والجماعت قاعده لر نندن تو قزنچی قاعده
) وما هو الا صلح للمعبد فليس ذلك بواجب على الله تعالى یعنی بنك اوچون اصلح بولغان نرسه
 الله تعالی اوزرینه واجب توکل بوقاعده که دلیل اکرده بنك اوچون اصلح بولغان نرسه
 الله تعالی اوزرینه واجب بولسه دنیا و آخرت عناقده بولغان ایمانسز آدمی الله تعالی
 خلق قیلماس ایسی بوقاعده ده اهل السنة والجماعت که معتزله لر خلافتی قیلدی اهل السنة
 والجماعت برلن معتزله آراسنده بوالوغ خلافتی قاعده اهل اعتزال نك اهل السنة والجماعت
 دن آبورولماقی هم بوقاعده خصوصنده *

﴿ سبب افتراق ﴾

اهل اعتزال مطیع که ثواب واجب عاصی که عقاب واجب دیلر شول قاعده لر ی خصوصنده
 شیخ ابوالحسن الاشعری استنادی ابوعلی الجبائی که ایتمدی اوچ قرداش حقننده نی اینه سون
 برسی مطیع بولوب اولدی برسی عاصی بولوب اولدی برسی کچک وقتنده اولدی ابوعلی
 الجبائی ایتمدی مطیع که اجماع برلن ثواب بیروولور عاصی که او طهرلن عذاب قیلنور کچک
 وقتنده اولسگانینه اجماع برلن ده ثواب بیروولماس او طهرلن ده عذاب قیلنماس دیدی شیخ
 ابوالحسن الاشعری ایتمدی اکرده کچک وقتنده اولسگان ایتسه ای ربم مینی فی اوچون
 کچک وقتنده اولتردک الوغ بولغانغه قدر قالدردک اگر مین الوغ بولغانچه تورسام
 سیکنا ایمان کیترب طاعت قیلور ایتم اجماعه کررایتم دیوالله تعالی جوابده فی ایتور
 دیدی ابوعلی الجبائی ایتمدی الله تعالی جوابده ایتور ای بالامین سیندن بلگوچ کیرک
 اکرده سیننی الوغ بولغانچه قالدردک سین گناه قیلور ایتمده او طقه کرر ایتمک بس
 سیکنا یاش وقتنده اولمک اصلح دیور موندان صوک ابوالحسن الاشعری ابوعلی الجبائی که
 ایتمدی اکرده عاصی ایتسه ای ربم مینی فی اوچون الوغ بولغانچه قالدردک یاش وقتنده
 اولترمادک من گناه قیلماغان بولور ایتمده او طقه کر مگان بولور ایتم بس سیکنا یاش
 وقتنده اولمک اصلح دیو الله تعالی جوابده فی ایتور دیدی بس ابوعلی الجبائی هیچ جواب

تاها آلمس ملزم بولوب تيك توردي شوندان صوڭ شيخ ابوالحسن الاشعري
 ابوعلى الجبائى منهبنى قويب اوزى هم ابوالحسن الاشعريگه اييارگان كشيلىر معتزله ارنڭ
 منهليرينى ابطال قىلوب اهل السنة والجماعت منهبنى اثبات برلن شغللنديلر شونڭ
 ادهون ابوالحسن الاشعري طرفى اهل السنة والجماعة ديوتسميه قيلندى (امام معتزله لرنڭ
 باسى واصل بن عطاء حسن البصرى حضرتلرى برلن الوغ گناهلى آدم حقنه بحث قىلشوب
 حسن البصرى الوغ گناه ايباسى مؤمن كافر توگل ديوب اينكاج واصل بن عطاء الوغ گناه ايباسى
 وئند توگل كافرده توگل ديمى ايمان بران كفر آراسنده معتزله اثبات اينكان حالده حسن
 البصرى حضرتلرينڭ مجلسندن آيرولدى شونڭ اوچون معتزله اسمى برلن اتالديلار
 يعنى حقدان باطل گه چغوچيلار معنا سندن معتزله لر اوزلرينى مطيع گه ثواب واجب عاصى گه
 عقاب واجب ديگانلكرى اوچون عدالت ايباسى ديوبهم صفات قديمه نى نغى قيلغانلقلارى
 اوچون توحيد ايباسى ديوتسميه قىلالار شوندان صوڭ امت آراسنده تفرق توغدى
 اهل السنة والجماعت نڭ قسقه غنه عبارة برلن فرق ضاله وارباب بدعتدن آيورولماقلارونى
 بيان (يكرمى تودلى قاعده) برنجى قاعده (تفضيل الشيعين) يعنى ايكى شيخ نى آندان مراد
 ابوبكر الصديق برلن عمر الفاروق رضى الله عنهما نى باشقه صحابه لردن آرتوق ديواعتقاد
 قىلماق ايكنچى قاعده (حُبُّ الْحَنَنَيْنِ) يعنى رسول اكرم ونهى محترم صلى الله تعالى عليه
 وسلم نڭ ايكى كياويغى آندان مراد حضرت عثمان ذوالنورين برلن حضرت على المرتضى نى
 صومك و دوست كورمك (حضرت على رسول اكرم نڭ فاطمه اسملى قزىنى آلغان) حضرت
 عثمان رسول اكرم نڭ ام كلثوم اسملى قزىنى آلدى ام كلثوم وفات بولغاننڭ صوڭنڭ رقيه اسملى
 قزىنى نكاح لردى رقيه اولساننڭ صوڭنڭ رسول اكرم ايندى اكرده قاشمك اوچنچى قزم بولسه
 ايندى آنيك سيكنا بدير ايدم ديو (اوچنچى قاعده) (الصَّلَاةُ عَلَى الْجَنَازَتَيْنِ) يعنى ايكى
 نماز اوزرينه نماز او قماق آندان مراد ايندگو آدم گه ده ياوز آدم گه ده بوقاعده گه دليل رسول
 اكرم نڭ (لَا تَقْعُوا الصَّلَاةَ عَلَى مَنْ مَاتَ مِنْ أَهْلِ الْقَبْلَةِ) يعنى اهل قبله دن بولوب اوللان آدم گه
 نماز نى قويماگز (دورتنچى قاعده) (الصَّلَاةُ خَلْفَ الْأَمَامَيْنِ) يعنى ايكى امام نڭ آرتندك
 اقتدا قىلوب نماز او قماق آندان مراد ايندگو امام آرتندك هم ياوز امام آرتندك بوقاعده گه
 دليل رسول اكرم نڭ (صَلُّوا خَلْفَ كُلِّ بَرٍّ وَفَاجِرٍ) ديگان قولى يعنى هر بر ايندگو و ياوز امام
 آرتندك نماز او قورمكتى عيد وجهه، نماز نى اقتدا قىلوب او قودرست (بشنچى قاعده)
 (الْمَسْحُ عَلَى الْخَيْشِنِ) يعنى ايكى چيتمك اوزرينه سفرده هم حضرده مسح قىلماقلىق يعنى
 مسحنڭ درستلىكنى اعتقاد قىلماق بوقاعده گه دليل رسول اكرم نڭ حضرت مغيره گه
 (هَذَا أَمْرٌ نَبِيٌّ) ديگان سوزى يعنى مسح قىلو برلن ربه امر قىلدى رسول الله نڭ

بوسوزنی اینیونه سبب رسول اکرم ابکی آباغینه مسح قبلغاچ حضرت مغیره ای الله
 نك رسول آباغکنی بوارغه اونندگمه دینی رسول الله جوابنده بوسوزنی ایندی
 (آلتونچی قاعده) اثبات القدرین یعنی ابکی تقدیرنی اثبات اینتو آندان مراد یاوزاق
 تقدیری ابله ایندگولک تقدیرینی الله تعالی دن دیواعتقاد قیلماق بوقاعده که دلیل الله
 تعالی نك (قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِندِ اللَّهِ) آینی یعنی ایت سین هر اش کیرهك ایندگو و کیرهك
 یاوز بولسون الله تعالی دن دیوهم رسول اکرم نك حدیثی (مَنْ آمَنَ بِالْقَدْرِ آمَنَ مِنَ السَّكْرِ)
 یعنی برکش تقدیرکه ایمان کیتورسه کدورتدن یعنی اعتقادینك باطل برلن بولغانونندان
 امین بولور (تقدیر خصوصنده بروایت) ابوبکر الصدیق برلن عمر الفاروق رضی
 الله عنهما قمر مسئله سنه مناظره قیلشبت یلار ابوبکر ایندی ایندگولک الله تعالی دن یاوزاق
 اوزمزدن دیو حضرت عمر ایندی ایندگولکده یاوزلقده الله تعالی دن دیو هر ایکسی
 سوزارینی رسول اکرم که سویله دیلر رسول اکرم ایندی بتون خلقدان بورون تقدیر
 خصوصندک سویله شان منلر جبرائیل برلن میکائیل دیدی جبرائیل علیه السلام سین ایتکاچه ای
 عمر ایندگولکده یاوزلقده الله تعالی دن دینی میکائیل علیه السلام ای ابوبکر سین ایتکاچه
 ایندگولک الله تعالی دن یاوزلق اوزمزدن دینی بلار اسرافیل علیه السلام غه واقعهنی
 ذکر ایندی بلر اسرافیل علیه السلام حکم ایندی تقدیرنك کلس کیرهك ایندگو و کیرهك یاوز
 بولسون الله تعالی دن دیومونك صوکنده مینده اسرافیل حکم ایتکاچه سز نك آرا کرده حکم ایتم
 یعنی تقدیرنك ایندگوسی و باوزی الله تعالی دن ای ابوبکر الله تعالی گناه قیلونی تلامسه
 ایندی ابلیس فی خلق ایتماس ایندی دینی (یدنچی قاعده) (اثبات الفضیلتین) یعنی
 ایکس آرتوقلغنی اثبات قیلو آندان مراد محمد علیه السلام آدم علیه السلامن آرتوق
 آدم علیه السلام فرشته لردن آرتوق دیواعتقاد قیلماق محمد صلی الله علیه وسلم نك
 آدم علیه السلام دن آرتوق بولویونه دلیل رسول اکرم نك (فُضِّلْتُ عَلَىٰ آدَمَ مَخْلُوقَتَيْنِ كَانَتْ
 زَوْجَتَهُ عَوْنًا عَلَى الْمَعْصِيَةِ وَالزَّوْجَىٰ أَعْوَانِي عَلَى الطَّاعَةِ وَكَانَ شَيْطَانُهُ كَافِرًا وَشَيْطَانِي
 مُسْلِمًا لَا يَأْمُرُ إِلَّا بِالْخَيْرِ) یعنی مین آدم پیغمبرکه ایکس تورلی اش برلن آرتوق قیلندوم
 بوسی آدم پیغمبرنك خاتونی گناه قیلویونه یاردچی بولدی منم خاتونلار وم طاعتمه یاردچی یار
 ایکنچس آدم پیغمبرنك شیطان کافر بولدی منم شیطانم مسلمان ایندگولک برلن گنه بیورا
 هم ایکنچی حدیث رسول اکرم اینه (تَحْنُ الْأَخْرُونَ وَتَحْنُ السَّابِقُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَنِّي
 قَائِلٌ قَوْلًا غَيْرَ فَعَرَّ اِبْرَاهِيمُ خَلِيلُ اللَّهِ وَعِيسَى رُوحُ اللَّهِ وَمُوسَى كَلِيمُ اللَّهِ وَآدَمُ صَفِيُّ اللَّهِ
 وَأَنَا حَبِيبُ اللَّهِ وَمَعِيَ لَوْاءُ الْحَمْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) دیو یعنی بز صوکنفی پیغمبرلردن هم بز
 قیامت کورننک الک بولغوچیلاردان مین ماقتانما ییچه حق سوزنی اینته مون ابراهیم پیغمبر
 الله تعالی نك خلیلی عیسی پیغمبر الله تعالی نك روحی موسی پیغمبر الله تعالی نك کلیمی

دا اقبل من ربك وما ديتك ومن نبيك فيقول ربي الله ودينى الاسلام ونبيى محمد عليه السلام
 ديگان قولى يعنى بندهنى اولساكچ قبرگه قويغاچ الله تعالى ايمان كينرگان منلورنى دنيا
 تركلگندك ثابت بولغان سوز بولن بركتور يعنى لاله الا الله محمد رسول الله ديگان سوز
 هر قيچان بندهگه ربك كم دينك نرسه پيغمبرك كم ديو ايقلمش بولسه بنده ايتور
 ربه الله دينم اسلام پيغمبرم محمد صلى الله عليه وسلم ديو هم رسول اكرمك (اذا
 قبر الميت اتاه ملكان اسودان ازرقان عيناهما يقال لاهما المنكرو والآخر النكير
 فيسالان العبد عن ربه وعن دينه وعن نبيه فيقول ربي الله ودينى الاسلام ونبيى محمد عليه السلام)
 ديگان قولى دليل يعنى هر قيچان ميتتى قبرگه قويلمش بولسه اول ميت كه قاره تعالى وچاغر
 كوزلى ايكي فرشته كيلور لر اول ايكي فرشته نك بوسينه منكر ايكن چيسينه نكير ديولور بوقلمان
 ر بعتن دن دينك پيغمبرنن صور لر قل ربه الله دينم اسلام پيغمبرم محمد عليه السلام ديورا گر
 شولاي جواب بيسره قبرينه اجه ماخن بر ايشك آچلور قيامت كونيته قبر حضور قيلول تورور
 قيامت بتك اننى هم بلمى قالور اگر جواب بيسره آلماسه قبر قصار شول ايكي فرشته الله تعالى امر
 قيلغان وقتقاچه عناب قيلور لر (قبرده نعمت بولوغه دليل) رسول اكرمك (القبر روضة من رياض
 الجنة او حفرة من حفرة النيران) ديگان قولى يعنى قبر اجماخ باقچه لورنن بولغان هر باقچه يايسه
 جهنم چقورلار نمن بولغان بر چقور معناسنك قبرده گي سوال بعض عالم لر پيغمبر لر هم
 صبيلر او چونن بار ديگانلر (اون بر نجي قاعده) (القول بالامتناعين) يعنى ايكي نرسه نك
 بولماوى برلن اينو آندن مراد الله تعالى نك صفتلار نك بوقلمن بار يولماويشى هم
 اورگار ماويشى اعتقاد قيلماق بوقاعدهگه دليل آنك او چون الله تعالى نك صفتلارى اكرده
 بوقلمن بار بولسه حادث بولاهم اگر اورگارسه اورگار و حادث بولورنى مقتضى الله تعالى نك
 حوادث كه محل بولورنى لازم بولا حوادث كه محل بولسه حادث بولسه كبره ك چونكه محل الحوادث
 حادث الله تعالى نك حدوثى لازم بولا تعالى الله عن ذلك علوا كبيرا (اون ايكنجى قاعده)
 (القول بالاعتقائين) يعنى ايكي نرسه نك بوقلمن بار بولورنى بولن ايتو آندن مراد ايمان
 برلن عالم نك بوقلمن بار بولورنى اعتقاد قيلو ايمانك مخلوق و محدث بولورينه دليل آنك
 او چون ايمان تصديق بالقلب اقرار باللسان تصديق قلنك فعلى اقرار تلسكنى اقرار برلن
 تصديق بنده فعلى بنده جميع افعالى برلن محدث بس ايمانك محدث بولا ايمان شهادة ان لا
 اله الا الله دان عبارة بولسه البته مخلوق و حادث بولس چونكه بوقت ايمان كلام الله بولا
 كلام الله مخلوق توكل يايسه بوطورى ايتورمز هدايت جهنمن مخلوق توكل اما بنده نك
 كسى جهنمن مخلوق ديو عالم نك حدوثينه دليل الله تعالى نك (خالق كل شىء) ديگان
 قولى چونكه عالم مخلوق بولسه البته وجودى غير يمن بولا بوايماس مگر محدث معناه
 هم رسول الله اكرمك (كان الله ولم يكن معه شىء) ديگان قولى يعنى الله تعالى همدشه بولور

ممکناتدن هیچ نرسه بولمادی بوهم ایماس مگر عالم بوقدن بار بولغان دیگان سوز بوقدن بار بولسه حادث بولا (اون اوچنچی قاعده) (الْقَوْلُ عَدَمُ الْوَأَمِينِ) یعنی ایکی تورلی نرسه ننگ واجب بولماوی بران اینو آنندن مراد بخش کیشینی الله تعالی ننگ جنت که کوتوی واجب توکل یاوز کیشینی تموغه کوتوی واجب توکل بوقاعدکه دلیل الله تعالی ننگ (يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ) دیگان قولی یعنی الله تعالی تله گان کیشینی یارلقار وتله گان کیشینی عذاب قیلور هم الله تعالی ننگ اولوغ گناهنی عفر قیلوب کچک گناه او زیننه عذاب قیلوری درست هم موثر دلیل الله تعالی ننگ (أَنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونِ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ) دیگان قولی یعنی درسنلکده الله تعالی شرک قاطقار کیشینی یارلقاماس آنندن توربان گناهلارنی کبرک الیغ و کبرک کچک بولسون تله گان کیشی سون یارلقار معناسنده (اون دور تنچی قاعده) (الْقَوْلُ بِالْمُسْتَوْبِينَ) یعنی ایکی نرسه ننگ برسینک برسینه برابر بولوی برلن اینو آنندن مراد عاصی ننگ توفیق غه فاسق ننگ طاعت که برابر بولوی مثلا یاوز آدم ننگ ایندگو بولوب اولما کی ممکن مثلا کفر صونکده ایمان کتومک بران اوشنداق ایندگر آدم ننگ یاوز بولوب اولما کی ممکن مثلا ایمان صونکده مرتد بولو بران (اون ییشنچی قاعده) (الْوَثْقُ بِالْوَعْدَتَيْنِ) یعنی ایکی وعدگه اشانو آنندن مراد مؤمگه جنت برار وعدگه هم الله تعالی ننگ نور نچلی سنی کورسنمکی بران وعدگه سنی حق دیب اعتقاد قیلو (اون آلتنچی قاعده) (خُلُودُ الْفَرِيقَيْنِ فِي الْمَوْضِعَيْنِ) یعنی ایکی فرقه ننگ ایکی اورنده منگو قالوی آنندن مراد مؤمن اورنک اوجماغده منگو قالوی مؤمن بولماغان کیشیلرنک تموغده منگو قالوی بو قاعده که دلیل الله تعالی هر ایکی حقنده (خالدين فيما ابد) دیندی یعنی اوجماغ غه کرگن مؤمن لر اوجماغده منگو قالورلار تموغ غه کرگان مؤمن بولماغان کیشیلر تموغده منگو قالورلار (اون ییشنچی قاعده) (تَعْظُمُ الْقَبْلَتَيْنِ) یعنی ایکی قبله فی الرغلاماق آنندن مراد بیت المقدس برلر بیت الله فی (اون سکز نچی قاعده) (الْأَمْسَانِيَّةُ عَنِ الشَّهَادَتَيْنِ) یعنی ایکی تورلی گواهلقدن صاقلانمقلق آنندن مراد یاوز کیشی تموغده دیو ایندگو کیش اوجماغاق دیو گواهاق بیوماس ننگ (اون تو قز نچی قاعده) (الْإِيمَانُ بِالْجَارِحَتَيْنِ) یعنی ایکی اعضا بران ایمان کبرمک یعنی تل بران اقرار قیلوب کوشل بران تصدیق قیلماق (یکور منچی قاعده) (عَدَمُ الْخُرُوجِ عَلَى الْأَمِيرَيْنِ) یعنی ایکی پادشاهنکده ضررینه چقماز ننگ آنندن مراد عادل پادشاهنکده هم ظالم پادشاه ننگ ضررینه ده چقما سوز لظالم پادشاهنکده ضررینه چقماوغه دلیل الله تعالی ننگ (اطيعوا الله واطيعوا الرسول واولى الأمر منكم) دیگان آیتنی یعنی الله تعالی که دخی رسول الله غه دخی امیرلرگه

امانت قبول کرنا معناسندہ دخی رسول اکرمؐ نکی حدیثی (مَنْ رَأَى مِنْ أَمِيرِهِ شَيْئًا يَكْرَهُهُ
 فَلْيُضَرْ فَإِنَّهُ لَيْسَ أَحَدٌ يَفَارِقُ الْجَمَاعَةَ شَبْرًا فَيَمُوتَ الْأَمَاتُ مَيْتَةً جَاهِلِيَّةً) یعنی سزوردن
 اگر کسی امیر ندن او نایسزلف کورسده صبرلق فیلسون آنک او چون جماعتن برگته قاروش
 ور ولوب اولسه بوکشی البته یاوز اولم برلن اولرمعناسند (أَهْلُ السَّنَةِ وَالْجَمَاعَاتِ نَكْتُ أَوْلَى لِكُنْيِ
 جَمَاعَتِهِ لِرَدِّهَا أَوْ نَتَجِي قَاعِدَهُ) وزن، کتاب، سؤال، دعوض، صراط، جنت و نار، یعنی بلارنک
 حق بولولارینی تصدیق قیلماق وزن نکت معناسی قیامت کوننده عملرنک مقدرینی بدهک
 وزن نکت حق بولوینه دلیل الله تعالی نکت (وَأَلْوَزُنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقِّ) دیگان آیتی یعنی قیامت
 کوننده عملرنی اولچمک حق معناسند اما وزن نکت کیفیتی معلوم توکل معتزله لراعمال
 دعوض هولق قنمن اولچمک ممکن توکل دیو بوقاعدهده اهل السنة والجماعة گه خلافلق
 ایملار آلاغه جوابک ایتمورمز رسول اکرمؐ نکت حدیثند وارد بولدی (أَنَّ كُتُبَ الْأَعْمَالِ
 فِي النَّارِ تُوزَنُ) دیو یعنی عملر یازلغان کاغزلر او اچه نور دیو یایسه اعمال دنیا دا
 دعوض بولسهده الله تعالی آخرتمه جواهر قیلور دیو کتاب کتابنک معناسی بند لرنک
 طاعتلری هم گناهلاری یازولغان عمل دفترلری اول عمل دفترلرینی قیامت کوننده
 مؤمدرنک او کقوللارینه بیر ولور مؤمن بولماغان بند لرنک صول قوللارینه یا که آرقه
 طرفلاروندان بیر ولور کتابنک حق بولوینه دلیل الله تعالی نکت (وَنُخْرَجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا) آیتی یعنی بند که قیامت کوننده عملی یازولغان دفترنی چغارورمز اول
 کتبرکه صاچلغان حالده بولوقور اینگو آدم لرنک او کقوللارینه بیر ولوگه دلیل الله
 تعالی نکت (وَأَمَّا مَنْ أَوْقَى كِتَابَهُ بِمِيزَانِهِ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا) دیگان قولی یعنی بر
 کسی که عمل دفترینی او کقولینه بیر ولسه اول کسی بیگل حساب برلن حساب قیلنور
 معناسند یاوز کشیلرنک عمل دفترلرینی صول قوللارینه بیر ولوگه دلیل الله تعالی نکت
 (وَأَمَّا مَنْ أَوْقَى كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيهِ) دیگان آیتی یعنی بر کشینک
 عمل دفترنی صول قولینه بیر ولسه اول کسی ایتمور کاشکی منم عمل دفترم بیر لمگان بولسه
 ایدی دیمک هم امالیده (وَيُعْطَى الْكُتُبُ بَعْضًا نَحْوَ يَمِينِي وَبَعْضًا نَحْوَ ظَهْرٍ وَالشِّمَالِ)
 دیمی یعنی عمل دفترلری بعضی کشیلرگه او کطرفند ان و بعضی کشیلرگه صول طرفند ان و آرقه
 طرفند ان بیر ولور بوقاعدهده اهل السنة والجماعة که معتزله خلافلق قیلا آلا کتابینی انکار
 ایملار سؤال سؤال نکت حق بولوینه دلیل رسول اکرمؐ نکت (أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَدَانِي الْمُؤْمِنِ
 فَيَضَعُ عَلَيْهِ كِفَّةً وَيُسْتَرُّهُ فَيَقُولُ أَتَعْرِفُ ذَنْبَكَ كَذَا فَيَقُولُ أَيْ رَبِّ حَتَّى قَرَّرَهُ بِذُنُوبِهِ وَرَأَى فِي نَفْسِهِ
 أَنَّهُ قَدْ هَلَكَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى سَتَرْتُهَا عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَأَنَا أَغْفِرُهَا لِيَوْمِ فَيُعْطَى كِتَابَ حَسَنَاتِهِ وَأَمَّا الْكَافِرُ
 الْمُنَافِقُونَ فَيُنَادِي بِهِمْ عَلَى رُؤْسِ الْخَلَائِقِ هُوَ لَعْنَةُ النَّبِيِّ كَتَبُوا عَلَيَّ رَبِّهِمْ الْأَلْعَنَةُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ
 دیگان حدیثی یعنی الله تعالی مؤمن بند که یا قن بولور ده جانبینی قویب مؤمن بند فی ستر قیلور

وایتور شوندى گناهنى بله سونى ديو بندنه بلى ريم بله من ديو گناهسى برلن اقرار
 قيلور هم اوزن هلاك بولغان ديوبلور الله تعالى ايتور دنيا ده مين سينلا
 گناهكنى ارتتم بولكونده هم گناهلار وكنى يارلوقارمون ديور بس بويندنه
 ايز گولكارى يازلغان عمل دفترلى بديرولور اما ايمان سزلارغه منافقلا رغه خلق آراسند
 نداء قيلنور اوشبولاردر كم الله تعالى گه يالغانلاد ييلار آگاه بولوكز الله تعالى نك لعنت
 يالغانچيلار اوزرينه در معناسنده حوض حوض نك حق بولوينه دليل رسوا
 اكر منك (حوضى مسيرة شهر و زوايا سوا ماوه ابيض من اللبن و ريجه اطيبر
 من المسك و كيزانه اكثر من نجوم السماء من شرب منها فلا يظنوا ابدا) يعنى منم حوضم بر آي
 سير قيلور لق يردر اول حوضم نك پچه اقلارى تيگزر صوى سوتدان اقدر ايسى مسك
 ايسندان هم خو شراقدر اچه تورغان صاوتلارى كوكه گى يلك زلار دانك كوبراك بر
 كش اول حوضم من بومرتبه اچمه منگو صوصاماس اما باشقه مرتبه اچوارى لنتلنو اوچون گنه
 بولا هم حوضنك حق بولوينه دليل الله تعالى نك (انا اعطيناك الكوثر) ديگان آيتى
 يعنى اى محمد سيكا كوثر اسملى يلغهنى بيدر ك معناسند لكن بركوثر پيغمبر لك هم
 قرآن در چونكه كوثر اچى قريبي بولماغان نعمت هم دولندر (صراط) (جسر
 ممد و على متن جهنم ادق من الشعر واحد من السيف يعبره اهل الجنة و يزل فيه اقدام اهل النار
 يعنى صراط جهنم نك آرقاسينه صورلغان بركو پر قلان نچكه قلچدان اوتكن اجماخ اهلى
 اول صراطدان اوتهر لر بعضلرى ياشن، و بعضلرى ييل و بعضلرى يوگرك آط بعضلرى
 صوداغى بالق كبى اما اوط اهلي نك آياقلارى صراطدان طايور اوتله ماينچه جهنم گه
 يغلوب تشه لر صراطنك حق بولوينه دليل (وان منكم الاواردها) آيتى يعنى
 سز لردن هيچ برا گوگز ايماس مگر تاموغه كيلوچى بولور معناسند (جنت نار) اجماخ برلن
 تموغ حاضر موجود لر اصلا فاني بولماسلار هم آنلار نك اهللر يان فاني بولماسلار جنت برلن نار نك
 بولولارينه دليل الله تعالى نك آدم عليه السلام برلن حوا آنامزنى جنتك توتماقلى نك الله
 تعالى (يا آدم اسكن انت و زوجك الجنة) ديمى يعنى اى آدم سين دى خاتون نك حوا جنتك
 توروكز معناسند هم الله تعالى نك (اعدت للمتقين) و (اعدت للكافرين) ديگان آيتى
 يعنى اوجماخ تقوى كشيلىر اوچون اوط ايمان سزلار اوچون حاضرلنمش بولدى معناسند
 (اصول اهل السنة و الجماعة دن ارن برنچى قاعده) و (الكبيرة لا تخرج العبد المؤمن
 من الايمان ولا تدخله في الكفر) يعنى الورغ گناه مؤمن بولغان بنبنى ايماندان چغارب
 كزگه كوتى آنندان مراد الورغ گناه ايداسى هميشه مؤمن بوقاعده اهل السنة و الجماعة
 خوارج خلافت قيله آلا رايته لر كچك گناه ايداسينك كافر بولاديلر هم معتزله خلافت قيله
 آلا رايته لر الورغ گناه ايداسى مؤمن توگل كافرده توگل ديلر ايمان برلن كفر آراسند
 منزله اثبات قيلالار الورغ گناه ايداسينك مؤمن بولوينه دليل آنك اوچون ايمان نك

الله تعالى في رسول اكرمى كوكل برلن راستقه طوطودر * خوف برلن رجا آراسنه
 بولوب اولوغ گناهنى غايبه شهوة اوچون يا كه بالقاولق اوچون يا كه باشقه دواعى اوچون قيلودن
 بولوب برلن تصديق بنمى لکن اولوغ گناهنى حلال ديه اعتقاد قيلوب اشله سه مؤمن
 بولماس هم اولوغ گناه ايبه سينك مؤمن بولويينه دليل الله تعالى نك (يا ايها الذين آمنوا
 صابروا لِحُكْمِ الْقَضَاءِ فِي الْقَتْلِ) ديگان قولى يعنى آندالايين ايمان كترگان آدملىر
 كشي اولتروده سرگه قصاص فرض قيلنمى كشي اولترو اولوغ گناه دن اولوغ گناه ايبه سينه
 ايمان اثبات اينلگان هم الله تعالى نك (يا ايها الذين آمنوا توبوا الى الله توبة نصوحا)
 ديگان قولى يعنى اى آندالايين ايمان كترگان آدملىر الله تعالى كه نصوح بولغان توبه برلن
 توبه قيلكز البته نصوح توبه الوغ گناه اوچون بولا توبه نصوحه اياسينه ايمان اثبات
 بولغان بوالوغ گناه نك عندنك نيچه تورلى اختلاف بار بعضيلر توفز ديگان نك عمر
 رضى الله عنه بو سوزنى اينگان ابوهريره رضى الله عنه اون ديگان حضرت على
 رضى الله عنه اون ايكي ديگان بعضيلر اسمى اضافى هر گناه اوزندن توبه ن گناهغه
 ماراغانده الوغ اوزندن يوقاروغه قاراغانك كچك بولا بعضيلر اولوغ گناه لارنى يوز
 ايللى ديگانلر بعضلر يىدى يوز ديگانلر بز يوزيكرمى بش بولوينى اختيار قيلدق
 برنجى (كفر) يعنى كفر سوزلر كفر اشلو كفر اعتقادلار كفر لغنده مطلق انكار
 قيلو شريعتده (عمم الايمان عم من شأنه ان يكون مؤمنا) يعنى شأنندن مؤمن بولماق
 بولغان كشيده ايمان نك يوقلغيدىر (كفر اوچ تورلى) اولگسى كفر جهلى عوامنك
 كفىر كى كفر جهلى كه سبب آيتلرده دليلرده اولاماس سزاق اينكچسى كفر ججودى
 كفر عنادى بو كفر كه سبب تكبرلك فرعونك هم آكار ايبارگان كشيلىرنك كفىر كى
 اوچنچى كفر حكى الله تعالى اولوغ قيلغان نرسه نى بيكل كه صايوچى آدمك كفىر
 كى كفر حكى نك مثاللى آيتلرنك حد يىلرنك ظاهرندن عدول قيلو قريته بولماغان
 خصوصنى ظاهرندن اهل باطن دعوى قيلغان معناغه كوچر رده شريعتنى بتونلاى ابطال
 قيلوبولا دعى نصلارنى انكار قيلو يعنى نصوص قاطعه برلن ثابت بولغان احكامنى انكار
 قيلو حشر اجسادنى انكار كى هم حضرت عائشه صديق رضى الله عنهانى تهمت برلن
 سوكيك كى دعى گناهنى حلال غه صايماق كيرهك اولوغ وكيرهك كچك گناه بولسون اكرده
 ول گناه نك گناه بولماق دليل قطعى برلن ثابت بولسه دعى گناهنى كيم وغورغه
 صايماق دعى شريعتنى خورلماق بولار همه سى كفر (كفر نى مستلزم بولغان مسائل
 لوعيه) بر كشي حرام قطعىنى حلال ديوا اعتقاد قيلسه ايمان سز بولامثالذوالارحام نكاحى حلال
 يه اعتقاد قيلسه يايسه شرب خمر حلال ديه اعتقاد قيلسه يايسه مينه آشوا حلال ديوا
 اعتقاد قيلسه يايسه قان آشوا حلال ديه اعتقاد قيلسه يايسه خنزير ايفنى آشوا حلال

ديه اعتقاد قیاسه بولار کلسی کفر اما حلال دیو اعتقاد قیلمی بواشیرنی قیلسه فاسق بولا
 دخی زنا نك مرام بولماو ویننی یا که قتل نفس نك مرام بولماو ویننی تمنی قیلسه یا یسه حیض
 کورگانه خاتونیننی وطی قیلو حلال دیو اعتقاد قیلوب وطی قیاسه کافر بولا دیگانلر
 (دخی الله تعالی نك رحمتندن امید کیسو کفر) آنك او چون الله تعالی ایبتکان (لَا يَبْتَئِسُ
 مَنْ رُوِيَ اللَّهُ الْأَلْقَوْمُ الْكَافِرُونَ) دیو یعنی الله تعالی نك رحمتندن امید کیسه ماس مگر
 ایمانسزلار قومیکنه امید کیسر معناسنك دخی الله تعالی نك مکرندن امین بولماق کفر
 آنك او چون الله تعالی ایبتکان (لَا يَأْمَنُ مَنْ مَكَرَ اللَّهُ الْأَلْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ) دیو یعنی الله
 تعالی نك مکرندن امین بولماس مگر ایمانسز و خاسر بولغان قوم گنه معناسنك دخی کیله چك
 زمانه گی اشلردن خبر بیروچی کاهننی تصدیق قیلو کفر آنك او چون رسول اکرم ایبتکان
 (مَنْ آتَى كَاهِنًا فَصَاقَةٌ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ) دیو یعنی بركش کاهنگه
 کیلسه کاهن ایبتکان نرسه فی تصدیق قیلسه تحقیق اول کشی الله تعالی محمد علیه السلامه
 ایندیرگان نرسه که کافر و منکر بولدی معناسنك اولوغ گناهلاردن ایکتیجسی زنا قیلو زنا نك
 اولوغ گناه جمله سنن بولوینه دلیل رسول اکرم نك (ثَلَاثٌ لَا يَكْفُرُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يَزَكِيهِمْ
 وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ وَكَلَّمَ عَنَابَ الْأَيْمِ شَيْخُ زَانَ وَمَلِكُ كَذَّابٌ وَعَاقِلٌ مُسْتَكْبِرٌ) دیگان حدیث
 یعنی الله تعالی قیامت کوننده اوچ تورلی کشی برلن سوبله شماس هم آلا رنی پاکلاماس
 هم آلا رغه رحمت قاراوی برلن قاراماس آلا رغه رنجتکوچی عناب بولور برسی زنا قیلوچی
 قارت ایکنچی بالغانچی پادشا اوچنچسی تکبرلك قیلوچی فقیر الوغ گناه لونك اوچنچسی
 لواطه قیلو گرچه خاتونیننه یا یسه قلینه لواطه قیلسه ده * لواطه نك اولوغ گناه دن بولوینه
 دلیل (حدیث) مَنْ وَجَدَتْهُ يَوْمَهُ يَعْمَلُ عَمَلِ قَوْمٍ لُوطٍ فَأَقْتُلُوا الْفَاعِلَ وَالْمَفْعُولَ بِهِ) یعنی سر
 بر کشینی لوط علیه السلام قومینك عملی عمل قیلور تابسا گزیه یعنی لواطه قیلور تابسا گز
 لواطه قیلوچینینک قیلنمش نیک اولترگز معناسنك اولوغ گناهلردن دورتنچسی خمر اچمك
 گرچه آرزغه اچسه ده ایسر ماسه ده خمر اچونك الوغ گناهلاردن بولوینه دلیل (حدیث)
 (لَعَنَ اللَّهُ الْخَمْرَ وَشَارِبَهَا وَسَاقِيَهَا وَمَبْتَاعَهَا وَبَايِعَهَا وَعَاصِرَهَا وَمَعْتَصِرَهَا وَحَامِلَهَا وَالْمَحْمُولَةَ إِلَيْهَا)
 خمر که هم اچوچیگه هم خمرنی صوغار وچیغه هم صاتوب آلوچیغه هم صاتوچیغه هم صغوچیغه
 هم صدورچیغه هم خمرنی بولکه وچیگه هم آنك اوزرینه بولکه تمش کشیگه الله تعالی نك
 لعننی بولغای ایدی معناسنك آلا رغه گناه لونك بیسنچسی یاوزاق اهلی برلن عادت ایقب
 اولترشماق مونك الوغ گناهلردن بولوینه دلیل (آیه) وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَاقْتُمْسِكُمُ النَّارُ
 یعنی ظالم بولغان کشیلرگه میل ایتما گز سزنی اوط توتار یعنی یاوزلر برلن اولترشماق
 اوطقه کر رسز الوغ گناهلردن آلتونچسی اوللاماق اوللانك الوغ گناهلردن بولوینه
 دلیل آیه (السَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا) یعنی اولراغان ایر برلن اولراغان

خاتونتك قوللارونى كىسوكز لكن قول كىسونى واجب اينكان اورلا وادن درهم قيمت
 توتارلق نرسه نى اورلاو والوغ گناهارلار دن بىنجى كشى اولتر مك كشى اولتر نك الوغ
 گناهارلار دان بولويينه دليل (وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءُ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا) ديگان
 آيت يعنى بر كشى قصف قىلوب بر مسلماننى اولترسه اول كشى نك جزاسى جهنم در اول جهنم
 منگو بولغان حاله الوغ گناهارلار دن سىكزنجى ايسرگا نچه نبيذ تمر (هرما صبغندوغى) اچمك
 نبيذ تمر نك الوغ گناهارلار دن بولويينه دليل رسول اكرم نك (كُلْ مَسْكِرًا وَكُلْ خَمْرًا حَرَامًا)
 ديگان حديث يعنى هر ايسر تكان نرسه خمر هر خمر حرام الوغ گناهارلار نك توقزنجى سى
 ز نادن پاك بولغان اير برلن زنادن پاك بولغان خاتوننى زناچى ديوسوكمك مونك الوغ
 گناهارلار دن بولويينه دليل حديث (مَنْ قَتَلَ مَمْلُوكَةً بِالزَّوْنِ يُقَامُ عَلَيْهِ الْحَبِيبُومُ الْقِيَامَةَ الْآنَ تَكُونُ
 كَمَا قَالَ) يعنى بر كشى اوزينك كتيزا كنى زنا برلن سو كسه اول كشيگه قيامت كوننده
 حد اورولور مگر كتيزه كى زناچى بولسه حد اورولماس بس يباط كشىنى سو كسه دنيا ده
 هم حد اورولا الوغ گناهارلار دن اوننجى گواھلق بىرولازم بولاتوروب گواھلق نى ياشر مك
 مونك الوغ گناهارلار دن بولويينه دليل آية (وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَاِنَّهُ آثَمُ قَلْبًا
 يعنى گواھلقنى ياشر مگز كمدر گواھلقنى ياشر سه اول كشى نك قلبى گناھلى بولور الوغ
 گناهارلار دن اون برنجى يالغانه گواھلق بىر مك مونك الوغ گناهارلار دن
 بولويينه دليل حديث (مَنْ شَهِدَ عَلَى مُسْلِمٍ شَهَادَةً لَيْسَ بِهَا بَآهْلٍ فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ)
 يعنى بر كشى بر مسلمان نك ضررينه گواھلق بىر سه اول مسلمان اول شهادتكه اهل بولماسه
 يعنى يالغاندان شهادت بىر سه اول كشى اور نينى او طمن حاضر له سون الوغ گناهارلار دن
 اون ايكنجى يمىن غموس يعنى اوتكانده كى اشكه قصد يالغانلاب يهين ايتو مونك الوغ
 گناهارلار دن بولويينه دليل حديث (أَكْبَرُ الْكِبَائِرِ الشُّرْكُ بِاللَّهِ وَالْيَمِينُ الْغَمُوسُ) يعنى الوغ
 گناهارلار نك ايك الوغسى الله تعالى كه شركت قاتماق هم يالغانه يمىن ايتمك الوغ گناهارلار نك
 اون اوچنجى كشى نك مالينى كوچلب آلمق مونك الوغ گناهارلار دن بولويينه دليل حديث
 (مَنْ غَضِبَ رَجُلًا أَرْضًا ظَلَمًا لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضَبَانُ) يعنى بر كشى اير نك يرينى ظلم
 بولن كوچلب آلسه اول كشى الله تعالى كه يولقور الله تعالى اول كشيگه اچولانغان بولور
 الوغ گناهارلار دن اون دورتنجى سى عذر سز صوغوش وقتنك صوغوشدن قاچمق مونك الوغ
 گناهارلار دن بولويينه دليل حديث (اجْتَنِبُوا السَّمْعَ الْمَوْبِقَاتِ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا هُنَّ قَالَ الشُّرْكُ
 بِاللَّهِ وَالسَّجْرُ وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ الْأَبْلَاحُ وَكُلُّ الرِّبَا وَكُلُّ مَالِ الْيَتِيمِ وَالتَّوَلَّى
 يَوْمَ الزَّحْفِ وَقَتْلُ الْمُحْصَنَاتِ الْغَائِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ) يعنى هلاك قىلوچى ينى تورلى نرسه دن
 صاقلانوكز صابا لر اول ينى تورلى نرسه نى نرسه ديوسورا ديلا ر رسول اكرم ايتى الله تعالى كه
 شرك قاتماق دغى سجر دغى حق سز كشى اولتر مك دغى ربوا آشاماق دغى يتيم مالينى آشاماق دغى

صوغش كوندنه قاجماق دهى زسادان پاك بولغان مؤمنه خاتونلارنى زناهار
سوكمك الوغ گناهلاردن اون بشنچسى ربوا آشامق ربوا آشاونىك الوغ
گناهلاردان بواوينه حديث (لَعَنَ اللَّهُ آكِلَ الرِّبَا وَمُوكَلَّهُ وَشَاهِدِيهِ وَكَاتِبِيهِ) يعنى ربوا
آشاغوجيغه هم آشاتوجيغه هم ربوا عقدينه شاهد بولغانارغه هم ربوا عقدينى يازغانلارنى
اون آلتونچى يتيم مالينى آشامق مونىك الوغ گناهلاردان بولوينه دليل آية (إِنَّ الَّذِينَ
يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا) يعنى شونداين
آدملر كم يتيملر مالينى آشارلار بودر كم آلا راجلرينه او ط آشارلار هم تيز قوزدر ولغان
تموغه كرلر (يتيم مالينى آشاو العياد بالله سو خاتمه كه سبب ديگانلر الوغ گناهلارنىك
اون بدنچسى رشوت آشاورشوت آشاونىك الوغ گناهلاردان بولوينه دليل (لَعَنَ رَسُولُ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الرِّاشِيَّ وَالْمُرْتَشِيَّ وَالرَّايِسَ) يعنى رسول الله رشوت آشاغوجيغه
هم آشاتوجيغه هم ايكي اراده دلال بولوب بوروجيغه لعنت قيلدى الوغ گناهلاردن
اون سيگزنجسى آتا آنانى رنجتمك مونىك الوغ گناهلاردن بولوينه دليل حديث
(ثَلَاثٌ لَيْسَ لِأَحَدٍ مِنَ النَّاسِ فِيهِنَّ رِخْصَةٌ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ مُسْلِمًا كَانَ أَوْ كَافِرًا وَالرِّفَاءُ بِالْعَهْدِ
مُسْلِمًا كَانَ أَوْ كَافِرًا وَإِدَاءُ الْأَمَانَةِ لِمُسْلِمٍ كَانَ أَوْ كَافِرًا) يعنى اوچ نرسه ده آدملردن هيچ كمي
رخصت يوق آتا آناغه ايندگولك قيلماق كيروه مسلمان بولسونلر كيروه ايمانسون
بولسونلر دهى وعدهگه وفا قيلماق كيروه وعده مسلمانغه بولسون كيروه ايمانسونلرغه
بولسون دهى امانتنى اوتهمك كيروه امانت مسلمانغه بولسون كيروه ايمانسونلرغه بولسون
الوغ گناهلاردن اون توقزنجسى قرداشلكنى كيسب قرداشلرى برلن دشمان بولشماق
مونىك الوغ گناهلاردن بولوينه دليل حديث (يَا أَيُّهَا مُحَمَّدُ وَاللَّيْ نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ
صَدَقَةً مِنْ رَجُلٍ وَهُوَ قَرَابَةٌ مَحْنَجَةٌ إِلَى صِلَتِهِ وَيُضَرِّفُهَا إِلَى غَيْرِهِمْ وَاللَّيْ نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يَنْظُرُ
اللَّهُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) يعنى اى محمد (عليه السلام) نىك امتى شونداين الله برلن يميين
ايتب ايتمه ون نفسم اول الله تعالى نىك قولنده در الله تعالى ايرنىك صدقه سنى قبول ايتماس
اگرده اول ايرنىك ياقن قرداشلرى بولاتوروب قرداشلرندان باشقه لارغه صدقه سنى
بيرسه دهى شونداين الله برلن يميين ايتب ايتمه ون نفسم اول الله نىك قولند اول الله
تعالى اول كشيبلر كه قيامت كوندن رحمت قاراوى برلن قاراماس الوغ گناهلارنىك يگرمنچسى
رسول الله غه يعنى رسول الله ايتمگان حديثنى رسول الله ايتدى ديوقصدا بالغا نلاماق
مونىك الوغ گناهلاردن بولوينه دليل حديث (مَنْ كَتَبَ عَلَيَّ مَتَعِدًا فَلْيَتَّبِعُوهُ وَهَعْمَهُ
مِنَ النَّارِ) يعنى بو كشي ميكا قصد قيلوب بالغانلاسه اوزينىك اوزينى اوطدان حاضرله سون
الوغ گناهلاردن يگرمنچسى رمضانده عندرسز آغز آچماق مونىك الوغ گناهلاردن
بولوينه دليل حديث (مَنْ أَقْطَرَ يَوْمًا مِنْ رَمَضَانَ مِنْ غَيْرِ رِخْصَةٍ وَلَا مَرَضٍ لَمْ يَقْضِهِ صَوْمٌ

الله و ان اصابه) یعنی برکشی رمضان آیند ان بر کون رخصتسز آدر و سز آخر آچسه
 مگور و زه توتوده آکار قضا صا انالماس گر چه منگوطور سون * الوغ گناهارنک یکر می ایکند بیسی
 او لپاوده خیانت قیلماق یعنی آغاننک آرطوق آلوب بیدر گنک کیم بیدرمک مونک الوغ گناهار
 ردن بولوینه دلیل رسول اکرمنک وزن و کیل اییه لرینه ایتنکان انکم قک ولینتم امر آقیه هاسکت
 الامم السابقة سوزی یعنی سزگه شوندا این اش بیدر کی کم اول شده خیانت سببلی
 ایتنکان امنار هلاک بولدی * الوغ گناهارنک یکر می او چنچسی نمازنی وقتندان کیچکتر مک
 مونک الوغ گناهارلردان بولوینه دلیل حدیث (ان اخرف ما اخاف علی امتی تأخیرهم الصلوة من
 وقتها و تعجیلهم عن وقتها) یعنی منم امنارم اوز رینه قور قاتورغان نرسه لرمنک قورقنچلیبر اغی
 نمازنی وقتندان کیچکتر لر بیدر هم نمازنی وقتندان الک آشقدر ولر بیدر * الوغ گناهارنک
 یکر می دور تنچسی نمازنی وقتندان آشقدر ماقلق مونک الوغ گناهارلردن بولوینه دلیل
 ایتدی * الوغ گناهارنک یکر می بشتنچسی روزهنی وقتندان عذر سز کیچکتر مک مونک
 الوغ گناهارلردن بولوینه دلیل آنک اوچون روزهنی کیچکتر گان اوچون قضا سزغنه توبه درست توکل
 اگر قضای کیچکتر سه فسق ده اوزون وقت او تکار گان بولا * الوغ گناهارنک یکر می آلتونچسی
 زکات بیرمه سسز مک مونک الوغ گناهارلردن بولوینه دلیل حدیث (ما تلک مال فی بر ولا یجر
 الا یجس الزکوة مانع الزکوة یوم القیامة فی النار) یعنی مال یاپانده دفی دریاده هلاک
 بولمادی مگر زکاتنی منع قیلوسببلی هلاک بولدی زکاتنی طیفوچی کشی او طده در * اولوغ
 گناهارنک یکر می یکنچسی شرطلاری تابولا تورب حج قیلونی قویماقلق مونک الوغ
 گناهارلردن بولوینه دلیل حدیث (الاسلام نهانیة أسهم الاسلام سهم و الصلوة سهم و الزکوة
 سهم و الصوم سهم و حج البيت سهم و الامر بالمعروف سهم و النهی عن المنکر سهم و الجهاد
 سهم و قنایب من لاسهم له) یعنی اسلام سیگز الوش برس اسلام کلامه سی ایکنچسی نماز
 اوچنچسی زکات دور تنچسی روزه بشتنچسی حج آلتونچسی اینگولک برلن بیورماق یکنچسی
 یاوزاشدن طیماق سیگز نچسی خدارضالغی اوچون غزاقیلماق الشسز کشی هلاک بولدی * الوغ
 گناهارنک یکر می سیگز نچسی شرعی عنردن باشقه ظلم برلن بر مسلماننی صوقماق مونک
 الوغ گناهارلردن بولوینه دلیل حدیث (من ضرب بسوط ظلما اقتص منه یوم القیامة یعنی برکشی
 اچی برلن برکشی ظلم بیورندن صوقسه قیامت کوننک اول کشیدن قصاص آلتور الوغ گناهارنک
 یکر می توقنچسی صحابلرنی سوکمک حتی بعضسنی سوکمک کفر حضرت ابوبکر و حضرت
 رضی الله عنهم کبی مونک الوغ گناهارلردان بولوینه دلیل حدیث (لا تسبوا صحابی فهو الندی نفس
 یدک لو انفق احدکم مثل احد ذهباً بلغ من منتهم ولا نصیفه) یعنی مینم صحابیدار منی سوکده
 کز نفسم قدرنی قولنده بولغان الله برلن یمین ایتمب ایته من اگرده سز نک بررا گوکوز

اهدتاضی قدر آلتون خدا يولنده صرف ايتسه آلا رانفاق قيلغان دورت قداق طعام گه
 دخی آنک يارطسینه ده ابرشماس * الوغ گناهاردن اوتوزنچسی عالملا رنی غیبت قيلمق
 وغورلاماق مونک الوغ گناهاردن بولوینه دليل حديث (فُضِّلَ الْعَالَمُ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ
 عَلِيٍّ أَدْنَاكُمْ) یعنی عالم کشینک عبادت قیلوچی نادان کشی اوز رینه آرتوقلشی مینم سز نك
 ایلک تو بن درجه لیکنرگه آرتوقلغم کبی بوقدر الوغ فضیلت اییه سیننی غیبت قیلوو غورلاو
 الیه الوغ گناه * الوغ گناهاردن اوتوزنچسی آدملا رنک غیبتدن ظالم غه خیر بیر مک
 مونک الوغ گناهاردن بولوینه دليل حديث (مَنْ مَشَى مَعَ ظَالِمٍ لِيُعِينَهُ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ
 ظَالِمٌ فَقَدْ خَرَجَ مِنَ الْإِسْلَامِ) یعنی ظالم غه یاردم قیلماق او چون ظالم برلن بورسه ظالم
 ایکنلگینی بله تورب تحقیق اول کشی اسلامان چقدی * الوغ گناهارنک اوتوزنچسی
 خاتونینک یایسه محرم قز قرده شینک فاعشه لکینه راضی بولماق مونک الوغ گناهاردان
 بولوینه دليل حديث (لَعَنَ اللَّهُ الدَّيُوثَ وَالدَّيُوثَةَ) یعنی خاتونینک فاعشه لکینه راضی
 بولغان ابرگه هم ایرینک فاعشه لکینه راضی بولغان خاتونغه الله تعالی نك لعنتی بولغای
 ایدی * الوغ گناهارنک اوتوز او چنچسی خاتونی ایله یاطا ایر آراسنده واسطه بولماق
 مونک الوغ گناهاردن بولوینه دليل آیت (قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا) یعنی اوز کزنی دخی
 اوی جماعتکزنی اوطدان صاقلاغر * الوغ گناهارنک اوتوز دورتنچسی قدرت بولا تورب
 امر معروف نهی منکرنی قویماق مونک الوغ گناهاردن بولوینه دليل حديث قسمی
 (أَحَبُّ عِبَادَةٍ إِلَى النَّصِيحَةِ) یعنی میکانللمونک عبادتینک سیدو کلپوه گسی نصیحتندر *
 الوغ گناهارنک اوتوزنچسی سحر اویرا نمک هم اویرا تمک مونک الوغ گناهاردن
 بولوینه دليل حديث (ثَلَاثٌ لَا يَفْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ مَنَ الْخَمْرَ وَالْمُؤْمِنُ سَاحِرٌ وَلَا قَاطِعُ رَحِمٍ) یعنی
 اوج تورلی کشی او جماخه کرماس خمر اچوکه دایم چیلنی قیلرچس هم سحرچی مؤمن هم
 قرداشلکسی کیسوچی * الوغ گناهاردن اوتوزنچسی بییکله گه ننگ صوکنند قرآنی قارا بد
 اوقی آلماسلق مرتبه ده او نو تماق مونک الوغ گناهاردن بولوینه دليل حديث (أَمَامِن
 أَمْرًا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ ثُمَّ يَنْسَاهُ إِلَّا لَقِيَ اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَجْرَمَ) یعنی ایرلردن هیچ برکم قرآن
 او قوبنک مونک صوکنده اونوتو ایماس مگر اونوتسه قیامت کوننده الله تعالی گه اجزم
 بولوب بولقور * الوغ گناهاردن اوتوزنچسی حیواننی اوط برلن یاندرماق کیرک
 زور کیرک کچک حیوان بولسون مونک الوغ گناهاردان بولوینه دليل حديث (لَا تَعْنَبُوا
 حَيَوَانَ تَابَعَتْ أَبِ اللَّهِ) یعنی الله تعالی عنابی برلن حیواننی عناب قیلماکز * الوغ گناهاردان
 اوتوزنچسی عذر شرعیدن باشقه خاتوننک اوزینی ایردن منم قیلوی مونک الوغ
 گناهاردان بولوینه دليل حديث (إِذَا دَخَلَ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ إِلَى فِرَاشِهِ فَلَمْ تَأْتَهُ فَبَاتَ غَضْبَانَ
 عَلَيْهَا لَعَنَتْهَا الْمَلَائِكَةُ حَتَّى تَضُحَّ) یعنی هر قیدچان ایر خاتونینی توشه کینه چاقوسه خاتون

ایربینه بارماسه ایبری آچولانوب کیچکه کرسه تا کفه قدر اول ماتونغه فرشته لر اعنت
 قیلور * اولوغ گناه لرنک (اوتوز تو قز نیچی سی) الله تعالی ننگ رحمتندن امین کیسمک
 مونک اولوغ گناه لردن بولوبینه دلیل آیت (لَا يَبْسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ)
 یعنی الله تعالی ننگ رحمتندن امین کیسماس مگر کافر قوم * اولوغ گناه لرنک (قرق نیچی سی)
 الله تعالی ننگ عذابندن آچوونندن امین بولو مونک اولوغ گناه لردن بولوبینه دلیل
 آیت * (فَلَا يَأْمَنُ مِنْ مَكْرِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ) یعنی الله تعالی ننگ مکر وعذابندن
 امین بولماس مگر خاسر بولغان قوم * اولوغ گناه لردن (قرق بر نیچی سی) اضطرار
 وعاجولکن باشقه اولکسه ایتمی آشماق مونک اولوغ گناه لردن بولوبینه دلیل آیت *
 (قُلْ لَا آفَ فِيهَا أَوْ مِ الْيَوْمِ عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَرَكَ خَيْبًا
 فَإِنَّهُ رَجْسٌ) یعنی آیت سین ای محمد میکا وهی قیلنغان نرسه ده طعام لاونچی اوز رینه حرام
 بولغان نرسه نی تابمادم مگر اولکسه یایسه بوغاز قانی یایسه دو کغز ایتمی بولسه غنه بولار
 نجس * اولوغ گناه لرنک (قرق ایکنچی سی) ضرورت سز دو کغز ایتمی آشماق مونک * اولوغ
 گناه لردن بولوبینه دلیل اوتدی اولوغ گناه لرنک (قرق او چنیچی سی) سوز یورت مک سوز
 یورتونک الوغ گناه لردن بولوبینه دلیل مدهیث (لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ نَمَامٌ) یعنی او جماعه سوز
 یورتوچی کرماس اولوغ گناه لردن (قرق دور نیچی سی) اوتوش اویونی اویناماق مونک اولوغ
 گناه لردن بولوبینه دلیل آیت (إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ
 وَالْمَيْسِرِ وَيُصَدِّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ) یعنی بودر مونکن باشقه ایماسر
 شیطان خمر برلن اوتوش اویننک آرا لار کزده دشمانلقنی و آچرنی تشرونی تلبیر دخی
 الله تعالی ننگ ذکرندن دخی نمازندن منع قیلونی تلبیر بو اشکزدن طیلساغزچی *
 اولوغ گناه لرنک (قرق بیسنچی سی) بیرده بوز قلق برلن یورمک مونک * اولوغ گناه لردن
 بولوبینه دلیل (إِنَّ اللَّهَ أَوْحَىٰ إِلَىٰ أَنْ تَوَاضَعُوا حَتَّىٰ لَا يَبْغَىٰ أَحَدٌ عَلَىٰ أَحَدٍ وَلَا يَقْتَرِبَ أَحَدٌ
 عَلَىٰ أَحَدٍ) یعنی الله تعالی میکا وهی قیلدی سز ننگ توبانچیلک قیلشو و کز برلن برکش
 ایکنچی کشیگه بوز قلق قیلماسون و برکش ایکنچی کشیگه ماقتانماسون * اولوغ گناه لرنک
 (قرق آلتو نیچی سی) حاکم ننگ حکم قیلودا حقندن او شما قلمغی مونک اولوغ گناه لردن بولوبینه
 دلیل مدهیث (مَنْ وَلِيَ مِنْ أُمَّتِي أَوْ كَثُرَتْ فَلَا يُعَدُّ فِيهِمْ كِبَىٰ اللَّهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فِي النَّارِ)
 یعنی امتم دن برکشینی تورده حاکم قیلنمش بولسه کیره ک آز مدت و کیره ک کوپ مدهیث بولسون
 اول حاکم امتم عادل بولماسه قیامت کوننک اوتقه بوز توبن بیریلمش بولور * الرغ
 گناه لرنک (قرق ید نیچی سی) بول کیسمک یعنی مسلمانلرنی قورقتماق گرچه اولنوماسه ده
 مونک اولوغ گناه لردن بولوبینه دلیل آیت (إِنَّمَا يُجَارُ بُونُ اللَّهِ وَسُوْلُهُ) هر برکش مسلمان قردا
 شینه قاچنی چغارسه الله تعالی برلن هم رسول الله برلن صوغوش قیلنغان کبی بولور جههور

شول رو شېخه اينكانلر * اولوغ گناه لرنك (قرق سگز نچى سى) (ظهار) يعنى خاتونينه
 سېن سېئا آناه لك آرقه سې كېن ديمك مونك اولوغ گناه لردن بولوينه دليل آيت (اَلْفَبْرَنْ
 يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مَنْ نَسَاهُمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَأَنْهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا
 مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا) يعنى سز لردن شونداين آدملر كم خاتونلار ينى آنالار ينگ آرقه سېنه اوشا
 تورلر خاتونلرى آنالارى ايماس چونكه آلارنگ آنالارى توغدرغان آنالار يغنه در اول اظهار
 قىلو چيلر ياراماز سوزنى ايتورلر هم يالغان سوزنى ايتورلر * اولوغ گناه لرنك (قرق توقز
 نچى سى) كچك گناه شه دايمچلق قىلومونك اولوغ گناه لردن بولوينه دليل حديث (لَأَصْغِيرَةٌ
 مَعَ الْأَصْرَارِ وَلَا كَبِيرَةٌ مَعَ الْأَسْتَفْغَارِ) يعنى دايمچلق قىلور بولن كچك گناه يوق استغفار
 قىلور بولن اولوغ گناه يوق * اولوغ گناه لرنك (ايللى نچى سى) كناه شه ياردم ايتك مونك الوغ
 گناه لردن بولوينه دليل آية (وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانَ) يعنى كناه شه هم ظلم شه
 ياردم قىلشم ائز * اولوغ گناه لرنك (ايللى بر نچى سى) آدملر كه اوبن اويناماق وجر جلاماق
 مونك اولوغ گناه لردن بولوينه دليل حديث (الْغِنَاءُ يُنْبِتُ النَّفَاقَ فِي الْقَلْبِ كَمَا يُنْبِتُ
 الْمَاءُ الزَّرْعَ) يعنى اوبن كوكلده منافقنى اوسدرر صو ايگن اوسدرگان كېى * الوغ
 گناه لرنك (ايللى ايكنچى سى) خاتون كشينك ادين اويناماق اوزينه دهغير يگه ده مونك
 اولوغ گناه لردن بولوينه دليل اوتدى * اولوغ گناه لرنك (ايللى اوچو نچى سى) موچه ده
 عورتنى آچماق مونك الوغ گناه لردن بولوينه دليل حديث (مَنْ دَخَلَ الْحَمَامَ بِغَيْرِ مِيزَرٍ
 لَعَنَهُ الْمَلَائِكَةُ) يعنى بو كشى موچه شه ازار سز كوسه اول كشيگه ايكى فرشته لعنت قىلور
 اولوغ گناه لرنك ايللى دور تنچى سى واجبى اوتاردن سارانلق قىلو مثلا زكوتنى فطره نى
 اضحيه نى مونك الوغ گناه لردن بولوينه دليل حديث (لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ حُبٌّ) يعنى واجبى
 اوتاردن ساران بولغان كشى او جماغه كرماس * اولوغ گناه لرنك (ايللى بشنچى سى) حضرت
 علينى ابوبكر الصديق بولن عمر رضى الله عنه مان آرتق كورمك مونك اولوغ گناه لردن
 بولوينه حديث (مَنْ سَبَّ أَبَا بَكْرٍ وَعَمَرَ كَانَ كَافِرًا) يعنى بر كشى ابوبكر بولن عمر نى
 سوكسه كافر بولور (العياذ بالله) اولوغ گناه لرنك (ايللى آلتو نچى سى) اوزينى اوزى اولترمك
 يايسه اوزينك اعضالردن بر عضونى هلاك اتمك مونك اولوغ گناه لردن بولوينه دليل آية
 (وَلَا تَلْقُوا بَأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ) يعنى اوزكر نى اوزكز هلاكت كه تاشلاماثر * اولوغ گناه لرنك
 (ايللى يد نچى سى) بولدن صاقلانماس سزلق مونك اولوغ گناه لردن بولوينه دليل حديث
 (أَكْثَرُ عُنَابِ الْقَبْرِ مِنَ النَّبُولِ) يعنى قېر عنابينك كوبرا كى بولن * اولوغ گناه لرنك
 (ايللى سگز نچى سى) صدقه ده منت قىلماق وادا قىلماق مونك اولوغ گناه لردن
 بولوينه دليل حديث (لَا يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَطَاءُ الْمَنَانِ وَالْمَسْبِلِ إِزَارَهُ)

وَمَنْعُنْ خَمْرٍ) یعنی اوج تورلی کشیگه الله تعالی رحمت قار اوی بولن
 قار اماس قیامت کوننده بیرگان صدقه سیننه منت قیلو چیغه چالبارونی توبقاندان
 توبن صالندر و چیغه دخی خمر اچوگه دایم چیلق قیلو چیغه الوغ گناهارلارنک ایللی
 توفزنجسی تقدیرینی یالغانغه صایماق مونک الوغ گناهارلاردان بولوینه دلیل حدیث
 (اَكَلْ اُمَّهْ مَجُوسٍ وَ مَجُوسُ هَذِهِ الْاُمَّةُ الَّذِيْنَ يَقُولُوْنَ لَا قُدْرَانَ مَرَضُوا فَلَا تَعْبُدُوهُمْ وَاَنْ مَا تَوَا
 فَلَا تَشْهَدُوهُمْ وَهُمْ شِيعَةُ الْجَالِ وَ حَقُّ عَلٰى اللّٰهِ اَنْ يَّعْشُرَهُمْ مَعَهُمْ) یعنی هرامت اوچون
 مجوس بار بوامتنک مجوسی تقدیر یوق دیگان کشیلر اگر آور سالار حاللرینی صورارغه
 بار ماغز و اگر اولسه لر جفازه لویینه حاضر بولماغز آلا ردجالسگه ایارگان کشیلر الله تعالی
 اوزرینه حق آلا رنی دجال گه ایه رگان لر برلن برگه قوبارماق الوغ گناهارلارنک آله شمشچیسی
 بنده لرنک فعللرینی بنده لرگه اسناد قیلو الله تعالی نك صنعندن باشقه مونک الوغ
 گناهارلار دن بولوینه دلیل آیه (هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللّٰهِ) یعنی الله تعالی دن باشقه خالق
 بار می البته یوق بنده اوز فعلنی اوزی خالق بولسه الله تعالی دن باشقه خالق بولسه کیرک
 الوغ گناهارلارنک آله شمش برنجسی کاهننی تصدیق قیلماق هنجمنی عرافنی تصدیق قیلماق
 یعنی غیب علمنی بلونی دعوی قیلو چیینی تصدیق قیلماق مونک الوغ گناهارلار دن بولوینه
 دلیل حدیث (مَنْ اَتَى عِرْفَانَ وَاكْهَنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ
 صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) یعنی برکشی کوره هچی گه یایسه کلاچکن خبر بیدر و چیگه کیلسه و ایفکان
 فوسنی تصدیق قیلسه الله تعالی محمد علیه السلامگه ایندرگان نرسه گه انکار قیلدی هم
 منجم حقنه حدیث بار (مَنْ اَقْتَبَسَ عِلْمًا مِنَ النَّجْمِ اَقْتَبَسَ شَعْبَةَ مِنَ النَّارِ) یعنی برکشی
 علم نجوم دن بر آزلعلم آلسه اوطنن بر بوتاقنی آلدی (لکن علم نجوم دن نماز و قتلارونی
 بارورلک قبله بلورلک قدر اویره نمک درست آندن آر توغی دنیا یا آخرتک فائزالی بولماسه درست
 توگل الوغ گناهارلارنک آله شمش ایکنجسی ظاهر شرعه ثابت بولغان نسیلر ده طعن قیلماق مونک
 الوغ گناهارلار دن بولوینه دلیل آیه (وَالَّذِيْنَ يُؤْذِنُ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا كُتِبَ
 فَقَدْ اِحْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُّبِيْنًا) یعنی شوندا این آدملر مؤمن ایرلر نی و مؤمنه خاتونلار نی
 کسب قیلغان نرسه لر نندن باشقه بولن رنجدرلر آلا ر تحقیق یالغاننی هم اشکاره گناهننی
 یوکلده دیلر الوغ گناهارلارنک آله شمش اوچنجسی مخلوق اوچون مال بوغاز لاما قاق مالنی الله
 رضالغی اوچون بوغاز لامق کیرک مونک الوغ گناهارلار دن بولوینه دلیل این حجر ایته بوغاز
 لاغان حیواننی حر ام قیلانورغان نرسه لر کتابی نك کنیسه اوچون یایسه صلیب اوچون یایسه
 موسی علیه السلام اوچون یایسه عیسی علیه السلام اوچون بوغاز لاری مسلماننک کعبه یایسه محمد
 علیه السلام اوچون یایسه سلطانغه یاقنلق اوچون یایسه جن اوچون بوغاز لاری دیو الوغ
 گناهارلارنک آله شمش اوچنجسی چالبارنی تکبرلک اوچون صالندر ماق مونک الوغ گناهارلار دن

بولوينه دليل حديث (ان النبی یجر ثیابه من الخیلاء لا یبظر الله الیه یوم القیامة) یعنی تکبر لکنن کییمنی ازون قیلغان کشیگه قیامت کوننده الله تعالی رحمت قار اوی برلن قاراماس الوغ گناهلارنک آلتمش دور تنچسی بالانی آزغونلق غه یوکله مک مثلاً قزینی فاسق غه خاتونلقغه بیرمک کبی مونک الوغ گناهلاردن بولوينه دليل حديث (من زوج ابنته أو واحدة من اهله من بشرب الخمر فکانما قادهالی النار) یعنی برکش اوزینک قزینی یایسه قزقرداشلر نمن برسینی خمر اچه تورغان کشیگه جفتلنر سه تعقیق اول قزینی یایسه قزقرداشینی اوطقه سردی الوغ گناهلارنک آلتمش بشنچسی باوز عادتنی ایره تمک مونک الوغ گناهلاردن بولوينه دليل حديث (من سن سنة حسنة فله اجرها وأجر من عمل بها ومن سن سنة سيئة فله وزرها ووزر من عمل بها) یعنی برکش کورکام سنت ایره نسه اول کشیگه اول کورکام سنتنک هم اول کورکام سنت برلن عمل قیلغان کشینک اجری بولور و برکش یاوز سنت ایره نسه اول کشیگه یاوز سنتنک گناهی هم یاوز سنت برلن عمل قیلغان کشینک گناهی بولور الوغ گناهلارنک آلتمش آلتنچسی مسلمان قرداشینه تیه برلن اشاره قیلماق گرچه اوین طریق برلنگه بولسه ده مثلاً چاق قلیچ کبی نرسه لر بران مونک الوغ گناهلاردن بولوينه دليل حديث (من اشار إلى أخيه بعديف فإن الملائكة تلعنهُ حتى ينتمی وان كان اغاه لابیه و أمه) یعنی برکش قرداشینه تیه بران اشاره قیلسه بو اشمن طیپیلغانغه قرداشینه لر اول کشیگه لعنت قیلورلار گرچه آنا نابو بولغان قرداشی بولسه ده الوغ گناهلارنک آلتمش یدنچسی جدال ونزاع قیلشماق ایمان نورینی سوننره دیگانلر مونک اولوغ گناهلاردن بولوينه دليل حديث (دعوا الجدل والمرأة قلقة خیرهما فإن أحد الفريقین کاذب فبأثم الفريقان کلاهما) یعنی نزاع قیلونی و قچقوشونی قویک نزاع برلن قچقوشوده ایندگولک آز بولغانلق اوچون آنک اوچون ایکی فریقنک برسی البته یالغان بس هر ایکی فریق گناهلی بولا اولوغ گناهلارنک آلتمش سیکزنجسی قیلارنی پچترمک یعنی ذکر فی یایسه خصیه سنی کیسه مک مونک اولوغ گناهلاردن بولوينه دليل حديث این عساکر ابن عمر دن اغراج قیلغان (نهی رسول الله صلی الله علیه وسلم عن الأخصام) یعنی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم پچترمکن نهی قیلدی اولوغ گناهلارنک آلتمش تو قزنجسی قانک براعضانی کیسه مک کیرک نیندی اعضاسی بولسون مونک اولوغ گناهلاردن بولوينه دليل حديث (من قتل عبده قتلناه ومن جدد عبده جددناه ومن خصا عبده خصيناه) یعنی برکش قایینی اولترسه اوزینی اولتره و برکش قلینک براعضاسینی قطع قیلسه اوزینک اعضاسینی قطع قیلورمز و برکش قلینی پچترسه یعنی ذکرینی کیسه اوزینک ذکرینی یایسه خصیه لارنی کیسه مز اولوغ گناهلارنک آلتمش نجسی قلینی توتی یتمگن نرسه بران تکلیف قیلماق هم قلینی همیشه صوماق مونک اولوغ گناهلاردن بولوينه دليل

حديث (للملوك طعامه وشرابه وكسوته ولا يكلف الى مالا يطيق فان كلفتموهم فاعينوهم
 ولا تعذبوا عباد الله خلقا امثالكم) يعني خوجه لر اوچون قلنك طعامى وشرابى وكييمى
 قلىنى قوتى يئتمگان نرسه برلن تكليف قيلماغز اگر تكليف قيلماغز قللاغه ياردم قيلوغز
 له تعالى نك قللارنى عذاب قيلماغز آلارده سز نك كى مخلوق اولوغ گناه لرنك (يتمش
 پنجسى) ايند گولك قيلغان كشي نك ايند گولگينه كفران قيلو يعنى كفران نعمة مونك الوغ
 لردن بولوينه دليل حديث (من اعطى عطاء فوجت فليجزه فان لم يجز فليشن
 من من اثنى فقد شكر ومن كتم فقد كفر) يعنى بر كشيگه بونرسه بيولش بولسه يعنى
 نعام قيلنسه انعام قيلغان كشي نى تابسه مكافات قيلسون اگر تابماسه ثنا ايتسون آنك
 ايچون ثنا ايتسه بر كشي شكوان نعمة قيلغان بولا اگر انعامنى ياشرسه كفران قيلغان بولا
 اولوغ گناه لرنك (يتمش ايكنچسى) صونك آرتوغينى بيرماس سزلك يعنى كورشس
 صور اغانه اوزندن آرتوق صونى منع قيلو مونك الوغ گناه لردن بولوينه دليل حديث
 (عائشه رضى الله عنها ايتدى (يا رسول الله ما الشئ الذى لا يجعل منه) اى الله نك رسولى
 منع قيلو حلال بولماغان نرسه نى نرسه ديوبو رسول الله ايتدى (الماء والملح والنار) ديوبو
 يعنى صوتوز اوط لسن شهرده بونرسه لر همه سى صانوب آلونه بس بيرمك فضيل
 بولورغه كيروه اصلك اباحتلرينه بناء چونكه ايكنچى حديث ده اوج نرسه ده مساله
 اورتاق ديگان اولوغ گناه لرنك (يتمش اوچنچسى) بيت الحرام ده گناه قيلماق مونك حديث
 حديث يعنى مونك اولوغ گناه لردن بولوينه حديث دليل (الكبائر تسع الاشرارك باس
 وقتل نفس مؤمن واكل الربوا واكل مال اليتيم وذف المحصنة والفرار من الزحف وعقوق
 الوالدين والسحر واستحلال بيت الحرام) يعنى اولوغ گناه لرتوقن الله تعالى كه شرك قاتماق
 نفس مؤمنه نى اولنرمك، ربوا اشاماق، يتيم ماليين اشاماق، زنادن پاك بولغان خاتوننى
 زنا برلن سو كهك، صوغشمن قاچماق، آتا و آنانى رنجتمك هم سحر، بيت الحرامنى مالاغه
 صايماق يعنى بيت الله ده گناه قيلماق اولوغ گناه لرنك (يتمش دور تىنجسى) كشي نك
 سوزينى توكلاب يورمك الوغ گناه لردن بولوينه دليل حديث (ولا تجسسوا ولا تحسسوا)
 يعنى كشي نك عيبنى هم سوزينى تيكشرب يورمه كز اولوغ گناه لرنك (يتمش بيشنچسى)
 تعنى آدم لرنك مال لرينى وعيبلرينى تيكشرب يورمك مونك الوغ گناه لردن بولوينه
 دليل آية (ولا تحسسوا) يعنى آدم لرنك عيبلرينى تيكشرب يورمه كز اولوغ گناه لرنك (يتمش
 آلتونچسى) قارتا اوينا ماق مونك الوغ گناه لردن بولوينه دليل حديث (مثل الذى يلعب
 بالنرد ثم يقوم فيصلى مثل الذى يتوضأ بالقيح ودم الخنزير ثم يقوم فيصلى) يعنى قارتا
 اويناغان صوگره توروب نماز او قغان آدم نك او عشاش شول آدم كى ارن دى دو كز قانى

برلن طهارة آلوب نماز او قوچى كشى مونك نمازى مقبول بولماس اولوغ گناه لرنيك
 (يتمش يدنجى سى) چقرغه صالوب بىنى ناش برلن اوينا ماق مونك برلن اويناغان آدمنيك
 شهادتى مقبول بولماس اولوغ گناه لرنيك (يتمش سيكزنجى سى) هر بر حرام بولغان اوين
 رسول اكرم (كُلُّ لُغَبٍ حَرَامٌ) ديگان يعنى هر بر اوين حرام مگر اوج تورلى اوين حلال و مباح
 ايرنيك اعلى برلن اويناوى اوق آطب اوينا ماق آط چاپشدر ماق) اولوغ گناه لرنيك
 (يتمش توقزنجى سى) بر مسلماننيك ايكنچى مسلمانغه اي كافر ديمه كي مونك حقتك حديت
 (لَا تَكْفُرُوا أَحَدًا مِنْ أَهْلِ الْقِبْلَةِ بَدْنَبٍ وَأَنْ عَمَلُوا بِالْكِبْرِ وَصَلُّوا مَعَ كُلِّ إِمَامٍ وَجَاهَهُوا مَعَ كُلِّ
 إِمَامٍ) يعنى اهل قبله دن هيچ كمنى گناه سببلى تكفير قيلماغز گرچه اولوغ گناه لر قيلمسه ده
 دىنى هر امامغه افتد قىلوب نماز او قوغز يعنى اينكو امامغه وياوز امام غه ده دىنى
 هر امير برلن اطاعت قىلوب صوغشقه چقكر كيره ك عادل كيره ك طالم بولسون اولوغ گناه لرنيك
 (سيكسان نجى سى) خاتونى كوب بولغان ايرنيك خاتونلارى آراسنى برابر توتمه سزلىغى
 مونك اولوغ گناه لر دن بولوينه دليل حديث (مَنْ كَانَتْ لَهُ امْرَأَتَانِ يَمِيلُ إِلَى أَحَدِهِمَا عَلَى
 الْآخِرَى جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَحَدَى شَقِيهٍ مَائِلٌ) يعنى بر كشيديك ايكي خاتونى بولسه
 خاتوننيك بر سينه ميل قيلمسه يعنى بر سنى آرتوق توتسه قيامت كونه اول اير ايكي ياغيديك
 آوشقان حاله عرصات ميد انينه كيلور (خاتونلرنى عدل لك اوج نرسه ده كيره ك
 چوده كييم كيگز وده كيچ بر كه يوقلا وده اما اولمگى خاطر نى بار اقلى بولسه ايكنچىنى آلماس
 مونك گناه لرنيك) سيكسان برنجى سى) قولى برلن اووب ميني چغار ماق مونك اولوغ گناه لر دن
 قيل حديث (نَا كَعَ الْبِدِّ مَلْعُونٌ) يعنى قوليني نكاملانوجى كشى لعنت قيلمىش در
 نى زنادن صاقلانو اوچون بولغانمه بعضيلر جوازي بار ديگانلر نناك بر مجلسه
 بن عباس دن بر جگت مجلس نك صوكتك اي ابن عباس سزده بر سؤالم بار لكين اينور
 اوي الامن ديگان بوجگت اينكان مينم شهوتم غالب قولم برلن فائلك نسه م درست بولورنى
 ديگان ابن عباس (اف تى خير من الزنا) ديگان يعنى قول برلن فائده لئو زنادن
 اين كوراك لكين البته بولاشن صاعلانم كيره ك طب جهنمدن هم اولوغ ضررى بار سلامتلكى
 بنوره بوكره يده اولوغ گناه لرنيك) سيكسان ايكنچى سى) مريض وقتك بايسه نفاس وقتك
 خاتوننى جماع قيلماق مونك اولوغ گناه لر دن بولوينه دليل آية (وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ)
 يعنى خاتونلرغه پاكلانماينچه ياقلنى قيلماغز اولوغ گناه لرنيك (سيكسان اوچونچى سى)
 اشيانيك قيمتى آرتوينه قرانه ق مونك اولوغ گناه لر دن بولوينه دليل حديث (لَا يَمُرُّ
 أَحَدُكُمْ حَتَّى يَجِبَ لَأَخِيهِ مَا يَجِبُ لِنَفْسِهِ وَيَكْرَهُ لِأَخِيهِ مَا يَكْرَهُ لِنَفْسِهِ) يعنى سزنيك برا كور
 كاهن مؤمن بولماس اوزى اوچون سيگان نرسه نى مسلمان قرندش اوچون سبماينچه دىنى
 اوزى اوچون مكروه كوره تورغان نرسه نى مسلمان قردهش اوچون مكروه كوره اينچه

الورغ گناھلارنىڭ سىكسان دور تىنچسى ايسرته تورغان قورى اوله نلر آشاماق افيون كىي
مونىڭ الورغ گناھلار دن بولويىنە دليل احمد ابو داود روایت قىلغان حدیث رسول اكرم
هر بر ايسرته تورغان و بىن گه ضعيف لك بيړه تورغان فرسه لورنى استعمالىن نهى
قىلدى ديدى الورغ گناھلارنىڭ سىكسان بشنچسى بهيمه گه و طى قىلماق دغى ياطاخا تونىڭ
دبرينە و طى قىلماق بهيمه گه و طى قىلونىڭ الورغ گناھلار دن بولويىنە دليل حدیث (مَنْ آتَى
الْبَهِيمَةَ فَاقْتُلُوهُ وَاقْتُلُوها مَعَهُ) يعنى بر كىي بهيمه گه و طى قىلسە و طى قىلوچىنى دا
بهيمه نى ده اولتر كز اما دبر گه و طى قىلونىڭ الورغ گناھلار دن بولويىنە دليل حدیث
(لَعَنَ اللَّهُ مَنْ عَمِلَ عَمَلًا قَوْمِ لُوطٍ) يعنى لوط عليه السلام قومىنىڭ عملىنى عمل قىلغان كىي گه
الله لعنت قىلغاي ايدى الورغ گناھلارنىڭ سىكسان آلتو نچسى هالم بولغان آدمنىڭ علمى
ايله عمل قىلماوى مونىڭ الورغ گناھلار دن بولويىنە دليل حدیث (الْعَلَمُ بِلَا عَمَلٍ وَبِالْ) يعنى
عملسىز علم گناھلارنىڭ سىكسان يىد نچسى صاتوب آلغان وقتىدا يا كه آشان
وقتىدا يا كه كورگان وقتىدا طعمانى عيب ايتىمىڭ مونىڭ الورغ گناھلار دن بولويىنە
دليل حدیث (لَا يَأْتِيَنَّكُمْ طَعَامًا كَرَامًا بِصَاحِبِهِ فَإِنَّ أَحَبَّ أَكْلٍ وَالْأَفْطَلَا) يعنى هېچ كم طعمانى
خورلامسون طعمانىڭ ايباسىنى حرمتلەمىڭ اوچون يعنى الله تعالى نى اگر ده طعمانى
ياراطسە آشار ياراطماسە آشاماس الورغ گناھلارنىڭ سىكسان سىكز نچسى آشە
و مجلس گه دعوة قىلنغان صوگنە عنرسز بارمى قالو مونىڭ حقنە حدیث رسول
اكرم اگر مین كراع غمىم دىگان اورونغە دعوة قىلنسام البتە بارور ايدىم دىگان
رسول الله تورغان اورونىن كراع غمىم نى قدر مسافە يراق بولغان الورغ گناھلار دن
سىكسان توقز نچسى ذھكر وقتىدا قرآن او قو وقتىدا قسېمېر تھليل وقتلار نە و زىلب
ساكنىمىڭ مونىڭ حقنە آية (إِنَّ اللَّهَ لَأُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ) يعنى در ستلەمىڭ الله تعالى
هر بر تىكېرنى و ماقتان و چىنى سومەس هم (وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرْحًا) آيتى البتە رقص
اشد مورەدان الورغ گناھلارنىڭ توقسان نچسى دنياغە محبت قويماق مونىڭ الورغ گناھلار دن
بولويىنە دليل حدیث (حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ) يعنى دنيا نى دنيا اېچون سومىك هر بر
خطالەقنىڭ باشىدور الورغ گناھلارنىڭ توقسان بر نچسى كور كەم يوزلى ياش آدم گە شهوة بىرلن
قاراماق مونىڭ حقنە حدیث (ثَلَاثَةٌ لَا تُورَى أَعْيُنُهُمُ النَّارُ عَيْنٌ حَرَسَتْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَعَيْنٌ
بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَعَيْنٌ كَفَتْ عَنِ عِبَادِ اللَّهِ) يعنى اوچ تورلى كىيىنىڭ كوزلرى اوط
كورماس خندا يولنە يوقلامى تورغان كوز دغى الله تعالى دن قورقودن يىقلاغان كوز
دغى حرامىن طيىلغان كوز يعنى بو اوچ تورلى كوزنىڭ ايبەسى اوطقە كورمەس الورغ
گناھلارنىڭ توقسان ايك نچسى ياط كىيىنىڭ ابو اچىنە ايشك ياروغىدىن يايسە تېشىكەن
قاراماق مونىڭ حقنە حدیث (مَنْ أَطَّلَعَ فِي بَيْتِ قَوْمٍ بِغَيْرِ إِذْنِهِمْ فَفَقَّحُوا عَيْنَهُ فَلَا دِيَّةَ لَهُ

وَلَا قِصَاصَ) یعنی بر کشی بر قومه‌تک ایونده بولغان حالنی اذنسز قاراب مطلع بولسه اول
 قرم بوکشینک کوزبنی چقار سالار بوقرم اوزرینه کوزنک دیتی ده قصاص ده لازم بولماس
 الوغ گناهلارنک تو قسان اوچنچسی اذنسز کشینک ایونده کرمک بونک الوغ گناهلاردن
 بولوینه دلیل آیه (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا) یعنی
 ای آنم‌الابن ایمان کینترگان آدملر اوزلر گزنگ ایولر گزدن باشقه بولغان ایولرگه اذنسز
 کرما گز الوغ گناهلارنک تو قسان دورتنچسی غیبت سویله مک مونک الوغ گناهلاردن
 بولوینه دلیل حدیث (كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ دَمُهُ وَمَالُهُ وَعَرَضُهُ) هر بر مسلمان
 ایکچی مسلمان اوزرینه قانیده مالیده بوز صوویده حرام یعنی هیچ قایسنه تیمک یارام
 مگر فسقنی اظهار قیلوچینی غیبت قیلماق جاغز دینگان لر الوغ گناهلارنک تو قسان بشنچسی
 اسراف قیلماق مونک حقنک آیه هم حدیث بار آیه (وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ) یعنی الله تعالی
 اسراف قیلوچیلارنی سونهس اما حدیث (سَيَكُونُ رَجَالٌ مِنْ أُمَّتِي يَأْكُلُونَ الْوَانَ الطَّعَامِ
 وَيَشْرَبُونَ الْوَانَ الشَّرَابِ وَيَلْبَسُونَ الْوَانَ الثِّيَابِ وَيَتَشَفَّقُونَ فِي الْكَلَامِ فَأُولَئِكَ شَرُّ أُمَّتِي)
 یعنی منم امتمن شوندا این ایرلر تیز بولور آلا رتورلی طعام آشار لار هم تورلی اچملر
 اچر لر هم تورلی توسده گی کییملر کیه لر هم سوز له گانده بیک اسناروب سویلر لر آلا ر
 منم امتنک یاوزلار یدر الوغ گناهلارنک تو قسان آلتو نچسی بدعه یعنی رسول اکرم
 واصحاب کرام زماننده بولماعان عمللر نی هم اعتقادلر نی احداث قیلماق مونک حقنده
 حدیث بار (انَّ اللَّهَ تَعَالَى حَبِيبُ التَّوْبَةِ عَنْ كُلِّ صَاحِبِ بَدْعَةٍ) یعنی الله تعالی هر بر بدعه
 اییاسندن توبه نی پردله دی هم (انَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ عَمَلُ صَاحِبِ بَدْعَةٍ حَتَّى يَدَعَ بَدْعَتَهُ) یعنی
 درسنلکده الله تعالی بدعت اییاسینک عملینی قبول ایتماس بدمعنی قویقانغه قدر
 الوغ گناهلارنک تو قسان یدنچسی خیانت قیلماق مونک حقنک آیه (لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ)
 یعنی الله تعالی که هم رسول اللهغه خیانت قیلماق مونک حقنک آیه (لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ)
 ظالم امیرگه دوستلق قیلماق مونک حقنده حدیث (شَرُّ الْعُلَمَاءِ مَنْ لَزِمَ الْمُلُوكَ وَخَيْرُ
 الْمُلُوكِ مَنْ لَزِمَ الْعُلَمَاءَ) یعنی عالملر نک یاوزراغی امیر لرگه لازم بولغان کشی امیرلر نک
 ایندگوراکس عالملرگه لازم بولغان کشی الوغ گناهلارنک تو قسان توغز نچسی الله تعالی دن
 غیرگه سجده قیلماق مونک حقنده حدیث قلمسی (لَوْ كُنْتُ آمراً أَحَدًا انْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ لَأَمَرْتُ
 الزَّوْجَةَ أَنْ تَسْجُدَ لِزَوْجِهَا) یعنی بر کشیگه ایکنچی کشیگه سجده قیلور برن امر قیلسام
 ایسی خاتونغه ایرینه سجده قیلو برن امر قیلغان بولور ایدم لکن هیچ کمگه الله
 تعالی دن غیر بگه سجده قیلورغه رخصت یوق الوغ گناهلارنک یوزنچی الله تعالی نک
 قسمنده شکر قیلونی قویماق مونک حقنده آیه (وَلَكِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ) یعنی اگر شکرلک
 قیلسه گز البته آرتدورون هم حدیث (مَنْ لَمْ يَشْكُرْ الْقَلِيلَ لَمْ يَشْكُرِ الْكَثِيرَ مَنْ لَمْ يَشْكُرْ

النَّاسَ لَا يَشْكُرُ اللَّهَ وَالنَّحْمَتُ بِنِعْمَةِ اللَّهِ شُكْرٌ وَتَرَكُهَا كُفْرٌ وَالْجَمَاعَةُ رَحْمَةٌ وَالْفِرْقَةُ عَذَابٌ
 یعنی برکشی آرزغه شکر قیلماسه کوب که شکر قیلماس برکشی آدمگه شکر قیلماسه الله
 تعالی که ده شکر قیلماس الله تعالی ننگ نعمتی برلن سو بیله شمک شکر اول نعمت برلن سو بیله شونی
 قوبو کفر جماعت رحمت جماعتدن آیرلماق عذاب اولوغ گناه لرنگ یوزده برنجیسی
 الله تعالی خلق اینکان آدم لردن بر آدمنگ توسنی یا که اعضا سندن بر عضونی عیب
 ایتمک مونگ اولوغ گناه لردن بولوینه دلیل حدیث (مَنْ أَكْبَرُ الْكِبَائِرِ اسْتِطَاعَةُ الْمَرْءِ
 فِي عَرَضٍ رَجُلٌ مُسْلِمٌ بَغَيْرِ حَقٍّ وَمَنْ الْكِبَائِرِ ذِكْرُ انْسَانٍ بِالسَّيِّئَةِ) یعنی اولوغ گناه لرنگ
 اولوغرافندندر آیرنگ مسلمان آیرنگ یوز صووینه حق سرتیمک لگی اولوغ گناه لرنگ یوزده
 ایکنچسی جمعه نمازینی عنرسز قویماقلق اگر اوج جمعه نی توتاش قالدرسه منافق دیگانلر
 مونگ اولوغ گناه لردن بولوینه دلیل حدیث (مَنْ تَرَكَ الْجُمُعَةَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ غَيْرِ عُدْرٍ فَقَدْ
 بَرِيءٌ مِنَ اللَّهِ) یعنی برکشی عنرسز اوج جمعه نی قالدرسه تحقیق اول کشی الله تعالی دن
 بیزدی اولوغ گناه لرنگ یوزده اوچو نچسی سلام ده سوزده ودیعت ده امانتنی اوته ونی
 قویماقلق مونگ اولوغ گناه لردن بولوینه دلیل حدیث (لَا اِيْمَانَ لِمَنْ لَا اِمَانَةَ لَهُ وَلَا دِيْنَ لِمَنْ لَا
 عَمَلَهُ) یعنی امانتی بولماغان کشینگ ایمانی یوقدر دخی عهسی بولماغان کشینگ دینی
 یوقدر اولوغ گناه لرنگ یوزده دور تنچسی وعه که خلافاق قیلو مونگ اولوغ گناه لردن
 بولوینه دلیل حدیث (آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ اِذَا وَعَدَ خَلْفَ وَاِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَاِذَا اٰتَمَنَ خَانَ)
 یعنی منافقنگ علامتی اوج در هر قیچان وعه قیلسه وعه سیننه خلافا قیلور وهر قیچان
 سو بیله سه یالغان سو بیلور وهر قیچان امانت قیامش بولسه خیانت قیلور اولوغ گناه لرنگ
 یوزده بیشنچسی کشینی خورلاماق وکیم که صایماق مونگ اولوغ گناه لردن بولوینه
 دلیل حدیث (اِنَّ الْمُسْتَهْزِئِينَ بِالنَّاسِ لَيُفْتَحَنَّ لِحْمَتَهُمْ بِسَبِّ مِنَ الْجَنَّةِ فَيُقَالُ هَلُمَّ
 هَلُمَّ فَيَجِيءُ بِكُرْبِهِ وَغَمِهِ وَاِذَا اُغْلِقَ دَوْنَهُ فَمَا زَالَ كُنْتُكَ حَتَّى اَنْ الرَّجُلَ لَيُفْتَحَنَّ
 لَهُ الْبَابُ فَيُقَالُ لَهُ هَلُمَّ هَلُمَّ فَلَا يَازِيهِ مِنَ الْيَأْسِ) یعنی دنیاده آدم لرنی خورلاغرچی
 کشیلر اوچون قیامت کوننده اجماعتدن برایشک آچلمش بولورده کیل کیل دیو
 اینلمش بولور هر قیچان کیلسه اجماعتنگ ایشگی باغلانمش بولور همیشه شولر وشچه
 قیلونور حتی شول قدر بر ایرگه اجماعتدن ابشک آچلوب کیل کیل دیو اینلسه امید
 کیسونمن کیلماس بولور یعنی اوزنگ شول طریق خورلانمش بولور اولوغ گناه لرنگ
 یوزده آلتنچسی ظالم سلطاننگ ایشگینه کیلمک برنیقدر اول سلطانغه معروف برلن
 امر قیلورغه قدرتی بولماسه مونگ حقنک حدیث اوتدی اولوغ گناه لرنگ یوزده یدنچسی
 عالم آدمنگ علمی برلن دنیانی وشهرتنی تلاوی مونگ حقنک حدیث (مَنْ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ

بغير الله اذ اراد به غير الله فليتبوء مقعده من النار) يعنى بر كشي علمنى الله تعالى دن باشقه او چون او پيره نسه يايسه علم او پيره نوى بر لن الله تعالى دن غير ينى تلاسه اوز ينك اوز يننى اوطن حاضر له سون اولوغ گناه لرنك يوزده سيكز نچسى علم او پيره نويده علم اوز ريته دنيا مچينى دى دنيا زينتى و دنيا شهوتلرينى اختيار قيلماق مونك اولوغ گناه لردن بولويته دليل حديث (مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ لِيَمَارَى بِهِ السُّفَهَاءَ وَالْبِيَاهَىٰ بِهِ الْعُلَمَاءُ أَوْ لِيَصْرِفَ بِهِ وَجْهَ النَّاسِ إِلَيْهِ أَدْخَلَهُ اللَّهُ جَهَنَّمَ) يعنى بر كشي علمنى احمق لار بر لن فقرو شر او چون يايسه عالما رغه ماقتانور او چين يايسه آدم لرنك يوز لر يننى اوز ينه دوندر او چون او پيره نسه الله تعالى اول كشينى جهنم كه كرتور اولوغ گناه لرنك يوزده تو قز نچسى ايرنك كورش سينك خاتونينى آذر رب ايرى بر لن ايكى آراسينى بوز مقلقى مونك اولوغ گناه لردن بولويته دليل حديث (لَيْسَ مَنَامٌ غَيْبٌ امْرَأَةٌ عَلَىٰ زَوْجِهَا أَوْ هَبْدٌ عَلَىٰ سَيْدَةٍ) يعنى خاتونينى عيبلى قيلغان كشي يايسه قلنى خوجه سينه عيبلى قيلغان كشي بزدن تو گل يعنى بواشنى قيلغان كشي مينم امتدن تو گل اولوغ گناه لرنك يوزده او نچسى ظالم نك يوز ينه قاراب كلمك هم ظالم غه بولك اش بولماق و دوستلق اظهار قيلماق مونك حقنك آية (وَلَا تَرْكُؤْا إِلَى الدِّينِ ظُلْمًا) يعنى ظلم قيلغان كشي لركه ميل قيلماق اولوغ گناه لرنك يوزده اون بر نچسى مسلمان قرده شى حقنك ياوز اوى اويلاب يوقلاماق يعنى يوقومدن تور غاچ فلان اينار من ديور بونك حقنك حديث (اتَّعَبُونَ مِنْ غَيْرَةٍ سَعَىٰ وَاللَّهُ لَأَنَّا أَغْيُرُ مِنْهُ وَاللَّهُ أَغْيُرُ مِنِّي لَا أَحَدٌ أَغْيُرُ مِنَ اللَّهِ وَمَنْ أَجَلَ ذَلِكَ حَرُمُ الْفَوَاحِشِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ) يعنى سعادتك غير تندن عجب انه سزى خدا بر لن قسم قيلوب اينده من مين سعاددن الله تعالى مندن غير تلييره نك الله تعالى دن غير تلى بولغان هيچ كم يوق شونك او چنك فاحش لر حرام بولدى ظاهر بولغان اينه باطن بولغان اينه اولوغ گناه لرنك يوزده اون ايكنچسى بر مسلمان قوداشنى ناهق بيبرده غيبت قيلنغان وقتك انك شى تيك اولترماق مونك اولوغ گناه لردن بولويته دليل حديث (مَنْ أَعْيَبَ عَيْنَهُ أُخْرَهُ وَأَسْتَطَاعَ نَصْرَتَهُ فَنَصَرَتْهُ نَصْرَ اللَّهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَنْ لَمْ يَنْصُرْهُ أَذَلَّهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) يعنى بر كشينك قارشنده قوداشى عيب لنهش بولسه اول قوداشينه ياردم بيبرر كه كوچى يتسه هم ياردم قيلسه الله تعالى اول كشيگه دنيا ده و آخرتنه فائده قياور اگر اول قرده شينه ياردم قيلماسه الله تعالى اول كشينى دنيا ده و آخرتنه خور قيلور اولوغ گناه لرنك يوزده اون او چنچسى قرده شينه ايرشكان حسرتكه شادلق اظهار قيلماق مونك حقنك حديث (لَا تُظْهِرِ السَّمَاتَةَ عَنفَرُ وَبِةَ الْمَصِيبَةِ بِأَخِيكَ فَيُعَافِيَهُ اللَّهُ وَيُبَدِّلِكَ) يعنى قرده شكته بر قايعونى كورگان وقتنه شادلق اظهار قيلماق الله تعالى آنى قايعور دن سلامت قيلوب سيكابلا ايرشدر اولوغ گناه لرنك يوزده اون دور نچسى باط ايرنك خاتونينه هديه بيبرمك هم ياشرن باط كشينك خاتونينه شفقت اظهار قيلماق مونك حقنك آيت

(وَاللَّهُ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ) یعنی الله تعالی کوزلورنڭ خیانتنی هم کوکرکن یاشون بولغان نرسه لرنی بلور الوغ گناهارلارنڭ یوزده اون بشنچسی ایرنڭ یاط خاتون برلن خلوتده اولترماقی مونڭک الوغ گناهارلاردان بولویبسه دلیل حدیث (ایاک والخلوة بالنساء والنسی نفسی بیدک ماغلا رجل بامراة الادغیل الشیطان بینهمسا) یعنی یاط خاتونلار برلن خلوتک اولترماقدان صاقلانسیسن شوندا یمن الله برلن قسم اینتب ایته من مین نفسم اول الله تعالی نڭ قدرت قولنده هیچ برابریاط خاتون برلن خلوتک اولترماس مگر اولترسه آرارینه شیطان کررالور الوغ گناهارلارنڭ یوزده اون آلتونچسی الله تعالی الوغ قیلغان نرسه نی کچک کورمک هم الله تعالی کچک قیلغان نرسه نی الوغ کورمک یعنی الله تعالی الوغ لاغان نرسه نی الوغ لامارسلق الله تعالی الوغ لاماغان نرسه نی الوغ گناهارلاردان بولویبسه دلیل حدیث (من قرأ القرآن فرأى ان احدًا اوتی افضل مما اوتی فقد استصغر ما عظمه الله تعالی) یعنی هر کس قرآن اوقسه میکا بیرلگان ثوابدان آرتوقنی باشقه آدم که بیرلدی دیوا اعتقاد قیلسه تحقیق اول کش الله تعالی الوغ قیلغان نرسه نی کچکک صایدی بوحدیثدن ضمنا گنه بولسه ده مقصود فهم لنه الوغ گناهارلارنڭ یوزده اون یدنچسی کورمگان نرسه نی کوردم اشنمگان نرسه نی اشنم بلمگان نرسه نی بلدم دیمک مونڭک الوغ گناهارلاردان بولویبسه دلیل حدیث لا یجتمع الکفر والایمان فی قلب امرئ ولا یجتمع الصدق والسکتب جمیعاً ولا یجتمع الامانة والحیانة جمیعاً) یعنی بو ایرنڭ قلبنک ایمان بولن کفر جیبیلماس دخی راستلق برلن یالغان جیبیلماس دخی امانت برلن خیانت جیبیلماس الوغ گناهارلارنڭ یوزده اون سیکزمنچسی ایرنڭ خاتونغه اوخشاماقلقی خاتوننڭ ایرگه اوخشاماقلقی مونڭک الوغ گناهارلاردان بولویبسه دلیل حدیث (لَعَنَ اللَّهُ الْمُسْبِهَاتِ مِنَ النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ وَالْمُسَبَّهَاتِ مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ) یعنی ایرلرگه اوخشاب یورگان خاتونلارغه و خاتونلارغه اوخشاب یورگان ایرلرگه الله تعالی نڭ لعنتنی بولغای ایسی الوغ گناهارلارنڭ یوزده اون توقزمنچسی الله تعالی نڭ اسمندن باشقه برلن یمین ایتمک مونڭک الوغ گناهارلاردان بولویبسه دلیل حدیث (مَنْ خَافَ بَغْيَ اللَّهِ فَقَدْ اشْرَكَ) یعنی هر کس الله تعالی دن باشقه برلن یمین ایتبسه تحقیق مشرک بولدی الوغ گناهارلارنڭ یوزده یکر منچسی خدمتی نڭ خدمت یالینی بیرماو مونڭک الوغ گناهارلاردان بولویبسه دلیل حدیث (قال الله تعالی ثلثة انا خصمهم یوم القيامة رجل اعطانی ثم غدر ورجل باع حراً فاکل ثمنه ورجل استاجر اجیراً فاستوفی منه العمل ولم یعطه الاجر) یعنی الله تعالی ایته در قیامت کوننده اوچ تورلی کشینڭ دعوی قیلوچنسی مین برابریکم میکا بیردی برنرسه نی صوگره خیانت قیلدی و آلدادی و برابریکم آزاد کشنی صاتوب ثمننی آشدادی و برابریکم خدمتی یاللاب عملینی تمام قیلردی

یالینی بیروه دی الوغ گناهلارنڭ یوزده یکر می بر یچسی ایکی دوست آراسینی بوزماقلى
 مونڭ الوغ گناهلاردان بواوینه دلیل حدیث (ثَلَاثَةٌ لَعَنَهُمُ اللَّهُ رَجُلٌ رَغِبَ عَنِ الدِّينِ
 وَرَجُلٌ سَعَى بَيْنَ رَجُلٍ وَرَأَةٍ يَفْرُقُ بَيْنَهُمَا وَرَجُلٌ سَعَى بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ بِالْأَحَادِيثِ لِيَتَبَاغَضُوا
 وَيَتَجَاسَرُوا) یعنی اوج تورلی کشی الارضه الله تعالی لعنت قیلدی برسی آقا و آناسندان
 یوز دوندرگان ایرایکنچسی ایر بران خاتون آراسینه دشمانڭ تشرب یورگان
 ایر ایر برلن خاتون آیورولو شوده اول خاتوننی اوزی آلماس اوچنچسی مسلمان لار
 آراسنک سوز یورتب دشمانڭ صالحان ایر برسی برسینه آچولانوثب حسد قیلشسونلار
 اوچون الوغ گناهلارنڭ یوزده یکر می ایکنچسی ایرنڭ مسلمان قرداشینه ای مرائی
 دیبکی مونڭ حقنک ینه حدیث قرق یلغی عملی بوشقه کینتار دیگان الوغ گناهلارنڭ
 یوزده یکر می اوچنچسی ایر بران خاتوننڭ ایچهک ایمه تورغان کچکنه بالانی صوغب
 ایچهکدن آیورماق مونڭ الوغ گناهلاردان بولوینه دلیل چونکه ایچهک ایمه تورغان بالا
 معصوم آتی صوغو خیانت ظلم بو آینه هم کیلدی (لانخونوا لله والرسول) یعنی الله تعالی گه
 دخی رسول اللهغه خیانت قیلماغز الوغ گناهلارنڭ یوزده یکر می دور تیچسی باطنک
 بولماغان تقوالقنی ظاهرده ظاهر قیلماق مونڭ حقنک آیه (والله يشهد ان المنافقين
 الكاذبون) یعنی البته منافقار بالغانچیلاردر باطنک بولماغان تقوالقنی اظهار نفاق
 الوغ گناهلارنڭ یوزده یکر می یشنچسی آدمی زادنی یاوزلق بران ذکر ایتمک

تاریخ الانبياء العظام على سبيل الاجمال

قسقه اقی طریقی اوزرینه پیغبولرلرنڭ تساریخی بستان العارفین دن نقل قیلندری
 بعض اخبارده کیلوینه بئام پیغبولرلر یوز یکر می دوره مک اوج یوزده اون اوچی رسول
 اسنک قالغانلاری نبی لر رسوللرنڭ اوج یوز اون اوج بولوینه دلیل ابودر الغفارینڭ
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دن روایت قیلغان سوزی ابودر الغفاری ایته رسول
 اکرم صحابه لرگه بئر کوننک سوز رسوللر عدنچه هم طالرت اصحابینک عدنچه دیبکی
 یعنی اوج یوزده اون اوج دیبک اول پیغبولرلر دن رسول بولماغانلارینه وحی بعضسنه
 یوتوده بولغان بعضسنه کئیسندن باشقه غنه تاوش اشناگان رسول لرنڭ ایکی اولگسی
 آدم علیه السلام اوزینک بالالارینه رسول بولغان الله تعالی آدم علیه السلامنی توفراقدان
 یاراطقان و خاتوننی حواء آنانه زنی آدم علیه السلامنڭ صول قابر غاسندان یساراطقان
 حواء آنانه یکر می قور صاقق قرق بالانوغدرغان برسی ایر برسی قز بولغان موثر دلیل
 الله تعالی نڭ (خَاقُكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً
 دیگان قولى یعنی الله تعالی سزنی نفس واحده دن یاراتدی دخی اول نفس واحده دن
 آدم علیه السلامنڭ خاتوننی یاراتدی دخی آدم علیه السلام بران حواء آنانه زنی کوب

ایرلر و کوب خاتونلار قارالسی آدم علیه السلامنک جنتک کنیه سی ابو محمد بولغان آنک
 اوچون آدم علیه السلامنک هرمتلی بالاسی محمد علیه السلام بیزده کنیه سی ابو البشر
 الله تعالی آدم علیه السلام غه اولکسه نک وقاننک و دوکغز ایتمی نک حرام بولویغنی ایندیرگان
 آدم علیه السلامنک یاشی و هب بن منبه نک روایتنه بناءنک ییل بعضیلار توقز یوز
 اوطن ییل دیگانلر آدم علیه السلام صوکنک ایکنچی رسول اوغلی شیث علیه السلام
 آدم علیه السلامنک وصیی هم ولی عهدی بولغان شیث علیه السلام بشرنک کلسینه آتابولغان
 آدملرنک نسبی کلسی شیث علیه السلام گه منتهی بولاشیث علیه السلام صوکنده اوچنچی
 رسول ادریس علیه السلام اسمی اخنوخ الله تعالی نک کنایندن هم اسلام سنفلرنندن
 درس کوب اینکانلگی اوچون ادریس دیوتسمیه قیلنغان اول قلم برلن خط
 یازوب اول کبیم تککان کشی ادریس علیه السلام آثار چاقلی تیریلر کیدوب
 یورگانلر ادریس علیه السلام غه دعوة قیلغان آدملردن مک آدم ایمان کیتیرگان نوح
 علیه السلامنک آتاسینک باباسی بولغان اوج یوز آلتتمش یاشنک وقتک مکان عالی گه
 کوتار لنگان موکار دلیل الله تعالی نک (وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا) دیگان قولى یعنی بز آنی
 بیوک اورونغه کوتاردک ادریس علیه السلام صوکنده دور تیچی پیغمبر نوح علیه السلام
 اصل اسمی شاکر بولغان الله تعالی دن قوره و دان یغلاغانی اوچون نوح دیوتسمیه
 قیلنغان نوح علیه السلام احکامنی نیسخ برلن و شرائع برلن مأمور بولغان پیغمبرلرنک
 ایکن اولگسی نوح علیه السلام دن بورون قز قرداشنک نکامی مباح بولغان نوح
 علیه السلام عهدنده حرام قیلنغان نوح علیه السلامنک قومی یالغانغه صایماقلاری سببلی
 الله تعالی طرفان برلن قومینی هلاک قیلغان خلق کلسی غرق بولغان مگر نوح علیه السلام برلن
 کیمه ده برگه بولغانلاریغنه سلامت قالغانلار کیمه ده قرق ایر و قرق خاتون بولغان
 کیمه دن چغغاج کلسی اولگانلر مگر نوح علیه السلامنک عام سام یافت اسملی بالالاری
 دخی خاتونلاری قالوب صوکره کوبه یگانلر موکار دلیل (وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمُ الْبَاقِينَ)
 یعنی نوح (علیه السلام) نک ذرینتی سلامت قالغوجی لار قیلدق عرب فرس روم
 سام بالالارندان حبش هند کلسی عام بالالارندان یاجوج ماجوج صقالبه ترک کلسی
 یافت بالالارندان نوح علیه السلام صوکنک بشنچی پیغمبر هود علیه السلام ابن عبد الله
 الله تعالی عاد قومنه پیغمبر ایتمب یبرگان هاد قومی هود علیه السلامنی یالغانغه صایماقلاری
 سببلی الله تعالی قومی جیل برلن هلاک قیلغان نوح علیه السلام صوکنک آلتونچی پیغمبر صالح
 علیه السلام ابن عبید الله تعالی صالح علیه السلامنی ثمود قومنه پیغمبر ایتمب یبرگان
 بوقوم صالح علیه السلامنی یالغانغه توتقانلار صالح علیه السلامان تساغنه بولغان
 الوغ تاشدان آتایه چغار دیو صور اغانلار صالح علیه السلام چغار سه تصدیق قیلامی

آرالارندان ايڭ ياوزى قناربن سالف اسملى چاغر كوزلى بر قزل ابرتيه نى
 جراحنلىگان الله تعالى صاعقه وزلزله برلن اوزلر ينى هلاك قىلغان صالح عليه السلام سوڭنك
 پىغىمبو ابراهيم عليه السلام ابراهيم بن آزر بن تارخ بن ناخور اول مسواك
 استعمال قىلوب اول صر برلن استنجاه قىلوب اول ميبق كيسكان ابراهيم عليه السلام
 هم اول قارتلغنى كورگان اول اشطان كيگان اول ايت قورغان اول ضيافت يا صافان
 ابراهيم عليه السلام ابراهيم عليه السلامنىڭ دورا اوغلى بولغان اسمعيل عليه السلام
 اسحاق عليه السلام مدين هم مدين اسمعيل عليه السلام نبي هم رسول بولوب عربنىڭ
 كلسى نك آتاسى بولغان اسحاق عليه السلام هم نبي هم رسول بولغان اسحاق عليه السلامنىڭ
 ايكى اوغلى بولغان يعقوب عيصو ايكى سى بر قور صاعقه توغىب ايگىز بولغانلار يعقوب
 عليه السلام عيصو سوڭنك توغانلى اوچون يعقوب ديو تسميه قىلنغان يعقوب عليه السلام
 بنى اسرائيل نك آتاسى يعقوب عليه السلامغه اسرائيل ديولگان عبد الله معناسنه
 اسرا عبد معناسنه قيل الله معناسنه اما عيصو روم نك آتاسى لوط عليه السلام ابراهيم
 عليه السلام زاننك ابراهيم عليه السلامنىڭ آتاسى بولن بر توغمه قرداشينىڭ اوغلى
 حضرت ساره اسحاق عليه السلامنىڭ آتاسى لوط عليه السلامنىڭ قز قرداشى لوط عليه
 السلام بن هارون بن تارخ بن ناخور ابراهيم عليه السلام سوڭنك ايوب عليه السلام
 پىغىمبو بولغان ايوب بن موسى لوط عليه السلامنىڭ قزىنىڭ اوغلى ايوب عليه السلامنىڭ
 خاتونى يعقوب عليه السلامنىڭ ليا اسملى قزى ايوب عليه السلام سوڭنك شعيب عليه
 السلام بن نوب الله تعالى مدين قومنه پىغىمبو ايتب بيوگان مدين قومى شعيب عليه
 السلام نى يالغانغه نسبت بيو رولرى سببلى الله تعالى مدين اهلينى صاعقه (تاوش)
 وزلزله برلن هلاك قىلغان مونك سوڭنك موسى عليه السلام بولن قرداشى هارون
 عليه السلام عمران اوغللارى الله تعالى فرعونگه بيوگان فرعوننى دىنگه دعوت قىلغانلار
 فرعون نك اسمى وليد بن مصعب موسى عليه السلام سوڭنك يوشع بن نون عليه السلام
 سوڭنك خليفه سى بولغان يوشع عايه السلام سوڭنك يونس بن متى عليه السلام يونس عليه
 السلامنى الله تعالى بالق برلن مېتلا قىلغان موڭادليل (فالتقمه الحوت وهو مليم) آيتى
 بالق قازنمى يونس عليه السلام قرق كورن تورغان بعضيلار اوج كورن وبعضيلار يردى
 كورن قردى ديگانلر الله تعالى يونس عليه السلامنى نپنوا قومنه پىغىمبو ايتب بيوگان آلا
 يونس عليه السلامنى يالغانغه نسبت بيو مكلرى سببلى آلاغه الله تعالى عذاب بيوردى ايمان
 كىتر دكلرى سوڭنك عذابنى كيرى دوندردى داود عليه السلام بن ايشاننى هم رسول بولغان
 بنى اسرائيل نك پادشاهسى بولغان مونك سوڭنك داود عليه السلامنىڭ اوغلى سليمان
 عايه السلام مونك سوڭنك زكريا عليه السلام مونك سوڭنك يحيى عليه السلام نبي هم رسول

يوشع بن نون عليه السلام نك بالالارندن بعلمك اهلينه الله تعالى پيغمبر ايتب بپرگان
اليسع عليه السلام الياس عليه السلامك شا كردى هم خليفه سى بولغان عيسى بن مريم
عليه السلام محمد صلى الله عليه وسلم نبى هم رسول بولغان *

﴿ اعمار الانبياء ﴾

كعب الاحبارك رويته بناء آدم عليه السلام دنيا ده توقز يوز اوتوز يل عمر سورگان
(نوح) عليه السلام توقز يوز ايللى يل عمر سورگان (ابراهيم) عليه السلام يوز توقسان
بش يل عمر سورگان (اسماعيل) عليه السلام يوز اوتوز يى يل عمر سورگان (اسحاق)
عليه السلام يوز سكسان يل عمر سورگان (يعقوب) عليه السلام يوز قرق توقز يل عمر
سورگان (يوسف) عليه السلام يوز ده اون يل عمر سورگان (موسى) عليه السلام يوز
يكرمى اوج يل عمر سورگان (داود) عليه السلام يتش يل عمر سورگان (سليمان) عليه
السلام يوز سكسان يل عمر سورگان (زكريا) عليه السلام اوج يوز يل عمر سورگان (يحيى)
عليه السلام توقسان بش يل عمر سورگان (شعيب) عليه السلام ايكى يوز ايللى دورت يل
همر سورگان (صالح) عليه السلام يوز سكسان يل عمر سورگان (هود) عليه السلام
يوز آلتمش بش يل عمر سورگان (عيسى) عليه السلام اوتوز اوج يل عمر سورگان
بزنك پيغمبرم (محمد) صلى الله عليه وسلم آلتمش اوج يل عمر سورگان الله علم
(صلوات الله عليهم وسلامه اجمعين) *

﴿ الحاق ﴾

ذوالقرنين لقمان عليه السلامه اختلاف اهل علمك كوبره گى لقمان عليه السلامى
حكيم بولدى نبى بولمادى هم ذوالقرنين صالح پادشاه بولدى نبى بولمادى ديگانلر عكروه
ذوالقرنين ده هم لقمان عليه السلام ده نبى ديگانلر ذوالقرنين نك اسمى اسكندر فرس برلن
روم پادشاهى بولغانلقى اوچون ياكه دنيا نك ايكى قرنينى يعنى مشرق برلن مغربنى
طواف قيلغانلقى اوچون ياكه ايكى قرن عمر سورگانلسكى اوچون ذوالقرنين ديوتسديه
قيلنغان كعب الاحبار روايت قيله مين بعض كتاب ده قابلمدى پيغمبر لر جمله سنن
اون پيغمبر مختون (سننلى) بولوب دنياغه كيلگان آدم شيت ادريس نوح لوط اسماعيل
يوسف زكريا عيسى محمد عليهم السلام (وهب) بن منبه ايته آدم عليه السلام بولن طوفان
آراسنده ايكى ملك ايكى يوز قرق يل اوتكان طوفان برلن نوح عليه السلامك وفاتى
آراسنك اوج يوز ايللى يل اوتكان نوح عليه السلام برلن ابراهيم عليه السلام آراسنك
ايكى ملك ايكى يوز قرق يل اوتكان ابراهيم عليه السلام برلن موسى عليه السلام آراسنك
توقز يوز يل موسى عليه السلام برلن داود عليه السلام آراسنك بش يوز يل داود عليه
السلام برلن عيسى عليه السلام آراسنك ملك ايكى يوز يل ليكن بعضى عالملر انبهار

آراسنەغىن يىل مەقدارى مەلۇم تۈگۈل اللە تەئالى گەنە بىلە دېمىشلىرىم مۇڭار دىلەل اللە تەئالى نىڭ
 (وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا) دېگەن آيتى عيسى ئىلەيە السلام بولن رسولىمۇ صلى اللە ئىلەيە
 وسلام آراسنەدە امام قنادە بىش يۈز آلتىمىش يىلدى امام كىلى بىش يۈز قىرغى يىلدى
 مەقتىل آلتى يۈز يىلدى وەھب بن مەئبە آلتى يۈز يىلدى عيسى ئىلەيە السلام
 بولن مەھمۇد صلى اللە ئىلەيە وسلام آراسنەدە بولغان زامانەدە دىنەدە ضەئىف لىك وەجەئەلت
 بولغانلىقى اۈچۈن زامان قىرە وەزەمان جاھىلىيە دىلەر :

تارىخ (تارىخ)

تارىخ حەقىقەتە استاذ الكلى تاج المەققىن وە رەئىس المەققىن فاضل مەرجانى نىڭ مەقدەمە
 نام كىتاب مەباركلىرىدىن بىر آز سوزلەر تەرجىمە ايدىلىدى آدمى ذات واقەئەلىرىنى ضەبۇت
 قىلدۇدە حۈادىنىڭ وەقتلىرىنى حەفظ قىلدۇدە تارىخ ائىخاد قىلدۇغە، مەنجا بولغانلىقىدىن اۈتكەنلىكى
 امانلەر ھەمىشە تارىخ پاصاغانلەر بەعضى بىر دولەتنىڭ ظاھىر بولۇشىدىن بەعضى بىر مەلئەتنىڭ
 حادىث بولۇشىدىن ياپسە مۇقتىدىن باشقە غەرىب بولغان حۈادىثدىن ھەر قوم نىڭ اۈزىنە
 مەخسۇس بولغان تارىخى بىسار جەمھۇر امان يىللىرىنىڭ آيلىرىنىڭ تارىخىنى قىياس بولن
 آي نىڭ سىپىرىدىن قىلغانلەر (سەئە قەمرىيە حسابىيە) آي بولن حساب ايتىلگەن
 يىل قىياس بولن آينىڭ اۈن ايكى مەرتبە اجتماعىنىدىن عىبارت (شەھىر حسابىيە) حسابى
 آي قىياس بولن آينىڭ مەركىزلىرىنىڭ ائىطباعى بولن اجتماعىنىدىن عىبارت (سەئە شەمسىيە)
 قىياس بولن حساب قىلغانلەر يىل قىياسنىڭ حەمىل، ئور، جۈز، سەرتان، سەئە، سەئەلە،
 مەيزان، عەقەب، قوس، جەدى، دلۈ، حوت، بىر جەلرەدىن آي بولغان نەقشە سەئە كىرە
 قايتۇشدىن عىبارت (شەھىر شەمسىيە) قىياس بولن حساب قىلغانلەر آي لىر قىياسنىڭ شول
 بىر جەلرەدە سىپىرىدىن عىبارت سەئە شەمسىيە بىلە سەئە قەمرىيە آراسنەدە تەقاۈت اۈن بىر كۈن يەنى
 سەئە شەمسىيە اۈن بىر كۈن آرتۇق بىس ھەر بىر سەئە شەمسىيە بولن آلتىمىش بىش يىل سەئە قەمرىيە
 بولن آلتىمىش يىلى بىل بولا وەھەر بىر سەئە شەمسىيە بولن يۈز يىل سەئە قەمرىيە بولن يۈزۈدە
 اۈچ يىل يىكەمى دورت كۈن بولا وەھەر بىر سەئە شەمسىيە بولن اۈچ يۈز سەئە قەمرىيە بىلە
 اۈچ يۈز تۈقەز يىل بولا نىڭ قرآنەك اصحاب كەف قەسە مەنەك اللە تەئالى (وَلْيَتْلُوا فِي كَهْفِهِمْ
 ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا) دېگەن يەنى اصحاب كەف اۈزلىرىنىڭ كەفلىرىدە اۈچ
 يۈز يىل تۈردىلەر سەئە شەمسىيە بولن سەئە قەمرىيە بولن اۈچ يۈز تۈقەز يىل تۈردىلەر بىس
 بولۇشدىن بىلنە سەئە شەمسىيە اۈچ يۈز اۈتكەنە سەئە قەمرىيە اۈچ يۈز تۈقەز يىل بولا ايكەن

تارىخ نەبىئىيە (تارىخ نەبىئىيە)

نەبىي لىر دورە عالمىدىن تارىخ تۈتەنلەر آلا رايئەلەر ھالەم نىڭ تەمام دورى يىلى دورى

مسنلرم ھردوریدی مڭ یل دیلار بىس قرق توقزمڭ یلدە عالمڭ دورى تمام بولوب
 زمان آخريئە ایرشە دیلر نبطى لارنڭ یللارى شمسىە نبطى لارچە آییلارنڭ اسملىرى
 اذر، نیسان، ایار، حزیران، تموز، آب، ایلول، قشربین الاؤل، قشربین الثانی،
 کانون الاؤل، کانون الثانی، شباط، نبطى لارچە یلدە اوچ یوز آلتمش بىش کون دەچرک کون نیسان
 حزیران ایلول قشربین الثانی آییلارى اوپز کون دن اذر، ایار، تموز، آب،
 قشربین الاؤل، کانون الاؤل، کانون الثانی، آییلارى اوپز بر کون دن
 شباط اوچ یل توتاشدان یکرى سیکز کون دن دورتنچى یلدە یکرى
 توقز کون دن کیدە نبطى لارچە کوننڭ اوزایب توننڭ قسقاروب يتگان وقتى حزیران نڭ
 اون سیکز نە اما کوننڭ قسقاروب توننڭ اوزایب يتگان وقتى کانون الاؤل نڭ اون ییدیسنە
 اما کون بىرلن توننڭ برابر بولغان وقتى اذر نڭ اون بىش بىرلن ایلول نڭ یکرىمىسنە
 (تاریخ عبرانیین)

عبرانیون تارىغى آدم علیہ السلام نڭ جنت دن بیگرگە تشونىدن توتقانلار
 بلارنڭ آی اسملىرى آزغنە اوزگارتىلب سربانسان آلتغان یعنی نبطى
 لارنڭ آی اسملىرىدن بلارنڭ یللارى شمسىە آییلارى قمریە آییلارى قمریە
 بولوغە دلیل آنڭ اوچون موسى علیہ السلام نڭ بنى اسرائیل بىرلن مصدران چققان وقتىنە
 قیاش بىر کیچە سنە ھەل بىر جىنك ایدى بوکونە فرعون صوغە غرق بولوب بنى اسرائیل
 نجات تابدى سببلى موسى علیہ السلام بوکوننى الوغلاماق بىرلن امر قیلدى عبرانیلار
 اون توقز یلنى دور تام ایتب اعتبار قیلغانلار اون توقز یلنڭ بىش بىل اون اوچ آی
 بولایدىچى آییلاروننڭ (اذر) ایكى مرتبە بولا (فرس) فرس لار قاشنە یل اوچ یوز آلتمش بىش
 کون ھر آی اوتز کون قالغان بىش کونگە مسروقە دیورلار و ھر بىر یوز یکرى یلدە ربع لردن
 یعنی ربع کونلردن بر آی تولدورلار بویلىنى (ھترک) دیوتسمیە قیلورلار نیند این
 پادشاهنڭ پادشاهلىق زمانى بویلغە مصادق بولسە (توغرى کیلسە) اول پادشاهنڭ
 شانینڭ الوغ بولویئە استدلال قیلورلار نوشروان پادشاهنڭ زمانى بو سنە ھترککە
 مصادق بولغان (فرسچە آينڭ اسملىرى فرور، دین، ارد، بهشت، خرداد، بهر، مرداد، پور
 مهران، ابان، اذر دی بهمن، اسفندار، مدور، بلارنڭ یل باشى فرور دین قیاشنڭ ھەل
 بىر جیننڭ اولنە ھلول قیلغان وقتى یعنی مارت نڭ اول کونى بوکون عامە نڭ نیروزی
 یعنی یل باشینڭ بىرامى فرور دین نڭ آلتونچى کونى خاصە نڭ نیروزی فرس لر ھر بىر
 کوننى آی اسمى بران تسمیە قیلغانلار بس ھر آیدان اون ایكى کوننى آی اسمى
 بىرلن تسمیە قیلغانلار بس ھر آیدان اون ایكى کونى آی اسمى بىرلن آتالمش
 بولا و ھر آیدان اسمى آی اسمینە موافق بولغان بىر کوننى تعظیم قیلالار مەر ماھ نڭ
 اون آلتونچى کونى مەر جان العامە بولا اول کونە افریدون پادشاه ضحاکگە غالب بولغان

دىلر آلتونچى كون مەرجان الخاصە بولا كون اسمى آى اصمينە موافق بولغانلىقى اوچون

(تاريخ روم)

روم لار ميلادى عيسى عليه السلام دان يىدى يوز ايللى اوج يل مقدم مدينة روميه كبرى بنامندان تاريخ توتقانلار روم لار قاشقندە يل اون آى اوج يوز آلتەمش كون مونك صوگندە روم پادشاھلاروندان نوم اسملى پادشاھ يىلنى اون ايكى آيغە بولساگان ميلاد عيسى عليه السلام دان يىدى يوز اون دورت يل بورون بولغان يىلدە يىلنك باشىنى جاي فصلينك اولى (اذر) آيىنە ايلندردى قياش حمل برچينك اولنك حلول قىلغان وقتدە يىلنى اوج يوز ايللى بش كون ياھىدى ايكنچى يىلغە بر آى آرتدى يكرى سىكز كون اوچنچى يىلغە يكرى اوج كون آرتدى بو حساب فاسد بولغانغە كورە هر يىلدە تفاوت حاصل بولدى بو حسابنى قيصر پادشاھ بعض حكمدان معرفة آلوب ميلاد عيسى عليه السلام دان قىر ق يىدى يل بورون اصلاح قىلدى يىلنك كونلرىنى اوج يوز آلتەمش بش كون قىلر ب شباط آيىنك كونينك دورتنن برلرىنى جمع قىلر ب دورتنچى يىلنى اوج يوز آلتەمش آلتى كون قىلر ب كېيسە يل قىلدى بلار قاشقندە آيلارنك معلوم اسملرى بولمادى مگر مارت مايس اسملرى بار هم بشنچى آينى تاريخلار يىنى اصلاح قىلغان قيصر اسمى بولن ابيول ديو آتادىلار آلتونچى آينى قيصرنك خلفى اغسطس اسمى بولن آتادىلار

(تاريخ يونان)

يونانيلار ميلاد عيسى عليه السلام دان آلتى يوز يل بورون هر بر ايكى يىلنى اون ايكشور آيدان قىلر ب آينى اوتز كوننن قىلر ب اوچنچى يىلنى اون اوج آيدان قىلدىلار مونك صوگندە يىلنى شمسىه قىلر ب آينى قمرىه قىلدىلار بر آى يكرى توفزدان ايكنچسى اوتزدان دهر بر سىكز يىلنى بر دور قىلدىلار

(تاريخ قبطى)

قبطيلارنك تاريخى ناك باشى ميلاد عيسى عليه السلام دان ايكى يوز سكسان دورە يل صوك قيصر دقيانوس نك مصرغە صوشقە چقان زمانندان قبطيلارنك يللارى و آيلارى شمسىه هر آى اوطز كون و هر يل اوج يوز آلتەمش بش كون دە چرك كون بلار قاشقندە آيلارنك اسملرى توت بابە هاتور كېهك طوبە امشير برەھات برمودە بشنس بۆنە ابيپ مسرى آيلارينك اولى توت تونك اولى سنبلە يعنى سنبلرنك اون آلتونچى كوننە موافق بولا

(تاريخ ميلادى)

تاريخ ميلادينك باشى عيسى عليه السلامنك توردندان روم تسارىخى قيصر اصلاى اوزرىنە معتبر بولر ب قالسەدە نصارادان اكبر روحانىيە روم شەرلرننن ازنيق شهرندە جىيلر ب ميلاد عيسى عليه السلام دان بش يوز اوطز ايكى يل صوك تاريخلارينك باشىنى ميلاد عيسى عليه السلام دان اعتبار قىلدىلار اول بوتاريخنى تعيين اينگان كشى اسقوس اهلنن ديونيرس اسملى ايرموني نصارى كوركام مايوب معتبر تاريخ ايتدىلر آيلارنك اسملرى مارت آپرېل ماي ابيون ابيول آوغست سنابلر اوكتابر نويابر ديكابر غنوار فيورال (اما) روس خلقى بطرس بن الكسى زمانينە قدر

ھېرىزىمىن ھېرىزىمىن بىر يوزاون اوچىنچى يىلدا مىلادىيىسى عليه السلامدىن بىر مىڭ يىدى بوزغىنى
 يىلدا ھىندى تارىخلارى يىدى مىڭ ايكى يوز سىكز يىل بولغان سوڭىندە آدم عليه السلام نىڭ
 جىنتىدىن ھىبۇتىدىن اىتبار قىلغانا يىدى بىطرس بن الكسى الكىبىر زمانىدە يىدى مىڭ
 ايكى يوز سىكز يىلدا بىش يوز سىكز يىلنى طرح قىلۇپ مىلادىيىسى عليه السلام ان تارىخ
 اتخاذا ايندىلار بوز زمانىدە ھىم شول تارىخ ھىتېر *

— (تارىخ ھىجرى) —

بىزنىڭ تارىخىمىز رسول كىرىم صلى الله عليه وسلم نىڭ مەككە مۇكەررەدىن مەدىنە مەنۇرەگە ھىجرىتىدىن
 باشلانغان تارىخ ھىجرىدە آينى آى كورۇپ بىران اىتبار قىلغانا يىل اون ايكى آى يىلنىڭ كورۇلۇرى
 اوج يوزايلىلى دورە كورن يايىسە اوج يوزايلىلى بىش كورن شوندىن آرطەيدى كەيمەيدى آينىڭ اسمارى
 ھىرم، صفر، شەھرى ربيع الاول، شەھرى ربيع الثانى، جمادى الاولى، جمادى الثانية، رجب، شەھىبان،
 شەھرى رمضان، شوال، ذوالقعدة، ذوالحججه شەھرى لفظى اوج آينىڭ اسمىدىن جىز قىلنۇپ ايتىلە
 قالغان توقۇز آى اسمارىنى ھىم بولۇپ قىلارنىدىن شەھرى لفظى كورۇپ ايتىپ دوست توغۇل
 جمادى مؤنتى دالنىڭ اسمى بولۇپ اوقلوب آخىرىنىدىن الاولى دىھى الثانية دىھى مؤنتى ايتىپ
 توتاشىدۇرۇلا ذوالقعدة ذوالحججه ھىرم رجب ھىرام آيلارى بوز دورە آيندا صوغۇش قىلۇپ ھىرام
 (اسماعىل) عليه السلام نىڭ بالالىرى تارىخىنى اول ابراھىم عليه السلام نىڭ، زوردا واپىتىدە آتۇلۇندىن
 اىتبار قىلۇپ آندىن سوڭ كەبە بىناسىدىن اىتبار قىلۇپ سوڭىدە (مەد) بالالارىنىڭ
 آيرۇلۇندىن اىتبار قىلۇپ آندىن سوڭ كەبە بىن لۇي نىڭ اولووندىن اىتبار قىلۇپ
 مونىڭ سوڭىدە ھىشام بىن مۇئەبىز نىڭ اولووندىن اىتبار قىلۇپ مونىڭ سوڭىدە بىنە كەبە نىڭ
 بىنا قىلۇندىن اىتبار قىلۇپ كەبە نىڭ بىنا قىلۇپ بىرلن كەبە بىن لۇي نىڭ
 اولۇرى آراسىدە يوز يىككى يىل (سەنە) قەمىرىيە سەنە شەھىرىدىن اون بىر كورن مەقدار آزا ولماق
 سەببىلى سەنە قەمىرىيە بىر فصلدان ايكىنچى فصلغە اوچىنچى فصلغە دورىتىپ فصلغە كورچە
 تەفسىر كەبىردە ايتە سەنە قەمىرىيە سەنە شەھىرىدىن مەلۇم بولغان مەقدار بىرلن آزا ولماق
 سەببىلى شەھىر قەمىرىيە بىر فصلدان ايكىنچى فصلغە كورچە شونىڭ اوچۇن ھىج بىر مەرتەبە قىش كورنىدە
 ايكىنچى مەرتەبە جاي كورنىدە ۋاقە بولا يىدى بوطرىق شەھىر قەمىرىيە نىڭ بىر فصلدان ايكىنچى
 فصلغە كورچە قورنىڭ تەجارتىدە مەمەلاتىدە مەخالف بولغاچ آيلاردا نوبىت بىرلن كەبە بىلنى
 اىتبارغە مەتاج بولدى لار ھىج بىر مەرتەبە ھىرم آينىدە بىر مەرتەبە باشقە آيلاردا ۋاقە بولدى
 مونىڭ سوڭىدە خەسەسىيە آيدە بولغان فضىلت كە قارا مەنچە، ھوالارى مەقتىسە سەنچە بىر آينىڭ
 ھىرمىنى ايكىنچى آيدە تەجوىل قىلۇپ قىلار قىر آندە (أَنَّمَا التَّسْوِيَةُ فِي السَّكْفَرِ) آينى بىرلن
 نەھوم بولغان نەسە شول بوز سەنە ھىجرىتكە ۋاقە مەككەگە قەد شول طرىق جارى بولدى
 ھىتى ابرۇبىكەر الصدىق رضى الله عنە ھىجرىتىدىن توقۇزغىن يىل ذوالقعدة نىڭ آخىرىدە ھىج قىلدى مونىڭ

صَوْنُكَ اللَّهُ تَعَالَى (أَنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنِي عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَ) آيَتِي بَرَلْن دَعَى (أَمَّا النَّسَى زِيَادَةٌ فِي السُّكْرِ يُضَلُّ بِهِ النَّبِيُّ كَفَرُوا يُجْعَلُونَهُ
 عَامًا وَيُجْرَمُونَهُ عَامًا لِيُؤَاطُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُجْعَلُوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ) آيَتِي بَرَلْن بُوِيَدَعْنِي نَسَخَ
 قِيلِي اُولُغِي آيَةَ نَكِّ مَعْنَسَى يَعْنِي لَوْحَ الْمُحْفَظَةِ اللَّهُ تَعَالَى قَاشَمَكْ آيَلَارْنَكْ عَدْتِي
 اُون اِيكِي آي آيَلَارْنَكْ صَانِي اُون اِيكِي آي بُولَمَقِ نَفْسِ اَمْرِهِ ثَابِتِ اللَّهُ تَعَالَى نَكِّ
 كَوَكْلَرْنِي وَيِيرَلَرْنِي يَارَاتْمَاقَمَدَانِ بِيرَلِي اُولُ اُون اِيكِي آيَنَكْ دُورْتَسِي حِرَامِ آيَلَارِي يَعْنِي
 ذُو الْحَجَّةِ ذُو الْقَعْدَةِ مَحْرَمِ رَجَبِ آيَلَارِي اِيكِنَجِي آيَةَ نَكِّ مَعْنَسَى يَعْنِي بِرِ آيَنَكْ حِرْمَتِي
 اِيكِنَجِي آيَغْ كِيچِكَنَرْمَكْ كَفَرْدِه آرْتَدِرُو بُولَا يَعْنِي حِرَامِ آيِي كِيلِگَانَكْ صَرغَش قِيلِه تَوَرغَانِ
 بُولَسَالَارِ اُولُ آيِنِي حِلَالِ قِيلُوبِ آَنَكْ اُورْنِيئِه اِيكِنَجِي آيِنِي حِرَامِ قِيلِغَانَلَارِ مَرْنَكْ كَفَرْدِه
 آرْتَوَقْلَقِي بُولُوي چُونَكِه اللَّهُ تَعَالَى حِرَامِ قِيلِغَانِ نَرَسِه فِي مَلَالِ هُمِ اللَّهُ تَعَالَى حِلَالِ قِيلِغَانِ نَرَسِه فِي
 حِرَامِ قِيلُوبُولَامُونِي اُولُزَرِينَكْ كَفَرِينِه ضَمِ قِيلِنَسِه كَفَرِاسْتِنِه كَفَرِ بُولِه (كَافِرِ بُولِغَانِ مَنَلَرِ
 مَوْنَكْ سَبِيلِي آَزَارَلَارِ بَرِيلِه نَسِيئِي فِي حِلَالِ قِيلُورَلَارِ آَنَكْ اُورْنِيئِه اِيكِنَجِي آيِنِي
 حِرَامِ قِيلُورَلَارِ اِيكِنَجِي آيِنِي حِرَامِ كِييُوجِه قَالِدِرَلَارِ اللَّهُ تَعَالَى حِرَامِ قِيلِغَانِ دُورَةَ آيَغْ
 مُوَافِقِ بُولُورَلَارِي اُوچُونِ بَسِ اللَّهُ تَعَالَى حِرَامِ قِيلِغَانِ نَرَسِه فِي حِلَالِ قِيلُورَلَارِ بُو اَشْنِي
 اَوَّلِ اَحْدَاثِ قِيلِغَانِ كَشِي جِنَادِه بِنِ عَوْفِ تِيئِه اَسْتِنَكْ وَقْتِ بُوِيلِه اِهَلَارُوكْزِ مَحْرَمِ فِي
 حِرَامِ قِيلِي دِيُوچُقَرْدِي بَسِ حِرَامِ قِيلِيدِيَلَارِ (مَوْنَكْ صَوْنُكَ رَسُولِ اَكْرَمِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَجْرَتِي اُونِنَجِي يِلْمَ حِجَّةِ الْوُدَاعِ قِيلِي هِجْ مَوْسَمِي ذُو الْحَجَّةِ كِه تَوَغْرِي كِيلِي
 عَرَفَه دَهْخَطْبِه اَوْقَانَكْ اِيْتَدِي (اِيْمَا النَّاسُ الْاَنَّ الزَّمَانَ قَدِ اسْتَدَارَ كَهَيِّئَتِه يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
 وَالْاَرْضَ السَّنَةُ اِنَّنِي عَشْرَ شَهْرًا مِنْهَا اَرْبَعَةٌ حَرَامٌ) دِيُوِيَعْنِي آيِ اَنْدَايِنِ اَدْمَلَرِ آگَاهِ بُولُوكْزِ
 زَمَانِ اللَّهُ تَعَالَى كَوَكْلَرْنِي وَيِيرَلَرْنِي خَلَقِي قِيلِغَانِ هِيئَتِي كِييِ بُولُوبِ اِيْلَانْدِي بِلِ اُونِ
 اِيكِي آيِ اُونِ اِيكِي آيِدَانِ دُورْتَسِي حِرَامِ آيَلَارِ هَجْرَةَ صَوْنُكَ اَدْمَلَرِ اُولُغِي تَارِيخَلَارِيئِي
 قُوِيْدِيَلَارِ وَهَرِيلِنِي بَرِ عِنْوَانِ بَرَانِ ذِكْرِ قِيلِيدِيَلَارِ مِثْلِ (عَامِ الْهَجْرَةِ) (عَامِ الْاِذْنِ) (عَامِ الْبَدْرِ)
 (عَامِ اَحْمَدِ) (عَامِ الْخَنْدَقِ) (عَامِ الْحُدَيْبِيَةِ) (عَامِ قِضَاءِ عِمْرَةَ الْحُدَيْبِيَةِ) (عَامِ خَيْبَرِ) (عَامِ الْفَتْحِ)
 (عَامِ حِجَّةِ الْوُدَاعِ) دِيُو هَجْرَتِي اَوَّلِ تَارِيخِ اتِخَاذِ قِيلِغَانِ كَشِي حَضْرَتِ عَمْرِئِ الْخَطَّابِ
 هَجْرَتِي اَرْنِيئِي يِلْمَ حَضْرَتِ عَمْرِنَكْ تَارِيخِ هَجْرَتِي تَعْيِينِ قِيلُوبِنِه سَبَبِ اَبُو مَوْسَى
 الْاَشْعَرِي حَضْرَتِ عَمْرِكِه خَطِ يَارْدِي بُوُرُوشْچِه بَرْكِه اَمِيرِ الْمُؤْمِنِيْنِ حَضْرَتِ عَمْرِئِ الْخَطَّابِ
 جَنَابَتِي مَكْتُوبَلَارِ كِيَاهِ قَابُوسِي بَرَلْنِ هَمَلِ قِيلُورَغْه دِه بِلْمِيْمَزِ بَرِ مَكْتُوبِنَكْ مَحَلِي شَعْبَانِ
 بُولِغَانِ مِثْلًا بِلْمِيْمَزِ اَوْتَسْكَانِ شَعْبَانِي كِيْلِه چَمَكْ شَعْبَانِي دِيُو شُونِدَانِ
 صَوْنُكَ اَصْحَابِ كِشْرَامِ جِيلُوبِ بُو خُصُوصَه مَشَاوَرَه لَرِ قِيلِيدِيَلَارِ بَعْضِي
 رَسُولِ اَكْرَمِ كِه دَعَى نَكِّ نَزُولِنْدَانِ تَارِيخِ يَاصَايْمَزِ دِيِيدِيَلَرِ بَعْضِي رَسُولِ اَكْرَمِنَكْ

وفاتىدىن تارىخ ياصايىم ديدىلەر بۇغىسى رسول اكىرىمىڭ توغۇن زىمانىدىن تارىخ
 ياصايىم ديدىلەر حضرت على دىن سورا ديدىلەر حضرت على ايتىدى توغۇن ۋەقت بىرلەن ۋەقى
 نازل بولغان ۋەقت يېقىنغا مەلۇم توغۇل اما ۋەقات ۋەقى مەلۇم بولسە دە ھىسەت ۋەقى ھەر
 ھادىئە دە ۋەقات ۋەقى دۇر قىلىنسا ھىسەتنى يانئارتۇلارم بىزگە مەناسىب تارىخ ھەجرتىدىن
 ياصاماق آنىڭ اوچۇن ھەجرت نىسەت اسلا مگە سەبب بولدى ھەم دىننىڭ باشقە دىنلەرگە غەلبە
 سەنئە سەبب بولدى ھەر ھادىئە دە مەسلمان لار بولۇغ نىعمەتنى ايسىكە تىشەرب اللە تەعالى گە شۇكر
 قىلور لار دىدى حضرت على نىڭ بوسوزىنى حضرت ەمىر كورگام صايبۇب تارىخنىڭ باشىنى
 ھەجرتىدىن تەيىن ايتىدىلەر بىل باشى ھەم باشى آنىڭ اوچۇن ەمىر كورگام صايبۇب تارىخنىڭ اولسۇسى
 بەشىلەر ھەجرتىدىن بەشىنچى يىلدا رسول اكىرىم تارىخنى اوزى تەيىن قىلدى دىگانلار اھالى
 اسلام اوزرىنە (ان عِدَّةُ الشَّهْرِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنِ عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ)
 آيتى نىڭ ھكىمى بىرلەن ۋاجىب بولادۇر صاقتۇ آلۇلار ۋەندە بورۇچ مەدەلەرنىڭ زىكات ھاللىرىنىڭ
 ۋە باشقە ھكىملىرىنىڭ سەنئە ەربىيەنى اەنبار قىلماقلىق رومىيە ەجمىيە سەنئەنى اەنبار يارامى
 امام قورطىبى ايتە بو آيت دلالت قىلادۇر مەسلمان لار اوزرىنە ەباداتىدىن بولغان ھكىملىرىنى
 سەنئە ەربىيە ۋە شەھور ەربىيە گە تەلىق قىلماق ۋاجىب ەجم روم قىبلا اەنبار قىلغان سەنئە گە تەلىق
 درست توغۇلدى ھاصل كلام ھكام شەرىئە اھلە بىرلەن ھساب ايتلىگان شەھور قەمىريە گە ھەبىتىنى
 بولا (لكن عشر لخر ارج لار آلودا دولت مەسوللارنىڭ ەسكىرلەر زىننەت ەمەل لىر
 ۋە ئىفە سەنئە سەنئە شەمسىيەنى اەنبار قىلۇغە ضرۇرە داغى بولغانا قەبان شول ەصرتنىڭ ەمەللىرى
 ۋە ئىفەللىرى يىللاردا كىسەننىڭ درستلىكىنە ائىق قىلىدىلار قەمىريە بىرلەن ھەر بىر اوتۇز
 بىر يىلنى شەمسىيە بىرلەن اوتۇز يىل اەنبار قىلىدىلار بو اەنبار اۋل ھەجرتىدىن ايسىكى
 يوز سەكسان اوچىنچى يىل مەنئەد بىلەن ەمەل قىلغۇن بولدى ۋە ھەر بىر يوز اۋل ەمەل
 اوچىنچى يىل مەنئەد بىلەن ەمەل قىلغۇن بولدى ۋە ھەر بىر يوز اۋل ەمەل قىلغۇن بولدى ۋە ھەر بىر
 بىن اۋل بىر يوز اۋل مەنئەد بىلەن ەمەل قىلغۇن بولدى ۋە ھەر بىر يوز اۋل ەمەل قىلغۇن بولدى ۋە ھەر بىر
 ابوالمظفر مەمۇن الواسطى مەمەل الخازن ەمەل الرحمن الخارنى كىمى لىرىنى جەيب مەشاورە قىلۇر
 ياننى تارىخ تەيىن ايتىدىلەر باشى رەمەننىڭ اۋقۇن ھەجرتىدىن دورە يوز يەمەش بىر يىل
 بو تارىخ تارىخ جلالى بىرلەن مەمۇن سۇلتاننىڭ لىقى جلال الدولە بولۇق قەبىلەن بىل باشىنى
 مارتىنىڭ اۋل كۈنىدىن توتۇب نىروز سۇلتانى دىبو تەسەببە قىلىدىلار ايلارى فرس
 ايلارىنىڭ اسمەنچە يىللارى شەمسىيە ۋە ھەر بىر اۋچ يىلنى اۋچ يوز اۋل ەمەش بىش كۈن قىلۇر
 دورەتنى يىلدا بۇ كۈن اۋرتۇرۇب اۋچ يوز اۋل ەمەش اۋلنى كۈن قىلىدىلار توۋارىخ شەمسىيەنىڭ
 ايلنى درست بولغانى اۋ شەھور تارىخ دور (التماس) ەزىز مەسلمان قورداش لىرمۇز كەزگە تەيىش
 بولادۇر ھەمىيە اسلا مە مەنئەد سەنئە نەس قەران بىرلەن ثابت بولغان دىغى اجماع صەجايە بىرلەن
 ثابت بولغان تارىخ بىرلەن ەمەل قىلۇر مەنئەد ھادىئە قىلغان تارىخ بىرلەن ەمەل قىلۇرنى قۇيماق
 ھەمەل اۋرۇمى اۋ شەھور دە ئىلا قەبىر تاقىتالار ۋەندە ھەجرى يىلنى شەھور ەربىيە لىرىنى يازماق .

خلافت بابی

(خلفاء الراشدين) بش آدم مهت خلافتلری اوتوزیل مده خلافت اوتوزیل بولوغه دلیل حدیث
 الخِلافةُ بعدی ثَلَاثُونَ سَنَةً ثُمَّ بَعْدَهَا مَلِكٌ وَامَارَةٌ) یعنی منم سوکنده خلیفه لك اوتوزیل
 مرنك سوکنده ملك لك امیرلك خلافتنك باشی ربیع الاول آینك اون ایکنچی کونی دوشنبه
 کون هجرتدن اون برنجی یلمه خلافت نك انتهامی حضرت حسن رضی الله عنه فتنه
 توقذاتو و امتنك قانینی صاقلادو و امت آراسینی اصلاح اوچون معاویه گه خلافتنی تابشورغان
 وقت یعنی هجرتدن قرق برنجی یل جمادی الاولی آینك پنجشنبه کون خلفاء الراشدين نك
 اولگسی ابو بکر الصدیق النبی رضی الله عنه اسمی عبد الله کنیه سی بو بکر لقبی صدیق
 آتاسی ابو عافه ایکنچی خلیفه عمر العاصی رضی الله عنه اسمی عمر کنیه سی ابو حفص لقبی
 فاروق آتامی خطاب اوچنچی خلیفه عثمان الاموی رضی الله عنه اسمی عثمان کنیه سی ابو عمر
 و لقبی ذوالنورین دروتنچی خلیفه حضرت علی الهاشمی رضی الله عنه اسمی علی کنیه سی ابوالحسن
 لقبی مرتضی بشنچی خلیفه حضرت علینك اوغلی حضرت حسن رضی الله عنه اسمی حسن کنیه سی
 ابو محمد لقبی مجتبی خلافت مدتلی ابو بکر الصدیق رضی الله عنه ایکی یلمه اوج
 آی خلیفه بولغان عمر رضی الله عنه اون یل یارم خلیفه بولغان حضرت عثمان رضی
 الله عنه اون ایکی یل یارم خلیفه بولغان حضرت علی رضی الله عنه دورت یل توقز آی
 خلیفه بولغان حضرت حسن رضی الله عنه آلتی آی خلیفه بولوب مرنك سوکنده خلافت
 امرینی فتنه نی بتر اوچون معاویه گه تابشورغان حضرت حسین رضی الله عنه گه کوفه اهلی
 بیعت بیبرسه لرده مقصود که واصل بولمادی گر بلا دیگان بیدرده شهید اینکانلرا گر مقصود که
 ایرشسه خلفاء الراشدين سلسله سینده منتظم بولا ایلمی پس خلافت کامله متقی
 حضرت حسن رضی الله عنه برلن تمام بولغان وفات تاریخلاری حضرت ابو بکر
 الصدیق هجرتدن اون اوچونچی یلمه مدینه منوره ده جمادی الاخری نك یکر می ایکنده
 آلتمش اوج باشنك دوشنبه کون وفات عمر رضی الله عنه هجرتدن یکر می اوچنچی یلمه
 مدینه منوره ده ذوالحجه آینك آلتمش اوج باشنك چهارشنبه کون وفات عثمان رضی
 الله عنه هجرتدن اوتوز بش یلمه مدینه منوره ذوالحجه آینك سکمان ایکی باشنك جمعه کونده
 وفات حضرت علی هجرتدن قرقنچی یلمه کوفه شهرنك رمضان آینك آلتمش اوج باشنك
 جمعه کونده وفات حضرت حسن رضی الله عنه هجرتدن ایکنچی یلمه آلتمش برنجی
 یلمه محرم اوننك جمعه کون آلتمش بر باشنك یزید بن معاویه زماننك گر بلا ده وفات *

﴿خلافتلىرىنىڭ دىلىلى﴾

رسول صلى الله عليه وسلم وفات بولغان كۈنىدە اصحاب كرام بنى ساعدىڭ سقىفە سىندە جىيىلوب مشاورە و منازىعە سوڭىدە ابوبىكر الصديق رضى الله عنه نىڭ خلافتىنى رايلىرى قرارلاندى حضرت ھلى ھم بر آرز توفى سوڭىدە ھلى رۇس الاشھاد ابوبىكر الصديق رضى الله عنه گە بيعت بېردى اكرده اۆل خليفە بولماق ابوبىكر الصديق نىڭ ھقى بولماسە ايدى اصحاب اتفاق قىلماس ايدى ھم حضرت ھلى اكرده ھقنىڭ نص بولسە ايدى ھقنى باشورماي نزار قىلور ايدى معاويە بىرلن نزار قىلغان كىس البىنە اصحاب كرام نىڭ باطل غە اتفاق قىلوب نص بىرلن ھملىنى ترك قىلولاىرى منصور توگل بس ابوبىكر الصديق نىڭ خلافتى منفق ھلىدە بولدى ابوبىكر الصديق دىنپادە ھىياتىدىن ايدى كىسكاچ عثمان رضى الله عنه ھى چاقرب ھم رضى الله عنه اوچون بولغان ھم ھم كىتابنى يازب پىچاتلەب اول كىتابنى خلق آراسىنە چقارب صحىفەدە يازغان كىشىگە بيعت بېرگىز دىوار قىلدى ھم كىتابنى بو طرىقە يازغان ايدى (بسم الله الرحمن الرحيم ھدأنا ھم ابوبىكر فى آخر ھمە من النىبا و اول ھمە من العقبى بآى استخلفت ھم ربن الخطاب فأن عدل فذاك ظنى به وان جار فلكل امرئى ما اكتسب والخير ارددت فلا أعلم الغيب الا الله وسيعلم الذين ظلموا اى منقلب ينقلبون) يعنى اوشبو يازو ابوبىكر نىڭ دىنپادن بولغان ھم ھم ھم نىڭ آخرى آخرىدىن بولغان ھم ھم ھم نىڭ اولىدىر مېن ھم ر الخطابنى اورنىدە خليفە ايتىم اكر عدل بولسە منىدە فكرم آنىڭ ھقنىڭ عادل بولوى اكر ظلم ايتسە ھر بىر اير دىنپادە كىسب ايتكان نوسە سىنىڭ جزاسىنى آخرىدە آلور مېسن ايدى گولكىنى تلام ھىبىنى بلىمىم ظلم قىلغان آدملىر قىيامت كۈنىدە نىندىن ايرىدە بولولرىنى تىز بولورلر بو صحىفە نى حضرت ھلى گە ھم كورساتىلار حضرت ھلى صحىفەدە بولغان كىشىگە بيعت بېردى كىرچە ھم بولسەدە دىلى بس حضرت ھم نىڭ خلافتى ھم منفق ھلىدە بولدى حضرت ھم شھىد بولغان سوڭىڭ خلافتىنى آلنى كىشى آراسىڭ مشورت كە قالدردى يعنى حضرت عثمان حضرت ھلى عبدالرحمەن بن عوف طلحە بن زبېر سعد بن ابى وقاص آراسىڭ اصحاب شورانىڭ بېشى خلافت امرىنى عبدالرحمەن بن عوف كە تابشردىلر عبدالرحمەن بن عوف نىڭ ھكىمىنە راضى بولدىلر عبدالرحمەن بن عوف حضرت عثمانى اختيار قىلدى بس حضرت عثمانغە اصحاب كرام ھم نىڭ بيعت بېردىلر حضرت عثمان نىڭ امرىنە نەپلىرىنە بوى سوڭدىلر و حضرت عثمان بىرلن ھم ھم ھم ھم نىڭ اوقىدىلر بس حضرت عثمان نىڭ دە خلافتى منفق ھم بولدى حضرت عثمان شھىد بولغان نىڭ سوڭىڭ خلافت امرىنى مەھل قالدردى يعنى اورنىدە كىم خليفە بولونى تەيىن ايتمادى شونىڭ سوڭىڭ مەھار وانصار نىڭ اكابىرلىرى ھلى رضى الله عنه گە جىيىلوب خلافتىنى قەبول ايتوۋىنى التماس قىلدىلر حضرت ھلى قەبول ايتدى بس حضرت ھم نىڭ

خلافتى متفق عليه بولدى اما مخالفت و محاربه حضرت علينك خلافتنده نزاع اوچون بولمادى بلكه اجتهادده خطالف اوچون بولدى اما حضرت حسنى آتامى حضرت على اورنينه خليفه قيلدى *

﴿ازواج النبى عليه السلام﴾

رسول اكرم صلى الله عليه وسلم نكاحاتونلرى اون بر خديجه بنت خويلد رسول اكرم صلى الله عليه وسلم پيغمبر بولماسدن بورون آغان هم ابوبكر الصديق رضى الله عنه قزى حضرت عائشه رضى الله عنها حفصه رضى الله عنها ام حبيبته رضى الله عنها ام سلمه سوده زينب بنت جعش ميمونه زينب بنت خزيمه جو يوريه صفيه

﴿اولاد النبى عليه السلام﴾

رسول اكرم صلى الله عليه وسلم نكاح بالالارى بسى اوچسى اير دورتسى قز قاسم ايكى ياشنده وفات ابراهيم عبدالله بلاردا ياش و قتلارنده وفات قزلارى زينب رقيه ام كلثوم فاطمه ابراهيم دن باشقيسى حضرت خديجه نك بالالارى ابراهيم ماريه اسملى خاتونندن توغان بالالارنك ياشلرينده تورتيبى اول قاسم مونك صوكنك زينب مونك صوكنك رقيه مونك صوكنك ام كلثوم مونك صوكنك فاطمه مونك صوكنك عبدالله رسول اكرم رقيه اسملى قزىنى حضرت عثمانغه جفت لندركان اول اولنگاج ام كلثومنى حضرت عثمانغه نكاح لندركان شول سببدن حضرت عثمانغه ذوالنورين ديوله زينب اسملى قزىنى ابوالعاص اسملى صحابه كه نكاح لندركان فاطمه اسملى قزىنى حضرت عليگه نكاح لندركان

﴿اسماء النبى عليه السلام﴾

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
محمد	احمد	حامد	محمود	احيد	رحيم	ماحي	حاشر	عاقب	طه	يس	طاهر	مطهر	طيب	سيب
۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸			۱۷	۱۶
رسول	نبى	رسول	الرحمة	قديم	جامع	مفنى	رسول	الملاحم	رسول	الراحة	كامل	اكيل	مبثوم	مزل
۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱	۳۰	۲۹					
عبد	الله	حبيب	الله	صفي	الله	نجي	الله	كليم	الله	خاتم	الانبياء	خاتم	الرسول	محي
۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹				
ناصر	منصور	نبى	الرحمة	نبى	النبوة	حريص	عليكم	معلوم	شهير	شاهك	شهيد	مشهود	بشير	
۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰
مبشر	ندير	منديو	نور	سراج	صباح	هدى	هدى	منير	داع	مدعو	مجيب	مجاوب	صفي	عفو
۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴
ولى	حق	قوى	امين	مأمون	كريم	مكرم	مكبن	مكبن	مبين	مؤمل	وصول	ذوقوة	ذوحمة	
۷۹	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳	۷۲	۷۱	۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵
ذومكانة	ذوعز	ذوفضل	مطاع	مطيع	قلم	صدق	رحمة	بشرى	غوث	غيث	غيث	نعمة	الله	
۹۱	۹۰	۸۹	۸۸	۸۷	۸۶	۸۵	۸۴	۸۳	۸۲	۸۱	۸۰			
هدية	الله	عروة	وثقى	صراط	الله	صراط	مستقيم	ذكر	الله	سيد	الله	حزب	الله	النجم
۱۰۱	۱۰۰	۹۹	۹۸	۹۷	۹۶	۹۵	۹۴	۹۳	۹۲	۹۱				
مصطفى	مجتبى	مستقى	امن	مختار	اجير	جبار	ابوالقاسم	ابوالطاهر	ابوالطيب	ابو	ابراهيم			

مسقع شفيع صالح مصاح هويدمين صادق مصدق صلوق سيد المرسلين امام المومنين قائد الغر^{١٢٠}
 المجلدين خليل الرحمن بر مبر وجيد ناصح نصيح وكيل متوكل كفيل شفيق مقيم السنة^{١٢١}
 مقدس روح القدس روح الحف روح القسط كافي متكفي بالغ مبلغ شافي واصل موصول^{١٢٢}
 سابق سائق هاد مهتد مقدم عزيز فاضل مفضل فاتح مفتاح الرحمة مفتاح الجنة^{١٢٣}
 علم الايمان علم اليقين دليل الخيرات مصحح الحسنات قزيل العثرات صفوف عن الزلات^{١٢٤}
 صاحب الشقاة صاحب المقام صاحب القدم محضوف يالعزيز مخصوص بالجمد مخصوص بالشرف^{١٢٥}
 صاحب الوسيلة صاحب السيف صاحب الفضيلة صاحب الازار صاحب الحجة صاحب السطان^{١٢٦}
 صاحب الرداء صاحب الدرجة الرفيعة صاحب الناج صاحب المغفرة صاحب المفراج صاحب اللوا^{١٢٧}
 صاحب القضيبة صاحب البراق صاحب الخاتم صاحب العلامة صاحب البرهان صاحب البيان^{١٢٨}
 فصيح السان مطهر الجنان رؤف رحيم اذن خير صعيخ الاسلام سيد الكونين عين النعيم^{١٢٩}
 عين الغر سعد الله سعد الخلق خطيب الامم علم الهدى كاشف الكرب رافع الرتب^{١٣٠}
 عز العرب صاحب الفرج صلى الله عليه وسلم

(خصاً نص النبي عليه السلام)

رسول اكرم صلى الله عليه وسلم غصا بولغان اشار دورت تورلى واجبات، محرمات، مباحات،
 فضائل واجب بولغان خصائص ضعى نمازى اضحيه وترتهج مسواك مشاوره دشمان كيلگانده
 صبر قيلوگر چه كرب بولسه لوده ميت اوزرنك پوروج قالسه قضا قيلوگر چه تركه ده دين گه
 وفا بولماسه ده خاتونلار بنى تغيير حوام بولغان خصائص نكاهى مكرهه بولغان معنى اوساك
 كتابيه فى نكاح امه مسامه فى نكاح، واجب صدقه اماق نفل صدقه ده اختلاف طيفانوب آشماق
 صار مصاق صوغان طرما آشماق نفل عبادة كه كوشكانده تمام ايتونلك لازم بولوى متاع دنياغه
 قاراماسلق مباح بولغان خصائص صوم ده وصال غنيمت مالندن بولمه سندن برون بعض
 نرسه فى اختيار قياماق مؤثرفضى ديورلر مكه گه احوام سز كرمك اوزينه دضى بالاسينه
 علم بران حكم قياماق اوزينه دضى بالاسينه شهادة بيمرك اوزينه شهادت بيمركان كشيبنك
 شهادتيني قبول ايتنك اوزى اوچون احياء الموات مضطجعا ياتوب بوقلا و بران طهارتنك
 بوزولماوى مسجد ده جنابيت مالنده تورماق لمس مرأه بران طهارتنك بوزولوى دورة
 خاتوندىن آرتونك مباح بولوى هبه لفظى بران مع عدم المهر نكاحنك منعقب بولوى نكاح
 الله تعالى بو خصوصه (خالصة للكاتب دون المؤمنين) ديگان ولى سز وشاه مسز نكاحنك

منعقد بولوى احرام حالده نكاح نك منعقد بولوى طلاقينك اوج كه منحصر بولوى فضائل
بولغان خصائصى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم وفات بولغان صوكنده خاتونلارينك باشقه
كشيگه اهدا حرام بولوى حال حيواتنك آيرلغان خاتونلارينك حرام بولوى نناك الله تعالى
(وازواجه امهاتهم) ديدى خاتونلارينك باشقه كشيملر خاتونننن آرتوق بولوى ثوابينك
عقابينك باشقه كشيگه قاراغاندا يكي اولوش بولوى خاتم النبیین بولوى نناك الله تعالى (وخاتم
النبیین) ديدى الله تعالى نك خلقينك ايك ايدگوسى و آرتوغى بولوى امتينك باشقه پيغمبرلر
امتننن آرتوق بولوى امتى نك ضلالت كه اجتماعنن معصوم بولوى اصحاب قرنينك
خير القرون بولوى شريعنى نك مؤيد بولوب باشقه شريعنلر نى ناسخ بولوى كتابى نك
معجز بولوب اورگار تولودن و آلامش لرلودن محفوظ بولوى كتابى نك وفاتى صوكنده آدم لرگه
حجت بولوى بتون ييدر يوزينك مسجد و طهور بولوى غنيمت مالينك مباح بولوى
شفاعت برلن مقام محمودنك بيدرلمش بولوى ثقلين گه يعنى انس برلن جن گه مبعوث بولوى
قبرننن ييدر يارلغان آدم نك اولگسى بولوى جنت ايشكىنى قاقغان آدم نك اولگسى
بولوى منبوع سينك كوي بولوى جوامع كلم نك بيدرلمش بولوى نمازده امتلر نك
صفلار نك فرشته لر صفى كى بولوى كوزى يوقلاب قلىب نك يوقلاماسزلغى نناك
رسول اكرم (تنام عينى ولاينام قلىبى) ديگان دى آلدنمه بولغان كشيبنى كورگان
كى آرتنمه بولغان كشيبنى ده كوروى دى پيغمبر عليه السلام نك تاوش استنه
هيچ كىمگه تاوش كوتارمك نك حلال بولماوى نناك قرآنده وارد بولدى (لَا تَرْفَعُوا
أصواتكم فوق صوت النبی) دى اسمى برلن ندا قيلنماسزلق دى نماز او قوچى
آدم نك (السلام عليك ايها النبي ورحمة الله وبركاته) ديو خطاب قيلوى اما باشقه
آدم گه نماز اچنده بلاى خطاب قيلسه نمازى باطل بولا دى نماز او قوچى آدم نك
رسول اكرم دعوة قيلغانده دعوتنى قبول قيلوى برلن نماز نك باطل بولماوى دى
بولى وقانى برلن تبركلنو هم هديه نك حلال بولوى باشقه اولى الامر لرگه هديه حلال
توكل دى هر سبب و نسب اولگان صوكنده منقطع بولوب رسول الله نك نسبي و سببى
مقطع بولماوى دى رسول اكرم نى تشده كورگان كشيبنك حق كوروى كى بولوى دى
رسول اللهغه يالغانلاونك باشقه لرغه يالغانلاوكى بولماوى *

﴿﴿﴿ معجزات النبي عليه السلام ﴾﴾﴾

عادتك بولى تورغان اش پيغمبر بولغان كشيبنن پيغمبر بولوننن برون صادر بولسه
ارهاص اسمننه بوله پيغمبر بولغان نك صوكنده صادر بولسه معجزه اسمنك بولا اگر عادتكه
برلى تورغان اش اينگو آدم ن صادر بولسه كرامت اسمنك بولا عوام مؤمننن دن صادر
بولسه معونت اسمنك بولا اگر مؤمن بولماغان كشيبنن صادر بولسه دعا سينه مزاق بولسه

استدراج اسمند بولا اگر دعواسنه مخالفی بولسه اهانت اسمند بولامعجزه شول پیغمبر لک
 دهواس قیلغان کشینک قولنده انکار قیلوچیلار معارضه طلب قیلغانده آلا رنی مثلنی
 اشلاودن عاجز قیلو وجهسی اوزرینه عادتنی خارق بولغان اشنی اظهار قیلوی معجزه نك
 شرطلاری یدی برسی الله تعالی نك فعلی بولماق ایکنچسی عادتنی خارق بولماق اوچنچسی
 معارضه متنع بولماق دورتنچسی طلب که مقارن بولماق بشنچسی دعواغه موافق بولماق
 آلتونچسی اظهار قیلغان نوسه اظهار قیلوچیشی مکنب بولماق یکنچسی معجزه
 دعواغه مقارن بولماق بورن بولماسسزلتی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم نك
 معجزه لری الوغ معجزه سی قرآن ماشقه معجزه لری مصر شام یمن بلاد فرس نك فتنه نمان
 خبر بیرگان کسری و قیصر ملک نك بنوندن خبر بیرگان کلسی رسول الله خبر بیرگانچه
 بولغان ثابت بن قیس که (تعیس حمیداً و تقتل شهیداً) دیو خبر بیرگان واقعا ثابت بن قیس
 رسول اکرم خبر بیرگانچه حدایتب تر کلک قیلوب شهید بولوب اولغر لنگان مرتد بولوب
 مشر کلر که ملحق بولغان ایر نك اولک خبری ایرشکاج بیر آنی قبول ایتماس دیو خبر بیر
 واقعا بیر قبول ایتمگان ابوذر رضی الله عنه فی بالغزیر ری بالغز معیشت قیلور یالغز اولور
 دیو خبر بیرگان واقعا ابوذر رضی الله عنه رسول اکرم خبرنچه بولغان حضرت عمر
 و حضرت عثمان و حضرت علی و حضرت طلحه نك و حضرت مسین نك شهید بولولوری
 برله خبر بیرگان بلار همه سی شهید بولغانلار حضرت فاطمه رضی الله عنها حقنک مین او
 لنگان صوننده میکلحق بولغان اهل نك اولگسی بولسور دیو خبر بیرگان واقعا
 حضرت فاطمه رسول اکرم که وفاتی صوننده ملحق بولغان اهلینک اولگسی بولغان
 هم خاتونلاری حقنده قول یوزندن اوزونراق بولغانی یعنی جو مرد راق بولغانی میکا
 خاتونلاروم آراسنده اول ملحق بولسور دیو خبر بیرگان حضرت زینب
 بنت جحش کوپ صدقه بیر وچی بولوب وفاتی بعدنک رسول اکرم که اول ملحق بولغان
 خاتونی بر رسول قولی برلن طعام آشی تورغان ایر که اولک قولو کتیر لرن آشادیو امر بیوردقنک
 بو ایر اولک قول برلن آشارغه قنر تمدن کیامی دیدکنک رسول اکرم قنر تکلن کیلمه من دیو
 دعاء قیلدقنک واقعا بو ایر نك قولونی آغزینده کوتار و که قوقی بتمگان حبیبیده ده رسول کرم نك
 بارماق آرا لاروندان صوچغب هر مئک بش یوز قدر آدم شول صودان اچکانلر هم طهارة
 آغانلار ایکنچی مرتبه اوج یوز قدر آدم صواچب طهارة آغانلار اوچنچ مرتبه یتیمش دن
 آرتوق آدم صواچب طهارة آغانلار بومعجزه فی جابر رضی الله عنه نقل ایتمگان تبوک
 صوغش نك بر آدم که اچهر که کفایت قلماس لقی صوغه کیلب اوتز مئک قدر غوم بیلک صوصاب

رسول الله غه شكايتم قيل بانلار رسول اكرم اول صوغه بر اوق آلرب قادا غاج صوتاشوب
چقغان قومناك كلسى اچب طويغانلار ابوهريره رضى الله عنه ايتنه اهل الصغه فى رسول الله
طبق قاطينه چاقردى طبق قريلار و نك بيك آرنه طعام بار ايدى رسول الله قولى برلن اول طعامنى
طبق دان جمع قيلدى لقمه بولوب نه ورلدى اول لقمه فى بارماقلارينه قويدى وايتنى آشاغز ديو
طويغانچى آشاديلار (رسول اكرم آلدينه بر بوش صوصاوقى كلترلدى رسول اكرم
صاوققه قولينى قويدى صوصاوقته صيماس بولدى دوره كشى اول صاوقدان طهارة آلديلار
كيلنر همه كز آلونز ديمى يتش دن آرتوق آدم بار ايدى بر قوم رسول اكرم كه
صونك تولى بولوندى شكايتم قيلدىلار رسول الله صوغه نكردى حاضرلدى صو آغوب
چقدى رسول اكرم جابر رضى الله عنه نك خرما سينه بركت برلن دعاء قيلدى جابر
رضى الله عنه شول خومادان بورچ ايبالرينه بورچينى تولهدى ارن اوچ وسق آرتوب
قالدى (وسق) آلتش صاع هر صاع سيگز قداق خندق اهلينى بر صاع آو پادان اطعام
قيلدى ملك آدم كلسى طويديلار طعام اولگيدن آرتوق بولوب قالدى انس رضى
الله عنه قولنى آستغه قستوب كيلنگان آرپا كوماچلر ندى ابو طلحه نك ايو نك سكران آدمنى
طويردى كوماچلر اولگيچه قالدى اصلا كيممادى انس رضى الله عنه كه اوزن هر برلن
بالا و مالناك كوبلگى برلن دعاء قيلدى انس رضى الله عنه رسول الله دعاء قيلغاچه اوزن عمرلى
وكوب مال وكوب بالا ايباسى بولدى عبد الله بن عباس رضى الله عنهما كه تاويل برلن دينك فقيه بولو
برلن دعاء قيلدى عبد الله بن عباس رسول الله دعاء قلغاچه تاويل ايباسى و دينك فقاھت ايباسى
ابومعبد كشم بن الجون الخزاعى ايتنه اى الله نك رسولى فلان كشى صوغشده جريدردى
رسول اكرم اول كشى جهنم اوطنك ديدى بار رسول الله فلان كشى عبادتنده اجهتدنده
بولاتروب جهنم اوطنك بولسه بزار قيد اديك اول منافع جهنم اوطنك ديدى صوغش
وقتنگ اول فلاننى صاقلاب و ملاحظه قيلوب جردك بوفلان ايو صوغش وقتنگ آطفى
وجياولى عسكر برلن صوغش قيلوب جراحتلدى بار رسول الله فلان كشى شهيد بولدى
ديك اول جهنم اوطنك ديدى مونك صوكنده بوفلان اير جراحت المى قوتلنگاچ فلچينى
ايكى ايمى آراسته قويب فلچينه قاده لى قلمچى آرقاسند ان تيشب چقدى شول طريق اولدى
ابومعبد ايتنه شوندى صوك رسول اكرم كه باروب اشهد انك رسول الله ديو ايتندى
دخى رسول اكرم قولنده تاشلار تسبيح ايتنگان دخى رسول الله نك آشاغان طعامى تسبيح
ايتنگان تسبيح ايتنگان وحى كبله چك كچك آشاچلار و تاشلار سلام بيورگان دخى بورى
نبوتى برلن شهادت بيورگان موندى ان باشقه سما بسز معجزه لرى بار

كرامت الاولياء

ولى ديوشول كشيىنى ايتور لر الله تعالى نى حق تانوبىرلن تانوب الله تعالى نى ادا مرينه
 امتثال قىلوب نواهيمن اجتناب قىلور دنيا اوزرينه آخوتنى اغتیار قىلور كرامات
 اوليانىك حق بولوينه دليل حضرت مريم نىك قصه سى نىك حضرت مريم نى زكرباعليه السلام
 تربيه گه كفىل بولب آغاچ حضرت مريم قاشنىك تورلى طعامار كورگاچ بو طعاملر
 قىدان ديو صورادقده حضرت مريم الله تعالى دن ديوجواب بيوردى بس حضرت مريم
 گه حاجت وقتده طعام شراب لباسنىك ظهورى حضرت مريم گه كرامت بولا موگار
 دليل قرآن (كَلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّى
 لَكَ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ) كرامات نىك مثاللىرى يراق مسافه نى آزمستده
 قطع كىي مثلا سليمان عليه السلام گه بولداشى آصف بن برخيا كوز آچوب كوز بومغاچه
 بلقيصنىك عرشينى كترگان مسافه نى قدر يراق بولاتوروب دىي صوده باتماي مرمك
 كىي سلفدن كىوب اوليلردن بوكرامت طاهر بولغان دىي هواده اوچماق كىي نىك
 ابوطالب اوغلى جعفر دن ولقمان السمرقىسى دن بوكرامت صادر بولغان دىي جانسز
 نرسه لونىك وتلسز حيو انلارنىك سويلشمكى كىي نىك حضرت سليمان بولن و حضرت ابو
 الدرداء اولدونىك طبق تسبيح ايتب طبق نىك تسبيحنى اشكانلر دىي اصحاب كهفنىك
 اتلورى صوباه شكان دىي حضرت عمر منبر اوستنىك نهاننده گى عسكر نى كورب عسكر
 باشى سربيه گه تاغ دان صافلان كوز ديوايتگان حضرت عمر نىك كوروى و حضرت سربيه نىك
 ايشتوى كرامتلر دن بولاننى قدر مسافه يراق بولاتوروب كورمك و ايشتمك البته كرامت
 دىي خالد رضى الله عنه آفرواچب اصلا ضرر لانماغان دىي نيل درياس نىك حضرت
 عمر نىك بازوى سبلى آغوى *

امامت

امام نصب ايتمك خلف اوزرينه واجب و جوبينه دليل نقلى هم دليل عقلى بار دليل
 نقلى حديث (مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ فَقَعَمَاتٌ مَيْتَةٌ جَاهِلِيَّةٌ) يعنى برکش اولسه
 اوز زمانينىك امامنى بلمسه تحقيق مېتة جاهيلة بولوب قولر معنا سنك اما دليل عقلى چونكه واجبات
 شرعيه نىك كوربسى امام گه توفى قىلا احاد امتنىك تصرفنىك گنه بولوى ممكن توكله مثلا امام
 كبرىك احكام شرعيه نى بيورتمك اوچون دىي حدود شرعيى اقامت قياماق اوچون
 عسكرلر حاضر لو اوچون دشمنان صافلان تورغا كرىپىچ لرياصاو اوچون مسلمانلارنىك
 واجب صدقه لارونى آلو اوچون اوغريلر فوه ظالم لر گه ويول كىسوجى لر گه انصافى بيورمك
 اوچون جبعه لر وعيدلر اقامت قىلور اوچون بنده لر آراسنده توشكان نزاع لارنى بنور
 اوچون بنده لرنىك حقوقى اوزرينه قائم بولغان شهادت لرنى قبول قىلور اوچون و ليلىرى

بولماغان كچه كنه ايروقزلارنى جفت لندروادچون و غنيمت ماللارونى بولواوچون وموگار
اششاغان اشار اوچون *

امامت شرطلارى

امام ولايه كامله اهلندى بولماق كيرك يعنى مسلمان ازاد عاقل بالغ بولورغه كيرك ظاهر
بولورغه كيرك يعنى دشمانلاردان قورقوب ياشونوب تورماسقه كيرك زمان تزوك بولوب
موادشورور بولماغان زمانده چغوى كوتوب تورولغان بولماس سزلىق كيرك هم قریش
نسلندن بولماق كيرك چونكه رسول اكرم (الْأَيُّمَةُ مِنْ قُرَيْشٍ) يعنى هر برامام قریشدن
بولور اما هاشم نسلندن ياكه على بالالاروندان بولماق شرط توگل دغى سياست
صاحبى بولوب احكام شرعيه نى جرتوگه حدود اسلامى حفظغه قادر بولماق كيرك *

امامت اچون ضرور بولماغان نرسه لر

امامت كنه اهدان معصوم بولوى شرط توگل دغى شول زمانده دغى خلق نك ايك افضلى
بولوب شرط توگل بلكه امامت كه متعلق اشلرنى كامل بلسه مرتبه س توپانراك بولسه ده
امام بولوى درست دغى امام فسق برلن معزول بولى لکن بومستله اختلافلى بعضى
عالملر فاسق نك حكى جائز توگل ديگانلر بعضيلار قاضى رشوت آلسه رشوت آلغان
نرسه ده حكى نافذ توگل ديگانلر نفس قاضيلقنى رشوت برلن آلسه شرعا قاضى
بولوب اورامى ديگانلر *

اشراط الساعة

وكيع بن سفيان روايت قىلوب ايتهدر بروقنده بزقيامتنى ذكر قىلشوب تورادر
ايك رسول اكرم كىلوب كوردى وايتدى قيامت قائم بولماس، آلدوندى ان علامت
ظاهر بولماينچه ديو اول علامتلر قوياشك مغربدان توماق دجال چغوى دابة الارض
چغوى يا جوج وما جوج چغوى عيسى عليه السلام اينوى اوچ خسوف مغربده بروضف
مشركه بروضف جزيره العربده بروضف دخان يمندان ارط چغوى اول اوپ بتون خلقنى
محشر پيرينه سورر خلق برلن برگه كىچلر و برگه قىلوله قىلور هم رضى الله عنه رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم دن روايت قىلوب ايتهدر رسول اكرم آلدونده هر قچان
دجالنى ذكر قىلنسه ايتهدر ايدى مزگه ياشرون بولماسون سز نك ريكز اعور توگل اما
مسيح دجال نك او كوزى اعور كويا او كوزى بتونلاى بتونلاى هم ايكى كوزى
آراسينه كافرديو يازلغان دجال پير بوزنده قورق كون اقامت ايدر اول كوني بر
يل ايكنچى كوني بر آى اوچنچى كوني بر جمعه باشقه كونلرى حاضرغى كونلر كى بولور

(عشرهٔ مبشره)

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دنیاده اون کشیگه جنت برلن بشارت بیدرگان اول اون کشی
 ابو بکر عمر عثمان علی طلحه زبیر عبد الرحمن بن عوف سعید بن ابی وقاص سعید بن زید
 ابوعبیده بن الجراح رضی الله عنهم اوشنفاق حضرت فاطمه غه هم حضرت حسن و حضرت
 حسین که جنت برلن بشارت بیدرگان * حیواناتن جنت که اون تورلی حیوان کره
 دیگانلر مقاتل رضی الله عنه ایته در جنت که کره تورغان حیوانلار اون صالح علیه السلامک
 ناقه سی ابراهیم علیه السلام ننگ بوزاوی اسماعیل علیه السلام ننگ تکه سی موسی علیه
 السلامک صغری یونس علیه السلام ننگ بالغی عزیر علیه السلام ننگ ایشاکی سلیمان
 علیه السلامک قمر سقه سی بلقیس ننگ همدی اصحاب کف ننگ اتلری رسول اکرم صلی
 الله علیه وسلم ننگ ناقه سی یعنی آناتیه سی بو حیوانلار کل سی تکه صورتلار بولوب کرلر مفاتح

(معراج)

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اویاغ حالنده شخصی برلن کیچده مسجد حرام دن مسجد
 اقصاه آنن کوکگه آنان صوگ الله تعالی تله گان بلند اورنلارغه آشدی بعضیلار
 جنت که بعضیلار عرش که بعضیلار عرشن یوقاری بعضیلار طرف عالم که آشدی
 دیگانلر مسجد حرام دن مسجد اقصاه عروجی قرآن برلن ثابت انکار قیلوچی کافر
 بوله کوکگه عروجی خبر مشهور برلن ثابت انکار قیلوچی مبتدع بولا کوکن الله تعالی
 تله گان اورنلارغه عروجی خبر واحد برلن ثابت *

(جنت و تموغ اسملری)

جنة اسملری جنة العن جنة الفردوس دار الخلد جنة المأوی دار السلام جنة النعیم دار الجلال
 دار القرار . تموغ اسملری جهنم لظى حطبه سعیر سقر جمعیم هاویه *
 ۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷

(کتاب الادعیه)

تورلی دعالار نش آغرتی و صرلاوی اوچون بارمقنی تشینه قویب اوشبو آیتنی اوقغای (وهو
 الذى انشأکم وجعل لکم السمع والابصار والافئمة قليلاً ما تشکرون) دخی تش صرلاوینى توقنا
 تور اوچون تچکرگان کشیگه جواب بیدرگه کیرک رسول اکرم (من شدت العاطس أمن من الشرح
 واللؤس والعلؤس) دیگان یعنی برکشی تچکرگان کشیگه جواب بیدرگه تش آورونن
 و قلاق آورونن و اچ آورونن امین بولور ینه تش آدروی اوچون بودعانی اوقغای
 یدی مرتبه (اللهم اذهب عنی سو ما یجک فحشه بدعوة نیک المملکین المبارک عندک)
 دیو بایسه بو آیتنی بازوب تشینه قریار (وله ما سکن فی اللیل والنهار وهو السمع العظیم)
 باش آدروی اوچون بونی اوقغای (بسم الله الرحمن الرحیم بسم الله الکبر وأعوذ بالله العظیم

مِنْ شَرِّ كُلِّ عَرَقٍ تَعَارُ وَمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ) دُخِيَ بِوَأَيْتِنِي أَوْ قَعَايَ (وَلَا تَحْتَلِقُوا رُؤُوسَكُمْ حَتَّىٰ تَبْلُغَ
 أَلْهَيْتِي مَجْلَهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ إِذَا مِنْ رَأْسِهِ) رَسُولُ الْكَرِيمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 حَضَرَتْ عَلَىٰ كَهْ أَيْتِنِي هَرَقِي بِجَانِ بَاشِكْ آغْرَسَهُ قَوْلُ كُنِي بِأَشْكَافِ قَرِيبِ بِوَأَيْتِنِي أَوْ قَرِ آيَتِ
 أَوْ شَبُودَرِ (هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ هُوَ اللَّهُ الَّذِي
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا
 يُشْرِكُونَ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) هَرِ آدُرُ وَأَوْ جُونِ أَوْ قَلَا تَوْرِيغَانِ دَهَاءِ (بِسْمِ اللَّهِ أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ وَقُدْرَتِهِ
 مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَادِرُ) مَعْنَا سِي بِوَأَيْتِنِي أَوْ قَعَايَ بُولُغَانِ اللَّهُ تَعَالَىٰ نَكِّ شَرِيفِ اسْمِي بِرِلِنِ
 بِأَشْكَالِي مَوْنِ دُخِيَ اللَّهُ تَعَالَىٰ نَكِّ أَوْ قَعَايَ لَقِينَهُ دُخِيَ قَدْرَتِي نَهْ أَوْ زِمَا تَابِقَانِ نَرَسَهُ نَكِّ يَا وَزِ لَقِينِنِ
 صَفِينَا مَوْنِ وَ دُخِيَ صَافِلَانَا مَوْنِ شَوْلِ دَهَائِي بِمِي مَرْتَبِهِ أَوْ قَوْبِ هَر مَرْتَبِهِ سَمْنَكِ قَوْلِي أَجِلِهِ آدُرِغَانِ
 بِبِيرِ يِنْتِهِ سِي بِمَاقِ كِيرِكِ كُورِ تِي وَ دُونِ صَاقِلِهِ نَوَا وَ جُونِ بِوَدَهَائِي أَوْ قَلَا (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَمَنْ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَ لَا غَالِبَ إِلَّا اللَّهُ لَا يَقُولُهُ هَارِبٌ وَ هَرَّاجٌ الْقَدِيمُ بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ
 حَسْبِيَ بِسْمِ اللَّهِ الشَّاقِي بِسْمِ اللَّهِ السَّكَانِي بِسْمِ اللَّهِ الْمُعَاقِي بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يُضْرَمُ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ
 فِي الْأَرْضِ وَ لَا فِي السَّمَاءِ وَ هُوَ السَّمْعُ الْعَلِيمُ هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) نَظَرِ دَعَا سِي (اللَّهُمَّ ذَا السُّلْطَانِ الْعَظِيمِ وَالْمَنْ الْقَدِيمِ وَالْوَجْهَ
 الْكَرِيمِ وَالْكَلِمَاتِ الثَّمَامَاتِ وَاللِّدْعَوَاتِ الْمُسْتَجِيبَاتِ هَافِ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ مَنْ أَنْفَسَ الْجِنِّ
 وَأَعْيَنَ الْأَنْسِ رَدَدْتُ عَيْنَ الْعَائِثِ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ أَحَبِّ النَّاسِ إِلَيْهِ مَا تَرَىٰ فِي خَلْفِ الرَّحْمَنِ
 مِنْ تَغَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَا مِنْ فُطُورٍ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا
 وَهُوَ حَسِيرٌ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يُعَيِّ وَيَهَيِّتُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ أَعُوذُ
 بِكَلِمَاتِ اللَّهِ الثَّمَامَاتِ مِنْ شَرِّ كُلِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَةٍ وَمِنْ كُلِّ هَيْبَةٍ لَأَمَّةٍ اللَّهُمَّ صَلِّ
 عَلَيَّ خَيْرَ خَلْقِكَ مُحَمَّدًا وَآلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ وَعَلَىٰ جَمْعِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالْأَحْوَالِ وَالْقُوَّةِ الْأَبْلَغِ
 الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ اللَّهُمَّ أَشْفِي يَا شَاقِي أَنْتَ شَاقِي بِشَفَائِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّحِيمِينَ) قُورِ صَاقِي
 آدُرُ وَ رِي أَوْ جُونِ بِوَأَيْتِنِي أَوْ قَعَايَ (يَسْتَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا فَيَذَرُهَا قَاعًا
 صَفْصَفًا لَا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا) آرَقَهُ آدُرُ وَ رِي أَوْ جُونِ بِوَأَيْتِنِي أَوْ قَعَايَ كِيرِكِ (يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ
 الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ إِنَّهُ عَلَىٰ رَجْعِهِ لَقَادِرٌ يَوْمَ تَبْلَى السَّرَابُ فَمَالَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ) كُورِ كِيرِكِ
 آدُرُ وَ رِي أَوْ جُونِ بِوَأَيْتِنِي أَوْ قَعَايَ (أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صُنْعَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِنْ رَبِّهِ

فَوَيْلٌ لِلْمَافِئَةِ قُلُوبُهُمْ) ايكي قول آوروى اوچون بو آيتنى او قغاي (بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ
 يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ) بوغاز آوروى اوچون بو آيتنى او قغاي (فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ وَأَنْتُمْ
 سِينْتُمْ تَنْظُرُونَ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِمْ نَسْتَكْفُرُ) تل آوروى اوچون بو دعانى او قغاي
 (الَّذِينَ يَلْعَدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَبُ) وَهَذَا السَّانِ عَمْرِي مَبِينٌ قَالَ مَنْ يُعْجِبُ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ) يوز
 آوروى اوچون بو آيتنى او قغاي (يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ
 فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ) كوز آوروى اوچون بو آيتنى او قغاي فَارْجِعِ الْبَصَرَ
 هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَصِيرٌ) قول
 كوز آوروى اوچون بو آيتنى او قغاي (رَبَّنَا لا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
 رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ)

بو آية شريفه في اولك كوز آوروى اوچون او قغاي (لَقَدْ كُنْتُمْ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكُمْ
 غِطَاءَ كُفْرِكُمْ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ الْيَوْمِ وَلَدِيكَ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ اذْهَبْ وَابْقِمْ بَصْرِي هَذَا فَالْقُوَّةُ
 عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِي بِهِ بِصِيرٍ اوتۇنى باھليكم اجمعين ان لاله الا انت سبحانك اتي كنت
 من الظالمين فاستجبنا له ونجيناه من الغم وكذلك نجفي المؤمنين برحمتك يا ارحم الراحمين
 ينة آياق بالطرى آوروى اوچون بو آيتنى او قغاي (وَأَلْتَمِتَ السَّاكِبُ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ
 الْمَسَاقُ فَلَاصِقٌ وَلَاصِقِي وَلَسَكَنٌ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ)

فلاق آوروى اوچون بو آيتنى او قغاي (كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَسَّرَهُ بَعْدَ آبِ الْيَمِ
 اوك فلاق آوروى اوچون بو آيتنى او قغاي (وَيَقُولُونَ هُوَ أذُنٌ خَيْرٌ لِّكُمْ يَوْمَئِذٍ بِاللَّهِ
 وَيَوْمَئِذٍ لِلْمُؤْمِنِينَ يَا عِزُّ بَرِّ يَا كِبَارُ يَا مُتَكَبِّرُ يَا بَارِئُ يَا صُورُ يَا أَوَّلُ يَا آخِرُ يَا ظَاهِرُ يَا بَاطِنُ يَا مُظَهِّرُ)
 توفراق آشي تورغان صبي بالا اوچون بو آيتنى يازوب مويينينه تا قغاي وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ
 كَسَرَابٍ بِقِيَعَةٍ يُغْسَبُهُ الْمَضْمَانُ مَاءً مِثْقَالَ أُذْيَةٍ لَمْ يَجْعَلْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهُ عَذَابَهُمْ فَوْقَ مَا حَسَابَهُ وَاللَّهُ
 سَرِيعُ الْحِسَابِ)

بيشكده يوقلاماي تورغان ويغلي تورغان صبي بالا اوچون بو دعانى يازوب تا قغاي
 أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ الثَّمَانِيَةِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ النَّاسُ نَامَ بِهَا أَصْعَابُ السَّكْفِ وَالرَّقِيمُ اللَّهُ يَتَوَفَّى
 الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالنَّاسُ لَمْ تَمُتْ فِي مَنَاهَا فَيَمْسُكُ النَّاسُ قَضِيَّتَهَا الْمَوْتِ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَى
 إِلَىٰ أَجَلٍ مَسْمُومٍ اللَّهُمَّ اَلْقِ النَّوْمَ وَالسَّكِينَةَ إِلَىٰ حَامِلِ هَذِهِ الْوَرَقَةِ بِالْفِ لِحَاوِلِ وَالْقُوَّةِ الْأَبَالَةَ
 الْعَلَى الْعَظِيمِ

بِيرْكَاءِ اوچون بودعالرني يازوب اچارگه وتاغارغه تيبش (اللَّهُمَّ ارْحَمْ جِلْدِي الرَّقِيقَ
وَعَظْمِي الدَّقِيقَ مِنْ شِدَّةِ الْحَرِيقِ يَا مُلْكَمُ اِنْ كُنْتُ اَمَنْتُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ فَلَا تُصَدِّعِي الرَّأْسَ
وَلَا تُنْقِصِي الْفَمَ لَا تَأْكُلِي اللَّحْمَ وَلَا تُشْرِبِي الدَّمَ وَتَعُولِي عَنِّي اِلَى مَنْ اتَّخَذَ لَهَا آخِرًا) يينه بيزرگاڭ
اوچون بو دعاني يازوب اچكاي (بِسْمِ اللَّهِ فَرَّتْ بِسْمِ اللَّهِ هَرَّتْ بِسْمِ اللَّهِ قَلَّتْ)

(تنگه چقغان چبانلار وباشقه ششله اوچون يازوب تاقغاي)

فَقُلْ يَسْفُهْهَا رَبِّي نَسْفًا فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا لَا تَرَى فِيهَا عِزًّا وَلَا أَمْنًا *

(بالا توغدر آلمان خاتون غه بو دعاني يازوب اچرتكايلىر)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَكِيمُ الْكَرِيمُ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ كَانَهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ لَمْ يَلْبِثُوا
الْأَعْيُنَ أَوْ ضَعِيهَا *

(يينه بالاني آغر تابقان خاتون اوچون ايكنچي دعاء)

أَيُّهَا الْوَلَدُ أَخْرِجْ مِنْ بَطْنِ صَيْقِ إِلَى سَعَةِ هَذِهِ الدُّنْيَا أَخْرِجْ بِقُدْرَةِ اللَّهِ الَّتِي جَعَلَكَ فِي
قَرَارِ مَكِينٍ إِلَى قَدْرِ مَعْلُومٍ لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ
خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ *

(استعمال قيلنمغان صاوطقه يازوب بر آروني اچب قالغانني يوزينه سيبار اوچنچي دعاء)

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَكِيمُ الْكَرِيمُ سُبْحَانَ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ كَانَهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبِثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضَعِيهَا كَانَهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يَبْعُدُونَ مِنْ
نَهَارٍ بَلَاغٍ فَهَلْ يَهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ *

چنبايقغه يازوب بالا تابا آلمى تورغان خاتونغه ايزب اچرتلور

(دور تنچي دعاء بو دعاني هم يازوب اچرتلر)

يَا خَالِقَ النَّفْسِ مِنَ النَّفْسِ وَمُخْرِجَ النَّفْسِ خَلَصَهَا

(بالا نك يو قلاغانده قورقوي ويغلاوي اوچون بو آيتني يازوب مويينه تاغلور)

(إِذْ أَوَى الْغَنِيَّةُ إِلَى اسْكُوفٍ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَبِيْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا
وَوَشَّعْتَ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ الْأَهْمَسَا) *

دش بو آیت برلن برگه معدتین سورہ سینہ یا زلزلہ

(فاہو وقتندہ اوقی تورغان دعاء حضرت عافشہ رضی اللہ عنہا بیتہ در رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم اینتہ در ایلی کمدہ کم بر قایغوغہ دوچار بولسه اوچ مرتبہ او شبو آیتنی اوقسون دیو)
 لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ *

بسم طعام و شراب اوچون یعنی آشغان و اچکان نوسه فی سوکرو اوچون بودھانی اوقغای رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم گہ بر اعرابی کیلب ای اللہ نلفی رسولی منم آشغان اچکان نوسه هیچ فائده بیری و قارنمہ قورالانسی میکابر دعاء قیلسانہ دینی رسول اللہ او شبو دعائی اوقرضہ امر قیلکی

(بسم الله لا يضر مع اسمه شئ في الأرض ولا في السماء وهو السميع العليم يا حي يا قيوم *
) هر آورو اوچون اوقرضه تیش بولغان دعاء رسول اکرم صحابه لر گہ هر آورو اوچون خصو صابیزگاک اوچون او شبو دعائی اوقورغه قوشدی دعاء او شبو در
 بِسْمِ اللَّهِ الْكَبِيرِ اعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عَرَقٍ تَعَارَى وَشَرِّ هَرِّ النَّارِ *

عقلغه ضرر کیلگانه اوقلا تورغان آیت کیرک ضرر نلفی کیلوی جنمن کیرک باشقه نوسه دن بولسون
 (اَفْعَسَبْتُمْ اِنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَاَنْتُمْ اِيْنَا لَا تَرْجِعُونَ فَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَمْدُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَبِيْرِمِ وَمَنْ يَنْعَ مَعَ اللّٰهِ اِنَّمَا اٰخِرُ لَابْرَهَانَ لَهُ فَاِنَّمَا حَسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ اِنَّهٗ لَا يَفْلَحُ الْكٰفِرُوْنَ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَاَرْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِيْنَ) *

(شیطان و جن دن قورقغانلف اوچون او شبو دعائی اوقغای)

(اَعْرَبُ بِسْمَاتِ اللّٰهِ الثَّمَا ت كُلُّهَا لَا يَجَاوِزُهِنَّ بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَبَرٌّ وَذَرَّ اَوْ مِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَخْرُجُ فِيهَا وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ الْاَطَارِقَا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ بِرَحْمَةٍ .

(كوئل دن شوملانونی بتررا اوچون بودعائی اوقغای)

(اللَّهُمَّ لَاطِيْرَ الْاَطْيِرِكِ وَاَعْيِرَ الْاَخْيِرِكِ وَاَلْحَوْلَ وَاَلْقُوْرَةَ الْاَبْلَاطَةَ مَا شَاءَ اللّٰهُ كَانَ وَاَلْاَيَاتِ بِالْمَحْسَنَاتِ الْاَللّٰهُ وَاَلْبَقِيْ مِنَ السَّيِّئَاتِ الْاَللّٰهُ *

(يرتقچ حیوانلاردان قورقو اوچون بودعائی اوقغای)

فَاَنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ *
 لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيْزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِيْنَ رَؤُفٌ رَحِيْمٌ

(صاری آوری او چون اوشبو کرسی آیتنی یازوب اچر لور)

(اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ) *

(آطنك چاما نلقی او چون اوک قلاغینه اوشبو آیتنی او قور)

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ اسْمٌ مِنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ *

(یوغالغان نر سه نی تابو او چون بودعانی او قور)

(یا هادی المصلین رد علی ضالین) بودعانی او قما سمان بر دن اول ایکی رکعت نماز او قور اولسگی رکعتده فاتحه صوکنده یاسین شریفنک یارطسنی او قب ایکنچی رکعتده ایکنچی یارطسنی او قور

(بر کشی بران یولغونی استه گان کشی اوشبو دعانی او قور)

(یا جامع الناس لیوم لاریب فیہ ان الله لا یخلف الیعاد اجمعینی و بین فلان) *

(آسته بول ایتودن صاقلا نو او چون بو آیتنی او قور یا که یازوب اچر تلور)

(أَلْأَذْهَرُوا اللَّهَ أَوْ أَدْعُوا الرَّحْمَنَ أَيَّامًا تَتَعَوَّلُهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى) *

(یا یانده یاطقاندہ قور قسه اوشبو آیتنی او قور)

ان ربکم الذی خلق السموات و الارض فی ستة ايام ثم امنوی علی العرش بغشی اللیل والنهار یطلبه مئینا والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامرہ الاله الخلق والامر تبارک اللہ رب العالمین

(او طقه یا نودان صوغه یا طودان قور قو او چون بو آیتنی او قور)

ان ولی الذی نزل الکتاب و هو یتولی الصالحین و ما تھترو اللہ مع قدره و الارض جمیعاً قبضته یوم القیامة و السموات مطویات بیمیته سبحانه و تعالی عما یشرکون *

(یا زار دقندہ مغنی جیبار ایچون او قلاتور غان تکبیر اوشبو در رسول اکرم شول تکبیر لرنی ایترگه قوشقان) الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله و الله اکبر الله اکبر و لله الحمد هم اذان ایتمک تیش در *

(بر نر سه گه یا که آدم بالامینه قارا هانده کوزی تیودن قور قو او چون بونی او قغای) ماشاء الله لا قرة الا بالله *

(باش آوری او چون بودعانی او قغای)

بسم الله ربی الله حسینی الله توکلت علی الله استصممت بالله فرضت امری الی الله ماشاء لله

لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ *

(شفاء آیتلری هر آورو اوچون یازوب اچرلسه شفاء بولور آتی آیت)
بِرَبِّهِ (قُلْ هُوَ الَّذِي آمَنُوا بِهِ وَرَحْمَةً
لِلْمُؤْمِنِينَ) اوجنچی سی (وَيَشْفِي صُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ) دورتنچی (فَبِهِ شَفَاءٌ لِلنَّاسِ وَهُوَ
رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ) بشنچی (هَذَا شَفَاءٌ لِلنَّاسِ وَهُوَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ) آلتونچی وَاذَا مَرَضْتُ
فَهُوَ يَشْفِينِ *

(حاجت دعاسی بر آدمک ماچتی بولسه طهارت آلوب اول ایکی رکعت نماز او قسرن
صوگره الله تعالی که حکم ایتم رسول اللهغه صلوات ایتم اوشبو دعانی او قسون)
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَكِيمُ السَّكِيمُ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ آثِمٍ
لَا تَنْدَعُ عَلَيَّ ذَنْبًا أَلْغَفَرْتَهُ وَأَلْهَمْنَا الْاِفْرَجْتَهُ وَالْحَاجَةَ الَّتِي لَكَ رِضَاءً الْاَفْضَلُ يَا رَحِيمَ الرَّاحِمِينَ

(رسول اکرم صلی الله علیه وسلم نك كوب وقتده او قغان دعاسی)

(رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) معناسی ای بوزنک زبمز
بزلرکه دنیاده آخرتده اینگولک بیزرگای ایمنک دخی بزلر فی اوط عذابندن صاقلاغای ایمنک

(دعاء مقبول بولسون اوچون او قلا تورغان دعاء)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ أَشْهُدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ أَقْوَامٌ أَحَدٌ *

(آورو کشیگه آورغان وقتده او قورغه بییش بولغان دعاء)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَحْمَةً لِأَشْرِيكَ لَهُ الْمَلِكُ وَالْحَمْدُ لِي وَبِمِيتٍ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ أَبَدًا سُبْحَانَ اللَّهِ
رَبِّ الْعِبَادِ وَرَبِّ الْمَلَاةِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ وَاللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا جَلالُ اللَّهِ
وَكَبِيرًا وَهُوَ وَعَظَمَتُهُ وَقُدْرَتُهُ بِكُلِّ مَكَانٍ اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ قَضَيْتَ عَلَيَّ الْمَوْتَ فَاعْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي
وَافْرَجْنِي مِنْ ذُنُوبِي وَأَسْكِنِي جَنَّةَ عَدْنِ *

(مستجاب بولغان دعاء اوشبودر)

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ *

(قايوغنه مؤمن بوردعانی او قوب دعا قیلسه مقبول بولور الله تعالی قاشنده فضیلتنلی دعاء)
اللَّهُمَّ اغْفِرْ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَارْحَمْهُمْ رَحْمَةً عَامَةً *

(یاشندن صاقلان اوچون بونی او قماق کیرک)

سُبْحَانَ مَنْ يُسَبِّحُ الرَّعْدَ بِعَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةَ مِنْ خِيفَتِهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ *
(ابن عباس رضی اللہ عنہ اپنے درگم دہ کم اوشبو ودعانی او قبده یاشن ضرری تیب اولسه)
بوکشینک قیامت کونندہ دہ تی منم ذمہ ملہ بولسون دی) کفر سوز لودن قاینوا وچون بودعانی او قغای

(اللَّهُمَّ اِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ اَنْ اُشْرِكَ بِكَ شَيْئًا نَعْلَمُهُ وَنَسْتَغْفِرُكَ مَا لَا نَعْلَمُهُ *
(معناسی ای اللہ تبارک و تعالیٰ بز سیکاصغنامز بز نورسه نی بلب شریک قیلماقدان بلما اینچه شرکت
قاطومزدان سیندان یار لرقاماق استایمز (احتملام بولودان صاقلانوا وچون بودعانی او قغای)

اللَّهُمَّ اِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ مُلَاعَبَةِ الشَّيْطَانِ فِي الْيَقِظَةِ وَالنَّمَامِ *
(معناسی ای اللہ بز سیکاشیطاننک اویاغ حالندہه یوقو حالندہه اویناماقندان صغنامز)
(ایمانده ثباتنی صوراب دعاء قیلغانده اوشبو دعاء او قلور)

اللَّهُمَّ اعْظِنِي اِيْمَانًا كَامِلًا وَيَقِيْنًا لَيْسَ بَعْدَهُ كُفْرٌ *
(معناسی ای اللہ صوکنک کفر بولماغان کامل ایماننی و یقیننی بیبرگای ایدک میکلام بودعانی او قغای)
(حدیث) اللَّهُمَّ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى الْاِيْمَانِ

(معناسی ای اللہ کوکلمنی ایمان اوز رینه برکنکای ایدک (هم بو آیتنی او قغای)
رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوْبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الرَّحْمٰنُ
(معناسی ای بزنگ ربمز بزلونک کورگالمزنی توغری بولغه کوندرگانک صوکنده توغری
بولدان آوشدرما دخی بزلرگه اوز قاشکندان بولغان رحمتکنی هبه قیل در سنلسکده سین
هبه قیلوچی سن)

(توفیق واستقامت تلاب بودعانی او قغای)

اللَّهُمَّ اجْعَلِ التَّوْفِيقَ رَاقِبِنَا وَالصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ طَرِيقَنَا
(معناسی ای اللہ بزلونک بولداس لارمزنی توفیق قیلغای ایدک دخی بوللارمزنی اوز
قاشکده مقبول بولغان توغری یول قیلغای ایدک)

(دبائ دعاسی)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ بِعَدِّ خَلْقِكَ وَبِعِزَّةِ عَرْشِكَ بِرِضَاءِ نَفْسِكَ بِنُورِ
وَجْهِكَ بِمَبَازِعِ عِلْمِكَ بِغَايَةِ قُدْرَتِكَ بِسُطِّ قُدْرَتِكَ بِحَقِّ حَقِيْقَةِ شُكْرِكَ بِمُنْتَهَى رَحْمَتِكَ بِاَدْرَاكِ
مَشِيْمَتِكَ بِكُلِّهِ ذَاتِكَ بِكُلِّ صِفَاتِكَ بِتَمَامِ وَصْفِكَ بِنِهَائَةِ اَسْمَائِكَ بِمَكْنُونِ سِرِّكَ بِجَمِيْلِ سِرِّكَ
بِحَزِيْلِ سِرِّكَ بِكَمَالِ مَنِّكَ بِغَيْضِ جُودِكَ بِشَدِيْدِ غَضَبِكَ بِسَابِقِ رَحْمَتِكَ بِاَعْدَادِ كَلِمَاتِكَ بِغَايَةِ
بُلُوْغِكَ بِتَفَرِيْدِ فِرْدَانِيَّتِكَ بِتَوْحِيْدِ وَحْدَانِيَّتِكَ بِبِقَاؤِكَ بِسِرْمِيَّةِ اَوْقَاتِكَ بِعِزَّةِ رُبُوْبِيَّتِكَ
بِعِظْمَةِ كِبَرِيَّاتِكَ بِجَاهِكَ بِجَلَالِكَ بِكَمَالِكَ بِاَفْعَالِكَ بِاَنْعَامِكَ بِسَيَادَتِكَ بِمَلَكُوْتِيَّتِكَ بِجَبَّارِيَّتِكَ

بِسْمِائِيكَ بَعْطَفِكَ بِطُفْئِكَ بِبِرِّكَ بِأَحْسَنِكَ بِحَقِّكَ وَبِحَقِّ حَقِّكَ أَنْ تَجْعَلَ لِنَافِرِ جَاوِغْرِبَا شِفَاءً مِنْ
الْهَرَمِ وَالْغُومِ وَالرُّوْبَاءِ وَالْبَلَاءِ وَالْعَنَاءِ وَجَمِيعِ الْآفَاتِ وَالْعَاهَاتِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ بِحَقِّ كَيْفِمْ
وَبِحَقِّ طَهْرِيْسٍ وَوَصِّ وَبِحَقِّ هَمِّ عَسْفٍ وَبِحَقِّ أَنْفِئْنَا لَكَ فَتَعَامِيْنَا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ
(زمزم صوی اچکان وقتنه او فی تورغان دعاء)

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ شِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَسَقَمٍ وَأَرْزُقْنِي الْإِخْلَاصَ وَالْيَقِيْنَ وَالْمَعَاْفَاتِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
(معناسی ای الله بو اچکان زمزم صویینی هر بر آورو دان شفا قیلما یی)

ایندک دخی بزلرکه اغلاصنی و اشانوده شیکهزلکنی هم دنیاو آخرتده سلاقلکنی ایرشدرگای
ایندک یابسه بودعانی او قغای

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ رِزْقًا وَسَعَاءً وَمَلَأًا نَاقِعًا وَشِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ *

یعنی ای الله مین سنن کینک رزقنی و فائده لی علمنی و هر آورو دان شفانی صور ایمن
زمزم صوی نینداین آورو او چون اچلسه شول آوروغه شفاء بولور نتاک رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم ایتمکان (ماءُ زمزمٌ لما شرب له) دیو یعنی زمزم صوی نوسه او چون
اچلسه شول نوسه که شفا دور زمزم صویینی اچونک شولاری قبلهغه قارشو آتیاق اوزره
باصوب اچمک شفا طلب قیابوب اچمک هم باشینه و باشقه تنینه بر آز قیماق کیرک
(یوقلارغه یاطقان وقتنه او شبو دعالاری او قوب یاطماق کیرک)

بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ آمِنًا وَأَمُوتُ بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّعُ اسْمُهُ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
رَهُو السَّمِيعُ الْعَلِيمُ معناسی ای الله سینک اسمک برلن ترلرمن و اولرمن شوندا این الوغ
بولغان الله تعالی نک اسمی برلن بو یوقلاو اشیمی اشلرمن اول الله نک اسمی برلن برکه
بولغان ده بیرده و کوکده بولغان هیچ نوسه ضرر قیلما س اول الله تعالی بیك باسگو چیدر
و بیك اشنگو چیدر ایکنچی دعاء (اعوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ) معناسی الله
تعالی نک تمام بولغوچی کلمه لری برلن الله تعالی یاراطقان نوسه نک شرنن صغنامون یعنی
یاوز اینب یاراطقان نوسه نک شرنن

اچنچی دعاء عازب بن براء دان منقول (اللَّهُمَّ إِنِّي أَسَلْتُكَ وَجْهِي إِلَيْكَ وَفَوَّضْتُ أَمْرِي
إِلَيْكَ وَالْجَمَاعَتُ ظَهَرِي إِلَيْكَ وَرَغْبَةٌ وَرَهْبَةٌ لَكَ لَا مَنجَاءَ إِلَّا إِلَيْكَ اللَّهُمَّ إِنِّي
آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ) معناسی ای الله مین بوزمنی سینکا
تسلیم ایتتم و اشمنی سینکا تابشردوم سینکا رغبت او چون قتلوماق یوق سینک عنایکنن
و صغناماق یوق مگر سکاغنه ای الله مین سین ایندرگان کتایقه و سین یبرگان پیغمبرکه ایمان کنردم
کشی سزاویگه کرگانه بی فی او قغای (السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ) معناسی سلام الله

تعالی نکی ایندگر قللارینه هم بزرگه بولغای اییدی

مسلمانلارغه یولقاندنه (السَّلَامُ عَلَیْكُمْ) دیو اوزینه برکش سلام بیرسه (وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ) دیوب جواب قایتارور مسلمانلار بولن بزرگه باشغه ملت خلقی بولسه (السَّلَامُ عَلَی مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى) دیو سلام بیور *

(بیر مسلمان قرداشی بولن کورشکاج اوشبرنی اوقغای)

اللَّهُمَّ اجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْخَيْرِ وَالسَّلَامِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ معناسی ای الله بزنگ آرامزنی ایندگولک وسلامتک بولن مع قیلغای ایندگر رحمت قیلغوجیلارنک رحمت قیلغوجیوراضی (یوقودان تورغاج اوشبو دعانی اوقرغه کیرک)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانِي بَعَثًا مَاتَنِي وَأَنِيهِ النُّشُورُ معناسی هرماقتاوشوندا این الله تعالی گه بولغای اییدی اول میننی اولتورگاننک صوکنده هم اول الله تعالی گه در قوبارلماق (کییم کیگاندنه بودعانی اوقغای)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا رِزْقِيهِ جَلَّ اللَّهُ لِي فَيَرَا معناسی هرماقتاوشوندا این الله تعالی گه بولغای اییدی میکا اوشبو کییمنی کیوردی هم رزقلاندردی بو کییمنی میثا ایندگو قیلغای اییدی یاوز قیلغای اییدی *

(کش استغنه یاکنی کییم کورگاندنه بو طریق اینکای)

الْبَسْ جَدِيثًا وَعَشْ حَبِيبًا وَأَمْتًا شَهِيدًا دِيُو يَعْنِي يَا كُنِي كَيْبِيمَ كَيْبِيبَ كُورْكَامَ وَمَاقْتَاوَلُو تَرْكَلْكَ قِيلُوبُ شَهِيدُ بُولُوبُ أُولُوكَايُ أَيِدْكَ

(صدقه آغاننک صوکنده بودعانی اوقغای)

اللَّهُمَّ عَافِ صَاحِبَ هَذِهِ الصَّدَقَةِ عَنْ كُلِّ بَلَاءٍ وَقَضَاءٍ وَأَعْطِ مُرَادَهُ وَأَكْثِرْ أَمْوَالَهُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ معناسی ای الله اوشبو صدقه اییاسنی هر بر بلاء وقضادان صاقلای اییدک دخی مرادیننی وبرگای اییدک ماللارونی کوب قیلغای اییدک *

(قبرلرگه کرکچ اوشبوننی اوقغای)

وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ أَهْلَ التَّيَّارِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ رَحِمَ اللَّهُ الْمُسْتَقْبِلِينَ مِنْكُمْ وَالْمُسْنَاغِرِينَ مِنَّا أَنْتُمْ لَنَا سَلَفٌ وَنَحْنُ لَكُمْ تَبِعٌ وَأَنَا أَنْشَأُ اللَّهُ بِكُمْ لَاهِقُونَ نَسْتَسْئَلُ اللَّهَ لَنَا وَلِكُمْ الْعَافِيَةَ معناسی سزنگ اوزرگزگه سلام بولسون ای مسلمانلاردان ومؤمنلردن بولغان یوزرطلار اهلی سزردن الک بولغانلارغه وبزردن صوکنده بولغانغه الله تعالی رحمت قیلغای اییدی سزله بزرگه بوورون بولغوجی وبز سزگه اییاروچی انشاء الله بزرگه توقاشور بزرگه وسزگه الله تعالی دن بولغان نرسه دن قنلماقنی صور ایمنز

(میتى قبر گه قويغانده بودعانى او قولور)

بِسْمِ اللّٰهِ وَضَعْنَاكَ وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللّٰهِ سَلَّمْنَاكَ (معناسى الله تعالى نىڭ اسمى بىلەن
 اويلىق سىنى دىنى الله تعالى نىڭ رسولىنىڭ ملىتى اوز رىنە تابىش دىق سىنى *

(جنازه آلوب بارغانى كورگانده اوشبونى اوقماق كيرك)

هَذَا مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ زِدْنَا اِيْمَانًا وَتَسْلِيمًا (يعنى اوشبو اولم
 الله هم الله تعالى نىڭ رسولى وعده قىلغان نرسە الله تعالى هم رسول الله راست ايتدى
 اى الله بىز لىر گه ايماننى وبوى صونونى آرتتىرغاي ايدىڭ *

(جنازه نماز نده او چىچى تكبير صوتى كنده الوغ ميت ده اوشبودعانى)

اللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيَاتِنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكَرْنَا وَأَنْفَانَا اللّٰهُمَّ مِنْ أَحْيَيْتَهُ
 مِنْفَاتَحِيَّتِهِ عَلَى الْاِسْلَامِ وَمِنْ تَوَفَيْتَهُ مِنْفَاتَوَفَّيْتَهُ عَلَى الْاِيْمَانِ اللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ مُحْسِنًا فَزِدْ
 اِحْسَانَهُ وَاِنْ مُسِيئًا فَجَاوِزْ عَنْهُ (معناسى اى الله بىز لىر نىڭ توكلىر مېزنى واولىك لىر مېزنى
 حاضر و غايب لىر مېزنى كىچىك والىر غلار مېزنى ايرى و خاتون لار مېزنى يارلقاغاي ايدىڭ
 اى الله بىز لىر دىن كىشى توكلىر ساڭىده اسلام اوز رىنە توكلىر گاي ايدىڭ و كىشى اوتىر ساڭىده
 ايمان اوز رىنە اولتىر گاي ايدىڭ اى الله اگىر ده بو ميت ايدىڭ بولسى ايدىڭ گولكىنى آرتتىرغاي
 ايدىڭ واگىر ياوز بولسى ياوز لىقندىن كىچىك گاي ايدىڭ اگىر ميت خاتون بولسى بوروشچه
 اوقغاي اللّٰهُمَّ مِنْ أَحْيَيْتَهَا مِنْفَاتَحِيَّتِهَا عَلَى الْاِسْلَامِ وَمِنْ تَوَفَيْتَهَا مِنْفَاتَوَفَّيْتَهَا عَلَى الْاِيْمَانِ
 اللّٰهُمَّ اِنْ كَانَتْ مُحْسِنَةً فَزِدْ اِحْسَانَهَا وَاِنْ كَانَتْ مُسِيئَةً فَجَاوِزْ عَنْهَا *

(اگر ميت صبي اير بالا بولسه او چىچى تكبير صوتى كنده اوشبودعانى اوقغاي)

اللّٰهُمَّ اجْعَلْهَا لَنَا فَرَطًا وَاجْعَلْهَا لَنَا اَجْرًا وَدُخْرًا وَاجْعَلْهَا لَنَا شَافِعًا وَمُشَفَّعًا (معناسى اى الله بويلا نى
 بىز لىر اوچون آلدىن بارغان بىر لىك هم ثواب قىلغاي ايدىڭ هم شفاعتىچى و شفاعتى
 مقبول لىر دىن قىلغاي ايدىڭ اگىر صبيە (قىيالا) بولسى بوروشچه اوقغاي (اللّٰهُمَّ اجْعَلْهَا لَنَا
 فَرَطًا وَاجْعَلْهَا لَنَا اَجْرًا وَدُخْرًا وَاجْعَلْهَا لَنَا شَافِعَةً وَمُشَفَّعَةً *

(آشدان صوتىك بودعانى اوقغاي)

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى اطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مِنَ الْمَسَامِيْنِ (معناسى هر ماقتا و شونىلار اىن الله تعالى
 اوز رىنە بولغاي ايدى بىز لىر نى طعام لىر دى و صوغاردى و بىز لىر نى مسلمانلار دىن قىلدى
 (قوناق بولغان آدم ايوغواچه سىنىڭ طعامىنى آشاغان صوتىكده بوروشچه دعا قىلماق تىرش)
 (اَطَّرَ عَنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ وَاَكَلَ طَعَامَكُمْ الْاَبْرَارُ وَوَارَتْكُمْ الْمَلَائِكَةُ بِالرَّحْمَةِ) معناسى سىز نىڭ
 قاشقىزدا روزه آدملىر آغز آچقاي ايدى و طعام لىزنى ايدىڭ گولر آشاغاي ايدى و سىز گه

فرشته لر رحمت برلن زیارة قیلغای ایسی تداک رسول الله شولر و شجه دعاء قیلغان
(یا ای آی کور گاج اشبو دعای او قغای)

اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
اللَّهُمَّ أَهْلَهُ عَلَيْنَا بِالْإِيمَانِ وَالْأَيْمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْأَسْلَامِ وَاجْعَلْهُ لَنَا
هَلَالًا خَيْرًا وَرُشْدًا *

(درس او قور آلدندان بو دعای او قغای)

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي عِلْمًا نَافِعًا وَحِفْظًا كَامِلًا شَامِلًا وَفَهْمًا ذَكِيًّا وَتَوْفِيقًا لِنَتَّحِيلِ الْعُلُومَ اللَّهُمَّ
أَخْرِجْنَا مِنْ ظُلُمَاتِ الْوَهْمِ وَأَكْرِمْنا بِنُورِ الْفَهْمِ اللَّهُمَّ افْتَحْ لَنَا أَبْوَابَ عِلْمِكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا
خَزَائِنَ رَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ) معناسی ای الله میکانفا سده لی علم و کاه سل
حفظ هر علمنی اچینه آغان ذهن و اوتکن فهم و علم لر نی حاصل اینو که توفیق ایرشد رگای
ایسک ای الله بزلر نی وهم نادانلق قرانغولقلار ندان چغارغای ایسک و بزلر نی فهم نور
برلن حرمنله گای ایسک ای الله بزلر که علم ایشکلر کنی آچغای ایسک و رحمت خزینه لر کنی
صاچغای ایسک اوز کنک رحمتک برلن ای رحمت قیلو چیلر نلک رحمت قیلو چیلر غای

(درس او قوب تمام بولغان صوکنده او شبو دعای او قغای)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَخْرَجَنَا مِنْ ظُلُمَاتِ الْجَهْلِ وَالْوَهْمِ وَنَوَّرَ قُلُوبَنَا بِنُورِ الْعِلْمِ وَالْفَهْمِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ
لَنَا وَلِوَالِدَيْنَا وَلَا سَفَادِنَا وَسَلِّمْ دِينَنَا وَدُنْيَانَا وَاجْعَلْ مَلِكِنَا سَالِمًا وَوَالِدِنَا بِعَقِّ نَبِيِّنَا وَسَيِّدِنَا
وَشَفِيعِنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) معناسی بزلر نی نادانلق و وهم قارانغولقلار ندان چغارغان
الله تعالی اوزرینه هر ماقتاو بولغای ایسی و بزلر نک کوکلر مزنی علم و فهم نور
برلن نورلاند رغای ایسک ای الله بزلر نی آنا و آنا لار مزنی و استدلار مزنی بارقاغای
ایسک دینمزنی و دنیا مزنی سلامت قیلغای و پادشاه حضرتلر مزنی سلامت قیلوب بزلر که
شفقت لی قیلغای ایسک پیغمبر مز و خواجه مز و شفاعتچیمز محمد صلی الله علیه و سلم حقنه

(قرآن او قماسدان بورون بوئی او قماق تیش)

نُؤِيتُ قِرَاءَةَ الْقُرْآنِ أَرْضَاءَ الرَّحْمَنِ وَرَدًّا لِلشَّيْطَانِ وَتَنْوِيرًا لِأَهْلِ الْقُبُورِ مِنَ الْإِيمَانِ *

(قرآن او قوب بتر گاج بو دعای او قغای)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا
رَبَّنَا رَبَّنَا رَبَّنَا رَبَّنَا بَلِّغْ ثَوَابَ مَا قَرَأْتَهُ وَنُورَ مَا تَلَوْتَهُ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ الشَّرِيفَةِ مِنْ كِتَابِكَ الْكَرِيمِ
وَكَلَامِكَ الْعَدِيمِ هَبْ مِنَّا وَأَصِلْهُ مِنَّا نَزْلَةً إِلَى رُوحِ سَيِّدِنَا وَشَفِيعِنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
وَأَلِيَّ أَرْوَاحِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ رِضْوَانِ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ وَآلِيَّ أَرْوَاحِ جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ
وَالْمُرْسَلِينَ صَلَوَاتِ اللَّهِ تَعَالَى وَسَلَامُهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ وَآلِيَّ أَرْوَاحِ آبَائِنَا وَأُمَّهَاتِنَا وَأَوْلَادِنَا

وَأَجِدَانَا وَجَدَاتِنَا وَأَزْوَاجِنَا وَزَوْجَاتِنَا وَأَخْوَانِنَا وَأَخَوَاتِنَا وَأَعْمَامِنَا وَصِهْرَانَا وَأَعْوَالِنَا وَمَالَاتِنَا
 وَأَقْرَبَانِنَا وَمَشَائِعِنَا وَأَسْتَاذِنَا وَأَسْتَاذِنَا وَلِمَنْ أَوْصَيْنَا بِمَعَاهِ الْخَيْرِ وَالْإِيَّامِ وَالْأَرْوَاحِ جَمِيعِ
 الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ أَنْتَ مَجِيبُ الدَّعَوَاتِ وَرَافِعُ
 الدَّرَجَاتِ وَقَاضِي الْحَاجَاتِ اللَّهُمَّ اسْتُرْ عِيْرَتَنَا وَاغْفِرْ ذُنُوبَنَا وَاقْضِ دِيُونَنَا وَاصْلِحْ أَحْوَالَنَا وَتَقَبَّلْ
 تَوْبَتَنَا وَيَسِّرْ أُمُورَنَا وَفَرِّجْ غَمُومَنَا وَطَهِّرْ قُلُوبَنَا وَأَشْرَحْ صُدُورَنَا وَتَوَرَّعِيْرَتَنَا وَيَسِّرْ حِسَابَنَا
 وَثَقِّلْ مِيزَانَنَا وَأَحْسِرْنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَحْتَ لُؤَاءِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَبِّ اجْعَلْنِي مَقِيمَ الصَّلَاةِ
 وَمَنْ دُرَيْتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دَعَاءَ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقْرَأُ الْحِسَابُ سُبْحَانَ
 رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى
 خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ *

(يايسه قرآن اوقغان صو كنده بو روشيه اوقغاي)

اللَّهُمَّ بَلِّغْ ثَوَابَ مَا قَرَأْتَنَاهُ وَتَوَرَّعْنَا لَوْنَاهُ إِلَى رُوحِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالْإِيَّامِ وَالْأَرْوَاحِ أَوْلَادِهِ
 وَأَزْوَاجِهِ وَأَصْحَابِهِ رِضْوَانِ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ وَالْإِيَّامِ وَالْأَرْوَاحِ أَيْمَانِنَا وَأَبْنَانِنَا وَبَنَاتِنَا
 وَأَخْوَانِنَا وَأَخَوَاتِنَا وَأَصْدِقَانِنَا وَأَسْتَاذِنَا وَأَقْرَبَانِنَا وَمَشَائِعِنَا وَلِمَنْ لَهْمَقْ عَلَيْنَا وَالْإِيَّامِ وَالْأَرْوَاحِ جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ
 وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ اللَّهُمَّ اجْعَلِ الْقُرْآنَ لِنَاقِي الثَّنِيَاءِ قَرِينًا
 وَفِي الْقَبْرِ مَوْئِسًا وَفِي الْقِيَامَةِ شَفِيعًا وَعَلَى الصِّرَاطِ نُورًا وَالْإِيَّامِ وَالْأَرْوَاحِ أَيْمَانِنَا وَأَبْنَانِنَا وَبَنَاتِنَا
 وَالْإِيَّامِ وَالْأَرْوَاحِ أَيْمَانِنَا وَالْإِيَّامِ وَالْأَرْوَاحِ أَيْمَانِنَا وَالْإِيَّامِ وَالْأَرْوَاحِ أَيْمَانِنَا وَالْإِيَّامِ وَالْأَرْوَاحِ أَيْمَانِنَا
 حَلَاوَةً وَبِكُلِّ كَلِمَةٍ كَرَامَةً وَبِكُلِّ آيَةٍ سَعَادَةً وَبِكُلِّ سُورَةٍ سَلَامَةً وَبِكُلِّ جُزْءٍ جَزَاءٍ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ *

(توبه قيلماق روشي ودعاسي) اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم
 اسْتَغْفِرُكَ اللَّهُ اسْتَغْفِرُكَ اللَّهُ اسْتَغْفِرُكَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ عَمْدًا أَوْ غَطَاءً سِرًّا أَوْ عَلَانِيَةً
 وَأَتُوبُ إِلَيْهِ مِنَ الذَّنْبِ الَّذِي أَعْلَمُ وَمِنَ الذَّنْبِ الَّذِي لَا أَعْلَمُ أَنْتَ عِلْمُ الْغُيُوبِ وَسِتَارُ
 الْغُيُوبِ وَغَفَارُ الذُّنُوبِ وَكَشَافُ الْقُلُوبِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أَشْرَكَ بِكَ شَيْئًا وَأَنَا أَعْلَمُ
 وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ أَنْتَ عِلْمُ الْغُيُوبِ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
 الَّذِي كُلُّ كَنَاهٍ لِرُوحِهِ قَائِمٌ وَأَتَكَانُ كَنَاهٍ لِرُوحِهِ قَائِمٌ كَيْلَهُ جَنَّةٌ قِيلِمَا سَقَهُ نَيْتٌ إِتَدَمَ بِلَيْبٍ قِيلِمَا
 كَنَاهُ مَدِينٍ وَبِلَمَا مَدِينٍ قِيلِمَا كَنَاهُ مَدِينٍ بِأَشْرَكَ مَدِينٍ وَاشْكَارَهُ مَدِينٍ قِيلِمَا كَنَاهُ مَدِينٍ
 قَصْدُ بِلَانٍ قِيلِمَا كَنَاهُ مَدِينٍ وَخَطَا بِلَانٍ قِيلِمَا كَنَاهُ مَدِينٍ كُلِّ سَنَةٍ مَدِينٍ قِيلِمَا كَنَاهُ مَدِينٍ
 مِنَ التَّوَابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ توبه: أَنْتَ فَضَّلْتَنِي اللَّهُ تَعَالَى

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ *

(معناسی ای آنداين ايمان كترگان آدملر الله تعالى گه نصيحت قیلوچى توبه برلن توبه قیلوئز تاكم الله تعالى سزلونئگ گناه لرگزنى عفو ايديب آستندن بلغه لار آغا تورغان جننلرگه كرتتر هم رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اينئكان (التائب من الذنب كمن لا ذنب له) معناسی گناه دن توبه قیلوچى آدم گناه سز آدم برلن برابر معناسنه حضرت على رضى الله عنه دن توبه نرسه ديو صورالدهك توبه آلتى نرسه دن عبارت ديگان برسى اوتكانه گى گناه لارغه چن كوئل برلن او كنىك ايكنچسى قضاغه قالغان فرضلاونى قضا قيلماق اوچونچسى ظالم برلن آلتغان كشى حقلاونى قايتاروب ظالم قيلنغان كشيملرنى راضى قيلماق دورتنچسى نفسنى گناه ده تربيه قيلنغان كى عبادتده اوبيره تمك وعادتاندرك بشنچسى نفس گه گناه نئك سچك اكىنى ولدتنى طاقوققان كى عبادت نئك اچىسنى تاقوماق آلتونچسى هر بر كلونئگ اورنينه يغلماق *

(طهارت آلورغه كرشكانده بسم الله الرحمن الرحيم ذيو ايتكاي ياكه بوسوزنى اوقغاي) بسم الله العلى العظيم وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَىٰ دِينِ الْأِسْلَامِ) يايسه بلارنئگ هر ايكسنى اوقغاي معناسى بو طهارتمنى الورغ بولغان الله تعالى نئك شريف اسمى برلن باشلايمن دفى هر ماقتناوشونداين الله تعالى اوزرينه بولغاي ايدى اول الله تعالى بلند الورغ بولدى بو ماقتناو اسلام دينى اوزرينه بولغانلقدن *

(استجاء قيلغانئك صوكنده بو دعانى اوقغاي)

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الَّذِينَ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ) معناسى اى الله مينى توبه سى مقبول بولغان آدملردن قيلغاي ايدئك هم قورقو وحسرت ده بولماغان آدملر جهله سنندن قيلغاي ايدئك ينه بو دعانى اوقغاي اللهم حصن فرجى واسفر هورنى

(طهارت آلورغه كرشكانده بو دعانى اوقغاي)

الحمد لله الذى انزل من السماء ماءً وجعل الماء طهوراً والاسلام نوراً وقائداً ودليلاً اليك والى دارك دار السلام وجمعاتك جنات النعيم) معناسى هر ماقتناوشونداين الله تعالى گه بولغاي ايدى كوكدن صواين سردى اول صونى پاكل اوچى قيلدى واسلامنى نور قيلدى ويتاكله وچى قيلدى دفى سينئك صارى ايرشدر وچى قيلدى وسينئك يورطئك صارى ايرشدر كوچى قيلدى اول سلامئك يورطيدر وسينئك اجماخك صارى ايرشدر كوچى قيلدى اول نعمتلر اجماعيدر

(آغزغه صو آغانده بو دعانى اوقغاي)

اللَّهُمَّ طَهِّرْ نَفْسِي وَغَسِّ دُنُوْبِي) معناسى اى الله آغز ايسه نى پاك قيلغاي ايدئك وگناه لارمنى جويفغاي وعفو قيلغاي ايدئك مونئك صوكنده بو دعانى اوقور (اللَّهُمَّ اعْنِي عَلَىٰ تِلَاوَةِ كِتَابِكَ

وَذَكَرَكَ وَحَمَّنَ عِبَادَتَكَ وَقِيَامَ طَاعَتِكَ) معناسى اى الله قرآنكىنى و ذكركىنى او قورغه
 و عبادتلكى نى كور كاملگنه و عبادتلكى صارى توروغه ميكا ياردم بېرگاي ايدىك *

(بورونغه صو آلمان وقتده بو دعانى اوقغاي)

(اللَّهُمَّ ارْحِنِي مِنْ رَايِحَةِ الْجَنَّةِ وَارْزُقْنِي مِنْ نَعِيمِهَا وَلَا تُرْحِنِي مِنْ رَايِحَةِ النَّارِ)
 معناسى اى الله ميكا اجماخ ايسلرندن ايسناتكاي ايدىك و اجماعنىك نعمتلرندن ايرشدرگاي
 ايدىك و تموغ ايسلرندن ايسناتمگاي ايدىك .

(يوزيوار آلدوندان بو طريقه نيت قيلور)

(نَوَيْتُ أَنْ اتَّوَضَّأَ لِرَفْعِ الْحَدِيثِ وَأَسْتَبَاحَةَ لِلصَّلَاةِ وَتَقْرَبًا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى فَيَسْرُوهُ لِي وَتَقْبَلَهُ مِنِّي)
 معناسى طهارتسرلكنى يهرو اوچون نماز او قرغه مباحلكنى استناو اوچون سېنىك صارى
 ياقتاق اوچون طهارة آلونى قصد قيلدوم اول طهارتمنى ميكا جيكل قيلوب و ميندن
 قبول قيلغاي ايدىك معناسده .

(يوز يوغانده بو دعانى اوقغاي)

اللَّهُمَّ بَيِّضْ وَجْهِي يَوْمَ يُنُورُكَ يَوْمَ تَبْيِضُ وُجُوهُ أَوْلِيَاءِكَ وَلَا تَسْوُدْ وَجْهِي يَوْمَ تَسْوُدُ وُجُوهُ أَعْدَائِكَ
 معناسى اى الله ايندگو بنده لرئىك يوزلرى آق بولغان كونك منم يوزمنى نورك برلن آق
 قيلغاي ايدىك و دشمانلارئىك يوزلرى قارا بولغان كونك منم يوزمنى اوطك برلن قارا قيلمغاي ايدىك

(او ك قولنى يوغان وقتده بو دعانى اوقغاي)

(اللَّهُمَّ اَعْطِنِي كَنَابِي بِيَمِينِي وَعَاسِمِي حِسَابًا يَسِيرًا) معناسى اى الله منم عمل دفترمنى قيامت
 كونك او ك قولومغه بېرب جيكل حساب برلن حساب قيلغاي ايدىك . صول قول يوغانده
 بو دعانى اوقغاي (اللَّهُمَّ لَا تُعْطِنِي كَنَابِي بِشِمَالِي وَلَا مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِي وَلَا تُعَاسِمِي حِسَابًا
 شَدِيدًا) معناسى اى الله قيامت كونده منم عمل دفترمنى صول قولومه و آرقامئىك
 طشندان بېرگاي ايدىك و مېنى قاطى حساب برلن حساب قيلمغاي ايدىك .

(باشقه مسح قيلغانده بو دعانى اوقغاي)

(اللَّهُمَّ غَشِّنِي بِرَحْمَتِكَ وَأَنْزِلْ عَلَيَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ) معناسى اى الله مېنى رحمتلكى برلن
 ارتكاي ايدىك و منم اوزره بركنلرئىن ايندرگاي ايدىك .

(ايكى قلاق اوزرينه مسح قيلغانده بو دعانى اوقغاي)

(اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ الَّذِينَ يَسْتَمْعُونَ الْقَوْلَ وَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ) معناسى اى الله مېنى شونداين
 كشيلىرجهله سننن قيلغاي ايدىك آلا سوزنى ايشترلرده اول سوزنىك كوركامر ايدنه ايبارلر

(مويغه مسح قيلغانده بو دعانى اوقغاي)

اللَّهُمَّ اهْتَفِ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ وَاحْفَظْنِي مِنَ السَّلَاسِلِ وَالْأَغْلَالِ) معناسى اى الله مېنى مويغمنى

ارطدان آزاد قیلوب و مینی اوط چلبولارندان و بوغاولارندان صافلاغای ایدک یعنی چلبولاب و بوغاولاب عناب قیلمغای ایدک .

(اوک آیاتی یوغان وقتده بو دعانی اوقغای)

(اللَّهُمَّ نَبِّتْ قَدَمِي عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ تَزُلُّ فِيهِ الْأَقْدَامُ) معناسی ای الله ایکی آیاغمنی آباقلار طایاتورغان کونده صراط کوپری اوزرینه برکنکای ایدک یعنی آیاغمنی طایدیرمغای ایدک

(صول آیاتی یوغانده بو دعانی اوقغای)

(اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِي شُكْرًا وَذَنْبِي مَغْفُورًا وَعَمَلِي مَقْبُولًا وَتِجَارَتِي أَنْ تَبُورَ بِعَفْوِكَ يَا عَزِيزُ يَا غَفُورَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ) معناسی ای الله منم سعیمنی شکر قیلنمش و گناهمنی یارلقنمش و عملنی قبول قیلنمش قیلغای ایدک و صاتو آوتمنی برکنسز و فائده سز قیلغای ایدک ای الوغ بولغوی و یارلقاغوی الله .

(طهارت آلوب بترگاج کوك طرفینه قاراب اوشبو دعانی اوقغای)

(اللَّهُمَّ سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ اسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ)

(موندک صوکنده ییبر طرفینه قاراب بو دعانی اوقغای)

(أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ)

(اذان صوکنده بو دعانی اوقغای)

(اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ السَّامَةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَالدرَجَةَ الْعَالِيَةَ الرَّفِيعَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مُمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ وَارزُقْنَا شَفَاعَتَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنْتَ لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ) معناسی ای اوشبو کامل و تمام بولغان انده و ننگ ریس دخی قیامتکجه اوتله لگوچی بولغان نمازلارنگ ریس محمد صلی الله علیه و سلم گه امانلارینه یاردمچیلک اوزیننی دخی آرقوقلقنی دخی بلند و بیوک بولغان درجه لرنی بیبرگای ایدک دخی محمد صلی الله علیه و سلمنی اوزنگ آکار و عده قیلغان ماقلولو ادروندنه قوبارغای ایدک و بزگه قیامت کونده محمد صلی الله علیه و سلم ننگ شفاعتیننی ایرشدرگای ایدک درستلکده سین و عده لرگه خلافت قیلماس سون یعنی و عده گده راست سین .

(مسجد که کر گانده بو دعانی اوقغای)

(اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَأَغْلِقْ عَلَيَّ أَبْوَابَ غَضَبِكَ) معناسی ای باری خدا میکا رحمت ایشگنی آچغای ایدک و آجو ایشکرکنی منم اوزرله باغلاغای ایدک *

(مسجددن چقغان وقتده بو دعانی اوقغای)

(اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ) معناسی ای الله مین سینک الوغ بولغان رحمتکنن صورایمون یعنی الوغ فضلکنی ایرشدرگای ایدک *

(رمضانده آغز آچقاندہ بودعانی اوقغای)

(اللَّهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ أَقْفَرْتُ وَلِصَوْمِ غَدَمِنِ شَهْرِ
رَمَضَانَ نَوَيْتُ فَاعْفِرْ لِي يَا غَفَّارُ مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ بِرِعْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ) معناسی ای
الله تبارک و تعالی سینک رضالفک اوچون روزه توتدوم و سیدنا ایمان کتردم و سینک اوزرگا
اشلرمنی تابشودم و سینک رزقک اوزرنا آغز آچدم و رمضان آینهک تا کدای کونی اوچون
نیت قیلدم (مگر آینهک صوغفی کونی بوسوزنی ایتمهس) ای بیک یارلقاغوی الله
منم اولک و کلاچکک بولغان گناهلارمنی یارلقاغای ایدک (سجرا آشاغاج روزه فی نیت
قیلغانک بودعانی اوقور) (نَوَيْتُ أَنْ أَصُومَ صَوْمَ شَهْرِ رَمَضَانَ مِنَ الْفَجْرِ إِلَى الْمَغْرِبِ خَالِصًا لِلَّهِ
تَعَالَى) معناسی یعنی راست تاک توغاندان آلوب قیاش باتقانغه قدر محض الله تعالی
رضالفی اوچون روزه توتونی نیت قیلدم .

(تراویح نمازندن صوگ او شبودعانی اوقغای)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ اللَّهُمَّ زَيْنَا بَزِينَةَ الْإِيمَانِ وَشَرَفْنَا بِشَرَفَةِ الْمَهْدِيَةِ
وَالْعُرْفَانِ وَاکْرَمْنَا بِصِيَامِ شَهْرِ رَمَضَانَ وَأَرْزُقْنَا الْجَنَّةَ وَالْغُفْرَانَ وَتَقَبَّلْ مِنَّا تَرَاوِيحِنَا يَا سَبِّحَانُ
وَاسْتَجِبْ دُعَاؤَنَا يَا حَنَّانُ بِفَضْلِكَ وَجُودِكَ يَا مَنَّانُ بِرِعْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ) معناسی ای
الله محمد صلی الله علیه وسلم اوزرینه هم آنک بارجه امنی اوزرینه رحمت قیلغای
ایدک ای الله بزلر فی ایمان زینتی بزلن زینت لگای ایدک هدایت و معرفت شرافتی بزلن
شرافتله گای ایدک و رمضان آینهک روزه سی بزلن حرمتله گای ایدک و بزلرگه اوجماخ
و گناهلارمزنی یارلقاغوی ای برشدرگای ایدک و اوقوغان تراویح نمازمنی قبول
قیلغای ایدک اوزرکنک رحمتک و جوهار دلغک بزلن دعا لارمنی قبول قیلغای ایدک *

(نماز صوکنده اوقلا ترغان دعا)

اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنَّا صَلَوَاتِنَا وَصِيَامَنَا وَقِيَامَنَا وَقِرَاءَتَنَا وَرُكُوعَنَا وَسُجُودَنَا وَقُوعِدَاتِنَا وَتَسْبِيحَاتِنَا وَتَضَعُّعَنَا
وَتَضَرُّعَنَا اللَّهُمَّ تَمِّمْ تَقْصِيرَنَا وَتَقَبَّلْ تَمَامَنَا وَاسْتَجِبْ دُعَائِنَا وَاعْفِرْ أَحْيَاءَنَا وَأَرْحَمْ مَوْتَانَا
يَا مَوْلَانَا اللَّهُمَّ احْفَظْنَا يَا قِيَّاسُ مِنْ جَمِيعِ الْبَلَايَا وَالْأَمْرَاضِ اللَّهُمَّ
تَقَبَّلْ مِنَّا هَذِهِ الصَّلَاةَ الْفَرِيضَةَ مَعَ السَّنَةِ وَمَعَ جَمِيعِ نَقْصَانَاتِنَا بِفَضْلِكَ وَكَرَمِكَ وَلَا تُضْرِبْ
بِهَا وُجُوهَنَا يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ وَيَا خَيْرَ النَّاصِرِينَ تَوْفَّقْنَا مُسْلِمِينَ وَالْحَقْنَا بِالصَّالِحِينَ وَصَلَّى اللَّهُ
عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) معناسی ای الله بزلرک
نماز لارومزنی و روزه لارومزنی و نماز اچنده آباق اوزره تور و لارومزنی و نماز اچنده
اوقغان قرائت لارومزنی رکوع و سجده لارومزنی و اولتر و لارومزنی تسبیح و تهلیل لارومزنی قورقتو
و یالبار و لارومزنی قبول قیلغای ایدک ای الله نماز اچنده بولغان کیمچیلک لارومزنی کامل
قیلغای ایدک و تمام بولغانلارونی قبول قیلغای ایدک ترکلومزنی یارلقاغای ایدک
و اولکلارمزکه رحمت قیلغای ایدک ای خواجه مزای الله مز بزلر فی بارجه بلالردن

صاقلای ایڤك ای الله بزلردن اوشبو فرض نمازنی سننی وبارچه کیهچیلک لری
 بزلن اوزکنک فضل وکورهک بزلن قبول قیلغای ایڤك اوقوغان نمازمنی بوزمزکه
 اورماغای ایڤك ای بارچه عالمنک حق معبودی وای یاردم بیروچی لرنک ایزگوراگی
 بزلونی مسلمان ایتب اولترگای ایڤك وایزگو بنده لرگه توتاشدغای ایڤك بارچه
 مخلوقلرنک ایزگوراگی بولغان محمد صلی الله علیه وسلم گه هم بارچه امتینه الله تعالی نلک
 رحمتی بولغای ایڤی وهربرماقتا اول الله تعالی گه خاصدور

(هر نمازنی تمام قیلغان صوکنده اوقویک فضیلتی بولغان دعا اوشبودر)
 اللَّهُمَّ اِنَّ مَغْفِرَتَكَ اَرْجَى مِنْ عَمَلِي وَاَنْ رَحْمَتَكَ اَوْسَعُ مِنْ ذَنْبِي اللَّهُمَّ اِنْ لَمْ اَكُنْ اَهْلًا
 اَنْ اَبْلُغَ رَحْمَتَكَ فَرَحْمَتِكَ اَهْلٌ اَنْ تَبْلُغَنِي لِانَّمَا وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ) معناسی ای الله درسته لکه
 سینک یارلقا ماقلغک منم عملمدن امیند اینلمش را کدر ودرسته لکه سینک رحمتک منم
 گناهمدن کیگرا کدر ای الله اگرده مین سینک رحمتک ایزشورگه اهل بولماسامده
 سینک رحمتک میکا ایزشورگه اهل در آنک اوچون سینک رحمتک هرشی فی صیدردی

(قربان بوغازلاغانده بودعانی اوقماقی تیوش)

اللَّهُمَّ هَذَا مِنْكَ وَالْيَكِ اِنْ صَلَاتِي وَنَسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي اللَّهُ رَبِّي الْعَالَمِينَ لاشريك له وبذلك
 اُمرتُ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مَنَّا هَذِهِ الْاَضْحِيَّةَ مِنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ) معناسی ای الله
 اوشبو قربانم سیندن میکا بیبرلسگان مالمدن وسیکا بو قربانلغمنی کوندرمون درسته لکه
 منم نمازم وباشقه عبادتم ترک لگم واولماکم بارچه عالمنی تربیه قیلوچی الله تعالی اوچون در
 اول الله تعالی نلک شریک و تیکداشی بوقدر اوشبو قربان بوغازلاو بزلن بیورلمش
 بولدم مین مالبوکم مسلمانلرنک اولی مین ای الله اوشبو قربانم میندن قبول قیلغای ایڤك

(برائت کیچه سنده بودعانی اوقغای)

سُبْحَانَ رَبِّيَ اَعْلَى الْوُجُوهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ وَسَلِّمْ اللَّهُمَّ اِنْ كُنْتَ كَتَبْتَنَا
 اَشْقِيَاءَ فَاجْعَلْهُمُ اَشْقِيَاءَ فَاجْعَلْهُمُ اَشْقِيَاءَ وَاجْعَلْنَا سَعْدَاءَ وَاَنْ كُنْتَ كَتَبْتَنَا سَعْدَاءَ فَاجْعَلْنَا سَعْدَاءَ فَاجْعَلْنَا سَعْدَاءَ
 وَتَقَبَّلْ وَعِنْدَكَ اُمُّ الْكِتَابِ

(نمازده آخرغی اولتروشدن التهجيات اوقغای اوشبوده لارنی اوقه ف مآثوردر برقی دعا)
 رَبَّنَا اتَّقِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) معناسی ای بزلنک ربمزدنیاده
 و آخرته بزرگه ایزگولک بیروگای ایڤك و بزلنی اوت عذابننن صاقلای ایڤك ایکنچی دعا
 اللَّهُمَّ اِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَاِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اَنْتَ فَاعْفُرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ
 وَاَرَمَسْنِي اِنَّكَ اَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ) معناسی ای الله مین اوزمه کوب ظلم بزلن ظلم قیلدم
 دضی درسته لکه گناهلارنی هیچ کم یارلقاماس مگر سین گنه یارلقارسک بس منم
 گناهمنی اوز قاشکن بولغان یارلقا بزلن یارلقاغای ایڤك و میکا رحمت قیلغای

ایفك در سنللكه سین بیک یارلقاغوجی و بیک رحمت قیلغوجی سن *
 اوچونجی دعا (اللَّهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ
 وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيْحِ النَّجَالِ) معناسی ای الله جهنم عذابندن و قبر عذابندن تریلك و اولهك فتنه
 لرندن دخی اعور بولغان دجال نك فتنه سندن سیكا صغنامون

(وتر نمازنده او قلا تورغان قنوت)

اللَّهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِيْنُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَقُوْلُكَ عَلَيْكَ وَنُثْنِيْ عَلَيْكَ الْحَمْدَ نَشْكُرُكَ وَلَا
 نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرِكُ مَنْ يَفْجُرُكَ اللَّهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّيْ وَنَسْجُدُ وَآلِيْكَ نَسْعِيْ وَنَجْفِدُ
 نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشَى عَذَابَكَ اِنَّ عَذَابَكَ بِالْكَفَّارِ مُلْحِقٌ وَصَلَّى اللهُ عَلَى النَّبِيِّ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
 معناسی ای الله سیندننگه یاردم و یارلقاماق استایمز و سیكا كوكلمز بولن اشانامز بارلوغكا
 و بولسككا و اشلمز فی سینك اوزهركا تابشرامز و سیكا ایفكو ثنا بولن ثنا ایتهمز سینك
 نعمتوكا شكولك قیلامز كفران قیلیمیز و سیكا بوی صونماغان آدمنی صوروروز و قویارمز
 ای الله سیكاغنه عبادت قیلامز و سینك رضالفك اوچونگنه نماز او قیدمز و سجده قیلامز
 و سیكا یاقنلق حاصل ایتوگه توروشامز و سینك عبادنكا آشوغامز رحمتكنی امید ایتهمز
 و عذابكدان قورقامز در سنللكه سینك عذابك كافرلرگه توتاشقوچیدر و دخی الله تعالی نك
 رحمتی محمد علیه السلام اوزرینه هم محمد علیه السلامك امنی اوزرینه بولغای ایسی

(سیدالاستغفار)

اَسْتَغْفِرُ اللهَ الَّذِيْ لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيْمُ الَّذِيْ الْقِيَوْمُ اَللّٰهُ لَا يَمُوْتُ وَاَتُوْبُ اِلَيْهِ رَبِّ
 اغفرلى و لوالدى و للمؤمنين و المؤمنات *

﴿ ادله شرعيه و احكام شرعيه ﴾

ادله شرعيه دوره كتاب، سنت، اجماع، قياس احكام شرعيه بش و جوب، حرمت، كراهت،
 اباحت نديب كتاب تعريفى (ما نقل الينا بين دفتى المصاحف تواترا) معناسی كاغزلونك
 ايكي دفتسى آراسنده نقل متواتر بولن منقول بولغان نرسه قرآن آيتلرى اوچ تورلى بعض
 آيتلر بولن فقط اعتقاد ثابت بولور الله تعالی نك اسملرى و صفتلارى حقنده و قيامت
 احوالى حقنده كيلگان آيتلر كى قرآن آيتلرينك بعضسى بولن فقط عمل ثابت بولور
 تاويل قیلانغان آيتلر و تخصیص قیلانغان آيتلر كى كتاب آيتلرينك بعضسى بولن اعتقادده
 عملده ثابت بولور دلالتلرى قطعى بولغان آيتلر كى سنت تعريفى (ما صدرهن
 النبى عليه السلام من قول او فعل او تقرير) معناسی پیغمبر صلى الله عليه وسلم دن
 صادر بولغان نرسه كيرك سوزندن كيرك اشندن و كيرك تقريرسندن بولسون
 اما حديث رسول الله نك سوزينه مختص سنت اوچ تورلى سده قوليه سنة فعليه سنت

تقریریه سنت قولیه رسول اکرم نك سوزی برلن ثابت بولغان سنت سنة فعلیه رسول
الله نك قیلوی برلن ثابت بولغان سنت سنة تقریریه رسول الله برصحابه نك بر اشنی
قیلوی کورگانه سکوت ایتمکان سنت حدیث اوج تورلی حدیث متواتر حدیث مشهور
حدیث واحد حدیث متواتر (ما یكون رواته في كل عهد قوم لا يحصى عددهم ولا يتصور
تواطؤهم على الكذب) معناسی خبر متواتر شول اول خبر نك راویلاری نك صانی کوب بولور
یالغانغه اتفاقلارونی عقل درست کورماس بوخبر متواتر نك صدیقی بیک آز حتی فقط صدیقی
بو حدیث گنه دیگانلر (من کذب علی منعمه فلینبزه مقعه من النار) معناسی منم
اوزمه برکشی یالغانلاسه اورنشی اوطدان حاضر له سون خبر متواتر نك حکمی آیت حکمی کبی
مگر نمازده قراءت ایقوب ارقوغنه درست توکل خبر متواتر برلن کتابنی نسخ درست
خبر مشهور تعریفی (ما یكون رواته بعد القرن الأول قوم لا يحصى عددهم ولا يتصور
تواطؤهم على الكذب) معناسی خبر مشهور شول قرن اول صوکنده راویلاری عقل
یالغانغه اتفاقلارینی جائز کورسی تورغان کوب قوم روایت قیلغان نرسه خبر مشهور
اصلده خبر واحد قرن ثانیک متواتر بولسه خبر مشهور برله کتابغه زیاده درست
کتابنی نسخ درست توکل خبر واحد تعریفی (ما یكون رواته آحاد) معناسی خبر واحد
شول آنک راویلاری آحاد بولور خبر واحد برلن زیاده علی النص درست توکل مگر
خبر واحد عملنی افاده قیلا اجماع تعریفی (اتفاق المجتهدين من أمة محمد صلى الله
عليه وسلم في عصر على حكم شرعي) معناسی محمد صلی الله علیه وسلم نك امتندن بر عصرده بولغان
مجتهدلر نك حکم شرعیگه اتفاقلاری اجماع اوج تورلی خبر متواتر منزلتن بولغان اجماع بار
صحابه لراجماعسی کبی خبر مشهور منزلتن بولغان اجماع بار صحابه لراجماعسی کبی اسکن بعضسنن
سکوت برلن اجماع تکلمی ایکنه چسپینه اجماع سکوتی دیورلر خبر واحد منزلتن بولغان اجماع
بار صحابه لردن صوکنشی لار نك اجماعسی کبی خبر متواتر منزلتن بولغان اجماع تکلمی نك
مثالی ابوبکر الصدیق نك خلافتی کبی ابوبکر الصدیق رضی الله عنه نك خلافتنده حضرت
علی سعد بن عباده وموندان باشقه برنجه صحابه لر خلافتی قیلاسه ده لکن اکثردان بیعت
بولو انعقاد اجماع گه کفایه قیلا اکثردان بیعت صوکنده حضرت علی مخالفندان رجوع
قیلغاج باشقه لار هم رجوع قیلغانلار بس ابوبکر الصدیق نك خلافتی اجماع صحابه
برلن ثابت قیاس تعریفی (تعمية الحكم من الأصل الى الفرع بعلة متحدة لا تترك
بمجرد اللغة) معناسی اصلده بولغان حکم نك مثلی بیک فرع گه اوتوی مجرد لغت برلن ادراک
قیلمنی تورغان علة متحدة برلن احکام شرعیه دورت تورلی محض حق الله بولغانی بار خالص
عبادتلر کبی مثلا ایمان صلوة صوم کبیملر کامل عقوبات کبی مثلا حدلر قصاصلار وقاصر
عقوبات کبی مثلا قتل سببلی میراث دان محروم بولوکی ایکنچسی محض حق عبده بولور

بیع نکاح طلاق کبی اوچونچی خف الله برلن حق عید جیولورده حق الله غالب بولور
 حدەئنی کبی دور تیجی سی تکلیف وارد بولماغان عقلیات بولغانی ابار بواهر اجسام
 اعراض ننگ حقیقنلری کبی

﴿ افعال المکلفین ﴾

عاقل و بالغ بولغان بندلرننگ فعللری سیگیز تورلی فرض واجب سنت مستحب حرام مکروه
 بوسگیز فعلننگ بعضی مشروع بعضی غیر مشروع مشروع بولغانلاری فرض واجب سنت
 مستحب بودوره نوع گه یاقن بولغانی مباح غیر مشروع بولغانلاری حرام مکروه بوایکمینه
 یاقن بولغانی مفسد فرض تعریفی (مَا ثَبَّتَ بِدَلِيلٍ قَطْعِيٍّ لِشُبُهَةٍ فِيهِ) معناسی فرض
 شول شبهه سز بولغان دلیل برلن ثابت بولور فرض ایکی تورلی فرض عین و فرض
 کفایه فرض عین تعریفی شول هر بر عقللی و بالغ بولغان کشیگه آنی قیلماق لازم
 بولور بر کشیننگ قیلوی برلن ایکنچی کشیننگ استندن شمس بش وقت نماز رمضان
 روزەسی بای کشیگه زکاة بیرمک و حج قیلماق کبی نماز اوچون طهارة آلماق جنابتدن
 غسل قیلماق حیض و نفاسدان غسل قیلماق مخالفلر گرو هسی کوب بولغانده صوغشقه
 چقماق کبیلر فرض کفایه تعریفی بعضی آدملرننگ اول فرضنی قیلوی برلن قالغانلار
 ننگ ذمه سنندن تشرلکن هر کشی قیلسه هر قایر سی ثوابلی بولور سلام آلماق تچکرگان
 کشیگه جواب بیرمک آورو آدمننگ حالینی صورارغه بارماق رسول اکرم صلی الله
 علیه و سلم ننگ مجلسه اسمعیلی اشکان وقتده عمرتده بر مرتبه صلوات ایتمک جنازه نماز
 او قماق امیرلرگه اولریننگ قول آسنده بولغان کشیلرگه ایگ گولک برلن بیورماق
 و یاوز اشلردن طیماق کبی مثلاً کشی اولتورودن کشی مالینی کوچلب و اولاب آلوان
 وزنا قیلودان طیماق کبیلر هم مخالفلر عسکری کوب بولغانده صوغشقه چقماق کبی
 واجب تعریفی (مَا ثَبَّتَ بِدَلِيلٍ ظَنِّيٍّ فِيهِ شُبُهَةٌ) معناسی شبهلی بولغان دلیل برلن ثابت
 بولغان نرسه و تراضعیه عید نمازلاری ذوی الارحام نفقه سی خاتونننگ ایرینه خدمت
 ایتوی فطر صدقه سی عبره حج کبی سنت تعریفی (مَا وَاطَّبَ عَلَيْهِ النَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَعْتَرَكُهُ
 مَرَّةً اَوْ مَرَّتَيْنِ) معناسی سنت شول پیغمبر علیه السلام آنی قیلورغه دایم چیلق قیلغان
 بولور مگر عمرتده بربا ایکی مرتبه قیلمی قالدرغان بولور شول سنت ایکی تورلی سنه
 مؤکده هم سنه همدی دیولور سنه زوائد مؤکده شول آنی قیلورغه پیغمبر علیه السلام
 عبادت طریقتجه دایم چیلق قیلغان بولور مسواک استعمال قیلو اذان جماعت نمازی
 کبیلر سنه زوائد شول پیغمبر علیه السلام آنی قیلورغه عادة طریقتجه دایم چیلق قیلغان
 بولور کیمیم کیگنده اولک یاقدان اول کیبب سالغانده صول یاقدن اول صالو کبی
 مستحب تعریفی (مَا فَعَلَهُ النَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَرَّةً وَتَرَكَهُ اُخْرَى) معناسی مستحب شول آنی

پدغمبر عليه بومر تبه قیلوب بومر تبه قیلماغان بولور نفل نمازی نفل روزدسی نفل صدقه سی
 کبیلر (مباح تعریفی شول) (مایخیر العبد فیہ بین الاتیان والترک) معناسی مباح شوندا این
 عملدر بنده اول عملنی قیلوب برلن قیلماو آرسنده اختیارلی بولور تورماق اولنرماق حلال نعمتنی
 طویغاچه آشاماق کبیلر حرام تعریفی (مانهئى الله تعالى عنه بلا معارض) معناسی حرام
 شوندا این عملدر الله تعالی اول عملدان طیغان بولور اول طیوغه قارشى بولغان اولدن باشقه یعنی
 معارض بولغان صورت بولماس کشى اولنومك زنا قیلماق کبیلر مکروه تعریفی (مَا ذُيِّبَتِ النَّهْيُ
 فِيهِ مَعَ الْمَعَارِضِ) معناسی مکروه شوندا این عملدر که آناردن طیو ثابت بولور معارض بولغان صورت
 برلن مکروه ایکی تورلی مکروه تحریمی مکروه تنزیهی مکروه تحریمی حرامغه یاقن بولغان
 مکروه نمازی بوزا تورغان سوز سویلهمک هم بورا جبنی قالدرماق کبی مکروه تنزیهی
 حلالغه یاقن بولغان مکروه ماچی تاوق سچقان سؤزلری کبی مفسد تعریفی (هُوَ الْفَاسِدُ
 لِعَمَلِ الْمَشْرُوعِ فِيهِ) معناسی کرشمس عملنی بوزغان نرسه نمازدا فقرب کلامک سویلهمک

احکام افعال المکلفین

عاقل و بالغ بولغان بنده لونک بوسینگز تورلی فعلدرینک حکملری یعنی بلارنی قیلغانده
 نی بولاشولارنی بیان فرض نك حکمی فرضنی قیلغان کشى ثوابلی بولور عنرسز قیلماغان
 کشیگه او ط برلن عذاب بولور متفق علیه بولغان فرضنی انکار قیلور سببلی (العیاذ بالله)
 کافر بولور واجبنک حکمی واجبنی قیلغان کشى ثوابلی بولور عنرسز قیلماغان کشى او ط
 برلن عذابکه مستحق بولور واجبنی انکار قیلغان کشى کافر بولماس گناهللی بولور سنتنک
 حکمی سنتنی قیلغان کشى ثوابلی بولور قیلماغان کشى او ط برلن عذابکه مستحق بولماسده
 شلته که وشفاعتدن محرم بولوغه مستحق بولور مستحب نك حکمی مستحبنی قیلغان
 کشى ثوابلی بولور قیلماغان کشى او ط برلن عذابکه ده و شلته گه ده مستحق بولماس مباحنک
 حکمی مباحنی قیلغان کشییه قیلماغان کشییه گناهلیده ثوابلییه بولماس قیلوب برلن قیلماو
 برابور بولور حرامنک حکمی شول حرامنی قیلغان کشى او ط برلن عذابکه مستحق
 بولور الله تعالی دن قورق اوزینک قدرتی بولاتروب قیلماغان کشى ثوابلی بولور
 متفق علیه بولغان حرامنی حلالگه صایغان کشى کافر بولور مکروهنک حکمی مکروهنی
 قیلغان کشى شفاعتدن محروم بولوغه و قیامت کوننده شلتهلی بولوغه مستحق بولور الله
 تعالی دن قورق قیلماغان کشى ثوابلی بولور مکروهنی حلالگه صایغان کشى کافر
 بولماسده گناهللی بولور مفسدنک حکمی مفسدن قصد قیلوب قیلغان کشى گناهللی بولور
 خطالتی برلن یایسه انتمو برلن قیلغان کشى گناهللی بولماس .

کتاب الوضوء

طهارة مکملاری بیانند طهارت ایکی تورلی طهارة کبری طهارة صغری طهارة کبری جنب لکن حیض دن نفاس دان غسل قیلماق طهارة صغری صوباروقند نماز اوچون طهارة آلوب صوبولماغاند تیدم صوماق .

طهارتنک فرضلاری دورتدور

اؤل یوز یوماق دیو ماکلای صاچی اوسکان یپردن آلوب ایاک آستنه قدر بر قلاقدان آلوب ایکنچی قلاقغه قدر بولغان اورنی ایتورلر ایکنچی ترساکلاری برلن ایکی قولنی یوماق اوچنچی طوبقلاری برلن ایکی آباغنی یوماق دورتنچی باشینک دورتن برینه مسح قیلماق طهارتنک فرضلاری اوشبودورت نرسه بولوغه دلیل الله تعالی ننگ (یاایهاالذین آمنوا اذقمتم الی الصلوة فاغسلوا ووجوهکم وایدیکم الی المرافق وامسحوا برؤسکم وارجلکم الی الکعبین) معناسی ای آنالاین ایمان کنرگان آدملر هر قیچان نماز او قرغه تورونی تلاسکیز یوزلرکیزی یووغز دخی ترساکلرکیز برلن قوللرکیزی یووغز دخی باشلارکیزغه مسح قیلوگیز دخی طوبقلاری برلن ایکی آباغکیزی یووغز الله تعالی بودورت تورلی اعضانک اوچسنی یوماق برلن برسینه مسح قیلو برلن امر قیلغان امر فرض بولونی تلی اگر اینساک بو آیتدن باری باشقه مسح قیلونک فرض بولوی بلنه دورتن برینه مسح قیلونک فرض بولوی بلنی دیساک ایتورمز بو آیت جمل آنی مغیره بن شعبه ننگ حدیثی بیان بولا اول حدیث اوشبو مغیره بن شعبه ایته رسول اکرم صلی الله علیه وسلم قومنک تبرساک ییورینه کیلب بول ایقندی وطهارت آلدی ناصیه سینه ایکی چینگنه مسح قیلدی ناصیه باشینک دورتن بری (امام شافعی قاشندک باشنک اوج تگینه مسح قیلو فرض امام مالک قاشندک باشنک کلسنه مسح قیلو فرض .

طهارتنک سنتلری

اون اوج اولگسی طهارنی نیت قیلماق هم بسم الله الرحمن الرحیم دیو اینمک ایکنچسی ایکی قولونی بلازک کیه تورغان اورنغه قدر یوماق اوچنچی سی مسواک استعمال اینمک دورتنچسی آغزغه صوآلماق بشنچسی بورونغه صوآلماق آلتونچسی آغز برلن بورونغه صوآلودا مبالغه قیلماق آغزغه صوآلودا مبالغه قیلو صونی کوب آلوب آغز ننگ بریاغندان ایکنچی یاغنه چغساروب بو قرداتو برلن بولا بورونغه صوآلغاند مبالغه قیلو صونی بورون توبینه قدر تارتو برلن بولا لکن روز بولغان کشیگه مبالغه سنت توکل بدنچسی باشینک بارچه سنه مسح قیلماق سیکزنجسی باشینه مسح قیلغان صوبرلن ایکی قلاضنه مسح قیلماق تو قزنجسی قرآن ثابت بولغان ترتیب یعنی اول یوز بووب صوگره

توساگهري برلن ايكي قولوني بوروب سوكره باشينه مسح قيلولوب سوكره طوبقلاري برلن
ايكي آياغى يوماق او نچنچسى توتاش قيلماق يعنى هوا اورتاچه بولغانده بيك اسسى
دبيك صالحون بولماسه ادرتتاچه جيل بولغانده قوتلى جيل بولسه ايكنچى اعضانى بوغانده
اوّل بولغان اعضا كبارلك قدر تورماسه زلف اون برنچىسى هر اعضانى بوغانده ادرج مرتبه يوق
اون ايكنچىسى آياتى وقول بارماقلاروني آرا لاشدرماق اون اوچنچىسى بارماقلاري
برلن سفاليني آرا لاشدرماق اگرسغالي بولسه .

طهارتنك مستحب لرى

طهارتنك مستحب ايكي طهارة الغانده اوّل اوڭ ياقداغى اعضا برلن باشلاماق
ايكنچىسى مويغنه مسح قيلماق .

طهارتنك ادبلىرى

طهارة نك ادبلىرى توقز اولگسى طهارة الغانده دنيا سوزيني سويامز سزلك ايكنچىسى
آغزغه و بورونغه اولڭ قول برلن صوالماق اوچنچىسى بوروننى صول قول برلن سكرمك
صورتچىسى هر بر اعضانى بوغانده (أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمداً عبده ورسوله)
دبيك بشنچىسى طهارة الغانده كشيدين ياردم استنه مسسزلك آتو نچىسى طهارة الغانده
قبله كه قارشى اولنوروب آلماق يدنچىسى طهارتمن آرتقان صودان قبلهغه قارشى
توروب آياتى اوزره بر آزاچمك تورلى آدر وغه شفا ديگانلر سيكز نچىسى طهارتمن
بوشانغان صوگنده قبله كه قارشى بولوب (أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمداً عبده ورسوله)
سبحانك اللهم وبحمدك أشهد أن لا إله إلا أنت وحدك لا شريك لك وأستغفرك وأتوب إليك
ديور ايتمك توقز نچىسى طهارة آلوب تمام اينگان صوگنده ايكي ركعت نماز اوقماق

انواع طهارة

طهارة اوج نوع فرض واجب منسوب فرض بولغانى بش وقت نماز اوچون جنسازه
نمازى اوچون سجده تلاوت اوچون طهارت آلماق واجب بولغانى كعبه الله ده
طواف قيلول اوچون طهارة آلماق مندوب بولغانى يوقلارغه ياطو اوچون غيبست
سويلىگان صوگنده بالغان سويلىگان صوگنده جوجر لاغان صوگنده طهارت آلماق فقيروت
كلگان صوگنده آلف طهارة استنه طهارة آلماق ميت يوماق اوچون طهارة آلماق كيبلىر

طهارة نك مكروه لارى

طهارة نك مكروه لارى اوج اولگسى طهارة الغانده يوزگه صونى قاتى صوقماق ايكنچىسى
ياق قاتى توكركى صوغه تاشلاماق اوچنچىسى آغزغه و بورونغه صول قول برلن صو

آلماق موندىن باشقا مكر وهلارى هم بار استنجا قىلغانده سويله شمك ما كغاني توكونى بولگه وتيزا ككگه تاشلاماق بيهت الخلا داعورة كه قاراماق بس جمعى طهارتلىق مكر وهلارى آلنى بولا .

﴿طهارت نك منهي لرى﴾

طهارتنده قىلودن طبييلمش نرسه لر بش (اولگسى) شريعت چيكله گان چيكلدن آرتوق صونى اسراني ايتيمك (ايكنچسى) يوماق فرض بولغان اعضالارنى اوج مرتبه دن آرتوق يايسه كيم يوماق (اوچنچسى) طهارت آلفانده عورتنى آچماق (دور تنچسى) اولك قول بولن استنجا قىلماق (بشنچسى) صوغه بولوتيزه ك قىلماق

﴿نواقض الوضوء﴾

طهارتنى صنف فرجى نرسه لر سيكز (برنجيسى) ايكى بولونك بوسندن چققان نرسه (ايكنچسى) فان بولن ارن چغوب آقسه لار (اوچنچسى) آغز تولغانچه قسماق آشنى يايسه صونى قسسه طهارتنى بوزولا اما قافرق قسسه بوزولمى اگر قافرق باشن كىلسه اگر اجنمن منسه امام ابو يوسف قاشنده طهارت بوزولا آغز تولغانچه بولسه (دور تنچسى) بيان اوزر بيهه ياتوب يايسه طاپانوب يابر نرسه گه سيالب يوقلاماق اگر سيالكان نرسه نى آلفان تغديرده بغلوب كيتارلك بولسه (بشنچسى) هرش وعقل كينمك (آلتنچسى) هر بر ركوع وسجده ايپاس نمازده قجقرب كلمك (اما جنازه نمازنده قجقرب كلسه نمازى بوزلور طهارتنى بوزولماس (يدينچسى) دبردن قورطچقماق (اما قورط جراحمندن يايسه ايندن نشسه طهارت بوزولماس (سيكزنجسى) اير بولن خاتون نك عورتلر نك برسى برصيئه تيمه كى آزاده پرده بولماسه ايرنك ذوقى كىلب عورتى قائم بولغان بولسه گرچه تداخل بولماسه ده .

﴿حادث حقيقى و حادث حكيمى﴾

طهارت سزلك ايكى تورلى حقيقه طهارت سزلك بار حكما طهارت سزلك بار حقيقه طهارت سزلك بول تيزه ك فان بورون قاناو صارى صو ارن كىبى نرسه لرنك چغوى بولن بولا حكما طهارت سزلك يوقو هرش كينو عقل نك بتونلاى بنوى قجقروپ كلو كىبى شيلرنك بولوى بولن بولور غسل نك فرضلرى بش (اولگسى) آغزغه صو آلماق (ايكنچسى) بورونغه صو آلماق (اوچونچسى) باشقا تينينى يوماق (دور تنچسى) كندك اچينه صو ايرشدرمك (بشنچسى) ايرنك صاچينك آراسنه صو ايرشدرمكى گرچه صاچى اورلگان بولسه ده

﴿غسل نك سنتلرى﴾

غسل نك سنتلرى بش اول اوج مرتبه بلار ك كيه تورغان اورنغه قدر ايكى قولونى يوماق ايكنچسى عورتنى يوماق اوچونچسى تندنك نجاست بولسه شول نجاستنى بيبرمك دور تنچسى

نماز طهارتی کې طهارت آلمات (لکن استعمال قیلنغان سو جیپیلغان اورنده غسل
 قیلسه غسل تمام بولغاچ قنه ایکی آیاغنی بودار اما برپاک تاقطه یایسه طاش استنه
 باصوب غسل قیلسه طهارت آلمات ایکی آیاغنی بیه یوار یشنچسی باشینه وباشقه تنینه
 اوچ مرتبه صوقیماق خاتونلارغه صاچلاری اورگان بولسه توبینه صوایر شسه تارتوب
 یوماسه ده غسلی درست بولور .

﴿موجبات الغسل﴾

غسلنی واجب قیلا تورغان نرسه لر برنچسی شجوة برلن منی صوینک آطلوب چغزی
 اما آغر نرسه کوتاروب یایسه قورقوب یایسه بیریك اورندن یغلوب تشب منی چقسه
 غسل واجب توگل ایکنچسی خشفه ننگ یعنی ایرعورتینک کموره سینک قیلگه یایسه
 دبرگه کرب غائب بولوی فاعلگه ومفعول بهگه غسلنی واجب اینار اوچنچسی حیض
 کیسایوی غسلنی واجب اینار دورتنچسی نغاسنک کیسایوی غسلنی واجب اینار
 بشنچسی احتلام بولماق غسلنی واجب اینار (بر کسه احتلام بولسه اشطاننده منی
 اثرینی تابراسه اول کشیگه غسل واجب بولماس وبر کسه اشطاننده منی یایسه
 منی کورسه احتلامنی ایسینه تشرماسه ده غسل واجب بولور .

﴿سنت بولغان غسل لر﴾

سنت بولغان غسل لر دورت جمعه کونینک غسلی دخی عرفه کونینک غسلی دخی ایکی
 عید کونینک غسلی دخی احرام باغلاغان وقتده غی غسل .

﴿مستحب بولغان غسل لر﴾

مستحب بولغان غسل لر مسلمان بولغان کافر ننگ غسلی دخی دیوانه کشی ننگ عقلغه
 کیلگناچ غسل قیلوی دخی یاش برلن بالغ بولغان کشینک غسلی (مسئله) بر جنب
 آدم مسلمان بولسه یایسه نغساء خاتون مسلمان بولسه مسلمان بولو برلن گنه غسل
 ساقط بولماس غسل قیلماق تییش بولور .

﴿فروع﴾

امام اعظم بران امام محمد قاشنک منی آرقادن آیر ولغان وقتله شهوة کیریك امام ابو یوسف قاشنک
 منی ذکر دن آیر ولغان وقتله شهوة کیریك بس بوکشی منی آرقادن قوزغالغاچ ذکرینک باشنی شهوتی
 بتگانگه قدر توتوب توروب شهوتی توقناغاچ بیرهسه امام ابو یوسف قاشنک اول کشیگه غسل واجب
 بولی امام اعظم برلن امام محمد قاشنک غسل واجب بولا برکشی یوقوسنمن او یغانسه ذکر یی باشنک
 یوشلک کورسه ذکر یی قائم بولسه غسل واجب بولماس ذکر یی ساکن بولسه غسل واجب بولور
 (بر ایر جماع قیلسه یایسه احتلام بولسه بول قیلا باسن بورون یایسه بوقلاماسن بورون غسل
 قیلسه صوگره منی چقسه امام اعظم برلن امام محمد قاشنک ایکنچ مرتبه غسل واجب بولور امام ابو یوسف

قاشنك غسل واجب بولماس) بوسكران آدم آينوسه يايسه هوشى كينگان آدم عقلمه كياسه
 اشطاننك منى تابسه غسل واجب بولور اگرمنى تابسه غسل واجب بولماس) * اير برلن
 اتون يوقودان اويانغاچ توشاكن منى تابسه لار وهر برسى احتملمنى انكار قيلسه لار
 عتباطا هر ايكهينه غسل واجب بعضى عالملىر اگرمنى ازون بولوب تورسه ايرگه
 واجب اگرتوگراك بولوب تورسه خاتونغه واجب ديگانلىر وبعضى عالملىر منى آق
 بولسه ايرگه واجب صارى بولسه خاتونغه واجب ديگانلىر برخاتون اينسه ميگنا جن
 ايله شنى اول جنندن جماع لذتىنى تابام ديسه منى چقه ساهه خاتونغه غسل واجب توگلى منى
 چقهه واجب ديگانلىر * برخاتون فرجيلدن باشقه بديرينه جماع قيلنسه منى ره مينه ايرشسه
 اگريوگلى بولوب اولمسه اول خاتونغه غسل واجب توگلى اگريوگلى بولسه غسل واجب
 اون ياشلك اير بالا بالغه بولغان خاتونينى جماع قيلسه خاتونغه غسل واجب بالاغه
 غسل واجب توگلى اگراير بالغ بولوب خاتون صبيبه بولسه ايرگه غسل واجب خاتونغه
 واجب توگلى خاتون غسل قيلسه ترناق آرالارونده قامر بولسه قامر كيپكان بولسه
 اول خاتوننك غسلى درست توگلى برخاتون غسل قيلسه ترناق تاملرنك كرقالسه غسل
 درست كيرهك شهر خاتونى وكيرهك قريه خاتونى بولسون بعضى عالملىر قريه خاتونى بولسه
 غسل درست چونكه اول خاتونينك ترناق آستند اغى كورى توفراقدان بالچقدان
 بولغانلقمن توبينه صواوته اما شهر خاتونى بولسه غسلى درست توگلى چونكه شهر خاتونينك
 ترناق اغى كرماليدان ماي صوتى اوتكازى) سنت قيلنماغان آدم غسل قيلسه صوت كرينك
 تيرسينك اچينه ايرشماسه غسلى درست توگلى) بر اير غسل قيلسه نشلرى آراسنك طعام
 قالسه طعام نخود بورچاغندان ضرور بولسه غسلى درست ديگانلىر) بر كشينك تننك بالق
 تيرسى يايسه چاپنالگان ايكهك كيپب يابشقان بولسه بلارنك آستنه صوت ايرشماسه
 غسلى درست بولماس .

فصل الماء

صو ايكى تورلى مطلق صو، مقيد صو مطلق صو شول اول صوغه اگرببر آدم قاراسه
 مطلقا صوديو اسم بديرر كوكن اينگان صولار چيشمه لار صوى دريالار صوى قوبولار
 صوى كپيلر مطلق صونك حكى مطلق صو اوزيده پاك باشقه نرسه نيهه پاكلى اول
 صو برلن نجاست حقيقه نى ونجاست حكميه نى بېرمك درست هم طهارة آلو غسل قيلو
 درست مقيد صو نوع علاج برلن بر نرسه دن چغارلغان صو قباقلار قاربوزلار قيارلار صوى
 كپى مقيد صونك حكى اوزى پاك پاكلاوچى توگلى مقيد صو برلن تننك كيپم دن نجاستنى
 بېرمك درست لىكن طهارة آلورغه وغسل قيلورغه درست توگلى بعضى عالملىر مقيد
 صو بران طهارة آلورغه ياراماغان كپى نجاستنى بېررگه ده يارامى ديگانلىر .

فصل النجاسة

نجاست ايکى نورلى نجاسة حقيقيه نجاسة حکميه نجاسة حقيقيه آدم نك بولى وتيزه گى کيى خمر قان کيى ايئى آشالمى تورغان دورت آياقلى حيوانلار تيزه گى کيى مثلا قاچر ايشاك تيزه گى وبيلار نك بولى کيى تاوق تيزه گى آط وصغر تيزه گى کييلر نجاست حقيقيه نك حکمى اگرده نماز او قوچينك تننك يايسه كييمنده يايسه نماز اوقى تورغان اورننك آغر نجاستنك قوييستننك درهم قىرننن کوبرهك صييقندننك اوج ياصص قىرننن کوبرهك بولسه نماز درست بولماس نجاسة حکميه آط بولى ايئى آشالمى تورغان قش تيزه گى کيى نجاسة حکميه نك حکمى اگرده نماز او قوچينك تننك يايسه كييمنده يايسه نماز اوقى تورغان اورننك بر قارش اچنك بر قارشمان کوبرهك بولسه نماز درست بولماس نجاسة حقيقيه گه نجاسة غليظه نجاسة حکميه گه نجاسة خفيفه هم ديورلر .

نجس صو

شريعتك صونجس ديب حکم قیلنه اگرده شريعتك آز بولغان صوغه نجاست توشمه اول نجاست صونك ايسينى توسينى تهينى اوزگار تماشه ده وهم شريعتك كوب بولغان صوغه نجاست تشب ايسينى ياتوسينى يايسه تهينى اوزگار تماشه اول صونجس بولا اگرده اوج صونك برسینى اوزگار تماشه نجس بولمى كوب صو(ديو شريعتك شول صونى ايتىرلر بوز آرشينى برلن اون آرشين اچنك اون آرشين بولور يعنى مساحت سطحيه سى يوز آرشين بولور آز صوديو شريعتك شول صونى ايتىرلر مساحت سطحيه سى يوز آرشينمان کيم بولور صونك تيره نلگى قول برلن چومروب آلغانك صوقويورماسه تيران صو بولور آغاتورغان صوديو شول صونى ايتىرلر برصالامنى آغزوب کيته رلك بولسه آغاتورغان صو بولور آقىمى تورغان صو ديو شول صونى ايتىرلر برصالامنيده آغزوب کيته آلماس .

فصل البئر

اگرده قويوغه نجس توشمه يايسه بر حيوان توشب اولوب کوبسه يايسه اچرسه کيرك اولوغ و کيرك کچک حيوان بولسون يايسه آدم قوی کيى الوغ حيوان توشب اولسه قويودان توگب بئرو ممکن بولسه بتن صونى قويودان چغار ولور اگرده صونى بئرو ممکن بولماسه صو علمنده مهارتى بولغان ايکى کشين صورا لور بو قويوده کوبسه صو بولور ديو بو ايکى ايرايئنگان قىرى چغار ولور يايسه شول قويو تيره نلگى و کيکلگى چقر قازوب شول چقر تولغانچه چغار ولور اگرده قويوده قاز اور دك کيى حيوانلار توشب اولسه قرق چيلاك توکمک واجب بولور آلنمش چيلاك توکمک مستحب بولور چيچک صانئو غاچ صفر چق کيى کچکنه حيوانلار توشب اولسه يکرمى چيلاك توکمک واجب بولور اوطر چيلاك توکمک مستحب بولور (مسئله اگرده قويوغه بر حيوان توشب

اولسه توشكان وقتى معلوم بولسه توشكان وقتىدىن اول قوبونلغ صويىنى نجس ديب حكىم قىلنور اگر ده توشكان وقتى معلوم بولمسه حيوان كو بىمگان و اچرىمگان بولسه بر كىچى و كوندىدن نجس ديب حكىم قىلنور اگر ده كوبسه و اچرىسه اوچ كىچى و كوندىدن نجس ديب حكىم قىلنور بس شول وقتىدا او قىغان نمازلارنى يا كادان او قور كىيملىرىنى يوغان بولسه يا كادان يوماق لازم بولور بوقوبونلغ صويىنى استعمال قىلغان بولسه لىكن امام ابو يوسف بىرلىن امام محمد قاشنىك تاپولغان وقتىدىنغىنه نجس ديب حكىم قىلنور دىگانلر.

(سور)

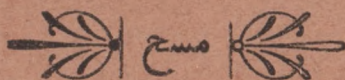
اشالغان و اچلىگاندىن قالغان نرسه نى سور ديولور آدمنىڭ سورى وهر بىرايتى اشالاتورغان حيواننىڭ سورى پاك بىر طىچ دورت آياقلى حيوانلارنىڭ سورى آيو آرسلان تلىكى كىيلرنىڭ سورى نجس ماچى گرچه بىر طىچ حيوانلاردىن بولمىسه ده اصلدا قىلنوب بىنر و ممكىن بولماغان اوچون سورى نجس توكل لىكن مكروه هم بوردىنى بىرگه تىرىب چوبلىنه تورغان تاوقلارنىڭ هم بىر طىچ قىشلارنىڭ قارىغى تىلىگان كىيلرنىڭ سورى هم كوسى سىچقان جلان كىي اويدى يورى تورغان حيوانلارنىڭ سورى مكروه ايشاك و قاچرنىڭ سورى حكىمى شكى اگر ده پاك صوبولمىسه ايشاك و قاچردىن قالغان صوبولمىسه شول صوبىرلىن طهارت آلنور هم طهارت اوستىنه تىيم ده صوغلور قىنىدىن چىققان تىر سور كىي نىندىن بىرلىن حيواننىڭ سورى پاك بولمىسه تىرى پاك سورى مكروه بولمىسه تىرى مكروه سورى نجس بولمىسه تىرى نجس سورى مشكوك بولمىسه تىرى پاك سورى مشكوك (قاچر ديواتاسى آيغىر آناسى ايشاك بولغان حيوانغىه يايىسه مونلغ كىرسىنچى آناسى بىه آتاسى ايشاك بولغانغىه ايتورلر)

(تيمم)

تيمم طهارتسىز كىيىنىڭ طهارتى اورنىنە جنب كىيىنىڭ غىسلى اورنىنە توران تيمم ده دورت نرسە فرض بىرىچى تيمم صوغلغان بىر پاك بىر جنسى بولماق ايكىنچى فرض شول تيمم بىرلىن نماز اوتاونى نىت قىلماق اوچىنچى فرض ايكى قولىنى بىر اورماق يوزىنە سرتوا اوچون دورتنچى ايكى قولىنى يىنە بىر اورماق ترساكلىرى بىرلىن ايكى قولىنە مسح قىلور اوچون تيمم نى نمازنىڭ وقتى كىرماستىن بورون هم سفردە بولغانغىه يىولداشنىدىن صوبوراماستىن بورون صوقماق درست هم بىر تيمم بىرلىن تىلاگان قىدر نماز اوقماق درست فرض كىيرك نفل بولسون تيمم نلغى سنتلىرى تيمم صوغونلغى باشنىك بىسم الله الرحمن الرحيم دىمك ايكىنچى سنت ايكى قولونى آلدىنە ايلنىدىمك اوچونچى سنت ايكى قولونى آرتىنە ايلنىدىمك يعنى ايكى قولنىڭ اچىنە و آرقاسىنە مسح قىلماق اوچونچى سنت تىرتىب يعنى اول يوزىنە مسح قىلماق صوكىرە اولغى قولىنە صوكىرە صول قولىنە مسح قىلماق امام اعظم بىرلىن امام محمد قاشنىك هر بىر يوزىنە بولغان نرسە گە تيمم صوقماق درست توفراق قىم تاش كىرچ تاشى نورە تاشى

كېيلرگە امام ابو يوسىف قاشنىدە توفراق بىر ان قەغەز تىمىم صوغۇد رىست تىمىم صوغۇنۇڭ
 رىست بولۇپ يىنىڭ شىرتالارى بىر كىشى سىغۇدە بولسە صوتا بىماسە يايىسە شىرنىڭ طىشنىدە بولسە
 يىنى شىردىن يايىسە آوا مىن بىر ئىل قىمىرى بىر كىشىگە بولسە يايىسە سۇدە بولۇر لىكىن
 آورۇ بولۇر سىرنى استىعمال قىلغان دە آورۇ يىنىڭ آرتۇن مىن قۇرئەسە يايىسە جىنب كىشى
 سالىقون سوبىر ان غىسل قىياسام اولار مىن يايىسە آورۇر مىن دىب قۇرئەسە بوسور تلىردە
 تىمىم سۇقەق رىست بولۇر (بىر كىشى صوتا بونى اىمىد ايتسە نمازنى وقتىنىڭ آخىرىنى قىمىر كىچىك تىمىم
 مستىعەب بولۇر اگۇر وقتىنىڭ آخىرنىڭ صوتا بىماسە طهارة آلۇب نماز اوقۇر صوتا بىماسە تىمىم صوغار
 بىر كىشى شىردە يايىسە قۇرئەدە بولسە طهارة آلۇب شىغلىنىسە جىنازە نمازى اوتىب كىنە رلىك بولسە
 سوبولاتىرۇب تىمىم صوغۇب جىنازە نمازىنى اوقۇسە رىست بولۇر (مىگر دورت تورلى آدم گە
 جىنازە نمازىنىڭ اوتۇن مىن قۇرئەق اوقۇن تىمىم صوغۇد رىست بولماس بىرسى ساطان ايكىنچى
 قاضى اوقۇنچى امام الحى (مىللە امامى) دور تىنچى مىت كە سىبە بىنفسە بولغان رلى بىر كىشى طهارة
 بىر ان شىغلىنىڭ نا ايكى عىد نمازىنىڭ اوتۇن مىن قۇرئەق اول كىشىگە تىمىم صوغۇد رىست بولۇر گر چە سۇ
 بولسە دە (بىر كىشى طهارة بىر ان شىغول بولغان جىمە نمازىنىڭ امام بىر ان بىر گە اوقلىمى
 قالوون مىن قۇرئەسە تىمىم صوغۇ رىست بولماس بىلكە طهارة آلۇر اگۇر دە جىمە گە
 ابر شىسە جىمە نى اوقۇر جىمە گە ابر شىماسە اوبىلە اوقۇر) سىئەلە مسافر آدم اوزىنىڭ ياننىڭ بولغان
 سونى اونوتسە تىمىم صوغۇب نماز اوقۇسە سوكىن مىن ايسىنە توشسە دە امام اعظم امام مىم
 قاشنىڭ نمازىنى ياكىدان اوقىماس امام ابو يوسىف قاشنىڭ ياكىدان اوقۇر) تىمىم نى بوزغۇچى
 نوسە لىر تىمىم نى ھىر بىر طهارة نى بوزا قۇرغان نوسە بوزار دىخى سونى استىعمال گە كوچى يىتسە
 سونى كورەك بوزار بىر مسامان تىمىم سۇقغان سوكىندە (العياد بابلە) مرتب بولۇپ
 نچە يالار سوكىنە قايتان اسلام بىر ان مشرف بولسە تىمىمى بوزولماس تىمىم نىڭ
 قىرض بولۇى كىتاب بىر ان ھىم سىنت بىر ان ثابت اما كىتاب اللە تىعالى (فان لم تىجدوا ماء
 قَنِيْمًا وَا) دىگان قولى يىنى اگۇر صوتا بىماساغۇز تىمىم سۇرغۇز بولامىر اھىر ووجوب اوقۇن
 اما سىنت رسول اكر مىنك (جُعِلَتْ لى الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا اَيْنَمَا اَدْرَكْتُمُ الصَّلٰوةَ تِيْمَمْتُمْ)
 مىناسى مىكنا بىر نى مىسجىد و پاك قىلىندى قاىو غىنە اورۇندە نماز وقتى ابر شىسە تىمىم صوغۇب
 نماز اوقۇمىن (فائىدە) تىمىم رسول اكرم صلى الله عليه وسلم نىڭ اىمتىن باشقە
 اىمتار اوقۇن مشرۇع بولماغان) تىمىم قىلۇنۇڭ روشى ايكى قولونى اۆل بىر مرتبە بىر
 اوزرىنە صوغار مونۇڭ سوكىنە ايكى قولونى بىردىن كوتارىب توفراق ساچلسون اوقۇن
 بىرسىنى بىرسىنە صوغاردا يوزىنە مسىح قىلۇر مونۇڭ سوكىندە ايكى قولونى ايكىنچى مرتبە
 بىر گە صوغار يىنە بىردىن كوتارىب توفراق ساچلسون اوقۇن قوللارونى بىرسىنى بىرسىنە
 صوغار دە بارماق باشلارنىن ايكى نوسا كىنە قەدر سول قولى بىر ان اوكۇ قولىنە مسىح قىلۇر

اولك قولى بىرلن سول قولينه مسح قىلور (مسئله) جنب كىشى نىڭ بىن تىندەك يايىسە تىدىنىڭ كۆپرە گىناك جىراحت بولسە يايىسە قورچانغى بولسە بۆكشىگە تىدىم سۇرۇقماق درست بولور ھەم جىراحتسىز اورونلارنى يوماق لازم بولماس) بىر كىشىنىڭ طھارتىدە يوماق فرض بولغان اعضاءلارنىڭ كاسنىك يايىسە كۆپرە گىناك جىراحت بولسە تىدىم سۇرۇقماق درست بولور جىراحتسىز اورونلارنى يوماق لازم بولماس اھەر ايكى مسئله دە جىراحتسىز اورونلارنى كۆپرەك بولسە جىراحتلى اورونلارنىنە مسح قىلۇب جىراحتسىز اورونلارنى يوماق لازم بولور بىر كىشىنىڭ سۇرۇدە يولداشنىدە سۇرۇلسە آنچه سىز بىر ماسە اگىر بۆكشىنىڭ آنچه سى بولماسە بالا جەاع تىدىم سۇرۇقماق اگىر آنچه سى بولسە يولداشى شول اورۇنەغى سۇرۇپھاسەنە بىدىسە يايىسە آرزىنە فائىل بىرلن بىدىسە تىدىم درست بولماس بلكە سۇنى ساتۇب آلۇب تىدىم سۇرۇقماق اگىر بىيىك كۆب فائىل سۇرۇسە مۇلا سۇنىڭ قىمىتى آصلا بۇقۇر بولماس يايىسە ايكى الش قىمىتىنى سۇرۇسە بۇ سۇرۇتدە سۇنى ساتۇب آلۇب تىدىم سۇرۇقماق درست بولور) بىر كىشىنىڭ ياقنىك زىم سۇي بولسە باشقە سۇرۇپھاسە زىم سۇرۇقماق آغزى پىچاۋلەنگان بولسە ھەم ھىبە اوچون يايىسە سۇنۇشقا اوچون آلۇب قاينە تۇرغان بولسە بۆكشىگە تىدىم سۇرۇقماق درست توگىل اگىر زىم سۇرىنى ايكىنچى كىشىگە ھىبە قىلۇب بىدىسە اول سۇرۇتدە ھەم تىدىم درست توگىل چۈنكە ھىبە دن قايتۇمۇمكىن) بىر طھارتىسز كىشى قرآن تۇرۇقماق اوچون تىدىم سۇرۇقماق يايىسە بىر جنب كىشى قرآن او قۇر اوچون تىدىم سۇرۇقماق يايىسە مەسجۇد كىر اوچون يايىسە مەسجۇد ن جىغرا اوچون يايىسە فقيرلەرگە زىيارت قىلۇ اوچون يايىسە اذان وقامت اوچون تىدىم سۇرۇقماق شول تىدىم بىرلن نماز او قۇرۇغە يارامى) بىر كىشى تىلاوت سۇجۇدە سى اوچون يايىسە جىنازە نمازى اوچون يايىسە نفل نمازى اوچون تىدىم سۇرۇقماق شول تىدىم بىرلن فرض نمازلار او قۇرۇغە يارى .

چىتىك اوزرىنە مسح قىلماق سنت بىرلن ثابت (رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ايتىكان) (يَسْحُ الْمُقِيمِ يَوْمًا وَلَيْلَةً وَالْمُسَافِرُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ وَلَيَالِهَا) معناسى مقىم كىشى بىر كىچە وكوندىز مسافر اوچ كىچە وكوندىز مسح قىلور امام اعظم ايتە ايكى چىتىك اوزرىنە مسح نىڭ درىستلىكى بىرلن ايتىنادىم ھىنى كۈن ياقنىقى كىبى ظاھر بولغان خىبرلەر كىلىگانگە قۇردى ھەم امام كۇرۇشى ايتە بىر كىشى چىتىككە مسح نىڭ درىستلىگىنى اعتقاد قىلماسە اول كىشىنىڭ كۇرۇشىنى قۇر قامۇن دى حاصل چىتىككە مسح ھقىنىك كىلىگان خىبرلەر تواتۇر مۇرتبە سۇنۇشقا ايكى چىتىك اوزرىنە مسح درست بولۇطھارتىسز كىشىگە اماغسل واجب بولغان كىشىگە درست توگىل مسح نىڭ درست بولۇوۋىنە شرط ايكى چىتىكىنى كامل طھارەت اوزرىنە كىمىك يعنى كامل طھارەت اوزرىنە كىيۇب مۇنىڭ سۇكۇنۇطھارتى بوزۇلسە مسح قىلۇ درست بولور مسح نىڭ مەنى مقىمگە

يعنى ايوده تورا تورغان كشيگه ياكه اوج كيچه وكوندن كيم سفرگه چقغان كشيگه
بركيچه وكوندن مسافرگه يعنى اوج كيچه وكوندن لك سفرگه چقغان كشيگه اوج كيچه
وكوندن مسح نك باشى طهارت بوزولغان وقتدن باشلاپ مدت طولغانغه قدر
مسح نك فرض قول بارماقلارندن اوج بارماق قدرى .

مسئله آياق نك بارماقلارندن اوج بارماق صيارلق قدر جرجى بولغان چيئككه مسح قىلو
درست توگل اكرده آندن كيم بولسه درست دى غسل واجب بولغان كشيگه مسح
درست توگل مسح نى صندرغوجى وپوزغوجى نرسه لره هر طهارتنى بوزغان نرسه مسحنى
بوزا دى آياق نك چيئك نك بالئرى صارى صورولماق مسح نى بوزا دى مدت نك
اوتوى يعنى مقيم گه بركيچه وكوندن نك اوتوى مسافرگه اوج كيچه وكوندن نك اوتوى
مسحنى بوزا اكرده آياق چيئك بالئرينه صورولوب مسح بوزولسه يايسه مدت تولوب
مسح بوزولسه طهارتلى بولسه قاينادن طهاره آلولايم توگل بلكه ايكى آياغنى يوماق
كفايه قيله بر مقيم آدم بركيچه وكوندن تمام بولماسدن بورون سفرگه چقسه اوج
كيچه وكوندن نى تمام قىلورا گر بر مسافر بركيچه وكوندن تمام بولماسدن بورون سفردن
قايتسه چيئكنى صوروماق لازم بولور مسح قىلو درست بولماس مدت مسح نك باشى طهاره
بوزولغان وقتدن اعتبار قىلنور چيئك كيگان وقتدن يايسه طهاره آلغان وقتدن
اعتبار قىلنماس مثلا بر كشى ايرته نمازى وقتنده طهاره آلوب آياغىنى يوسه اويله
وقتنده طهارتلى كييىنچه چيئك كيسه ايكندى وقتنده طهارتلى بوزولسه اول كشيگه ايكنچى
كوننك ايكندى سينه قدر مسح قىلو درست بولور قىيم حقتنده اير برلن خاتون برابر
چيئك استنه كيگان جرموق اوزرينه مسح قىلو درست بولور چرموق دبو چيئكنى
صاقلارا چون چيئك استندن كييلنگان نرسه گه اينلور تيرين هم بوزدن بولور
اگوتيرين بولسه مسح درست اگوبوزدن بولسه مسح درست توگل مگر چووشك مسح نك
فرض تابولور لق قدر استند اغى چيئككه اوتسه درست بولور جراحت استنه يابقان
چوپراك اوزرينه مسح درست بولور گرچه طهارتسز حالده يايسه ده اگرجراحت تزالودن
توشسه مسح بوزلورا گر نماز اچنده توشسه نمازنى باشن يا گدان او قلور امام اعظم
قاشنده جورب اوزرينه مسح قىلورغه بارامى مگر طوبقنى ارتلك قدر كون برلن
چولغانغان بولسه يايسه تويينه كون سالنغان بولسه امام ابريوسف برلن امام محمد قاشنده
جورب كه مسح قىلو درست اكرده صوسك شماسه بالطرده بيلودن باشقه صيدلورب تشه
تورسه فنوى امامين سوزينه ديگانلر چالماغه بور ككه يوز پرده سنه پير چاتكه گه
مسح قىلو درست توگل .

فصل الحیض

حیض دیوبالغه بولغان خاتوننڭ بالا قاپچغندن کیلگان قانغه اینور لر اگر اول خاتون
 قان کورر مرتبه دن اوتمگان بولسه هم قان کیلو ایکنچی بر آفتدن بولماسه حیض نڭ آزی
 اوج کیچه و کوندز کوبی اون کیچه و کوندز موثر دلیل رسول اکرم نڭ حدیثی (اقل الحیض
 للجاریة البکر والثیب ثلثة ایام ولیلایها واكثره عشرة) معناسی با کوره قز اوچون وثیبه
 خاتون اوچون حیض نڭ آزی اوج کیچه و کوندز کوبی اون کیچه و کوندز حیض کور وچی
 خاتوننڭ حیض مدتده کورگان قزل تسمه گسی صاری و جاشل و بولغانچی تسمه گسی
 نرسه لری کلسی حیض بولور خالص آق نرسه کیلگانگه قدر حیض و نفاس قانی کوره تورغان
 خاتونان نماز ساقط بولور روزنی توتماق حرام بولور لکن روزنی پاکلانغاچ قضاء قیلماق
 لازم بولور نمازنی قضاء قیلماس هم حیض کور وچی نفاس کور وچی خاتونغه مسجد که کور
 بیت الله ده طواف قیلو ایبری برلن یا قنلق قیلو حرام بولور دخی حیض هم نفاس کور وچی خاتونغه
 جنب کشیگه قرآن او قودرست بولماس هم طهارتسز کشیگه قرآن توتودرست بولماس مگر
 بوچه سی برلن توتسه درست بولور آنڭ اوچون رسول اکرم اینکان (لَا تَقْرَأُ الْحَافِضُ
 وَالنَّفْسَاءُ وَلَا الْجُنُبُ شَيْئًا مِنَ الْقُرْآنِ) دیومعناسی حیض قانی و نفاس قانی کور وچی خاتون
 و جنب کشی قرآنان هیچ نرسه نی او قماس لکن بر آیتدن کیمنی یایسه فاتحه سوره سنی
 دعا قصدی اوزرینه او قسه یایسه دعاغه اوغشاغان آیتلرنی دعانیتنی برلن او قسه (مثلا
 رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) کبی آیتلرنی درست بولور
 دخی حیض و نفاس قانی کور وچی خاتونغه و جنب آدم گه قرآننی ایچکاب او قماق درست
 بولور هم صبیلارغه هر سوز آراسنی آیوروب بر حرف بر حرف ایتب او قماق درست
 بولور اما قرآنان برسوره یایسه بر آیت یاز دلغان درهنی توتماق درست بولماس
 هم قرآننی یازماق درست بولماس مسئله جامع الصغیره ایته طهارتسز صبیلارغه قرآننی
 توتدماق درست بولور دیو طهارتسز کشیگه قرآن تفسیرینی هم فقه کتابلارونی توتماق
 درست بولماس مگر جیکلی برلن توتسه درست بولور دیگانلر) دخی جنب کشیگه تورات
 او قماق درست بولماس) جنب کشی بورنی اغزینی قولونی یوسه آشاماق اچمک درست
 بولور) خاتون کشی جنب بولغان نڭ صوکنک حیض کوره باشلاسه تلاسه شول وقتده
 قیلور تلاسه پاکلانغاچ غسل قیلور) حیض کور وچی خاتون احتلام بولسه یایسه جماع قیلسه
 غسل حقنده اختیاری بولور تلاسه شول وقتده غسل قیلور تلاسه حیض دن پاکلانغاچ
 برخاتون نڭ حیض قانی اون کوندن کیمده بتسه اول خاتوننی غسل قیلماسان بورون
 وطی قیلور درست بولماس) برخاتوننڭ حیض قانی اون کون تمامده بتسه اول خاتوننی
 غسل دن بورون وطی قیلماق درست بولور) حیض مدتده ایکی قان آراسنده آراشقان

پاکلک حیض دن حساب قیلنور مثلا برغانون نلک اوج کون حیض قانی کیلگاندن صوڭ
ایکی کون قان کیلمی توروب آلتونچی کون ینه قان کیلسه قان کیلمی تورغان ایکی کونی
عین قان آغوب تورغان کبی بولور شریمتده (حیض مہنتہ اون کون نفاس مہنتہ فرق
کون حیض مہنتہ اول مرتبه با کره قونلک کورگان قانی نفاس مہنتہ اولگی بالا توغدرغان
صوڭ کیلگان قان) (نفاس) نفاس دیو بالا توغدرغان صوڭ کیلگان قانغه
ایتورلر نفاس نلک آزینه معلوم بولغان چیک یوق کوبی فرق کون موڭار دلیل ام سلمه رضی اللہ
عنہا روایت قیلغان حدیث ام سلمه رضی اللہ عنہا ایته (ان النبی علیہ السلام وقت للنفساء
اربعین یوماً) دیو درستلکده پیغمبر علیہ السلام نفاس قانی کور وچی خاتونلارغه فرق
کون وقت تعیین قیلدی یعنی نفاسنی فرق کون دیو چیکله دی (استحاضه) استحضه قانلاری
اقل حیض دن کیم بولغان یعنی اوج کوندن کیم خاتونلار کورگان قان هم اکثر نفاسدان
اوتکان یعنی اون کوندن صوڭ کیلگان قان هم نفاسنک کونندن یعنی فرق کونندان
صوڭ کیلگان قان هم خاتوننک عادتندان آرتقان قان اگر اون کونندن آرتوب کیتسه
(مثلا بر خاتوننک هر حیض آلتی کون بولسه بر حیض آلتی کونندن آرتوب هم اون کوننده
آرتوب کیتسه حیض آلتی کونندن حساب قیلنه آلتی کونندن آرتقانی استحضه بولا اگر
عادتندان آرتوب مده حیض نلک کونندن آرتماسه اون کونگه قدر کورگان قانی حیض بولادخی
بالا توغدر و آلتونندان کیلگان قان استحضه بولادخی بر خاتوننک نفاسده عادتنی بکرمی
کون قان کورمک بولسه بر نفاسی فرق کونندن آرتوب کیتسه بکرمی کونندان آرتقانی
استحضه بولور اگر فرق کونندن آرتماسه عادتندان آرتسده فرق کونگه قدر کیلگان
قان نفاس بولور

صاحب عنبر

مستحاضه خاتون یایسه همیشه عورتندن بولی آغوب توره تورغان کشی یایسه همیشه
توقنما سدان بورنی قانی تورغان کشی یایسه اوکالمی تورغان جراحت ییاسی جواحقونندن
همیشه تجس آغوب تورسه بو دورت تورلی کشی صاحب عنبر بولا بو عنبر ایبالری
هر نماز وقتنده طهارت آلوب شول طهارت برلن تلاگان قدر نفل و فرض نمازلارنی
او قورلار نمازنک وقتی چقسه بلارنک طهارتی بوزلور نمازنی یا کیدان طهارت آلوب
او قوماق لازم بولور اما نماز وقتندان بورون طهارت آلقان بولسه لار نماز وقتینک
کروی برلن طهارتلری بوزولماس مستحاضه خاتون نماز او قوروزه توتار هم مستحاضه
خاتوننی ابیری وطنی قیلور) بر خاتون بر قورصاقده ایکی بالا تاپسه امام اعظم برلن
امام ابو یوسف قاشندا
اعام محمد بولور

حساب قىلىنور (مىلاپ خاتون رجب آيىنىڭ اونىنچى كۈنىدە) اولسكى بالاسنى تۇغۇرۇپ، اون
 بىشىنچى كۈنىدە ايكنىنچى بالاسنى تۇغۇرسە، امام اعظم بىرلن امام ابويوسف قاشنىن رمضان آيىنىڭ
 اورتىنچى كۈنىدە نىفاسى تامام بولۇر، امام محمد بىرلن امام زىفر قاشنىن رمضان آيىنىڭ بىشىنچى
 كۈنىدە نىفاسى تامام بولۇر، اگر بوخاتوننىڭ نىفاسى قىرغ كۈن بولسە) خاتونلارغە خاص
 بولغان قانلر، حيض نىفاس، استىحاضە، ھەم ضائع ضائع نىڭ مەناسى، بالىغە بولۇدىن بورون كۈرگان قان

تطهير النجاسة

نماز او قۇچىنىڭ تىنىدىن ھەم نماز اوقى تورغان اورنىدىن ھەم كىيىمىدىن نجاستنى يېيىمىكى
 واجب نجاستنى پاكلاش، صوبىرلن بولا ھەم ھەر بىر پاك صىدىق نىرسە بىرلە بولا، سىركە، وگل، صوى
 كىيى (چىتىك، ايتىك، كوش، كالوش، كىيى نىرسە، لۈكە، تىن، اياس، بولغان نجاست تىيسە، مىلا
 آط، قوى تىبە، تىبە، گى، قان، مەنى، كىيىلر، يېيىرگە، سىرتلىسە، واوغالانسە، پاك بولۇر) اگر كىيىمگە تىيگان
 مەنى جوش بولسە، يوماق بىرلن كىيىمنى پاكلاش، قىرى بولسە، واوغالماق بولمىگەندە، پاك
 قىلىنور، يەنى يوماسە، دە، پاك بولۇر (يالتىراوقلى نىرسەلر، پىچاق، چالغى، قايچى، قىلچ، كىزگى
 كىيىلر، سىرتو بىرلن پاك بولۇر) يېيىرگە نجاست تىيسە، قۇياش بىرلن كىيىپ نجاست نىڭ
 اثرى بىئە، اول يېيىردە، نماز او قۇرغە، درىست بولۇر، اما اول يېيىرنىڭ تۇفراغىدىن نىيىم
 صومماق، درىست بولماس) كۈزگە، كۈرنۈپ، تورا، تورغان نجاستىدىن، اگر ذاتى كىيىمە
 اثرى قالسە، دە، شى پاك بولۇر، اگر اثرىنى، بىئىر، مۇشقىت بولسە، مىلا، صوبولمىگە، بىئە، ماسە، بىلكە
 صابون، كىيى نىرسە، گە، مۇتاج بولمىسە) كۈزگە، كۈرنۈپ، تۇرىمى، تورغان نجاستىدىن شى پاك
 بولۇر، بوغان آدمنىڭ ظىئىنە، پاك بولغاندىن، ايندى، دىيو، غالب بولغانغە، قىر، يوماق بولۇن)
 پىچاق، دىخى، قوى، باشى، قانى، بىرلن، بو، يالاسە، او، طقە، صالوب، ياندىرولسە، قان نىڭ، اثرى
 بىئە، پاك بولۇر) كىيىم، يايىسە، تىن، گە، يايىسە، نماز اوقى، تورغان، اورنغە، اينە، باشلارى
 قىر بول، صاچلىسە، شىرىعتدە، نجە، لىگى، مەتبۇ، توگل) جىنب، كىشى، مۇنچە، دە، ازار، بىيلەسە
 غىسل، قىلغان، وقتى، تىيىنە، آر، قا، طرفىدىن، صونى، قۇيىسە، مۇنڭ، صۇكۇندە، ازارىنە، صوقۇيىسە
 ازارنىڭ، پاك، بولۇى، بىرلن، ھىكم، قىلىنور، گرچە، ازارىنى، صىقماسە، دە، (نجىس، پالاسنى، قالون
 بولسە، آغا، تورغان، صوغە، صالوب، بىر، تولىك، توتىسە، پاك، بولۇر) قامىش، نماز، لىقغە، نجاست
 تىيسە، نجاستى، كىيىك، اچ، اوغالاسە، وقۇرسە، مۇنڭ، صۇكۇندە، اوچ، مرتبە، يوسە، پاك
 بولۇر، گرچە، ايكى، يۇو، آراسىدە، كىيىتماسە، دە) قامىش، نماز، لىق، قە، جوش، نجاست
 تىيسە، اوچ، مرتبە، يوماق، بىرلن، پاك، بولۇر (جوندىن، يا، صالغان، كىز، اوچ، مرتبە، يولمىسە
 ھەر، بىر، مرتبە، دە، بوغان، صۇكۇندە، تا، پىچىلار، تامب، بىنكەنچە، توتولسە، پاك، بولۇر، اوشنىق، اق
 صىغارغە، يارامى، تورغان، جفاك، كىيى، كىيىملىرگە، نجاست، تىيسە، اوچ، مرتبە، يولۇر، ھەر، مرتبە، دە
 تامپىلار، تامب، بىنكەنچە، قىر، آلنۇب، تورولۇر) كىيىر، پىچكە، نجاست، تىيسە، اگر، دە، ايسكى

بولوب استعمال قىلغان بولسا اوج مرتبه يوماق بولان پاك بولور اگر ياغنى بولوب استعمال قىلنغان بولسا اوج مرتبه يوبوب هر برسندە كېتىلسە پاك بولور (بركشېنىڭ نماز اوققانگى ايكى آياغى آستىندە نجاست بولسا هر بر آياغى آستىندەغى نجاست درهم قدرىن آز بولسا لىكن ايكى آياق آستىندەغى نجاستنى جمع قىلغاندە درهم قدرىن كوپ بولورلق بولسا نماز درست بولماس) اگر نماز اوقۇپىنىڭ سجدە قىلا تورغان اورىندە درهم قدرىن آز نجاست بولسا هم ايكى آياق آستىندە درهم قدرىن آز نجاست بولسا لىكن جمع قىلغاندە درهم قدرىن آرتورلق بولسا نماز درست بولماس) پېچن وباشقە پېر آستىنكى كېسەلەگان اولنار كېسە پاك بولور كېرك قىياش بىرلن كېرك قىياش (باشقە كېسەون) (نجس بالچىقن چولماك يايىسە قازان يايىسە اوت بىر ان قىنا تولىب نجاست اثرى كېتسە پاك بولور) تېزك اوت بىرلن ياندىر لوب كل گە ايلەنسە پاك بولور) ايشاك يايىسە ات يايىسە دوڭغز توز كولىنە تشوب توزغە ايلەنسە پاك بولور) ات جوش بالچىق دە جوسە اول بالچىق قە بركىشى آياغنى قويسە آياغى نجىسلىور) ات جوش قار استىندە جوسە اول قار نجس بولور اما طونغان قورى قار استىندە جوسە قار نجىسلىماس (ات بر آدمنىڭ اعضاسىن يايىسە كېيىمىن قاپسە كېرك آچولانوب كېرك آچولانماينچە قاپسون اول اعضا هم كېيىم نجىسلىماس اگر دە جوشلك ظاھر بولماسە) بر خاتون كشى صبى بالاسنى كوتاروب نماز اوقسە بالانىڭ كېيىمى نجس بولسا نمازى درست بولور) بر خاتون اولگان صبى بالانى كوتاروب نماز اوقسە بالا توغان وقتىن يىغلاماغان بولسا يعنى ترك بولغانلىقى معلوم بولماسە نماز درست بولماس كېرك اول بالانى يولغان بولسون كېرك يولغان بولماسون اگر دە بالانىڭ توغان وقتىن ترك توغانلىقى معلوم بولسا لىكن يولماغان بولسا نماز درست بولماس اگر يولغان بولسا نماز درست بولور) بر ايرنىڭ كسەسنىك اچىنە بول تولترغان شە بولسا نمازى درست بولماس) بر ايرنىڭ كسەسنىك نماز اوققاندا اچى قانغە اورلگان يومرە بولسا نمازى درست بولور.

﴿فصل الاستنجاء﴾

استنجاء بش تورلى وجە اوزرىنە ايكى وجەس واجب اوچنچى سى سنت دورتنچىسى بشنچىسى بىدعة واجب بولغان استنجانگى برنچىسى جنملىك دن حىض دن نفاستىن غسل قىلغاندە مخرجنىڭ نجاستنى يوماق ايكنچىسى نجاست چىقان اورنىن اوتسە كېرك آز و كېرك كوپ بولسون يوماق واجب بولە امام محمد قاشنىك اما امام اعظم بىرلن امام ابو يوسف قاشنىك نجاست مخرجنىن اوتب دە درهم قدرىن اوتسە مخرجنى يوماق واجب بولا سنت بولغان استنجاء نجاست مخرجنىن اوتماسە شول وقتىدە مخرجنى يوماق سنت بولە مستحب بولغان استنجاء بول اينگان سوڭىندە قېلىنى يوماق بىدعة بولغان استنجاء جېل انگەن سوڭىندە

استنجا قيلماق استنجاهه شرط توگل مگر پاكلك نك حاصـل بولوى شرط اگر هر تاش
 برلن پاكلك حاصـل بولسه ايكنچسى طاش برلن استنجا لازم توگل لكن نجات
 مخرجندن اوتسه صوبولن استنجا قيلمق لازم بولور استنجا قيلغانده مخرجنى بيك
 تور وشرب صالندروب اولترماق كيره كهم مخرجنى بارماقلار يك بيتى برلن يوماق كيرك
 بارماق اوچلارى برلن يوماس هم خلوة اورونغه ارتلب اولترماق كيرك هورة كه قاراماسزلق
 كيرك ابره زخانه غه كرسه كرگان وقتك صول آياقنى آلدن قيلرب چقغان وقتك اوك آياقنى
 آلدان قيلماق كيرك (اللَّهُمَّ اِنِّى اَعُوذُ بِكَ مِنَ الرَّجْسِ النَّجِسِ الْحَبِيثِ الْمُخْبَثِ
 مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ديو اوقوب كرمك هم چقغانده (اللَّهُمَّ اللهُ اَلَّذِى اَذْهَبَ عَنِّى
 مَا يُؤْذِينِى وَاَمْسَكَ عَلَیَّ مَا يَنْقَعُنِى) ديو اوقب چقماق كيرك استنجا قيلغانده
 ياراماغان ومكروه بولغان نرسه لر ايله سيلشمكلك مكروه قبله هه قارشى بولماق هم
 قبله هه آرط برلن بولماق قياشقه قارشى بولماق آيغه قارشى بولماق جيلگه قارشى
 اولترماق اوك قول برلن استنجا قيلماق سيناك برلن استنجا قيلماق آط وقوى
 وتيه تيزاكي برلن استنجا قيلماق چولمك كيتكى برلن استنجا قيلماق كومر برلن
 استنجا قيلماق پشكان كير بيچ برلن استنجا قيلماق پيالا برلن استنجا قيلماق جون وتك
 برلن استنجا قيلماق قامش برلن استنجا قيلماق تيمر برلن استنجا قيلماق قورغاشين
 برلن استنجا قيلماق كاغد برلن استنجا قيلماق آغاچلار يافراغى برلن استنجا قيلماق
 بلارنك كلسى مكروه استنجا قيلورغه ياراغان نرسه لر طاش برلن استنجا قيلماق
 قاطقان بالچق برلن استنجا قيلماق توفراق برلن استنجا قيلماق آغاچ كيساكي
 برلن استنجا قيلماق چوبراك برلن استنجا قيلماق كيز كيساكي برلن استنجا قيلماق
 ماهق برلن استنجا قيلماق كل برلن استنجا قيلماق بونرسه لر برلن استنجا قيلماق مكروه بولماس

««« كتاب الصلوة »»»

نماز حكملوى بيانك كيلىگان كتاب صلوة لغتك دعا معناسنك شريعتك افعال مخصوصه
 واركان معلومه نماز قائم بولغان فرض وثابت بولغان شريعت نماز نك فرض بولوى
 كتاب برلن سنت برلن اجماع امة برلن ثابت اما كتاب الله تعالى نك (حافظوا على
 الصلوات والصلوة والوسطى) معناسى نماز اوزرينه دايمچيلق قيلورغى ادرطانماز
 اوزرينه دايمچيلق قيلورغى امر ووجوب اوچون اگر اينساك موندان نپچك بش وقت
 نماز نك فرض بولوى چغه ديو ايندزم صلوات جمع جهيعنك ايك آزي اوج بس اوج
 نماز هه ادرطان نماز هه دايمچيلق قيلورغى ديگان سوز بولا اوچنك وسطى بس يوق
 بس بش بولماق كيرك اما سنت رسول اكرم نك حجة الوداعك يعنى ايك صوك قيلغان حجةك

صَلُّوا خَمْسَكُمْ وَصُومُوا شَهْرَكُمْ وَحُجُّوا بَيْتَ رَبِّكُمْ وَأَدُّوا زَكَاةَ أَمْوَالِكُمْ طَيِّبَةً بِهَا أَنْفُسُكُمْ
 تَتَخَلَّوْا جَنَّةَ رَبِّكُمْ بِلَا حِسَابٍ وَلَا عَدَابٍ) معناس بش وقت نماز غزنی اوقغز رمضان
 آیگزده روزه وتوکر ربکز نك بیته حج و طواف قیلغز ماللار و غز نك زکاتنی بیرکز
 اگرده ایمان کینرگانوگز صوکنده بو دوة تورلی اشنی قیلساغز قلبارگز پاگلانورهم
 ربکز اچماغنه مسایسز و عذابسز کرورسز اما اجماع امت رسول اکرم عصر نمان اوشبو
 کونگه قدر امت نماز نك فرض بولوینه من غیر تکیر اتفاق قیلدیلار فائده بش وقت
 نماز اوقاتی برلن معراج کینچه سنک پیغمبروز صلی الله علیه وسلم اوزرینه مشروع
 بولغان اش باشقه پیغمبر لرگه اوقاتی برلن مشروع بولماغان تلاگان و قنلارنده اوقغانچور
 نماز اوچون شرطلار رکنلر سننلر ادبلر مستعجلر منهیلر مقسدلر مکروهلار بار
 نماز نك فرضلاری ایکی تورلی رکن بولغانلاری بار شرط بولغانلاری بار نماز نك
 اچنده بولغان فرضلارغه رکن طشند بولغان فرضلارغه شرط دیورلر نماز نك رکنلری
 آلتی افتتاح تکبیری یعنی نمازنی باشلاغانده الله تعالی فی الوغلاوغه دلالت قیلا
 تورغان سوزنی ایتمک کوشمک ایکنچسی قیام یعنی نمازده آیاق اوزره باصوب تورماق
 اوچنچسی قرأة یعنی نمازده قرآندان بر آز اوقماق دورتنچسی رکوع یعنی نمازده
 قرأة تمام بولغان صوکنده بوگلمک بشنچسی سجده یعنی نمازده رکوع صوکنده ماثلایینی و بورنی
 بیرگه قویماق آلتنچسی آخرضی اولنور و شدک تشهد اوقور قدر اولنورماق نماز نك شرطلاری
 آلتی برنچسی طهارة آتماق ایکنچسی نجاستدن پاکلانماق اوچنچسی عورة ارتمک
 دورتنچسی قبلهغه قارشى بولماق بشنچسی وقت کرمک آلتونچسی نیت قیلماق خلافیه
 فرضلار ترتیب طمانیه خروج بصنع المصلی ترتیب نك معناس نماز نك هر فرضنی
 مرتبه سینده لائق بولغان اورونده قیلماق اما رکوع برلن سجده آراسنداغی ترتیب
 بالاجماع فرض طمانیه یعنی رکوع برلن سجده ده قومه ده جلسده قرارانوب تورماق
 امام اعظم قاشنده امام محمد قاشنده رکوع برلن سجده ده طمانیه قرق قومه برلن جلسده
 طمانیه فرض توکل امام ابو یوسف قاشنده دورتسنده ده طمانیه فرض خروج بصنع المصلی یعنی
 نماز اوقوی کشینک نمازندن اختیارلی فعلی برلن چغوی امام اعظم قاشنده فرض امام ابو یوسف
 برلن امام محمد قاشنده فرض توکل صورة مسئله سی اختلافی ثمره سی بوسئله ده ظاهر بولور
 بوکشی ایوته نمازینی اوقغاج سلام بیروماسدن بورون سهوا یا یسه حدث پیندا بولوب
 تشهد اوقور قدر اولنورغان نك صوکنده توروب کیتسه امام اعظم قاشنده طهارة آلوب سلام
 بیرمک کیرک و اول نمازی فاسد بوله امامین قاشنده نمازی تمام بوله افتتاح تکبیرینک
 فرض بولوینه دلیل الله تعالی نك (وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ) دیگان قوی تکبیردن افتتاح تکبیرینک
 قیام فرض بولوغه دلیل الله تعالی نك (وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ) دیگان قوی قرأة فرض بولوغه

دلیل الله تعالیٰ نذک (فَأَمَّا أُوۡلُوا۟ۤاَلۡۡسُنَنِ مِنَ الْقُرۡۡنِ) دیگان قوی ر کوع فرض بولوغه دلیل
 الله تعالیٰ نذک (وَارۡكُعُوا) دیگان قوی سجود فرض بولوغه دلیل الله تعالیٰ نذک (واسجداوا)
 دیگان قوی تشهد او قردر آخر غی اولدر ونذک فرض بولوینه دلیل رسولا کر منذک
 عبد الله بن مسعود که تشهه ایر اتکان وقتندک (اِذَا قُلْتُمْ هٰذَا اَوْ فَعَلْتُمْ هٰذَا فَاقْتُمْ صَلَاتُکُمْ)
 دیگان قوی یعنی هر قیچان او شبوتشهدنی او قساک یا یسه او قرق قردر وقت تور سناک
 نماز ونذک تمام بولور دیگان نماز نذک تمام بولوینی فعل که تعلیق قیلغان کبرک او قسون کبرک
 او قساون اگر ایتمساک بو آیینلردن نچک بلار نذک فرض بولوی چغه دیوچیگه جوابا ایتر مز
 بو آیشلر همه سی امر امر وجوب او چون وجوبش اراده دن مانع بولغان قربنه بولماغانک
 هم تکبیره افتتاح نذک فرض بولوینه دلیل حدیث، رسولا کر م ایتمکان (لَکُلِّ شَیْءٍ مِّمَّنۡحَاحٌ
 وَمِفۡتَاحُ الصَّلٰوةِ الطَّهَوْرُ تَحْرِیۡمُهَا التَّکْبِیۡرُ وَتَحْلِیۡلُهَا التَّسْلِیۡمُ) معناسی هر نر سه او چون مفتاح
 شرط بار نماز نذک شرطی پاکلانماک نماز طشندک حلال بولغان نر سه لرنی حرام قیلوچی
 افتتاح تکبیری نماز اجندک حرام بولغان نر سه لرنی نماز طشندک حلال قیلوچی سلام بیرو
 هم قیام نذک فرض بولوینه دلیل حدیث (رسولا کر م ایتمکان (یُصَلِّیۡ الْمَرِیۡضُ قَائِمًا اِنۡ
 لَّمۡ یَسۡتَظۡعِ فَقَاعِدًا اِنۡ لَّمۡ یَسۡتَظۡعِ فَسُتَلۡقِیۡا عَلٰی قَفَاهُ) دیو معناسی آورو کشی نمازنی آیاق
 اوزر ه با صرب او قرا اگر با صوب او قرغه کوچی ستماسه اولدر ووب او قرا اگر اولدر ووب
 او قرغه کوچی یتماسه چیلکاسینه یاتوب یعنی چالقان یاتوب او قر *

هم قرأت نذک فرض بولوینه دلیل حدیث رسولا کر منذک (لِالصَّلٰوةِ الْاَبَالُ قَرَاةٌ) دیگان
 حدیثی معناسی نماز بیوق مگر قرأة بران
 هم ر کوع بر لن سجود نذک فرض بولوینه دلیل حدیث رسولا کر م اعرابی که اولان صلوتنی
 تعلیم ایتمکان وقتندک ر کوع بر لن سجودنی هم تعلیم ایتمی

هم آخر غی اولدر ونذک فرض بولوینه دلیل حدیث رسولا کر م ایتمکان (اِذَا اَحَدُکُمُ
 بَعَثَ مَا قَعَدَ قَدَّرَ التَّشَهُۥۃَ فَقَبۡلَ تَمَّتْ صَلٰوةُہٗ وَصَلٰوةُ مَنْ خَلَفَہٗ) معناسی هر قیچان امامغه تشهه
 او قردر اولدر وغان صوکنده طهارتسزلک پیدا بولسه امام نذک ده امام آرتمسناغی
 کشینکده نمازی تمام بولور

طهارة نذک فرض بولوینه دلیل بولغان آیه الله تعالیٰ نذک (اِذَا قُمْتُمْ اِلَی الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوۡا وُجُوۡہَکُمُ
 وَاَیۡدِیۡکُمۡ اِلَی الْمَرَافِقِ وَارۡسُۡعُوا بِرُؤُۡسِکُمۡ وَارۡجُلِکُمۡ اِلَی السَّکَبِیۡنِ) دیگان قوی الله تعالیٰ اوچ
 اعضانی یوماق بران باشقه مسح قیلماق بر لن امر قیلغان امر وجوب او چون

نجاستدان پاکلان نذک فرض بولوینه دلیل بولغان آیه (وَثِیَابَکَ فَطَهِّرْ) کیبینه می پاکلاو
 بر لن وارد بولغان نص البینه تن بر لن نماز اوقی تورغان اورننی پاکلاونی موجب بوله
 چونکه کیبیم تن بر لن اوروندان آیورولمی بس بو آیت نماز او قوچینک کیبینه نذک

وتنى نك و نماز اوقى تورغان اورنى نك پاك بولووى نك فرض بولووينى موجب بو عورت ارتونك فرض بولووينه دليل بولغان آيت (عُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ) معناسى هر نماز اوقوغان وقتكزده عورتكزنى ارتكز.

قبهغه قارشى بولونك فرض بولووينه دليل بولغان آيت (قُلْ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ) معناسى يوزكنى مسجد حرام (قبه) طرفنه ايلنىر وقاباوروندغه بولساغزده يوزكزنى مسجد حرام طرفنه ايلندركز.

وقت كرونك فرض بولووينه دليل بولغان آيت (فَسَبِّحْ عَنَّا اللَّهُ عِينَ تَهْسُونَ وَعَيْنٌ تُصْبِحُونَ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ) معناسى شول ذكر قيلنغان وقتلارده الله تعالى كه تسبيح اينكز يعنى نماز اوقكز عبد الله بن عباس رضى الله عنهما دن قرآنك

بش وقت نمازك فرض بولووينه دليل تاباسونمى ديگان ده شول آيت فى اوقوغان هم بو آيت دن وقتك فرض بولووى چغا تمسون دن مراد آخشام ويستو نمازى تصبير ندى مراد ايرته نمازى عشا دن مراد اينكى نمازى تظهرونمى مراد اويله نمازى

نيت نك فرض بولووينه دليل بولغان آيت (وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ) معناسى بز امر قيلنمش بولمادق مگر الله تعالى كه اخلاص برلن عبادت قيلوا وچون امر قيلنشق طهارت نك فرض بولووينه دليل بولغان حديث (اَكْلُ شَيْءٍ مَّفْتَا حٍ

الصَّلَاةِ الطَّهْرُ) يعنى هر نرسه نك اچكى شرطى بار نمازك شرطى طهارتدره معناسك نجاست دن طهارت نك شرط بولووينه دليل بولغان حديث رسول اكرم نك (لَا صَلَاةَ

إِلَّا بِالطَّهْرِ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ تَعَالَى الصَّلَاةَ مِنْ غَيْرِ طَهْرٍ وَلَا الصَّدَقَةَ مِنَ الْغُلُولِ) ديدى يعنى نماز يوق مگر پاكلك برلن الله تعالى پاكلاوسن نمازنى قبول ايتماس و خيانت برلن آلفغان مال دن بيلر لگان صدقه نى قبول ايتماس .

ستر عورتك شرط بولووينه دليل بولغان حديث (رسول اكرم نك قولى ابوهريره رضى الله عنه ايتنه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم دن بركيم ده نماز اوقودن صرادمى يعنى بركولما كك يايسه بر اشطانك رسول اكرم ايتنيدى (أَيُّكُمْ كَلَّمَ تَوْبِينٍ) ديو

يعنى ايا هو بركز ايكى كيوم تابارى يعنى رسول اكرم اشطان برلن كولما ككن هر برسندك نماز اوقوبرلن اجازت بيلرگان عورتنى ارتسه لر .

قبهغه قارشى بولونك شرط بولووينه دليل بولغان حديث رسول اكرم اعرابي كه ارکان صلواتنى اويره تكان وقتده قبهغه قارشى بولو برلن امر قيلدى (فائده) قبهه بش اولگسى محراب ايكنچسى كعبه ارجنچسى بيت المعمور دور تنچسى عرش بشنچسى كرس اما محراب نفس نك قبهه كعبه نيت نك قبهه سى بيت المعمور فهم قبهه سى عرش قلب قبهه سى كرسى عقل قبهه سى .

ارقتنڭ شرط بولۇپ يەنە داليل بولغان ھىبىت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ايته كەبە اللەنىڭ
 ايشكى توبىدە جېرائىل عليه السلام گە ايكى كۈن بولقدىم اوّل كۈنىڭ ايرتە نمازىنى راست
 تاڭ توغان سوڭىدە او قودى اويلا نمازىنى باشماق باوى مقدارى قياش تشلىكەن
 آوشقان سوڭىدە او قودى ايكندى نمازىنى ھرشىنىڭ كۈلگەسى تش وقتىدە غى كۈلگەدىن
 باشقا اوزى قدر ايكى الش ازون بولوب اورلىگان سوڭىدە او قودى آخشام نمازىنى
 قياش باتقان سوڭىدە او قودى يسيغ نمازىنى شفق باتقان سوڭىدە او قودى ايكنچى كۈنە
 ايرتە نمازىنى كۈن صارغايغاچ او قودى اويلا نمازىنى تش كۈلگە سەنەن باشقا ھەر
 شىنىڭ كۈلگەسى اوزى قدر ايكى الش ازون بولوب اورلىگان سوڭىدە او قودى
 ايكندى نمازىنى قياش باطر آلدەنەن او قودى آخشام نمازىنى روزە آدم افطار
 قىلغان وقتە او قودى يسيغ نمازىنى توننىڭ اوج الشىنىن بر الشى اوتكان سوڭىدە
 او قودى رايندى اى محمد اوشبو وقتلار سەينىڭ نمازىنىڭ وقتى ھەم سەينەن بورون
 بولغان پېغەمبەرلەرنىڭ نمازىنىڭ وقتى ھەم سەينىڭ امئەلەرنىڭ نمازىنىڭ وقتى دېو.
 نىت نىڭ شرط بولۇپ يەنە داليل بولغان ھىبىت (انما الاعمال بالنيّات اكل امرئ انوى) ھىبىتى
 يعنى عمللر بولماس مگر نىت بىرلەن بولور ھەر بىر اير اوچون نىت قىلغان نەرسەسى گنە بولور

﴿ نماز وقتلارى ﴾

ايرتە نمازىنىڭ وقتى صبح صادق (راست تاڭ) توغانەن آلوب قياش چىغانغە قدر
 اويلا نمازىنىڭ وقتى تشلىكەن آوشقانەن آلوب ھەر نەرسەنىڭ كۈلگەسى تش
 وقتىدە غى كۈلگەدىن باشقا اوزى قدر ايكى الش بولغانغە قدر ايكندى نمازىنىڭ وقتى
 ھەر نەرسەنىڭ كۈلگەسى تش وقتىدە غى كۈلگەدىن باشقا اوزى قدر ايكى بولغانەن
 آلوب قياش باتقانغە قدر آخشام نمازىنىڭ وقتى قياش باتقانەن آلوب شفق باتقانغە
 قدر يسيغ نمازىنىڭ وقتى شفق باتقانەن آلوب راست تاڭ توغانغە قدر وتەر نمازىنىڭ
 وقتى يسيغ نمازى سوڭىدەن آلوب راست تاڭ توغانغە قدر (شفق امام اعظم قاشنە كوك
 تېرە سەنە بولغان قزىلق سوڭىدە كۈرلىگان آقلىق امام ابو بوسى بىرلەن امام محمد قاشنە كوك تېرە سەنە
 كۈرلىگان قزىلق ايرتە نمازىنى جاي كۈننىڭ كۈن صارغايە توشكاچ او قودى مستەجب اويلا نمازىنى
 كۈن صالحە نايە تشكاچ او قودى مستەجب مگر ايرتە نمازىنى مطلقا يعنى قش كۈننىڭ دە جاي
 كۈننىڭ دە تاڭ بىلنگاچە قرانغۇ وقتە او قودى مستەجب مەزىلغە تاغىدە حج قىلۇچى آدمگە
 اويلا نمازىنى قش كۈننىڭ وقتى كىرگاچە آشقەروب او قودى مستەجب اينىكى نمازىنى
 قياش نىڭ نورى اوزگارو آلدەينە قدر كىچىكترىب او قودى مستەجب قش كۈننىڭ جاي
 كۈننىڭ دە آخشام نمازىنى جاي كۈننىڭ قش كۈننىڭ دە آشقەروب او قودى مستەجب
 يسيغ نمازىنى جاي كۈننىڭ آشقەروب او قودى مستەجب قش كۈننىڭ كىچىكلىك اوج الشىنىن

بر الشیئہ قدر کیچکنروب اوقماق مستحب کون بولولطی بولغاننک ایکندی برلن یسیع
 نمازینی آشقدرماق مستحب ایرته وایله واخشام نمازینی کیچکنرومک مستحب وتر نمازینی
 یوقوسندن اویغانزوینه اشانغان آدمگه کیچننک آخربینه قدر کیچکنرومک مستحب اگر
 یوقوسندن اویغانزوینه اشانماسه کیچننک اولنده اوقب یاتماق مستحب.

ایکی نمازنی بر وقتنک اوقماق درست توکل مگر ایکی اورنده برسی عرفاتده امام اویله
 برلن ایکندی نمازینی اویله وقتنده اوقور بر اذان ایکی قامت برلن برسی مردلفه
 تاغنک امام آخشام برلن یسیع نمازینی بر وقتنده بر اذان وبر قامت برلن اوقور.
 جمعه نمازیننک وقتنی اویله وقتنی کبی یعنی قیاش تشلیکن بر آز آوشقانن آلوب
 هر نرسه ننگ کولگه سی تش وقتنده غی کولگه دن باشقه اوزی قدر ایکی بولغانغه قدر
 ایکی عیم نمازیننک وقتنی قیاش سنگوبوی کوتارلگانن باشلاب قیاش تشلیکن آوشقانغه قدر

﴿ اوقات مکروهه ﴾

نماز اوقو مکروه بولغان وقتلر سیکز وقت سیکز وقتنن اوج وقتن هر نماز مکروه
 کیرهک فرض و کیرهک نفل و کیرهک ادا و کیرهک قضاء و کیرهک جنازه نمازی بولسون هم
 تلاوت وسهو سجده لری مکروه اول اوج وقتننک برسی قیاش توغان وقت ایکنچسی
 قیاش تشلیکنده بولغان وقت اوچنچسی قیاش باتقان وقت مگر قیاش باتقان وقتن
 شول کوننک ایکندسنی اوقماق درست بولور اوشبو اوج وقتنده جنازه نمازیننک هم
 تلاوت سجده سیننک مکروه بولوی جنازه نمازی بر تقدیر مباح بولغان وقتنده حاضر
 بولوب مکروه وقتنغه قدر کیچکنرلسه هم تلاوت سجده سی مباح وقتنک اوقلوب مکروه
 وقتنغه قدر قیلنمی کیچکنرلسه اما جنازه نمازی وقت مکروه ده حاضر بولسه دخی تلاوت
 سجده سی وقت مکروهه اوقلسه یایسه شول مکروه وقتلارده نماز اوقو برلن ندر
 ایتمسه بو صورتلرده بونماز لرنی و تلاوت سجده سنی قیلماق کراحت برلن درست بولور
 اولگی صورتده درست بولماوی چونکه کامل بولوب واجب بولغان نرسه فی کامل ایتب
 ادا قیلماق واجب ایکنچی صورتده مع الکراهة درست بولوی چونکه ناقص بولوب
 واجب بولغان نرسه فی ناقص ایتب ادا قیلور درست لکن جنازه نمازینک حاضر
 بولغان صورتده نچک بولسه ده کیچکنر ماسزلک تییش چونکه رسول اکرم
 رثلت لا تؤخروهن الصلوة اذا اتت والجنزة اذا حضرت والایم اذا وجدت کفوا
 دیگان معناس اوج اشنی کیچکنر ماگز برسی نماز اگر وقتنی ینسه ایکنچسی جنازه
 نمازی اگر حاضر بولسه اوچنچسی ایرسز قز یایسه طل خاتون اگر اوزینه تیک ایر
 تابسه سیگز وقتننک ایکی وقتنک نفل نمازی ندر اینلامش نماز طوافنک ایکی رکعت نمازی
 هم شروع بعدننده بوزلغان نفل نمازیننک قضاس مکروه اما فرض نمازلارننک قضاس

جنازه نمازی تلاوت سبھاسی مکروه توگل بو ایکی وقتنڭ برسی تاك ترو بران قیاش ترو آراسنده بولغان وقت ایکنچسی ایکندی نمازی صوڭی آراسی برلن قیاش باطو آراسنده بولغان وقت (بوسیکز وقتدان اوج وقتنڭ یالغز نفل نمازی مکروه باشقه نمازلار مکروه توگل بو اوج وقتنڭ برسی قیاش باطقان صوڭله آخشام نمازینی اوقماسدان بورون ایکنچسی جمعه کون امام خطبه اوئغان وقت اوچونچسی ایکی عید کونلرنڭ عید نمازندان بورون (فائده) ایرته نمازینی اوقورغه کرشکاندان صوڭ بر رکعت اوقغاج قیاش چقسه ایرته نمازی فاسد بولا چونکه ایرته نمازینڭ قالغان رکعتنی قضا قیلو وقت منهی ده بولا اما ایکندی نمازینڭ بر رکعتنی اوئغان صوڭنده قیاش باطسه ایکندی نمازی فاسد بولمی بلیکی درست بولا چونکه ایکندی نمازینڭ قالغان رکعتنی قضا قیلو وقت مشرعهده بولا.

(تورلی مسئله لر)

نماز اوقوچی آدمنڭ کییمینه اینه باشلاری قدر واق آدم یا که باشقه حیواننڭ بولی ساچراسه جمعی درهم قدرندن آرتوق بولسه ده شریعتده عفو اول کییم برلن نماز اوقورغه یاری اسکن امام ابو یوسف ظن غالب برلن جمعی درهم قدرندن آرتوق بولورلق بولسه اول کییمینی یوماق واجب دی (اگر بر آدم بر کچکنه پالاسنڭ بر طرفنده نماز اوقسه ایکنچی طرفنده نجاست بولسه نمازی درست توگل اما الوغ پالاسه درست (فائده) پالاسنڭ بر چپتندان یوغاری تمام کوتارگانده ایکنچی چیتی بردن کوتارلسه کچکنه پالاس بولا کوتارلسه الوغ پالاس بولا (نماز اوقوچی آدم ایکی آیاغنڭ کاوش یا باشماق بولوب نجاست استنه باصوب نماز اوقسه نمازی درست توگل اگر کاوشینی یایسه باشماغینی صالوب کاوش یایسه باشماقینڭ استنه باصوب نمازی درست بولور نتاڪ جنازه نمازینڭ شول روشچه قیلنور (اگر بر کشی (فراش) یعنی کرپه استنڭ نماز اوقسه کرپه نڭ یوزی پاك بولوب اچی نجس بولسه نمازی درست بولور (اما نماز اوقوچی آدم منلر یایسه برنڭ عرفم زده گی یاستنوق توشاڪ استنه باصوب نماز اوقسه بلارنڭ طشلاری پاك بولوب اچده گی جونلاری یایسه مامقلاری نجس بولسه نماز درست بولماس برکشینڭ کییمنڭ نجس بولسه نجسینی یبره تورغان نرسه سی بولمه کییمینڭ دورت الشندن برالش یایسه آندان کوبره گی پاك بولسه شول نجس کییمینی کییب نماز اوقو یالانغاج اوقو درست بولماس اگرده کییمینڭ دورت الشندن آزاغی پاك بولسه بو صورتنڭ اختیارلی بولور تلاسه یالانغاج نماز اوقور تلاسه شول نجس کییمینی کییب اوقور لکن نجس کییمینی کییب اوقو آرتوغراق .

عورت

نماز اوقوچینڭ عورتینی باشقه کشیدن ستر قیلوی خلافسز شرط اما اوزندان ستر قیلوینڭ

شرط بولوی خلاقلی درست روایتنا شرط توگل (اگر بو نماز او قوچیننڭ یا قهسی چیشلیگان بولوب نمازده عورتنه قاراسه نمازی بوزولماس اگر نماز اچننڭ عورتی آچلوب برده تورماينچه عورتینی ارتسه نمازی بوزولماس چونکه کوب مدتک آز عورتنڭ آچلوبی عفر بولغان کبی آز مدتک کوب عورتنڭ آچلوبی عفو اگر عورتی آچلغان حالک نمازنڭ بررکینی ادا قیلسه صوگره عورتینی ارتسه نمازی بوزولور اگر عورتی آچلغان حالک نمازنڭ بررکینی ادا قیلماسه لکن بررکن ادا قیلورلق وقت تورسه مونڭ صوگنده عورتینی ارتسه نمازی امام ابو یوسف قاشنده فاسد بولور اما محمد قاشنده فاسد بولماس (ایو کشینڭ عورتی کنکدن آلوب تزگه قدر کنک عورت توگل تز عورت آزاد خاتوننڭ بقم تنی عورت مگر یوزی ایکی قوی طریقمدان توبن ایکی آیاغی عورت توگل لکن درست روایتنا ایکی آیاغی نماز اچننڭ عورت توگل نماز طشنده عورت کنیزهک خاتوننڭ عورتی کنک آستندان تز آستنه قدر هم آرقاسی دخی قورصاغی عورت عورت ایکی تورلی عورة غلیظه عورة خفیفة عورة غلیظه قبل دبر ایرنڭ حصیهسی عورة خفیفة قاسق یونی ایکی تز ایکی اوچه عورت بولغان اعضانڭ دورتدان بری نمازده آچلسه نماز بوزولور دورتدان برنندان کیم آچلسه نماز بوزولماس .

(عورت بولغان اعضالار)

تز برعضو بوط برعضو لکن بعضیلار تز برلن بوطنی ایکسینی برعضو دیگانلر ذکر برعضو ایکی حصیه برعضو خاتونلارنڭ ساچندان صالنب توشکان ساچلری برعضو (مسئلهلر) بر کشینڭ نماز او قغانده بوطنی ارتلیگان بولوب تزی آچق بولسه تز برلن بوط ایکسی برعضو دیگان عالملر سوزینه بنا بو کشینڭ نمازی درست چونکه تز مجموعنڭ دورتدن برنمن کیم تز اوزی گنه برعضو دیگان عالملر سوزینه قاراغانده نمازی بوزوله لکن اولگی سوز درستراک دیگانلر (بر آدم بیك نچکه کیمیم کییب نماز او قسه اول نچکه کیمیم آستندان عورت کورلسه بو کشینڭ نمازی درست توگل (بر نماز او قوچی کشینڭ عورت ارتگره کیمیم بولماسه یالانغاچ اولتروب او قور رکوع سجود بران اشارت قیلور یا یسه رکوع سجود برلن آیاق اوزره باصوب او قور لکن اولگیس آرتوغراق بر کشینڭ پاک کیمیم بولسه هم اول کیمینی کیارگه قدرتی بولسه قارانغواویدک یالانغاچ حالک نماز او قسه بو کشینڭ نمازی درست توگل (بر خاتوننڭ باشندن صالمنغان ساچینڭ نماز او قغانده دورتدن بری آچلسه نمازی درست توگل بر خاتونکم اول خاتوننڭ نماز او قغانده بر قلاغینڭ دورتدن بری آچلسه اول خاتوننڭ نمازی درست بولماس بو خاتوننڭ نماز او قغانده بالتر منڭ دورتدن بری آچلسه امام اعظم برلن امام محمد قاشنده بو خاتون نمازینی

فایندادن او قور اگردورتدن بردن کیمی آپلسه بالاتفاق نمازیشی فایندادن او قور کیرا کمس
 (برخاتوننک یاکنی کیمی بولاتروب ایسکی یرطق کیمیم کییب نماز او قسه صالانغان ساچندان
 بر آز عورتی آپلسه بوطنندان بر آز عورت آپلسه بالترندان بر آز عورت آپلسه جمعه و هسینی
 جیغاند بالتونک دورتدان برینه ابرشولک بولسه بوخاتوننک نمازی درست بولماس
 (برکشینک نماز او قورغه کیمی بولسه یولماسی نماز او قغاج کیمیم بیررگه و عله قیلسه
 برکشی گرچه نمازنک وقتی اوتودن قورقسه ده کنب تورور لکن امام اعظم قاشنده
 نمازنک وقتی اوتارک بولسه کتماس بر کیممسز کشی نماز وقتینک آخرنده کیمیم تابونی
 امیک ایتسه نمازی آخر وقتقه قدر کیچکنور (برصیبه قز باشی آچق حالده نماز او قسه
 نمازی فایندادن او قور بولن امر قیلنماس اگرده عورتی آچق حالده نماز او قسه مثلاً بوطی
 آچق حالده نمازی فایندادن او قور بولن امر قیلنور بر خاتون صودان یالانغاج حالده چتسه
 اول خاتوننک کیمی هم بولسه لکن کیمیمی کییب آیاق اوزره باصوب او قسه بوطنینک
 یایسه بالتوننک دورتدن بری آچق بولاچاق بولسه بوخاتون اولتوروب او قور اولتورغانده
 نماز درست بولماسلق قدر عورتی آپلماس بولسه (اگر بر خاتوننک کیمی تنیتی
 و باشینک دورتدن برینی اترک بولسه بوخاتون باشینی آچق قیلوب نماز او قسه
 نمازی درست بولماس اگر باشینک دورتدن برندن کیمیمی گنه ارتسه باشینی آچق
 قیلوب او قسه ده نمازی درست بولور

﴿ قبلهغه قارشو بولوغه متعلق مسئله لر ﴾

برکشی کعبه ننگ حضورن بولسه اول کشینک قبلهسی کعبه ننگ عینی بولا و برکشی کعبه دن غائب
 بولسه اول کشینک قبلهسی کعبه ننگ جهتی بولا (برکشی مکده ایونده نماز او قسه ایونک
 استینالارونی آلغان تقمیرده یوزی کعبه ننگ جزئینه قارشو بولورلق بولوی واجب (شرق اهلینک
 قبلهسی مغرب جهتی بولا قش مشرقی بولن جای مشرقی آراسنده معتدل بولغان شهرلرنک
 قبلهسی قش مغربی بولن جای مغربی آراسنده بولا سمرقند کبی جای مشرقنه مائل بولغان
 شهرلرنک قبلهسی قش مغربنه مائل بولا جای مغربنه مائل بولغان شهرلرنک قبلهسی قش
 مشرقنه مائل بولا (برکشی آورد بولسه قبلهغه قارشو بولورغه قدرتی بولماسه هم بو
 آوردنک یاننده قبلهغه یونالدره تورغان کشیده بولماسه کوچی یتکان طرفقه قاراب
 نماز او قور (برکشی گرچه سلامت بولسه ده قبلهغه قاراب او قورغه دشمانندان یایسه یرطفچ
 حیوانندان قورقسه کوچی یتکان طرفقه قاراب نماز او قور (برکشی فرض نمازی عنبر
 سبیلی آطلانغان حیوانی اوستنده او قسه مثلاً آطلانغان حیوانندان توشرگه قدرتی بولماسه
 یایسه دشمانندان یا یرطفچ حیوانندان قورقسه بو کشی هم کوچی یتکان طرفقه قاراب
 نماز او قور (حیوان اوستنده آطلانغان حالده عنبرسنقل نمازی او قسه حیوانی بارغان

طرفه يونالپ اوقسه درست (بركش گه قبله بلمسز بولسه قاشنك قبله نى صور اراق كشى بولماسه تعهرى بران اوقور يعنى كوگلى بران تور شوب فكر قيلور كوگلى قا يو طرف قبله بولونى آرتوق كورسه شول طرفه قاراب اوقور) بركش تعهرى بران نماز اوقغانده نماز اچنجه خطاسنى بلسه نماز ينى بوز مايغنه ايلنورا گر نماز اوقوب بترگاج خطاسنى بلسه نماز ينى قاينادن اوقو واجب بولماس قبله نك بلمسز بولورى كبرك ياپانده كبرك شهرده كبرك قارانغو كيچك وكبرهك كوندزده بولسون برابر (بركش قبله نى كوگلى بران اويلاپ كوگلى اورناشقان طرفه قارامى باشقه طرفه قاراب اوقسه گر چه قبله غه توغرى كيلگان بولسه ده نماز ينى قاينارور) بركش گه قبله بلمسز بولسه برده تعهرى قيله نى نماز غه كرشه گر چه قبله غه توغرى كيلگان بولسه ده نمازى درست بولماس يعنى كناهلى بولور بركش قبله نى بلماسه تعهرى قيلسه كوگلى هيچ بر طرفه آوشماسه نماز نى كيچك نور بعضيلار دورت طرفه قاراب دورت مرتبه اوقور ديگانلر (بركش يگه قبله بلمسز بولسه حضورنده قبله صور ارغه كشى هم بولسه لسكن صور اماينچه تعهرى قيلوب اوقسه قبله غه توغرى كيلگان بولسه نمازى درست توغرى كيلماسه فاسد ديگانلر) بر صور آدم قاشنك كشى بولاتروب صورامى بر جهه كه قاراب اوقسه قبله غه توغرى كيلسه نمازى درست والا درست توگل بر كشينك حضورنده قبله صور ارغه بر آدم بولسه اول آدم دن صور اچاچ خبر بيروماسه بو كشى تعهرى قيلوب اوقسه اوقب بترگاج بو آدم قبله سن قاراب اوقغان طرف توگل ديوخبر بيروسه بو كشى نماز ينى قاينادان اوقماس (بر آدم قبله ده شك قيلسه تعهرى قيلوب كوگلى توشكان طرفه قاراب بر ركعت اوقسه مونك صوگنده ينه شك قيلسه ينه تعهرى قيلوب كوگلى توشكان طرفه قاراب بر ركعت اوقسه ينه شك قيلسه ينه تعهرى قيلوب كوگلى توشكان طرفه قاراب بر ركعت اوقسه حاصل دورت طرفه قاراب تعهرى بران دورت ركعتنى اوقسه نمازى درست بولور (فناو اى خاقانيه) (بركش قبله نك كعبه ايدكنى بلبده نماز غه كرشكان وقتده كچه نى نيت قيلماسه نمازى درست (امالى الفتاوى) (نماز اوقوچى آدم نماز غه كرشكان وقتده قبله مسجد ينيك محرابى ديونيت قيلسه نمازى درست توگل چونكه مسجد محرابى قبله توگل بلكه قبله نك علامتى) (بركش نماز اوقغانده عنرسز كوكره گيش قبله دن ايلندرسه نمازى فاسد بولا) (بركش عنرسز يوز ينى قبله دن ايلندرسه شول زمان يوز ينى قبله غه قارشى قيلماتى واجب بس اكر شولاي قيلسه نمازى درست بولا گر چه مكروه بولسه ده) (نماز اوقوچى آدم طهارتسزلك عارض ديوظن قيلوب طهارتى بارلىقى ايسنه توشه يعنى طهارتى بارلغنى بلسه نمازى بوزولماس مسجد دن چقغاننك صوگنده بلسه نمازى فاسد بولور) (بركش سفينه) (كيمه) ده نماز اوقسه قبله غه قارشى بولور غه

كوچى بىنە قېلغە قارشى بولو واجب نماز او قغاندا كىمە قېلەنڭ خىلافىنە ايلنەسە بو كىشىنە ايلنەنڭ لازىم (بىر جماعت ھەرقايسى تەجرى بىرلەن تورلىسى تورلى جەھەتكە قاراپ يالغىز يالغىز نماز او قسەلار نمازلارى درست بولور) (اگر بىر جماعت ھەربىرى تەجرى قىلوب جماعت بىرلەن او قسەلار امام غە خىلافى قىلوب خىلافى قىلويىنى بىلگان آدمنىڭ نمازى درست بولماس باشقەلار بىنڭ نمازى درست بولور) (اگر دە امامنىڭ آرتى بولويىنى بىلمەسە لىرى كىشى تەجرى قىلوب نماز او قورغە كىشىنىڭ آرتى بولور) (اگر بىر تەجرى قىلمى كىلىپ اقدىدا قىلدى) (اگر امام تەجرى قىلوب قېلغە توغرى كىلگان بولسە ھەربىرىنىڭ نمازى درست) (اگر قېلغە توغرى كىلگان بولسە امامنىڭ نمازى درست) (اگر تەجرى قىلمى قىلدى) (بىر سو قىر آدم قېلەنڭ خىلافىنە قاراپ بىر رەكەت او قىچاچ ايكىنچى آدم كىلىپ سو قىرنى قېلە طرفىنە ايلندىر بىر سو قىر او قىلدى) (اگر بىر سو قىر آدم نمازغە كىشىنىڭ رەكەت قارشىنە قېلە سو قىرغە كىشى بولوبىن سو قىرغا بولسە ھەربىرىنىڭ نمازى فاسدا) (اگر نمازغە كىشىنىڭ رەكەت قېلە سو قىرغە كىشى بولماغان بولسە سو قىر آدمنىڭ نمازى درست) (مەنىنىڭ نمازى درست توغرى) .

﴿ نىت كە متعلق مسئلەلەر ﴾

نىت شول فەئەلنىڭ كىشىلەش بولغان نەرسە اوچون بولويىنى قىلماقلىق عبادەت نىت عبادەتنىڭ خالص اللە تەئالى اوچون بولويىنى قىلماقلىق (نماز او كوچى آدم نىفل نمازىنى او قسە مطلق نماز دىونىت قىلسە كىفايە قىلور سەنت مۇكەبە يايىسە سەنتىز وائىك دىوتەيىن قىلوشىر توكىل مۇكەتتار وىچ نماز نەدە بەزىلار مطلق نماز دىونىت قىلسە كىفايە قىلمى تار وىچ نمازى دىوتەيىن ايتو كىرەك دىگانلەر) (وتەر نمازنىڭ عىقنىمازنىڭ جەمە نمازنىڭ و تەر نمازى عىقنىمازنى جەمە نمازى دىوتەيىن كىرەك جەمە نماز نەدە نمازنى اللە اوچون دەئانى مەيت اوچون نىت قىلورغە كىرەك فرض نمازنى يالغىز او قىچى كىشىگە مطلق فرضى نىت قىلور كىفايە قىلمى بىلكە اوبىلە يايىسە ايكىنچى فرضى دىوتەيىن قىلماق كىرەك) (اگر دە او شىبو و قەتلىڭ فرضى دىونىت قىلسە اوبىلە يايىكەنچى فرضى دىوتەيىن قىلماسە وقت چىقماغان بولسە نمازى درست بولور) (جەمە نماز نەدە او شىبو و قەتلىڭ فرضى دىونىت قىلسە نىتى درست توغرى چۈنكە فرض وقت اوبىلە جەمە توغرى رەكەت سانىنى تەيىن قىلور ھىچ بىر نماز دەدە شەرت توغرى فرض دەدە نەقلىدە بەر كىشى فرض بىرلەن نەقلى بەرگە نىت قىلسە امام ابو يوسىف قاشىنە او قغان نمازى فرضىن كىتار امام مۇھەب قاشىنە فرض نەدە نەقلىدە كىنەمى بونىت درست توغرى) (بەر كىشى فرض نمازنى نىت قىلور اوقى باشلا سە مەننىڭ سو قىرغە اول نمازنى نەقلى دىونى قىلسە نىتى اوزرە نمازنى تمام ايتسە بو او قغان نمازى فرضىن كىتار) (بەر كىشى اللە كىرە دىونى نەقلى نمازنى نىت قىلسە مەننىڭ سو قىرغە بىنە اللە كىرە

دیو فرض نمازنی نیت قیلسه بوکشی فرض نمازغه کرشکوجی بولوب اورلور نفل نمازینی
 نیقی باطل بولور برکشی اویله نمازندن برر کعتنی اوقسه مرنک صوکنده الله اکبر دیو
 نیت قیلوب ایکندی نمازینی یایسه نفل نمازینی باشلاسه اویله نمازینی بوزغوجی
 بولوب ایکندی نمازیننه یایسه نفل نمازیننه شروع قیلوجی بولوب اورلسه هم شروعسی
 درست بولا (برکشی الله اکبر دیو نیت قیلوب فرض نمازیننه شروع قیلسه موقندن
 صوکنک الله اکبر دیو شروع قیلوب نفل نمازینی نیت قیلسه بوکشی فرض نمازینی
 بوزغوجی بولوب نفل نمازغه شروع قیلغوجی بولوب اورولور (برکشی بروقتنک ایکی
 فرض نمازنی نیت قیلسه برسینک و قتی کرگان بولسه ایکنچسینک و قتی کوماگان بولسه
 مثلا اویله وقتنک اوشبو کوننک اویله سنی هم ایکن سنی دیو نیت قیلسه بو نیت و قتی کرگان
 فرض نماز اوچون بولور مثلا اویله نمازی اوچون (اگر برکشی ایکی قضاغه قالغان
 نمازنی برکه نیت قیلسه بو نیت اولگسی اوچون بولور (اگر برکشی وقتیه نماز برلن
 قضاغه قالغان نمازنی برکه نیت قیلسه وقت کیگ بولسه بو نیت قضاغه قالغان نماز اوچون
 بولور اگر وقت طار بولسه بو نیت وقتیه نماز اوچون بولور (امام بولغان آدمگه نماز
 اوقون نیت قیلغانده امام بولونی نیت قیلو کیره ک توکل یالغز اوقونیتی اوزریننه نمازغه
 کرشسه برکشی کیلوب اقتدا قیلسه درست مگر خاتونلارغه امام بولغانده امام بولونی نیت
 قیلور لازم امام بولونی نیت قیلماغان امامغه خاتونلارنک اقتدا قیلوی درست توکل
 (برکشی امام اوقی نورغان نمازنی اوقون نیت قیلسه امامغه اقتدانی نیت قیلماسه نمازی
 درست بولماس (برکشی جمعه نمازینی اوقون نیت قیلسه امامغه اقتدانی نیت قیلماسه
 بعضی عالملر نمازی درست دیگانلر چونکه جمعه نمازی بولمی مگر امام برلن بوله (برکشی
 امامنی زید دیوظن قیلوب اقتدانی نیت قیلسه امام عمرو بولسه اقتداسی درست اما
 برکشی زیدکه اقتدانی نیت قیلدم دیب نیتنی زید برلن قیلسه امام عمرو بولسه
 اقتداسی درست توکل (برکشی امام نمازیننه شروع نیت قیلسه امام نمازغه شروع قیلدی
 دیوظن قیلوب تکبیر ایتسه حالبوکم امام همیشه نمازغه شروع قیلاماغان بولسه بوکشینک
 امام نمازیننه شروعسی درست توکل (برکشی فرض نمازنی نفل نمازدن آیورمای کوب یللار
 نماز اوقسه هر اوقغان نمازنی فرض دیوظن قیلسه نمازی درست بولا هم فرض ذمه سننن تشه
 اگرده اوقغان نمازلاری اچنک فرض نماز یوق دیوبولسه یایسه بعضسی فرض بعضسی سنت دیو
 یاسه لکن قایسی فرض قایسی سنت ایکنین آیورماسه هم فرض دیو نیت قیلماسه بوکشین
 فرض تشه هم کوب یللار اوقغان نمازینی قضا قیلولازم بولا (برایر اویله وقتینک قالونک
 شک قیلسه اوشبو وقتنک اویله سی دیو نیت قیلسه حالبوکم وقت چققان بولسه اویله سی
 درست چونکه قضا ادا نیتنی برلن ادا قضانیتنی برلن درست برکشی سه شنبه کوننک
 اویله سی دیو اویله نمازینی نیت قیلسه صوکنده بو اویله نک چهارشنبه کوننک اویله سی

بولوی پلنسه اویله سی درست وقتنی تعیین ده یا کغلشوضر ربیرمی (برکش نمااردان
بر نمازغه شنبه کون نمازی دیوشروع قیلسه بو کرشکان نمازی یکشنبه کون نمازی بولوی ظاهر
بولسه بو نماز درست توگل چونکه وقت کرودن اول او قلفغان بولا اگر نماز لاردان بر نمازغه
یکشنبه کون نمازی دیوکرشسه بو کرشکان نمازینک شنبه کون نمازی بولوی ظاهر بولسه
بو نماز درست بولا (نمازنی نیت قیلغانن قلب برلن نیت قیلوب تل برلن تکلم قیلو مستحب
بس قلب برلن نیت قیلو شرط توگل برلن تکلم قیلو مستحب بولا اگرده برکش قلب
برلن نیت قیلوب تل برلن تکلم ایتماسه نمازی بلاخلاف درست اگر قلبی برلن نیت
قیلمای تل برلن گنه ایتمسه بلاخلاف درست توگل

(تکبیر افتتاحه متعلق مسئله لر)

نمازغه کرشکانده الله اکبر لفظنی ایتمه کرشمک سنت لکن نمازغه هر بر الله تعالی نی
الوغلادغه دلالت قیلا تورغان صفتلارنی اسملرنی ایتمه نمازغه کرشگره یاری مثلا
الله اجل، الله اعظم، الرحمن اکبر، لا اله الا الله، الله الرحمن، الله الخالق، الله الرزاق، عالم
الغیب والشهادة، عالم الحقیات، القادر علی کل شیء، الرحیم علی عباده او شپوسوزلرنک
قایوستی ایتمه نمازغه شروع قیلسه ده امام اعظم برلن محمد قاشنده درست اما امام
ابویوسف قاشنده الله اکبر لفظی برلن یایسه الله اکبر یایسه الله کبیر یایسه الله
الاکبر لفظنی ایتمولازم اگر برکش نمازنی اللهم دیوباشلاسه یایسه یا الله دیو
باشلاسه شروهسی وباشلاوی درست اگر (اللهم اغفر لی) یایسه (اللهم ارزقنی)
یایسه (استغفر الله) یایسه (اعوذ بالله) یایسه (لا حول ولا قوة الا بالله) یایسه (ماشاء الله)
دیوکرشسه کرشوی درست توگل اگرده برکش (الله) دیوگنه بر نرسه ده قوشما بیچه
نمازغه شروع قیلسه امام اعظم قاشنده شروهسی درست (برکش (الله اکبر) دیوشروع
قیلسه بابران را آراسنه الی کرتب ایتمسه شروهسی درست توگل (الله اکبر) دیگان
سوزنی نماز آراسنده ایتمسه نمازی فاسد بولور (اکبار شیطان اسمی یایسه کبرنک
جمعی بولوب طبل معناسنه) (اگرده برکش نمازغه کرشکانن الله لفظینک همزه سنه من
قوشوب ایتمسه یعنی الله لفظینک همزه سنن من قیلسه اکثر مشایخ قاشنده نمازی فاسد
قصه قیلوب همزه فی من قیلسه (العیاذ بالله) ایمان برلن اتصافدان چغار لکن محمد بن
مقاتل همزه فی من قیلوب برلن من قیلماونی آیورماسه نمازی فاسد بولس دیگان (برکش امام
برلن برکه نمازنی باشلاسا امام (الله) دیگان سوزنی ایتمه بترماسن بوروب برکش
ایتمه بترسه نمازغه شروع قیلغان بولس گرچه اکبر دیگان سوزنی امام (اکبر) دیو
ایتمه بترگان صوکنده تمام ایتمسه ده (برکش نمازغه کرشکانده (الله) دیگان سوزنی
امام برلن برکه یایسه امامدان صوکنک ایتمسه بوکشینک نمازغه کرشوی درست بولا (اکبر)

دیگان سوزنی گرچه امام (الله اکبر) دیب بتوگانچه ای تب بترسه ده لکن درست رو ای تب
 بو صورتیه هم کرشوی درست بولمی دیگانلر (اگر برکشی امام رکوع ده هالده امام غه
 ایرشسه قیامه) (الله) دیسه (اکبر) نی ای تب بتوگانچه رکوع ده بولسه بو کشینک
 شروعی درست تو گل چونکه تکبیر تحریره نك قیام ده وقوعی شرط (برکشی امام غه اقب
 قیلوب نماز او قورغه کرشکنده امام دن بورون تکبیر ای تبسه امام نماز ینه ده او ز نماز ینه ده کرشکن
 بولمی یعنی شروعی درست بولمی امام دان بورون تکبیر ای تب ده امام تکبیر ای تب کچ
 ینه تکبیر ای تب امام غه اقب انی هم امام نماز ینه شروعی نیت قیلسه امام نماز ینه کرشکن
 بولوب اور لور امام اعظم قاشنده امام غه اقب ان قیلغان کشینک تکبیر ینک امام تکبیر ینه
 یاقن بولوی آرتوق امام ابو یوسف برلن امام محمد قاشنده امام تکبیر ی صولنده بولوی آرتوق

(قیام غه متعلق مسئله لر)

فرض نماز ده قیام (آیاق اوزره باصوب تورو) فرض نفل نماز ده قیام فرض تو گل برکشی
 فرض نمازنی عنرسز اولتوروب اوقسه نمازنی درست تو گل امانقل نمازنی عنرسز
 اولتوروب اوقسه نمازنی درست (آدر و آدم فرض نمازنی آیاق اوزره باصوب او قودان
 عاجز بولسه اولتوروب رکوع وسجده قیلوب او قورا اگر اولتوروب وسجده برلن
 او قورغه قدرتی یتماسه باشی برلن اشارت قیلوب او قور رکوع وسجده او چون باشی برلن
 اشارت قیلور سجده سنی رکوع دن تو بانراک و باشینی اییه توشبراک قیلور اگر ده آورو
 کشی باشی برلن اشارت قیلوب او قورغه ده قدرتی یتماسه نمازنی سلامت لنگانگه قدر
 کیچکتر قاش برلن کوز برلن کوکل برلن اشارت قیلما س آورو دن سلامت لنگان صولنده
 آورو حالک قالغان نماز لارنی بلسه هم باشی برلن اشارت قیلوب او قودان عاجز بولغانینی
 بلسه نماز لارنی قضا لازم بولور اگر ده بلمسه بوکش (مغنی علیه) هوش کیتکان کش
 حکمنده بولور مغنی علیه نك اغماسی برکیچه و کونوز دن کیم بولسه قضا قیلادور بر
 کیچه و کونوز دن کوب بولسه قضا قیلمیدر ای تی بوکش گه هم او شنداق قضا قیلولازم
 بولماس برکیچه و کونوز دن آرتوق قالغان نمازنی بلمسه بر ایر نك بوغاننده جراحت
 بولسه رکوع سجود برلن او قغاننک جراحت آغاچاق بولسه بو ایر رکوع سجود سزا اولتوروب
 اشارت برلن او قور الوغ قارت کشی نمازنی آیاق اوزره باصوب او قغاننک بولی آغاچاق
 بولسه اولتوروب او قغاننده آقماسه بو قارت کشی اولتوروب رکوع سجده قیلوب او قور
 الوغ قارت کشی نماز ده سجن قیلغاننک بولی آغاچاق بولسه بایسه چغاچاق بولسه بو قارت
 اولتوروب اشارت برلن او قور بر قارت کشی نمازنی اولتوروب اوقسه بولی آقسه
 چالقان باطوب او قغاننک آقماسه بو قارت آیاق اوزره باصوب رکوع سجود برلن او قور (بر بیک
 قارت کشی نمازنی قیام حالنده او قغانده قرأت او قورغه قدرتی بولماسه اولتوروب

او قغانه قرأت که قدرتی بولسه بوکشی اولترب قرأت بولن او قر بر خاتون ننگ
 بالاسیننگ باشی قدر چقسه بو خاتون نماز ننگ وقتی اوتودن قورقسه اگر کوچی یتسه
 طهارت آلوب نماز او قور اگر کوچی یتسه صوغب نماز او قور نماز او قغانه بالاسیننگ
 باشینی قزانغه یایسه چقرغه طغب او قور اگر کوچی یتسه رکوع سجده قیلوب اولتوروب
 او قور کوچی یتسه اشارت قیلوب او قور بر ایرنگ ایکی قولیده قورغان بولسه یاننگ طهارت
 آلدر رغه یایسه تیمم صوقد رور رغه کشیده بولماسه تیمم نینی برلن یوزینی ایکی بلا گینه
 دیوار رغه سرتب نماز او قور نمازنی قالدر رغه یایسه وقتند ان کیچکنر رغه درست بولماس
 بوم سئله لرده فهم قیلور رغه تیش سلامت بولوب نماز او قومس یاطامن نمازنی وقتندن کیچکنر رغه
 یا که بتونلای قالدر رغه عنرقای وقتده بولدی شونی فکر قیلیق سلامت آدم نماز ننگ بعضسنی
 قیام حالنگه اوقسه موننگ صوکننگ آورو عارض بولسه نمازنی رکوع سجود بولن اولتورغان
 حالنگه تمام قیلور اگر رکوع سجود که کوچی یتسه کوچی یتسه اشارت بولن او قور
 اولتور رغه کوچی یتسه چالقان یاطوب یایسه جانی اوزرینه یاطوب اشارت بولن او قور بر
 آورو آدم نماز ننگ بعضسنی اولتوروب اوقسه موننگ صوکننگ سلامت لنسه قالغان نمازینی امام
 اعظم بولن امام ابو یوسف قاشنگ آیاق اوزر توروب بناء یعنی قوشب او قور رغه کیرک
 امام قاشنگ باشندن آلمات کیرک یعنی یا لمدان اوقوتیش اکرده آورو کشی نماز ننگ
 بعضسنی اشارت بولن اوقسه موننگ صوکننگ نماز اچنگ سلامت نسره رکوع سجد بولن او قور رغه
 کوچی یتسه بوکشی که بالاتفاق نمازنی باشندن آلوب اوقمات کیرک برکشی نفل نمازینی
 آیاق اوزرینه باصقان حالنگه باشلاسه موننگ صوکننگ قیام حالنگه اوقو آغر بولسه برتایاق رغه
 یایسه دیوار رغه طایانب قالغانینی اوقسه یایسه اولتوروب اوقسه نمازی درست بولور
 چونکه بونوع عنر بولا اما برده عنر سز شول طریق قیلسه نمازی مکروه بولور مسافر کشی که
 نفل نمازینی آطلانغان حیوانی اوزرنده اشارت بولن اوقسه نمازی بالاتفاق درست
 مسافر بولماغان آدم شهر ننگ طشند نفل نمازینی آطلانغان حیوانی اوزرنده اشاره بولن
 اوقسه امام اعظم قاشنگه درست برکشی فرض نمازنی آطلانغان حیوانی اوزرنده اشاره بولن
 اوقسه تیمم صوغوننگ درست لسی او چون ضرور بولغان عنر لر تابولسه درست مثلا
 آورودان دشماندن یایسه یور طقیج حیواندن یایسه اوزینه ضرردان یایسه حیوانینه
 تشکان تقدیرده یور طقیج حیوانلار ضرر ایتودن یایسه او غریلار او غرلاودان قورقسه بو
 صورتلرده آطلانغان حیوانی اوزرنده فرض نمازنی اوقودرست ممکن بولغاننگ حیوانینی قبله رغه
 قارش ترقنطوب او قور ممکن بولماسه تلاگان جهت که قاراب او قور بر قارت آدم حارج مصرده
 حیوان اوزرینه آطلانغان بولسه حیوان دن تشه رغه کوچی یتسه یایسه تشه رغه کوچی یتسه ده
 کیری آطلانور رغه کوچی یتسه بوقارت آدم آطلانغان حیوانی اوزرنده فرض نمازنی او قور

برخانون حیوان اوزرنده آطلانغان بولسه اوز یگنه حیوانغه آطلانورغه هم حیواندن تشرگه
 یتماسه یاننده محرم قرداش ده بولماسه بوخاتون آطلانغان حیوانی اوزرنده فرض نماز
 اوقسه نمازی درست بولور آطلانغان حیوان اوزرنده نماز اوقوچی کشی رکوع سجود
 برلن اشارت قیلوب اوقر سجده نئی رکوعدن توبانراک قیلور اگر حیواننک آرقاسنه
 بوزرسه قویب شول نرسه اوزرینه سجده قیلسه یایسه بیور اوزرینه سجده قیلسه سجده سی
 درست توگل برکشی سفینه (کیده و پراخود) ده فرض نمازنی عذر سز اولنرب اوقسه
 امام اعظم قاشنده درست امامین قاشنده عذر سز درست توگل

﴿قراءة که متعلق بولغان مسئله لر﴾

قرآتنک معناسی اوزی اشتورلک روشچه تلی بران حرفلرنی درستلمک بعض عالم لر
 قراءتنی تلی برلن درستلمده اوزی اشتورلک بولماسه قراءت بولمی دیگانلر بعضی عالم لر
 قراءتنی تلی برلن درستلمده اوزرینه اشتورلک بولماسه ده درست دیگانلر قراءت نفل
 نمازینک هم وقر نمازینک هم ایکی رکعتلی فرض نمازینک هر بر رکعه فرض اما دوره
 رکعتلی فرض نمازینک یایسه اوج رکعتلی فرض نمازینک ایکی رکعتده گنه فرض کیرک اولگی
 ایکی رکعت ده بولسون کیرک صرگفی ایکی رکعتده بولسون کیرک اولگی رکعت برلن اوچونچی
 رکعت ده بولسون کیرک اولگی برلن دورتنچی رکعتده بولسون کیرک ایکنچسی رکعت
 برلن اوچونچی رکعتده بولسون کیرک ایکنچی رکعت برلن دورتنچی رکعتده بولسون
 دوره رکعتلی یایسه اوج رکعتلی فرض نمازینک اولگی ایکی رکعتده قراءت اوقسه
 صرگفی رکعتده اختیارلی تلاسسه سورۀ فاتحه اوقر تلاسسه اوج مرتبه (سُبْحَانَ اللَّهِ) دیور
 تلاسسه اوج مرتبه (سُبْحَانَ اللَّهِ) دیورلک وقت تیک تورور سورۀ فاتحه اوقر
 آرتوغراق آندان صرگ تسمیح اینو آرتوق قراءتنک فرضی امام اعظم قاشنده برآیت
 اوقماق گرچه بیلک قسقه بولسه ده مثلا (ثم نظر) کبی امام ابو یوسف برلن امام محمد قاشنده
 اوج قسقه آیت اوقماق فرض مثلا (ثم نظر * ثم عیس و بسر * ثم ادبر و استکبر) کبی یایسه
 بر ازون آیت اوقماق برگنه کلمه لی بر آیتنی اوقسه (مِنْهَا مَاتَان) کبی یایسه برگنه
 حرفلی بر آیتنی (ق) (ن) (ص) کبی درست رواینده بلارنی اوقو برلن قراءتنک
 فرضی تابلمی دیگانلر ازون آیت نلک یارطسنی بر رکعتده اوقوب یارطسنی ایکنچی رکعتده
 اوقسه هم قراءتنک فرضی تابلمی دیگانلر لکن امام اعظم قاشنده هم امامین قاشنده بو صورتده
 قراءتنک فرضی تابلمورغه کیرک دیگانلر درستراک روایتده چونکه ازون آیتنک یارطسی اوج
 قسقه آیتنن آرتوغراق بولا برکش آیتنی کورکام اوق بولسه امام اعظم قاشنده شول
 آیتنی قات قات اوقو لازم توگل امامین قاشنده اوج مرتبه اوقماق لازم بر آیتنی
 کوچی یتکان آدم شول آیتنی یارطسنی ایکی مرتبه اوقسه امام اعظم قاشنده درست اوج
 آیتنی اوقورغه قدرتی بولغان کشی بر آیتنی اوج مرتبه اوقسه امامین قاشنده درست توگل

(رکوع غه متعلق بولغان مسئلہ لار)

رکوع ننگ معناسی باش و آرقانی اییدمک برکش باشنی آرنغه بوکسه قیام غه قاراغانده
 رکوع غه یاقنراق بولسه رکوع سی درست اگر رکوع غه قاراغانده قیام غه یاقنراق بولسه
 رکوع سی درست توکل بر ایر بوی بوی بولسه بوکولگی رکوع غه بوکولگان قدری بولسه
 بو کشیده رکوعده باشنی اییدر (بر کشی امام رکوع قیلغان حالده امام غه ایوشسه
 الله اکبر دیو نماز غه کرشکان حالده قیام غه قاراغانده رکوع گه یاقنراق بولسه نمازی
 فاسد بولور چونکه تکبیر تحریمه محض قیام ده تشمگن بوله بر ایر امام بو سجده قیلغان صورتند
 امام غه ایوشوب امام غه اقتداء قیلسه رکوع قیلوب ایکی سجده قیلسه نمازی فاسد
 بولور چونکه اقتداء فرض بولغان اورنده کامل رکعتنی یالغزا و قنغان بوله اگر بر ایر
 امام رکوعنی تمام ایتم اولسگی سجده ده وقتده ایوشوب امام غه اقتداء قیلسه امام همیشه
 سجده ده بولسه بوکشی یالغز رکوع قیلوب امام بولن بر گه ایکی سجده فی قیلسه نمازی فاسد
 بولسی گرچه بورکعتی بر رکعت نماز دن حساب قیلنمه سه ده (امام غه اقتداء قیلغان آدم
 امام دن اول رکوع قیلوب امام رکوع قیلماسدن بورون تاشینی رکوع دن کوتارسه بو
 رکوع سی درست توکل بو صورتده امام بولن بر گه قایتادن رکوع قیلماسه نمازی فاسد
 بولور (بر کشی امام غه امام رکوع وقت ایرشسه اقتداء قیلغان کشیگه شول رکوع کفایه
 قیلور (بر کشی امام غه رکوع قیلغان حالده ایرشسه افتتاح تکبیریشی ایتمی توقناب تورسه
 امام باشینی رکوع دن کوتارسه بوکشی بورکعت گه ایرشکان حکمنده بولماس بلسکه بورکعت
 برلن مسبوق بولور امام اعظم بولن امام محمد قاشنده بیگ آرنغه بوکولب آلسه ده فرض
 بولغان رکوع تابولا امام ابو موسی رکوعده تمام قران لایوب تورو شرطدی رکوع تسبیحی
 ایگ آزی اوچ مرتبه (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) دیمک اورتاچه سی بش مرتبه (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ)
 دیمک اکملی بی مرتبه (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) دیمک .

(سجده گه متعلق بولغان مسئلہ لار)

سجده ده ما کلاینی بیبرگه یا یسه بیبرگه توتاشقان نرسه گه تیورمک سجده ننگ کمالی ما کلاینی
 یورتنی ایکی آیفانی ایکی تزی بیبرگه یا یسه بیبرگه توتاشقان نرسه گه قویماق بر آدم
 سجده قیلغانده ما کلاینی بیبرگه قویسه بورننی قویماسه سجده سی درست لکن عنرسز
 بو اشنی قیلسه مکروه بو آدم سجده قیلغانده بورننی بیبرگه قویسه ما کلاینی قویماسه
 امام اعظم قاشندک سجده سی درست لکن عنرسز بو اشنی قیلسه مکروه امامین قاشندک
 بورونغه غنه سجده قیلو مکروه مگر ما کلاینه جراحت بولسه اول وقتده بورونغه غنه
 سجده قیلو درست بر آدم سجده قیلغانده بیبرگه یا کلاینی قویسه یا یسه اییا گیشی
 قویسه سجده سی درست توکل گرچه عنر برلن بولسه ده عنر بولغان صورتک اشارت

برلن اوقور ياڭاغنه يايسه ايڭاڭنه سجد قيلماس امام اعظم قارشند سجد قيلغاندا ايكي
 قولنى ايكي تىزنى قويو فرض توگل بلكه سفت امام زفر امام شافعى قاشنده سجد ده ايكي
 قولنى ايكي تىزنى قويو واجب بلار قاشنده ايكي قولنى يايسه تىزنى كوتارب سجد قيلمسه
 سجد سى درست بولى (بر آدم سجد قيلغاندا ايكي آياغنى ييڭرگه قويماسه سجد سى
 درست توگل ايكسيزنىڭ بىرسنى قويب سجد قيلمسه درست (بر آدم سجد ده تغزلى سببلى
 بوطينه سجد قيلمسه امام اعظم قاشند درست اما تىزىنه سجد قيلمسه درست بولماس (بر آدم
 سجد ده تغزلى سببلى نماز اوقوچى آدم نىڭ آرقه سنه سجد قيلمسه اول آرقه سنه سجد
 قيلمىش آدم سجد قىلوچىنىڭ نمازىنى اوقى تورغان بولسه سجد سى درست بولور
 (بر آدم آياق باصقان اورنىدىن سجد قىلاتورغان اورنى ايكي كىر پىچ اوزىلىغى يعنى
 يارنى آر شىن قدر بيوك بولسه سجد درست بولور اگر موندن آرتوق بيوك بولسه سجد سى
 درست بولماس (بر آدم نماز اوقغانده غىرسز چالما سىنىڭ تورگاڭنه يايسه كىمىنىڭ
 چا بوينه سجد قيلمسه درست لىكن مكروه اگر صالحونلىق يايسه اسىلك غىرى اوچون
 سجد قيلمسه كرايىشنىز درست بولور بر آدم چىكىنى يايسه ايناكى نىس اوزرىنه جايب
 شول جىكىنه يايسه ايناكىنه سجد قيلمسه سجد سى درست بولور بر آدم پاك نرسه اوزرىنه
 ايكي اوچىنى قويسه يايسه بر چوپراك جايسه صالحونلىق ساقلانو اوچون شول اوچى
 يايسه جايگان چوپراكى اوزرىنه سجد قيلمسه درست بولور بر آدم قارغه سجد قيلمسه يوزى
 قارغه باتب كىنسه سجد سى درست بولماس اگر قارنى كىز كىن طابطاب قاطرسه
 آنلىن صوك سجد قيلمسه سجد سى درست بولور بر آدم جوش پچەن گە يايسه قورى
 پچەن گە سجد قيلمسه يايسه ماق وچون كىن يمشاق نرسه لرگە سجد قيلمسه ماڭلايى
 بونرسه لرگە باتماي قرارلانسە سجد سى درست بولور اگر قرارلانسە درست بولماس
 بر آدم دگى اوزرىنه يايسه تارى اوزرىنه ياكە بولارغه اوخشاغان نرسه لرگە سجد
 قيلمسه سجد سى درست توگل چونكە بولارنىڭ بعضى بعضى اوزرىنه قرارلانسە اما
 آرىا ويغداي اوزرىنه سجد قيلمسه سجد سى درست چونكە بولارنىڭ بعضى بعضى
 اوزرىنه قرارلانا (بر آدم سجد ده ايكي تىزىنى ييڭرگه قويماسه سجد سى درست بولور
 درست روايتكە بر آدم سجد قيلغاندا ماڭلايى كچككە تاش اوزرىنه قويسه اگرده
 ماڭلايىنىڭ كوبراگى بىردە بولسه سجد سى درست كوبراگى بىردە بولماسە سجد سى
 درست توگل نصر بن يعى شول طريق ذكر ايندكان .

﴿قعدەء آخره گە متعلق مسئلەلەر﴾

آخرغى اولنر وشلە فرض تشهف اوقورلىق قدر زمان اولنر ب تورماق كىرەك اوقوسون
 كىرەك اوقماسون (برابر اويلە نمازىنە دورت ركەت اوقغاندىن صوك آخرغى اولنرونى

اولن روتوب بيشنهي ركعت كه توروب بيشنهي ركعتنيك سجد بولن قيب قيلسه امام اعظم
 برلن امام ابو يوسف قاشنك نمازنيك فرض بولوجهتي باطل بولوب نمازي نفل كه ايلنور
 امام محمد قاشنك بنونلاي باطل بولور بر مسافر اير وقتند ان كيچككان نمازده مقيمكه
 اقتدا قيلسه اقتداسي درست توگل چونكه آخرغي اولنوروش فرض ايدي مسافرنك
 فرض ايكي ركعت كنه بولمغندان مسافر حقهده اولنگي اولنوروش فرض بوله مقيمكه
 اولنگي اولنوروش فرض توگل اما وقتيه نمازده مسافر مقيمكه اقتدا قيلسه اقتداسي درست
 چونكه مسافرنك نمازي مقيمكه اقتداسي سبيلي دورت ركعت بولوب اولره (بر ايرنك نمازني
 اوقب تمام قيلغان صوكنك تشهه قدرى اولنورغان صوكنك تلاوت سجداسي بارلغى ايسنه
 توشه تلاوت سجداسي قيلغانك صوكنك تشهه اوقر قدرى اولنورماسه نمازي فاسد
 بوله (بر اير آخرغي اولنوروشك يوقلاسه يوقوسندان اويغانغان صوكنك تشهه قدرى
 اولنورماتق فرض بوله اگر اولنورماسه نمازي فاسد بولا.

(نمازدان اختياري فعل برلن چغوغه متعلق مسئله لر)

نماز اوقوچي آدم آخرغي اولنوروشني تشهه قدر اولنورغان صوكنك قصدا طهارتيني
 بوزسه يايسه تكلم ايتسه يايسه نمازني مانع بولغان عملنى قيلسه مثلا آشاهه يايسه
 اچسه نمازي تمام بولا بر آدمكه آخرغي اولنوروشني تشهه اوقر قدر اولنورغانك
 صوكنك اختياري سطرطهارتسزلك پيدا بولسه امام اعظم قاشنك خروج بصنعه فرض بولغانلقى
 اوچون بونماز تمام توگل * امامين قاشنك تمام امام اعظمكه بنا بو ايركه ياكادان
 طهارت آلوب اختياري برلن نمازدان چغو فرض (خروج بصنعه نك فرض بولويينه
 مبنى بولغان مسئله لر) برنجي مسئله تيمم صوغب نماز اوقوچي آدم تشهه اوقر قدر
 اولنورغان صوكنك صو كورسه هم صوفى استعمالكه قادر بولسه ايكنچي مسئله چينك
 اوزرينه مسح قيلوب نماز اوقوچي آدم تشهه اوقر قدر اولنورغان صوكنك مسح مدنى
 تمام بولسه (اوچونچي مسئله چينك اوزرينه مسح قيلوب نماز اوقوچي آدم تشهه اوقر
 قدر اولنورغان صوكنك جيكل كنه و آزغنه عمل برلن چينكني صالحه (دورتنچي مسئله
 نماز اوقوچي آدم امي (قرأة اوقى بلمى تورغان آدم) بولسه نمازده آخرغي اولنوروشني
 تشهه اوقر قدر اولنورغان صوكنك قرأت بلسگوچي بولوب اولسه مثلا ايسنه تور-
 شب ياكه بريازوده كوب بلسه (بيشنچي مسئله نماز اوقوچي آدم كييم سز بولسه نماز
 اوقب تشهه اوقر قدر آخرغي اولنوروشني اولنورغان صوكنك كييم تابلسه هم كييمنى
 كياركه قدرنى بولسه (آلننچي مسئله نماز اوقوچي ركوع وسجد كه كوچي ينماينچه
 اشارت برلن اوقوچي بولسه نمازده آخرغن اولنوروشني تشهه اوقر قدر اولنورغان
 صوكنك سجدكه قادر بولوب اولسه يدينچي مسئله بر ترتيب ايباسن آدم يعنى عمرنك

التبید ان کم قضاغه قالغان نمازی بولغان آدم و قنیه نمازی او قوب آخرغی اولتوروشنی
 تشهد او قور قدر اولتورغان صوکنده بر قضاغه قالغان نمازینی ایسنه توشرسه (سیکنزچی
 مسئله) قرأت بله تورغان امام غه نمازینی او قوب تشهد او قور قدر آخرغی اولتوروشنی
 اولتورغان صوکنده طهارت سرلک پیدابولوب قرأت بلمی تورغان آدمنی اورنینه قویسه
 تو قزنجی مسئله ایبرته نمازینی او قوب آخرغی اولتوروشنی تشهد او قور قدر اولتورغان
 صوکنده قیداش چقسه او نو نچی مسئله جمعه نمازینی او قوب آخرغی اولتوروشنی تشهد
 او قور قدر اولتورغان صوکنده ایکندی نمازینک وقتنی کرسه اون بر نچی مسئله جراحت
 که یابقان چوپراک اوزرینه مسح قیلوب نماز او قوی آدمک نمازینی او قوب آخرغی
 اولتوروشنی تشهد او قور قدر اولتورغان صوکنده جراحت چوپره کی توشسه اون ایکنچی مسئله
 عندر اییاسی آدم نمازینی او قوب آخرغی اولتوروشنی تشهد او قور قدر اولتورغان صوکنده
 عندری بنسه بو اودن ایکی مسئله ده نماز دان اختیار برلن چغو تابلو باغانلقی او چون امام اعظم
 قاشنده بو نماز لار همه سی فاسد چونکه امام اعظم قاشنده نماز دان اختیار برلن چغو فرض
 امامین قاشنده بو صورتلرده نماز تمام بو اودن ایکی مسئله که (مسائل اثنی عشریه) هیلر.

(تعديل الارکان گه متعلق بولغان مسئله لر)

رکنلر فی صللمک امام ابو یوسف قاشنده فرض امام اعظم برلن امام محمد قاشنده
 واجب امام محمد دن تعدیبل الارکاندان صوراللدقه تعدیبل الارکاننی قویغان
 آدمک نمازینک درست بولماوندان قور قامون دیمش بعض مشایخ تعدیبل الارکاننی
 قویغان آدمک تعدیبل برلن نمازینی قایقار و لازم دیگان امام ابو یوسف قاشنده اطعمیمان
 اربعه فرض یعنی رکوع برلن سجده قومه برلن جلسه ده قرار لانو فرض .

(نمازینک واجبلری)

نمازینک واجبلری اون ینی برنجی الحمد سورهنی او قونی تعیین قیلماق (ایکنچی سوره
 او قونی تعیین قیلماق الحمد سورهنی او قونی هم سوره او قونی تعیین قیلماق واجب
 بولا اولگی ایکی رکعتده (او چونچی اولگی ایکی رکعتده الحمد سورهنی او قونی بر
 مرتبه که قسقارتماق اگر بو رکعتده سوره فاتحه نی قصد قیلوب بر مرتبه دن آرتوق
 او قوسه گناهللی بولا سهو برلن بر مرتبه دن آرتوق او قوسه سهو سجده سی واجب بولا
 اما آخرغی ایکی رکعتده فاتحه سورهنی قصد قیلوب تکرار او قوسه مکرره توکل اگرده
 جماعت نمازینی آرتوق ازون قیلوی بیایسه بر رکعتنی آلدنداغی رکعتلرگه ازون قیلونی
 لازم ایتماسه سهو برلن تکرار او قوسه سهو سجده سی لازم توکل (دورتنچی فاتحه سورهنی
 سوره که الک قیلماقلف (بشنچی فاتحه سورهنی بر سور دیایسه سوره اورنینه تور تورغان بر

اورون آيت قوشماقلىق (آلتونچى قرائتى قىقرىب او قلاتورغان نمازلار ده يعنى ايرته و آخشام
 و پىسيع و جمعه نمازلار و نده قرائتى قىقرىب او قماقلىق (يىنچى قرائتى ياشون او قلا
 تورغان نمازلار ده يعنى اويله و ايكى ندى نمازلار و نده قرائتى ياشورون او قماقلىق
) سىكزىنچى و نر نمازى نىڭ صوڭغى ركعتى نىڭ فاتحه سورەسى او قىب سورە قوشقان صوڭغى
 ركوعى نىڭ بورون قىنوت او قىباق (توقزىنچى اوڭلى اولتور شەك شەھىد او قماقلىق) اونىنچى
 آخرى اولتور شەك شەھىد او قماقلىق (اون بىرىنچى اوڭلى اولتور و) اون ايكىنچى تلاوت سەھىسى
 نماز طەشىك واجب بولسە دە نماز اچىندە او قىلغان دەھم نماز اچىندە كىلور واجب بولمىش
 نماز و اچىلار نىڭ سانالىق (اون او چوڭچى سەھىسى) (اون دورونچى ايكى عىبەتكى بىر لىرى
 اون بىشىنچى بىر فرىضەن ايكىنچى فرىضە كوجا و ن آلتونچى تىرتىبىنى رعايە قىلو اون يىنچى
 نماز دن) (السلام عليكم ورحمة الله) دىگان سوزنى ايتىپ چىغىمىز كىم ورحمة الله فى ايتىمىز واجب توگىل

(نماز او قونىڭ كىفەيتى روشى)

نماز او قىرغە كىر شەكچى بولغان آدم اوڭ نمازنى نىت قىلور ايكى قولونى
 ايكى جىڭنىڭ چىغارور نىت قىلغىچ ايكى قولونى كوتارىپ الله اكبر دىور ايكى باش بارماغى
 ايكى قلاق يوشاغى بىر لىن بىر ابر بولغانغە قىر قوللارونى كوتارىپ قىلغىچە
 ايكى باش بارماغى نىڭ بىتلىرىنى قلاق يوشاق لارىنە تىورور دىگان اىفتىح تىك بىرىنە
 قوللارىنى كوتارىپ بارماقلارونى بىك آرتوق آچماس ھىم بىك آرتوق بوماس عادەتچە
 قوبار اماختون كىش اىفتىح تىك بىرىنە قوللارونى كوتارىپ بارماغى نىڭ باشىغە قىر كوتارور
 امامغە اىقتى قىلور اوقى تورغان آدم اىفتىح تىك بىرىنە امام تىك بىرىنە ياقن بولور تىك بىر
 ايتور امام اعظم قاشىنە اما امامىن قاشىنە امام تىك بىرىنە نەن صوڭ تىك بىر ايتور) اىفتىح تىك بىرى
 تمام بولغان نەن صوڭ اوڭ قولونى صول قولنى اوزرىنە قوبار اوڭ قولنى بىر لىن صول قولنىڭ
 بىلارنى كىتە تورغان ادرىنى توتار مۇلا اوڭ قولنىڭ اچىنى صول قولنى اوزرىنە قوبار دە
 باش و كچىكە بارماغى بىر لىن باغلار قالغان اوج بارماغىنى بىلارنى استەنە توشار ايكى قولونى
 اير كىشى كىندىك استەنە قوبار خاتونلار ايمچا ك استلارىنە قوبار لارەونىڭ صوڭغى
 (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَمَّارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ) دىوئىنا او قورەونىڭ
 صوڭغى اَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ دىور نمازنىڭ اولنە
 اير شىگان كىشى قالغان ركعتنى قضا قىلورغە تورغان دە اعدونى ايتور (امام قرائتى قىقرىب اوقى
 تورغان نماز دە بىر آدم امام قرائتى باشلاغىچ نمازغە كىر شەك سەھىنىڭ اوقماس بىلكە تىك
 تورور (فقىھ ابو جعفر الھىندى و نى ايتە امام فاتحە او قىغان و قىنە امامغە اير شەك ئىنا و قىر سورە
 او قىغان وقتى اير شەك ئىنا و قىماسى) نماز او قوچى آدم جەھە بىر لىن عىبەت نمازنى امام نى بىراق
 بولسە امامنىڭ قرأت تاوشىنى اشماسە بومەسئە دە اىختىلاف قىلغانلار بىعضىلار امام قرأت

اقتداً قیلغان آدم ثنا او قور بعضیلار او قماس دیگانلر پر کشی اما هر کوعده وقتک امام غه
ایرشسه او قغان تقدیرده رکوعغه ایرشو گمانینه غالب بولسه ثنا او قور مونک صوکنده
رکوع قیلور اگر ثنا او قغان تقدیرده رکوعغه ایرشوی گمانینه غالب بولماسه
ثنا او قماس ثناتی او قماینچه رکوعغه کینار بر ایسرام اولگی سجدهده وقتده
امام غه ایرشسه ثنا او قغان تقدیرده اولگی سجده گه ایرشوی گمانینه غالب بولسه
ثنا او قیب سجده گه بارور اگر اولگی سجده گه ایرشماوی گمانینه غالب بولسه
ثنا او قمای غنه سجده گه بارور اما ایکنچی سجدهده امام غه ایرشکان کشی ثنا او قماس
امام رکوعده وقتده اقتداً قیلغان آدمک امام رکوعمن باشینی کوتارگانگه قدر اقتداً
قیلغان آدمک آرقاسی تیگزلینب یتسه تسبیح اینورگه قادر بولماسه شول رکعت که
ایرشکان حکمنده بولور پر کشی امام غه اولگی اولتور و شده یایسه صوکنی اولتور و شده
ایرشسه بعضیلار الله اکبر دیو ثنا او قمای غنه اولتور و دیگانلر بعضیلار الله اکبر
دیوب ثنا او قغان صوکنده اولتور و دیگانلر نماز او قوی آدم ثنا او قغان صوکنده
اعوذ وبسم الله اینور ایکنچی رکعتلرده اعوذ اینماس بسم الله غنه اینور مونک صوکنده
سوره فاتحه او قور سوره فاتحه نی او قب بفرکاج امام بولسه ده امام غه اقتداً قیلغان کشی
بولسه ده یا لغز او قوی بولسه ده آمین دیب اینور اعوذ بسم الله نی آمین نی یا شرن او قور
مونک صوکنده بر سوره قوشار یایسه قسقه سوره قدری بولغان اوج آیت او قور پر کشی
فاتحه صوکنده بر قسقه آیت یایسه ایکی قسقه آیت او قورسه واجبنی قریغان بولور مکرده
تحریمی بولغان اشنی اشلاگان بولور پر کشی اوج قسقه آیت او قسه کراهندن چغه
استعجاب درجه سیننه ایرشی چونکه اوج قسقه آیت او قورلن واجب تمام بولامستعجب تابلی
قرأتده مستعجب سفرده وقتده ضرورت وقتده فاتحه سوره سی برلن تلاگان سوره سنی
او قماق سفرده وقت ضروره بولماسه امینک بولسه ایرته نمازنگ (والسما ذات البروج)
کبی سوره او قماق مستعجب هم او یله نمازنگ او شنناق ایکندی برلن یسبع ده (والسما
ذات البروج) برلن (والشمس وضحیها) کبی سوره لر نی او قماق مستعجب آخشام نمازنگ
(انا اعطیناک) (والعصر) کبی سوره لر نی او قماق مستعجب سفرده بولماغان وقت
اوتونمن قورقه وقتنی اوتکار ماسلک قدر او قماق مستعجب وقت اوتارک بولماغان
ایرته نمازنگه هفتیک نیک اوزون سوره لر نی او قماق مستعجب او یله ایکندی
ویسبع نمازنگه هفتیک نیک اورتاچه سوره لر نی او قماق مستعجب آخشام نمازنگه
قسقه سوره لر نی او قماق مستعجب حجرات سوره سنن آلوب (والسما ذات البروج) گه
قدر اوزون سوره لر (والسما ذات البروج) دن آلوب (لم یکن) گه قدر اورتاچه
سوره لر (لم یکن) دن آلوب آخرگه قدر قسقه سوره لر امام ایرته نمازینگ اولگی رکعتنی

ایکنچی رکعتدن ازون قیلور باشقه نمازلارده اولگی رکعتنی ایکنچی رکعتدن ازون قیلماس اما ایکنچی رکعتنی اولگی رکعتدن ازون قیلوه بیچ بونماز دادرست بولماس مکروه بولور لکن بر آیت یایسه ایکی آیت برلن گنه ازون قیلسه مکروه بولماس سنت و اهل نمازلارونک بر رکعتنی ایکنچی رکعتدن ازون قیلومکروه بولور مگر معین سورهنی اوقور رسول الله دان مروی یایسه اصحاب کرام دان ماثور بولسه برو قنده بر رکعتنی ایکنچی رکعتدن ازون قیلور نماز اوقوچی آدم قرآنندن بوشانغاچ الله اکبر دیور کوعغه بارور تکبیر ننگ باشی رکوع گه اییله باشلانغان بولوب تکبیر دن بوشانو قیام گه توروب تیکرلنمب یفکان وقتده بولوتیوش رکوع گه بارغاچ ایکی قولونی تزلرینه قویب بارماقلارونی لغایت آچوبرلن آچور آرقاسنی اوچه سپاگی برلن تیگنر توتسار رکوع سنده اوج مرتبه (سبحان ربی العظیم) دیور بش مرتبه یایسه ینی مرتبه ایته بیگراک ثوابی کوب بولور رکوعده برده تسبیح ایتماسه یایسه برگنه مرتبه ایته مکروه بولور امام کیلوچی آدم ایرشسون اوچون رکوعنی ازون قیلسه گرچه بواش سبیلی کافر بولماسه ده لکن بواش کراحت تحریمی برلن مکروه بولور هم خوف کفرده بار اما امام کیلوچی آدم بورکعت گه ایرشوب بورکعت ننگ ثوابنه نائل بولسون اوچون رکوعنی ازون قیلسه مکروه بولماس بوایکی مسئله آراسنک فرق امام ننگ تقریبی نیت قیلوی برلن تقریبی نیت قیلماوی اولگی مسئله ده امام ننگ کیلوچی آدمنی کنوی مجرد کیلوچی آدم بورکعت گه ایرشسون اوچون گنه تقریب اوچون توکل ایکنچی مسئله امام ننگ کیلوچی آدمنی کنوی الله تعالی گه تقریبی قصد قیلو اوچون فرق شول اعتبار برلن نماز اوقوچی آدم رکوعنی تمام قیلغان صوکنک رکوعدن قالب بر آز توغری باصوب تورور اگردن نماز اوقوچی آدم امام بولسه (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) دیور رکوعدن قالب امام شه اقتداء قیلغان آدم بولسه (رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ) دیور رکوعدن قالب اگر بالغ اوقوچی بولسه اؤل (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) دیور صوکره (رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ) دیور آیاتی اوزره باصوب تمام اعضالاری قرار لانغاچ (الله اکبر) دیور سجده گه تشر سجده گه تشکانه اؤل تزینی مونک صوکنده ایکی قولونی مونک صوکنده ایکی اوچی آراسینه بیگره یوزینی قویار ایکی قولتوغنی ظاهر قیلور قور صاغنی ایکی بوطنندن یراق قیلور اما ماتون کشی بوگله تشب سجده قیلور هم ایکی بوطنینی قور صاغنه یایشدرور نماز اوقوچی سجده سنده اوج مرتبه (سبحان ربی الاعلی) دیور بش یایسه ینی مرتبه ایته بیگراک کوب ثواب بولور اولگی سجده دن باشینی کوتارگاچ ایکی سجده آراسنده بر آز قورالانوب اولنورور مونک صوکنده ایکنچی سجده قیلور سجده ده آیاق بارماقلارونی وقول بارماق لارونی قبله طرفنه یونالدر ایکنچی سجده نی تمام قیلغاچ

اولتورماينچه هم قولى بىرلن بىرگه طايانماينچه قيامغه تورور اولگى ركعتده نرسه قىلغان بولسه ايكنچى ركعتده هم شولاي قىلورمگر ثناوقماس اعوذ ايتماس ايكى قولونى كوتارماس نماز او قوجى آدم ايكنچى ركعتده ايكنچى سجده دن باشىنى كوتارسه صول آياغىنى توشاب صول آياغى اوزرينه اولتورور اولگى آياغىنى توغرى توتار هم اولگى آياغىنىڭ بارماقلارون قبله طرفنه يونالدر تشهد او قغانده ايكى قولونى ايكى يوطى اوزرينه قويارمونڭ صوكتىك (التحياتدان) باشلاب (عبده ورسوله) كه قدر تشهد او قراولگى اولتوروشن عبده ورسوله دن برسوزده آرتارماس اكر قصد آرتارسه گناھلى بولور سهوا آرتارسه سهو سجده سى واجب بولور اولگى تشهدنى او قوب بترگاج او چوچى ركعت كه تورور اوقى تورغان نمازى فرض نمازى بولسه او چوچى دورتنچى ركعتده اختيارلى بولور تلاسە سورە فاتحه او قور تلاسە اوچ مرتبه (سبحان الله) ديور لك وقت باصوب تيك تورور اكر ده او چوچى دورتنچى ركعتلر ده فاتحه كه سورە قوشمە قصد بولسه قوشى گناھلى بولور سهوا بولسه سهو سجده سى واجب بولور اكر اوقى تورغان نمازى نفل يايسه سنت بولسه او چوچى دورتنچى ركعتلر ده هم فاتحه او قور وسورە قوشار نماز ركعتلرىنى قىلوب تمام اينكاج آخرغى اولتوروشقه اولتورور تشهد او قور و صلوات او قور هم رسول الله دان مروى بولغان دعالارنى او قور (خاتون كشى تشهد كه اولتورغان ده ايكى آياغىنى اولگى ياغندان چغاروب صول اوچە سياگى اوزرينه اولتورور) تشهد صلوات دعالار او قوب بترگاج اولگى ياغنه وصول ياقغه (السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ) ديوسلام بىرر اولگى ياغينه سلام بىرگان ده اولگى ياقده بولغان منلرنى قصد قىلور يعنى اولگى ياقغا فرشته لرنى هم اولگى ياقده بولغان آدم لرنى صول ياغينه سلام بىرگانده بولغان منلرنى يعنى صول ياقده بولغان فرشته لرنى دخى آدم لرنى قصد قىلور امام غه اقتد ا قىلغان كشى امام اولگى ياغنده بولسه اولگى ياغينه سلام بىرگانده امام نى قصد قىلوب سلام بىرر امام صول ياغنده بولسه صول ياغينه سلام بىرگانده امامنى قصد قىلوب سلام بىرر اكر امام نڭ توغرى سنده بولسه هر ايكى ياقغه سلام بىرگانده امامنى قصد قىلوب سلام بىرر اكر يالغز او قوجى بولسه هر ايكى ياقغه سلام بىرگانده فرشته لرنى قصد قىلوب سلام بىرر نماز او قوجى كشى كه قيام ده حالند سجده قىله تورغان اور نيينه قارامق مستجب ركوع قىلغان حالده ايكى آياغىنىڭ آرقاسينه قارامق مستجب سجده قىلغانده بورون اوچينه قارامق مستجب اولتورغان حالده ايناكينه قارامق مستجب امام نمازنى ايتىب سلام بىرگانده اولگى سلامنى تچقوروب بىررب ايكنچى سلامنى آقرون راق غنه بىررەك مستجب

﴿ نمازنگ مکر وهلاری ﴾

برنجی نماز او قری آدم نماز اچنده آغزونی ارتمک مکر وه مگر ایسناگان وقتند
 آغزینی ارتومکر وه توکل نمازدا ایسناو کیلسه ممکن بولغانده آغزینی آچمای ایسناونی
 بئررگه تور شماق کیراک ممکن بولماغانده آغزنی صول قول آرقاس برلن ارتر مگر
 قیام حالنده بولسه اول قول آرقاس برلن ارترا یکنچی نمازدا کیرلمک مکر وه او چو نچی
 ساچینی باش اورتاسینه جیباق دورتنچی سجده قیلغانده بیررگه ترینی قویماسدن
 ررون! یکی قولونی قویماق بلیشچی سجده دن باشینی کوتارکانده قولونی کوتارودن بورون ترون
 کوتارمک مگر بواشنی عفر برلن قیاسه مکر وه بولماس آلتو نچی سجده نی بیدک آشغوب قیلماق یعنی
 سجده قیلغانده باشینی بیررگه تیز تیز تیرب کنه آماق انچ ببردن اورلق چوبله کان کبی
 دنچی تشمه که اولتورغانده ات اولتوروی کبی اولتورماق یعنی یکی اوچه سیا گینی
 که قریب تزلرینی تورغزوب اولتورماق سیکز نچی سجده قیلغانده یکی بلا کینی بیررگه
 شامک تلکی بلا کلرینی توشاگان کبی تو قز نچی رکوع قیلغانده هم رکوعدن باشینی
 کوتارکانده یکی قولونی کوتارمک او نچی کیمینی صالندرماق یعنی کیمینی
 یکی ایگ باغینه قویب قوللارونی جیکینه کرتمای چابولارونی صالندرماق اون برنجی
 آغزده عمل برکن کیمینی ترمک یایسه بالحق تیب بلچرانماسون اوچون کیمینی کوتارمک
 اون ایکنچی نماز اچنده هر برتکهر آدم لر خلقتندن وعادتندن بولغان اشنی قیلماق
 ون او چنچی نمازنی بالغز بر ازار یایسه یا لغز بر اشطان کیب او قماق اما باشقه کیمینی
 ولماغان تقید برده مکر وه بولماس اون دورتنچی باشی آچق حالده نماز او قماق اما حضور
 شوعنی وتوبانچیلکنی بلدرتو اوچون باشینی آچوب نماز او قوسه مکر وه بولماس
 نین بشنچی نجس تیودن صاقلانمی تورغان کیمینه یایسه خدمت وقتنده کیده تورغان
 کیمینه نماز او قماق (نمازنی اوچ تورلی کیم کیب او قماق مستعب ازار کولمک چالما)
 اون آلتنچی رکوعده باشینی کوتارمک یایسه توبن ایمک (باشینی آرقاس برلن تیگز
 تو قماق کیراک) اون یدنچی نمازدا کیمینی برلن یایسه تنفس بر نرسه برلن اویناماق
 اون سیکز نچی نمازدا بارماقلارونی شارطلتماق اون تو قز نچی نمازدا قوللارونی بیلینه
 قویماق یکر منچی نمازدا سجده قیلاتورغان اورنندن واق ناشلارنی سپرمک مگر سجده قیلو
 ممکن بولغان صورتده سجده قیله تورغان اورنندن بر یایسه یکی مرتبه سپرب بیدرسه مکر وه
 این یکر می برنجی عذر سرتوگرا کلب اولتورماق یکر می ایکنچی نمازده ایکی کوزینی
 رماق یکر می او چنچی اولک وصول یا قغه یوزینی ایلندرمک اما کوکرا گینی ایلندرسه
 بوزلور یکر می دورتنچی چالما یایسه بورک ایلغه سیننه سجده قیلماق یکر می بشنچی قصب اقاماق

قوماق اگر ضرورت اوچون تماق قرسه مکروه بولماس اغتیار سز جو تکره مکروه توکل یکر می آلتیچی
 قوی بولن یایسه تلی بران یایسه باش بران اشاره قیلوب سلام قایتارماق یکر می یدنیچی
 نمازده صبی بالانی کوتارب نماز او قوماق یکر می سکز نیچی بوغاز نمن قصد افاقرقنی چغارماق
 یکر می توقز نیچی آه زینه کش ننگه یایسه آلتون ننگه قارب نماز او قوماق اگر قرأه او قودن
 طیماسه اگر قرأه او قودن طیماسه نمازی بوزلور او تز نیچی تاوش ایشتمد رمای گنه بیک
 قاطی صولاماق اگر حرفار ظاهر بولور افاق تاوش ایشتمد رب صولاسه نمازی بوزلور
 او تز بر نیچی تشلری آراسنک بولغان نوره فی یوتماق اگر نغود بور چاغندن کچکنه بولسه
 اگر نغود بور چاغی قدر یایسه آنمن آرتوغراق بولسه نمازی بوزلور او تز ایکنچی
 بسم الله فی اوشنداق آه بن فی ثناتی اهو ذنی قیغودوب او قوماق او تز او چنیچی قرأتنی رکوعنا
 تمام قیلماق او تز دور تنچی آیتلرنی او قغان سورلرنی بارماقلاری بران صناماق او تز بشنیچی
 دیوارغه یایسه طایاق غه عذر سز طایانماق اماند برلن طایانسه مکروه بولماس او تز آلتیچی
 نمازده عذر سز کوب آدملا اطلاق بر تقدیر هر آدم صوننگه توقناسه اگر توتاشدن
 اوج آدم یایسه آنمن آرتوق آطلاسه نمازی بوزلور او تز یدنیچی نمازده بر یاقمن
 ایکنچی یا قفه آوشماق او تز سکز نیچی نمازده بت و بور چه توتماق هم بت و بور چه فی اولتومک
 و دفن قیلماق امانمازده ییلان و چایان اولتومک مکروه توکل او تز توقز نیچی رکوع و سجدده
 قرارلانی قویماق قرغنیچی فرض نمازده بر سورده فی قات قات او قوماق اگرده ایکنچی سورده فی
 او قورغه کوچی ینسه امان بر سورده دن آرتق بولماسه بر سورده فی قات قات او قومکروه بولماس
 امانفل نمازده بر سورده فی قات قات او قومکروه توکل قرق بر نیچی فرض نمازده ده نفل نمازده ده
 ایکنچی رکعنی اولگی رکعندن ازون قیلماق قرق ایکنچی نمازده کولمکنی یایسه بور کنی
 صالماق قرق او چنیچی نمازده کولمکنی یایسه بور کنی کیمک اگرده صالاری و کیبوی آرنغه
 عدل بران بولسه اگر کوب عمل برلن بولسه نمازی فاسد بولور قرق دور تنچی
 نمازده خوش ایسنامک اما قصد قیلمی بور نینه خوش ایس کرسه
 مکروه بولماس قرق بشنیچی نمازده کیبوی برلن یایسه مروه (بیبله وچ) بران بیلمنگ
 قرق آلتیچی ایکی جیکینی توساکلرینه قدر کوتارمک قرق یدنیچی قیام ده رکوع و سجدده
 و تشهدده قولونی سنت بولغان اور نینه قویماو قرق سیکز نیچی قیام حالندن باشقه ده
 قرأت او قوماق قرق توقز نیچی رکوع و سجدده تسبیح لرینی بقرنلای قویماق یایسه اوج
 مرتبه دن کیم ایندک ایلنچی انقالانده مشروع بولغان ذکرلرنی انقالات تمام بولغان
 صوننگه ایندک مثلا رکوع تمام بولغاچ رکوع تکبیرینی ایندک قیام تمام بولغاچ (سمع)
 الله لمن حمده) دیمک کبیلر ایللی بر نیچی نماز اچنده ما کلابیندن تیر یایسه

توزانى سورتىك ايللى ايكنچى فرض نمازده يالغز او قوچى آدم رحمت آيتى اوقلغان وقتك الله تعالى نك رحمتنى صوراماق عذاب آيتى اوقلغان وقتده عذابن قتلونى صوراماق عفو ومغفرت آيتنى اوقلغان وقتده گناه نك يارلقانورنى صوراماق يعنى توقتاب اما نفل نمازىنى يالغز او قوچى آدم گه بواشلىرىنى قىلو مكره توگل اما امام غه وامام غه اقتدا قىلغان كشيگه بواشنى قىلو فرض نمازده ده نفل نمازده ده مكره ايللى اوچنچى كشى يوزينه قاراب نماز اوقمات مگر ايكس آراسنك اوچونچى آدم بولسه بركشى قرآن اوزهرينه يايسه قىلچ اوزهرينه قاراب نماز اوقوسه يايسه صورتلى پالاس اوزرينه نماز اوقوسه صورتلى اوزهرينه سجن قىلماسه مكره بولماس اما جان اياسى بولماغان صورت اوزرينه سجن قىلسه ده مكره بولماس ايللى دور تىنچى نماز اوچونچى نك باش استنده يايسه آلفنده صورت بولماق.

﴿ مسائل فروعيه ﴾

جان اياسى حيوان صورتىنك باشى يايسه يوزى بترلسه اول صورت اوزرينه سجن قىلسه مكره بولماس جان اياسى بولغان حيوان صورتىنك قوللارى آياقلارى بترلسه اول صورت اوزهرينه سجن قىلو مكره بولور جان اياسى بولغان حيوان صورتى بىك كچتكه بولسه تىكشوب قاراماينچه ظاهر بولماسه اول صورتىنك نماز او قوچى آلفنده بولوى مكره بولماس كييم اوزرنده صورتلرنك بولوى مكره كپرهك اول كييمك نماز او قلسون كپرهك نماز او قلمامون نماز اوچونچى نك قولىنه بيله گان صورتى بولسه يايسه يوزگنه سورة بولسه مكره بولماس امام نماز اوقغانك محراب نك لشنه بولوب سجن س محراب اوزهرنك بولسه مكره بولماس امام قومن آيرلوب قوم اورننن بىوك بولغان اورنك تورسه مكره بولور مگر قومنك بعضى امام بىرلن بىرگه بولسه مكره بولماس امام غه اقتدا قىلغان كشى يالغزى غنه صف آرتنده تورسه مكره بولور مگر صفده كررگه آچق اورون بولماسه اول وقتده مكره بولماس يالغز او قوچى آدم گه اقتدا قىلوب نماز اوچونچىلرنك صفنده تورو مكره بولور خلق يورى تورغان بولده نماز اوقماقلى مكره بولور هم قاش توفرىسنه بارماق بوانلىقى بر آرشين قدرى آچاق قادا ماينچه صحرا ده نماز اوقماقلى مكره بولور بركشى تيرسلىك نماز اوقوسه يايسه حيوانلر بوغزالانا تورغان اورونده نماز اوقوسه يايسه غسل قىلنا تورغان اورونده نماز اوقوسه دغى موخه ده وقبولكلر استنك نماز اوقوسه مكره بولور برك قوم امامنى مكره كورسهر مكره كورولارى شرعا امامده ياراماي تورغان براش بولو سببلى بولسه امامنك اول قومك امامنى مكره بولور امام نك نمازنى قومك آغراق كىلرلك قىلور اوزن قىلوى مكره هم سنت لرنى كامل ادا قىلماسلىق درجه ده نمازنى آشغىب او قوى مكره .

﴿ نماز نك سنتلرى ﴾

بر نچى سنت اذان. اذان لغتك مطلق اعلام (بلندرمك) معناستند مشر يعتمك عاقل و بالغ بولغان كشيلىرگه نماز وقتنى بلندرمك معناستند اذان بش وقت فرض نماز او چون هم جمعه نمازى او چون سنت مؤكده باشقه نمازلار او چون اذان ايتو كيرا كى فرض نماز كيرهك وقتند او قلسون كيرهك قضا قىلوب او قلسون جماعت برلن او قلسه اذان ايتو سنت بر كشى نمازنى ايتو نه بالغ غنه او قوسه شول ممله ده اذان ايتلىگان بولسه شول اذان كفايه قىلور بر كشى نك بر نمازى قضاغه قالسه قضا قىلغانده اذاند قامتند ايتور كوب نمازلارى قضاغه قالسه اولىكى نماز او چون اذاند قامتند ايتور قالغانلارى او چون تلاسه اذاند قامتند ايتور تلاسه قامت گنه ايتور اذان ايتماس (اذان) ايتو طرىقى دوره سرتبه (الله اكبر) ديور ينه ايكى مرتبه (اشهد ان لا اله الا الله) ديب ايتور ينه ايكى مرتبه (اشهد ان محمدا رسول الله) ديب ايتور ايكى مرتبه (حى على الفلاح) ديب ايتور ايكى مرتبه (الله اكبر) ديب ايتور ينه ايكى مرتبه (لا اله الا الله) ديب ايتور ايتو نه نماز نك اذاند حى على الفلاح ديگان صوكنده ايكى مرتبه (الصلوة خير من النوم) ديب ايتور قامت هم اذان كى مگر حى على الفلاح ديگان صوكنده ايكى مرتبه (قد قامت الصلوة) ديب ايتور اذاند تر جيع بولن ايمان يعنى ايكى شهادتنى اول آقرون تاوش بولن اينب صوكره قايتاروب قاتى تاوش بولن ايتماس دغى اذاند (تاعين) مكره بولور يعنى حرفلر و سوزلورنى اوزگار تىب ايتو مكره بولور دغى نادان كشى نك اذانى مكره بولور هم فاسق نك اذانى مكره بولور بس مؤذن بولغان كشى نك شريعتنى عالم بولور هم متقى بولور مستعجب بولور دغى صبي نك اذانى مكره بولور اذان هم قامت ايتك انده اذان ايتو چى هم قامت ايتو چيگه سيله شمك مكره بولور اذان ايتو چى گه سلام قايتارماق مكره بولور هم تچكر و چيگه جواب بيوزمك مكره بولور دغى اذانى اول تىرب ايتو مكره بولور مگر اوزى او چون گنه اذان ايتسه مكره بولماس دغى اذانى آطاقه آطلانغان حالده ايتو مكره بولور مگر مسافر اذانى آطلانغان حالده ايتسه مكره بولماس لىكن قامتنى آطدن تشب ايتور دغى جنب بولغان حالده اذان ايتو مكره بولور اما طهارتسىز اذان ايتو مكره بولماس هم جنب كشى نك اذانى قايتارولور دغى طهارتسىز قامت مكره بولور هم جنب حالده قامت مكره لىكن قامت اهاده قىلنماس چونكه قامتنى تكرر مشر وع توكل دغى اذان ايتك انده عفرسىز تاماق قورماق مكره (اذاند) مستعجب بولغان اشلر اذان ايتك انده اوشنداق قامت ايتك انده قبلهغه قارشى تورماق اذاند حى على الصلوة ديگانده يوزىنى اوك طرفقه ايتلندرمك (حى على الفلاح) ديگانده صول طرفقه ايتلندرمك هم

ايكى بارماغىنى قلاقلارونىڭ قىلماق ھم منارەدە الصلوة ديو نچىرۇب ايتىمىك ھم
 اذاننى ايشىنكان كشىگە مۇدن آرنىدىن ايتىب بارماق مگر ھى على الصلوة ھى على الصلوة
 دىگانەك ايكى مرتبە لاحول ولاقوة الا بالله العلى العظيم ديو ايتىدور ھم ھى على الفلاح
 ھى على الفلاح دىگانەك ايكى مرتبە ماشاء الله كان وما لم يشاء لم يكن ديو ايتىدور بىنە الصلوة
 خىر من النوم الصلوة خىر من النوم دىگانەك صدقت وبالحق نطقت ديو ايتىدور ھم اذان
 ايتىب بىترگاچ دعائى ار قب دعا قىلور ايكىنچى سنت افنناح تكبىرى وقتىنەك قوللارنى
 كوتارمىك او چىنچى افنناح تكبىرى وقتىنەك تىكلىك سىرگىنە قوللارنى ساچمىك دور تىنچى امام
 تكبىرىنى سەم اللہ لمن حملہ فی سلامنى نچىرۇب ايتىمىك بىشنىچى ننا او قىماق بىعنى سبھانك
 اللھم و بھمىك و تبارك اسمك و تعالى جسدك و لاله غيرك فى او قىماق آلتونچى اعود
 بالله من الشيطان الرجيم ديو ايتىمىك يدىچى بسم الله الرحمن الرحيم ديو ايتىمىك
 سىمىز نچى آمين دىمىك تو قىزىچى نىنانى اعودنى بسم الله فى آمين فى ياشرتن ايتىمىك كىرك
 امام بولسون كىرك امام غە افنداء قىلغان كىش بولسون و كىرك يالغىز او قوچى بولسون
 او نچى اولك قولونى قول قولى اوز رىنە قويماق اون بر نچى ايو كىشى قوللارنى كىنەك آستىنە
 قويماق خاتون كىشى كوكراك اوز رىنە قويماق اون ايكىنچى نماز آراسىنداغى تكبىرلەر بىعنى
 ركوعك سجدەك بارغاندا سجدەن باشنى كوتارغاندا ھم ايكىنچى سجدەكە تشكاندا ھم ايكىنچى سجدە
 دن قىيام غە تورغاندا اللہ اكبر دىمىك او شىناق سەم اللہ لمن حملہ دىمىك ھم ربنا لك الحمد دىمىك
 سنت اون او چىنچى ركوعك سبھان ربى العظيم دىمىك اون دور تىنچى سجدەدە سبھان ربى
 الاعلى دىمىك اون بىشنىچى ركوعك ايكى قول بولن ايكى تىزىنى توتماق اون آلتىنچى ركوعك
 بارماق لارنى آچماق اون يدىنچى قول آياغىنى توشاب قول آياغى اوز رىنە اولتۇرماق اولك
 آياغىنى تورغۇرماق اون سىكزىنچى آخىرى اولتۇرۇشنى تشبھە سۆگىنەك رسول اللہ غە صلوات
 ايتىمىك اون تو قىزىچى قرآن سوزلر رىنە اوخشاغان دعا لارنى او قىماق يىكر منچى دورە كىنەلى
 يايىسە اوچ كىنەلى فرض نمازنىڭ آخىرى ايكى ركىنەك يايىسە بىر ركىنەك او قىماق يىكر مى بر نچى
 اولك ياقغە قاراب سلام بىرەمىك يىكر مى ايكىنچى قول ياقغە قاراب سلام بىرەمىك يىكر مى او چىنچى
 سجدەدە ايكى قولونى ايكى تىزىنى بىرگە قويماق يىكر مى دور تىنچى ايكى قولنوغىنى ظاھر
 قىلماق يىكر مى بىشنىچى قورصاغىنى ايكى بوطنغا ان براق قىلماق يىكر مى آلتونچى
 سجدەدە بارماقلارونى قبلە طرفىنە بونالدىمىك

نفل نماز لارى بيانئندە

سنة مؤكل لرابرته نمازندان بورون ايكى ركعت او بىلە دن بورون دورە ركعت ھم او بىلە
 سۆگىنەك ايكى ركعت آخشاھدان سۆگىنەك ايكى ركعت بىسە دن سۆگىنەك ايكى ركعت بىعنى اون

ایکی رکعت رسول اکرم اینکان برکشی برکیچه و کوندوزده فرض نمازدان باشقه اوشبو
اون ایکی رکعت سنه مؤکک لرنی اوقسه اول کشیگه اچماغک بر او یو بنا قیلنور دیو اما
ایکندی نمازندان بورون دوره رکعت بیایسه ایکی رکعت یسیع دن بورون دوره رکعت
هم یسیع دن صوگ دوره رکعت هم اویله دن صوگ دوره رکعت نفل نمازلاری بار آلاری سنه
مؤکک توگل بلسکه مستحب لر جمعه دن بورون دوره رکعت هم جمعه دن صوگ دوره رکعت
بلا ریینه سنه مؤکک لرن نفل نمازینی کیچک هم کوندوزده برتحریمه برلن دوره رکعت اوقماق
افضل امام اعظم قاشنک لکن امامین قاشنک کیچک بر تحریمه برلن ایکی رکعت اوقماق
افضل اما کوندوزده برتحریمه برلن دوره رکعتن آرتوق اوقماق کیچک سیگز رکعت دن
آرتوق اوقماق بالاجماع مکروه برکشی نفل نمازغه بیایسه نفل روزغه شروع قیلغان ننگ
صوگنک بوزسه اول کشیگه قضا قیلماق لازم بولور دخی سنه مؤکک لرن جمله سنه
تراویح نمازی رمضانک هر کونده بش تر و بیچه بار تر و بیچه دیو دوره رکعت تر و بیح نمازینه
ایتلور بس هر کونده یکرمن رکعت تراویح نمازی بولا تراویح نمازینی جماعت برلن
اوقماق سنه کفایه یعنی بر محله اهلی کلس تراویح نمازینی قالدرسه لار هر قایوسی برام
برام ایولرنک اوقسه لار سنتنی قویغان بولالار اما بر محله اهلیندان بعضی جماعت برلن
اوقب بعضی ایونک یالغز اوقسه لار فضیلتنی قالدرغان بولالار سننی قالدرغان
بوله یلار تراویح نمازینی ایوده جماعت برلن اوقسالار مسجده جماعت برلن اوقغاننک
ثوابینه ابرشمسلر هر بر ایکی تراویح آراسنک اولتوروب برتروبیجه اوقرقدن زمان
اولتورولار اوشنق بشنچی تراویح برلن و تر آرسنک اولتورولار بوزنک بویبرده
ایکی تر و بیجه آراسنک تسبیح اینده لرتسیح (سُبْحَانَ ذِي الْمَلِكِ وَالْمَلَكُوتِ * سُبْحَانَ ذِي الْعَرْسِ
وَالْعُظْمَى وَالْعَفْرَةِ وَالْكَهْبِيِّمَ وَالْمَجْرُوتِ * سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْحَمْدِ الَّذِي لَا يَمُوتُ * سُبْحَانَ قُدُّوسِ
رَبِّ الْعَالَمَاتِ وَالرُّوحِ) اوج مرتبه مونگ صوگنک لاله الا الله نستغفر الله نستغفر الله نستغفر الله
بك من النار دیو رمضان نك آغر لرنده بو تسبیح فی اوقرلار (سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْحَمْدِ الْمُنَانِ
سُبْحَانَ الْمَلِكِ الدِّيَانِ * المعروف بالغفران الموصوف بالاحسان * الوداع الوداع الفراق الفراق
يا شهر رمضان اوج مرتبه مونگ صوگنک اللهم يا قديم يا دائم يا عليم اغفر لنا يا كريم
يا رحيم يا عليم ديو بر مرتبه اینتر لر اگرده یکرمن رکعت تراویح یعنی بر سلام برلن
اوقسه درست بولور اگرده هر ایکی رکعت صوگنک تشهق اوقرلوق قدر اولتورسه *

﴿﴿﴿ (كسوف نمازی) ﴾﴾﴾

یعنی قویاش توتلغان وقتده اوقلا تورغان نماز هر قیچان قویاش توتلسه محله امامی
جماعت برلن اذانسز و قامتسز ایکی رکعت نماز اوقور هر ایکی رکعتده قراعتنی بیك

اوزون قیلور امام اعظم قاشنده قرائتی یاشوتن او قور امامین قاشنده قیوروب او قور
 نماز او قوب بئرگان صوکنده قویاش آچلغانغه قدر دعا قیلور اگوده کسوف نمازینه جمعه
 او قنده تورغان امام حاضر بولماسه خلق هر قایوسی یالغز یالغز ایکی رکعت نماز او قورلار
 او شنداق خسوف نمازی سنت یعنی آی توتلغان وقتده ایکی رکعت نماز او قورلار لکن خسوف
 نمازده جماعت برلن او قوسنت توکل خلق هر قایوسی یالغز یالغز او قورلار او شنداق
 بیک قوتلی ییل بایسه بیک قار انغولق بولغانده یالغز یالغز ایکی رکعت نماز او قورلار.

استسقا نمازی

یعنی هر بیک آچق بولوب برده یغمور بولماسه الله تعالی دن یغمور تلاب ایکی رکعت
 نماز او قورلار جماعت هر قایوسی یالغز یالغز او قور استسقا نمازنده امام اعظم قاشنده
 جماعت برلن او قوسنت توکل امام اعظم قاشنده استسقا دعا قیلو و گناهلاردن توبه
 ایتو امام محمد قاشنده امام جماعت برلن ایکی رکعت نماز او قور استسقا نمازنده امام
 ردا سنی ایلندر قوم ایلندر اس استسقا نمازینه قوتاشدن اوچ کون چقماق سنت استسقاغه
 چقماسدن بورون گناهلاردن توبه ایتوب ظالم برلن آلنغان عقلارنی بیرب مظارملارنی
 رضا قیلماق لازم هم صدقه لاری بیرب چقماق لازم هم ایسکی کیوم لری کیوب توبانچ بیک برلن
 باشلارنی توبن صالوب الله تعالی دن خشوع برلن چقماق و بو دعانی او قماق تیوش
 (اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مَغِيثًا هَنِيئًا مَرِيئًا مَرِيئًا غَدًا سَخًا عَامًا طَبَقًا اللَّهُمَّ اسْقِنَا الْغَيْثَ
 وَلَا تَجْعَلْنَا مِنَ الْقَانِطِينَ اللَّهُمَّ إِنَّ بِالْبِلَادِ وَالْعِبَادِ وَالْخَلْقِ مِنَ اللَّوَامِ وَالضَّنْكِ مَا لَا نَشْكُو إِلَّا إِلَيْكَ
 اللَّهُمَّ أَنْبَتْنَا الزَّرْعَ وَأَدْرِنَا الضَّرْعَ وَاسْقِنَا مِنْ بَرَكَاتِ السَّمَاءِ وَأَنْبَتْنَا مِنْ بَرَكَاتِ الْأَرْضِ
 اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَغْفِرُكَ إِنَّكَ كُنْتَ غَفَّارًا فَأَرْسِلْ السَّمَاءَ عَلَيْنَا مِدْرَارًا .

استخاره نمازی

براشکه کرشکان وقتده بایسه براش سبیلی قایغورغان وقتده ایکی رکعت استخاره
 نمازی او قور جابر بن عبد الله رضی الله عنه ایتده در رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 قرآندن بر سورهنی اویره تکان کبی بزلرگه استخاره نمازینی اویره تده در ایدی دیو اولگی
 رکعتنده سورة فاتحه دن صوکل قل یا ایها الکافرون سورهنی او قوب ایکنچی رکعتده
 اخلاص سورهنی او قور نمازنی او قوب تمام اینکاج بود دعانی او قور (اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ
 بِعِلْمِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ
 وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ اللَّهُمَّ أَنْ كُنْتُ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي
 فَاقْدِرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ وَإِنْ كُنْتُ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ

أمرى فأصرفه عني وأصرفني عنه وأقدر لي الخير حيث كان ثم أرضني به) دعا او قوغان وقتنه حاجتيني ذكر قيلور.

✽ تسبیح نمازی ✽

تسبیح نمازی بی شور و شپچه او قور اول نیت قیلوب الله اکبر دیو نمازی باشلاغای مونک صوکنده اون بش مرتبه (سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ) دیو او شپو تسبیحی او قور مونک صوکنده اعد بسم الله ایستوب فاتحه او قوب سوره قوشار مونک صوکنده اون مرتبه یینه بو تسبیحی او قور مونک صوکنده رکوع قیلور رکوعده هم بو تسبیحی اون مرتبه او قور مونک صوکنده رکوعدن باشینی کوتار گاج یینه اون مرتبه بو تسبیحی او قور مونک صوکنده سجده قیلور سجدهده هم اون مرتبه بو تسبیحی او قور مونک صوکنده اولگی سجدهدن باشینی کوتار گاج یینه بو تسبیحی اون مرتبه او قور مونک صوکنده ایکنچی سجدهده هم اون مرتبه بو تسبیحی او قور او شناق ایکنچی رکعده هم او چنچی و دورتنچی رکعده شول روشچه قیلور لکن رکوعده اول اوج مرتبه سبحان ربی العظیم دیور سجدهده هم اول اوج مرتبه سبحان ربی الاعلی دیور جمعی اوج بوز تسبیح بوله ابن المبارکدن ترمندی شول طریق روایت قیلغان بیک الوغ فضیلنلی و ثوابلی نماز فرصتی بولغان کشیگه همیشه او قماق تپوش فرصتی بولماغان کیش آید بر بولماسه یلده بر بولماسه عمرنده بر مرتبه او قور

✽ حاجت نمازی ✽

عبدالله بن ابی رضی الله عنه اینه دور رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایقادی دیور کشینک الله تعالی گه یایسه آدم او غلارندن بر کیش گه احتیاجی بولسه طهارت آلسون طهارتنی هم سنلرینی کورکام روشچه اداء قیلسون مونک صوکنده ایکی رکعت نماز او قسون صوکره الله تعالی گه ثنا رسول اکرم گه صلوات او قسون مونک صوکنده بو دعائی او قسون دعا او شبودر (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَسْئَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَرَفَائِمِ مَغْفِرَتِكَ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ أَمٍّ لَا تَدْعِي دُنْبَا الْأَعْفَرَةِ وَلَا هَمًّا الْأَفْرَجَةِ وَلَا حَاجَةً فِيمَارِضِ الْأَقْضِيَّتْهَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

✽ نمازی بوزا تورغان نرسه لر ✽

نمازی بوزا تورغان نرسه لر برنجی نماز او قوچی آدم نك نماز اچنده دنیا سوزینی سوبله شوی کیرک بلب و کیرک بلب ایچمه سوبله سون نمازی بوز و لور ایکنچی بوقلا و نماز او قوچی آدم نماز اچنده بوقلاسه بر نرسه گه طیانوب شول نرسه فی آلفانده یغلوب کینه رلک بولسه نمازی بوز و لور او چنچی نماز اچنده (آه) یایسه (آه) یایسه (آه) دیمک بوزادر (دورتنچی نماز اچنده قچوروب یغلاسه نمازی بوز و لور (مگر جننی یایسه تموغنی ذکر اینودن یغلاسه نماز بوز و لوماس) بیشنچی نماز او قوچی آدمنی نماز

اچنده بلان چاقسه بسم الله الرحمن الرحيم ديمب ايتسه نمازی بوزولور امام محمد
 قاشنده اما امام ابو یوسف قاشنده بوزولماس (لکن امام محمد قاشنده اوز بئى مالک
 بولمازى اختیارسز بسم الله الرحمن الرحيم ديب ايتسه نمازی بوزولماس آلتونچى نماز
 اوقوچى آدم که بر آدم (أَمَعَ اللهُ) ديسه يعنى ايا ايکنچى معهود بولغان ذات بارى
 نماز اوقوچى جوابك (لا اله الا الله) ديسه يعنى مقلد بولن عبادت قيلنمش ذات
 يوق مگور الله در بوضرتده نمازی بوزولور يدنچى نماز اوقوچى آدم که برشادلقنى
 موجب اينگان يايسه حسرتنى مرجب اينگان يايسه تعجبنى موجب اينگان نرسه بولن
 خبر بيورسه لر نماز اوقوچى اولسگى نك جوابك (الحمد لله) ديسه ايکنچى نك جوابك
 (لا حول ولا قوة الا بالله) ديسه اوقونچى نك جوابك (سبحان الله) ديسه بوضرتلرده نمازی
 بوزولور امام اعظم بولن امام محمد قاشنده اما امام ابو یوسف قاشنده بوزولماس سيکنچى
 نماز اوقوچى آدم نك ياننك بر آدم توچکمرسه نماز اوقوچى آدم بو آدنك عمننى ايسنه تشروى
 اوچون (الحمد لله) ديسه نمازی بوزولور تو قونچى نماز اوقوچى آدم نمازده توچکمرسه ايکنچى
 آدم (بِرَحْمَتِكَ اللهُ) ديسه نماز اوقوچى آدم آمين ديسه نمازی بوزولور اونونچى نماز
 اوقوچى آدم نك امامندان باشقه آدم که قرآننى فتح قيلوى نمازنى بوزار اما امامنه فتح
 قيلوى نمازنى بوزولماس (لکن امام غه نماز درست بولور اقى قدر قرأت اوقغان صوکنده فتح
 قيلسه فتح قيلوچينك هم نمازی بوزولور ديگانلر لکن درست روايتده نمازی بوزولماس
 اون برنچى امام بر آيتنن ايکنچى آيتکه کوچسه بر نماز اوقوچى آدم فتح قيلسه فتح قيلوچينك
 نمازی فاسد بولور اگر امام فتح قيلوچينك سوز بئى قبول ايتب فتح قيلغاچه اوقوسه کلسينك
 نمازی فاسد بولور اون ايکنچى نماز اوقوچى آدم نمازده بلب يايسه بلماينچه آشامه يايسه
 اچسه نمازی فاسد بولور اون اوچونچى عمل کثير (کوب عمل) نمازنى بوزار هر
 بر عمل که نماز اوقوچى غه قاراغوچى آدم بو عملنى اوقوچى نمازده توکلدر ديوشك قيلسه
 اول کوب عمل بولو اوشنفاق هر بو عمل کم عرفده عادتده ايکى قول بولن اشلنه تورغان
 بولسه گرچه بر قول بولنگنه اشله سه ده کوب عمل بولور اون دور تنچى نماز اوقوچى
 آدم بر صاوتدان آلوب ماى بولن مايلاسه يايسه بر قولنده ماى بولوب اول ماينى
 ايکنچى قولنده آلوب باشينى مايلاسه يايسه صاچينى تاراسه نمازی فاسد بولور لکن
 قولنده بولغان ماى بولن باشنه مسح قيلسه يايسه بر عضوينه مسح قيلسه ايکنچى قولى بولن
 ترقماسه نمازی فاسد بولماس (اون ييشنچى نماز اچنده خاتون کشى صبى بالاسنى يركلب
 ايچاک ايدرسه نمازی فاسد بولور اون آلتونچى صبى بالانماز اوقى تورغان خاتوننك
 ايچا کيشى بر مرتبه صوورسه هرت يقسه نمازی فاسد بولور سوت چقماسه نمازی فاسد

بولماس (نماز او قوجی آدم نماز اچندک باشندان چالمانی یایسه بور کینی آلوب بیورگد قویسه
 یایسه بیوردن آلوب باشینه کیسه یایسه کولما کینی کیسه بواشلرنی بر قول برلن اشله سه
 نمازی فاسد بولماس اون یدنچی نماز او قوجی آدم بر آدمنی بر قولی برلن یایسه قامچی برلن
 صوقسه نمازی فاسد بولور اون سیکز نچی حیوان استنه اطلانغان آدم اطلانغان حیوانی
 تیزرک بارسون او چون نماز او قغانک توتاشندان اوچ مرتبه صوقسه نمازی فاسد بولور
 اما بر مرتبه یایسه یکی مرتبه گنه صوقسه نمازی فاسد بولماس اون تو قز نچی نماز او قوجی
 آدم یکی آیاغینی حرکت لندرسه نمازی فاسد بولور اما بر آیاغینی غنه حرکت
 لندرسه نمازی فاسد بولماس یکر منچی نماز او قوجی آدم نماز اچنده مؤذن گه اچا بقنی
 نیت قیلوب اذان ایتسه نمازی فاسد بولور یکر می بر نچی نماز او قوجی آدم نماز اچنده
 الله تعالی ناک اسمینی ایشقوب (جَلَّ جَلَّاهُ) دیسه یایسه محمد صلی الله علیه وسلم ناک اسمینی
 ایشقوب (اللهم صل علی محمد و علی آل محمد) دیسه اچا بقنی نیت قیلسه نمازی فاسد بولور
 اگر اچا بقنی نیت قیلماسه نمازی فاسد بولماس نماز او قوجی آدم قولی برلن یایسه باشی
 برلن سلام قایتارسه یایسه نماز او قوجی آدم دن بر نرسه طلب قیلوب باشی برلن اشارت
 قیلسه نمازی فاسد بولماس اوشنداق نماز او قوجی آدم نماز اچنده (اللهم اکرمنی)
 دیسه یایسه (اللهم انعم علی) دیسه یایسه (اللهم اصلح امری) یایسه (اللهم ارزقنی)
 العافیة) دیسه یایسه (اللهم اغفر لی ولوالدی وللمؤمنین و المؤمنات) دیسه یایسه (اللهم
 اغفر لی ولوالدی) دیسه نمازی فاسد بولماس حاصل هر بر قرآنده یایسه حدیث ده
 بولغان سوزنی ایتسه نمازی فاسد بولماس یکر می ایکنچی (اللهم اغفر لعمی) دیسه یعنی
 ای الله منم آتام برلن بر تو غمه ایر قرداشمنی یارلقماغای ایدک یایسه (اللهم
 اغفر لی لخالی) دیسه یعنی ای الله منم آتام برلن بر تو غمه ایر قرداشمنی یارلقماغای
 ایدک دیسه نمازی فاسد بولور لکن (اللهم ارزقنی رؤیتک) دیسه یعنی ای الله اوزنی
 کورونی میکار رقلاندرغای ایدک معناسنده نماز بوزولماس یکر می او چو نچی نماز او قوجی
 آدم (اللهم ارزقنی دابة) دیسه یعنی ای الله یککامیوان رقلاندرغای ایدک یایسه (اللهم
 ارزقنی زوجة) دیسه یعنی ای الله میککاهاتون رقلاندرغای ایدک یایسه (اللهم اقص دینی)
 دیسه یعنی ای الله تعالی بور وچمنی اوتا گای ایدک بیه صورتلرده نمازی فاسد بولور
 یکر می دور تنچی نماز او قوجی آدم نماز اچندک معناسنی فهم قیلو قصدی برلن کتاب که
 قاراسه نمازی فاسد بولور یکر می بیشنچی نماز او قوجی آدم قرآن دان یایسه محراب که
 یازلغان یازودان او قوسه امام اعظم قاشنده نمازی فاسد بولور اما امامین قاشنده فاسد
 بولماس یکر می آلتونچی نماز او قوجی آدم بیوردن بر تاش آلوب بر قوشقه آطسه نمازی

فاسد بولور اگر نماز او نغانه قولنه تاش بولوب شول تاشنی آطسه نمازی فاسد بولماس
 یکر می ید نیچی نماز او قوچی آدم نماز اچنمه توتاشدن اوچ مرتبه یایسه اوچدن
 آرتوق بر اعضاسنی قاشوسه نمازی فاسد بولور اما امام بر یایسه ایکی مرتبه یایسه
 آرالارنک بر آرتوق اوچ مرتبه قاشوسه فاسد بولماس یکر می سکز نیچی نماز او قوچی
 آدم نماز اچنمه اوچ یایسه اوچدن آرتوق بت اوترسه یایسه بر بننی اوچ مرتبه یا که
 اوچ مرتبه دن آرتوق اوترسه نمازی فاسد بولور بواشنی توتاشدن قیلسه اما آرالارنک
 نمازنگ بر رکعتنی اوتارلک تورسه نمازی فاسد بولماس یکر می توقز نیچی نماز
 او قوچی آدم نماز اچنک اوزینک نمازده ایکانلگنی بلور اوچون حرفلرنی ایشندرب
 تاماق قرسه نمازی فاسد بولور او شنفاق قصدا قرأتدن عاجز بولودن باشقه تاوشینی
 کورگام ایند اوچون تاماق قرسه نمازی فاسد بولور او تو زنیچی نماز او قوچی
 آدم نماز اچنمه خاتوننی اوبسه کیرهک شهوت برلن کیرهک شهوتسز اوبسون نمازی
 فاسد بولور او تو ز بر نیچی نماز او قوچی آدمگه شیطان دنیا اشلرنن بر اشد و سوسه
 قیلسه و سوسه نی بنرو اوچون (لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ) دیسه نمازی فاسد بولور اگر شیطان
 آخرت اشلرنن بر اشد و سوسه قیلسه شول و سوسه نی بنرو اوچون (لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ)
 دیسه نمازی فاسد بولماس او تو ز ایکنچی نماز او قوچی آدم نمازده ایکانلگینی اوتوب
 ایکنچی کشیگه (السلام) دیسه مونک صوئند ایسنه تشوب سکوت اینسه نمازی فاسد
 بولور او تو ز اوچونچی نماز او قوچی آدم توتاشدن ایکی صف مقداری آطلاسه نمازی
 فاسد بولور اما بر صف مقداری آطلاغان صوئند بررکن اوتارلک قدر توقتاب تورب
 ینه بر صف قدری آطلاسه نمازی بوزولماس مگر مسجددن چغوب کیتسه بوزولور
 (او تو ز دور تنچی نماز او قوچی آدم نمازده صاغز چایسه نمازی فاسد بولور او تو ز
 بشنچی نماز او قوچی آدم نخود برر چاغی مقداری یا که نخود بور چاغی مقدارندن
 آرتوق بولغان تش آرالارنک فی طعامنی یوطسه نمازی فاسد بولور اما آندن کیم بولسه
 نمازی فاسد بولماس او تو ز آلتو نیچی نماز او قوچی آدم حرفلرنی ایشندرب صولاسه
 نمازی فاسد بولور اما نماز اچنک نچکرب یایسه کیر و لب حرفلر ظاهر بولسه نماز بوز-
 لماس او تو ز ید نیچی نماز او قوچی آدم نماز اچنمه (نعم) دیسه نمازی بوزولور
 اما نماز دن باشقه وقتده ده نعم دیورگه عادتلنگان بولوب نمازده اختیارسز تلندن
 نعم دیگان سوز صادر بولسه نمازی فاسد بولماس او تو ز سیکز نیچی نماز او قوچی
 نمازده تورات یایسه انجیل اوقسه نمازی فاسد بولور مگر اوقرغان نرسه سی ذکر
 بولسه او تو ز توقز نیچی نماز او قوچی نماز اچنک شعر اوقسه گرچه اول شعرده ذکر
 بولسه ده نمازی فاسد بولور قرقچی نماز او قوچی آدم تشاری آراسندن چمغان
 قاننی یوطسه آغزی تولورلق بولسه نمازی فاسد بولور اگر آغزی تولورلق بولماسه

نمازی فاسد بولماس قرق بر نیچی نماز او قوچی آدم آغز تولوونچه قصصه نمازی فاسد بولور اما آنندان کیم بولسه نمازی بوزولماس .

﴿ سهو سجده سی ﴾

نمازده نماز او قوچی آدم نمازنگ واجبلارنن بر واجبنی سهوا قالدرسه یا یسه بر رکعتنی قات قات قیلسه اوشبو صورتلرده سهو سجده سی قیلو واجب بولا سهو سجده سی بو ره وشچه قیلنور تمام نمازنی او قوب آخرض اولنور وشقه اولنور غاچ (التحیات) فی (عبد رسوله) که قدر او قغاچ امام بولسه بر یاغینه سلام بیرگان صوکنده ایکی سجده قیلور اگر بولاینچه یا لغز او قوچی بولسه هر ایکی یاغنه سلام بیرگان صوکنده ایکی سجده قیلور مونک صوکنده تشهد و صلواتنی و دعائی او قوب یا گادن سلام بیرر سجده سهو فرض نمازده ده نفل نمازده ده برابر امام غه اقلند قیلغان کشی که سهو سجده سی واجب ایته تورغان اشلرنی قیلسه ده سهو سجده سی واجب بولماس اوزینه ده هم امام غه سننلر مستحبلرنی فرضلارنی سهوا قالدر برلن سهو سجده سی لازم بولماس فرضنی سهوا قالدرسه نمازی فاسد بولور سننلرنی مستحبلرنی سهوا قالدرسه نمازی تمام بولور (سهو سجده سنه متعلق بولغان مسئله لر) (۱) نیچی نماز او قوچی آدم وتر نمازنگ قنوت دعاستنی اوننوب او قمای قالدرسه سهو سجده سی واجب بولور (۲) نیچی نماز او قوچی آدم اولگی یا یسه آخرض اولنور و شده اوننوب تشهد او قمای قالدرسه سهو سجده سی واجب بولور (۳) نیچی عید نمازلاریننی او قغاندن آلتی تکبیرلردن بوسنی اوننوب قالدرسه سهو سجده سی واجب بولور (بو آلتی تکبیرگه (تکبیر زوائد) دبلر (۴) نیچی قرأتنی فچقروب او قور واجب بولغان (۱) نمازلارده امام اوننوب یا شرن او قسه سهو سجده سی واجب بولور (۵) نیچی قرأتنی یا شرن او قور واجب بولغان (۲) نمازلارده امام اوننوب قرأتنی فچقروب او قسه سهو سجده سی واجب بولور (اما یا لغز او قوچی آدم که فچقروب قرأت او قلا تورغان نمازده یا شرن او قسه ده آقرون قرأت او قلا تورغان نمازده فچقروب او قسه ده سهو سجده سی واجب بولماس (۶) نیچی نماز او قوچی آدم قرأت او قماسدن بوردن اوننوب رکوع قیلسه یا یسه رکوع قیلماسدن بوردن اوننوب سجده قیلسه سهو سجده سی واجب بولور (۷) نیچی نماز او قوچی آدم اوننوب ایکنی رکعت که تورونی کیچنکرسه اوشنداق اوچوننی رکعت که تورونی کیچنکرسه سهو سجده سی واجب بولور (۸) نیچی نماز او قوچی آدم اوننوب بر رکعتده ایکی مرتبه رکوع قیلسه یا یسه اوچ مرتبه سجده قیلسه سهو سجده سی واجب بولور (۹) نیچی نماز او قوچی آدم اوننوب اولگی اولنوروشنی قالدرسه سهو سجده سی واجب بولور (۱۰) نیچی نماز او قوچی آدم ایکی رکعتلی نمازده اوننوب اوچوننی رکعت که تورسه یا یسه اوچ رکعتلی نمازده اوننوب دورتنیچی رکعت که تورسه یا یسه دورره رکعتلی نمازده اوننوب بیشنچی رکعت که تورسه مجرد توروی برلن سهو سجده سی واجب بولور

(۱) مثلا ایته اخشام ویسیع نمازلاری (۲) اولیه وایکندی نمازلاری

آخرض اولنورونی کچکترگانلکی اوچون لکن اوج رکعتلی یایسه دورت رکعتلی نمازده
 اولگی اولنورونی اونتوب اوچونچی یایسه دورتنچی رکعتکه تورهانک ایکی تزیینی
 بیوردن کوتارب بقرمگان بولسه کیوری اولنورور سهو سجداسی واجب بولماس اگر ایکی
 تزی بیوردن کوتارلنگان بولسه قیامغه توروب نمازینی تمام ایندرده سهو سجداسی قیلور
 آخرض اولنورونی اونوتقان صورتک قیامغه توروب آرتدرغان رکعتنی سجده برلن
 قیلدهسه یعنی سجده قیلسه فرض نمازی نفلکه ایله نر بونمازنی جفت اینت تمام قیلور
 اگر سجده قیلماسه کیوری اولتورورده آخرض اولنورونی کچکترگان اوچون سهو سجداسی
 قیلور (۱۱) نماز او قوچی آدم اولگی ایکی رکعتنک برسنک سورة فاتحه نی اونتوب
 قات قات او قسه سهو سجداسی واجب بولور (۱۲ نچی) نماز او قوچی آدم اونتوب رکوعک
 یایسه سجده ده یایسه تشهده قرآن او قسه سهو سجداسی واجب بولور (۱۳ نچی) نماز
 او قوچی آدم اونتوب سوکغی ایکی رکعتنک برسنک سورة فاتحه نی ایکی مرتبه او قسه یایسه
 سوکغی ایکی رکعتک فاتحهغه سوره قوشسه سهو سجداسی واجب بولور (۱۴ نچی) نماز
 او قوچی آدم اولگی اولنوروشک تشهده اوزرینه آرتدروب (اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ وَعَلَى
 آلِ مُحَمَّدٍ) دیسه اونتوب بالاتفاق سهو سجداسی واجب امام اعظم دان برور اینتک تشهده اوزرینه
 برکلهه یایسه برحرف کنه آرتدرسه ده اونتوب سهو سجداسی واجب دیگان (۱۵ نچی) نماز او قوچی
 آدم سوکغی ایکی رکعتک فاتحه او قمای سهوا تیک تورسه سهو سجداسی واجب بولور
 اگر قصدا تیک تورسه سهو سجداسی واجب بولماس (لکن امام ابو یوسف قاشنده
 اونتوب تیک تورسه ده سهو سجداسی واجب بولماس) (۱۶ نچی) نماز او قوچی آدم
 مثلا او یله نمازنگ ایکی رکعت او قغاج نماز تمام بولمادی دیو اونتوب سلام بیورسه مونک
 سوکغی ایسینه توشسه نمازنی تمام قیلورده سهو سجداسی قیلور (امامغه سهو سجداسی واجب
 بولسه اقتدا قیلغان کشیگه ده واجب بولور (۱۷ نچی) نماز او قوچی آدم نمازنی تمام
 اینتم و سلام بیوردم دیو ظن قیلوب آخرض اولنورونی بررکن اوتارلک قدر وقت
 اوزون قیلسه مونک سوکغی سلام بقرمگانلکی بلنسه سهو سجداسی قیلور (۱۸ نچی) سهو
 سجداسی قیلو لازم بولغان کشی سجده قیلورغه اونتوب سلام بیورسه سلام بقرگاج سیله-
 شماسدن یایسه قبله دن ایلمه سن بورون سهو سجداسی واجب ایگانینی ایسنه توشورسه
 سهو سجداسنی قیلور (۱۹ نچی) نماز او قوچی آدم قیام حالنگ افتتاح اوچون تکبیر
 اینتمو یوقمو دیو شک قیلوب فکرکه کینتسه اوزون وقتده فکر قیلسه مونک سوکغی
 تکبیر اینکانمن دیو بلسه ینه تکبیر اینتگانلکی گمانینه غالب بولسه بس تکبیر اینتسه
 واجب بولغان قرأتنی کچکترگانلکی اوچون یو کشیگه سهو سجداسی واجب بولور
 (۲۰) نمازنگ اولینه ایرشکان آدم اونتوب امام برلن برکه سلام بیورسه سهو سجداسی

واجب بولماس اما امامن صولك اونتوب سلام بېرسه سهو سجده سی واجب بولور (۲۱ نچى)
 نمازده فكرگه كيتو اگرده بېر كنى ادا دن منع قىلسه يايسه بېر واجبى اورنده ادا دن
 منع قىلسه سهو سجده سی واجب بولور اگېر بېر كنى يايسه واجبى اورنده ادا دن منع
 قىلماسه سهو سجده سی واجب بولماس (۲۲ نچى) نماز نك اولينه اېرشمگان آدم صوكندن
 قضا قىلغانده سهو سجده سنى واجب ايتە تورغان بېراشنى قىلسه سهو سجده سنى قېلور
 مصلى (نماز اوقۇچى) اوج تورلى مسبوق للاحق مدرك مسبوق امام بېرلن بېرگه نماز نك
 اولنه اېرشمگان كشى للاحق امام بېرلن بېرگه نمازنى باشلاغاچ صوكندن امام بېرلن
 بېرگه نمازنى تمام اوقى آلمان كشى مدرك نمازنى باشاندا آخريته قدر امام بېرلن
 بېرگه اوقغان كشى (۲۳ نچى) نماز اوقۇچى آدم نمازده شك قىلسه اوج ركعت مى
 اوقودم يايسه دوره ركعت مى دېر موندن بېرورون بېرگه شك قىلگان كشى بولماسه نمازنى
 باشاندا اوقور اگېر هېميشه شك ايدە تورغان كشى بولسه كوئلى بېرلن استار كوئلى نېچە
 ركعت اوقغانلقنى آرتوق كورسه شونك بويىنچە عمل قىلور مثلا ايكى ركعتلى نمازده
 بېر ركعت كنه اوقغانلقنى كوئلى آرتوق كورسه بېر ركعت دن حساب ايتب بېر ركعت
 قوشار و سهو سجده سی قىلور بېرورونك ايكى ركعت اوقغانلقنى كوئلى آرتوق كورسه
 تشهد اوقوب سلام بېرور و سهو سجده سی قىلور كوئلى بېرلنك توشماسه همه سنى بېر بېر كورسه
 آزي بېرلن عمل قىلور مثلا ايكى ركعتنى اوج ركعتنى اوقودم دېو شك قىلسه ايكى ركعت دن
 حساب قىلور و هكنا باشقه صورتلرده هم (۲۴ نچى) نماز اوقۇچى آدم فاتحه اوقماس
 دن بېرورون اونتوب سوره ارقى باشلاسه اولنگى يايسه ايكنچى ركعتده سهو سجده سی واجب
 بولور حتى سوره دن بېر حرف كنه فاتحه دن بېرورون اوقسه ده سهو سجده سی واجب ديگانلر
 (۲۵ نچى) بېر كشى ايكى ركعت نفل نمازى اوقسه سهو سجده سنى واجب ايتە تورغان
 اشنى قىلور سهو سجده سی قىلسه شول اوقغان ايكى ركعت نماز ينه ينه ايكى ركعت
 قوشماس بېر تقيد بېر قوشسه نمازى بوزولماس سهو سجده سنى قايتاندا قىلور (۲۶ نچى)
 مسافر آدم مثلا اويلا نماز ينى ايكى ركعت اوقسه سهو سجده سنى واجب ايتە تورغان
 اشنى قىلسه هم سهو سجده سی قىلسه مونك صوكنده مقيم بولورنى نيت قىلسه گرچه سهو سجده سی
 نماز نك اورطاسنك واقع بولور سببىلى باطل بولسه ده ايكى ركعت قوشوب نماز ينى تمام قىلور.

نمازده قرأت اوقۇچى نك زلة و خطالار ينىك حكم لرى

(قرأت اوقۇچى نك اوقغان قرأت ينىك زلت و خطا ينىك قاعده سی شول)
 قرأت اوقۇچى آدم نك اوقغان سوز ينىك مثلى قرآن ده بولماسه هم اول
 سوز نك معناسى قرآنده بولغان سوز نك معنى سنه توغرى كىلمه سه هم
 قرآنده بولغان سوز نك معناسى بېنونلاي اوزگار تسه بوندا ينى سوزنى اوقو بېرلن

نماز بوزلور بایسه قرأت اوقوچی آدمنک اوقوغان سوزینک مثل قرآنده بولماسه اول سوز بتونلای معناسز بولسه قرآن سوزی معناسنه یراق هیبده یاقن دیبده بولماسه بو صورتک هم نمازی فاسد بولور (اگرده قرأت اوقوچی آدمنک اوقوغان سوزینک مثل قرآنده بولسه اول سوزنک معناسی قرآنده مراد بولغان سوزنک معناسنن یراق بولسه لکن مراد بولغان سوزنک معناسی بتونلای اوزگارتمهسه بو صورتک هم امام اعظم قاشنک نماز فاسد بولا امام ابو یوسف قاشنک هم بعض مشایخ قاشنک فاسد بولی اگر قرأت اوقوچی آدمنک اوقوغان سوزینک مثل قرآنده بولماسه لکن قرآنده بولغان سوزنک معناسنی اصلا اوزگارتمهسه بو صورتک امام اعظم برلن امام محمد قاشنک نماز فاسد بولمی امام ابو یوسف قاشنک فاسد بولا (نماز اچنجه اوقولغان قرأت ده گی زلت و خطاغه متعلق بولغان مسئله لر) (۱ نچی) مسئله نمازده قرأت اوقوچی آدم (هَذَا الْغُرَابُ) اورنینه (هَذَا الْغُبَارُ) دیو اوقوسه نمازی فاسد بولور (۲ نچی) نمازده قرأت اوقوچی آدم (يَوْمَ تَبَايَسَ السَّرَائِرُ) اورنینه (يَوْمَ تَبَايَسَ السَّرَائِرُ) اوقوسه نمازی فاسد بولور (۳ نچی) نمازده قرأت اوقوچی آدم (قَوَّامِينَ) اورنینه (قِيَّامِينَ) اوقوسه امام ابو یوسف قاشنک نمازی فاسد بولا امام اعظم برلن امام محمد قاشنک فاسد بولی (نمازده قرأت اوقوچی آدم اوقوغان قرأتینک اعرابنک خطا اوقوسه گرچه اول سوزنی اعتقاد کفرنی موجب بولسه ده نمازی فاسد بولی دیگانلر بوسوز متأخرین سوزی اوشنداق نمازده قرأت اوقوچی آدم بو حرفنی ایکنچی حرف برلن آلماشدرب اوقوسه بو ایکی حرف بو مخرجن بولسه لار (سین) برلن (صاد) کبی یایسه مخرجلری یاقن بولسه (کاف) برلن (قاف) کبی بو صورتک نماز فاسد بولماس اما (ذال) اورنینه (ظ) اوقوسه یایسه (ظا) اورنینه (ضاد) اوقوسه نمازی فاسد بولور (ع نچی) نمازده قرأت اوقوچی آدم (فَلَا تَقْهَرْ) اورنینه (فَلَا تَنْكُرْ) اوقوسه نمازی فاسد بولماس (۵ نچی) نمازده قرأت اوقوچی آدم (لَا يَلْفُ قُرَيْشٍ) اورنینه (لَا يَلْفُ كُرَيْشٍ) اوقوسه نمازی فاسد بولماس (۶ نچی) مسئله نمازده قرأت اوقوچی آدم (لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارُ) اورنینه (لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارُ) یایسه (لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارُ) اوقوسه نمازی فاسد بولماس (وَالْعَادِيَاتُ ضَبْحًا) اورنینه (وَالْعَادِيَاتُ ظَبْحًا) اوقوسه نمازی فاسد بولور (۷ نچی) نمازده قرأت اوقوچی آدم (وَلَا الضَّالِّينَ) اورنینه (وَلَا الظَّالِمِينَ) یایسه (وَلَا الضَّالِّينَ) اوقوسه نمازی فاسد بولماس (وَلَا الضَّالِّينَ) اوقوسه نمازی فاسد بولور اما (غَيْرِ الْمَغْضُوبِ) اورنینه (غَيْرِ الْمَغْضُوبِ) یایسه (غَيْرِ الْمَغْضُوبِ) اوقوسه نمازی فاسد بولور (۸ نچی) نمازده قرأت اوقوچی آدم (طَلَعَهَا هُضِيمٌ) اورنینه (طَلَعَهَا هُدِيمٌ) یایسه (طَلَعَهَا هُضِيمٌ) اوقوسه نمازی فاسد بولور (۹ نچی) (بِظُلَامٍ لِّلْعَبِيدِ) اورنینه (بِنَّوَامٍ لِّلْعَبِيدِ) اوقوسه

نمازی فاسد بولور (۱۰ نجی) نمازده قرأت او قوجی آدم (فَطَّاعِلِيظًا الْقَلْب) اور نینه
 (فَضَاغِلْهُض الْقَلْب) او قوسه نمازی فاسد بولور اما (مُوتُوا بِغِيظِكُمْ) اور نینه (مُوتُوا بِغِيظِكُمْ
 او قوسه نمازی فاسد بولور اما (وَجَاءَكُمْ الْقَدِيرُ) اور نینه (وَجَاءَكُمْ النَّظِيرُ)
 او قوسه نمازی فاسد بولور (۱۱ نجی) نمازده قرأت او قوجی (فَقَرَضِي) اور نینه
 (فَقَرَضِي) او قوسه نمازی فاسد بولور (۱۲ نجی) نمازده قرأت او قوجی آدم
 (وَدُلَّتْ قُطُوفُهَا تَقْلِيلًا) اور نینه (وَدُلَّتْ قُطُوفُهَا تَضْلِيلًا) او قوسه نمازی فاسد بولور
 اما (تَضْلِيلًا) او قوسه نمازی فاسد بولور اما (۱۳ نجی) (فِي تَضْلِيلِ) اور نینه (فِي تَضْلِيلِ)
 او قوسه نمازی فاسد بولور اما (فِي تَضْلِيلِ) او قوسه نمازی فاسد بولور اما (۱۴ نجی) نمازده
 قرأت او قوجی آهم (أَنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ) اور نینه (أَلَا الظَّنَّ) او قوسه نمازی
 فاسد بولور اما (اداعوا به) اور نینه (اضاعوا) (به) او قوسه نمازی فاسد بولور اما
 او شنداق (مَنْ يَضِلُّ اللَّهَ) اور نینه (مَنْ يَضِلُّ اللَّهَ) او قوسه نمازی فاسد بولور اما
 او شنداق (فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ) اور نینه (فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ) او قوسه نمازی فاسد بولور اما
 (لَجَمِيعِ مَا دُرُونَ) اور نینه (هاضرون) او قوسه نمازی فاسد بولور اما او شنداق (إِنَّمَا أَضَلَلْنَا)
 اور نینه (أَضَلَلْنَا) او قوسه نمازی فاسد بولور اما (۱۵ نجی) (فَرَضَ فِيهِنَ الْحَجَّ) اور نینه
 (فَرَضَ فِيهِنَ الْحَجَّ) او قوسه نمازی فاسد بولور او شنداق (قَرَدَ) او قوسه بصورتده نمازی
 فاسد بولور (۱۶ نجی) (وَدَرُوا ظَاهِرَ الْأَنْمِ) اور نینه (رَطَرُوا) او قوسه
 بایسه (وَضَرُوا) او قوسه نمازی فاسد بولور (۱۷ نجی) نمازده قرأت او قوجی
 آدم (وَجَعَلُوا لِلَّهِ مَثَدْرًا) اور نینه (ظَرًّا) بایسه (ضَرًّا) او قوسه نمازی فاسد بولور
 (۱۸ نجی) نمازده قرأت او قوجی (وَتَلَدَّ الْأَعْيُنَ) اور نینه (وَتَلَدَّ الْأَعْيُنَ) بایسه
 (وَتَلَدَّ الْأَعْيُنَ) او قوسه نمازی فاسد بولور (نمازده قرأت او قوجی آدم اور نینه بیده وقف
 قیلسه اور نینه بیدردن باشلاسه نمازی فاسد بولور اما بعض علما قاشنده اکرده معناسی
 فاحش اور کار و برلن اور گارمه سه نماز فاسد بولور وَاَلَا فاسد بولور دیگانلر مثلاً نمازده
 قرأت او قوجی آدم (لَا إِلَهَ) دیووقف ایتریب (الْأَهْوَى) دیو باشلاسه بایسه (وَقَالَتِ الْيَهُودُ)
 دیووقف ایترسه (عزیر ابن الله) دیو باشلاسه بصورتلرده درست و اینده نمازی فاسد بولور اما
 نمازده قرأت او قوجی آدم سورنک آخرنده بولغان حرفنی ایکنچی سورگه توتاشدرب
 او قوسه اکثر علما قاشنده نماز فاسد بولور اما (أَيَا كُنْتُمْ) دیو بایسه (وَأَيَا كُنْتُمْ)
 دیو او قوسه نمازی فاسد بولور اما لکن بعض مشایخ ایتمکانلر قرأت او قوجی (کافی) اولسگی
 کلمه دن دیو اعتقاد قیلرب تلنده گنه و هل برلن او قوجاری بولسه نمازی فاسد بولور اما اگر
 قرآنده شولای (کافی) ایکنچی کلمه دن دیو اعتقاد قیلسه نمازی فاسد بولور (۱۹ نجی)

نمازده قرأت اوقوچی آدم (الحمد لله) اورنینه (الحمد لله) دیسه یایسه (قل هو الله احد)
 اورنینه (كل هو الله احد) دیسه حأ بولن کافتی اینورکه کوچی یتماسه نمازی فاسد بولماس
 اگر کوچی یتمسه نمازی فاسد بولور اوشنداق (قل اعوذ) اورنینه (قل اعوذ) دیسه یایسه
 (فَسَامُ صَبَاحُ الْمُنْتَرِينَ) دیو (ذال) نك آستی بولن اوقسه نمازی فاسد بولماس
 نمازده قرأت اوقوچی آدم هر حرف آرترترب اوقسه معنای اوزگارتمهسه نمازی
 فاسد بولماس اگر معناسی اوزگارتمه نمازی فاسد بولور (۲۵ نجی) نمازده قرأت
 اوقوچی آدم (والقرآن الحکیم وانك لمن المرسلین) دیو واو آرترترب اوقسه یایسه
 (وان سعیکم لشنی) دیو واو آرترترب اوقسه بعض عالملار قاشنده نمازی فاسد
 بولا بعض عالملار قاشنده فاسد بولمی دیگانلر اگرده نمازده قرأت اوقوچی آدم
 اصل کلمه دن بولغان بر حرفتی کیمتسه هم اوزگارسه و بوزلعه امام اعظم بولن امام محمد
 قولینه قاراغانده نمازی فاسد بولا .

﴿تلاوت سجده سی﴾

تلاوت سجده سی قیلونك کیفیتنی تلاوت سجده سی قیلغانده نماز اوقورغه کرشکان وقتکغی کبی
 طهارتلی بولوب قبله غه قارش بولوب بور وشچه نیت قیلور (نَوَيْتُ أَنْ أَسْجُدَ سَجْدَةً
 التَّلَاوَةِ مُتَوَجِّهًا إِلَى الْكَعْبَةِ) دیو موندن صوگ قولینی کوتارما ینچه الله اکبر دیو سجده گه
 تشار سجده ده اوج مرتبه (سبعان ربی الاعلی) دیوب سجده الله اکبر دیو توروب
 سلام بیرماینچه وتشهک اوقماینچه اوشبو دعائی اوقور (سَجَدْتُ لِلرَّحْمَنِ وَآمَنْتُ بِالرَّحْمَنِ
 فَأَغْفِرْ لِي ذُنُوبِي يَا رَحْمَنُ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ) دیو دعا قیلور سجده
 آینلری بزنگ قاشمزده اون دورت آیت (۱ نجی) اعراف سوره سینگ آخرنک (۲ نجی)
 رعد سوره سنک (۳ نجی) نجل سوره سنک (۴ نجی) اسرا سوره سنک (۵ نجی) مزیم سوره سنک
 (۶ نجی) حج سوره سینگ اولنده بولغان سجده امام شافعی قاشنده حج سوره سنک گی
 ایکنجی سجده هم تلاوت سجده سنک (۷ نجی) فرقان سوره سنک (۸ نجی) نمل سوره سنک
 (۹ نجی) الم تنزیل سوره سنک (۱۰ نجی) صاد سوره سنک (۱۱) فصلت سوره سنک (۱۲ نجی)
 (والنجم) سوره سنک (۱۳ نجی) انشقاق سوره سنک (۱۴ نجی) اقرأ سوره سنک تلاوت
 سجده سینگ و چوبینه دلیل حدیث رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایته (اذْأَقْرَأُ ابْنُ
 آدَمَ السَّجْدَةَ اَعْتَزَلَ الشَّيْطَانُ يَبْكِي يَقُولُ يَا وَيْلَاهُ أَمْرُ ابْنِ آدَمَ بِالسُّجُودِ فَسَجَدَ فَلَهُ الْجَنَّةُ
 وَأُمِرْتُ بِالسُّجُودِ فَأَبَيْتُ فَلِيَ النَّارُ) یعنی هر قایچان آدم اوغلی سجده قیلسه ایمیس
 آبرورلوب ایتور ایکان نی حسرت و نی اوکنچ میکا آدم بالاسی سجده بولن بیورلغاچ
 سجد قیلک بد اوجماغلی بولدی مین سجده بولن بیورلغاچ سجده دن باش تارتیمون
 تموغلی بولدم دیو بو حدیث دن جواب آکلانوی بو طریق چونکه هر قایچان حکیم حکیم

بولماغان آدم دن برسوزنی حکایت قیلوبیک انکار قیلماسه بوسوزنک درستی لکنه دلیل بولامونک
 هم رسول اکرم ایلیمس دن حکایت قیلدی انکار ایتمادی تلاوت سجده سینک و جوینه
 ایکنجی دلیل سجده آیتارینک بعضی صریحاً امر بعضی مؤمن بولماغان آدمک سجده دن
 باش تارتولارندن حکایتی متضمن بعضی پیغمبرلرنک و ایند گور آدملرنک و فرشته لرنک
 سجده قیلولارندان حکایت البته امر و چوب او چون هم پیغمبر لر گه و ایند گور آدملر گه
 و فرشته لر گه اقلند واجب اوشنداق مؤمن بولماغان آدملرنک اشلرینه مخالفت قیلو
 واجب لکن بود دلیل لر ظنی بولغانلیقی او چون بود دلیل لر برلن ثابت بولغان تلاوت سجده سی
 واجب بولافرض بولی تلاوت سجده سی سجده آیتنی او قغان کشی گه هم ایشنگان کشی گه
 واجب بولا کیره ک ایشتون قیلسون کیرک قصد قیلماسون دخی امام او قو برلن امام غه
 او یوغان کشی گه واجب بولا گر چه ایشتماسه ده لکن امام تلاوت سجده سنی قیلماسه او یوغان
 امام غه ده هم او یوغان کشینک اوزینه ده واجب بولماس) تلاوت سجده سنی بوزا تورغان
 کشینک قیلماس گر چه ایشنگان بولماسه ده اما امام غه او یوغان کشی تلاوت سجده سنی او قوسه
 نمازنی بوزغان نرسه لر تلاوت سجده سنی هم بوزارلار مثلاً سویله شو بوزا قچقروب کلور بوزا باشنی
 سجده دن کوتار مسمن بورن حدث پیدا بولوبوزا) تلاوت سجده سنه متعلق بولغان مسئله لر
 برنجی مسئله برکشی تلاوت سجده سنی نماز او قوچی آدممن ایشتمسه نماز او قوچی آدم
 تلاوت سجده سنی قیلماسن بورون ایشنگان کشی اقلند قیلسه نماز او قوچی برلن
 بر گه تلاوت سجده سنی قیلور (۲نجی) برکشی نماز او قوچی آدممن تلاوت سجده سنی
 ایشتمسه نماز او قوچی تلاوت سجده سنی قیلغان صوکنک اقلند قیلسه اگر تلاوت سجده سی
 او قلغان آیتنه اقلند قیلوب رکوع گه ایرشسه تلاوت سجده سی ساقط بولور (۳نجی) هر
 سجده کم نماز اچنده واجب بولوبیک نماز اچنده او تالمسه اول سجده فی منگو قضا قیلنماس
 (۴نجی) برکشی نماز اچندک سجده آیتنی او قوسه رکوع قیلسه کیرک تلاوت سجده سنی نیت قیلسون
 کیرک قیلماسون نماز او چون سجده قیلسه تلاوت سجده سی ساقط بولورا کر سجده آیتنی او قغان
 صوکنک اوچ آیتندن آرتوق او قغان بولسه اما اوچ آیتدن آرتوق او قغان بولسه رکوع قیلو برلن
 و نماز او چون سجده قیلو برلن گنه تشمی قصدا اوزینه بر سجده کیرک (۵نجی) سجده آیتنی
 عربچه او قلسه ایشنگان آدم گه تلاوت سجده سی واجب بولا گر چه خبر بیرکان ده فهم قیلماسه ده
 (۶نجی) سجده آیتنی فارسی تلی برلن او قلسه ایشنگان کشی گه تلاوت سجده سی واجب بولا
 اگر خبر بیرگانده فهم قیلسه فهم قیلماسه واجب بولی (۷نجی) تلاوت سجده سی ایشنگان
 کشی گه واجب بولی کر چه سجده آیتنی او قلغان مجلسک بولسه ده (۸نجی) بر مجلسه بر سجده
 کفایه قیلور کیرک اوقب تمام قیلغاندن صوکنک سجده قیلسون کیرک بعضمنی او قوغاندن

صوگن سجدہ پیلسون (۹ نجی) برکشی سجدہ آیتنی تورلی مجلس اوقسہ پایسہ بر مجلس
 تورلی آیتنی اوقسہ حاصل مجلس باشقہ بولسہ پایسہ آیت باشقہ بولسہ فی قدر اوقسہان بولسہ
 شول قدر تلاوت سجدہ سی واجب بولور (۱۵ نجی) مجلسنک اوزگاروی حقیقہ بولا پایسہ
 حکما بولا حقیقہ بولوی بر مکاندن ایکچی مکانغہ کوچو برلن بولور حکما بولغانی بر عملدن
 ایکنچی عمل گہ کرشو برلن بولور مثلا برکشی بر آدوم پایسہ ایکی آدوم آطلاسه پایسہ
 برلقمہ یا ایکی لقمہ آشاسہ پایسہ بر جوطم اچسہ پایسہ ایونک یا کہ مسجدنک بر
 پوچماغندن ایکنچی پوچماغنه کوچسہ پایسہ سلام قایتارسہ پایسہ توچکرگان کش گہ
 جواب بیرسہ بو صورتہ مجلس ہمیشہ برنی قدر سجدہ آیتنی اوقسہده بر سجدہ کفایہ
 قیلور (۱۱ نجی) برکشی اوج آدوم یا کہ آندان آرتوق آطلاسه پایسہ اوج لقمہ یا کہ
 آندان آرتوق آشاسہ پایسہ کوب سوزلر سوزلہسہ پایسہ اوج جوطم یا کہ آندان
 آرتوق اچسہ پایسہ آغاچنک بر بوطاغندن ایکنچی بوطاغنه کوچسہ بو صورتلردن
 مجلس باشقہ بولاس فی قدر سجدہ آیتنی اوقسہ شول قدر سجدہ واجب بولا (۱۲ نجی) اگرده
 سامع ایشنوی نیک مجلس باشقہ بولسہ اوقسہان آدملر مجلس باشقہ بولماسہ سامع فی قدر سجدہ
 آیتنی ایشتسہ شول قدر سجدہ قیلولازم بولور اگرده سجدہ آیتنی اوقسہان کشینک مجلس
 باشقہ بولسہ ایشنگان کشینک مجلس باشقہ بولماسہ بعض عالمقات قات سجدہ لازم دیگانلر
 بعضی لار برکنہ سجدہ لازم دیگانلر فنوی صوگنی سوزگہ صاحب ہادیہ قاضیخان قولی
 (۱۳ نجی) امام غہ قرآنی خفیہ اوقولاتورغان نمازلارده اوشنداق جمعہ وعید نمازلارونک
 سجدہ آیتنی اوقومکروہ مگر سجدہ آیتنی سورہنک آخرنہ بولسہ اوقومکروہ بولماس چونکہ
 نمازنک رکوع وسجدہ سی برلن تلاوت سجدہ سی ساقط بولور (۱۴ نجی) نمازده سورہ
 اوقسغاندہ یا لغز سجدہ آیتنی گنہ قالدروب اوقومکروہ بولور سجدہ دن قاجوکبی
 بولغانلقی اوجون لکن یا لغز سجدہ آیتنی گنہ اوقومکروہ بولماس

﴿ امامت و جماعت نمازی ﴾

جماعت نمازی بعضیلار قاشندہ مؤکدہ بعضیلار قاشندہ واجب جماعت نمازندان قالونی
 مباح قیلاتورغان سببلر (۱ نجی) تیمم فی مباح قیلاتورغان آدور (۲ نجی) قولنک و آیاقنک
 خلافتدان کیسامش بولوی (۳ نجی) فالج آوروی (۴ نجی) قوتلی یغور (۵ نجی) آیاق
 آستنی نیک بیک بالچق بولوی (۶ نجی) بیک قاطی صالقونلق (۷ نجی) بیک قاطی قارانغولنی
 (۸ نجی) بوروج اییاسی آدمنک اوتاودن عاجز بولغاندہ بوروج بار آدمدن باشرنوی
 (۹ نجی) جرگہ قادر بولماو (۱۰ نجی) جرماسلک درجہده کوزنک ضعیف بولوی امامت
 ترتیبی امام بولور اوجون اول عالم بولغان کش آرتوق شریعتی بلودہ برابر بولسالار
 قرأت کہ ماہر کش آرتوق قرأت بلودہ ہم برابر بولسالار تقواراق کش آرتوق

تقولقدھم برابر بولسەلار يامدە الوغ بولغان كشى آرتوق باش دەھم برابر بولسالار خەلقە
 كوركامراك كشى آرتوق خەلقەھم برابر بولسەلار تسدە كوركامراك كشى آرتوق بو آلطى
 صفتدەھم برابر بولسەلار قرغە سالو آرتوغراق امامنى مكر وہ بولغان كشىلر برنجى فاسق
 نك امام بولوى مكر وہ (۲نجى) قلنك امام بولوى مكر وہ (۳نجى) اعرابى بدوى نك امام
 بولوى مكر وہ (۴نجى) زنادان توغان بالانك امام بولوى مكر وہ (۵نجى) مبتدع يعنى اهل
 السنة والجماعت نك اعتقادينك خلافتى اعتقاد قىلوچيلار نك امام بولوى مكر وہ اگر
 مبتدع نك اعتقادى كفرنى واجب ايتسە امامنى اصلاً جائز توكل

﴿ اقتداء درست بولغان كشىلر ﴾

(۱نجى) ايرنك خاتون غە اقتداسى درست توكل (۲نجى) ايرنك صبى غە اقتداسى درست
 توكل مگر تراويح نمازئە اور ياشئە گى صبى غە اقتداء درست ديگانلر (۳نجى) عقللى
 آدم نك معذره گە يعنى بروقت عقللى بروقت عقلسىز بولغان آدمگە اقتداسى درست توكل
 (۴نجى) قرأت بلوچى آدم نك نماز درست بولماسلق درجە دە قرأت بلوى تورغان آدمگە اقتداسى
 درست توكل (۵نجى) قرأت بلوى تورغان آدم نك تلسوكشىگە اقتداسى درست توكل (۶نجى)
 عورق ارتليگان آدم نك عورق آچق آدمگە اقتداسى درست توكل (۷نجى) اشارت برلن او قىمى
 تورغان آدم نك اشارت برلن او قوچى آدمگە اقتداسى درست توكل (۸نجى) اولتوروب اشارت
 برلن او قوچى آدم نك چالغان يايىسە يانى اوزرينه ياطوب اشارت برلن او قوچى آدمگە اقتداسى
 درست بولماس (۹نجى) جراحتىن پاك بولغان آدم نك عذر ايداسى بولغان آدمگە اقتداسى
 درست بولماس (۱۰نجى) بر عذر ايداسى بولغان آدم نك ايكنچى عذر ايداسى بولغان
 آدمگە اقتداسى درست بولماس عذرلر بر بولسە برسنىنك ايكنچىسىنە اقتداسى درست
 بولور (۱۱نجى) فرض نماز او قوچى آدم نك نفل نماز او قوچى آدمگە اقتداسى
 درست بولماس (۱۲نجى) بر فرض نماز او قوچى آدم نك ايكنچى فرضى او قوچى آدمگە
 اقتداسى درست بولماس مثلاً برسى اويله او قوچى بولسە برسى ايكندى او قوچى بولسە
 (۱۳نجى) طواف نك ايكى ركعت نمازىنى او قوچى آدم نك برسنىنك ايكنچىسىنە اقتداسى
 درست بولماس (۱۴نجى) بر نذر نمازى او قوچى آدم نك ايكنچى نفل نمازىنى او قوچى
 آدمگە اقتداسى درست بولماس لىكن برسى نذر اينگان سوگندە ايكنچىسى ميندە سىن اينگان
 نذر نذر نى ايندم ديسە يعنى نذرلرى بر بولسە برسنىنك ايكنچىسىنە اقتداسى درست بولور.

﴿ اقتداسى درست بولغان كشىلر ﴾

(۱نجى) اويله سوگنداضى سننى او قوچى آدم نك اويله دن بورون سننى او قوچى غە
 اقتداسى درست بولور ۲نجى يسيع نمازىنك سننى او قوچى آدم نك تراويح نمازىنى او قوچى
 آدمگە اقتداسى درست بولور (۳نجى) وترنى واجب ديوا اعتقاد قىلغان كشىنك ممد بن الفضل
 قاشئە وترنى سنت ديوا اعتقاد قىلغان كشىگە اقتداسى درست بولور لىكن بعضيلار بوسورتدە
 درست توكل ديگانلر (۴نجى) آيق يوب نماز او قوچى آدم نك چينك اوزرينه مسع

قیلوب نماز او قوچی آدم گه اقتداسی درست (۵نچی) طهارت برلن نماز او قوچی آدم ننگ
 تیمم صوغب نماز او قوچی آدم گه اقتداسی درست بولور (۶نچی) آیاق اوزره باصوب
 نماز او قوچی آدم ننگ اولتورب نماز او قوچی آدم گه اقتداسی درست بولور (۷نچی)
 آیاق اوزره توغری باصوب نماز او قوچی آدم ننگ رکوع گه بوگلسگان مقداری
 بوکری بولغان آدم گه اقتداسی درست بولور .

(ایر برلن خاتونلار ننگ برابر بولوینک نمازنی بوزوینک شرطلاری)
 برنچی شرط محادی بولغان خاتون بالغه بولسه یایسه صبییه بولوبنک مشتهیه بولسه مثلا
 توقز یاشندک بولسه کیرهک آرق و کیرهک سیمز بولسون یایسه سیمز یا یمدی یاشندک
 بولوب سیمز بولغانک شوندا این خاتون ننگ ایرگه محادی بولوی نمازنی بوزار (۳نچی)
 شرط خاتون ننگ نمازنی تعقل قیلغان بولوی اگر خاتون نمازنی تعقل قیلماسه اول
 خاتون ننگ ایرگه محادی بولوی نمازنی بوزماس (۳نچی) محادی بولغان خاتون ننگ ایرگه
 محادی بولوی بررکن ادا قیلورلک وقت بولمق (۴نچی) خاتون ایرگه محادی بولغان
 نماز رکوع وسجود اییاسی بولغان نماز بولماق اما جنازه نمازنی یایسه تلاوت سجد سنک
 خاتون ایرگه محادی بولسه اول نماز لار باطل (یعنی فاسد) بولماس (۵نچی) ایر برلن خاتون
 آراسنک نماز ننگ تحریمه ده مشترک بولوی یعنی خاتون تحریمه سنی ایر تحریمه سینه بنا
 قیلور یایسه ایر برلن خاتون تحریمه لر یعنی اوچونچی کشی تحریمه سینه بنا قیلورلار
 بس ایر برلن خاتون ایکسی بر نمازنی یا لغزیا لغز او قوسالار یایسه برس امام غه اقتدا
 قیلوب ایکنچسی اقتدا قیلماسه بو صورتلرده محادی بولو نمازنی بوزماس (۶نچی)
 نماز ننگ ادا ده مشترک بولوی یعنی ایر خاتون غه امام بولور یایسه ایکسینه ادا ده اوچونچی
 کشی امام بولور (۷نچی) ایر برلن خاتون ننگ اورتی بر بولمق اما برس بیوک اورتی بولوب
 برس قوبان اورتی بولسه محادی بولو نمازنی بوزماس (۸نچی) شرط جهت بر بولمق اما جهت
 باشغه بولسه مثلا ایر برلن خاتون هر ایکسی کعبه اچنک او قوسالار هر برس ایکنچسی قاراغان
 جهت ننگ خلافتنه قاراسه بو صورتک محادی بولو نمازنی بوزماس (۹نچی) ایر برلن خاتون
 آراسنک پرده بولماس سزاق اگوده ایر برلن خاتون آراسنک پرده بولسه مثلا باغانا بولسه
 بو صورتده محادی بولو نمازنی بوزماس (۱۰نچی) ایر خاتون غه امام بولونی قصد
 قیلمق اگوده ایر خاتون غه امام بولونی قصد قیلماسه محادی بولو نمازنی بوزماس .

(امام قیله اغانده اقتدا قیلغان قوم قیلمی تورغان بش تورلی اش)
 برنچی قنوت دعاسی (۲نچی) ایکس عید تکبیرلری (۳نچی) قعدۀ اولی یعنی اولگی اولنور و
 (۴نچی) تلاوت سجد سی (۵نچی) سه وسجد سی (امام قیلغانده اقتدا قیلغان قوم قیلمی
 تورغان دورت تورلی اش) برنچی امام بر سجدنی آرتدسه قوم امام غه ایارماس (۲نچی)
 امام ایکس عید تکبیرلرنده اقوال صحابه اوزرینه آرتدسه قوم امام غه ایارماس (۳نچی)
 امام جنازه نمازنده دورت تکبیر اوزرینه آرتدسه اقتدا قیلغان قوم امام غه ایارماس

(۴نچى) امام بىشچى ركعتكە سەھوا تۈرسە اقتدا قىلغان قوم ايارماس امامنى اولتورۇپ كىتب تورۇر اگر امام دورت ركعت او قوغاچ اولتورغان بولسە شول صورتدە امام بىشچى ركعتنىڭ سەجىدە سنى قىلماينچە كىرى اولتورسە قايتادان تشهت او قماى امام دە قوم دە سلام بىرر اگر امام بىشچى ركعت اوچون سەجىدە قىلسە قوم بىرر نمازنى تمام قىلارلار شول صورتدە امام دورت ركعت صوگندە اولتورماغان بولسە بىشچى ركعت اوچون سەجىدە قىلماغان بولسە كىرى اولتورسە اقتدا قىلغان قوم امامغە ايارر اگر بىشچى ركعت اوچون سەجىدە قىلسە كىسىنىڭ نمازى فاسد بولور .

(توقز تورلى اش امام قىلماغاندە هم اقتدا قىلغان قوم قىلور)
 (۱نچى) تكبىر تەرىمە دە ايكى قولنى كوتارو امام كوتارماس دە قوم كوتارر (۲نچى) امام سورە فاتحە دە بولغان دە ثنا او قو امام ترك قىلسە دە قوم ترك قىلماس (۳نچى) ركوع تكبىرى (۴نچى) سەجىدە تكبىرى بو ايكى تكبىرنى امام قالدورسە دە قوم قالدورماس (۵نچى) ركوع بولن سەجىدە تەسبىحى امام بو ايكىسىنىڭ تەسبىجلارونى قالدورسە دە قوم قالدورماس (۶نچى) تشهت او قو امام تشهتنى قالدورسە دە قوم قالدورماس (۷نچى) سلام بىرر امام سلامنى قالدورسە دە قوم قالدورماس (۸نچى) (سمع الله لمن حمده) دىگان سوز امام قالدورسە دە قوم قالدورماس (۹نچى) تشرىق تكبىرى امام قالدورسە دە قوم قالدورماس .

(باب قضاء الفوات)

(وقتندە او قلمى قالغان نمازلارنى قضا قىلو بىانندە)

ترتيب اياسى بولغان آدم يعنى عمرندە آلتى يا كه آنمان كىم نمازى قضاغە قالغان كىشى بر نمازنى قضاغە قالدورسە كىرك عنر بولن كىرك عنرسز شول قضاغە قالغان نمازنى وقتىه نمازدان بورون قضا قىلماق فرض آنك اوچون قضانمازى بولن وقتىه نماز آراسندە هم قضاغە قالغان نمازلار آراسندە بىزنىڭ قاشك ترتيب فرض بر آدم استندە قضانمازى بولغان نىنى بلە تورۇپ وقتىه نمازنى اوقسە امام محمد بولن امام ابو يوسف قاشندە نمازى فاسد بولور امام اعظم قاشندە بو نماز موقوف بولور بو قضاغە قالغان بر نمازى ايسندە بولاتورۇپ آلتى نماز اوقوسە نمازلارى درست بولوب اورلور آلتى نمازدان كىم اوقوسە نمازلارى فاسد بولور (صورة مسئلة) مثلا بر آدم اوپلە واىكندى واخشام ويسيع هم ايكنچى كوننىڭ ابرقە نمازىنى اوقوسە يعنى بىش نماز اوقوسە بو كىشىنىڭ قضاغە قالغان اولگى كوننىڭ ابرتە نمازى بولسە بو آلتى نمازنىڭ هر قايسىنى اوقوغاندە بو قضاغە قالغان نمازى ايسندە بولسە بو اوقوغان بىش نمازى فاسد بولا لىكن موقوف قضاغە قالغان اولگى كوننىڭ ابرتە نمازىنى قضا قىلماستىن بورون ايكنچى كوننىڭ اوپلە نمازىنى اوقوسە ايكنچى كوننىڭ اوپلە سىندە هم بىش نماز بىنە درست بولوب اورلە اگوردە ايكنچى كوننىڭ اوپلە

نمازینی او قیامسان بورون اولگی کوننک قضاغه قالغان ایرته نمازینی قضا قیلسه
 بش نمازیده فاسد بولوب اولره بر نماز بش نمازنی درستلی و بر نماز بش نمازنی فاسد
 قیله دیگان مسئله اوشمو بش نمازنی صحیح اینکان نماز ایکنچی کوننک اوله سی بولا
 اکرده اولگی کوننک قضاغه قالغان ایرته نمازندان بورون او قیلسه بش نمازنی فاسد
 قیلغان نماز اولگی کوننک قضاغه قالغان ایرته نمازنی بولا ایکنچی کوننک اوله نمازندان
 بورون قضا قیلسه (قضا نماز برلن وقتیه نماز آراسنک ترتیبنی توشره تورغان نوره لر)
 برنجی قضاغه قالغان نمازنی اونو ترتیبنی توشره ایکنچی وقت تار بولو قضا نماز برلن
 وقتیه نمازنی صیدرماسه اوچونچی قضاغه قالغان نمازنی کوب بولوی مثلا قضاغه
 قالغان نماز آلتی بولوب آلتونچسی نئکه وقتنی چقسه (قضاغه قالغان نمازلار ایکی
 تورلی قدیمه یعنی ایسکی بولغانی بار جدیده یعنی یاگی بولغانی بار قضاغه قالغان
 نمازلار یاگی بولوب کوب بولسه بالانفاق ترتیب توشر اما قضاغه قالغان نمازلار ایسکی
 بولسه بعضیلار ترتیب توشه بعضیلار توشه دیگان مثلا بر آدم ننگ بر آی نمازنی او قولمای
 قالسه یعنی بر آی نماز او قیامسه مونک صونک بواشینه بیگ او کتوب نماز او قورغه
 کوشسه ینه بر نمازنی قالدرسه هم بر نماز او قوسه قضاغه قالغان نمازلارنی او قیامسه بو
 یاگی قضاغه قالغان بر نمازنی ایسنده بولسه بعضیلار بو وقت نماز درست توکل دیگانلر
 چونکه بو کشی ترتیب اییاسی برلوندان چقغانی یوق لکن بعضیلار بو نماز درست دیگانلر
 فتوی درست بولوینه و بر آدم بر آی قضاغه قالغان نمازنی قضا قیلسه فقط بش نماز قالسه
 بش نماز قالغانی ایسنده بولا تر و ب وقتیه نماز او قوسه بعضیلار قاشنده بو نماز درست
 توکل چونکه بو کشی ترتیب اییاسی بعضیلار قاشنده درست چونکه ساقط بولغان ترتیب
 کیری قاینمی دیلر فتوی هم در سنلگنه دیگانلر (قضاغه متعلق بولغان مسئله لر)
 برنجی مسئله بر کشی بر کیچه و کوننک نمازدان بر نمازنی قضاغه قالدرسه قایسی نماز
 ایکانینی اونوتسه احتیاط اوچون بو کشی گه بر کیچه و کوننک نمازنی قضا قیلولازم بولور
 (۲نجی) مسئله بر آدم ایسکی کیچه و کوننک نمازدان ایکی نمازنی او قیامی قالدرسه
 قایسی نمازلار ایکانینی اونوتسه تحری قیلوبنده تا بماسه احتیاطا ایکی کونگی نمازنی
 قضا قیلور او شفاق اوچ کیچه و کوننک نمازنی قضاغه قالدرسه و دورت کیچه
 و کوننک نمازدان دورت نمازنی قضاغه قالدرسه قایسی نمازلار ایکانینی بلماسه احتیاط
 اوچون اولگی صورتده اوچ تا اولک ایکنچی صورتده دورت تا اولک نمازنی قضا قیلور
 عمر بن ابی عمر و ایته امام محمد دن صور ادم دی بر کشی بش وقت نمازدان بر سجده نی
 قالدرسه قایسی نمازدان قالدرغانین بلماسه نی قیلور دیو امام محمد بش وقت نمازنی
 اعاده قیلور دیدی شوندان صونک صور ادم دخی بش تا اولک نمازدن بش نمازنی قالدرسه نی

قیلور دیوبش تاو لک نمازنی قضا قیلور دیدی (۳نچی) بر صبی بسبع نمازینی او قو غاچ
 تالک توغماسدان بورون بالغ بولسه بسبع نمازینی قایتادان او قور بومسئله محمد بن
 الحسن نکی واقعه سی محمد بن الحسن امام اعظم دان بو مسئله نی صور اغاچ امام اعظم
 شول طریق فتوی بیرگان امام محمد بن الحسن بسبع نمازینی قضا قیلغان (۴نچی) بر آدم نکی
 سلامت وقتک نمازلاری قضاغه قالسه آورو حالنده قضا قیلماقچ بولسه حالی یتکناچه
 قضا قیلور یعنی تیمم صوغوب یا یسه اولتوروب یا یسه اشارت برلن موندان صو ک سلامتلسه ده
 قضا قیلغان نمازلارنی قایتادان او قولازم بولماس (۵نچی) قضاغه قالغان نمازلارنی
 گناهنی یا شر و اوچون ا بوده قضا قیلو آرتوق (۶) بر کشی بر نمازنی او قودمه و یا یوقمه
 دیوشک قیلسه شک قیلغان وقتده نماز نکی وقتی چقماغان بولسه اول نمازنی او قور
 وقتی چقغان بولسه قضا قیلولازم بولماس (۷نچی) بر آدم اجل معهود ایرشب اولسه استنبه
 نمازلار قالسه اول نمازلار فدیسه اوچون معین مال برلن وصیت ایتکان بولسه میت که
 وارث بولغان ولی نماز اوچون هم وتر نمازی اوچون او شنداق روز سی قالغان
 بولسه هر بر کون روز سی اوچون دورت قداق بغدای یا یسه سیکز قداق آرپا
 یا که خرمایر یا یسه بلار نکی قیمتلرینی بیرر ا گرمیت وصیت ایتکان بولسه اختیار لاری
 برلن وارثلاری بیرسه لر درست بولور (۸نچی) بر آدم نکی قضاغه قالغان نمازلاری
 کوب بولوب ایتکان وصیتی کفایه قیلورلق بولماسه وارثلار بر تاو لک نماز اوچون
 اوچ صاع (صاع سیکز قداق) بیرر بر فقیر که فقیر کیری وارث که هبه قیلور وارث
 یتیم فقیر که بیرر هکدا هر نماز نکی فدیسه تمام بولغانغه قدر دور قیلور لاز (۹نچی)
 آورو آدم اولماسدن بورون آورو حالنده قضاغه قالغان نمازی اوچون فدیسه بیرسه
 درست بولماس (۱۰نچی) بر آدم او قغان نماز لرنی قضا قیلورغه تلاسه اگر نماز نکی
 نقصان بار دیو گمان قیلوب قضا قیلسه درست و کرکام بولور اگر بو سبب اوچون
 بولماسه مکروه بولور

﴿ مسافر نمازی ﴾

بر نکی قاشمردده سفر مدتی یل نکی قسقه کونلردن اورتاچه سیر برلن اوچ تاو لک سیر
 قیلورلق مسافه اورتاچه سیر قوری بیرده جیاولی آدم یا که تبه یوروشی صوده جیل
 اورتاچه بولغاندکیمه یوروشی (مسافر مسافر حکمنک بولوب اورله اوزینک تور اتورغان
 شهرندن یا اولندن بر اورونغه بارونی قص قیلوبک بوایکسی آراسنک سفر مدتی
 مسافه بولسه (مسافر که خاص بولغان حکملر) بر نچی رمضانده آغز آچوب روزه بولماونک
 مباح بولوی (ایکنچی چینک لرینه مسح مدتیک اوج تاو لک بولوی) اوچونچی
 چه نکی و جربینک ساقط بولوی (دورتنچی ایکی هیف نمازینک وجوب نکی ساقط بولوی

(بشنجی قربان چالونک و جوبی نلک ساقط بولوی) (آلتونچی دوره رکعتی نمازنی قصدا قیلار
ایکی رکعت اوقونلک لازم بولوی) (اگرده مسافر قصد قیلمی دوره رکعتی نمازنی دوره
رکعت ایتمک اوقوسه مکروه اش قیلغان بولامکن بو صورتک اولککی اولتوروشنی اولتورسه
ایکی رکعت فرض دان ایکی رکعتی نفل دن کینه سلامنی تأخیر قیلغانلقی اوچون مسئ
بولا اگر اولکی اولتوروشنی اولتورمسه نمازنی باطل بولا (مسافر نلک مسافر لک حکمی
همیشه بولور اوز نلک تور ا تورغان جبرینه قایتقانغه قدر یایسه بر شهرده یا که قریه ده
اون بش کون تورونی نیت قیلغانغه قدر اگر اون بش کونندان کیم تورونی نیت
قیلسه همیشه مسافر بولور

(سفر گه متعلق بولغان مسئله لر)

(۱نجی) مسئله مسافر ایکی اورونک اون بش کون تورونی نیت قیلسه مثلا مکه برلن
منی ده همیشه مسافر بولور لکن کچی بوقلاوی همیشه بر اورونداغنه بولسه یعنی
مکه ده گنه یایسه منی داغنه اول وقتک مقیم بولور (۲نجی) بر مسافر بر شهرده بو کون
چغام ایرته که چغام دیو حاجتی اوز ا قغه تارتلوب کوب یللار تورسه همیشه مسافر لکنن چغام
یعنی مقیم بولماس (۳نجی) مسافر بر شهرکه مقصودم قایوزمان حاصل بولسه شول زمان
شهر دن چغرمون دیونیت ایتمک کرسه مقیم بولمی مگر مقصودینک اون بش کونن
کیمک حاصل بولماوی معلوم بولسه بو صورتک مقیم بولور گرچه اون بش کون تورونی نیت
قیلماسه ده (۴نجی) مسلمانلار عسکری دار حربک (کفار یورطنسک) اون بش کون
تورونی نیت قیلسالار مقیم بولماسلار همیشه مسافر بولورلار (۵نجی) دار حرب که
برکشی امان برلن کرسه اون بش کون تورونی نیت قیلسه مقیم بولور (۶نجی) اهل
صحرا دان بولماغان بر آدم صحرا ده اون بش کون تورونی نیت قیلسه مسافر بولور
مقیم بولماس اما صحرا اهللی اورونغه اینمک شول اورونک اون بش کون تورونی نیت
قیلسالار مقیم بولورلار اگر اول اورونندان ایکنچی اورونغه کوچسه لر ایکی ارون
آراستک سفر مدتی مسافه بولماسه همیشه مقیم بولورلار (۷نجی) دار حربک بر مسلمان
بولماغان آدم اسلام دیتینه چقسه همیشه مقیم لکنمه بولا اگرده کافر لردن قورق سفر مدتی قدر
مسافه قاجب کیتسه مسافر بولا (۸نجی) مسافر بولوده اصل نلک نیتی معتبر تابع نلک
نیتی معتبر بولماس مثلا خلیفه بر شهرده اون بش کون اقامتی نیت قیلسه خلیفه ده تابعلر ده
مقیم بولالار اون بش کون دن کیم تورونی نیت قیلسه خلیفه ده تابعلار ده مسافر بولالار
اوشنک اق ایر برلن خاتون خوجه برلن قل خلیفه چی برلن خواجه استادا برلن شاگرد ایر
خوجه استادا خلیفه چی بایی بر شهرده اون بش کون تورونی نیت ایتمسه لرده اوز لر بیک هم خاتون
قل شاگرد خلیفه چی ده مقیم بولالار اون بش کونندان کیم تورونی نیت قیلسه لار

همه سی مسافر بولالار (۹ نجی) بوکشی ایکنچی بر آدمنی ظلم یوزندن حمل قیلوب
 آلوب کیتسه حمل قیلغان کشی قیدا آلوب بارغانینی بلمسه صورغانده هم حمل قیلوچی
 ایتمسه سیر اوج تاولک که تولغانغه قدر قصر قیلماس آندان صولک
 قصر قیلور (۱۰ نجی) هر بر تابع بولغان آدم متبوعسی قیدا بارغانینی بلمسه صورغانده
 هم متبوع ایتمسه سیر اوج تاولک که تولغانغه قدر مقیم بولور و نمازنی قصر قیلماس
 آندان صولک قصر قیلور (۱۱ نجی) مدیون (بورچلی) آدمنی غریم یعنی آلاچاغی بار
 آدم حبس که یابسه بومدیون فقهر بولوب بور و چینی تولاو هن عاجز بولسه مسافر بولور
 و نمازنی قصر قیلور گرچه اونیش کون تورونی نیت قیلماسه ده (اوشنداق مدیون بای
 بولوبک بور و چنی تولاونی قصد قیلسه یا که هیچ نرسه قصد قیلماسه نمازنی قصر قیلور
 اگر ده تولاونی قصد قیلسه نمازنی تمام قیلور چونکه حبس ده اقامتی نیت حکمنده بولا
 (۱۲ نجی) اسلام دیننگ بولماغان بر آدم سفر که چقب یولدا الله تعالی دن هدایت ایرشب
 اسلام دیننه کرسه مسلمان بولغان وقتنگ قصد قیلغان شهرینه سفر مدتنگن کیم مسافه
 قالغان بولسه مسافر بولماس نمازنی تمام قیلوب او قور (۱۳ نجی) صبی بالآتاس برلن برگه
 سفر که چقب یولدا بالغ بولسه بلاغت که ایرشکان وقتنگ قصد قیلغان اورنغه سفر مدتنگن
 کیم مسافه قالسه مسافر بولماس نمازنی تمام ایتمه او قور (۱۴ نجی) حیض کور و چنی خاتون
 سفر که چقبه بولان حیضنگن پاکلاسه حیض دن پاکلانغان وقتنگ قصد قیلغان اورنغه یا ارکه
 سفر مدتنگن کیم مسافه قالغان بولسه درست روایتده نمازنی تمام قیلوب او قور دیگانلر
 (۱۵ نجی) وقتیه نمازدا مسافر مقیم که اقتداء قیلسه مسافر که نمازنی تمام قیلوب او قور
 لازم بولور (۱۶ نجی) مسافر مقیم که وقتی چقغان نمازدا اقتداء قیلسه اقتداس درست
 توکل قعل حقننه فرض نکل نفل او قوچی غسه اقتداس کبی بولا (قاعده فقهیه)
 نماز وقتنده بولغان مالک بر صفت دان ایکنچی صفت که اوزگارونی قابل مثلا مسافر
 مقیم که اقتداء قیلسه نماز ایکی رکعت دن دوره رکعت که اوزگاره اوشنداق مسافر نکل
 اقامت نیت قیلوی برلن اما نماز نکل وقتی چقبه اولمه کی صفتی اوزرنده مه ده قرارلانا
 اوزگارونی قابل بولی (۱۷ نجی) مقیم مسافر که اقتداء قیلسه وقتیه نماز داده وقتی چقغان
 نماز داده درست لکن مسافر ایکی رکعت او قوچاچ سلام بیدرر مقیم قالغانینی تمام قیلور
 هم مسافر که سلام بیدرگاج (اتموا صلواتکم فانا قوم سفر) دیمک مستحب (۱۸ نجی) بر آدم نکل
 مقیم مالکده نمازنی قضاغه قالسه سفر ده قضا قیلماچی بولسه دوره رکعت اینب قضا قیلور
 (۱۹ نجی) بر آدم نکل سفر ده نمازنی قضاغه قالسه مقیم بولغاچ قضا قیلماچی بولسه ایکی
 رکعت اینب قضا قیلور (۲۰ نجی) وطن اوج تورلی وطن اصلی وطن اقامتی وطن سفری هم
 وطن سکنی ده دیورلر وطن اصلی آدم نکل توغان بیری بیایسه اهل یعنی خاتون آلغان بیری

خاتون آلروب شول پیرده تورمانی قصه قیلسه اما برکش نك آتاو آناسی ایکنچی شهرده بولسه هوبالاتوغان شهرده بولماسه هوبالاباغ بولسه آتاو آناسی تور اتورغان شهردن خاتون الماسه اول شهر بوکشی که وطن اصلی بولماس (وطن اقامتی مسافرنک اون بش کون یایسه اون بش کوننن آرتوق تورونی نیت قیلغان اورنی وطن سفری مسافرنک اون بش کوننن کیم تورونی نیت قیلغان اورنی (۲۱ نچی) وطن اصلی اوزینک مثللی وطن اصلی برلن باطل بولامثلا برکشینک وطن اصلی شی بولسه اول وطن اصلی دن کوچب ایکنچی اورونغه باروب وطن لانسه بوکشی اولگی وطنینه قایتسه اون بش کون تورونی نیت قیلماسه نمازی قصر قیلور اما وطن اصلی وطن اقامت وطن سفر برلن باطل بولمی (۲۲ نچی) وطن اقامت ایکنچی وطن اقامت برلنده هم سفر برلند باطل بولا وطن سفرنی فقهاء وطن ایتم اعتبار قیلماغانلار .

جمعه نمازی

جمعه نمازی فرض عین بولا اون ایکی شرط تابولسه جمعه نمازینک نفس وجوبی نك شرطلاری باراداً وجوبی نك شرطلاری بار نفس وجوبی نك شرطلاری آلتی برنچی (ذکوره) یعنی ایر بولمق بس جمعه نمازی خاتونغه واجب بولمی ایکنچی (اقامت) یعنی مقیم بولمق بس مسافرکه واجب بولمی اوچونچی (حریت) یعنی آزاد بولمق بس قلغه واجب بولمی دور تنچی (صحت) یعنی آدر و بولماس سزلق بس جمعه نمازی آدر و کشی که واجب بولمی بشنچی (سلامة العین) یعنی کوزنک سلامت بولوی بس کوز سز کشی که جمعه نمازی واجب بولمی آلتنچی (سلامة الرجل) یعنی آباق سلامت بولمق بس ایکی آباغ کیسلگان کشی که هم کوتارم که واجب بولمی جمعه فی ادا نك شرطلاری آلتی برنچی (مصر) یایسه فناء مصر بس قریه لرده جمعه درست توگل مصر تعریفی مصر شوندا بن اوروندر اول اورونک امیر بولور احکام وحدتی جرتر که قادر برلغان حاکم بولور مصر نك باشقه چه تعریفلریک بار فناء مصر شول شهر که توتاش بولوب شهر که متعلق نرسه لر فی صاقلار اوچون یا صالحان بنالار ایکنچی (سلطان) یعنی جمعه نماز نك امام بولغان آدم سلطان بولورغه کیرک یایسه سلطان اذن بیرگان کشی بولورغه کیرک اوچونچی شرط (وقت) یعنی اوپله وقتی بس اوپله وقتنن بورون هم صوگ جمعه نمازی درست توگل دور تنچی (خطبه) یعنی امام منبر که منب خطبه او قمق بشنچی شرط (جماعت) یعنی امامدن باشقه اوچ کشی بولورغه کیرک امام ابو یوسف قاشنده امامدان باشقه ایکی کشی بولمق کیرک آلتونچی (اذن عام) یعنی هر کم که کرر که رغصت بولغان اورونک او قورغه کیرک .

جمعه نمازینه متعلق بولغان تورلی مسئله لر

(برنچی مسئله) قل نك خوجه سی قلغه جمعه که بارورغه اذن بیرسه بعض عالمر قلغه جمعه

واجب دیگراندر (۲نچی) خدمتچی جمعه نمازینه بار سه اکر اوزون وقت اوقسه اجرو سنی
 خواجه سی کیمتسه درست بولور اکر جمعه او قلاتورغان ادرن یا قن بولسه وقت کوب
 اوتماسه اجرو سنی کیمتو درست بولماس (۳نچی) ضعیف بولغان بیگ
 قارت آدم که جمعه که بارو بیگ مشکل بولسه جمعه نمازینه بار ماوی
 درست بولور (۴) کوزی ضعیف آدم جمعه که ینکلاب آلوب بارو چینی تابسه بعض
 عالملر جمعه واجب دیگراندر (۵نچی) جمعه که بار وده ظالم دن قورقغان آدم یا یسه قوتلی
 بدران دن قورقغان آدم جمعه که بار می قالسه درست بولور لکن جمعه که کیلب اوقسه
 شول وقتسه فرض بولغان او یله نمازی ساقط بولور (۶نچی) جمعه نمازینی منی ده اوقو
 درست بولور اکر حاجیلر امیری منی ده بولسه اما حاجیلر امیری منی ده بولماسه بالاتفاق
 جمعه درست بولماس (۷نچی) امام اعظم دن ظاهر روایتیه بوشهرده بر ادرن آرتوق
 جمعه نمازینی اوقو درست توکل امام اعظم دن بر روایتیه هم امام محمد قولنده بوشهرده
 کوب ادرن جمعه نمازینی اوقو درست بور روایتیه درست روایت دیگراندر امام ابو
 یوسف قاشنده ایکی ادرن آرتوقه جمعه نمازی درست توکل اما ایکی ادرن ده درست
 ایکی آراده کیمه یرلک الوغ کول بولسه (۸نچی) برقریه اهلی جمعه کوننده شهر که
 کرسه جمعه وقتنه قنر تورونی نیت قیلسه جمعه واجب بولا اکر جمعه وقتنی کوماسن
 بورون چغونی نیت قیلسه جمعه واجب بولمی اکر جمعه وقتنی کرکاج چغونی نیت قیلسه
 جمعه واجب بولا لکن فقیه ابواللیث بوصورتان جمعه واجب بولمی دیگران (۹نچی)
 بر آدم شهر طرفند تورسه بوکشی تورغان ادرن برلن شهر آراسته هیچ آچق ادرن
 بولماسه بوکشی که جمعه واجب اکر ایکی آراده آچق ادرنلار بولسه مثلا بولونلار
 ایگنلک لار بوصورتان گرچه اذان تاوشی ایشقولسه ده جمعه واجب بولمی (۱۰نچی) نفس
 معنودی بتیب خلیفه دنیا دان رحلت قیلسه امیرلر ولیلری قالسه آلا برلن جماعت
 جمعه نمازینی اوقسه لار درست بولور (۱۱نچی) اکر ده سلطان خاتون بولسه جمعه اوقو
 برلن اجازتی درست بولور اما اوزینک جمعه ده امام بولوب اوقنوی درست بولماس (۱۲نچی)
 جمعه اوقنو برلن بیدرلغان آدم ادرنینه جمعه نمازینی اوقنور غه یا که خطبه اوقنور غه
 بر آدمی تعیین ایتسه درست بولور خطبه اوقو برلن اذن نماز اوقنوبرلن اذن بولا
 اما نماز اوقنوبرلن اذن خطبه اوقنوبرلن اذن (۱۳نچی) امام جمعه خطبه سنی
 بالغز غنه اوقسه مونک صوکنک جماعت حاضر بولسه جمعه نمازینی برکه اوقسولار درست
 بولماس (۱۴نچی) خطبه نکر کنی امام اعظم قاشنده مطلق الله تعالی فی ذکر قیلو خطبه سینی
 برلن امامین خطبه اوچون خطبه برلن آتالغان اوزون ذکر کیرک دیلر خطبه ننگ و اجیلری
 خطبه فی طهارة برلن اوقنوق آیاتی اوزره باصوب اوقنوق عورت ارتولی بولمق خطبه ننگ

سنبلری ایکی خطبه بولمق ایکی خطبه آراسنک برآز اولتورمق هر ایکی خطبه ده
 الله تعالی که هم ایتمک هم شهاده کلمه سنی اوقمق رسول اکرم صلی الله علیه وسلم که
 صلوات ایتمک اولمگی خطبه ده قرآندن بر آیت اوقمق وعظ ایتمک ایکنچسی خطبه ده
 بارچه مسلمانلرغه دعاء قیلیمق (۵ نجی) امام اعظم قاشنک خطیب غطبه نیتنی برلن الحمد لله
 دیسه بایسه سبحان الله دیسه بایسه لا اله الا الله دیسه کفایه قیلور (۶ نجی) خطیب غطبه
 او قورغه کرشکان وقتده توچکر سه الحمد لله دیسه توچکر گنلکی او چون خطبه اور نینه کفایت
 قیلماس (۷ نجی) خطیب که غطبه او قوغان حالده دنیا سوزینی سویلمک مکروه بولور
 (۸ نجی) خطبه او قوغان حالده جمعه که حاضر بولغان بر جماعت چغب کینب ایکنچی
 جماعت کورسه اول ایکنچی جماعت برلن جمعه نمازینی او قوسه نماز درست بولور (۹ نجی)
 جمعه نماز ناک حاضر بولغان جماعت عقللی آدم لره هم ایرلر بولوی شرط بس خاتون لار برلن
 دیوانه لر صبیلا لر برلن جماعت منعقد بولمی اما آزاد بولمق مقیم بولمق شرط توکل امامدن
 باشقه اوج مسافریا که اوج قل بولسه جماعت حاصل بولور هم مسافرنک قلنک جمعه نماز ناک
 امام بولوی درست بولور (۱۰ نجی) جمعه نمازینه حاضر بولغان جماعتنک امام اعظم
 قاشنک اولمگی سجه که قدر قالوی شرط اولمگی سجه نکی قیلغاننک صوکنک جماعت چغب
 کینسه لرده قالغان کشی جمعه نکی تمام قیلور اولمگی سجه نکی قیلماسدن بورون چقسه
 قالغان کشی اویله نمازینی او قور امامدن قاشنقه تحریمه تکبیرینه قدر جماعتنک قالوی
 شرط تکبیر تحریمه دن صوکنک جماعت چغب کینسه قالغان کشی جمعه نکی تمام قیلور آندن
 بورون چقسه جماعت قالغان کشی اویله نکی باشلاور (۱۱ نجی) جمعه کوننک جمعه نمازینه
 ایرته بارمق مستحج بولور او شنق اوق غسل قیلوب بارماق خوش ایس سرنتب بارماق مسواک
 استعمال اینب بارمق بار کیمینک کورکامرا کنی کیبب بارمق کبی نرسه لر مستحج بولور
 (۱۲ نجی) جمعه کوننقه جمعه وقفی کرگان صوکنک مؤذن مناره غه منب اذان اینکچ صاتو
 آلوق قیلیمق حرام بولور صاتو آلونی قویب جمعه که بارمق واجب بولور (۱۳ نجی) جمعه کون
 امام خطبه او قورغه منبرکه آشقان صوکنک نفل نمازی او قور درست بولماس هم سویله شودرست
 بولماس هم قرآن او قور سلام قایتارو توچکرگان کشیگه جواب بیرو او شنق اوق آشور اچو
 درست بولماس بلکه سلکنا نمانیچه گنه خطیب نکی خطبه سنی طسکلاب ترور واجب بولور
 (۱۴ نجی) خطیب (یا ایها اللدین آمنوا صلوا علیه) آیتنی اوقوسه ایشتب تور وچی کشیلرکه
 قلبدن گنه (اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد وسلم) دیمک کورکام بولور (۱۵ نجی) امام
 خطبه او قور او چون منبرکه منگچ امام الدینه باروب مؤذن ایکنچی اذاننی ایقور
 (۱۶ نجی) بر آدم امام برلن برکه جمعه نمازینی تمام او قورغه ایرشماشه ایرشکان
 قدر او قورده جمعه نمازینی بنا قیلور گرچه تشهد او قوغانه ایرشسه ده یا که سهو

سجدہ سنی قیلغاندہ ایرشسہدہ (امام محمد قاشندہ بر آدم جمعہ نماز نہ امام غہ
ایکنچی رکعت ننگ رکوع سندنہ ایرشسہ جمعہ نی بنا قیلور اگر آندن صوگ ایرشسہ
اویله نی بنا قیلور (۲۷ نچی) خطیب خطبہ اوقور اوچسون منبرگہ منسہ بزننگ
قاشدہ قرمگہ سلام بیدرماس امام شافعی و امام احمد رحمہما اللہ لار قاشندہ سلام بیدر
(۲۸ نچی) ہر بر شہرگہ اول شہر خلقی قلیچ سبیلی ایمان کیتورگان بولسہ لار یعنی
اول شہر نی صوغشوب فتح قیلنغان بولسہ مکہ مکرمہ کبی اول شہردہ امام خطبہدہ قولید
قلیچ توتوب اوقور ہر شہرگہ اول شہر خلقی اختیار برلن ایمان کیتورگان بولسہ لار مینہ
منورہ کبی اول شہردہ امام خطبہ اوقوغاندہ قولینہ قلیچ توتوب اوقوماس (۲۹ نچی) امام خطبہ
اوقوغاندہ ایکنچی خطبہ نی اولگی خطبہ گہ قاراغاندہ آق نراق تاوش برلن اوقور (۳۰ نچی)
خطبہ اوقوغاندہ خطیب قہ سلطانلار نی اولرننگ بولغان صفت برلن مدح ایتوب اوقوغایت
مکروہ بولور واللہ تعالیٰ ننگ عبادتنی گناہ برلن قاتشدر و بولور (۳۱ نچی) جمعہ کوننک
بر آدم عنرسز امام جمعہ نمازینی اوقوماسدن بورون اویله نمازینی اوقوسہ اویله سی
درست بولور لکن جمعہ نمازینی قویوی سبیلی گناہلی بولور اویله نمازینی اوقوغان صوگندہ
فکری اوزگاروب جمعہ نمازینہ بارورغہ چقسہ مجرد بارورغہ چغروی برلن اویله سی باطل
بولور امام اعظم قاشندہ کیرہک جمعہ نمازینہ ایرشسون کیرہک ایرشمہ سون اما امامین
قاشندہ مجرد سعی برلن اویله سی باطل بولماس بلکہ جمعہ نمازینہ شروع قیلوروی برلن گنہ
باطل بولور امام اعظم قاشندہ بوضورتک جمعہ غہ ایرشمہ سہ اویله سنی قایتادن اوقو واجب
بولور (۳۲ نچی) جمعہ کوننک عندر ایاسی آدملرگہ ہم محبوس بولغان آدملرگہ اویله نمازینی
جماعت برلن اوقومکروہ بولور کیرہک جمعہ اوقولغان صوگندہ بولسون کیرہک اوقولماسدن
بورون بولسون (۳۳ نچی) جمعہ کوننک آور و آدم امام جمعہ نمازینی اوقوب بوشانماسدن
بورون اویله نمازینی اوقوماسسزلق مستعب بولور سلامتلتواہتمالی بولغانلقی اوچون
(۳۴ نچی) ترتیب ایاسی آدم یعنی عمرندہ آلتی نمازدن کیم نمازی قضاغہ قالغان آدم
جمعہ نمازی اوقوغاندہ ایرتہ نمازینی اوقوماغانلقی ایسینہ توشسہ اگر وقت ایوکن بولسہ
جمعہ فوت قیلچق بولسہدہ جمعہ نمازینی بوزوب ایرتہ نمازینی اوقورا اگر جمعہ فوت
قیلسہ اویله نمازینی اوقور لکن امام محمد جمعہ نمازینی فوت قیلور دیوقورقسہ جمعہ
نمازینہ بوزوب ایرتہ نمازینی اوقوماس دیگان (۳۵ نچی) بر آدم جمعہ نمازینہ حاضر
بولسہ مسجد طولغان بولسہ اگر آغہ بارسہ خلقنی رنجنہ چک بولسہ جمعہ فوت قیلسہدہ
آلغہ آطلاق درست بولماس اگر آلدہ آچق اورون کورنماسہ اگر آچق اورون
کورنسہ آطلاق درست بولور ضرورت اوچون آلغہ آطلاق ننگ درستلگینہ ایکی شرط
کیرہک برسی خلقنی رنجنماسسزلق ایکنچی امام ننگ خطبہ اوقی تورغان بولماوی

(۶ پیچ) جمعہ کوئندہ امام غہ خطبہ نی بیگ اوزون قیلماق لک مکروه یعنی ایکی خطبہ
هفتیک ننگ اوزون سورہ لوندن آرتما سزلق کیرک خصوصاً قش کونندہ جمعہ نمازی
صالقون اورونک اوقلسہ (۷ پیچ) کونندک تش آوشقان صرکنک جمعہ نمازینی
وقماسدان بورون سفرگہ چغومکروه (ماجمعہ وقتی کوماسدن بورون چغومکروه توگل

﴿ عید نمازی ﴾

بر جمعہ نمازی واجب بولغان آدمگہ عید نمازی واجب بولما جمعہ ننگ نفس و جوینہ ہم ادا
و جوینہ شرط بولغان کبی عید ننگ ہم نفس و جوینہ ہم ادا و جوینہ شرط بار مگر خطبہ جمعہ نماز ننگ
شرط عید نمازی صرکنک سنت رمضان عیدی کونندک عید نمازینی اوقماسدان بورون
برنرسہ آشاب اغزنی آچوب چغومستعجب اگرده بولسہ خرما برلن اغز آچومسجب بولماسہ
باقہ سچک نرسہ برلن افطار قیلر قربان عیدی کونندک عید نمازینی اوقوب چقانغہ
قدری آشاونی کیچکتر و مستعجب لکن عید قربان نمازینہ قدر آشاسا یایسہ رمضان
عیدندن بورون اغز آچماسہ مکروه بولماس (بر پیچ مسئلہ) رمضان کونندہ
عید نمازینی اوقماسدن بورون فطرہ صدقہ سنی بیرمک مستعجب (۲ پیچ) عید اوقلا
تورغان اورونغہ قدرت بولغانک جیبا و بار و مستعجب لکن اطلانوب یاگہ اولتوروب
بارساده مکروه بولماس (۳ پیچ) قربان عیدی کونندک عید اوقلا تورغان اورونغہ بارغانک
نچقروب تشریق تکبیرینی اینمک مستعجب (۴ پیچ) عید کونندہ عید نمازینی اوقماسدان
بورون نفل نمازینی اوقومکروه (۵ پیچ) عید کونندہ قیاش بر آرتارلوب مکروه وقت
چغب عید نمازینک وقتی کرسہ اذانسر قامتسز امام قوم برلن ایکی رکعت نماز اوقور
عید نمازی اوقونک کیفیتینی کیرک رمضان عیدی کیرک قربان عیدی بولسون امام
احرام تکبیرینی اینکاج قوللارونی باغلاب ثنا اوقورمونک صرکنکینہ اوچ تکبیر ایئور
هر تکبیر آراسنک قوللارونی بیارب اوچ مرتبہ سبحان الله دیورلک قدر وقت
تورور دورتنچی تکبیر صرکنک قوللارونی باغلاب اعوذ بسم الله ایتب سورہ
فاتحہ اوقب ہم سورہ قوشب رکوع گہ بارور ایکنچی رکعت کتہ تورغاچ امام
قرأت اوقب تمام اینک صرکنکینہ قوللارونی بیارب اوچ مرتبہ تکبیر ایئور دورتنچی
تکبیر برلن رکوع گہ بارور اقدنا قیلغان قوم امام آرتسان بوایتلگان اشارنی قیلورلار
قیدر لازم بولغانلارنک (۶ پیچ) عید نمازینی اوقب تمام اینکاج امام خطبہ اوقور خطبہ ننگ
باشمک تکبیر ایئور رمضان عیدینک خطبہ سنک امام فطرہ صدقہ سینک حکملرینی ایراتر
قربان عیدینک خطبہ سنک قربان حکملرینی ہم تشریق تکبیرینی ایراتر (۷ پیچ)
هید نمازینن قاینقازنہ بارغان بولان باشقہ یول ایله قایتماق مستعجب (۸ پیچ)
برکشی امام برلن برگہ اوقوغہ عید نمازینہ ایرشماسہ عید نمازینی قضا قیلوب اوقماس

(۹ نچي) رمضان عيد يني اول كونه بر عذر برلن او قولمى قالسه ايكنچي كونه او قو درست بولور ايكنچي كونه بر عذر سببلى او قولمى قالسه او چونچي كونه او قو درست بولماس (۱۰ نچي) قربان عيد يني بر عذر سببلى اول كونه او قولمى قالسه ايكنچي كونه او قولور اگر ايكنچي كونه هم بر عذر پيد بولوب او قولمى قالسه او چونچي كونه او قولور دور تنچي كونگه قالسه او قلماس (۱۱ نچي) عيد نماز يني تش آوشقان سوكونده او قو درست بولماس عذر برلنده عذر سزده (۱۲ نچي) عيد كوننده امام خطبه تي عيد نماز ندان بورون او قوسه درست بولور لسكن مكر وه بولور (۱۳ نچي) قربان عيد يني اشقر ماقلق مستعب رمضان عيد نماز يني كيچكنره تشب او قوم مستعب (فائده) عيد كوننده بر مسلمان آدم ايكنچي مسلمان بولغان آدمگه او چر اوقده (تَقَبَّلَ اللهُ الْعِيدَ مَثْوًا وَمِنْكُمْ) ديسه ضرر بولماس درست بولور (۱۴ نچي) عرفه كوني نكي كيچنده تعريف مكر وه يعنى ذوالحجه نكي توقز نچي كوني نكي كيچه سنده عرفه تاغيينه جيلغان حاجيلارغه اوغشاو اوچون جامع لارغه يايسه شهر طشنده بر خاص اور ونغه جيبيلمى مكر وه بولور (۱۵ نچي) تشرىق تكبير ينيك وجوب ينيك شرطلاري اول مقيم بولمى ايكنچي آزاد بولمى او چونچي منكر بولمى دور تنچي تشرىق تكبير يني او قلاتورغان نماز نكي فرض نماز بولوي بيشنچي فرض نماز نكي مستعب بولغان جماعت برلن ادا قىلنماقلى بس مسافرگه دخی قلفه و خاتونغه تشرىق تكبير يني واجب بولغان كشيگه اقتدا قىلسه ده دخی واجب نماز سوكونده دخی عيد نمازى سوكونده دخی نقل نماز لاري سوكونده دخی جمعه كوننده اويله نماز يني جماعت برلن اوقغان عذر ايالرينه دخی يالغز او قو چيغه دخی قريه اهللرينه تشرىق تكبير يني واجب بولماس بولار كلس امام اعظم قاشنده اما امام ابو يوسف برلن امام محمد قاشنده هر بر فرض نماز او قو چيغه تشرىق تكبير يني واجب (۱۶ نچي) تشرىق تكبير يني عرفه كونينك ايرته نماز ندان باشلاب عيد كونينك ايكنديسنه قدر يعنى سيگز نماز سوكونده امام اعظم قاشنده عرفه كونينك ايرته نماز ندان باشلاب تشرىق كونلرينك صرگش كونينك ايكنديسنه قدر يعنى يكرمى اوچ نماز دا تشرىق تكبير يني ايتور واجب امامين قاشنده هم عمل امامين قولنه تشرىق تكبير يني الله اكبر الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر الله اكبر والله الحمد (۱۷ نچي) امام تشرىق تكبير يني اوتوتوب چغب كينه باشلاسه مسجد دن چغب كيتمگان بولسه ايسنه توشسه قايتادان اولتوروب تشرىق تكبير يني ايتور اگر مسجد دن چغب كيتكاج ايسنه توشسه كيري قايتماس قوم اوزلريگنه تشرىق تكبير يني ايتور (۱۸ نچي) اگرده امام تشرىق تكبير ينيك وجوب يني ياسنتلسكنى اعتقاد قيامى تورغان بولسه تشرىق تكبير يني اينماسه قوم اوزلريگنه ايتور (۱۹ نچي) بر آدم نكي تشرىق كونلرنده بر نمازى قضاغه قالسه شول نمازنى تشرىق كونلرنده قضا قىلسه تشرىق تكبير يني ايتور (۲۰ نچي) بو آدم تشرىق

كونلرندىن باشقى كوندە بىر نمازنى قضاغە قالدىرسە تشرىق كونلرندە قضا قىلسە پايىسە
تشرىق كونلرندە بىر نمازنى قضاغە قالدىرسە تشرىق كونلرى اوتكاج قضا قىلسە تشرىق
تكبىرىنى ايتماس (۲۱ نچى) بىر آدم گە فرض نمازنى اوقب تمام ايتكاج تشرىق تكبىرىنى
ايتور آلدىندان طهارتسوزلك عارض بولسە طهارتسوزكونىنچە تشرىق تكبىرىنى ايتسە
درست بولور (۲۲ نچى) بىر كشىدە سەھوسجە سى تشرىق تكبىرى تلبىيە جىيىلسە بىر نماز دە
اۆل سەھوسجە سىنى قىلور مونك صوئندە تشرىق تكبىرى ايتور مونك صوئندە تلبىيە ايتور
اگر اۆل تلبىيە ايتسە تشرىق تكبىرىنى سەھوسجە سىلە ساقط بولور .

﴿ جنائز ﴾

الله تعالى نك تقييرى ايرشب بىر آدم اولەرگە ياقنلاشسە اوك ياغى اوزرىنە يوزىنى
قبلىغە بونالدىرب ياتقز لار لىكن ايكى آياغى قبلى طرفنە صوزدروب چالغان ياتقزو
جان بىر و اچون بىكل راك بولور يوزى قبلى صارى بونالسون اوچون باشى اوچىنە بىر
نرسە قوريلور هم اولەرگە حالى ابوشكان آدم قاشندە كلمە شهادتى يعنى (اشهد ان لا اله الا
الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله) دىگان سوزنى ذكر قىلور لىكن امر قىلنماس وايت
دبو كوچلە نماس اكرده مختصر آدم نك انفاس معدودە سى بىن بى روح عزيزىنى تسليم ايتسە
ايكى كوزىنى يومور لار سقالنى بىر دست مال ياباولق كى نرسە بىرلن بىلور لار اعضالارىنى
صوزدور لار كوزىنى يومور وچى كوز يومورغان وقتندە بودعانى اوقور (بسم الله وعلی
ملة رسول الله اللهم يسر علينا امره و سهل عليه ما بعده و اسعده بلغاتك واجعل ما خرج اليه
خييرا مما خرج عنه) دىبودى كىيملرىنى صالدىر لار قور صاغنه قلىچ پايىسە باشقى بىر تىمىر
ذاتى قوبار لار هم مېت قاشندە يوغانغە قىلور قرآن اوقوب تور و مكر و بولور هم مېت نى كىنلن
كومونى آشفدىر لار مېت نى يوغان وقتندە اۆل سىرىگە ياكە بىر تاقناغە صالور لار اول
سىرىنى ياكە تاقناتى خوش ايس ايلن خوشلاندىر لار اوج يابىش يابىدى مرتبە ايكى آياغى
قبلىغە صوزدروب جىلكاسى اوزرىنە ياتقز لار استندە گى كوله كى صالدىر لار اول
عورتنى گنە ارتلر لىكن بعض روايتدە عورتى بتونلاى ارتلور دىگان عمل بوسوز بىرلن
دىگانلر مېت يووچى آدم قولىنە بوز اورار مونك صوئندە مېتنى استنچا قىلور و مونك
صوئندە طهارت آلدىرور لار لىكن آغزىنە بورىنە صو آلدىر ماسلار مونك صوئندە باشىنى
وسقاللارونى خطمى دىگان خوش ايسلى اولن بىرلن يوارلار مېت نى يوا تورغان صوغه
خوش ايسلى نوسە صالور لار هم صابونلاب يوماقندە مكر و بولماس و صابى صوبولن گنە
يوماقندە مكر و بولماس اوج مرتبە آل ياغىنى يوغان صوئندە صول ياغى اوزرىنە ياتقزروب
اوج مرتبە يوارلار هم يوشاق غنە قور صاغنى سرتلر اكر نچىس چقىسە شول چققان نچىسنى گنە

یوارلار غسلىنى اعاده قیاماس لار اولسگان آدهنك صاچینی كینه رمك وسقاللارونی كینه رمك
 و ترناغنی كیسهك درست بولماس مگر ترناغی صنغان بولسه صنف ترناغنی آلودرست بولور
 هیتنی یروپ تمام ایتكاج بوشلكنی هر چوپرهك بابوب سگدر لر باشینه وسقالینه
 خوش ایس سرتلر هم سجده قیلاتورغان اعضالارینه (یوزینه پورنینه ایکی قولینه ایکی
 تزینه ایکی آبیاق باشینه) یعنی توغر بیسینه خوش ایس سیپارلر (مسئله لر) برنجی مسئله
 میتنی یوماق هم كفنلك هم دفن قیلمق میت اوزرینه جنازه نمازی اوقمق فرض كفایه
 بعضیلار بواشلر بران تورسه قالغانلار استندن توشر (۲نجی) بر خاتون ایرلر آراسنه
 اولسه خاتون ذاتندان یوارغه بر آدهم بولماسه خاتونغه محرم ایر بولسه خاتونغه اوز قولی
 برلن تیمم صوقدرر اگر محرم ایر بولماسه چوپراك برلن توتب تیمم صوقدرر (۳نجی)
 مسئله بر ایر خاتونلار آراسنده اولسه ایر جنسنلن هیچ كم بولماسه بوایرگه تیمم صوقدرر لار
 (۴نجی) ایرلرگه سنت بولغان كفن اوچ قعیص ازار لفافه قعیص ایك باشندان آلوب
 آیاغینه قدر لفافه بولان ازار باش توباسندن آلوب آبیاق توبینه قدر (۵نجی) خاتونلارغه
 سنت بولغان كفن بش كییم درع یعنی قعیص خمار یعنی بوركانچك ازار لفافه ایکی ایچاكنی
 بیلر اوچون چوپراك (۶نجی) ایر اوچون كفایه بولغان كفن ایکی ازار لفافه (۷نجی)
 خاتونلارغه كفایه بولغان كفن اوچ ازار خمار لفافه (۸نجی) ایر برلن خاتوننك هرابكس اوچون
 فرض بولغان كفن عورتلرینی ارتلك بولغان كییم (۹نجی) میتنی كفنلك كیفیتی اول
 لفافه نی هر پالاس اوستنه جابیرگه كیرك مونك صوكنده اول لفافه اوزرینه خوش ایس
 سیپه رگه كیرك موندان صرك لفافه اوستنه ازارنی توشارگه كیرك ازار اوزرینه هم خوش
 ایس سیپه رگه كیرك مونك صوكنه قعیص نی جیه رگه كیرك قعیص اوزرینه هم خوش ایس
 سیپه رگه كیرك مونك صوكنده میت نی قعیص اوستنه قویب مویندنان قعیص نی كیگز رگه
 كیرك مونك صوكنده ازارنی صول یاغنی اول ارك یاغنی صوكره یابارغه كیرهك مونك
 صوكنده لفافه نی اوشنداق یابارغه كیرهك كفننك چیشلوندن قورقلسه بیلارگه كیرهك اگر میتنه
 خاتون بولسه اول قعیص نی كیگز رگه كیرك مونك صوكنه صاچینی ایکی طلم ایتب كوكرا كینه
 قعیص اوستنه سالورغه كیرهك باشینه بوركانچك یابارغه كیرهك مونك صوكنه ازارنی مونك صوكنه
 لفافه نی ایرده بیان قیلنغان روشچه یابارغه كیرهك (۱۰نجی) صبی بالانی هم بلاغت كه ایرشكان
 آدم كبی كفنلنسه كركام بولور قوتندن كیلگاند (۱۱نجی) اولوك توغان بالانی یا كه وقتی
 یتمای توغان بالانی بر چوپراك كه اوراسه كفایه قیلور (۱۲نجی) جنازه نمازینك درستلكینك
 شرطی نماز شرطلاری قابلورغه كیرهك كینه میتنك مسلمان بولور كیرهك بته میتنك غسلی
 بولور شرط ینه میتنی امام آلدینه قویوشرط دخی اولسگی تكبیر شرط جنازه نمازینك
 ركنلری آبیاق اوزره باصوب اوقمق بمس عئرسز اولنوروب اوقوهم حیوانغه آطلانوب اوقو

درست بولماس هم سوڭنى اوج تكبير بيلار دار كندن هم دعاء ركندن (۳ نچى) جنازه
 نمازنى امام بولورده اول بولغان كشيلىر اولگسى سلطان مونڭ صوڭنىده قاضى مونڭ صوڭنىده
 چىمە نمازنى اوقۇنە تورغان امام يعنى اوكان نوى ملامونڭ صوڭنىده مېت گە ايڭ ياقن بولغان
 اير قرداش (۴ نچى) جناز انمازى دورە تكبير دن عبارت اولگى تكبير صوڭنىده، (ئىنا)
 اوقور يعنى (سبحانك اللهم و بجمدك و تبارك اسمك و تعالى جيك و لاله غيرك) نى
 ايكنچى تكبير صوڭنىده تشهه صوڭنىده اوقى تورغان صلواتنى اوقور اچونچى تكبير
 صوڭنىده دعا اوقور دعاسى دعا لار بايندا اوتى دورتنچى تكبير صوڭنىده سلام بېرىر (۵ نچى)
 جنازه نمازنى اولگى تكبير دن باشقە دە قوللارن كوتارماس هم تكبير باينگان و قنلار دە باشىنى
 كوتارماس (۶ نچى) امام مېت نڭ كوكره گى توغر سنك ترور كيرك مېت اير بولسون كيرك
 خاقون بولسون (۷ نچى) جنازه نمازنى نماز اوقۇچىلار اوج سىف بولمى كيرك مثلاً جنازەنى
 اوقۇچىلار يىدى كشى گنە بولسه امام بولغان آدم آلفه چغار امام آرتنى اوج كشى بر صفاك تورور
 آندان صوڭ ايكى آدم ايكنچى صفاك تورور آندان صوڭ بر آدم اچونچى صفاك تورور
 (۸ نچى) جنازه نمازنى آرتوق بولغان صف ايڭ صوڭنىده صفاك تورور (۹ نچى) جنازه نمازىنى
 جماعت مەسچىتىدە اوقۇم كرو (۱۰ نچى) اكر دە جنازنى مەسچىت شىنك قوبىسە لار امام هم قونىڭ بعضى
 امام بولن بر گە جنازه قاتنىده بولسە قالغان قوم جماعت مەسچىتى اچنىك بولسە صفلار بىرى
 بىرىنى توتاش بولسە مكر و بولماس (۱۱ نچى) بر آدم اولگى جنازه نمازىنى اوقۇلما يىنچە دىن
 قىلىنسە گمانغە چىرگانلىكى غالب بولماسه يعنى چىرگاندىر ديوگان قىلىنسە قېرىنە واروب جنازه
 نمازى اوقۇلور (۱۲ نچى) بر مېت نڭ يارطسى يا كە يارطىنىدان آرتوق تاپلسە باشى هم شول
 اعضا بولن بر گە بولسە جنازه نمازىنى اوقۇلور (۱۳ نچى) حلقىك بولغان پادشاهدىن باش تار
 توچىغە دىخى يول كىسوجى گە جنازه نمازىنى اوقۇلما (۱۴ نچى) بر كشى آنا و آنا يىنڭ بر
 سنى اولقور سە بوكشى اولگى جنازه نمازى اوقۇلما (۱۵ نچى) بوكشى اوزىنى اولقور سە
 بوكشى گە جنازه نمازى اوقۇلور لىكن امام ابو يوسف جنازه نمازى اوقۇلما دىگان (۱۶ نچى)
 بربالانىڭ توغان دىقنىك تور كىلگى معلوم بولسە مثلاً بىراھە اسنى تىپراتسە يا كە يىغلا سە بو بالاغە
 غىمل قىلىنور هم جنازه نمازى اوقۇلور (۱۷ نچى) صبى بالانى مقبرە گە اينىلگانىدە عربە يا كە چاناغە
 صالوب بارودن قولغە توتوب بارو آرتوق لىكن قزان كېن مقبرە يراق بولغان اولقورلاردا
 آر با يا كە چاناغە اولقور قولغە آلوب توتوب بارو درست بولور (۱۸ نچى) مېتىنى آرقاغە
 يا كە چىوانغە كوتارتوب بارو مكر و بولور (۱۹ نچى) مېت آرتىدىن باروچى آدم لار
 جنازه آرتىدىن بارو لار جنازه آلتىدىن بارودە مكر و بولماس لىكن آرتىدىن بارو
 مستهيب (۲۰ نچى) چىناغە آرتىدىن زيارتكە اياروب باروچى كشيلىر گە حىضوع

و خشرع برلن فکرب اولم برلن و عظم لانب دنيا سوزینی سویله مه بنچه گنه باررغه کیرک
 (۳۱ نچی) جنازه نمازی آرتوندن بوزماندا خاتونلارغه چقماقلاق کراهه تجریمی برلن
 مکروه بولرهم میت آرتندان یا قالارونی یرطب یا تا قلاورینی ترناب قاطی قچقروب
 یغلا و کروه بولور (۳۲ نچی) جنازه نی کوتارگان کیشیلر میتنی قهرکه ایرشدرسه لر موینلارندن
 قویماسدان بورون باشقه خاق غه اولنر و مکروه بولور (۳۳ نچی) میت نی قبرکه تشریب
 لمدکه قویغانه قویوچی آدم (بسم الله وضعنا که و علی مقرر سول الله سلمناک) دیوار قور

(شهید)

شهید ابکی تورلی شهید حقیقی شهید حکمی شهید حقیقی شول الله تعالی یولوندا مقتول بولغان
 کشیگه ملحق بولغان کشی شهید حقیقی که احکام شرع دن مخصوص بولغان حکم یوق
 الله تعالی اوز رضالقدر اولگان کشینک مالنه مناسب جزانی اوزی بلور شهید حکمی
 شول هر بر مکلف بولوب پاک بولغان آدم کم آنی ظام برلن اولنر لورده اول اولنر و سبیلی
 مال واجب بولماس دهی ایسکرمای اوله رایسکر و شول روشچه بولور جراحاتلنگان سوکنده
 بر آز آشار اچر یایسه یوقلار یایسه دارو قیلنور یایسه صوغش بیرندان ترک حالده
 کوچرولر یایسه مجروح عقللی بولغان حالده بر نماز وقتی اوتار یایسه بر دنیاوی اش برلن
 وصیت ایذر یایسه بر آز سود اقیلور مثلا بر نرسه صاتر یایسه صاتوب آلور یایسه بیک کوب
 سر سوزلر شهید حکمی ننگ حکمی شول غسل قیلنر لماس قانی برلن هم استنجه گی کفن
 چمنستان بولغان کییمار برلن دفن قیلنور مگر کفن چمنستان بولغان طون بیسه مت
 چینک قرال کبی نرسه لرینی صالدرولور اگر استنجه گی کییمی کفن سنه دن کیم
 بولسه آرتنر لور آرتوق بولسه کییمتور

(جنازگه ملحقات)

(۱ نچی) جنازه نماز نالی بولغان آدم جنازه نمازینی اوقورغه باشقه کشیگه اذن بیرسه درست
 بولور (۲ نچی) بره مسلمان آدمک دوست و کورشی بولغان دینک مخالف بر آدم اولسه
 بومسلمان بولغان آدمک هیچ بر دفن قیلررغه ولیسی بولماسه بومسلمانغه بومیت نی
 یووب چوپراک که اور اب چقر قازب دفن ایتهه درست بولور اگر ده مرتب بولماینچه کفری
 کفر اصلی بولسه (۳ نچی) بر آدم اولسه هیچ مالی و دفن قیلا تورغان قرداشی بولماسه
 بیت المالدان آلوب دفن قیلنور اگر بیت المال ده آچه بولماسایا که بولوب ده بیدر ماسه لر
 خلتدان جیب دفن قیلنور (۴ نچی) بزنگ مذهبک خاتون ایر ننگ نکاحندک یایسه عدتی اچنک
 وقتک اولسه ایر نی خاتونیه یوماق درست بولور اما خاتونینی ایری یوماق درست بولماس
 اوشنداق طلاق رجعی برلن طلاق قیلنغان خاتون ایرینی یوسه درست بولور اما

خواجه سنن بالاتفاق كنيذاك كه خوجه سنى يوماق درست توگل گر چه عدت اچنك بولسه ده
 (۵نچى) مسلمانلار ميني بولن مسلمان بولماغان ملتار ميني برگه قاتشسه اكر مسلمانلار
 ميناك اسلام علامتى بولسه شول علامت بويىچه اش قىلنور اكر علامت بولماسه مسلمانلار
 ميني كوپ بولسه كلسنى يولور و كلسينه نماز او قلور لىكن مسلمانلارنى قصد قىلنور اكر
 باشقه ملتار ميني كوپ بولسه كلسى يولور و لىكن نماز او قلماس بر سنه ده اكر ايكى ملت
 ميناك بولسا براب بولسا لار بغضيلار نماز او قلور بغضيلار او قلماس ديگان الله اعلم (۶نچى)
 قىلور كه زيارت قىلوچى آدم قبله غه قارشى توروب مقبره كه كرگاچده آياق اوزره باصقان
 حالنده بودعانى او قور ((السلام عليكم دار قوم مؤمنين وانا انشأ الله بكم لاحقون اسئل الله لى
 ولكم العافية)) (۷نچى) بر مسلمان قرداش اجل معهود ابرشوب دنيدان رحمت قىلسه
 اول مسلمان نك قالغان وارثلر ميني باروب تعزیه قىلنور و بوسوزنى اينلور ((اعظم الله
 اجرک و احسن عزاک و غفر لميتك) ديو.

روزه بياننده كيلگان كتاب

صوم نك وجوبنه سبب رمضان آينك حاضر بولوى وجودينه (بولوينه) سبب كونك حاضر
 بولوى روزه نك نفس واجب بولوينك سببلى مسلمان بولمق عقللى بولمق بالغ بولمق
 روزهنى اورتا و نك وجوبينك شرطلارى سلامت بولمق مقيم بولمق روزهنى ادا نك درست
 بولوينك شرطلارى نيت قىلمق حيصن و نفاس دن پاك بولمق صوم نك ركنى ايكى شهوتدن
 طيولمق يعنى قورصاق شهوتى بولن عورت شهوتدن صوم نك حكى دنيا ده روزهنى ذمه دن
 تشورمك آخريته ثوابلى بولمق صوم لغنه مطلق بر نرسه دن طيولمق كيره نرسه دن بولسون
 شريعتده صوم روزهنى نيت قىلوب راست تاك توغاندن باشلاب قياش باتقانغه قدر
 آشا و اچودن هم جماع قىلودن طيولمق (صوم ايكى تورلى واجب بولغانى بار نفل بولغانى
 بار واجب بولغان روزه ايكى تورلى زمان معين ده يعنى بيلگولى وقتك ادا قىلو تپوش بولغانى
 باره مثلاً رمضان روزهسى دغى بيلگولى نذر روزهسى كى واجب بولغان روزه نك ايكنچسى
 مكلف بئنه نك ذمه سنه ثابت بولوب قالغانى باره مثلاً رمضان روزهسى نك قضاسى كى
 دغى مطلق نذر روزه كى رمضان روزهسى مطلق روزهنى نيت قىلوب بولن ده دغى نفل
 روزهنى نيت قىلوب بولن ده دغى ايكنچى واجب روزهنى نيت قىلوب بولن ده درست بولور هم
 كىچمن نيت قىلوب بولن ده هم ايكنچى توش آوشقانغه قدر نيت قىلوب بولن ده درست بولور
 بيلگولى نذر روزهسى مطلق نيت بولن دغى نفل روزهنى نيت بولن ده درست بولور لىكن
 ايكنچى واجب روزهنى نيت قىلوب بولن درست بولماس دغى كىچمن نيت قىلوب بولن هم
 ايكنچى كون اديله كه قدر نيت قىلوب بولنك درست بولور رمضان آينك قضا سينك روزهسى

هم مطلق ندر روزہ سی کیچمن نیت قیلو برلن گنه درست بولور نفل روزہ ننگ کلسی کیچمن نیت برلندہ ہم ایکنچی کون اوبله دن بورون نیت برلندہ درست بولور لکن رمضان روزہ سی برلن بیلگولی ندر روزہ سنندہ کیچمن نیت قیلوق آرتوق .

﴿ صوم غه متعلق بولغان مسئله لر ﴾

برنجی مسئله رمضان آیتدن هر بر کون ننگ روزہ سی اوچون خاصه نیت قیلوق شرط (۳نجی) رمضان آیتده آورو کشی یایسه مسافر کشی رمضان روزہ سنی نیت قیلما ینچه ایکنچی ذمه سنه واجب بولغان روزہ نی نیت قیلسه روزہ لاری رمضان روزہ سنندن کیتماس بلکه نیت قیلغان روزہ لارندن کیتار هم نیتلری درست بولور امام اعظم قاشنده لکن امامین قاشنده رمضان دن کیتار (۳نجی) رمضان آیتده مسافر رمضان روزہ سنی نیت قیلما ینچه نفل روزہ نی نیت قیلسه بعض روایتده نفل دن کیتار بعض روایتده رمضان کیتار دیگران اوشنداق آورو کشیده رمضان آیتده نفل روزہ نی نیت قیلسه بعض روایتده نفل دن بعض روایتده رمضان کیتار دیگران (۴نجی) شعبان آیت ننگ بیکرمی توقزنجی کونیننگ قیاشی باتقان وقتده آینی قارماق واجب بولور اگر رمضان آیتنی کورسه لرتا کده غی کون روزہ بولور لار کورماسه لرشعبان آیتنی اوتوز کون تمام ایتموب روزہ غه کر لر (۵نجی) رمضان ننگ اوتوزنجی کیچمه سننه شوال آیتنی قارماق تیوش بولور اگر شوال آیتنی کورسه لرتا کده اغی کون عید او قورلار (۶نجی) برکشی بالغزغنه رمضان آیتنی کورسه گرچه امام بوکشیننگ سوزینی قبول ایتمه سه ده اوزی گنه روزہ توتار لکن بوکشی روزہ نی آچسه قضاغنه لازم بولور کفارت لازم بولماس (۷نجی) کوکده آی کورودن مانع بولغان نرسه بولسه رمضان غه کر اوچون امام بر عدل کشیننگ شهادتینی قبول ایتمه برکیره ک ایر کیره ک خاتون کیره ک آزاد کیره ک قل بولسون (۸نجی) اگرده کوکده آی کورودن مانع بولغان نرسه بولماسه رمضان غه کر اوچون امام بر جماعت ننگ گنه شهادتینی قبول قیلور یعنی بر عمله خلقی ننگ یایسه ایلی کشی ننگ شهادتینی قبول قیلور حاصل شکسز بیلو حاصل بولور لوق بولغان کشی لرننگ شهادتینی گنه قبول قیلور (۹نجی) کوکده آی کورودن منع قیلا تورغان نرسه بولسه رمضان چغواوچون امام ایکی آزاد ایر ننگ یایسه ایکی آزاد خاتون برلن بر آزاد ایر ننگ شهادتینی قبول قیلور آندن کیم بولسه قبول قیلماس (۱۰نجی) رمضان چغواوچون کوکده آی کورودن منع قیلا تورغان نرسه بولماغانده بر جماعت ننگ آی کوروی برلن شهادتی مقبول بولور (۱۱نجی) شک کوننده یعنی شعبان ننگ اوتوزنجی کونیمسی یا که رمضان ننگ اؤل کونیمسی دیو خلق سویله شکان کوننده عوام غه روزہ توتو مکر و مفتی وقاضی و امام کبی لوگه مکر و بولماس (۱۲نجی) برکشیننگ وردایتوب روزہ توتو تورغان کونینه شک کونی توغری کیلسه مثلا برکشی هر پنجشنبه کون روزہ توتونی اوزینه وردایتان بولسه شک کونیده پنجشنبه کون بولسه بوکشیمگه شک کون روزہ توتو مکر و بولماس (۱۳نجی) برکشی بالغزی غنه رمضان

آيينى كورگان بولسه اوتوز كون روز توتقاچ عيد او قوما سالار آغزىنى آچماس اوتز
 بر كون توتار لکن آچقان صورتك هم كفارت لازم بولماس (۱۴ نچى) بر كشىنىڭ
 آي كوروى برلن روز غه كرب اوتز كون روز توتقاچ آي كورماسه لرامام اعظم
 برلن امام ابو يوسف قاشنده بر كشىنىڭ شهادتى برلن آغز آچو ثابت بولماغانلىقى اوچون
 آغز آچو حلال بولماس امام محمد قاشنده بر كشىنىڭ شهادتى برلن روز توتو ثابت
 بولغان اوچون آغز آچو حلال بولور (۱۵ نچى) ايكنى كشىنىڭ شهادتى برلن اوتز كون روز
 توتقان صوڭنده آي كورماسه لربالاتفاق آغز آچو يعنى روز توتماو حلال بولور (۱۶ نچى)
 بر شهرده رمضان آيينى كورو برلن ايكنچى شهر اهلينه روز ثابت بولماس اوشنداق
 بر شهرده شوال آيينى كورو برلن ايكنچى شهر خلقينه روز دن چغو ثابت بولماس اگر
 بو شهرلرنىڭ آي توغا تورغان اورونلارى برابر بولماسه امامطالع بر بولسه يايسه
 ياقن بولسه بو صورتده روز غه كروده هم روز دن چغوده ثابت بولور (۱۷ نچى) شعبان
 آيينى اوتز كوندىن حساب ايتب روز غه كورگان صوڭنده رمضان روز سنى يكرى سيكز كون
 توتقان صوڭنده شوال آيينى كورسه لرب شعبان آيينى كورب اوتز كوندىن حساب اينگان
 بولسالار بر كون روز نى قضا قىلورلار چونكه آينىڭ يكرى توتقز دان كىلوى
 درست اگر شعبان باشىنى آيينى كورماينچى گنه شعباننى اوتز كوندىن حساب ايتب روز غه
 كركان بولسالار ايكنى كون قضا قىلورلار (۱۸ نچى) اگرده رمضان آيينى يايسه شوال
 آيينى تش اوشقان صوڭنده كورسه لركيله چك كون اوچون بولور اگر تش اوشماسىن
 بورون كورسه لرا اوتگان كىچ اوچون بولور (۱۹ نچى) بر كشى اونوتوب رمضانده
 كوندز آشاسه يايسه اچسه يايسه جماع قىلسه آغزى آچاماس (۲۰ نچى) بر كشىنى رمضانده
 كوندز كوجب آشاتسەلار يايسه اچرتسەلر ياجماع قىلىر سالار اول كشىگه قضا لازم
 بولور كفارت لازم بولماس (فائده) قضانىڭ معناسى بر كون روز اورنینه بر كون روز نى
 توله و كفارت نىڭ معناسى بر كون روز اورنینه آلمش كون توتاشدىن روز توتو
 (۲۱ نچى) بر كشى رمضانده كوندز خطالف برلن آشاسه يايسه اچسه يايسه جماع قىلسە اول
 كشىگه قضاغنه لازم بولور كفارت لازم بولماس (فائده) نىسپان (اونوتو) برلن خطا
 آراسنده آيورما اونوتو بولسه اوزىنىڭ روزه ايگانىنى بلماو خطا بولسه اوزىنىڭ
 روزه ايگانىنى بلور بىله تورب يا ئغلاشق برلن قصد قىلماي توروب آغز آچە تورغان
 اشنى قىلور مثلا طهارة آلمانده آغزىنى چايقاغانده بوغازىنه صو كىتار يايسه تاڭ
 اطماغان ديوسەر آشار تاڭ آتقان بولور يايسه قىياش باتقان ديو آغز آچار قىياش
 باتماغان بولور (۲۲ نچى) روزه كشىنىڭ كوندز توشلنپ منىي كىتسە يايسه اوبلاب يايسه
 خاتونىنى اوبسە منىي كىتماسە يايسه خاتونىنه قزغوب قاراد برلن منىي كىتسە يايسه
 جنب حالنچە سجر آشاسه يايسه صاچ و صغالارونى مايلاسه بو صورتلرده آغزى آچماس

يعنى روزەسى بوزلماس (۲۳ نچى) روزە كىشىنىڭ خاتونىنى اوبوى يايىسە توتوى بىرلن
 مېنى كېتسە آغزى آچلور قضا قىلورلازم بولور كفارت لازم بولماس (۲۴ نچى) روزە
 كىشى خاتونىنى اوبودن مېنى كېتوندىن امين بولسە اربىك درست بولور اكر امين
 بولماسە درست بولماس (۲۵ نچى) روزە كىشىنىڭ بوغازىنە چىن يايىسە توزان يايىسە تنن
 كرسە روزە ايكانلىكى ايسىنە بولسە روزەسى بوزلماس اما بوغازىنە يغمور يايىسە قارىكېتسە
 روزەسى بوزلور وقضالازم بولور (۲۶ نچى) اگردە روزە كىشى اوچىنە توكوب توكوكنى
 يوتسە يايىسە قان بىرلن قاتشقان توكوكنى يوتسە قان كوب بولسە دە توكوكىن روزەسى بوزلماس
 (۲۷ نچى) روزە آدم تىشلىرى آراسىنە قالغان طعامنى يوتسە نچود بور چاغىدىن كچوك بولسە
 آغزى آچلماس آنىن الوغ بولسە آغزى آچلور لىكن نچود بور چاغىدىن كىم بولسە
 روزەسى بوزلور اگردە تىشلىرى آراسىنە قالغان طعامنى آغزىدىن بىر مرتبە چغاروب
 ياكادىن يوتسە (۲۸ نچى) روزە آدم كوندىزدە جېتىن اورلىقى يا كە موئار اوخشاغان
 كچكنە اورلىقلارنى يوتسە آغزى آچلور قضا دە كفارتىنە لازم بولور لىكن موندان
 كچكنە اورلىقلارنى چايناسە يوتماسە روزەسى بوزلماس مگر بوغازىنە تىمىن تاپسە روزەسى
 بوزلور (۲۹ نچى) روزە آدم كوندىزدە عادىتدە آشاملى تورغان نرسە لىرىنى آشاسە مثلاً چى
 قامور اون تزكى نرسە لىرىنى يا كە واق تاشلارنى يوتسە يايىسە تىمىر يوتسە روزەسى
 بوزلور قضا لازم بولور كفارت لازم بولماس (۳۰ نچى) روزە آدم كوندىزدە بوغداى آشاسە
 يا كە چى ايت وچى ارتمگان ماى آشاسە قضا دە كفارت دە لازم بولور (۳۱ نچى) روزە
 آدم كوندىزدە عادىتدە داردايتىب آشالاتورغان نرسە لىرىنى آشاسە مثلاً ماسك آشاسە يا كە
 كافور يا كە زعفران يا كە قورلغان توفراقنى يا كە ارمنى توفراقىنى يا كە نىسابورى
 توفراقىنى يا كە آغاچ يافراقىنى آشاسە آغاچ يافراقىنى آشارغە عادىتلىنگان بولسە
 بو صورتارنىڭ كلىنىدە قضا دە كفارتىنە لازم بولور (۳۲ نچى) روزە آدم كوندىزدە
 ياشلار پە آشاسە يا كە مطلق توفراق آشاسە يا كە كاغداشاسە يا كە پشمگان چى آيو
 آشاسە بو صورتلردە قضا لازم بولور كفارت لازم بولماس (۳۳ نچى) روزە آدم كوندىزدە
 روزە ايكانلىكىنى اونوتوب بىر لقمە طعامنى چايناسە سوئور روزە ايكانلىكى ايسىنە تشسە
 بولقمەنى يوتسە كفارت لازم بولور اكر بولقمەنى ايسىنە تشكاج آغزىدىن چغاروب
 قاينادان قاب يوتسە آغزىدىن چغارلغان لقمە عادىتدە آشاملى تورغان بولغانلىقى
 اوچون كفارت لازم بولماس قضاغىنە لازم بولور (فقىه ابواللىث فئواسى) (۳۴ نچى)
 روزە دە كوندىز بىر آدم قصد بىرلن روزەسىنى آچسە موندان صوئك شول كوندە آورسە
 كفارت لازم بولماس قضاغىنە لازم بولور (۳۵ نچى) روزە دە كوندىز بىر خاتون روزەسىنى
 قصد بىرلن آچسە شول كوندە آغزىنى آچقاج حبض كورە باشلاسە بو خاتونغە كفارت

لازم بولماس (۳۶ نچى) روزە دە كوندز بر آدم قىم بر لن روزە سىن آچسە دولمان صولك
 اوزا اختيارى بر لن سفرگە چقسە شول كوندە بو كىشى گە كفارت لازم بولور اگر بو كىشى
 كوچاپ سفرگە چغار سالار كفارت لازم بولماس قضاغنه لازم بولور (۳۷ نچى) بېزگاڭ
 آدروى بر لن آورغان كىشىگە بېزگاڭ توتاتورغان كوندە روزە توتماو مباح و درست
 بولور (۳۸ نچى) بركشىنڭ بېزگاڭ كون آشا توتاتورغان بولسە بېزگاڭ كى طوطە طورغان
 كوننى بېزگاڭ توتار دېو روزە غە كرماشە آشاسە اول كون بېزگاڭ توتماشە بو كىشىگە
 قضاغنه لازم بولور كفارت لازم بولماس (۳۹ نچى) حىض كور وچى خاتون نڭ حىض دە
 عادتى بولسە شول عادتى اوز رينه بنا عادات كوندە روزە بولماسە درست بولور
 (۴۰ نچى) حىض دە عادتى بولغان خاتون بو كون حىضم كېلور دېو روزە نى نيت قىلماشە
 آشاسە حىض قىلماشە قضاغنه لازم بولور كفارت لازم بولماس (۴۱ نچى) بركشى گە قصو
 غالب بولسە آغزندان قصوق چقسە كېرك آزو كېرك كوب بولسون روزە سى بوزلماس
 اگر دە قص قىلوب قىسسە آغز تولور لق مقدار بولسە روزە سى بوزلور و قضا لازم
 بولور (فائىدە) قصوقنى يوتو حقتە بر آدم قصوقنى يوتسە آغز تولغانچە بولسە امام ابو
 يوسف قاشندە روزە بوزلور امام محمد قاشندە كېرك آغز تولغانچە بولسون و كېرك آغزغە
 بولسون قص قىلوب يوتسە روزە سى بوزلور بس كوب قصوقنى يوتسە بالاتفاق روزە سى
 بوزولا آغز قصوق اختيار سز يوتلسە بالاتفاق روزە بوزلمى آغز قصوقنى قصم بر لن يوتسە امام
 محمد قاشندە روزە بوزولا امام ابو يوسف قاشندە بوزلمى كوب قصوق اختيار سز يوتلسە امام ابو يوسف
 قاشندە روزە بوزولا امام محمد قاشندە بوزولمى حاصل كلام روزە نى قصوقنى يوتونڭ
 بوزونك امام محمد قاشندە قص معتبر كويلك معتبر توگل امام ابو يوسف قاشندە كويلك
 معتبر قص معتبر توگل (۴۲ نچى) قصم بر لن عرفان طعام اينب آش لاتورغان طعامنى آشاسە
 يايسە دار و اچسە يايسە آرت بر لن آل طرفنڭ برسندە جماع قىلسە بو كىشىگە كفارت لازم بولور
 جماع صورتنا فاعل بر لن مفعول نڭ هر ايكسىنە كفارت لازم بولور (۴۳ نچى) جماعدان
 باشقە طريق بر لن صو چغار وچى آدم اوز رينه روزە نى قضاغنه لازم بولور كفارت لازم
 بولماس (۴۴ نچى) دېر اير خاتوننى رمضاننڭ كوندز ندە يوقلاغان حالدە جماع قىلسە خاتوننى
 بولماسە يايسە مجنونە خاتوننى جماع قىلسە يايسە كوچاپ وطن قىلسە اوج صورتدە دە
 خاتونغە كفارت لازم بولماس قضاغنه لازم بولور اوشناق اير نى جماع گە كوچلەسە لركوچلنپ
 اير خاتوننى جماع قىلسە هر ايكسىنە كفارت لازم بولماس قضاغنه لازم بولور (فائىدە)
 بو مسألە دە مجنونە دن مراد دېوانە لىقنى بتون كمل آى بولماغان مجنونە مراد مثلا كوندز نڭ
 اولندە عالە بولور دە آخرنە دېوانە بولور دە جماع قىلنور (۴۵ نچى) رمضان آيىنڭ
 روزە سىنڭ اداسنى بوزودان باشقە روزە نى بوزودە كفارت لازم بولماس مگر رمضان

روزەسىنىڭ اداسى بوزو بىرلىگىنە كفارت لازىم بولور (۴۶ نچى) بىركىشى رەھماننىڭ كۈندىزىنىڭ دېرىنە دارو سالدىرسە ياكە بوزىنە دارو سالدىرسە ياسە قىلغىنە دارو تامزە ياسە قورساق اچىنە بىرشكان جىراحتىنە دارو سالسە دارو اچىنە كىنە ياسەمى اچىنە بىرشكان باشىداغى جىراحتىنە دارو سالسە دارو مېنى نە بىرشسە بوزو تىلرنىڭ ھەسنىڭ قىضا لازىم بولور كفارت لازىم بولماس (۴۷ نچى) رمضاننىڭ كۈندىزىنىڭ بىركىشى قىلغىنە صوتامزە ياسە آلت تىناسلىقنىڭ باشىنە مەساي تامزە سوزەسى بوزولماس (۴۸ نچى) بىركىشى بىر طعامنىڭ طەمىنى آغزى بولن تاتىسە اول طعامنى آغزىدىن ان اطىب بىبارسە روزەسى بوزولماس (۴۹ نچى) رمضاننىڭ كۈندىزىنىڭ طعام تاتىچىلىق مكرە بولسور مگر ساتوب آلماندا مئلاصارى مەي ياكە بال كېى نرسە لىرىنى تاتوب قاراسە مكرە بولماس (۵۰ نچى) رمضاندا كۈندىز خاتونغا ياش بالاسى اوچون طعام چايناب آشاتىق مكرە ضرورت بولماغاندا ضرورت بولسە مئلا باشقە چاينامچى بولماسە اول وقت مكرە بولماس (۵۱ نچى) رمضاندا كۈندىز صاقىز چاينامك مكرە كىرك آق صاقىز كىرك قارە صاقىز خاتونلارغا صاقىز چاينام مكرە توكل ايرىلرگە سەبب سىز چاينام مكرە سەبب بولن مئلا آغز ايسىنى بىر اوچون بولسە چاينامك مكرە توكل (۵۲ نچى) رمضاندا كۈندىز سىرمە تارتو مكرە توكل گرچە سىرمەنىڭ طەمى بوغاندا تاپولسە دە (۵۳ نچى) رمضاندا كۈندىز مېيىقلارنى قاشلارنى مايلاق مكرە توكل زىنت اوچون بولماسە اكر زىنت اوچون بولسە مكرە اوشىداق روزە توكل وقتدە مېيىقلارنى قاشلارنى مايلا مكرە توكل زىنت اوچون بولماغاندا (۵۴ نچى) رمضاندا كۈندىز قان آلدىرق بانقە سالدىرق ھەم مسواك استعمال قىلىق مكرە توكل كىرك قورى مسواك كىرەك چوش مسواك بولسور

4 (مسواك استعمال قىلغىنە فائىدە لىرى)

- (۱ نچى) مسواك استعمال قىلور نمازنىڭ ئوابىنى آرتىدور (۲ نچى) مسواك استعمال قىلور زىقىنى وبىلىقنى آرتىدور (۳ نچى) مسواك استعمال قىلور اللە تەلىنى راضى قىلور شېھاننى آچولاندور (۴ نچى) آغز ايسىنى خوش قىلور (۵ نچى) باش آورونىڭ بىزىنە سەبب بولور (۶ نچى) قاقىرقىنى كىسار (۷ نچى) تىشلردە قوتنى پىدا قىلور (۸ نچى) كوزنى كورگام ھەشەش قىلور (۹ نچى) آش قازانىنى سلامت قىلور (۱۰ نچى) تىنگە قوت بىرور (۱۱ نچى) ھىفظ قوشنى آرتىدور (۱۲ نچى) عىقلىنى آرتىدور دكوللىنى پاك قىلور (۱۳ نچى) ايندكوللارنى آرتىدور ۋە فرىتە لىرىنى شادلايدور (۱۴ نچى) زەھنىنى صافى قىلور (۱۵ نچى) طعامنى سىكندور (۱۶ نچى) صراط كوپرىدىن جىكىل اوتوگە سەبب بولور (۱۷ نچى) اللە تەلىنىڭ عبادىتىنى تىنگە قوت بىرور (۱۸ نچى) تىنە بولغان اسسىلاقنى بىرور (۱۹ نچى) قارن اوچونى

۲۲۵) نش اینلربنی قطی قیلور (۲۱نجی) کولربنی و صاریلارینی
 ۲۲۲) ناوشی صافی قیلور (۲۳نجی) تش صزلاونی بتدور (۲۴نجی) یوقوننی قوار
 بتدور (۲۵نجی) قاقروقنی کیسار و موندان باشقه اخروی فائهلرین کوبدر
 (رمضانده روزه توتماوننی مباح قیلا تورغان نرسه لر جمعسی توقونرسه)
 شرع سمح نجهج حرفلری جمع قیلغان میم دن مرادشده مرض یعنی رمضان برکشی
 آورده بولسه روزه توتقاند آوروینک آرتونندان یایسه اوزاقغه تارتولوندن قورقسه
 روزه توتماسه درست بولور صوگندن قضا قیلور کوز آورووی آزه کوبمی مباح قیلور سین دن
 مراد سفر یعنی برکشی رمضان مسافر بولسه کرک سفر نکه مشقت بولسون کرک بولماسون روزه
 توتماسه درست بولور لکن روزه توتوی آرتوغراق آوروکشی برلن مسافر آورو یایسه سفر
 حالنک اولسه لر قضا لازم بولمی یعنی بو قالغان روزه لاری اوچون فدییه بیلرلی اگر آورو آدم
 سلامنلنسه مسافر سفر دن قاینسه قضا قیلماسدان بوروبون اولسه کوبمی کون سلامت بولوب
 یایسه نقیم بولوب تورغانلار بولسه شول کونلرنک روزه سی اوچون فدییه بیلر و برلن وصیت
 ایترگه تیوش اولسگی حا دان حمل یعنی رمضان آینهک بر خاتون حمل ایاسی بولغان بولسه
 اوزینه یا که قورصاغنداغی بالاسنه ضرر کیلودن قورقسه روزه توتماسه حلال بوله
 صوگره قضا قیلور را دان مراد رضاع یعنی رمضان آینهک بر خاتون ننگ ایچک ایبه تورغان
 بالاسی بولسه اوزینه یا که بالاسینه روزه توتو سببلی ضرر کیلودن قورقسه روزه
 توتماسه درست بولور صوگره قضا قیلور نون دان مراد نفاس یعنی رمضانده بر خاتون
 نفاس قانیغی کوره تورغان بولسه اول خاتونغه نفاسندن پاکلانماینچه روزه توتو درست
 بولماس صوگره قضا قیلور ایکنچی حا دان مراد حیض یعنی بر خاتون رمضانده حیض
 قانیغی کوره تورغان بولسه اول خاتونغه پاکلانماینچه روزه توتو درست بولماس صوگره
 قضا قیلور جیم دن مراد جنون یعنی بر آدم بتون رمضاننی دیوانه بولوب اوتکارسه روزه
 ساقط اولور قضا ده لازم بولماس شین دن مراد شیخ فانی یعنی روزه توتودان عاجز بولغان
 قارت آدم کیرک ایر و کیرک خاتون بولسون روزه توتماسه ——— درست بولور لکن
 هر برون روزه اوچون فدییه بیلر یعنی دوره قداق بغدادی یایسه سیگز قداق آر پایا که
 خرماعین د مراد عطش مثلاً بر آدم رمضانده غایت صوصاب هلاک بولو مرتبه سینده ایرشسه
 آغزینی آچوملال بولور پچهنجی هم اورا نچیلار کین کفارت لازم بولماس لکن بعضیلار کفارت
 لازم دیگانلر تورلی مسئله لر (برنجی) مسئله رمضان روزه سنی قضا قیلاوچن کشی تلسه توتاشدان
 یعنی آراده بر کونک افطار قیلیمی قضا قیلور تلسه آیوروب قضا قیلور لکن توتاشدن
 قضا قیلر آرتوغراق (۲نجی) بریل قالغان رمضان روزه سینک قضا سنی ایکنچی یلدانک
 کیچکنرلسه کیچکنرگاں اوچون فدییه لازم بولماس بونک من هبک (۳نجی) رمضان آینهک کیلوی

سببى بر كشى گه روزه فرض بولسه بوكشى روزه توتودان عاجز بولسه عجزى هم مستمور بولسه
 روزه توتودان اميدىنى كيسسه بوكشى گه هر كون روزه سى اوچون فديه پيرسه درست بولور
 (۴نچى) بر كشى عنر سببى افطار قيلسه مثلا آورو يا كه حيض يا كه قار تلى عنر لرى
 سببى اگرده كله چك زمانك روزه توتوغه قادر بولونى اميد اينسه فديه بيرو درست بولماس
 اگر عجزى هميشه بولوب روزه توتوغه قادر بولودان اميدىنى كيسه فديه بيرو درست
 بولور (۵نچى) بر كشى ننگ ذمه سننه يمىن كفارتى ننگ روزه سى بولسه يايسه كشى اولقرو
 كفارتى ننگ روزه سى بولسه روزه توتودان عاجز بولسه شيخ فاني بولوب اولسه ده فديه
 بيرو درست بولماس (۶نچى) فناغه ياقن بولغان قارت آدم روزه اوچون فديه بيدرگان ننگ
 صوگنك روزه توتوغه قادر بولوب اولسه قضا قيلو لازم بولور (۷نچى) بر كشى ننگ
 ذمه سننه رمضان روز سى ننگ قضا سى بولسه شول قضا اوچون فديه بيدرورگه وصيت ايتب اولسه
 ميت كه ولى بولغان آدم اطعام قيلور يعنى هر كون روزه سى اوچون بغداى دان يارطى
 صاع آرپا برلن خرما دان بر صاع اطعام قيلور (۸نچى) رمضان ككوندوز بر كافر
 آدم مسلمان بولسه يايسه بر صبي بالغ بولسه يايسه بر حيض كور وچى خاتون
 حىض نمن پاكلانسه يا كه بر نفاس كور وچى خاتون نفاس نمن پاكلانسه يايسه بر ديوانه
 آدم عقل غه كيلسه يايسه بر مسافر سفر نمن قايتسه يايسه بر آورو آدم سلامتسه بو صورتلرده
 روزه توتوچيلار غه اوغشاو اوچون قالغان كوني آشاماي اچماي وجماع قيلماي تورور لار
 لکن آشامان صورتده بو كوني اوغشاو قويغانلق اوچون قضا لازم بولماس مسلمان
 بولغان آدم برلن بالغ بولغان صبي غه (۹) رمضان كون ننگ هر آزى اوتكاج بر خاتون
 حىض كوره باشلاسه يايسه بر خاتون بالاتا بوب نفاس كوره باشلاسه كونك قالغاننك روزه
 بولولازم بولماس (۱۰) بر كشى تاك توغان صوگنك سفر گه كيتسه روزه بولماونى
 نيت قيلسه مونك صوگنك توش آوشماسدان بورون سفر نمن كيرى قايتسه يايسه بر سلامت
 آدم تاك توغان صوگنك آغرى باشلاسه روزه بولماونى نيت قيلسه تش آوشماسدان
 بورون سلامتسه بو صورتك روزه توتولازم بولور لکن روزه توتماسالارده كفارت
 لازم بولماس قضاغنه لازم بولور (۱۱) مسافر بر بيلسگولى كونك اوزينك شهرينه
 قايتوب بولسه اول كشيگه روزه بولماي قايتو مكرهه بولور (۱۲) بر كشى رمضان ننگ بعض
 كونلرنك هوشسز بولوب يايسه بتونلاي ديوانه بولوب روزه توتماس بو كشى گه هوش
 سزلق يايسه ديوانه لك عارض بولغان كونن باشقه كونلرنك روزه سن قضا قيلولازم
 بولماس (۱۳) بر آدم بتون آينى بتونلاي عقلسز ديوانه بولوب اوتز كون روزه نى
 قالدرسه بوكشيگه قضا قيلولازم بولماس اما بتون آينى هوش كيتو سببى روزه سنى

كلسنى قضا قىلولازم بولور (۱۴ نچى) بر كشى رمضانك روزه بولونىك روزه بولماونىك نيت
 قىلماسه اوزى كېچكە قدرى روزه توتسە بو كشى گە قضا لازم بولور كفارت لازم بولماس
 اوشناق بتون رمضان آيينىڭ روزەسنى توتسە اوزى روزه بولونىك بولماونىك نيت قىلماسه
 بر آى روزه نى قضا قىلولازم بولور (۱۵ نچى) بر كشى رمضان دە روزه نى نيت قىلماى تاڭغە
 كرسە تش آوشماسدان بورون روزە نى نيت قىلسە ھم تش آوشماسدان بورون قسدا
 آشاسە امام اعظم قاشنىك بوكشىگە كفارت لازم بولماس قضاغە لازم بولور اما مېن قاشنىك
 قضا دە كفارتك لازم بولور (۱۶ نچى) روزە توتۇچى آدم گە سەر آشامق دىسى سەرنى كېچكەنومك
 مستحب اوشناق افطار نى آشقرمق مستحب (۱۷ نچى) بر كشى رمضانك روزه ايگانىنى
 اونوتوب آشاسە اونوتوب آشاوروزە نى بوزادىوگمان قىلوب قسدا آشاسە بوكشىگە قضا لازم
 كفارت لازم بولماس (۱۸ نچى) بر كشى روزه بولماونى نيت قىلوب تاڭغە كرسە مونىڭ
 صونىك تش آوشماسدان بورون روزە نى نيت قىلسە مونىڭ صونىك روزە نى قسدا آچسە
 بوكشىگە امام اعظم قاشنىكە كفارت لازم بولماس اما مېن قاشنىك كفارت لازم بولور
 (۱۹ نچى) بر كشى رمضانك كونىز قان آلدرسە قان آلدر روزه نى بوزادىوگمان قىلوب
 روزەسنى آچسە بوكشىگە قضا دە كفارتك لازم بولور (۲۰ نچى) بتون يىل اچنىك بش كون
 روزە توتوحرام بولور يعنى ايكى عيد كون يەنە اوج تشرىق كون بر آدم بو بش كونىك
 روزە كرسە مونىڭ صونىك روزەسنى آچسە قضا قىلولازم بولماس وبر كشى بو بش كونىك
 روزە توتوبرلن ندر اينسە ندرى درست بولور ھم روزەسنى بوزو برلن قضا قىلولازم
 بولور (۲۱ نچى) بر خاتون ابرتەگى كون ميكا الله رضاسى اوچون روزە توتو لازم
 بولسەون ديوندر اينسە ابرتەگى كون هيض كورە باشلاسە ندرى درست بولور ھم پاكانغاچ
 قضا قىلولازم بولور اما بر خاتون ميكا هيض كورە تورغان كونىك روزە توتولازم بولسەون
 ديوندر اينسە ندرى بالاتفاق درست بولماس (۲۲ نچى) بر كشى رمضانغە توتاشىر ب شوال
 آيينىڭ آلفى كونىك روزە توتسە روزەسى كراھتسز درست بولور (۲۳ نچى) بتون يىلنىڭ روزەسنى
 توتو مكر و بولور مگر روزە توتوحرام بولغان بش كونىك افطار قىلسە مكر و بولماس (۲۴ نچى)
 تىك تورە روزەسى مكر و بولور يعنى روزە دە برسويلا مە ينىچە روزە توتونى نيت قىلسە
 روزەسى مكر و بولور دىسى خاصلا ب شنبە كون ھم عاشورە كونىنى روزە توتو مكر و
 بولور اما پنج شنبە كوننىڭ روزەسى ھم جمعة كوننىڭ روزەسى دىسى كېچىلىرى ياقتى
 كونلرنىڭ روزەسى يعنى ھر آيينىڭ اون اوچونچى اون دورتنچى اون بشىچى كونلرنىڭ
 روزەسى مكر و بولماس بلسكە مستحب بولور ھم ذوالحججەنىڭ توقىنچى كونىنىڭ روزەسى
 مستحب بولور حاجى بولماغان كشىگە يعنى عرفاتك عرفە كونىنىڭ روزەسنى توتو مستحب
 بولماس (۲۵ نچى) خاتون كشىگە ايرنىڭ رخصتىن باشقە نفل روزە توتو مكر و بولور

مگر اير اوزىك روزه بولسه يايسه اير آدرو بولسه مكرره بولماس اوشنداق قلغه
 خوجه سيناك اذنين باشقه نفل روزهسى توتومكروه بولور گرچه قلنك روزه توتوى خوجه
 سينه ضرر ايتماسه ده (۲۶ نچى) رمضان روزه سيناك كفارتى قلى بولغان كشيگه برقل
 آزاد ايتمك كيرك قل مسلمان بولسون و كيرك مسلمان بولماسون كيرك اير بولسون
 و كيرك خاتون بولسون اكر قلى بولماسه توتاشدن ايكى آى روزه توتوق اول ايكى
 آى ده رمضان آبي هم روزه توتو حرام بولغان بش كون بولماسه كيرك اكر ايكى آى اچنك
 بركون روزه سنى آچسه كيرك عذر بولن كيرك عذر سز بولسون روزه نى باشدن آلو
 لازم بولور اكر آلتمش كون توتاشدن روزه توتودن عاجز بولسه آلتمش مسكينگه
 طعام بيمرك يعنى هر مسكينگه بغدايدن دورت قداق آرپا بولن خورمان سيكز قداق
 طعاملندور (۲۷ نچى) بر آدم بر رمضانك يايسه ايكى رمضانك كوب مرتبه آغز آچسه قص
 بولن بوكشيگه بر كفارت كفايه قيلور اكر ده كفارت آرا لاشامه مثلا بركون روزه سنى
 آچارده برقل آزاد اينار يايسه آلتمش مسكينگه طعام بيمرر شوندىن صرگ ينه بركون
 روزه سنى آچسه ايكنچى كفارت لازم بولور (۲۸ نچى) نفل روزه سنى ضيافت عذرى
 بولن يايسه باشقه عذر بولن آچسه درست بولور (۲۹ نچى) بر كشى روزغه كرشه
 ذمه مه واجب ديوگمان قيلول يايسه نمازغه كرشه ذمه مه واجب ديوگمان قيلول كرشكان
 صوگنك ذمه سندا روزنك يايسه نمازنگ يوقلغنى بلسه بونداز بولن روزه نى تمام قيلو
 آرتوق لكن بوزسه ده قضا لازم بولماس .

(اعتكاف) جماعت مسجدنده مسجدده تورو نى نيت قيلول روزه بولوب مسجدده
 توروغه اعتكاف ديلر توروچيغه (معتكف) ديلر اعتكاف اوچ تورلى واجب بولغانى
 بار سنت بولغانى بار مستحب بولغانى بار واجب بولغان اعتكاف ندر ايندليگان اعتكاف
 سنت بولغان اعتكاف رمضانك آخرى اوننده بولغان اعتكاف مستحب بولغان اعتكاف
 رمضان باشقه وقتلارده اعتكاف اعتكاف مدتنگ ايك آزى امام اعظم قاشنده بر
 كون خاتون كشى ابونك مسجدنده اعتكاف قيلور اعتكاف قيلوچيغه قيلماوتيديش بولغان
 اشرا مسجددن چتماق درست بولماس مگر طبيعى بولغان حاجت اوچون گنه چغار يايسه
 شوعى بولغان عذر اوچون چغار مثلا طهارة آلور اوچون يايسه غسل قيلور اوچون يايسه
 جمعه اوچون چغار اكرده معتكف طبيعى بولغان حاجت اوچون مسجددن چقسه
 ايوينه بيك تيزگنه چغب مسجد كه قايتان كيلسه درست بولور لكن بر ساعت قبرى
 تورسه اعتكافى فاسد بولور دغى معتكف كه خاتونى بولن جماع قيلوشو درست بولماس
 اوشنداق خاتونينى اوبو توتو درست بولماس اما معتكفى كه مسجدده آشاق اچمك
 هم مالنى حاضر قيلمايغنه صاتمق درست بولور .

﴿ اعتكاف كه متعلق بولغان مسئله لر ﴾

(۱نچى) مسئله بر آدم اعتكافى كه كرگان صوگنده بوزسه اعتكافنىڭ هر بر چرش اوزينه بر عبادت بولغانلىقى اوچون فرض بولوب اوراماس (۲نچى) بر آدم بر نچه كونلر مسجده اعتكافى قىلوپوران ندر ايتسه كيچلرى بولن اعتكافى قىلىق لازم بولور اوشنداق بر آدم ايكي كونگنه اعتكافى بولن ندر ايتسه ايكي تا و لك كيچه و كوئىزلىرى بولن اعتكافى لازم بولور (۳نچى) بر آدم بر كون اعتكافى بولن ندر ايتسه تاك توغاجده مسجدگه كرر قياش باتماي مسجد دن چقماس (۴نچى) بر آدم ايكي كون اعتكافى ندر ايتسه قياش باتماسدان بورون مسجد كه كرر اوچونچى كوننىڭ قياشى باتماي نچه مسجد دن چقماس اوشنداق كوب كونلر اعتكافى ندر ايتسه قياش باتماسدان بورون مسجد كه كرر قياش باتقاننىڭ صوگنده چغار.

﴿ زكوت كتابى ﴾

زكوت لغتكه زياده معنا سنده طهارت معنا سنده مدح معنا سنده كيله شريعتده بيلگولى بولغان نصابدان چيكلنگان الوشنى مصرفنه صرف قىلوز كرت نك و اجب بولور و ينىڭ شرطلارى سيكز دورتسى زكوت بيروچى آدمده دورتسى مالده.

﴿ زكوت بيروچى آدمده بولغان شرطلار ﴾

(۱نچى) زكوت بيروچى آدم آزاد كشى بولمق كيرهك بس قلغه زكوت بيرو و اجب بولمى
 (۲نچى) زكوت بيروچى آدم بالغ بولمق كيرهك بس صبى غه زكوت بيرو و اجب بولمى
 (۳نچى) زكوت بيروچى آدم عقللى بولمق كيرهك بس مجنوننىڭ مالندن زكوت بيروك و اجب بولمى
 (۴نچى) زكوت بيروچى آدم مسلمان بولمق كيرهك بس كافرگه زكوت بيرو و اجب بولمى .

﴿ مالده بولغان دورت شرط ﴾

(۱نچى) مالنىڭ ملال بولوى كيرهك بس حرام مالدان زكوة و اجب بولمى (۲نچى) نصابده ملك ملك تام بولمق كيرهك بس مكاتب نك مالنده ملك تام بولمعا نلقدان زكوة و اجب بولمى
 (۳نچى) مال نك آرتقروچى بولوى كيرهك بس آرتقى تورغان مالدان زكوة و اجب بولمى
 (۴نچى) يل ايله نورگه كيرهك بس ملكلگان مال اوزرينه يل ايلنمسه زكوة و اجب بولمى
 اصل نصابى مالك بولو بولنگه زكوة و اجب بولمى بلسكه نصاب حاجه اصليه دن آرتورغه كيرهك حاجه اصليه نفقه ترراتورغان ايو كيبولر تورغان كيبولمرايو نرسه لرى استعمال قىلونه تورغان قورال لار دغى قاراب آكلار لى آدم اوچون دين كتابلارى دغى هنر قورال لارى هنرلى كشيگه دغى خدمت اوچون بولغان قنلار حاصل دنيا تركل سكى اوچون اوزينه دغى ايو جماغه ننه ضرور بولغان نرسه لر حاجه اصليه بولان زكوة نك و اجوبينىڭ شرطلارى تاباسه تيزدن بيروك و اجب كېچك نر و سببلى گناھلى بولام شهادتى مقبول بولمى

دیگانله مسئله لر (۱نجی) مسئله بر آدم ننگ مالی بولسه هم بوروچی بولسه بوروچی کیرهك حاضر تولاچك بوروچ بولسون کیرهك کلاچكده تولاچك بوروچ بولسون اول بوروچدان آرتقان مالی نصابه ایوشسه آرتقانندان زکوة واجب اکر بوروچدان آرتماسه زکوة واجب بولمی اکر بوروچینه بیتماسه اوزینه زکوة آلودرست بولا ملیون صوم برلن اش قیلسه ده (۲نجی) زکوة واجب بولغان بای آدم یایسه فطره صدقه سی واجب بولغان بای آدم اوتاماسدان بورون اولسه اکر ادا قیلو برلن وصیت ایتماسه ساقط بولا اکر وصیت ایتمسه مالیننگ اوچدن بونسن بیوروله (۳نجی) آلتون برلن کمش دن باشقه ده دخی یلنگ کوبرا کنه اوز آوزی برلن اولن آشی تورغان حیوانلاردان باشقه ده زکوة واجب بولمی مگر سودا قصدی بولنگنه واجب بولا (۴نجی) برکشی تجارت اوچون برقل صاتوب آلسه صاتوب آلتاچ خدمت اوچون نیت قیلسه بوقل نصابدان حساب قیلنماس اکر خدمت اوچون صاتوب آلسه صاتوب آلتاچ تجارت اوچون نیت قیلسه بوقل صاتوب اینچه تجارت اوچون بولماس قدر مال ماصل ایتمسه همه برلن یایسه وصیت برلن یایسه نکاح برلن یایسه غلغ برلن یایسه قصابان صلح برلن تجارت اوچون نیت قیلسه بومال تجارت اوچون بولور (۷نجی) مال ضامردان یعنی ضائع بولغان مالدان یایسه دریاغه تاشلانغان مالدان یایسه یاپانغه کوملبده اورنی اوتولغان مالدان دخی قاقچوچی قلدان انکار قیلغان آلاچق مالدان شاهد بولماغاننده دخی تانوماغان آدم گه صافلارغه قویلغان مالدان زکوة واجب بولماس (۸نجی) زکوة درست بولماس مگر نیت برلن یعنی بیورگن وقتک زکوة دیونیت قیلورغه کیرهك یایسه زکوة بولغان مالنگ مقدارینی آیورغان وقتنده بومال زکوة دیونیت قیلورغه کیرهك بتون نصابینی بیورسه نیت سزده زکوة درست بولور یعنی قرق الشمن بر الشی بیوریله در.

(نصابلار)

مال ایکی تورلی سواثم دن بولغان مال بار سواثمدن بولماغان مال بار سواثم دن بولغان مالک اونندان بردن دورت دن بر برلن چیکله نمی اما سواثم دن بولماغان مالک زکوة اون دان بردن دورت دن بر برلن چیکله نه

(کمش نصابی)

کمشه زکوة نصابی ایکی یوز درهم هر بر اون درهم یسی مثقال بولورغه کیرهك ایکی یوز درهمن کیمده زکوة واجب بولمی ایکی یوز درهمن بیش درهم زکوة واجب بولا ایکی یوز درهمن آرتقان صوکنده قرق درهمن کیم عفو امام اعظم قاشنده اکر یوز قرق درهم بولسه آلتی درهم واجب بولا اوشنداق هر بر قرق درهمن بر درهم زکوة واجب

بولا درهم صافی كوش بولماينچه قاتوشلى بولسه كوبلك اعتبار قىلنورا اگر قاتوشقان نرسه كوب بولسه كوشدن حساب قىلنماس زكوة واجب بولماس بلكه ساتومالى كىي بولور قىمىتى درهم كه يتسه زكوة واجب بولور اگر كوش كوب بولسه صافی كوش حكمنده بولور ايكسى برابر بولسه بعضيلار كوش حكمنده بعضيلار تجارت مالى حكمنده ديگانلر امامين قاشنده ايكى يوز درهمدن آرتوبده فرق درهم كه ايرشماشه ده آرتوغندن زكوة واجب بولا ديگانلر.

﴿ التون تنكه نصابى ﴾

التون نك نصابى يكرمى مثقال يكرمى مثقال التوندىن يارتى مثقال التون زكوة واجب بولا يكرمى مثقال دن كيم ده زكوة واجب بولماي يكرمى مثقال دن آرتسه دورت مثقال دن كيم بولسه امام اعظم قاشنده عفر امامين قاشنده آرتقاندە حساب بولن زكوة واجب بولا اگر دورت مثقال بولسه ايكى قيراط واجب بولا يعنى اون آرپا آدرلغى التون واجب بولا صوغولماغان التون بولن صوغولماغان كوش وزينت اوچون ياصالغان نرسه كيرهك استعمالى درست بولسون كيرهك درست بولماسون دخى التون كوشدن بولغان صاوت زكوة نصابىدىن حساب ايتولا التون تنكه صافی التون غنه بولماشه قاتوشلى بولسه قاتوشقانى كوب بولسه ساتومالى حكمنده قيمتلب زكوة بولور اگر التونى كوب بولسه صافی التون حكمنده بولا.

﴿ عرض نصابى ﴾

صاوت اوچون آلغان مالنىڭ قيمتى نصابقه يتسه مثالا ايكى يوز درهم قدرينه ياپسه التوندىن يكرمى مثقال قيمتى قدرينه ايرشسه فرق صوم دن بر صوم زكوة واجب بولا عرضى قيمتلىگان وقتده فقيرلر كه فائده ليراق نرسه بولن قيمتلىر كه كيرهك بر كشىنىڭ ملكنده بولغان مالينىڭ جَمِيعسى نصابقه ايرشسه حاجت اصليه دن آرتسه زكوة واجب بولا مثالا ملكنده بولغان التون تنكه لرنى ياپسه كوش تنكه لرنى ياپسه التون كوشدن بولغان يوز كلرنى قىلچ زينتلىرىنى جوگان زينتلىرىنى ايار زينتلىرىنى كوش و التون صاوتلارنى شولاي قيمتلب نصابقه قوشسه زكوت واجب بولور اوزلرن گنه قوشقاندە نصابقه ايرشسه زكوة واجب بولور بر كشىنىڭ مالى يىل باشنده نصابقه تولسه اوشنداق يىل آخونده نصابقه تولسه گرچه يىل اورتاسنده نصابدىن كيموسه ده زكوة واجب بولور زكوة نصابىنى كامل قىلور اوچون التوننى كوش كه كوشنى التون غه قوشلور امام اعظم قاشنده قيمت بولن قوشلور امامين قاشنده باش حسابى بولن قوشلور خلاف نمرسى بر آدمنىڭ يوز ايللى درهم كوش بولسه بش دینار التونى بولسه بش دینار التوننىڭ قيمتى ايللى درهم قيمتىنى تور ماشه امامين قاشنده هر ايكسندە زكوة واجب بولا چونكه يوز ايللى

درهم كموش نصابينك دورت الشينك اوج الشى بش آلتون بولاسه آلتون نصابينك دورت الشينك برالشى بش جمعسى كامل نصاب بولا امام اعظم قاشنده كموش نصابنده زكوة واجب بولمى چونكه قيمت جهنمن نصابقه ايرشمى اما آلتون نصابنده زكوة واجب بولا چونكه بش آلتوننك قيمتى ايللى درهم قيمتنه برابر كيلماسه ده يوز ايللى درهم نك قيمتى اون بش دينار قيمتنه برابر كيله هم آرتا ساتومالينك بعضسنى بعضسئه قيمت برلن قوشله هم ساتومالينى آلتون كموشكه قوشله ساتومالينى آلتون كموشكه قوشلغان مسئله نك صورتى برايرنك قيمتى ايللى درهم قيمتينه برابر كيله تورغان بش آلتون تنكسنى دضى موندن باشقه ايللى درهم كموش تنكسنى بولسه قيمتى يوز درهم قيمتنه برابر كيلورلك ساتومالى بولسه ساتومالينى آلتون كموشكه قوشوب زكوة بپيرردضى قرق درهمن كموش تنكسنى دورت مثقالن كيم آلتونغه قوشله مثلا بر كشينك يكرمى مثقال آلتوننن آرتقان اوج مثقال آلتونى بولسه ايكى يوز درهم كموشنن آرتقان يكرمى درهم كموشى بولسه يكرمى درهم كموشنك قيمتى بر مثقال آلتون قيمتنه برابر جمعى دورت مثقال آلتون حكمنده بولاده اون آرپا آورلغى آلتون زكات چغه .

توه زكاتينك نصابى

توه زكاتينك نصابى بش توه بش توه دن كيمدن زكات چقىمى بش توه دن بر قوى زكات چغه توه نغده قلمرى اون توه دن ايكى قوى زكات چغه اون دورتكه قلمرى اون بش توه دن اوج قوى چغه اون توه نغده قلمرى يكرمى توه دن دورت قوى چغه يكرمى دورتكه قلمرى يكرمى بش توه دن بر ياش تولوب ايكنچى ياشكه چقغان بر توه چغه اوتوز آلتى غه قلمرى بر ياش تولغان توه كه (بنت محاض) ديورار اوتوز آلتى توه دن قرق آلتى غه قلمرى ايكى ياش تولوب اوج ياشكه چقغان توه چغه موگار (بنت لهون) ديورلر قرق آلتى توه دن آلتى غه بر كه قلمرى اوج ياش تولوب دورتكه چقغان توه چغه موگار (حقه) ديورار آلتى غه بر توه ده يتمش آلتى غه قدر دورة ياش تولوب بشكه چقغان توه واجب بولور موگار (جنعه) ديورلر يتمش بر توه ده توقسان بوگره قلمرى ايكى (بنت لهون) واجب بولور توقسان بر توه ده يوز يكرمى كه قدر ايكى حقه واجب بولور موندن صوگ يا ئى دن ياشلانور يوز يكرمى بش توه دن ايكى حقه بر قوى واجب يوز اوتوز توه ده ايكى حقه ايكى قوى واجب بولا يوز اوتوز بش توه ده ايكى حقه اوج قوى واجب بولا يوز قرق توه ده ايكى حقه دورت قوى واجب بولا يوز قرق بش كد قلمرى يوز قرق بش توه ده يوز ايللى كه قدر ايكى حقه بر بنت محاض واجب بولا يوز ايللى توه ده اوج حقه واجب بولا موندن صوگ فرضلارنى باشمن آلتونه يوز ايللى بش توه ده اوج حقه بر قوى واجب بولا يوز

آلتمش تیه ده اوج حقّه ایکی قوی واجب بولا یوز آلتمش بش تیه ده اوج حقّه اوج قوی واجب بولا یوز یتمش تیه ده اوج حقّه دورّه قوی واجب بولا یوز یتمش بش که قدری یوز یتمش بش تیه ده اوج حقّه بر بنت محض واجب بولا یوز سیکسان آلتی غه قدر یوز سیکسان آلتی تیه ده یوز توقسان آلتی غه قدر اوج حقّه بر بنت لبون واجب بولا یوز توقسان آلتی ده دورّه حقّه واجب بولا موندن صولگ همیشه باشان آلونه یوز ابلی دن هرک باشان آلونغان کیدیفه تچه زکوة حقنک عربی برلن عجمی دن توغان تیه (بَغْتُ نَصْر) تیه سی دیلر هم عربی توه برابر بولا.

﴿ صغرن کوتینک نصابی ﴾

صغرن ده زکوة نصابی اوتز صغرن اوتز صغرن کیدن زکوة واجب بولم اوتز صغرن دان بر باش تولوب ایکنچی باشکه چقان صغرن واجب بولا تشی بولسه (تبعه) او گز بولسه (تبیع) دیلر فرق صغرن دان ایکی باش تولوب او چنچی که چقان صغرن واجب بولا مونگ ده توشی سینه (مسنه) او گزیننه (مسن) دیلر اوتز برلن قرق آراسنک هیچ نرسه واجب تو گل قرق صغرن دان آرتقانک آلتمش قه قدر امامین قاشنک هیچ نرسه واجب تو گل امام اعظم قاشنک آرتقانک حساب برلن واجب مثلا قرق بر صغرن بولسه ده مسنه ننگ اوندان بریننگ دور تمدن بری واجب مثلا مسنه اون صوم تورسه بر صغرن دان بکر می بش تین چفه ایکی تمدن ایلی تین او چدن یتمش بش تین دورّه دن بر صوم اوشنداق آلتمش قه قدر (۶۵) صغرن دان ایکی تبع واجب بولا یتمش که قدر یتمش صغرن دان بر مسنه بر تبع واجب بولا سکسانک قدر سیکسان صغرن دان ایکی مسن واجب بولا توقسان صغرن دان اوج تبع واجب بولا اوشنداق هر اون صغرن آرتقانک تبع دن مسن که مسن تبع که کچه زکوة خصوصنک صوصغری برلن قرصغری برابر در .

﴿ قوی زکوتینک بیانی ﴾

قویک زکوة نصابی قرق قوی اوشنداق که صارق همه می بر حکمک قرق قوبدان کیدمک زکوة واجب بولم قرق قوبدان بر قوی زکوة چفه یوز بکر می بر قویغه قدر یوز بکر می بر قوبدان ایکی قوی چفه ایکی یوز ده بر که قدر ایکی یوز ده بر قوبدان اوج قوی زکوة چغه دورّه یوز که قدر دورّه یوز دن دورّه قوی زکوة چغه موندن صولگ هر بر یوز قوبدان بر قوی واجب آرالاند اخی قویلار صغرن زکوة چقه قوی برلن که دن بر باش تولغان قوی برلن که فی بیرر که یاری موگار (ثنی) دیلر اما یارطی باشک یاکه بر آرتوغراق بولغان یارامی موگار (جنع) دیلر کیبیک (قر که می) برلن قوبدان توغان بالایا که وحشی صغرن برلن اهلی صغرن دان توغان بالانصابنی کامل قیلوده آناسی اهتبار قیلنور یعنی آنالاری وحشی بولسه بولار برلن نصابنی تکه یل قیلنمه اس آنالاری اهلی بولسه نصابنی تکمیل قیلور .

﴿ اط زكوتينك نصابي ﴾

اط زكاتنده بعضيلار نصاب شرط قيلماغان بعضيلار اطنك نصابي ايكي ديگانلر بعضيلار
 اوج بعضيلار بش ديگان امام اعظم قاشنده اطنن زكوة نك وچوب اوچون منكر لر
 برلن مؤنثلرنك قاتشوي كيرهك امامين قاشنده اطنن زكوة چقمي مگر اطلار تجارت
 اوچون بولسه بالاتفاق زكوة چغه اطنن زكوة بيروچي آدم اختيارلى تلاسه هر اطنن
 بر آلتون بييره تلاسه اطنى قيمتلب هر بر ايكي يوز درهملن بش درهم بييره امام اعظم دن
 مشهور روايتده اطنك منكرلرنك گنه زكوة واجب بولمى لسن بر روايتده مؤنثلرنده
 قاتوش بولمسه لارده زكوة چغه ديگان (مسئله لر) برنجي مسئله ايشه كلردن دخى
 قاپرلاردن زكوة واجب بولمى مگر تجارت اوچون آلتغانده زكوة واجب بولا (۴نجي)
 (عجاجيل) دن يعنى بورا لاردن دخى (حملان) دن يعنى قوى بالالارندن دخى
 (فصلان) دن يعنى توه بالالارندن زكوة چقمي مگر الوغلارى برلن برگه بولساغنه
 زكوة چغه (۳نجي) (علوفه) ده يعنى ييلنك كوبرا گنده قردن پچن آشامى تورغان هيوانلارده
 دخى (حوامل) ده يعنى يوك تارتور اوچون حاضرلنگان هيوانلارده دخى (حوامل) ده يعنى
 عمل اوچون مثلا صبان سررا اوچون حاضرلنگان هيوانلارده زكوة واجب بولماس (۴نجي)
 بر كشينك قرق صغرى بولسه ايكي ياش تولوب اوج ياشكه چقغان صغرى بولماسه
 موندن الوغراق صغر بيرو آرتوغنى زكوة آلرچيندن قايتارب آلور ياكه ياشراكنى
 بيرو اوستنه بر آزانجه بيرو (۵نجي) زكوت ده فطره صدق قسندنه كفارتلرده عشرده
 خراجده ندرده واجب بولغان نرسه نك عيبنى بيرو ماينچه قيمتنى بيرو سه ده درست
 بولور (۶نجي) ييل ايلنه سنده آرتقان مالنى نصابقه قوشولورا گر آرتقان نرسه
 نصاب جنسندن بولسه اگر نصاب جنسندن بولماسه نصاب قسه قوشولماس بلكه
 اوزينه بريل اوتكان صوكنك زكوت بيرو لورا گرده آرتقان نرسه نصابقه تولسه (۷نجي)
 زكوة نصابده واجب بولا عفوده واجب توكل بس عفو هلاك بولو بولن زكوة ساقط بولماس
 (صورة مسئله) بر كشينك سكه ان صارغى بولسه قرق صارغى نصاب قرغسى عفو قرق صارغى
 هلاك بولمه امام اعظم برلن امام ابويوسف قاشنك هه يشه بر قوى زكوة چغه امام محمد قاشنك
 زكوة نصاب برلن عفوده بولغانلى اوچون بو صورتده يارطى قوى غنه واجب بولا هلاكنى
 نصاب برلن عفوكه صرف ايتله (۸نجي) بر كشى كه زكوه واجب بولغان صوكنده نصابي هلاك
 بولسه زكوة ساقط بولا نصابنك بعضى هلاك بولسه هلاك بولغان قدرى زكوة ساقط بولا مثلا
 ايكي يوز درهمن بر يوز درهم هلاك بولسه قالغان يوز درهمه ايكي درهم يارم زكوة واجب
 (۹نجي) زكوة مالينى مال اياسى اوزى قصدا هلاك ايتسه زكوتنى تولاو واجب بولا
 (۱۰نجي) زكوة آلوجى عامل زكوتنى طلب قيلغانده زكوة بيروچى بيرو دن باش قارتسه

موندان صولك نصاب هلاك بولسه امام كرخى قاشنده زكوتنى تولاولازم لىكن بعض عالمىر
 تولاولازم توكل ديگانلر (۱۱ نچى) نصابنى مالك بولغان كشيگه يل اينلماسدن بورون
 كلاچك بريلىنىڭ ياكوب يىللارنىڭ زكوتنى بورون بىر ودرست بولور (۱۴ نچى) بركىش
 بر نصابنى مالك بولسه مالك بولماغان كوب نصابلار اوچون زكوتنى بورون بىر ودرست بولور
 (۱۳ نچى) زكوتنىڭ وجوبىنى بىر و اوچون امام محمد قاشنده حيله مكر وه ابو يوسف قاشنده
 مكر وه توكل امايل اينلىب تمام بولغان صوكنده حيله بالاتفاق باطل اماشر يعت اسلاميه قاشنده
 حيله حرام فقيرلر حقن طالاور و آشاور بولغانغه كوره .

❦ خزينىلر ❦

(الله تعالى بىر اچنك خلى اينكان هم آدم اوغلانلارى كومگان ماللرنىڭ حكملرى) بز آدم
 بر كشىنىڭ ملكنده بولماغان مباح بولغان بىردن آلتون كمش تيمر كىب معنن تابسه
 بش الشندن بر الشى غنيمت كه آلتور قالغان دورة الشى تابوچى آدم كه بولور بر آدم
 اوزىنىڭ بور طمندان آلتون كمش كىب معنن تابسه بش دن برى آلتماس همه سى
 تابوچى غه بولور (بر آدم اوزىنىڭ ملكند بولغان بىردن معنن تابسه امام اعظم
 روايتنده كلى تابوچىغه بولور بعضىلار بش دن برى غانملر كه ديگانلر (بر كشى آدم
 اوغلانلارى كومگان خزينه تابسه بش دن برى غانملر كه بولور قالغانى اياسى معلوم
 بولماغان تابولغان مال ملكنده بولور بس قالغان دورة الشى تابقان اورننده تعريف قىلو
 تيش اگر عرفان اياسى بولغانده بلنور ايبى ديورلك وقت اوتكچان اياسى بلنماسه
 تابوچىغه بولور لىكن بو حاكم تابولغان خزينه ده اسلام علامتى بولغانده مثلا خزينه ده شهادة
 كومه سى يازلغان بولور اما خزينه ده كفار ضربىنىڭ علامتى بولسه مثلا صتم صورتى يايسه
 كقر برلن معروف بولغان پادشاه اسمى بو صورتك تعريف كىرا كىمى قالغان دورة الشى
 تابوچىغه بولا اگر بىر كشى ملكند بولماغان مباح بىر بولسه اگر بىر نىڭ مالكى بولسه
 بو شهرنى اول فتح قىلغانداغى مالسكىنه بولور قالغان دورت الشى اگر اول فتح قىلغانداغى
 مالسكى بلنماسه اسلام بران مشرف بولغاندا صولك مالك بولغان كشىنىڭ ايك اولگىسینه
 بولور دى آننىڭ وارثلار ينه بولور اگر برده مالك بلنماسه بيت المالفه قويلور (اگر ده
 تابولغان خزينه نىڭ ضربىنك اهل اسلام ضربىنك هم اهل كفر ضربىنك علامتىك بولسه
 بش دن برى قالغانى تابقان كشيگه بولور) بر آدم فير و زج يايسه ياقوت ياكه انجو
 ياكه عنبر تابسه بش دن برى آلتماس تابوچىغه بولور ترى كمش تابسه بش دن برى
 آلتور قالغانى تابوچىغه بولور .

❦ ايكىنلر آغاچلر زكوتى ❦

هر بر كوكن اينگان يغمور صوى برلن ياكه آقچوچى يلغه صولارى برلن ارسه تورغان ايكىنك
 عشر (اون دان بر) واجب بولور كىرك آز و كىرك كوب كىرك تىز بنه تورغان و كىرك

تيز بنى تورغان بولسون بغدادى آرپا صاى آروش قاون قار بوز بوزم انجیر آلما رك
 آرمود شفا لوبه رنگى كپيلر مگرا وتوندان قامشدان بچن دن عشر واجب بولماس عشرنك و جوبى
 او چون نصاب شرط توكل هم بيل ايله نوعقل بلوغ شرط توكل (بر كشي اوزينك ييرىنى قامش لق
 يايسه او تونلق يايسه بچن لك قپلسه عشر واجب بولور اما ايكوننى چپلاك برلن يايسه چغر
 برلن صو سيبب اوستولسه اول ايگندن اون بردن يارطسى واجب بولور اگر ايگننى
 چغر برلن ده يلفه صوى بولنك صوغار ولسه كو بلك اعتبار قپلنور اگر ييلنك كو بوا كند
 ايگننى يلفه صوى برلن صوغار ولسه عشر واجب بولور اگر ييلنك كو بوا كند چغر برلن
 صوغار ولسه نصف عشر واجب بولور (صوايكي تورلى عشرى بولغان صوبار خراجى بولغان
 صوبار عشرى بولغان صوكو كند ان اينگان صولار قپولار صوى چيشمه لر صوى در يالار
 صوى كشي ملكند بولماسالار خراجى صوعجم لر قاز وغان يلفه لار صوى دخی خراج ييرنك
 قاز وغان قپولار صوى دخی خراج ييرنك ظاهر بولغان چيشمه لر صوى اما ترمند يلفه صى بولغان
 چيچون ترك يلفه صى بولغان سيچون بغداد يلفه صى بولغان دجله كوفه يلفه صى بولغان فرات
 صولارى امام اعظم برلن امام ابويوسف قاشند خراجى امام محمد قاشند عشرى (قاصد)
 عشرى صوبلن صوغار وغان ايگنك عشر واجب خراجى صوبلن صوغار وغان ايگنك
 خراج واجب او شند اق ارض (بيير) اوج تورلى عشرى بيير بار خراجى بيير بار صلحى بيير بار
 وهر بر بيير كه اول بييرنك اهلى اختيار برلن مسلمان بولسالار يا كه قهر و غلبه برلن
 مسلمان بولسالار اول بييرنى غانملار آرا سنك بولنسه بر بيير عشرى بولاعرب بييرى بعضى تهامه
 حجاز مكه يمن طائف بيير لرى اگر بييرنى كو كند اينگان صوبلن يايسه عشرى
 يلفه لاردان يارلوب آلنغان يلفه لار برلن صوغار ولسه (خراجى بيير كرمان فارس
 بييرى دخی دجله فرات يلفه لارى برلن صوغار وغان بيير (صلحى بيير هر شهر كم صلح
 برلن فتح قپلنسه اول شهر اهلى جزيه قبول ايتسه لر دخی خراجى صوبلن احياء قپلنغان بيير لر
 (مسئله لر) برنجى مسئله عشرى بيير دن آلنغان مالك عشر واجب بولا كيرك آزو كيرك كوب
 بولسون اما خراجى بيير دن آلنغان باله هيچ نرعه واجب بولمى (۲ نچى) بر آهم خراجى بيير كه
 بوزم آغاچى اولتورتسه اول آغاچ بوزم بيير مگان مدتك اول بييرنك ايگننك خراجى لازم بولور
 (۳ نچى) خراج بيير يينه يمش بيير تورغان آغاچلار اولتورتسه آغاچلار يمش بيير گانگه قدر ايكن
 خراجى لازم بولا (۴ نچى) بر آدم خراج بييرىنى ايگن صاچمى تعطيل اوتكازسه هم يمه خراج لازم
 بولور (۵ نچى) خراج بييرىنى مالك بولغان آدم ايگن صاچودان عاجز بولسه امام اول
 بييرنى ايگن صاچارغه باشقه كشي كه آلوب بيير بيير خوجه مينك الشمن خراج آلور
 (۶ نچى) تاغدان بال تابولسه اول بالدان عشر واجب بولور (۷ نچى) عشرى بييرده بولغان
 كراچين ديگت نيغنى كپيلوده عشر واجب بولماس .

﴿ زكاتنك عشر نك مصر فلاری ﴾

زكوة نك عشر نك مصر فلاری حاضر زمانه بیدی اؤلده سیکز بولغان سیکز نچسی (مؤلفه القلوب) اسلام قوت تاپماغان زمانده بعض کافرلرنک کؤکلرینی الفتلندرو اوچون زکوة بیرلگان الله تعالی اسلام گه قوت و غلبه بیرگان صوکنده آلا رغه زکوة بیرونک عله سی منتهی بولغانده شونک اوجون (مؤلفه القلوب) ساقط بولغان برنجی مصرف (فقیر) نصاب دان کیم مالی بولغان آدم ایکنچسی سی (مسکین) هیچ بر مالی بولماغان آدم اوچونچسی (عامل غیر هاشمی) هاشم نسلندن بولماغان عامل دور تچس (مکانب) غوجه سی طرفندان فلان قدر مال تاوب کیلمساک آزاد بولورسک دیوقولینه بیرلگان قیل بیسنچسی سی (مدیون) بور و چلی آدم (آلتونچسی) فی سبیل الله ابو یوسف (فقیر غازی) امام محمد قاشند (حاجی فقیر) (بیب نچسی) (مسافر) یعنی بر کشیدنک اوزیورطند مالی بولور اوزی سفوده بولور باننده مالی بولماس بومصرفلر فی الله تعالی نك (اِنَّمَا الصَّوَابُ لِلْقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ) دیگان قولی جیغان زکوة بیر و چی آدم گه بیدی مصرفنک همه سینده بیر سه ده درست بولور بعض سنه غنه بیر سه ده درست بولور فی سبیل الله دن مرا دخت ابولی مسجده مدرسه بیتیه لرا یچون بور طلار صالودر .

﴿ زکوة مالینی صرف قیلورغه یارامی تورغان کشیلر ﴾

(برنجی) زکوتنی نصاب قدر مالنی مالک بولغان بای کشیگه بیر و درست بولماس (ایکنچسی) دار اسلام ده جزیه بیر و ب تور و چی کافر گه بیر و درست بولماس اما نقل صدقه دخی واجب صدقه لاردان فطرة کفارت نندر کبی لرنی ذمی گه بیر و درست بولور (۳ نچسی) زکوة آنچه سندان مسجد بنا قید او درست توکل دیگان بعض عالمردن باشقه لاری حیلله شرعیه) نفعسی عام بولغان حیلله بر کشی زکوة آنچه سندان مسجد کوهر کبی نرسه لر بنا قیلماغی بولسه زکوة مالینی فقیر گه بیر ب اول فقیر فی بواشله ده متولی قیلوق (۴ نچسی) زکوة مالی برلن میت دفن قیلورم میت نك بور و چینی ادا ا قیلور درست بولماس (۵ نچسی) بر آدم نك بر فقیر ده آلا چاضی بولسه زکوة دان نیت قیلوب آلا چاغینه دعاء قیلور سه اصلا زکوتدان کیلماس (حیلله شرعیه) زکوة بیر و چی آدم آلا چاضی قدر آنچه فقیر گه بیر ب دعاء قیلور ورغه کیرک و نك صوکنده بور و چنه محصاب اینب آنچه فی کبری آلورغه کیرک اوشنداق بور و چندن کیم بیر ب دعاء قیلور سه ده درست (بیک کیرا کلی مسؤلله دور) (۶ نچسی) آزاد قیلور اوچون زکوة آنچه سی برلن قل صاتوب آلماس (۷ نچسی) زکوة بیر و چی آدم گه زکوتنی (اصولینه) یعنی آتا و آنا سیننه ابي و بابا لارینه بیر و درست بولماس (۸ نچسی) زکوة بیر و چی آدم گه زکوتنی (فرعیینه) یعنی بالالارینه و بالالارینک بالالارینه بیر و درست بولماس (۹ نچسی) زکوة بیر و چی آدم ایر بولسه خاتونینه خاتون بولسه ایرینه زکوة بیر و درست

بولماس (۱۵ نچى) خوجەنىڭ مكاتب قلىپنە دىنى مەبەر قلىپنە دىنى ام ولد بولغان
 كىنزا كىنە زكوة بىروى درست بولماس (۱۱ نچى) خوجەنىڭ بعضى آزاد قىلىنغان
 قلىپنە زكوة بىروى درست بولماس (۱۲ نچى) زكوة بىروچى آدم گە باى كىشىنىڭ قلىپنە
 زكوة بىروى درست بولماس دىنى باى كىشىنىڭ كچكەنە بالاسىنە زكوة بىروى
 درست بولماس اما باى كىشىنىڭ خاتونىنە زكوة بىروى درست فقيرە بولسە
 (۱۳ نچى) دىنى زكوة بىروچى آدم گە ھاشم نسلدىن بولغان كىشىلەرگە ھم آلارنىڭ
 آزاد قىلغان قىلار يەنە زكوة بىروى درست بولماس (فائىدە) بنى ھاشم دىوا بوطالب اوغلانلارى
 حضرت على حضرت جعفر و حضرت عقیل نىڭ آللارىنە ايتورلر دىنى عبدالمطلب اوغلانلارى
 حضرت عباس ايله حارث نىڭ آللارىنە ايتورلر (۱۴ نچى) زكوة بىروچى آدم بىر كىشىگە
 مصرفى دىوگمان قىلۇب زكوة بىروسە اول كىشى مصرفى بولماسە مثلا باى بولسە يا كە ھاشمى
 بولسە يا كە دەنى بولسە يا كە آتاسى بولسە يا كە اوغلى بولسە بو كىشىدىن زكوة ساقىط بولور
 (۱۵ نچى) زكوة بىروچى آدم گە فقيرگە نصاب مىقدارى زكوة بىرىمك مكرره بولور
 مثلا بىر دفعە دە ايكى يوز درھم قدرى بىرىمك مكرره بولور (۱۲ نچى) زكوة بىروچى آدم گە
 زكوتىنى اوزى تور اتورغان شەردىن ايكىنچى شەرگە كوچرىمك مكرره بولور مگر ايكىنچى
 شەر اھلى بو شەر اھلىدىن محتاجراق بولسالار يا كە ايكىنچى شەردە زكوة بىروچىنىڭ فقير
 قرداشلىرى بولسە بو ايلدى صورتى زكوتىنى كوچرىمك مكرره بولماس زكوة بىروسە آرتىق
 بولغان ترتىب يا قن قرداشلىرىنە بىرو بىرلن باشلامى مثلا اوزى بىرلن بىر توغمە بولغان
 اير قرداشلىرىنە وقز قرداشلىرىنە بىرر موندان صوڭ آتاسى بىرلن بىر توغمە بولغان
 اير قرداشلىرىنە وقز قرداشلىرىنە بىرر آندان صوڭ آتاسى بىرلن بىر توغمە بولغان
 اير قرداشلىرىنە وقز قرداشلىرىنە بىرر آندان صوڭ بىلاردان توبانرەك بولغان قرداشلىرىنە
 بىرر آندان صوڭ كوشىلرىنە بىرر آندان صوڭ اوزى تور اتورغان مھلە فقيرلىرىنە
 بىرر آندان صوڭ اوزى تور اتورغان شەر فقيرلىرىنە بىرر آندان صوڭ علم استا بولن
 و عمل بىرلن مشغول بولغان انكىنچى شەرنىڭ فقيرلىرىنە بىرر .

﴿ فطر صدقەسى ﴾

فطر صدقەسىنىڭ واجب بولۇپتە دەلىل اللہ تەئالى نىڭ ﴿ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ﴾ دىگان قولى يعنى
 فطر صدقەسىنى بىرىگان كىشى فلاح تاپدى معناسىدە حضرت على شول رو شۇچە تفسىر قىلغان
 ھم فطر صدقەسىنىڭ جوپتە دەلىل ھدىت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ايتكان ﴿ اغْنُوا ﴾
 أَلْسَا كَيْفَ فِي يَوْمِ الْفِطْرِ عَنِ السَّوَالِ ﴿ دىومعناسى رەھمان عىلدى كوندە فقير و مسكىنلرنى
 فطرە صدقەسىن بىرو بىرلن صور اودان ھوگىز قىلوغز فطرە صدقەسى مەقنە كىلگەن ھدىت
 لرنىڭ بعضىنى معناسى بىرلن گنە ذكر قىلۇنى بىراورنە مناسىب كورلدى رسول
 اكرم صلى الله عليه وسلم ايتسە در اوج نرسەنى اوج نرسە بىرلن كوتارلە

يعنى اوج نرسه ايكنچى اوج نرسه بولن مقبول بولا نماز زكوة بيرو بولن چونكه
رسول الله ايكنچى حديث ده زكوة بيدرمان كشينك نمازى مقبول بولماس دېگان دها
رسول الله غه صلوة بولن مقبول بولا چونكه رسول الله ايكنچى حديثك ايتدى ميكا صلوات
ايتكانگه قدر دعاهجاب لانيش بولور قبول مقامنه آشماس ديدى روزه فطره صدقه سنى بيرو
برله مقبول بولا چونكه رسول الله ايكنچى حديث ده فطره صدقه سنى بيدرمان كشينك روزه سى
مقبول بولماس ديدى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ايتده در هر كشى فطره صدقه سنى بيرو
اول كشينك اون تورلى خصلت بولور برسى فطره صدقه سنى بيدرمان كشى گناهارنسن
پاكلانور ايكنچى موبينى اوطنن آزاد قيلور او چو نچى روزه سى مقبول بولور دور تنچى
جنت كه كروگه تيبشلى بولور بشنچى الله تعالى شول بيلداغى ايندگو عمللرينى قبول
قيلور آلتنچى صراط كرپندن ياشن كى تيز اوتار يدنچى ايندگولك ميزانى
ياوزلق ميزانينه آغر كيلور سكرنچى تونقان روزه سى مقبول بولمس قاينار ولاماس
توقرنچى فطر صدقه سنى بيدرمان كشينك اسمينى ياوزلار دفتندن جويلر (فائده
اسلامنك واجبارى يدى نوسه برسى فطره صدقه سنى ايكنچى فقير بولغان ياقن قرداشلار
نفقه سى او چو نچى وتر نمازى دور تنچى قربان چالو بشنچى عمره حجى آلتنچى آتا
واناغه خدمت ايتو يدنچى خاتوننك ابرينه خدمت ايتوى (فطره صدقه سنى واجب بولا هر
بر آزاد بولغان مسلمان آدم كه حاجه اصليه سندن آرتقان نصابنى مالك بولسه گرچه
نصابى آرتماسه ده كيرك الوغ و كيرك كچك كيرك اير و كيرك خاتون بولسون اوّل
اوزنسن واجب دغى فقير بولغان ياش بالاسندن واجب دغى خدمت اوچون بولغان
قللارنسن واجب گرچه كافر بولسه ده قللارى دغى رمضان عيدينك كيچنده تورغان
بالادن هم رمضان عيدينك كيچنده اسلام بولن مشرف بولغان كشينن ده واجب (حاجه اصليه)
تور تورغان يورط گرچه قيدى كوپ بولسه ده خدمت ايتنه تورغان خدمتچى استعمال قيلنه
تورغان ايو نرسه لرى كيه تورغان كييم جيگه تورغان آط بلاردن آرتقانى بايلقن
حساب اينله باى كشيگه تجارت اوچون آلونغان قللارينك فطره سنى بيرو واجب توكل
اوشنداق الوغ بالاسينك هم خاتونينك فطره سنى بيرو واجب توكل اما واجب بولماينچه
تبرها بيروسه درست بولور دغى مكاتب قلى اوچون دغى مشترك (اورناق) قل اوچون
دغى قايه تورغان قل اوچون فطره صدقه سنى بيرو واجب بولماس اما مبر بولن ام ولدنك
فطره صدقه سنى خوجه غه واجب فطره صدقه سنى بغداى دن بغداينك اونندن بيرو لسه
يارطى صاع خرمدان آرپادان آرپانك اونندان هم تالفانندان بر صاع واجب اما
يوزمن امام اعظم قاشنده بغداى كى يارطى صاع واجب امامين قاشنده آرپا كى
بر صاع واجب فطره صدقه سينك ادانك وجوبينك وقتى رمضان عيى كرتى نك ناسى

توغان وقت فطره صدقه منى عيد او قلا تورغان اورونغه چقماسن بورون بيرو
 مستحب رمضان عيد بىنىڭ كوندن بورون بيرومك ده درست بولور هم رمضانن بورون
 بيروده درست فطره صدقه منى وقتنن كىچىكترلو بران ماقط بولماس (فائده) شريعته
 باى اسمى برلن اتالغان آدم ايكي تورلى برى صدقه نصايبى مالك بولغان آدم اول
 آدم كه زكوة آلو حرام بولور ايكنچى كشيمن تلاجىلك قىلوب صوراه حرام بولورلق
 بايلىق برتاوولك رزقلىق آروغى بولغان آدم بو آدم كه زكوة آلو درست بولور .

(حج بياننده كىلگان كتاب)

حج لغته مطاق قصد قىلو شريعته خاص بولغان وقتده خاص بولغان اورونى
 خاص بولغان اشار بران قصد قىلو حج اوج تورلى (افراد) حجى بو حجنى قىلوچىغه
 (مفرد) دىلر قران حجى بو حجنى قىلوچىغه (قارن) دىلر (تمتع) حجى بو حجنى قىلوچىغه
 (تمتع) دىلر افراد يالغز بو حجنى بر احرام برلن قىلو قران حجى فرض حج بران نفل حجنى
 بر احرام برلن جمع قىلو تمتع حجى فرض حج برلن نفل حجنى ايكي احرام برلن جمع قىلو .

(حجنىڭ نفس و جو بىنىڭ شرطلارى بش)

برنچى مال قدرتى (ايكنچى) آزاد بولمق (اوچونچى) عقللى بولمق (دورتنچى) بالغ بولمق
 (بشنجى) وقت يعنى حج آيلارى شوال ذوالقعد ذوالحجه نك اون كوفى بس حج آزاد
 مكاف بولغان سلامت بولغان كشيگه بورد بومرتبه واجب بولا حج سفر نك كى نفقه كه هم
 اوزىنى بوكلاب بارا تورغان هيدوان ياكه پراخود آنچه لارينه بارو وقايقو نفقه مينه
 هم اوزى قايتقانغه قدر نفقه منى واجب بولغان آدم لرك يئارلك قدر نفقه قالدىرغان
 سوگنده امام ابو يوسف قاشنده شول قدر دولتى مالك بولغان نك سوگندىق واجب
 امام محمد قاشنده عمر اچنده قاي وقت قىلسه ده يارى كىچىكترلو برلن گناھلى بولسى
 اما امام ابو يوسف قاشنده كىچىكترگان سوگنده حج ذمه مندن توشه لىكن گناھلى
 بولا اما خاتوننك حج قىلوى حقنده ياننده حج سفر نك محرم قرداشى يايسه ابرى
 بولمق شرط اكر بو خاتون تورا تورغان شهر برلن مكه آراسنده مدت سفرلك
 مسافه بولسه محرم قرداش قل بولسه ده خيانت خوف بولمغان ذمى بولسه ده كفايه
 قىلا اما محرم قرداش صبى يايسه مجنون بولسه كفايه قىلمى (مسئله) بر سلامت بولغان
 آدم كه منسىزگنه بر آدم حج سفرينه باروب قايتورلق ثمن ملك لندرسه اول كشيگه
 هميشه حج واجب بولسى حقيقت استطاعت هولماغانلىق اوچون (مسئله) فقير آدم
 فقيرلك حالده حج قىلسه استنمن فرض توشه ر بايغاج ايكنچى مرتبه حج قىلولازم بولماس
 (مسئله) صبى بالا صبى حالده حج قىلسه بالغ بولغان سوگنده حج قىلورلىق دولتى بولسه

ايكنچى مرتبه حج قيلمق فرض بولور مستله صبي آدم احرام باغلى تورغان اورونلاردان احرام باغلامى اوتسه مكدگه يىنكاج احتلام بولن بالغ بولسه مكده احرام باغلاب حج قيلسه هجى فرض دان كيتار هم احرام باغلى تورغان اورونلاردان احرام سز اوتكانى اوچون هيج نرسه بولماس حجنىڭ اداء وچويىنىڭ شرطلارى بول امينلك بولاق هم احرام باغلامق حجنىڭ ركىلى عرفه تاغنىك توقتاماق هم طواف زياره حجنىڭ واجىلىرى (برنجى) مزدلفه تاغنىك توقتاماق (ايكنچى) صفا بولن مرده آراسنىك يورمك (۳نچى) تاشلار آتماق (۴نچى) ساچ وسقاللارونى كينارمك ياكه قسقارتماق (۵نچى) مكدگه چيىندىن كىلگان آدملىك طواف صدر يعنى ايسنلاشوطوافى (۶نچى) طوافنىڭ ايكى ركعت نمازى حجنىڭ سننلىرى دورە (۱نچى) طواف قدوم (۲نچى) طواف قدومك رمل قيلو يعنى طواف قدومك اوزىنى بهادر كىي گمان قيلوب ايڭ باشلار يىنى سلكىنب يورمك (۳نچى) ايكى ميل آراسنىك يورگانىك يىلب يورمك (۴نچى) قاش آتا تورغان كونلردە منى كىچلىك عمدە هجى سنت مؤكده عمدە حجنىڭ ركىنى طواف شرطى احرام واجىلىرى صفا بولن مردە آراسنىك يورمك ساچ وسقاللارونى بتونلاي كينارمك ياكه قسقارتماق

﴿ احرام باغلى تورغان اورونلار ﴾

مدنىلر اوچون ذوالحليفه ديگان اورون عراقيلار اوچون ذات عرق ديگان اورون شاميلار اوچون جحفه ديگان اورون نجدى لىر اوچون قرن ديگان اورون يىمىلر اوچون يلملم ديگان اورون بو اورونلاردان باشقە اورونلاردان كىلگانلر اوچون شول بىش ادرندان بىرىنىڭ توغروسىندان بولغان اورن بوبىش اورونىك توروچىلار اوچون احرام باغلى تورغان اورون هم بو اورونلاردان مكدگه ياقىنراق بولغان اورونلار دە توروچىلار اوچون بو اورونلار بولن حرام آراسنىداغى بولغان حل ديگان اورون مكدە توروچىلار اوچون فرض حج اوچون احرام باغلى تورغان اورون حرام نفل حج اوچون حل احرام سببلى طىلمعان نرسەلرگە كىرشودان وصافلانودان اوزىنە اشانچى بولغان آدمگە اوزى تورا تورغا شهر دنوك احرام باغلاب چقمق آرتوق باغلى تورغان معروف بىش اوروندىن چيىندە بولغان كشىلر اوچون بو اورونلاردان احرام باغلادى كىچكىرمك درست بولماس .

﴿ احرام باغلاغاندە قيلو لازم بولغان اشلىر ﴾

احرام باغلادى قصد قيلغان آدم ميقىلارونى و تىرئالارىنى كىسر وقاسق بونلارونى كيتارورمونىڭ صوكنىك طهارة آلدرغىسل قىياسە بىگراك آرتوق ثواب بولور ايكى ياكى ياپسە بولغان كىيىم كىياريىنى ازار بولن ردانى اگر بولسە خوش ايس سرتار ساچ وسقاللارونى مايلار ايكى ركعت نماز اوچور هم حج عملينى اوتارگە بىكلكنى

و حج علیه لیک مقبول بولوینی صوراب بودعانی او قور (اللهم انی اری الحج فی سرتی و تقبله
 منی دیومونک صوکنک تلبیه او قور تلبیه بی بر مرتبه اوقه شربط بر دن آرتوق اوقه سنت
 تلبیه لیبیک اللهم لیبیک لاشریک لک لیبیک ان الحمد و النعمه لک و الماک لا
 شریک لک احرامنی باغلاب تمام بولغاننک صوکنک حرام اشاردن اشکی و لغو سوزلردن
 و تغیر و شودان صاقلانور هم باپان کیبگینی اولترو دان هم اولترو که دلالت ایبتودن
 و اولترو که اشارت قیلودان صاقلانور اما صوکیبگینی آشاما ق حلال بولور دخی تنکان کیبم
 کیودن و چالما کیودن و بوزک کیودن کامل بالفردی چینک کیودن صاقلانور اما ایکی
 چیتکیبنی بالتردان تو باندن کیسب کیسه درست بولور دخی باشینی ویوزینی ارتودن
 هم خوش ایس استعمال قیلودان ساچ و سقالارونی مایلاودان صاقلانور هم ساچ و سقالارونی
 بتونلای کیتارودن هم قسقا رتودان هم ترناقلا رونی کیسودن هم زعفران کبی نرسه لر
 بولن بوبالغان کیبملرنی کیودن صاقلانور مگر یووب ایسی بتکان بواسه کیبک
 درست بولور دخی احرام باغلاغان کشی ساچلارونی خطمی دیگان اولن برلن یوماس
 دخی تکلرینی بنرور او چون نوره تاشی استعمال قیلماس دخی باشینی قاشماس مگر
 یومشاقغه قاشر احرام باغلاغان کشیگه احراملی حالنک غسل قیلسه ضرر یوق هم موچه غه
 کور درست ایوبولن یایسه تیه استنه یا صالغان هودج برلن کولا گالنو درست
 احرام باغلاغان آدم هر بر فرض نماز صوکنک بلند آواز برلن تلبیه فی کوب او قور هم
 بیوک اورونغه آشقان وقتنک هم توبسان اورونغه تشکان وقتنک هم آطلانغان
 آدملر که یولو قغان وقتنک هم سحر وقتلارونک تلبیه فی کوب او قور احرام باغلاغان
 آدم مکه که کور گاج کیرک کوندن کیرک کیچمه کرسون قدوم او چون
 یعنی مکه که کهلگانلکی او چون طواف قیلور بو طوافنی قدوم طوافی تحیه طوافی
 دیوتسمیه قیلنور بو طوافی سنت حجر اسوددن باشلاب حجر اسود که ایلب کیلوب یینکاج
 بر طوافی بولا مسجد حرامغه کورگان وقتنک بنی شبیه بابی برلن آتالغان ایشکان
 بودعانی او قوب کرور (بسم الله و علی ملة رسول الله اللهم حرم لحمی و دمی علی النار الحمد لله
 الذی باغنی بیت الحرام) دیوبیت الله فی کور گاج مونی او قور (الله اکبر الله اکبر اللهم
 انت السلام و منک السلام فحینار بنا بالسلام و اذخلفنا دار السلام اللهم زد بینک هذاتشریفا
 و مهابة و تعظیما) دیو طواف قیلغانک خطیم دیوارینی اچکی یا قان قالدروب طوافی قیلور
 بدی طوافدان اولسکی اوچ طوافنک ایلی باشلارینی سلکنب بهادر کبی یورور قالغان
 دور طوافنک اوزینک عادتده یوری تورغان یروشی برلن یورور هر وقت حجر اسوددن
 اوتب کیسه حجر اسودنی اوبار یایسه قوی بولن توتوب کیتار مونک صوکنک مقام ابراهیم

(عليه السلام) ده ايكي ركعت نماز او قور بوايكي ركعت نماز واجب موندان باب بنى محروم ديگان ايشكمن صفاغه چغار صفا تاغينىك باشينه منوب بيت اللهغه قارشى بولوب قوللارونى كوتارب تكبير ايتور تهلليل ايتور رسول اللهغه صلوات ايتور حاجتىنى صوراب دعاء قيلور مونىك صوئنده وقاربىرلن گنه صفا تاغندىن توشب صفا بىرلن مروه آراسنده يىدى طواف قيلور هر بىر طوافنى مروه بىرلن تمام قيلور هم مروه تاغينىك توباسينه منب تكبير ايتور تهلليل ايتور رسول اللهغه صلوات ايتور حاجتىنى صوراب دعاء قيلور مونىك صوئنده احراملى بولوب مكه ده تورور هر تىلان وقتنده بيت الله ده طواف قيلور هر بىر طوافنى ايكي ركعت نماز بىرلن تمام قيلور مونىك صوئنده ترويه كوننده مكه ده ايرته نمازىنى او قوغان صوئنده ميناغه كيلور عرفه كونينىك ايرته نمازىنى او قوغانچه ميناده تورور ميناده عرفه كونينىك ايرته نمازىنى او قغان صوئنده عرفات كه يونا لور عرفه كونينىك قياش توشكمن آوشقاچ ده امام قوم بىرلن اويله بىرلن ايكندى نمازىنى اويله وقتنده براذان بىرلن ايكي قامت بىرلن او قور امام عرفات ده (جبل الرحمة) (و موقف عظيم) ديو آتالغان اوروننىك ياقنندن آطلانغان حالده توقنار عرفات نىك هر براورننىك توقنارغه يارى مگر (بطن عرنة) ديگان اورونغه توقنارغه ياراماس عرفه كونى نىك قياش باتقان صوئنده امام ده قوم ده عرفاتدىن مزدلفه كه كيلورلر مزدلفه ده جبل قزح ديو آتالغان اوروننىك ياقنینه توقنارلار مزدلفه نىك هر بىر اوروننده توقنار درست مگر (بطن محسر) ديگان اورونغه توقنارغه يارامى مزدلفه تاغنده امام اخشام بىرلن بىسبع نى براذان بىر قامت بىرلن بىسبع وقتنده او قور امام هم قوم مزدلفه تاغنده كه چىلرلر امام قوم بىرلن مزدلفه تاغنده ايرته نمازىنى تاكنىك اولسكى جزئنده او قور مونىك صوئنده (جبل قزح) ديگان اوروننىك توقنار (مشعر حرام) هم ديولر تاك آطب كون صارغايه باشلاغاچ امام قوم بىرلن ميناغه قايتورلار ميناده چقرنىك اچنندن يىدى تاش نى بارماق اوچلارى بىرلن آتارلار (تاش آتوره وشى) تاشنى او ك قولىنىك باش بارماغينىك آرقاس اوزرينه قويب مسبجه بارماغى بىرلن ياردم استار هر بىر تاشنى آتغاننىك تكبير ايتور (حجر عقبه) صوئندىك توقناب تورماس اول تاش بىرلن تلبيه نى قطع قيلور اگريدى تاشنى بىر يولى آطسه بىر تاش آطوفه حساب بولور مونىك صوئنده اگرتلاسه قولى بوغازلار لسكن قولى بوغازلاو حاجى مسافر بولغانلىقى اوچون واجب توكل مونىك صوئنده باشينىك دورت الوشمن بىر الوشينىك ساچينى كيتارر يايسه قسقاقتور اگرىلاش بولوب باشنده ساچى بولماسه ده ساچ آلا تورغان قورالنى ساچ آلغان روشده باشنده بىرتور موندان صوئك حاجى كه خاتوندان باشقه هر نرسه حلال بولور مونىك صوئنده طواف زيارتنى طواف قيلور طواف زيارتنىك وقتى اوچ نجر كوفى لكن طواف زيارتنى نجر كونينىك اولسكى كوننده قيلمق آرتوق موندان صوئك حاجيغه خاتوندىك حلال بولور طواف زيارتنىك صوئنده ميناغه قايتوب

ذوالحججه نىڭ اۋن بىرىنچى اۋن ايكنچى اۋن اۋچونچى كۈنىدە قىياش آۋشقان سوڭىندە جمرە ئاشەنى آتورە سىجد خىف كە ياقىن بولغان جمرەنى اۋل آتورە تاشنى آتقاندە تىكبىر ايتور (جمرە اولى) دىگانمىز شول مۇنىڭ سوڭىدە (جمرە وسطى) نى آتور بىدى تاش ايتوب ھى تاشنى آتقاندە تىكبىر ايتور (جمرە اولى) بىرلن (جمرە وسطى) دە توقىناب اۋزىنە و باشە مسلمانلارغە دەما قىلار مۇنىڭ سوڭىدە جمرە وسطى نى آتور جمرە عقبە نى آتقان سوڭىدە توقىماس اۋچ كۈنگە قىدر شول طرىق قىلور جەمى يىنەش تاش بولا تاش آتو عمللرى تمام بولغاننىڭ سوڭىدە اۋزىنىڭ تورا تورغان شەرىنە قايتماقچى بولسە طواف ۋىدى نى طواف قىلور بىدى مرتبە بو طواف واجب بو طوافقە طواف و داع ھم دىلور مسئله ھىر آدم عرفە كۈنىنىڭ زوالى آراسى بىرلن نەچر كۈنىنىڭ تاڭنى آراسىدە عرفات دە ھىر آرزمان توقىماسە قىرۋ تا بلور مسئله ھىر كىشى عرفە كۈنىنىڭ تاڭنى آراسىدە عرفە تاغىنىڭ توقىنارغە ايروشسە اول كىشى ھىجگە ايروشكان ھىكەندە بولا مسئله ھىر كىشى عرفە تاغىندان بو تالغان ھالەدە يايسە ھوش كىنكان ھالەدە يايسە عرفە ايكانىنى بىلمايگنە اۋتب كىتسە ھىچنىڭ قىرۋ تا بلور (خاتون كىشى ھىچ عمللرىنىڭ ھىر قايرىسىدە ايرار كىبى بولور مگر خاتون كىشى كە ھىچ عمللرىنى قىلغاندە باشىنى آچو تىلبىدە نى قاطى تاش بىرلن قىچر و ب ايتو دى ايكى باشلار بىنى سىلكتىب ېرو دى ساچلار و نى كىنارو درست بولماس دى نىككان كىيىم كىو درست بولور.

﴿قران ھىجى﴾

قال النبى عليه السلام (يا آل محمد اھاؤا بحجّة و عمرّة معاً) معناسى اى محمد (عليه السلام) نىڭ امتلرى قىرۋ ھىج بىرلن نفل ھىج بىرلن بىرگە احرام باغلاڭىز ھىچلر آراسىدە ايكى آرتوغى قران ھىجى تمتع ھىچنىدە افراد ھىچنىدە افضل قران ھىجىنى قىلورنىڭ كىفئىتى احرام باغلى تورغان اۋر و نلاردان نفل ھىج بىرلن قىرۋ ھىج بىرلن بىرگە احرام باغلار مەكە گە كرگاچ اۋل عمرە ھىچىنىڭ افعالى بىرلن باشلار مثلاً اۋل بىت اللە دە بىدى طواف قىلور اۋلسكى اۋچ طوافدە رەل بىرلن ېرر مۇنىڭ سوڭىدە صفا بىرلن مروە آراسىدە سعى قىلورا گىردە قران ھىجىنى قىلورچى آدم مەكە گە كرمايىنچە توغرى عرفات كە بوئالسە قران ھىجى باطل بولور مۇنىڭ سوڭىدە قىرۋ ھىچنىڭ افعالىنى قىلور بىس قىرۋ طوافىنى قىلور نەچر كۈنىدە تاشلار آتقان سوڭىدە قوتىدە ان كىلسە ھىسى بوغازلار قولىندان كىلما ھى اۋچ كۈن رۈزە توتار آخىر كۈن رۈزە ھىسى عرفە كۈنىدە توغرى كىترر ايوىنە قايتقان سوڭىدە بىدى كۈن رۈزە توتار.

﴿تمتع ھىجى﴾

تمتع ھىجى افراد ھىچنىدە افضل تمتع ھىجىنى قىلورنىڭ كىفئىتى اۋل احرام باغلى تورغان اۋر و نلاردان نفل ھىجى اۋچون احرام باغلار مۇنىڭ سوڭىدە مەكە گە كرگاچ نفل ھىچىنىڭ عمللرىنى

ادا قیلورده احرامدان چغارمونلک صولنک ترویه کوننک فرض حج سولن احرام باغلارمونلک صولک
یا الفرح حج قیلورچ نیلر قیلادر ایسی تمتع مجینی قیلو چیلک شول اشلر نی قیلورمونلک صولنک قدر نی
یتسه هدی بوغاز لار قدر نی بتماسه مکده اوج کون روزه توتار قاینقاچ یسی کون روزه توتار .

﴿ جنایت ﴾

احرام سبیلی طیبیلمش بولغان نرسه لر نی قیلو جنایت اسمنک بولور (برنجی) جنایت
احرام باغلاغان کشی بر کامل اعضانه خوش ایس سرتسه مثلا باشینه یایسه بالقرینه
یایسه بو طینه قان لازم بولور یعنی بر قوی بوغاز لامف اگر بر اعضاسندن کیمگه
ایسلی مای سرتسه صدقه لازم بولور (فائده) احرامداغی صدقه مطلق ذکر قیلنسه
چکرنکه برلن بت دن باشقه ده یارطی صاع بغدادی مراد بولا (۲ نجی) احرام باغلان کشی
باشنی فنا برلن بو یایسه قان لازم بولور (۳ نجی) احرام باغلاغان کشی باشینی کیزلسه
یعنی صاقز سرتسه فنا بو یایسه ایکی قان لازم بولور برس باشینی ایسلندر گانلک
اوجون برس باشنی ارنگان اوجون (۴ نجی) احرام باغلاغان آدم باشنی زیتون
مای برلن مایلاسه یایسه بر کامل کون تکسگان کیم کيسه یایسه بر کامل کون باشینی
ارتسه بو کشیگه قان لازم بولور (۵ نجی) احرام باغلاغان آدم باشینک دورة الشمن
بر الشینک ساچینی کینرسه یایسه سقالینک دورة الشمن بر الشنی کینرسه یایسه
موبینینک ساچنی کینارسه یایسه ایکی قولتغینک برسینک تکلرینی یایسه هر ایکسینک
تکلرینی کینارسه قان لازم بولور اگر ده بو ذکر ایقلگان نرسه لر نک آزونی کینارسه
صدقه لازم بولور (۶ نجی) احرام باغلاغان آدم مبیقینک بر آزینی کینارسه مونک
حکومة عمل بولور یعنی بو کینارلمش سقالنک دورتدن برینک نی قدرینه توغری
کیلر شول قدر صدقه بیرر (۷ نجی) احرام باغلاغان آدم قان آلدرغان اورونلار نی
یعنی بائغه اورنلار نداغی تکلر نی کینارسه یایسه بر مجلسه ایکی آیاغینک و ایکی
قوللارینک ترناقلا رونی کيسسه یایسه بر آیاغینک یا که بر بار ماغینک بتن ترناغنی
کيسسه بو کشیگه قان لازم بولور اگر بکرمی ترنفاقنی هر بر یسنی بر مجلسه
کيسسه دورة قان لازم بولور (۸ نجی) احرام باغلاغان آدم بش ترناقن کیممنی کيسسه
کیرک آرایش بولسون کیرک بولماسون هر ترناغی اوجون صدقه لازم بولور (۹ نجی)
احرام باغلاغان آدم اگر ده عنر سبیلی خوش ایس استعمال قیلسه یایسه تکسگان کیم
کيسه یایسه ساچ وسقاللار نی کینارسه اوج نرسه آراسنک اختیارلی بولور تلاسه قوی
بوغازلار تلاسه بغدادین اوج صاع هر سه کینگه یارطی صاع دن تصدق قیلور یایسه
توتاش ان اوج کون روزه توتار (۱۰ نجی) احرام باغلاغان کشی اگر ده خاتوننی اوبسه
یایسه شهوة برلن توتسه قان لازم بولور (۱۱ نجی) احرام باغلاغان کشی عرفات که

توقناماسدان بوروبون جماع قیلسه مہی فاسد بولور قوی بوغازلامق لازم بولور حجی
 بوزلساده افعال حجی مہی بوزلماغان آدم کبی تمام قیلور واجب بولور ہم کلاچکن
 قضا قیلور لازم بولور کلاچک یلک قضا قیلغان غاتونندان آیورولماس (۲۱ نچی)
 احرام باغلاغان آدم عرفات کہ توقناماغان سوکنده جماع قیلسه مہی فاسد بولماس لکن
 تیہ بوغازلاو لازم بولور (۳۱ نچی) احرام باغلاغان آدم ساچ وسقاللرنی کیتارگان
 سوکنده جماع قیلسه قوی بوغازلامق لازم بولور حجی بوزوده قصدا جماع قیلور بران
 اونوتوب جماع قیلور برابر بولور (۴۱ نچی) حج قیلوجی آدم طواف قیلمونی طهارتسز
 حالده طواف قیلسه صدقہ لازم بولور (۵۱ نچی) حج قیلوجی آدم طواف صدرنی طهارتسز
 طواف قیلسه قوی بوغازلامق لازم بولور (۶۱ نچی) حج قیلوجی آدم طواف زیارتنی
 طهارتسز حالده طواف قیلسه قوی بوغازلاو لازم بولور اگرده جنب مالک طواف قیلسه
 تیہ بوغازلاو لازم بولور (۸۱ نچی) حج قیلوجی آدم طواف زیارتن اوج طوافنی بیایسه
 اوج دن کیم طوافنی قالدرسه قوی بوغازلاو لازم بولور اگر دورہ طوافنی قالدرسه برعاجی
 تمام یسی طوافنی قیلغانغہ قدر احرامن چقماس (۹۱ نچی) حج قیلوجی آدم طواف
 صدردان اوج طوافنی قالدرسه اول ککشیکہ صدقہ لازم بولور اگر دورہ طوافنی
 قالدرسه قوی بوغازلاو لازم بولور (۲۵۱ نچی) حج قیلوجی آدم صفابولن مروہ آراسندن
 سعی قیلونی قالدرسه بیایسه عرفاتندان امامدان بوروبون قایتسه بوکشیکہ فان لازم بولور
 (۲۱۱ نچی) حج قیلوجی آدم مزدلفہ تاغندہ توقنامانی قویسه بیایسه تاش آتاتورغان کونلر
 تاش آتونک کلسنی قویسه بیایسه بر کوننک تاش آتوینی قویسه بیایسه بر کوننک ایکی
 آتوینی قویسه بوکشیکہ فان لازم بولور اگر بر کون تاش آتونک بر آتوینی قویسه صدقہ لازم
 بولور (۲۲۱ نچی) حج قیلوجی آدم ساچ وسقاللرنی کیتارونی وقتندان کیکنترسه بیایسه
 نحر کونلرندن طواف زیارتی کیکنترسه امام اعظم قاشندہ فان لازم بولور امامین قاشندہ
 هیچ نرسہ لازم بولماس ایکی صورتده (صدیکہ جنایت) (۲۳۱ نچی) احرام باغلاغان آدم
 کیک اولتورسه بیایسه عملہ قیلمی تورغان یرطوق حیواننی اولتورسه کیرک قصمبولن کیرک
 سهوبولن بولسون کیرک ہر مرتبہ اولتورگان بولسون کیرک کوپ مرتبہ اولتورگان بولسون جزاء
 لازم بولور یعنی کیکنی اولتورگان اوروندہ یا کہ کیک صاقولا تورغان اوروننک یاقنندہ
 ایکی عادل آدم تعیین اینکان قیمتنی تولاولازم بولور یعنی کیکنی اولتورگان اورون
 کیک تورغان اورون بولسه شول اوروندہ قیمت لہ والاکیک صاقولا تورغان
 اورونغہ یاقن بولغان اوروندہ کیکنی قیمتلار (فائدہ) اصل خلقتندہ وحشی بولغان
 حیواننی کیک بولور کیک ایکی تورلی (بری) بولغانی بار تووی و توروی یا پانہ بولور

بولوی طلاق نیت قیلورمه مناج بولانلسز کشی نك طلاقى اشارت بران واقع بولور طلاقى کل که اضافه قیلورمه درست دخی کل دن تعبیر اینله تورغان جزلرگه اضافه قیلورمه یاری منلا باش موین روح نفس شغص بمن صورت جسم یوز عورت کبی لر دخی طلاقى شائع بولغان جزگه اضافه قیلور درست مثلا یارقی اوچ دن بر دورت دن بریشمن بر آلتى دن بریدی دن برسیکزدن بر توفزدن بر اون دن بر کبی دخی طلاقى نکاحه اضافه قیلور درست دخی شرطقه اضافه درست .

﴿ طلاق مسئله لری ﴾

(۱نجی مسئله) بر ابرخاتونینه (أنت طالق) دیسه معناسی سین طلاق بولغوچی دیگان سوز یا که (أنت مُطَلَّعة) دیسه سین طلاق قیلنمش معناسنده یا که (طَلَّقْتُكَ) دیسه طلاق قیلنم مین سین معناسنده بو اوچ نورلی سوز برلن نیت قیلسه ده قیلمه سه ده بر طلاق رجعی توشه گر چه بردن آرتوقنی نیت قیلسه ده بردن آرتوق توشمی (۲نجی) ابرخاتونینه (أنت الطَّالِقُ) یا که (أنت طَلَّقْتُ) دیسه سین طلاق معناسنده یا یسه (أنت طَائِقُ الطَّلَاقِ) یا که (أنت طَائِقُ طَلَّاقًا) دیسه سین طلاق بولنی طلاق بولغوچی معناسنده برده نیت قیلماسه یا که سرفی نیت قیلسه بر طلاق رجعی توشه اوچنی نیت قیلسه اوچ طلاق توشه اما یکی طلاقى نیت قیلسه ده قیلمه سه ده توشمی (۳نجی) ابرخاتونینه (أنت بائن) دیسه سین آیور لغوچی معناسنده یا که (أنت بئنة) دیسه سین کسلگوچی معناسنده یا که (أنت حرام) دیسه سین حرام معناسنده طلاق نیت قیلوب اینسه طلاق واقع بولور نیت قیلماسه طلاق واقع بولماس مگر طلاقى ذکر قیلشوب تورغان ایتسه دیانه طلاق توشمه سه ده قضاء بیتسزده طلاق ترشر (۴نجی) ابرخاتونینه (الْحَقُّ بِأَهْلِكَ) دیسه اهلکاتوتاش سین معناسنده (یا که خَلِيَّةٌ) دیسه بوش بولغوچی سین معناسنده یا که (رَبِيَّةٌ) دیسه بیوزگوچی سین معناسنده یا که (أَبْنَى الْأَزْوَاجِ) دیسه ایورلر استه سین معناسنده یا که (وَهَبْنَاكَ لَأَهْلِكَ) دیسه اهلکات سین هبه قیلنم معناسنده یا که (أنت حُرَّةٌ) دیسه سین آزاد معناسنده یا که (أَعْرَبِيٌّ) دیسه یراقلقنى اختیار قیل معناسنده یا که (أَعْرَبِيٌّ) دیسه طلاقى اختیار قیل معناسنده و هکله اموک کبی طلاقینک طلاقین باشقه نیت احتمال توتته تورغان سوز لر نی طلاقى نیت ایتوب اینسه طلاق توشر طلاقى نیت ایتماسه طلاقى ذکر قیلوشقان و قیل بولماسه ده طلاق توشماس (۵نجی) ابرخاتونینه (أنت طالق بائن) دیسه سین آیور و لغوچی طلاق برلن طلاق بولغوچی معناسنده یا که (أنت طالق أشد الطلاق) دیسه سین قاطی طلاق برلن طلاق بولغوچی معناسنده یا که (أنت طالق أفعش الطلاق) دیسه سین فاحش بولغان طلاق برلن طلاق معناسنده یا که سین شیطان طلاغى بران طلاق دیسه یا که بدعت بولغان

توقناماسدان بورون جماع قىلسە مەن فاسد بولور قوی بوغازلامق لازم بولور ھەجى
 بوزلسادە افعال ھەجى مەن بوزلماغان آدم كەن تەمەن قىلو واجب بولور ھەم كلاجكەن
 قىضا قىلو لازم بولور كلاجك يلك قىضا قىلغانەن خاتونىندان آيورولماس (۲۱ نچى)
 احرام باغلاغان آدم عرفات كە توقناماغان سوكنەن جماع قىلسە مەن فاسد بولماس لىكن
 تىبە بوغازلاو لازم بولور (۳۱ نچى) احرام باغلاغان آدم ساچ وسقاللارنى كىتارگان
 سوكنەن جماع قىلسە قوی بوغازلامق لازم بولور ھەجى بوزودە قىضا جماع قىلو بولن
 اونوتوب جماع قىلو برابر بولور (۴۱ نچى) ھەج قىلوچى آدم طواف قىلدىنى طھارتسىز
 حالەن طواف قىلسە صدقە لازم بولور (۵۱ نچى) ھەج قىلوچى آدم طواف صدرنى طھارتسىز
 طواف قىلسە قوی بوغازلامق لازم بولور (۶۱ نچى) ھەج قىلوچى آدم طواف زيارتنى
 طھارتسىز حالەن طواف قىلسە قوی بوغازلاو لازم بولور اگر دە جنب مالەن طواف قىلسە
 تىبە بوغازلاو لازم بولور (۸۱ نچى) ھەج قىلوچى آدم طواف زيارتنى اوج طوافنى يايىسە
 اوج دن كىم طوافنى قالدىرسە قوی بوغازلاو لازم بولور اگر دورە طوافنى قالدىرسە برھاجى
 تەمەن يىدى طوافنى قىلغانغە قىر احرامەن چىماس (۹۱ نچى) ھەج قىلوچى آدم طواف
 صدردان اوج طوافنى قالدىرسە اول كەشىگە صدقە لازم بولور اگر دورە طوافنى
 قالدىرسە قوی بوغازلاو لازم بولور (۱۰۵ نچى) ھەج قىلوچى آدم صفابولن مروە آراسىنە
 سەئى قىلدىنى قالدىرسە يايىسە عرفاتدان امامدان بورون قايتىسە بو كىشىگە قان لازم بولور
 (۱۲۱ نچى) ھەج قىلوچى آدم مزدلفە تاغىنە توقناما قویسە يايىسە تاش آتانورغان كونلر
 تاش آتونك كلسنى قویسە يايىسە بر كوننك تاش آتوینى قویسە يايىسە بر كوننك ابكى
 آتوینى قویسە بو كىشىگە قان لازم بولور اگر بر كون تاش آتونك بر آتوینى قویسە صدقە لازم
 بولور (۱۲۲ نچى) ھەج قىلوچى آدم ساچ وسقاللارنى كىتارونى وقتىنەن كىچىكترسە يايىسە
 نجر كونلر نەن طواف زيارتنى كىچىكترسە امام اعظم قاشىنە قان لازم بولور امامىن قاشىنە
 ھىچ نرسە لازم بولماس اھكى صور تەدە (ھىد كە جنائىت) (۱۲۳ نچى) احرام باغلاغان آدم
 كىيىك اولتوسە يايىسە ھەمە قىلمى تورغان بىر طەقچ ھىوانىنى اولتورسە كىرك قىلدى بولن كىرك
 سەھوبولن بولسون كىرك بر مرتبە اولتورگان بولسون كىرك كۆب مرتبە اولتورگان بولسون جزاء
 لازم بولور يعنى كىيىكنى اولتورگان اوروندىە يا كە كىيىك صاقولا تورغان اوروننك ياقىنە
 ايكى ھادل آدم تەعیین ایتكەن قىمىتىنى تولاو لازم بولور يعنى كىيىكنى اولتورگان اورون
 كىيىك تورغان اورون بولسە شول اوروندىە قىمىت لىر والا كىيىك صاقولا تورغان
 اورونغە ياقىن بولغان اوروندىە كىيىكنى قىمىت لىر (فائىدە) اصل خلىقتىندە وحشى بولغان
 ھىوانىنى كىيىك بولور كىيىك ايكى تورولى (بىرى) بولغانى بار توووى و توروى ياپانەن بولور

بولوی، ملاقای نیت قیلورغه، مخناج بولانلسز کیشی نكی طلاقى اشارت بران واقع بولور طلاقى کل که اضافه قیلورغه درست دخی کل دن تعبیر اینله تورغان جز لرگه اضافه قیلورغه پارى مثلاً باش موین روح نفس شخص بدن صورت جسم یوز عورت کبی لر دخی طلاقى شائع بولغان جزگه اضافه قیلور درست مثلاً یارتى ارچ دن بردورت دن بریشمن بر آلتى دن بریدی دن بوسیکزدن بر توفزدن بر اون دن بویکبی دخی طلاقى نکاحقه اضافه قیلور درست دخی شرطقه اضافه درست .

﴿ طلاق مسئله لری ﴾

(۱نجی مسئله) بر ایرخاتونینه (أنت طالق) دیسه معناسی سین طلاق بولغوچی دیگان سوز یا که (أنت مُطَلَّقة) دیسه سین طلاق قیلنمش معناسنده یا که (طَاقُكَ) دیسه طلاق قیلنم مین سین معناسنده بواج نورلی سوز برلن نیت قیلسه ده قیلمه سه ده بر طلاق رجعی توشه گر چه بردن آرتوقنی نیت قیلسه ده بردن آرتوق توشمی (۲نجی) ایرخاتونینه (أنت الطَّالِقُ) یا که (أنت طَاقُ) دیسه سین طلاق معناسنده یا یسه (أنت طَاقُ الطَّلَاقِ) یا که (أنت طَاقُ طَلَاقًا) دیسه سین طلاق بولنی طلاق بولغوچی معناسنده برده نیت قیلماسه یا که برنی نیت قیلسه بر طلاق رجعی توشه اوچی نیت قیلسه اوچ طلاق توشه اما ایکی طلاقنی نیت قیلسه ده قیلماسه ده توشمی (۳نجی) ایرخاتونینه (أنت بائن) دیسه سین آیورولغوچی معناسنده یا که (أنت بئة) دیسه سین کسلگوچی معناسنده یا که (أنت حرام) دیسه سین حرام معناسنده طلاق نیت قیلور ایتسه طلاق واقع بولور نیت قیلماسه طلاق واقع بولماس مگر طلاقنی ذکر قیلشوب تورغانک ایتسه دیانه طلاق توشه سه ده قضاء نیتسزده طلاق توشر (۴نجی) ایرخاتونینه (أَلْحَقْ بِأَهْلِكَ) دیسه اهلکاتوتاش سین معناسنده (یا که خَلِيقَةً) دیسه بوش بولغوچی سین معناسنده یا که (سَرِيَّةً) دیسه بیوگرچی سین معناسنده یا که (أَبْغَى الْأَرْوَاحِ) دیسه ایورولراسته سین معناسنده یا که (وَهَبْنَاكَ لِأَهْلِكَ) دیسه اهلکاتو سین هبه قیلنم معناسنده یا که (أَنْتَ حُرَّةٌ) دیسه سین آزاد معناسنده یا که (أَعْرَبِي) دیسه ایراقلقنی اختیار قیل معناسنده یا که (أَعْرَبِي) دیسه طلاقنی اختیار قیل معناسنده و هکند امونگ کبی طلاقنیک طلاقن باشقه نیدک احتمال توتده تورغان سوز لرنی طلاقنی نیت ایتوب ایتسه طلاق توشر طلاقنی نیت ایتماسه طلاقنی ذکر قیلوشقان و هکند بولماسه ده طلاق توشماس (۵نجی) ایرخاتونینه (أنت طالق بائن) دیسه سین آیورولغوچی طلاق برلن طلاق بولغوچی معناسنده یا که (أنت طالق أشد الطلاق) دیسه سین قاطی طلاق برلن طلاق بولغوچی معناسنده یا که (أنت طالق أفحش الطلاق) دیسه سین فاحش بولغان طلاق برلن طلاق معناسنده یا که سین شیطان طلاغی بران طلاق دیسه یا که بدعت بولغان

طلاق برلن طلاق ديسه بوصولرلده طلاق بائن تشر (۶ نچى) ايرخاتونينيه سين تاغ
 قدرى طلاق ديسه ياكه سكى بوي اوزون طلاق برلن طلاق ديسه ياكه سين بيير
 كى باصصى طلاق برلن طلاق ديسه بوصولرلده هم طلاق بائن (۷ نچى) ايرخاتونينيه
 بنونلايك طلاق ياكه بارچه بييرك طلاق ياكه تنك طلاق ياكه جانك طلاق ياكه
 يورك طلاق ديسه بوصولرلده هم طلاق تشر (۸ نچى) ايرخاتونينيه دورت الشمن بر الشك
 ياكه يارطك ياكه اوج الشمن بر الشك ياكه بش الشمن بر الشك طلاق ديسه وهكنا
 اينسه طلاق واقع بولور (۹ نچى) ايرخاتونينيه قولك طلاق ياكه آياغك طلاق
 ياكه قورماغك ياكه آرقاك طلاق ديسه طلاق واقع بولماس (۱۰ نچى) ايرخاتونينيه
 يارنى طلاق بولن طلاق ديسه ياكه طلاق اوج الشمن بر الشى برلن طلاق ديسه
 هر طلاق تشر (۱۱ نچى) اگور اير اينسه بوخاتونغه مين سينى نكاملب آلسام سين طلاق
 ديسه ياكه هر خاتونكم مين آنى جغلمنسه م اول خاتون طلاق ديسه نكاملنغاچ طلاق تشر
 (۱۲ نچى) ايرخاتونينيه مين فلا يورطقه كرسام سين طلاق ديسه يورطقه كرسه طلاق تشر
 (۱۳ نچى) اير بر يات خاتونغه مين فلان يورطقه كرسام سين طلاق ديسه مرنك صوكنده
 بوخاتوننى نكاملب آلسه موندن صوكن اير اول يورطقه كرسه خاتونينيه طلاق توشماس
 (۱۴ نچى) ايرخاتونينيه مين قايروغنه زمان فلان كشينك يورطينه كرسام سين طلاق ديسه ترتيب
 بران اوج مرتبه كرسه خاتونينيه اوج طلاق تشر اوج طلاق تشكاج تحليل صوكنده بوخاتوننى
 ينه آلسه ينه اول يورطقه كرسه طلاق توشماس (۱۵ نچى) ايرخاتونينيه اكر حيص
 كورساك سين طلاق ديسه خاتون حيص كوردم ديسه طلاق واقع بولور (۱۶ نچى) اير
 خاتونينيه اكر سين حيص كورساك سينده طلاق دى ايكنچى خاتونمه طلاق ديسه بوخاتون
 مين حيص كوردم ديسه اوزى حقنك تصديق قيلنور ايرنك ايكنچى خاتونى حقنك تصديق
 قيلنماس بس اوزى طلاق بولور ايكنچى خاتونى طلاق بولماس (۱۷ نچى) ايرخاتونينيه
 اكر سين حيص كورساك طلاق ديسه خاتون قان كورسه قاننى اوج كون كورماينچه طلاق
 تشماس اكر اوج كون قان كورسه قان كوره باشلاغان وقتنك اولنك طلاق تشوي برلن حكم
 قيلنور (۱۸ نچى) ايرخاتونينيه اكر كامل حيص كورساك سين طلاق ديسه خاتون حيصن
 پاكلانماينچه طلاق تشماس حيصن پاكلانسه طلاق تشر (۱۹ نچى) ايرخاتونينيه سين
 مكدده طلاق ياكه قرانده طلاق ديسه جمع شهرده طلاق تشر (۲۰ نچى) ايرخاتونينيه سين
 يورتمده طلاق ديسه جمع يورتمده طلاق واقع بولور (۲۱ نچى) ايرخاتونينيه سين طلاق هر
 قىچان شامغه كورساك ديسه خاتون شام شهر ينه كورماينچه طلاق واقع بولماس شام شهر ينه كورسه
 طلاق واقع بولور (۲۲ نچى) ايرخاتونينيه سين تاكده طلاق ديسه تاك بيلنگاچك طلاق
 واقع بولور (۲۳ نچى) ايرخاتونينيه طلاقنى تابشرب سين اوزنى طلاق قيل ديسه خاتون
 اوزينى طلاق قيلسه هر طلاق رجعى واقع بولور اكر خاتون بوصولرلده اوزينى اوج

طلاق قبلسه ایرنلک مقصودی هم اوج طلاق بولغان بولسه اوج طلاق واقع بولور
 (۲۴نجی) ایرخانونینه سین اوزگنی قایوزمان تلاساک طلاق قیل دیو طلاقنا تابشرسه
 خاتون تلاکان وقتند اوزینی طلاق قبلسه طلاق واقع بولور (۲۵نجی) ایرخانونینی
 طلاق قیلونی تابشرب منم خاتونمنی طلاق قیل دیو ایکنچی ایرکه ایتمسه ایکنچی ایر تلاکان
 وقتند طلاق قیلو برلن وکیل بولور (۲۶نجی) بر ایر ایکنچی ایرکه تلاساک منم
 خاتونمنی طلاق قیل دیسه ایکنچی ایرشول مجلسه طلاق قیلارنی مالک بولور بو مجلسدن
 صوگ طلاق قیلونی مالک بولماس (۲۷نجی) ایرخانونینه سین یاراتسا گنده دشمان
 کورساکنده طلاق دیسه خاتون مین سیننی یاراتام یایسه دشمان کورام دیسه طلاق
 واقع بولور گرچه خاتونلک سوزی قلمنلک کی نرسه گه خلاف بولسه ده (۲۸نجی) ایر
 خاتونینی اولم آدوروند خاتونلک استاوندن باشقه هم رضاسندن باشقه طلاق باشن
 برلن طلاق قبلسه ایری اولسگنده خاتون عده اچنده بولسه ایردن میراث آلورا اگر
 عتیق تولغان بولسه میراث آلماس (۲۹نجی) ایرخانونینه سین طلاق اگرالله تعالی تلاسه
 دیسه طلاق واقع بولماس (۳۰نجی) ایرخانونینی برطلاق رجعی برلن یاکه ایکی
 طلاق رجعی برلن طلاق قبلسه ایرکه طلاقدان عده اچنده قایتو درست بولور کیرک
 خاتونی راضی بولسون کیرک راضی بولماسون (۳۱نجی) طلاق رجعی دن قایتو سوز
 برلن بولور مثلاً خاتون ایرنلک حضورنده بولسه سیگا قایتدم مین دیو کی خاتونی غایبه
 بولسه خاتونمه قایتدم مین دیو کی دخی طلاق رجعی دن قایتو وطی برلن بولور دخی
 اوبو برلن بولور دخی قزغوب توتو برلن بولور دخی فرج داخلنه قزغوب قار او بولن
 بولور (۳۲نجی) ایرنلک طلاق رجعی دن قایتو وینه شاهد اقامت قیلووی مستعجب بولور
 شاهد اقامت قیلماسه ده درست لکن مستعجبی قویوبولا (۳۳نجی) طلاق رجعی برلن
 طلاق قیلنغان خاتونلک عتیق تمام بولغان صوگنده ایرخانونغه عتد اچنده مین طلاقدن
 سیگار جوع قیللم دیسه خاتون ایرنی سوزنده تصدیق قبلسه طلاقدان قایتو بولور خاتون
 ایرنی سوزنده یالغانغه نسبت بیرسه طلاقدن قایتو بولماس خاتون ایرنلک رجوعسینی انکار
 قیلعازمه هم امام اعظم قاشنده خاتوننی یمین آیتدرماس (۳۴نجی) طلاق رجعی برلن طلاق
 قیلغان خاتونغه ایر مین طلاقدان قایتدم دیسه خاتون منم عتدم اوتدی دیو جواب
 بیرسه امام اعظم قاشنده رجعت درست بولمی (۳۵نجی) طلاق رجعی برلن طلاق قیلنغان
 خاتونغه ایری اوچون محبت اظهار قیلدی هم ایرینلک محبتلی کوروی اوچون زینت لنمک
 درست بولور (۳۶نجی) طلاق رجعی برلن طلاق قیلغان خاتونی یانینه کرگان وقتنده
 ایرکه اذن صواب یاکه آبات تا دشمنی اشدر ب کرمک مستعجب بولورا اگر
 طلاقدان قایتو نیتی برلن کرماسه طلاقدن قایتو نیتی برلن کرسه اذنهم هم آبات

ناوشنى اشتمردون باشقە كرسە دە مستعجب نى قويولازم بولماس (۷ نچى) طلاق رجعى
 بىرلن طلاق قىلنغان خاتونىنە ايرىنىڭ باقىنلىق قىلوى مرام بولماس (۸ نچى) ايرى خاتونى
 اوچىدىن كىم طلاق بائىن بىرلن طلاق قىلسە عدە اچىنكە هم عدت اوتكان سوڭىندە جفتلىنى
 درست بولور (۹ نچى) اوچ طلاق بىرلن طلاق قىلغان خاتونى ايرىگە تھامىل سز جفتلىنى
 درست بولماس يعنى خاتون ايكىنچى ايرىگە باروب اقل بىر مرتبه وطى قىلمى ماينچە هم
 ايكىنچى ايرىدن آيورلوب ياكە ايكىنچى ايرى اولب عدە تمام بولماينچە (فائىدە) اوچ طلاق
 بىرلن طلاق قىلنغان خاتوننىڭ طلاق قىلغان ايرىگە حلال بولارىنىڭ يىسى شرطى بار بىرسى
 اولگى ايرىنىڭ طلاقىدىن عدە صافلاشقان ايكىنچى اولگى ايرىنە باشقە بولغان ايرىگە
 خاتونى نكاح قىلوب بىرىك (اوچىنچى) نكاحنىڭ صحيح بولوى (دورتىنچى) نكاح وقتىدىن
 تىل بولان بىر وقت صرڭىندە آيورونى شرط اينماسىزلىك گرچە كرڭلىندە بولسە دە (بىشىنچى)
 ايكىنچى ايرىنىڭ وطى قىلوى هر ايكى طرفدان حاصل (آلتونچى ايكىنچى ايرىنىڭ
 خاتونى طلاق قىلوى (بىنچى ايكىنچى ايرىنىڭ طلاقىدىن خاتوننىڭ عدت صافلاوى
 (۵ نچى) ايرى خاتونى اوچ طلاق بىرلن طلاق قىلسە خاتون ايكىنچى ايرىگە باروب تھليل
 قىلنغان سوڭىندە اولگى ايرى بوخاتونى ياكە ايرىدىن نكاحلىق آلسە اولگى اوچ طلاق بىر
 بوخاتون طلاق خصوصىدە بولسا طلاق قىلنماغان خاتون كىم بولور (۱۱ نچى) اوچ طلاقىدىن
 كىم طلاق قىلنغان خاتون عدت صرڭىندە ايكىنچى ايرىگە باروب ايكىنچى ايرىدىن آيورولوب
 يىنە اولگى ايرىنە بارسە امام اعظم بىرلن ابويوسف قاشىندە بو خاتوننىڭ اولگى
 طلاقلىرى تھرا ايرىلىق دان اوچ طلاق قىلماينچە خاتون حرام بولماس امام محمد قاشىندە
 اوچىدىن كىم بولغان طلاق بىنە اس مثلاً اولگى طلاق ايكى بولغان بولسە ايكىنچى ايرىدىن
 آيورولغاچ اولگى ايرى بوخاتونى آلوب بىر طلاق قىلسە بوخاتون ايرىنە حرام بولور
 (۱۳ نچى) ايرى خاتونىنى اوچ طلاق بىرلن طلاق قىلوب بىر آز مدت اوتسە خاتون ايتسە
 منم عدتم اوتتى عدتم اوتكچ ايكىنچى ايرىگە جفتلىنىم آندىن وطى قىلنغان سوڭىندە
 آيورولوب ايكىنچى عدتم هم تھام بولدى دىبو ايرىنىڭ گمانىنە خاتوننىڭ راست سوزلەوى
 غالب بولسا هم بو ايرى آيورغان دان سوڭىنى مدت بوقىدىر اشرلرنىڭ اوتونى صيدىرسە
 اولگى ايرىنە خاتوننىڭ سوزىنى تصديق قىلوب جفتلىنىمك درست بولور (فائىدە) طلاق
 رجعى بولورغە دورە شرط كىرىك بىرسى گنە تابلما سە دە طلاق رجعى بولمى بىر نچى شرط
 طلاقنىڭ لفظلارى صريح لفظلار ياكە خاص كىنايە لفظلار بولمى (ايكىنچى شرط
 طلاق مال بىرا بولسە بولماسقە كىرىك) (اوچىنچى شرط طلاق اوچىدىن كىم بولورغە كىرىك
 دورتىنچى شرط خاتون وطى قىلنغان بولورغە كىرىك .

(ايلاء)

ايلاء لغتتە مطلق يەمىن معناسىدە شەرىئەتتە غەسەل مەدەتتە خاتونىغە ياقىنلىق قىلارنى قورۇشە
 يەمىن ايتىمك ايلانك شەرتى ايلاء قىلغان وقتتە خاتون ايلاغە مەل بولورغە كىرك يەنى
 مەنكوجە بولورغە كىرك دەخى اير طلاق غە اهل بولورغە كىرك ايلانك حكىمى اير يەمىننە
 راست بولوب تورسە بىر طلاق بائىن نك تشوى يەمىننى بوزسە كفارت بايسە تەلىق قىلنغان
 جزانك تشوى (مسئله لر) اير خاتونىغە سەئىتى جماع قىلماق دىو يەمىن ايتسە بايسە سەئىتى بىرلن
 جماعدان واجب بولغان جنابىتىن غەسل قىلماق دىو يەمىن ايتسە بايسە سەئىتى دورە آى جماع
 قىلماق دىو يەمىن ايتسە ايلاء ولا دورە آى جماع قىلماق دىو يەمىن ايتسە بىرلن دورە آى
 اچنە جماع قىلسە كفارت لازم بولا ايلاء ساقط بولا اگر جماع ايتماسە خاتون بىر طلاق بائىن بىرلن
 طلاق بولا ايلاء ساقط بولا اگر مەنگو جماع قىلماق ياكە مەت تەئىن ايتماق جماع قىلماق دىو كە
 يەمىن ايتسە دورە آى اچنە جماع قىلسە ايلاء ساقط بولا كفارت لازم بولا دورە آى اچنە
 جماع ايتماسە خاتونىغە بىر طلاق بائىن واقع بولابو خاتوننى ايكىنچى مرتبە جەقنلنە دورە
 آى اچنە جماع قىلسە كفارت لازم بولا اگر جماع قىلماق دورە آى تام بولغاچ خاتونىغە
 ايكىنچى طلاق بائىن واقع بولابو خاتوننى اوچونچى مرتبە جەقنلنە يەنە دورە آى اچنە جماع
 قىلسە كفارت لازم بولا جماع قىلماق دورە آى اوتكاج خاتونىغە اوچ طلاق بائىن واقع بولا
 مونك صورتتە خاتون ايلاء قىلغان ايرگە حرام بولا اكرە خاتون ايكىنچى ايرگە باروب
 تەلىق قىلنغان سوكتە ايلاء قىلغان ايرى بىنە دە جەقنلنە يەمىن ھەمىشە قالايەنى دورە آى
 اچنە جماع قىلسە كفارت لازم لىكن دورە آى اچنە جماع قىلماق ساقط بولابو اير خاتونىنە
 ايتسە اگر سەئىتى جماع قىلسام مەككە حج ياكە صدقە لازم بولسون دىو يەمىن ايتسە
 شەرىئەتتە ايلاء بولا يەمىننى بوزسە جزاء لازم بولا ايلاء قىلغان ايرنك ايلادان قايتوى
 جماع بىرلن بولورا اگر جماع غە كوچى ايتسە اگر اير آورو بولوب جماع غە قادر بولماسە
 ياكە خاتون آورو بولسە ياكە اير بىرلن خاتون آراسىنك يراق مسافە بولسە مەدە ايلادە
 اير شو مەككە بولماسلق بولسە بو صورتلردە ايلادن قايتوتل بىرلن بولور يەنى ايلادان
 قايتىم مەن دىمك بىرلن اگر ايلادىن اچنە تىل بىرلن قايتقان اير جماع بىرلن قايتوغە
 قادر بولوب اورلە ياكە ايلادان جماع بىرلن قايتو لازم بولور اير خاتونىنە سەئىتى مەككە
 حرام دىسە ايرنك بو سوزنەدان مقصودى صورالور اگر يالغانلاب ايتىم دىسە
 مەل قىلنور ھېچ بىر حكىم مەرتەبە بولماس اگر طلاقنى نەت قىلنم دىسە طلاق بائىن
 واقع بولورا اگر ظھارنى تلام دىسە ظھار واقع بولور اگر حرام قىلارنى بايسە ھېچ
 نرسە تلامام دىسە ايلاء بولور *

﴿ظهار﴾

ظهار لغتد آرقانی آرقاغه قارش قیلماق شریعتد مسلم بولغان ایرنک خاتونینی یا که خاتونینک طلاق اضافه قیلنه تورغان اعضالارندان بر اعضاسنی اوزینه نکاحی منگو حرام بولغان خاتونغه اوخشاتماق اگر ایر خاتونینک یا که خاتونینک طلاق اضافه قیلنه تورغان اعضالارندان بر اعضاسنی اوزینه نکاحی حرام بولغان عمرینه اوخشاتسه اول خاتونینی وطی قیلماق هم توتماق هم اوبمک حرام بولور ظهاردان کفارت بیرماینچه اگر کفارتدن بورون بو اشلرنک بوسینی قیلسه گناهلی بولور استغفار وتوبه لازم بولور ظهار کفارتی اگرده مظاهر بولغان ایرنک قلی بولسه قل آزاد ایتمک قل کیرک مسلمان بولسون کیرک مسلمان بولماسون و کیرک مذکر بولسون و کیرک مؤنث بولسون کیرک الوغ قل و کیرک کچک قل بولسون اما صوقر قلی و ایکی قوی یوق قلی و ایکی آیاضی یوق قلی یا که بر قوی کیسلگان بولوب آیاضی هم شول یاقدان کیسلگان قلی آزاد اینوکفایه قیلمی اگر آزاد اینار که قل تابماسه ایکی آی توتاشدان روزه توتوق اول ایکی آی ایند رمضان آیی هم روزه توتو حرام بولغان معروف بش کون بولماسقه کیرک اگر ایکی آی توتاشدان روزه توتوغه کوچی یتماسه آلتش مسکین که طعام بیرمک هر مسکین که بقدایدن بیرسه دوره قداق آرپادان غرمادان بیرسه سیگر قداق بیرور ظهار کفارتی واجب بولور ظهار قیلغان ایر خاتونینی وطی قیلوغه قصد اینسه *

﴿لعان﴾

لعان لغتد سیرمک و یوق قیلماق معنا سنده شریعتده ایر طرفندان اعنت که خاتون طرفندان غضب که مقرون بولغان یهینلر بران تا کیم قیلنغان شهادتلر اگرده اوزینک هفیقه بولغان خاتونینی صریح زناچی دیوسه و کسه ایر و خاتون هر ایکسی شهادت اهلندن بولسالار خاتون ایرندن زنا بران سوگوهره واجب بولغان نرسه فی استاب امامغه و قاضیغه عرض اینسه اوزرینه لعان واجب بولور اگر ایر لعانندن باش تارتسه ها کم لعان قیلغانغه قدر یا یسه اوزینی تکذیب قیلغانغه قدر حبس قیلور ایر اوزینی اوزی تکذیب قیلسه ایر گناه صوغلور ایر اوزرینه لعان واجب بولسه خاتون اوزرینه هم لعان واجب بولور اگر خاتون لعانندان باش تارتسه لعانی قبول اینکایه قدر یا که ایرینی تصدیق قیلغانغه قدر خاتوننی ها کم حبس قیلور (لعان صفتی) لعان قیلرغاننک قاضی اول ایر بران باشلار ایر اول دوره مرتبه ایتور الله برلی گواهلغ بیرامن مین خاتونمنی زنا بران هر ککان نرسه راستمسون دیو بشنچی مرتبه سنک اینرا اگر خاتونمنی زنا بران سوگوهره یا الغاچیلاردان بولسام الله نلک لعنتی بولسون دیو بش مرتبه شهادتندده ایر خاتونغه اشارت قیلوب ایتور مونک صوژنک خاتون دوره مرتبه ایتور الله بولن

گواھلق بیرامن ایرم میننی زنا بزلن سوگورونک یالغانچیلاردن دیو بوشنچی مرتبه سنک ایئر
 اکر ایرم میننی زنا بزلن سوگورونک راست بولسه الله تعالی ننگ غضبی بولسون دیوشول
 روشچه لعان او قشمالار ایر بزلن خاتون آراسنی قاضی تفریق قیلور بوتغریق امام
 اعظم بزلن امام محمد قاشنده طلاق بائن بولور نفقه سکنی واجب بولور عدة اچنده
 عدتک بولسه ایکی بلغه قدر اول خاتوندن توغان بالانک نسبی ثابت بولور عدتک
 بولماسه آلتی آیه قدر بالانک نسبی ثابت بولور امام ابو یوسف قاشنک بوتغریق تحریم مؤید
 بولور (مسئله لر) اکر عقیقه خاتونیننی زنا بزلن سوککان ایر شهادتک اهل بولماسه مثلا
 قل بولسه یا که اسلام دیننک بولماغان آدم بولسه یا که بر مرتبه زنا بزلن بو خاتوننی سوگب
 عاقل بالغ بولغان حالنده حد اورلغان بولسه خاتون شهادتک اهل بولسه ایرگه حد اور
 لازم بولور لعان او قشمالار (مسئله) اکر ایر شهادتک اهل بولوب خاتون شهادتک اهل بولماسه
 مثلا خاتون قل بولسه یا که اسلام دیننن باشقه دیننک بولسه یا یسه صبییه یا مجنوننه بولسه یا یسه
 بر مرتبه زنا بزلن کسی سوگب حد اورولغان بولسه ایرگه حد لازم بولماس هم ایر بزلن خاتونقه
 لعان او قشمالار لازم بولماس (مسئله) اکر ایر خاتونیننی بالاسینک نسبی نفی بزلن سوکسه
 یعنی بر بالامینکی ترگل دیو قاضی آتادن بالانک نسبی نفی قیلوب بالانی آناسینه الحاق
 قیلور بالانک نسبی نفی بزلن ایر خاتونیننی سوککان سوکنک اوزیننی یالغانقه نسبت
 بیرسه یعنی مین یالغان اینتم دیسه قاضی ایرگه حد اورور ایرگه بو خاتوننی یا کیدن
 جفله نودرست بولور (مسئله) ایرگه یا ط خاتوننی سوگب حد اورولسه یا که خاتون زنا قیلوب
 حد اورولسه موندن سوکک ایر خاتوننی زنا بزلن یا که بالانی نفی بزلن سوکسه لعان قیلشمالار
 (مسئله) ایر اوزینک بلاغت که ایر شمگان خاتونیننی یا که دیوانه خاتونیننی زنا بزلن سوکسه
 لعان لازم بولماس (مسئله) تلسز ایر اوزینک خاتونیننی زنا بزلن سوکسه ایر بزلن خاتوننک
 شهادتک اهلیمت نابلسه ده ایر بزلن خاتون آراسنک لعان لازم بولماس (مسئله) ایر اوزینک
 یوکل خاتونیننه بو حاکم مینن توکل دیسه امام اعظم قاشنک گرچه خاتون بالانی آلتی
 آیدن کیمه کیترسه ده لعان لازم بولماس امام ابو یوسف بزلن امام محمد قاشنک آلتی آیدن
 کیمه کیترسه لعان لازم بولور (مسئله) ایر یوکل خاتونیننه زنا قیلک بو حاکم زنادن
 دیسه لعان لازم بولور لیکن قاضی حملک گئی بالانی ایردن نفی ایتماس (مسئله) ایر خاتوننی
 بالاتوغرغان سوکنک یا که سیونچ قبول ایته تورغان زماننک مثالی کون اچنک یا که بیشک کبی
 بالا اوچون کیرک نرسه لرنی صاتوب آلمان وقتنک بالامینن توکل دیو نفی ایتمسه ایرنک نفی قیلور
 درست بولور هم لعان لازم بولور ذکر ایتمک و قتلاردن سوکک نفی ایتمسه نفی درست بولماس لعان
 لازم بولور بالانک ایردن نسبی ثابت بولور (مسئله) بر خاتون بر دور صاقنن ایکی بالاتوغرسه ایر
 اول تورغان بالانی نفی قیلسه ایکنچس مینن دیو اقرار قیلسه ایرگه حد اورور هر ایکی بالانک

نسبى ايردن ثابت بولور اگر اول توغان بالانى مندن ديواقرار قيلوب ايكنچسى ميندن توكل ديونقى قيلسه هر ايكى بالانىڭ بوايردن نسبى ثابت بولور هم اير برلن خاتونغه لعان لازم بولور.

عدت

عدت لغتده صانامق معناسنده شريعتده نكاح زائل بولغان وقتده خاتونغه لازم بولغان تريض يعنى ايرگه بارمى تورو (طلاق رجعى برلن يا كه طلاق بائن برلن طلاق قيلنغان يا كه طلاقسىز ايردن تفریق قيلنغان خاتوننىڭ عدتى آزاد بولسه حيض كوره تورغان بولسه اوچ حيض موگار دليل الله تعالى نك (وَالْمُطَلَّاتُ يَمُرُّبْنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ) ديگان آيتى معناسى طلاق قيلنغان خاتونلار ايرگه بارودن اوزلرينى اوچ قرو صاقلاب توتارلار قرودن حيض مراد (طلاق رجعى برلن يا كه طلاق بائن برلن طلاق قيلنغان يا كه طلاقسىز آرالارنده فرقت واقع بولغان خاتوننىڭ عدتى آزاد بولسه ياشلك سببلى يا كه قان كوره تورغان ياشدن اوتوسببلى حيض كورمى تورغان بولسه اوچ آي موگار دليل الله تعالى نك (وَاللَّائِي يَمْسُئْنَ مِنَ الْمُعْضِضِ مَنْ نَسَأْتُمْ أَنْ ارْتَبْتُمْ فَعَدَّتْهُنَّ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحْضُنَّ) آيتى معناسى شوندين خاتونلار كم حيض كورودن اميد كيسدیلر يعنى ايللى بش ياشينه ايرشدیلر اگر اول خاتونلارنىڭ حكم لرنده شك قيلساغز وعدتلىرى كوبمه ايكانىنى بلماسه ئز آلارنىڭ عدتى اوچ آي دغى ياشلك سببلى حيض كورمى تورغان خاتونلارنىڭ عدتى اوچ آي معناسنده يوكلى خاتوننىڭ عدتى كيرك طلاق قيلنغان بولسون كيرك ايرى اولگان بولسون كيرك طلاقسىز تفریق قيلنغان بولسون قورصاغنداغى حميلنى قويو موگار دليل الله تعالى نك (وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ) ديگان آيتى معناسى قورصاقللى خاتونلارنىڭ عدتى قورصاغنداغى بالاسنى قويو (ايرى اولگان خاتوننىڭ عدتى كيرك حيض كوره تورغان وكيرك حيض كورمى تورغان بولسون دورت آيدى اون كون موگار دليل الله تعالى نك (وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْكُمْ وَيَمَرُونَ) ازواج يفریبصن بانفسهن أربعة أشهر وعشراً) ديگان قولى معناسى شونداين ايرلر كم اوزلرى اولوب خاتونلارنىڭ قالدلسالار خاتونلارى ايرگه بارمى اوزلرينى دورت آيدى اون كون صاقلارلار (نكاح فاسد برلن نكاحلارنوب وطفى قيلنغان خاتوننىڭ عدتى دغى شېبه برلن وطفى قيلنغان خاتوننىڭ عدتى حيض كوره تورغان بولسه اوچ حيض كورمى تورغان بولسه اوچ آي (بلاغت كه ايرشمگان ايرى اولگان بالغه بولغان خاتوننىڭ عدتى اگر يوكلى بولسه بوگىنى قويو يوكلى بولماسه يا كه حملى صبى ايرى اولگان صوئنه ظاهر بولسه دورت آي اون كون لىكن هر ايكى صورتده صبى ايردن بالانىڭ نسبى ثابت بولماس (خاتونغه ميراث بيرودن قاجب اولم آورونىك اير خاتونىنىڭ طلاق بائن برلن طلاق قيلغان بولسه اير اوزى اولسه شول خاتوننىڭ عدتى وفات عدتى برلن طلاق عدتى نك، براغراغى يعنى

قايىسى عدت يراق بولسه شول عدت بىرلن عدت صاقلار (خاتونغه ميرات بىر ودىن دور قىب اىلم
 آور وونى خاتوننى اير طلاق رجعى بىرلن طلاق قىلوب اولسه شول خاتوننىڭ عدتى دور آيدى اون
 كون (طلاق عدتىنىڭ باشى طلاق سوڭىدىن حساب قىلىنور وفات عدتىنىڭ باشى ايرنىڭ
 وفاتى سوڭىدىن حساب قىلىنور نكاح فاسدىنىڭ عدتى اير بىرلن خاتون آراسىنى قاضىنىڭ
 آيور وى سوڭىدىن يايىسە اير خاتونىنى وطى قىلوتى قويوغە قىلغانلىقىنى خاتونغه بىلدىرگان
 سوڭىدىن حساب قىلىنور (طلاق بائىن بىرلن طلاق قىلىنغان خاتونغه دىي ايرى اولىگان خاتونغه اكر
 خاتون مسلمە وبالغە بولسە حىضت اظهار قىلور واجب بولور مىثلا خوش ايسلر زىننىلر اسئعمال قىلماس
 ومايلانماس وسرمە تارتماس بويالوك كوركام كىيىملر كىماس قنا بوياماس ﴿مسئله﴾
 اير خاتونىنى حىض حالندە طلاق قىلسە طلاق واقع بولغان حىض عدتىدىن سانالماس
 اول حىض دن باشقە اوچ حىض عدت كىرك بولور ﴿مسئله﴾ اير اوزىنىڭ طلاق
 قىلغان خاتونىنى شېهە بىرلن وطى قىلسە خاتونغه ايكىنچى عدت لازم بولور لىكن ايكى
 عدت بىرسى بىرسىنە كىرشلر مىثلا شېهە بىرلن وطى قىلغان دە خاتون بىر حىض كورگان بولسە
 وطى قىلغاندىن سوڭ ايكى حىض كورسە اولگى عدت تمام بولور يىنە بىر حىض
 كورسە ايكىنچى عدتدە تمام بولور ﴿مسئله﴾ طلاق قىلغان خاتون طلاق قىلغانلىقىنى
 بىلماسە عدت اوتسە اوشنىداق ايرى اولىگان خاتون ايرىنىڭ اولگىلىكىنى بىلماسە عدت
 اوتسە شول عدت كفايە قىلور خاتوننىڭ ايرىنىڭ طلاق قىلغانىنى ياكە ايرىنىڭ اولگىلىكىنى
 بىلوي كىرە كىماس ﴿مسئله﴾ طلاق رجعى بىرلن طلاق قىلغان خاتونغه عدتى اچىندە ايوندىن
 كىچىدە هم كوندىزدە چىقىدە درست بولماس طلاق بائىن بىرلن طلاق قىلغان خاتونغه
 عدتى اچىندە كىچىدە هم كوندىزدە چىقىدە درست توگل ايرى اولىگان خاتونغه عدتى اچىندە
 كوندىز هم كىچىنىڭ بعضىنىدە او يىنە قايتىب يوقلار شرطى بىرلن چىقىدە درست ﴿مسئله﴾
 طلاق رجعى بىرلن طلاق قىلغان خاتونى بىرلن ايرگە سفرگە چىقور درست توگل ﴿مسئله﴾ طلاق بائىن
 بىرلن طلاق قىلغان خاتوننى ايرىدىن اچىنە چىقىلغىنىدە ايرگە خاتونىنە كامىل مەر بىر و واجب بولور
 هم خاتون اوزرىنە ياكى دان باشلاب عدت صاقلار لازم بولور ﴿مسئله﴾ طلاق رجعى
 بىرلن طلاق قىلغان خاتون عدتى نىڭ اوتوي بىرلن اقرار قىلماغان صورتدە ايكى يىلنىڭ تمامىدە
 ياكە آرتوغراققە بالانابىسە بالانىڭ نىسبى طلاق قىلغان ايرىدىن ثابت بولور چونكى طهر ممتد
 بولوب بالانىڭ عدت اچىندە ياراتلو اهنەالى بار هم بوسورتدە يعنى ايكى يىلدىن كوبرا كى بالا
 كىزىرگاندە ايرنىڭ رجوعى ثابت بولور اكر ايكى يىلدىن آزاراق ممتدە بالا كىترسە ايرنىڭ
 رجوعى ثابت بولماس خاتون ايرىدىن آيورلور ﴿مسئله﴾ طلاق بائىن بىرلن
 طلاق قىلغان خاتون ايكى يىلدىن كىدە بالا كىترسە بالاسىنىڭ نىسبى طلاق
 قىلغان ايردىن ثابت بولور ايكى يىلنىڭ تمامىدە ياكە آرتوغراققە بالا كىترسە بالانىڭ

طلاق قیلغان ایوردن نسبی ثابت بولماس **مسئله** ایری اولسان خاتون عدتی ننگ اوتوی بولن اقرار قیلماسه ایری اولوب ایکی یل اوتکانه یا که آنندان حکیمه بسالا کینرسه بالانگ نسبی اولسان ایرندن ثابت بولور .

﴿مده حمل﴾

حمل مدتی ننگ آزی آلتی آی موگنار دلیل الله تعالی ننگ (وَمَهْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا) آیتی ایله (وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ) آیتی معناسی بالانگ حملی دخی ایچکدن آیور و مدتی اوتیز آی دخی بالانی ایچکدن آیور و مدتی ایکی یل یعنی یکرمی دوره آی بس حمل مدتی آنتی آی بولا حمل مدتی ننگ ایکی کوی ایکی یل چونکه حضرت عائشه رضی الله عنهما ایته در روایت اینیب (لَا يَبْقَى الْوَلَدُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَكْثَرَ مِنْ سَنَتَيْنِ) دیومعناسی بالانگ آناسینگ قور صاغنه ایکی یلکن آرتوق قالماس .

﴿کتاب البیعه﴾

بیع لغتده بونرسه نی ایکنچی نرسه بولن آلماشق شریعتده طرفین دان رضالف بولن مالنی مال بولن آلماشق صاتو چیغه بائع صاتقان نرسه سینسه مبیع آلو چیغه (مشتری) صاتوب آلغان نرسه سینسه (مشتری) دیورلر بیعنگ مشروع بولوی قرآن بولن هم حدیث بولن هم اجماع بولن ثابت اما قرآن الله تعالی ننگ (وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ) دیگان قولی یعنی الله تعالی سزگه صاتو آلونی حلال قیلدی اما حدیث رسول الله ننگ (بِأَمْرِ عَشْرَةِ نَجَارَانَ بَيْعَ يَحْضَرُهُ الْمَغْرِبِيُّ وَالْمُخْلِطُ فَشَوْبُوهَا صَدَقَةٌ) دیگان قولی یعنی ای سودا گر لر گر ره سی صاتو آلوغه لغوسوزلر ویمینلر کور سز صاتو آلونی صدقه بولن قاتشدرگز یعنی سوداچنده بولغان گماهلرگزغه کفارت بولسدرن اوچون صدقه بیگز بیع نفسی اعتباری بولن دوره که بولنه بیع نافذ بیع موقوف بیع فاسد بیع باطل اگرده بیع عقد حالندک حکمنی افاده اینسه بیع نافذ اگرده بیع اجاتکه قدر حکمنی افاده ایتمای توقناب تورسه بیع موقوف اگرده بیع صاتلغان نرسه نی صاتوب آلغان کشی آلغان وقتده غنه حکمنی افاده قیلسه بیع فاسد بولور اگر بیع برده حکمنی افاده قیلماسه بیع باطل بولورینه بیع بیع اعتباری بولن دوره که بولنر بیع مقایضه بیع صرف بیع سلم بیع مطلق عیننی عین بوابرینه صاتو (بیع مقایضه) بولور ثمننی ثمن بوابرینه صاتو (بیع صرف) بولور ثمننی عین بوابرینه صاتو (بیع سلم) بولور عیننی ثمن بوابرینه صاتو (بیع مطلق) بولورینه بیع ثمن اعتباری بولنر بیع که بولنر بیع مرابحه بیع تولیه بیع و ضیعه بیع مساومه بیع اشراک اگر اوزیننگ صاتوب آلغان نرسه سنی بهاسنی ایتمه بر آز فائده بولن صاتسه (بیع مرابحه) بولور اگرده اوزیننگ صاتوب آلغان نرسه سنی صاتوب آلغان به سینسه دیو صاتسه (بیع تولیه) بولور اگر اوزیننگ صاتوب آلغان نرسه سنی اوزی آلغان بهادن بر آز کیمت ب صاتسه (بیع و ضیعه) بولور اگرده صاتوب آلغان نرسه سیننگ اوزی آلغان بهاسنی اعتبار

قیلماي ساتسه (بیع مسامه) بولور اگردە ساتوب آلغان نرسه سینک بعضستی ساتوغه ایکنچی
 کشینی شویک قیلسه (بیع اشراك) بولور (بیعنک شرطلاری دوره تورلی بیعنک انعامدینک
 شرطلاری بار بیعنک صحهتدینک شرطلاری بار بیعنک نفوذینک شرطلاری بیعنک لزومدینک
 شرطلاری بار بیعنک انعامدینک شرطلاری دوره برسی عقت قیلوچیدانفس عقت ده برسی عقتنک
 مکانده برسی عقت قیلنغان نرسه ده عاقدده بولغان شرطینه ایکی تورلی برسی عقتدایکنچسی
 عقتنفس عقتده بولغان شرطلارینه ایکی ایجاب برلن قبول برسی برسیینه موافق بولمقی مثلا
 ساتوچی بو صارغمنی سیگماصاتم دیسه ساتوب آلوچی ایکنچی صارغمنی آلم دیسه عقت
 درست بولماس ایکنچی سی ایجاب برلن قبول اوتکان زمانغه دلالت قیلا تورغان سوز برلن
 بولمقی صاتم و آلم دیمک کی (مفقود علیه ده) عقت قیلنغان نرسه ده) بولغان شرطلارین
 برسی عقت قیلنغان نرسه موجود بولمقی ایکنچسی عقت قیلنغان نرسه مال بولمقی اوچونچسی عقت
 قیلنغان نرسه شریعتده قیمت ایاسی بولغان مال بولمقی دورتنچسی عقت قیلنغان نرسه هین
 عقتده ساتوچینک ملکته بولمقی بشنچسی عقت قیلنغان نرسه ساتوچینک اوز ملککی بولمقی
 آلتونچسی عقت قیلنغان نرسه معلوم بولمقی (بشچسی عقت قیلنغان نرسه سنی ساتوچی ساتوب
 آلوچیغه تابشروغه قادر بولمقی ساتلغان نرسه نکی حالی یمنی تورلی برسی ساتلغان نرسه نکی
 ذاتی حاضر اولوب معین بولمقی ایکنچسی ساتلغان نرسه نکی ذاتی حاضر اولورده عقتاری معلوم
 بولماس لکن ساتوچی ساتقان نرسه سنی ساتوب آلوچیغه تابشروغه قادر بولور (اوچونچی
 ساتقان کشی ساتقان نرسه سنی تابشروغه قادر بولماس بو بیع فاسد بولور (دورتنچی ساتقان
 نرسه نکی مفقود بولوی بوسی بیع باطل در) (بشچسی ساتلغان نرسه نکی ساتوب آلوچینک آلدوندن
 سرقه برلن یا غصب برلن موجود بولوی بو غصب لانغان یا که اورلانغان نرسه لر نی غصب سرقه
 برلن قبض لاری کفایه قیلور یا کین قبض کیرا کماس نمننک حالی سیکزدر برسی درهم لردر
 ایکنچسی دینار لردور اوچونچسی مکیل لردور دورتنچسی موزونلوردر بشنچسی (من) در
 اگردە من برلن اولچنه تورغان نرسه نکی جنسی هم صغنی تابشروچف اورنی بیان قیلنسه
 آلتونچسی حیواندر یکنچسی معدوداتدر یومره چیکلا وک کی سیکزنجسی عقتدر یعنی
 بوسیکز تورلی نرسه فی ساتوب آلغان نرسه برابرنده نمن ایقن بیدر درست بولور.

(مسئله لر)

بغدادی و بغدادی اونینی اوشنماق باشقه ایگنلرنی آرپا تاری صلی آروش قارابغدادی
 بور جاق یاسمق کبیلرنی صاوت برلن اولچاب هم میزان برلن اولچاب هم اولچابا بیچه جزا فا
 هم مقدراری معلوم بولماغان بیلسگولی صاوت برلن هم مقدراری معلوم بولماغان تاش آغرلغی
 برلن صاوت درست بولور (مسئله) بر آدم جییل ب تورغان آشلقنی هر اولچاوی هر درهم برابرند
 دیو ساتسه امام اعظم قاشنک برا اولچاوده گنه بیع درست بولور قالغانلارنده بیع درست بولماس

مگر بوجییلغان آشلقده بولغان اولچاوندك جهله سنی بیان قیلمسه یا که شول مجلسده جهله سنی اولچه سه لر هر بر اولچاوده بیع درست بولور (بر کشی بر تورکم قوینی هر بر قوی اوج صدم برابرنده دیو صاتسه قوینك نیچه ایکانی معلوم بولماسه هیچ قایوستمه بیع درست بولماس (مسئله) بر کییملك نرسه فی آرشینلاب صاتسه هر آرشیننی بر درهم برابرنده دیسه طوبنده نیچه آرشین ایکاننی بیان قیلماسه هیچ برسنده بیع درست بولماس (مسئله) بر آدم بر بیدرگه ابیب قویغان ایگننی صاتسه یوز اولچو و هر اولچو وی بر درهم برابرنده دیو صاتوب آلمان کشی اولچوب قاراغاج یوز اولچو و دن کیم چقسه صاتوب آلمان کشی اختیارلی بولور تلاسسه بار قدر یسنی اوزینه تیگان نمن برابرنده آلور تلاسسه بیعی بوزار اگر صاتوب آلمان کشی صاتوچی اینکان دن آرتوق تابسه آرتوغی صاتقان کشینك اوزینه بولور (مسئله) اگر بر آدم بیدر صاتسه بیدر یوز آرشین یوز درهم برابرنده دیو صاتوب آلمان کشی اولچوب قاراغاج یوز آرشین دن کیم چقسه صاتوب آلمان کشی اختیارلی بولور تلاسسه بار قدر بیدر نی ذکر قیلنغان یوز درهم برابرنده آلور تلاسسه بیعی بوزار اگرده صاتوچی اینکاندان آرتوق بولسه آرتوشی صاتوب آلوجیغه شول ذکر قیلنغان یوز درهم برابرنده بولور صاتوچیغه اختیار بولماس اگرده بیدر نی صاتوچی ایتمسه بویبر یوز آرشین یوز درهم برابرنده هر آرشیننی بر درهم دیب آیوروب ایتمسه صاتوب آلمان کشی کیم تابسه اختیارلی بولور تلاسسه بار قدر یسنی اوزینه تیگان نمنی برابرنده آلور تلاسسه بیعی بوزار اگر صاتوچی اینکان دن آرتوق چقسه صاتوب آلمان کشی اختیارلی بولور تلاسسه بارچه سنی آلور هر آرشیننی بر درهم برابرنده تلاسسه بیعی بوزار (مسئله) بر کشی یورط صاتسه یورطونك بنالاریک صاتوغه کرر گرچه عقد وقتند بنالارنی ذکر اینمگان بولسه ده (مسئله) بر کشی خرما آغاجلی یا که باشقه آغاجلی بیدر نی صاتسه بیدر نی صاتوغه آغاجلاریک کرر گرچه عقد وقتند آغاجلارونی ذکر قیلماسه ده (مسئله) بر کشی ایگن ساچقان بیدر نی صاتسه عقد وقتند ایگننی ذکر قیلماسه بیدر نی صاتوغه ایگن کرماس (مسئله) بر کشی یمشلی خرما آغاجینی یا یسه آلمالی آلما آغاجینی یا که باشقه یمشلی آغاجلارنی صاتسه صاتوب آلوچی کشی یمشنی شرط قیلماغان بولسه آغاجی صاتوب آلوجیغه بولور یمش صاتوچینك اوزینه بولور لکن صاتوچیغه حاضر یمشنی کیسب آغاجنی بوشاتوب صاتوب آلمان کشیگه تابشرو لازم بولور (مسئله) بر کشی ایگنلی بیدر نی صاتسه ایگننی صاتمه بیدر صاتوب آلوجیغه بولور ایگن صاتوچیغه بولور لکن صاتوچی شه ایگننی حاضر کیسب صاتوب آلمان کشیگه بوشاتوب بیدر نی تابشرو لازم بولور (مسئله) بر کشی آغاجاغی یمش فی صاتمه کیرک پشپ یتکان بولسون کیرک پشه گان بولسون بیع درست بولور لکن صاتوچی استاسه صاتوب آلمان کشیگه حاضر یمشنی کیسب آلوب آغاجنی بوشاتولازم بولور اگر صاتوب آلوچی کشی یمش پشکانگه قدر

بەشىڭ ئاچماق قالدۇقنى شىرتايتىشە بىيەق فاسىب بولور مسئله اگر ساتۇچى بەش ساتقان
 ۋەقە مۇلا اون قىداغى ساتىمىم دىو استىنا قىلسە بىيەق درست بولماس مسئله بەش
 باشقا ۋەقە دەش بورچاقنى اوياسنىك ۋەقە ساتور درست بولور لىكن ساتقان كىشىگە
 بەشاپى قابوغىنان بورچاقنى اوياسىدىن چىقارو لازم بولور مسئله بىر كىشى
 بورچاقنى ساتسە يورۇننىڭ ايشكۇرىنىڭ يىزاقى ۋاچكىچىلىرى ساتۇغە كرور مسئله سات
 بىرلن ار لىق نە تورغان نرسەنى ساتقانك اولچەگان اوچون اجرە بىيرو اوشىداق آغزلىق
 بىرلن اولچەنە نە تورغان نرسەنى ساتقانك اولچەگان اوچون اجرە بىيرو سان بىرلن ساتلا
 تورغان نرسەنى ساتقانكە سانا ۋىچىغە اجرە بىيرو آرشىن بىرلن ساتلا تورغان نرسەنى
 ساتقانك آرشىنلاغان اوچون اجرە بىيرو هم آنچه سانا ۋىچىنىڭ اجرەسى بىلار كىسى ساتۇچى
 كىشىگە لازم بولور اما آنچهنى اولچە ونىڭ اجرەسى ساتۇب آلۇچى كىشىگە تىش بولور
 مسئله حاضر مالنى حاضر آنچهغە ساتسە ساتۇب آلۇچىغە آنچهنى حاضر بىيرو بىرلن
 تىلىف قىلىنور ساتۇب آلۇچى كىشى آنچهنى بىيرسە ساتۇچىنى ساتقان نرسەنى ساتۇب آلغان
 كىشىگە تابشور و بىرلن تىلىف قىلىنور مسئله بىر كىشى مالنى مال بىرا بىرنە ياكە ئىمنى
 ئىمن بىرا بىرنە ساتسە ساتۇچى بىرلن آلۇچىغە بىرگە تا بشر شولازم بولور يعنى هر ايكسىنى
 تابشور و بىرلن تىلىف قىلىنور

(بيوع صحيحه)

شۇر يعنىك درست بولغان بىيەرلەر يىكرمى ايكى تورلەيدىر (بىر ئىچى) (بىيە مساومە) يعنى ساتۇب
 آلغان نرسە نىڭ ساتۇب آلغان بەشىنى اعتبار قىلماي ساتو ايكىنچى (بىيە مۇراجە) يعنى
 ساتۇب آلغان نرسە نىڭ آلغان بەشىنى بر آز فائىك آر تىرۇب سانام دىو ساتو اوچون ئىچى
 بىيە ۋىچىغە يعنى ساتۇب آلغان نرسەنى بر آز آلغان بەشىنى كىم تىب ضرر ايقىب ساتو ۋىچى
 بىيە اشراك ساتۇب آلغان نرسە نىڭ بەشىنى ساتو بىرلن ايكىنچى كىشىنى شىريك ايتىب ساتو
 (۵ ئىچى) بىيە مبادله يعنى كىسب طرىقى بىرلن بىر مالنى ايكىنچى مال بىرلن آلماشىدور (۶ ئىچى) بىيە
 تعاظى يعنى ساتۇچى بىرلن آلۇچىدىن ايجاب بىرلن قىبولدىن باشقە غنە قولمان قولغە مالنى
 بىر شىك پىد ئىچى بىيە تو لىه ساتۇب آلغان نرسەنى آلغان بەشىنى دىو ساتمق سىكز ئىچى بىيە
 شىركت يعنى اورتاق بولۇب سودا قىلىق شىركت اوزى ايكى تورلى (شىركە املاك)
 شىركە عقود شىركە املاك شول بىر زاتنى ايكى كىشى بىرگە مېراث آلورلار ياكە بىرگە اورتاق
 بولۇب ساتۇب شىركت املاك بىرلن شىريك بولغان كىشىلرنىڭ بىرسىنى ايكىنچى شىريكىن باشقە
 ايكىنچى شىريك الشىك امرىدىن باشقە تصرف قىلور درست بولماس (شىركە عقود) دورە تورلى
 شىركە مفاوضه (شىركە عنان) (شىركە صنائع) (شىركە ۋجوه) (شىركە مفاوضه)
 مالىك تصرفە دىيىدە بىرا بىر بولغان ايكى آزاد بولغان مىسلمان بولغان كىشىلرنىڭ
 اورتاق بولدى (شىركە عنان) ايكى آدمنىڭ مالىك قوشب شىريك بولولارى گرچە
 بىرسىنىڭ مالى اورتاق بولۇب بىرسىنىڭ كىم بولسە دە هم بىرسىنىڭ فائىكە اورتاق بولۇب
 بىرسىنىڭ اورتاق بولسە دە درست بولور (شىركە صنائع) ايكى ھنو اياسىنىڭ اورتاق

بولوب كسب قىلولارى ايكى تگوجينىڭ ايكى كىيىم بويىدا چېلارنىڭ اورتاق بولوى كىيىم شىركە
 و جوم شول ايكى ايردا تاق بولوب سودا قىلورلار ماللارى بولماس نىفىس انابت و آب روى بىرلن
 ساتوب آلوب كسب ايتارلر توقۇنچى (بيع اقاله) دريغىنى اوّل عقى قىلنغان بىغىنى بوزو
 مثلا ساتوچى بىر نىرسەنى ساتقانلىقىنە او كىمور ياكە ساتوب آلوجى بىر نىرسەنى آلغانلىقىنە او كىمور دە
 عقىنى بوزارغە راضى بولشورلار بويىك ئوابلى اش او نىچى (بيع صرف) يعنى ئىمىنى ئىمىن
 بىرا بىر نىسە ساتومىلا التوننى التونغە ياكە كەش كە يابىسە كەشنى كەش كە ياكە التونغە ساتو
 كىيىمى اون بىر نىچى (بيع سلم) يعنى كلاجىك بىر نىرسەنى حاضر ايتىپ بىررگە بولوب حاضر ئىمىن
 بىرا بىر نىسە ساتو اون ايكنىچى (بيع خيار) يعنى ساتوچى بىرلن آلوجى غە ياكە بىرسىنە كىم
 اختيار ثابت بولاتورغان ساتو اون اوچىنچى (بيع البراءة) يعنى مثلا ساتوب آلوجى كىشى
 بىر نىرسەنى ساتوب آلغاندە بىر نىرسە دە بولغان غەيىمىنىڭ بار چە سىمىن بىر زامان دىيىپ ساتوب آلور
 موندان صوڭ بو ساتوب آلغان نىرسە دە غەيب بولسە ساتوب آلوجى كىشىگە قايتاروغە
 اختيار بولماس اون دورتنچى (بيع عينة) دريغىنى محتاج آدم بور چەقە آنچه صور اغاندە آنچه بىراسى
 كىلما يىنچە آنچه بىرە آلیم اما فلان نىرسەنى بازار باھاسىدىن آرتوق باھا قوبىپ ساتوب بىر زامان دىيو
 ساتو اون بىشىنچى (بيع من يزيد) طورىك يعنى كوب كىشى اچىدىن كىم باھا آرتىرسە شوڭار
 ساتانەن دىيو ساتو اون التونچى (بيع موقوف) دريغىنى بىر كىشىنىڭ ايكنىچى باھا كىشىنىڭ مالىنى
 رخصت دىن باشقە ساتوى بو بىغىنىڭ كىمى شول اگر مال اياسى راضى بولسە ساتو
 درست بولور راضى بولماسە بيع فاسد بولور اون يدنچى (بيع هبة) يعنى عوض بىرلن بىر كىشىگە
 بوز نىرسەنى هبة طرىقى بىرلن ملك لىندىمك اون سىكزىنچى (بيع نسيئة) دريغىنى آنچهنى
 كلاجىك زماندە آلورغە بولوب ساتو لىكن آنچهنى بىر و وقتى تىغىن قىلماق شرط
 اون توقۇنچى (بيع صلح) يعنى بىر كىشىنىڭ ايكنىچى كىشىنىڭ درىم آلچاغى بولوب شول
 ملكى درىمىنى دعوى قىلسە مەيىون بىش درىم بور وچى بارلىغىنى اقرار قىلوب بىش
 يوز درىمىنى انكار ايتسە بىش يوز درىم گە صلح قىلسالار بيع صلح بولور
 يىكر مىنچى (بيع مستحب) دريغىنى ساتوچى آدم فقيرلورگە شىقت بولسون اوچون عرفىك
 ساتاتورغان باھاسىدىن كىمىتب ساتو يىكر مى بىر نىچى (بيع مكروه) درىم كىمورە بولغان بىغىلر
 جومە نمازىنىڭ اذانى وقتىدە ساتو دىمى ساتوچى بىرلن آلوجى تمام كىلىش بىر راضى
 بولغانلارى صوگندە مەن موندان آرتوق الام دىيو ساتولا شوغە كىر شوم كىرە دىمى (بيع نجش)
 مكروه يعنى اوزىنىڭ بىر دە آلورغە نىيىتى بولما يىنچە ساتوب آلوجى قىزغوب آلسون اوچون
 مەن فلان قدر باھاغە الام دىمىك يىكر مى ايكنىچى (بيع مختلف) دريغىنى علماء آراسىنىڭ
 درست لىكى و درست توگل لىكى اغتلافاي بولغان بيع او مارطاسىدىن باشقە بال قورتىنى
 ساتوكى قوى اسىندە كىيىمىنى ساتوكى بىغى سىلنەك درست بولوى اوچون يىدى تورلى

شرط تاهارده كپوك بوسى راس مالنى جنسنى بيان قيلمق ايكنچسى راس مالنى مقدارىنى
بيان قيلمق اوچونچىسى راس مالنى نوعىنى بيان قيلمق دور تىنچسى راس مالنى سفتىنى
بيان قيلمق بشنچى معلوم بولغان مقدارنى بيان قيلمق آلتىنچى معلوم بولغان مەنىنى
بيان قيلمق يىدىنچى (مسلم فیه) نى يعنى مہيعنى كينىرب تابشرولاتورغان اورنىنى بيان قيلمق.

﴿ خيارلار ﴾ (خيار شرط)

خيار آلنى تورلى خيار شرط يعنى شرط اختيارى دغى (خيار روية) يعنى كورو اختيارى (خيار هيىب)
يعنى عيب اختيارى دغى (خيار تعيين) دغى (خيار نقد) دغى (خيار كمية) خيار شرط صاتوچيغه ده
صاتوب آلوچيغه ده اوچ كون ياكه آندان كيم بولسه بالاتفاق درست امام اعظم قاشنده اوچ
كوندن آرتوق خيار شرط درست توگل امامين قاشنده معلوم بولغان مەنت ذكر ايتلسه مثلاً
آى ياكه بريل ديمك كېى اوچ كوندن آرتوق خيار شرط درست بولور خيار شرط صاتوچيغه
بولسه صاتقان نرسەسى صاتوچينىڭ ملكىدىن چقماس بس صاتقان نرسەنى صاتوب
آلوچى آلوب آننى قولنده هلاك بولسە قىمتى بىراىرنە هلاك بولور يعنى
صاتوب آلغان كشى صاتقان كشىگە بونرسە نىڭ قىمتىنى تولاراگر خيار صاتوب
آلوچيغه بولسە صاتوب آلغان نرسە صاتوچى ملكىدىن چقارلكن صاتوب آلوچى ملكىنە
كرماس بس صاتوب آلوچينىڭ قولنده صاتوب آلغان نرسەسى خيار مەنتنە هلاك بولسە
ذكر قىلنغان نەن بىراىرنە هلاك بولور عقىدە اختيارى كەگە شرط قىلنە شول كشىگە
خيار مەنتنە عقىدى بوزوده بوزماوده درست بولور لکن بيع كە اجازت بىرسە بولداشى
حضورنە بولوى لازم توگل اما بىعنى بوزوى بولداشى حضورنە بولمق كپوك (مسئله)
بركشى قلىنى ايكمك پشروچى يايسە يازوچى ديوصاتسە بوقل ايكمك پشروچى يايسە يازە
بىلماسە صاتوب آلغان كشىگە اختيار بولور يعنى تىلاسە عقىد قىلنغان دە ذكر ايتىلگان
نەن بىراىرنە آلور تىلاسە بىعنى بوزار.

﴿ كورو اختيارى ﴾

بركشى كورمگان نرسەسىنى صاتوب آلسە صاتوب آلوى درست لکن صاتوب آلغان
نرسەسىنى كورگانك اختيار تىلاسە آلور تىلاماسە آلماس بركشى كورمگان نرسەسىنى صاتسە
كورگان صوگنە صاتوب بولن صاتماو آراسنك صاتوچيغه اختيار بولماس (مسئله) صاتوب آلوچى
كشى آلغان وقتك ايىب قويغان طعمانىڭ يوزىنە قاراسە يا كە تىرب قويغان كىيم نىڭ
ظاهر يوزىنە قاراسە يا كە جارىنە نىڭ يوزىنە قاراسە دغى آطنىڭ صاورسىنە قاراسە
مونىڭ صوگنە صاتوب آلوچيغه اختيار بولماس (مسئله) صاتوب آلوچى آدم صاتوب
آلغان وقتك يورطنىڭ اورتاسىنى كورسە يورطمە بولغان ايولونى كورماسە دە موندىان
صوك كورو اختيارى بولماس ﴿ مسئله ﴾ كوزى ضعيف كشىنىڭ صاتوبى درست هم صاتوب

آغاچ كورو اختیاری ثابت بولور (مسئله كوزی ضعیفی آدم توتوب بلنه تورغان نرسه فی صاتوب آغان وقتك توتوب قاراسه یا كه ایستاب بلنه تورغان نرسه فی صاتوب آغان وقتده استاب قاراسه یا یسه تاتوب بلنه تورغان نرسه فی صاتوب آغان وقتده تاتوب قاراسه مونمان صوگ صاتوب آغاچ خیار ساقط بولور (مسئله برکشی باشقه کشینگ ملکسی صاتسه مال ایاسی اختیاری بولور تلاسه بیع که رغصت بیور تلاسه بیعی بوزار لکن عقد قیلنغان نرسه اوز حالنچه بولسه دخی عقد قیلوچیلار اوز حالنچه بولسالار مال ایاسینه بیع که اجازت بیور و تیش بولور (مسئله برکشی صاتوب آغانده ایکی کییم نك بوسنی کورسه هر ایکی کییمنی صاتوب آلسه صاتوب آغان نك صوگنك ایکنچ کییمنی کورسه صاتوب آغان صوگنك کورو اختیاری ثابت بولور هم هر ایکی کییمنی قایتار و درست بولور (مسئله کورو اختیاری نك صاحبی اولسه خیار بی باطل بولور وارنلرینه کوچمه س (مسئله صاتوب آلوچی آدم بر نرسه فی کورسه کورگان صوگنك بر آزمدت اوتکاج بونرسه فی صاتوب آلسه اگر صاتوب آغان نرسه سی بو کورگان صفتدان اوزگارگان بولسه صاتوب آلوچی کشینگه صاتوب آغان نك صوگنك اختیار بولماس اگر صاتوب آلوچی کورگان صفتدان اوزگارگان بولسه صاتوب آلوچیغه اختیار بولور تلاسه آلوچ تلاسه صاتوبیغه قایتارور *

عیب اختیاری

صاتوب آلوچی کشی صاتوب آغان نرسه سنده بر عیب که طاع بولسه یعنی تشسه صاتوب آلوچی کشی اختیار برلن بولور تلاسه اول صاتوب آغان نرسه سنی قایتارور تلاسه اول عقد قیلنغان ذکر ایتمسگان قیمتی برابر نك آلوچا بهاسنی عیبی اوچون کیمتب آلوده اختیاری بولماس (مسئله بر نرسه فی صاتوب آغان صوگنك اول نرسه ده عیب پیدا بولسه اول نرسه ده صاتوبیغه هم عیب بولغان بولسه صاتوب آغان کشینگه اول نرسه نك عیبی اوچون ثمننی کیمتور درست بولور اما صاتوب آغان نرسه فی بتونلای قایتارور درست بولماس اگر صاتقان کشی عیبی برلن آلوچغه راضی بولماسه (مسئله صاتوب آلوچی کشی کییمنی صاتوب آلوچی کیسگان نك صوگنك یا که نكگان نك صوگنك یا که بویاغان نك صوگنك عیبی بولسه عیبی اوچون صاتوب آغان نرسه سی اوچون بهاسنی بر آرز صاتوبیغه ان کیمتورر که درست بولور اما صاتوبیغه بو کییمنی عیبی برلن آلوچا م بولماس (مسئله برکشی بر قیل صاتوب آلسه قل اولسه یا که قلنی آزاد ایتمسه مون نك صوگنك قلده عیب بولغان بولسه صاتوب آلوچی بو عیبی بولسه عیب دان کیلگان نقصان برلن صاتوب آلوچی صاتوبیغه رجوع ایتمسه درست بولور (مسئله برکشی قلنی صاتوب آغان نك صوگنك اول نرسه مون نك صوگنك قلده بولغان عیبی بولسه صاتوب آلوچی

صاتوچيغه ۵۰۰ نرسه بولن قايناباماس (مسئله) برکشی طعام صاتوب آلوب آشاغان صونئک طعام ده بولغان عيب که مطلع بولسه امام اعظم سوزينه بناء صاتوب آلوجی صاتوچيغه ۵۰۰ نرسه بران قايقا آلماس (مسئله) برکشی برقل صاتوب آلوب اول قلنی اوز بده صاتسه صاتوب آلوجی غه اول قلنی عيب سببلی قايتار سالارا گرهاکمنک حکم بولن قهرل ايتسه اوز بده صاتوچيغه قايتارا بلور حاکمنک حکمندن باشقه قهرل ايتسه صاتوچيغه قايتارا بلماس (عيبلر) کچک قلنک قاچووی عيب دخی توشاککه بول ايتووی عيب دخی اورلاوی عيب اما بالغ بولسه بالغ بولغان صونئده قاينادان بواشلرني قيلماسه بالغ بولغان و قننداغی عيبلری عيبمن صانالماس قزبالانک اغزی ايسلی بولوی عيب قولنق آسنى ايسلی بولوی عيب اما ايربالاده بلار عيب توکل دخی قزبالاده زناقيلو زندان توغار بالا بولوعيب اما ايربالاده بلار عيب توکل دخی هر برسودا گرلر آراسنک قيمتنی کيم قیلا تورغان نرسه عيب بو عيبلر سببلی صاتوب آلوجی کشی آغان نرسه سنی صاتوچيغه کیری قايتار سه حق وار.

﴿ تعيين اختیاری ﴾

خيار تعيين فقط اوج نرسه آراسنک ييرر مثلا صاتوب آلوجی کشی ایکی یا اوج کييمنک برسنى صانوب آلسه اول اوج کييمنک برسنى تعيين قیلوب آلوده اغتیارى بار تلاسه يخشى سون تلاسه اورتاچه سون تلاسه نچار بنی آلور.

﴿ برائة اختیاری ﴾

برکشی برقلنی صانوب آلسه قلنک هر عيبندن بيزونی شرط قيلسه صاتوب آغان کشی قلنک عيبينه تشنسه ده عيب سببلی قايتارا آلماس گرچه عيبلرني آیوروب آیوروب صاناماغان بولسه ده.

﴿ نقد اختیاری ﴾

برکشی برنرسه فی صاتوب آلسه اوج کونگه قدر آنچه فی حاضر ايتب بیدرماسه صاتو بولماس دیو بس صاتوب آغان کشی اوج کونگه قدر آنچه فی حاضر ايتب بیدرسه صاتو درست بولور اوج کونگه قدر حاضر ايتب بیره آلماسه بيع فاسد بولور.

﴿ خیار کمیة ﴾

کيمه اختیاری شول مثلا برکشی اوشبو یا نچکده بولغان درهملرگه بو نرسه لرنی صاتوب آلم دیسه صاتوچى کشی قهرل قيلسه یا نچکده گی درهملر بوشهرده مستعمل بولغان درهملرگه باشقه بولسه صاتوچى کشی بوشهرده استعمال قيلنه تورغان درهملر بيوردیو صاتوب آلوجيغه رجوع ايتسه اغتیارى بولور اما یا نچکده گی درهملر بو صاتوچى شهرنک استعمال

قیلنه تورغان درهملز بولسه صاتوچی اویلاغان دان کیم چقسه ده صاتوچیغه خیار بولماس.

﴿ شر یعتده فاسد بولغان بیعلا ﴾

فاسد بولغان بیعلا جمع قرق بر تورلینر اولگسی (بکر وه) بولغان بیعلا بر آدمنگ ایکنچی آدمنگ مالینی کوچلب صاتوب آلویدر ایکنچی (بیع محله) در یعنی باشاغند اغی بغل اینی تخمین برلن شول قدر صات بولور دیو باشاغندان چغار ولغان صافی بغل ایغه صاتودر اوچونچسی (بیع مزابنه) آغاچک بولغان خرمانی تخمین برلن بوقدر بولور دیو آغاچندان ازلسگان خرماغه صاتودر (دورتنچسی بیع مخاطره) بر آدم ایکنچی آدمگه مین سیکابومناعمنی صاتم اگرفلان آدم سفردن قدرم ایتسه دیو صاتوی کبی بشنچسی (بیع ملامسه) یعنی بر آدم ایکنچی آدم برلن برنرسه نی سوداله شب تورغان وقتک صاتوب آلوی آدم سوداله شه تورغان نرسه نی قولی ایله توتارده اراده قیلغان ثمنی برابونده اول نرسه صاتوب آلویچیغه بولور آلونچسی (بیع منابنه) یعنی صاتوب آلوی آدم برنرسه نی سوداله شب تورغان ده صاتوب آلاتورغان نرسه نی صاتوچیغه آتار صاتوب آلوی اراده قیلغان ثمن برلن اول نرسه صاتوب آلویچیغه بولور یکنچسی (بیع القاحجر) یعنی صاتوب آلوی آدم آلوقصدی برلن تاش آتسه تاش قایونرسه گه نشسه اول نرسه صاتوب آلویچیغه بولور سیکزنجسی (بیع فصیل) در یعنی چچکان آر پابغدا ای کبی ایگنلر نی کمالت که ایرشکا گه قدر صاتوب کمالت که ایرشکا گه قدر بیدره توروبنی شرط ایتمکدر توقزنجسی (بیع حمل در) آدمی ذاتنگ یا که حیواننگ قور صاغنداغی حملنی صاتودر اونونچسی (بیع مخارصه) یعنی آغاچی اوزرنده بولغان یمشنی کمالت که ایرشماسنلین بورون صاتو اون برنجی (بیع قطیع الغنم) یعنی برکتو قوی اچندن تعیین سز بر قوینی صاتو سدر (اون ایکنچی) تعیین سزایک کییملن بوسینی صاتو (بیع احد الثوبیدن) دیلر (اون اوچونچسی) بر بالقچی بوسینکه گه بر صالوده کوبمه بالف تشسه شول قدر بالغنی سیکلا فلان قدر عروضغه صاتم یا که دریاغه چوموچی آدم بوچومونده نی قدر انجو حاصل بولسه شول انجونی فلان قدر عروضغه سیکلا صاتم دیمک کبی (بیع شربة قانس) هم (بیع غائص) دیورلر اون دورتنچسی (بیع غرور) یعنی بر آدم ایکنچی آدم گه بویل خرما آغاچلاری نی قدر خرما بیدره شول خرمالاری سیکلا فلان قدر بهاغه صاتم دیو صاتو کبی یا که ایگن ایکان بیدردن بویل نی قدر ایگن چقسه اول ایگنلر نی سیکلا فلان قدر بهاغه صاتم دیو صاتو کبی (اون بشنچسی (بیع المراعی) در یعنی کیسکان اولاننی صاتو اون آلونچسی (بیع مضطر) یعنی طعام گه یا که شراب که یا که کید گه محتاج بولغان کشیگه محتاج لغنی بلب عرفانگی بهادان آر توف بولغان بهابرلن صاتو (اون یکنچی سی) کیلینی کیلی گه بیع یعنی ایکی بوچسندن بولغان نرسه نی کنار گه جنسنه صاتو مثلا بر بوط بغل اینی کنار گه بر بوط بغل ایغه صاتو (اون سکنچسی) قهض قیامغان نرسه نی صاتو یعنی بر نرسه نی

صاتوب آلورده اول نرسه فی قبض قیلماسدان بورون صاتاریکرنچسی (بیع اسکوت)
 یعنی صاتوچی کشی بونرسه فی صاتدقنک ثمننی بیانندان سکوت اینوی (یکرمی برنچسی)
 حیواننی حیوانغه صاتومثلا اطنی صغر برابرینه صاتو یکرمی اکنچی (بیع سلف) یعنی صاتوچی
 صاتوب آلوجیغه اینور بونرسه فی سیکا صاتم لکن فلان قدر درهم بوجقه دیورسون دیو
 (یکرمی اوچونچسی) بر صاتوده ایکی صاتوبولوق مثلا صاتوچی صاتوب آلوجیغه اینور بونرسه فی
 مین سیکا فلان قدر بهاغه صاتم لکن سین میکا فلان نرسه فی فلان قدر بهاغه ویورسون دیو
 (یکرمی دورتنچسی) بر صاتوده ایکی شرط قیلومثلا صاتوچی صاتوب آلوجیغه اینور بونرسه فی
 مین سیکا صاتم اگرده آنچه سنی حاضر بیرساک بهاسی اون درهم بولور بر آیدان صوگ
 بیرساک بهاسی اون بش درهم بولور دیو یکرمی بیسنچی (بیع الغنیا) یعنی استغنا قیلوب
 صاتو مثلا صاتوچی آلوجیغه اینور شول آرپانی سیکا اولچاماینچه فرق درهم گه صاتم
 لکن بر اولچاوینی صاتمادم دیو یکرمی آلنویچی (بیع المواضعه) یعنی برکشینک اوزی
 قنک بولماغان نرسه فی ایکنچی کشیگه صاتوی یکرمی یدنچی (بیع الادیان) در یعنی صاتوب
 آلوچی کشی بونرسه فی صاتوب آلفاج صاتوچیغه ثمن بپورده شرط قیلور اگر بونرسه فی
 آلسام بیرگان ثمن آلفان نرسه اوچون بولسون اگر بونرسه فی آلسام بیرگان آنچه منی
 اوزیمه کیری قایتارورسون دیو یکرمی سیکزنجی ایچهکده بولغان نرسه فی صاتم
 یعنی حیوان ننگ ایچهکنک بولغان صاوماغان سوتنی صاتو یکرمی تو قزنجسی اوهارتاقورتینی
 او ساندان باشقه صاتمق او توزنجسی جفاک قورتینی هم جفاک قور تینک یومرقه منی صاتو
 (او توز برنچسی) دیننی دین برابرند صاتومثلامتاع برکشید بهاسی برلن دین بولسه
 شول مناعنی ایکنچی کشیگه کنارگه صاتمق او توز ایکنچی کییک صاتمق اولابک توتومکن
 بولماغان قشنی صاتمق اوشنداق اولابک آلومکن بولماغان بالقنی صاتمق اما برده اولاماغان
 هواداغی قشنی صاتویا که هواداغی بالقنی صاتوبینونلای باطل در او توز اوچونچسی
 (بیع الصرف) یعنی قورینک آرقاسنداغی قرماغان یوننی صاتمق او توز دورتنچسی
 حیواننک توماسدان بورون تیر یسنی صاتمق او توز بشنچسی (بیع صدقه) در یعنی
 قرآنک بیان ایتلگان یدی صنف صدقه مصرفلرینه صدقه پیره تورغان نرسه سنی صاتمق
 اول صدقه سنی بیرب صوگره شول آنچهغه صاتسه درست بولور او توز آلتنجسی بولنماسدین
 بورون غنیمت مالینی صاتمق او توز یدنچسی صدقه واجبه لر آلوجیلارنک زکوة عشر
 نصابلارینی یازغان کاغذنی صاتمق (بیع الهراآت) دیورلر او توز سیکزنجسی امام لارنک
 الشارینی صاتمق اماملره وقف مالدان کاغده مبین بولغان معین الشارینی صاتمق
 او توز تو قزنجسی بیت المالک بولغان الشینک چغرنندان بورون ماضر بولغان درهملرگه
 محتاج بولدقندان کیم بها ایله صاتو قرغنجی برغانلاماغان قورینک ایننی فلان قدر

قد اتي ديو هتو (قرق برنجسي) بيع وفا) يعني ساتوچينك بو آدم گه بر نرسه في شول شرط برلن ساتو ويديرا كرده ساتوچي ساتوب الوچيغه آنچه في قايباروب بيتره ساتوب الوچيده ساتوچيغه آلمان نرسه سني قايباروب بيتره .

﴿ بي معنی بوزا تورغان نرسه لر ﴾

بي معنی سيكز تورلي نرسه بوزار برنجسي (جهالت ثمن) يعني ثمن نك جنسي نك و مقدار نك بلمسز بولوي ايكنچسي (جهالة وقت) يعني بر وقت ده بيتره كسار گه صانقايك ثمنني بيرو وقني نك مدتي نك بلمسز بولوي اوچونچسي (جهالة مبيع) يعني ساتقان نرسه نك بلمسز بولوي (دورتنچسي) اوچ كوندان آرتوق بولغان (خيبار شرط) لکن اوچ كوندن آرتوق بولغان خيبار شرط نك بي معنی بوزوي امام اعظم قاشنك عننه امامين قاشنك مده معينه ذكر قيلغانك وچ كوندن آرتوق بولغان خيبار شرط ده بي معنی بوزومي (سشنچسي) ساتوده طبعه عقده نلامكان نرسه في شرط قيلور (النونچسي) ساتوده ساتلغان نرسه گه فائلك بولغان نرسه في شرط قيلور آزاد قيلور شرطی برلن قلني ساتوكبي (سيكزنجسي) ساتوچينك ساتقان نرسه سني ناپشرو دان عاجز بولوي .

﴿ بيع فاسد شرط فاسد گه متعلق مسئله لر ﴾

بر آدم قليني ساتسه ساتوب آلمان كشي آراد قيلوشو شرطی اوزرينه بو ساتو فاسد بولور اوشنك او قلني مديريه يا كه مكاتب يا كه ام ولد قيلوشو شرطی اوزرينه ساتسه بيع فاسد بولور (بر كشي قليني ساتسه ساتقان سوكنده اوزينه قلدان بر آي خدمت ايتمدروني شرط قيلسه بيع فاسد بولور) (بر كشي يدرطني ساتسه ساتقان سوكنك يورطك بر آي توروني شرط قيلسه بيع فاسد بولور) (بر كشي بر مقاعني ساتسه ساتوب آلمان كشي گه بر مقاعني ساتسه ساتوب آلوچي بر آي نرسه هديه بيرو شرطی اوزرينه بيع فاسد بولور) (بر كشي بر ذاتني ساتسه آي باشينه قدر اول ذاتني ساتوب الوچيغه تاشر ماوني شرط قيلسه بيع فاسد بولور) (بر كشي جار به سني ساتسه مگر قور صاغنداغي بالاسني ساتسيم ديواستشا قيلسه بيع فاسد بولور) (بر كشي كي يمالك نرسه ساتوب آلسه ساتوچيغه كيسب بيروني يا كه تكب بيروني شرط قيلسه بيع فاسد بولور) (بر كشي باشق يا كه كهوش ساتوب آلسه باو تادب بيروني شرط قيلسه بيع فاسد بولور) (بر كشي نيروزغه قدر ديويو كه نصاري روزه سينه قدر ديويو كه يهودلور نك اغز آچوبنه قدر ديو ساتسه يعني ثمنني شول وقتلارده بيورسن ديسه بيع فاسد بولور) (بر كشي ادراق وقتينه قدر ديو ساتسه يا كه ايگن صوغو و باصدر و وقتينه قدر ديويو كه باچه دان يوزم كيسو وقتينه قدر ديويو كه حاجيلر حجن قايتمقان وقتنه قدر ديو ساتسه بو صورتلارده بيع فاسد بولور مگر بو وقتلار بتمه سدن برون مدتنني اسقاط قيلوب معلوم بولغان مدتنني تعين اينسه لر بيع درست بولور مثلا آدملا ادراق ادر و غه يا كه ايگن صوغو غه يا كه بوزم كيسو گه يا كه حاجيلر حجن قايتماسدن

پورون مەننى اسقاط قىلۇپ ايكنچى معلوم مدت تعيين قىلماق لازىم بولور .

﴿بيع فاسدنك حكى﴾

(بيع فاسد بولن ساتوب آلغان نرسە قبض صوتندە ساتوب آلۇچى قولندە ھلاك بولسە ساتوب آلغان نرسە سېنىڭ قيمىتى تولار ساتوب آلغان نرسە سېنىڭ ئىمى لازىم بولماس اگر بيع فاسد بولن ساتوب آلغان نرسە ساتوب آلۇچى قولندە ھېچ اورگا مېنچە ايسكى حالنچە بولسە ساتوچىغە قاينار ولازم بولور اگر ساتوب آلغان كشى اوزىدە اول نرسە نى ساتسە ياكە بر كشيگە ھبە قىلسە ساتوب آلغان كشيگە اول نرسە نىڭ قيمىتى ساتوچىغە پير ولازم بولور اگر ساتوب آلغان كشى بيع فاسد بولن آلغان نرسە نى ساتوب فائدا اينگان بولسە فائدا سنى صدقە قىلر لازىم بولور اوز فائدا سېنە صرف قىلو درست بولماس (باطل بولوب اصلاحكەنى افادە قىلماغان بيعلر) اولاكسە ساتوكې دى بوغاز قاينى ساتوكې دى خنزىرىنى ساتوكې دى ساتوكې لىكن خىر بولن خنزىرىنى عىن بوا برىنە ساتسە بيع فاسد بولور درھملىر دىنارلار بوا برىنە ساتسە بيع باطل بولور اوشىنداق آزاد كشي نى ساتوكې دى صودە دى توتماغان و اولاماغان بالقتى ساتو دى ھوادە دى توتماغان و اولاماغان قشنى ساتو دى (مضامين) نى ساتوب باطل يعنى آتا آرقاسندە بولغان مىنى صوئىنى ساتو دى ھېواننىڭ قورصاغندە تېزدن پىدا بولاتورغان نرسە نى ساتو اما پىدا بولغان ھىلىنى ساتوب باطل توگل فاسد دى آنانىڭ قورصاغندە بولغان ھىل نىڭ قورصاغندە بولغان نرسە نى ساتوب باطل دى آزاد كشى بولن قلىنى برگە قوشوب بر عقىد بولن ساتوب بيع باطل دى بوغاز لانغان قوى بولن بوغاز لانماغان اولاكسە قوئىنى برگە قوشوب بر عقىد بولن ساتوب بيع باطل بولايىع باطل شول اصلى دە وصفى دە درست بولماس دى ھېچ ھجە بولن مەننى افادە قىلماق مئلا بىر كشى قلىنى مېتە بوا برىندە ساتسە مېتە بوا برىندە ساتوب آلغان كشى بوقلىنى آزاد قىلسە قل اصلا آزاد بولماس .

﴿مزارعە﴾

(اورتاق بولوب ايگون ايتىمك) مزارعە دە يدى شرط بولور (بىر ئىچى اورتاق بولوب ايگون ايتىمك بولسا بىر ايگون ايتىمك ھىلى بولورغە كىرەك) (ايك ئىچى اورتاق بولوب ايگون ايتىمك كشيلىرىنىڭ اھل بولوى) (اچون ئىچى مدت تعيين ايتىمك يعنى بىر يىلغە م ياكە ايكى يىلغە م) (دورت ئىچى بىرگە ايگە تورغان اورتاق كەن بولاچاغنى بيان ايتىمك يعنى بىر خواجه سىغىمى ياكە ھىل قىلو چىدەنمى) (شونچى ايگولاتورغان اورتاقنىڭ جىنىسى بيان قىلماق مئلا آرپە مى بىغ ايسى ياتارى مى دىو) (التونچى ھر ايكسىنە تىبە تورغان الشنى بيان ايتىمك مئلا ھرقا يوسىمە يارقى لاشىمى ياكە بىر سېنە ايكى الش بولوب بىر سېنە بىر الشى) (يىنچى بىر بولن ھىل تورغان (تغلىبە) يعنى بىر اياسى ھىل بولورغە كىرەك سىگما بىر نى تاپشردم دىو (مزارعە دورت تورلى) بىر شول بىر بولن اورتاق بىر كشيىن بولور

عمل بولن پير في سره تورغان او گزايك چسندن بولور بوضورتك مزارعه درست (ايكنچسى)
 پير بر كشيمن بولور اوراق عمل او گزايك چسندن بولور بوضورتك هم مزارعه درست
 (اوچونچسى) پير اوراق او گز بر كشيمن بولور عمل ايكنچسندن بولور بوضورتك
 هم مزارعه درست (دورتچسى پير او گز بر كشيمن بواور اوراق عمل ايكنچى
 كشيمن بولور بوضورتك مزارعه باطل .

﴿ يمينلر بياننده كيلگان كتاب ﴾

يمين لغتك قوه معناسنك نذك الله تعالى (لا تخن نامنه باليمين) ديگان شر يعنك يمين شرفك اين
 عقد كه اول عقد سبيلي يمين ايتو چينك بر نرسه في قيلوغه ياكه قويلوغه عزمي قوت تابار
 (يمين ايكي تورلى برسى الله تعالى بولن يايسه الله تعالى نك صفتى بولن يمين ايتو
 بويمين مشروع كذاب بولن هم سنت بولن اما كتاب الله تعالى نك (والله لا كيدن اصنامكم)
 ديگان قولى امامت رسول الله نك (والله لا غزون قريشا) ديگان هديش ايكنچى تورليسى
 الله تعالى دن باشقه بولن يمين ايتو بويمين مشروع توكل نذك رسول الله صلى الله عليه
 وسلم (من كان منكم مخالفاً فليخلف بالله اذ يقدر) ديگان معناسى سزاردن برا گونز يمين
 اينسه الله بولن يمين ايتسون ياكه برده يمين ايتماسون فقها قاشنك شرط بولن جزاننده
 يمين بولن تسميه قيلنه يمين ده قصد قيلوب يمين ايتوچى بولن اويئاب يمين ايتوچى
 مساوى چونكه رسول الله صلى الله عليه وسلم (ثلث جدهن جد وهزلهن جد الكاح والطلاق
 واليه يمين) ديدى معناسى اوچ نرسه نك چنيك چن او ينيك چن برسى نكاح ايكنچسى
 طلاق اوچونچسى يمين (يمين اوچ تورلى) يمين غموس يمين لغو يمين منعقده
 يمين غموس شول اوتكان اشكه قصدا يالغانلاب يمين ايتو يمين لغوشول اوتكانده گى
 اشكه بواش شول روشقه بولورغه كبرهك ديورگان قيلوب يمين اينمك و حال بو كه اول
 اش اول روشقه بولماس مثلاً بر اشنى قيلغاندهون ديورگان قيلوب يمين اينار واقعه اول اشنى
 قيلماغان بولور ياكه قيلماغاندهون ديورگان قيلوب يمين اينار واقعه قيلغان بولور
 (يمين منعقده) شول كلاچك گى اشنى قيلورمون ياكه قيلمامون بويمين ايتو يمين غموس نك
 حكى يمين غموس بولن يمين ايتكان كشي گناهللى بولور آنك كفارتى نصح توبه ايتمك
 استغفار قيلمق قال رسول الله صلى الله عليه وسلم (من حلف كاذباً ادخله الله النار) معناسى بر
 كشي يالغانلاب يمين اينسه الله تعالى اول كشيئى اوتقه كوتريمين لغونك حكى يمين
 لغوده قيامت كونهنك الله تعالى نك مؤاخنه قيلماوى رجا قيلنه قال الله تعالى (لا يؤاخذكم الله
 باللغو فى ايمانكم) معناسى الله تعالى لغو بولغان يمينلر بولن مؤاخنه قيلماس يمين
 منعقده اكرده بويمين نك صاحبي يمين في بوزسه كفارت لازم بولور يمين منعقده
 كفارتى اكر بواسه قل آزاد قيلمق قل آزاد قيلماسه اون مسكين كه كيوم كيگزمك هر

مسکین که تنی نلفی کوره گنی ارترلك کیم کینزر اشتهان کفایه ایلماس یا که ارن
 مسکین که طعام آشاتور هر مسکین که بغدادی دن یارطی صاع آرپا برلن خرماندن هر صاع
 بیرر بو اوچسینه کوچی یتیمسه اوچ کون تورتاشدن روزه توتار (یمین ایته تورتاشان
 نرسه لر) یمین الله تعالی نلفی ذات اسمی برلن معروف بولغان الله اسمی برلن بولور دخی
 الله تعالی نلفی باشقه مشتق بولغان اسملری برلن بولور الرحمن الرحیم العلیم الحلیم کبیلر
 یا که یمین الله تعالی نلفی علم که باشقه بولغان ذاتیه صفتلاری برلن بولور الله تعالی نلفی
 عزة - فتی جلال صفتی کبر یا صفتی ملکوت صفتی جبروت صفتی عظمت قدرت صفتلاری کبی
 اما الله تعالی نلفی علم صفتی برلن یمین ایتسه یمین بولماس دخی الله تعالی نلفی فعلیه صفتلاری
 برلن یمین ایتسه یمین بولماس الله تعالی نلفی غضب رحمت سخط رضا صفتلاری برلن یمین ایتو کبی
 دخی الله تعالی دن باشقه برلن یمین ایتسه یمین بولماس نبی برلن قرآن برلن کعبه برلن یمین
 ایتو کبی (یمین قسم حرفلری برلن بولا) قسم حرفلری اوچ (واو) والله کبی (تا) تالله کبی
 (با) بالله کبی بعض وقتک قسم حرفلرینی حنفی ده قیلنه (الله لا افعل) کبی برکشی
 یمین فی قصف قیلوب وحق الله دیسه امام اعظم قاشنک یمین بولماس برکشی اقسام دیسه
 یا که اقسام بالله دیسه یا یسه احلف دیسه یا که احلف بالله دیسه یا یسه اشهد دیسه یا که
 اشهد بالله دیسه بوکشی یمین ایتوچی بولا اوشنفاق برکشی عهد الله یا که میثاق الله
 دیسه یا که (علی نذر) دیسه یا که (علی نذر الله) دیسه یا که فلان اشنی قیلسام مین
 یهودی یا که نصرانی بولیم دیسه بولار همه سی یمین بولا اگوده فلان اشنی قیلسام میکا
 الله نلفی غضبی یا که سخطی بولسون یا که مین زنا قیلوچی بولیم یا که خمر اوچوچی
 بولیم یا که ربوا آشادوچی بولیم دیسه بولار یمین بولماس (یمین حقتک بولغان مسئله لر)
 برنجی مسئله برکشی گناهلی اش اوزرینه یمین ایتسه مثلا نماز او قمام یا که آقام آنام
 برلن سویله شمه یا که فلان آدمنی قتل قیلور من دیو یمین ایتسه یمیننی بوزوب کفارت
 بیرولازم بولور قال رسول الله صلی الله علیه وسلم (من حلف علی یمین ورأی غیرها خیرا منه
 فلیأت بالنفی هو خیر ثم لیکفر یمینه) معناسی برکشی بر یمین اوزرینه یمین ایتسه
 یمین اینکان نرسه دن باشقه فی یمین اینکان نرسه سنلن ایزگوراک کورسه یمین فی بوزوب
 ایزگو بولغان نرسه فی کیلتر سونک یمینینه کفارت بیرون (۲ نجی) بر آدم اسلام دینندن
 باشقه دینک بولغان وقتک یمین ایتسه یمیننی کیرک اولسلی حالنک بولغاننک بوزون
 کیرک مسلمان بولوب اولر لگان صوننک بوزون حانت بولماس (۳ نجی) برکشی اوزیننک
 ملکتنک بولغان نرسه فی یمین برلن حرام قیلسه مثلا بو طعام میکا حرام بولسون یا که بو طعامنی
 آشاو میکا حرام بولسون دیسه بویه یمین ایتلگان نرسه حرام لغینه بولوب اولور اگوده

اوزینه حرام اینگان نرسه فی مباح و حلال قیلیم قی بولسه ییمینی اوچون کفارت بیرو
 لازم بولور (۷نجی) اگر بر آدم هر بر حلال میگا حرام بولسون یا که هر بر الله ک حلالی
 میگا حرام بولسون یا که هر بر مسلمانلارغه حلال بولغان نرسه میگا حرام بولسون دیو یمین ایتسه
 بر نرسه ده نیت قیلماسه بو یمین طعام بولن شراب که محمول بولور اگر نیت ایتسه نیت
 اینگان نرسه سینمه محمول بولور (۵نجی) بر آدم مطلق نذر بولن نذر ایتسه نذر اینگان
 نرسه سینمه وفا قیلولازم بولور (قال رسول الله علی الله علیه وسلم من نذر و سمی فعلیه الوفاة
 بما سمی) معناسی بر کشی نذر ایتسه نرسه بولن نذر اینگان یعنی آناسه آناغان نرسه سی بولن
 نذر که وفا قیلور واجب بولور (۶نجی) بر آدم بر شرطه تعلیق قیلوب نذر ایتسه تعلیق قیلنغان
 شرط تابولسه نفس نذر که وفا قیلولازم بولور بو امام اعظم سوزی لکن امام اعظم بوسوزنن
 رجوع قیلدی دیو روایت قیلندی مثلاً بر کشی فلان اشنی قیلسام میگا هیچ فرض بولسون
 یا که بر یل روزه توتو فرض بولسون یا که مالکمه بولغان نرسه فی صدقه بیرو فرض بولسون
 دیسه امام اعظم قاشنک یمین کفارتی کفایه قیلادیو روایت قیلندی هم نذرینه وفا شونک
 بولن تابولا (۷نجی) بر آدم ایوکه کرام دیو یمین ایتسه کعبه اللهغه کرسه یا که مسجد که کرسه
 یا که نصارالاریا که بهودلر عبادت خانه سینمه کرسه بولار کیچ یوقلاو اوچون حاضر لنگالکی
 سببلی بو صورتک حانت بولی (۸نجی) بر کشی سویله شهه م دیو یمین ایتسه نماز اچنک قرأت
 او قوسه بالاتفاق حانت بولماس نماز دن باشقه اورونک قرآن او قوسه حانت بولور لکن
 بو صورتده بزنگ عرفده مطلقا حانت بولی دیگاتلر چونکه قرآن او قوچینی سویله شوچی
 دیملر (قاری) دیلر اوشنداق هدایه فتح در رده ملتقی ده (۹نجی) بر کشی معین بولغان کیم فی
 کیمه دیو یمین ایتسه حالبوکم اول کیمینی یمین اینگان وقتده کیگان بولسه یا که او شهو
 دابه که آطلانام دیو یمین ایتسه حالبوکم اوزی یمین اینگان وقتده آطلانغان بولسه کیمینی
 شول حالده عالسه یا که آطلانغان حیواننمن شول حالده توشسه حانت بولماس اگرده بر آرنه
 کیمینی صالی یا که آطلانغان حیواننمن توشمی تورسه حانت بولور (اوشنداق اوشبو ایوده تورام
 دیو یمین ایتسه حالبوکم یمین اینگان وقتک شول ایوده تور اوزغان بولسه یمین اینکاچک ایودن
 کوچه رگه کوشسه حانت بولماس اگرده کوچه رگه کوشمی بر آرتورسه ده حانت بولور (۱۰نجی) بر
 کشی اوشبو هرور طقه کرام دیو یمین ایتسه حالبوکم یمین وقتنک اوزی شول ایوده بولسه شول ایوده
 تور و بولنگنه حانت بولماس اگرده یمین اینگان صوکنک ایودن چغب قایندان کرسه حانت بولور
 (۱۱نجی) بر کشی یور طقه کرام دیو یمین ایتسه خراب و ویران بولغان یور طقه کرسه
 حانت بولماس (۱۲نجی) بر کشی اوشبو یور طقه کرام دیو تعیین قیلوب یمین ایتسه
 کرام دیو یمین اینگان یور طینه ویران بولوب صغراغه ایلنگان صوکنک کرسه ده حانت
 بولور (۱۳نجی) بر کشی اوشبو ایوکه کرام دیو یمین ایتسه کرام دیو یمین اینگان

ایوی ویران بولوب صغراغه ایله نگان صوئنگه کرسه حانت بولماس نناک بورط بران ایو
 آراسنک همین عقیق آیورما بار لغی خصوصنک شعرده کیلنگان (الذارداروان زالت حوایطها
 وَالْبَيْتُ لَيْسَ بِبَيْتٍ بَعْدَ تَهْمِيمٍ) یعنی یورط گرچه دیوارلاری بتب ویران بولسه ده
 یورط بولاما ویران بولغان صوئنگه ایوایوبولمی (۴۱ نچی) برکشی فلان ککشینک
 خاتونی برلن سویله شمه دیویمین ایتسه اول فلان کشی سویله شمه دیویمین اینلنگان
 خاتونی طلاق قیلغانلک صوئنگه همین اینوچی بوخاتون برلن سویله شسه حانت بولور
 (۵۱ نچی) برکشی فلان ککشینک فلی برلن سویله شمه دیویمین ایتسه یا که فلان ککشینک
 یورطینه کرام دیویمین ایتسه بوفلان کشی قلینی آزاد ایتسه مونک صوئنگه اول قل
 برلن سویله شسه یا که اول فلان کشی یورطینی صاتسه آندان صوئنگه اول همین اینوچی
 اول یورطقه کرسه حانت بولماس (۶۱ نچی) برکشی اوشبو کییمنک ایاسی برلن سویله شمه
 دیو همین ایتسه مثلا اوشبو طیلسان کیگان کشی برلن سویله شمه دیسه بوکشی اول
 کییمنی صاتسه همین اینوچی موندان صوئنگه اول کییم ایاسی برلن سویله شمه حانت بولور
 (۷۱ نچی) بر آدم اوشبو جگت برلن سویله شمه دیویمین ایتسه بو جگت قارت بولغاچ
 سویله شسه حانت بولور (۸۱ نچی) برکشی اوشبو قوی بالاسینک ایتینی آشامام دیو
 همین ایتسه اول قوی بالاسی کامل بولوب ینکاج آشاسه حانت بولور (۹۱ نچی) بر
 آدم اوشبو خرما آغاچندان آشامام دیویمین ایتسه ییمینی خرما آغاچینک یمشینه همل
 قیلور بس اول آغاچنک یمشندن آشاسه حانت بولور (۱۰۵ نچی) برکشی ایت آشامام دیو
 همین ایتسه بالق ایتی آشاسه بالق ایتی عرفده ایت بولماغانلقی اوچون حانت بولماس (۱۲۱)
 برکشی هیچ بر ایونی خراب وهلاک قیلمام دیویمین ایتسه اورمه کوچ ایوینی خراب وهلاک
 قیلسه اورمه کوچ ایونی گرچه قر آنک ایو برلن تسمیه قیلنسه ده عرفه ایو دیو اینامگانلگی
 اوچون حانت بولماس (۱۲۲ نچی) بر آدم اوشبو بغدادی دان آشامام دیو همین ایتسه
 شول بغدادینک ایکمکنی آشاسه حانت بولماس (۱۲۳ نچی) بر آدم اوشبو اوندان آشامام
 دیو همین ایتسه شول اوننک ایکمکنی آشاسه حانت بولور اگرده اون کیینچه آشاسه
 حانت بولماس چونکه بواورونک اوندان مجازا ایکمک اراده قیلنسه قاضی خان صاحب هدایه شولای
 دیگانلر (۱۲۴ نچی) بر آدم فلان کشی برلن سویله شمه دیویمین ایتسه اول کشی یوقلاغان حالده
 سویله شسه حانت بولامب سوطنک بعضی روایتنک یوقلاغان حالده سویله شسه حانت بولا شول
 سویله شونک یوقلاغان کشین ایوغاتو شرطی برلن دیگان (۱۲۵ نچی) بر آدم فلان کشی برلن
 سویله شمه مگر اذن بیبرسه گنه سویله شرمون دیو همین ایتسه اول سویله شمه دیویمین
 اینگان کشی اذن بیبرگان بولسه همین اینوچی اذن بیبرگانلکنی باسه سویله شسه حانت بولور

(۲۶ نچى) بوشەرنىڭ ئىسمى بولغان (والى) بىر ايرنى يىمىن ايتىمىز سە شەرگە نىمىن ايرنى بوزوق
 آدم كېلسە دە مېڭا اعلام قىلورسون دىو بو يىمىن بو والى نىڭ ولايتى ھالنىڭ گنە اغنبار
 قىلنور يعنى اگر بو اير شەرگە ياوز آدم كېلسانلىكنى بلە توروب (والى گە) اعلام
 قىلماسە ھانت بولور بو (والى) معزول بولوب ايتىنچى (والى) نصب ايتىلگىچ ايتىنچى والى گە
 اعلام قىلماسە دە ھانت بولماس (۲۷ نچى) بىر آدم فلان آدمنىڭ دا بە سىنە آطلانمام دىو
 يىمىن ايتىسە اول دا بە سىنەڭ آطلانمام دىو يىمىن ايتىنك ان آدمنىڭ اذن بېرىلگان قلىنىڭ دا بە سىنە
 آطلانمە ھانت بولماس (۲۸) بىر آدم ئوشبو يورطقە كرامام دىو يىمىن ايتىسە اول
 يورطنىڭ توپاسىنە منب توقماسە ھانت بولور لىكن ھدا يە دە بىزنىڭ عرفەز دە بعضىلار
 ھانت بولماس دىو ايتىنچىلر دىگان (۲۹ نچى) بىر كىشى كىباب آشامام دىو يىمىن ايتىسە ايتىنك
 بولغان كىبابكە محمول بولور بىس قورغان ايت آشامە ھانت بولور اما قورغان باذنجان
 كىمى نرسە لىر آشامە ھانت بولماس (۳۰) بىر آدم صوبىرلن قايناب پىشكان نرسە آشامام دىو يىمىن
 ايتىسە صوبىرلن پىشكان ايت كە محمول بولور يعنى شورپالاب پىشرا لىگان ايتىنى آشامە
 ھانت بولور باشقە صوبىرلن پىشرا لىگان طعاملىرىنى آشاورلن ھانت بولماس (۳۱ نچى)
 بىر آدم باشلار آشامام دىو يىمىن ايتىسە بو يىمىن پىچەك قورولوب شەرلەردە ساتلاتورغان
 باشلارغە حمل قىلنور يعنى شونىن باشلارنى آشاماسە ھانت بولور بو پاشنى امام اعظم
 قاشنىك صغىر بولن قوى باشىغە حمل قىلنور امامىن قاشنىك خاسە قوى باشىغە حمل قىلنور
 بىزنىڭ زمانىك عرفكە بناە قىلنور اما چىچى چىكر تىكە باشلارنىنى آشاورلن بو صورتكە
 بالاتفاق ھانت بولماس (۳۲ نچى) بىر آدم ساتمام يا كە ساتتوب المام دىو يىمىن ايتىسە
 ايتىنچى ايرنى ساتتو آلورلن وكىل قىلسە وكىل نىڭ سانوى وآلوى بولن يىمىن ايتىنك
 اير ھانت بولماس (۳۳ نچى) بىر آدم جىقلە نەمەم دىو يايىسە خاتون طلاق قىلمام دىو يىمىن
 ايتىسە جىقلەندىر ويا كە خاتونىنى طلاق قىلور بولن بىر آدمنى وكىل قىلسە وكىل نىڭ يىمىن ايتىنك
 آدمنى جىقلەندىر ويا كە خاتونىنى طلاق قىلور بولن يىمىن ايتىنك آدم ھانت بولور
 (۳۴ نچى) بىر آدم بىر اوزرىنە اولنور مام دىو يىمىن ايتىسە بىر دە بولغان پالاس اوزرىنە يا كە
 نمازلق اوزرىنە اولنور سە ھانت بولماس (۳۵ نچى) بىر آدم سىرير اوزرىنە اولنور مام
 دىو يىمىن ايتىسە اوستىنە پالاس جاىگان سىرير اوزرىنە اولنور سە ھانت بولور (۳۶ نچى) بىر
 كىشى معىن سىرير اوزرىنە اولنور مام دىو يىمىن ايتىسە اول سىرير اوتىنە ايتىنچى سىرير قوسالار
 ايتىنچى سىرير استىنە اولنور سە ھانت بولماس (۳۷) بىر كىشى توشاك استىنە ياتتوب يوقلامام دىو
 يىمىن ايتىسە توشاك استىنە توشاك جاىو (قرام) جاىگان بولسلا شول توشاك اوزرىنە ياتتوب
 يوقلا سە ھانت بولور (۳۸) بىر آدم توشاك اوررنىك يوقلامام دىو يىمىن ايتىسە اول توشاك استىنە
 يوقلامام دىو يىمىن ايتىلگان توشاك اوزرىنە ايتىنچى توشاك سالار ايتىنچى توشاك اوزرنىك
 يوقلا سە ھانت بولماس (۳۹ نچى) بىر آدم يىمىن ايتىسە يىمىنە توشا شىر وب (اشاء الله) دىسە كىرك

انشاء الله ديگان سوزنى يېمىننن اۆل كيرك سېمىن نىڭ صوڭىنە قوشب ايتسور، بىر كىشى بىر يېمىن بىرلن
 حانت بولى (۴۵) بىر آدم اكر استطاھت بولسە تاڭنى سزگە كىلرمن دىو يېمىن ايتسە بواستىنغاقتى
 اسباب نىڭ آلتىلارنىڭ سلا مىلكىنە عمل قىلنە فعل گە مەقارن بولغان قىدرە حەقىقىيە گە مەل قىلنن بىس
 سلامت بولتور بىر كىلىمى قالسە حانت بولا (۴۱ نچى) بىر كىشى فلان كىشى بىرلن سويىلە شەم
 بىر حىنە يا كە بىر زمانە دىسە حىن دىگان سوز بىرلن زمان دىگان سوزنى نكرە قىلار ب
 ايتسور كيرك الف لام بىرلن مەرفە قىلور ايتسور آلتى آيغە مەل قىلنور يعنى سويىلە شەم
 دىو يېمىن ايتكان كىشى بىرلن آلتى آي اچنە سويىلە شەمە حانت بولور آندان صوڭ سويىلە شەم
 حانت بولماس (۴۳ نچى) بىر آدم بىر دەر فلان كىشى بىرلن سويىلە شەم دىو يېمىن ايتسە
 دەر لفظنى الف لام بىرلن مەرفە قىلور ايتسە ابد كە مەل قىلنور يعنى مەر اچنە بىر سويىلە شەم
 حانت بولور اما دەر لفظنى الف لام سز نكرە قىلور ايتسە امامىن قاشنە آلتى آيغە
 مەل قىلنور امام اعظم دەر لفظنى نىڭ نكرە بولغانىنى غايىنە تقوالغىندان بىلەم دىگان
 (۴۳ نچى) بىر كىشى فلان كىشى بىرلن كۈنلردە سويىلە شەم دىو يېمىن ايتسە (ايام لفظنى نكرە
 قىلور ايتسە اوچ كۈنگە مەل قىلنور يعنى اوچ كۈن اچنە سويىلە شەمە حانت بولور اكر دە
 (الايام) دىگان سوزنى الف لام بىرلن ايتسە اون كۈنگە مەل قىلنور يعنى اون كۈن اچنە
 سويىلە شەمە حانت بولور (۴۴ نچى) بىر آدم آيلار دە فلان آدم بىرلن سويىلە شەم دىو يېمىن ايتسە
 (الشەور) لفظنى الف لام بىرلن ايتسە امام اعظم قاشنە اون آيغە مەل قىلنور امامىن قاشنە
 اون ايكى آيغە مەل قىلنور بىس امام اعظم قاشنە يېمىننن صوڭ اون آي اوتماي
 تور ب سويىلە شەمە حانت بولور امامىن قاشنە يېمىننن دن صوڭ اون ايكى آي اوتماي تور ب
 سويىلە شەمە حانت بولور (۴۵ نچى) بىر آدم اوشنىداق بىر اشنى قىلما دىو يېمىن ايتسە
 ابد كە مەل قىلنور يعنى قىلما دىو يېمىن ايتكان اشنى مەرنەك بىر مەرتبە قىلسە حانت
 بولور (۴۶ نچى) بىر آدم اوشنىداق بىر اشنى قىلور مەن دىو يېمىن ايتسە بىر مەرتبە گە مەل
 قىلنور اكر دە قىلور مەن دىو يېمىن ايتكان اشنى مەرنەك بىر مەرتبە قىلسە يېمىننن راست بولغان
 بولور مەرنەك بىر مەرتبە دە قىلسە حانت بولور (۴۷ نچى) بىر اير خاتون مەننى امر مەن باشقە
 ھېچ قايدىچى قىلما دىو يېمىن ايتسە خاتونغە چىقارغە بىر مەرتبە دن بىر سە خاتونى چىقسە
 ايكنچى مەرتبە خاتونى اذىن سز چىقسە بواير حانت بولور بىس اير نىڭ حانت بولما دى اوچون
 خاتوننىڭ ھەر چىقۇ دى اوچون اير نىڭ اذنى كيرك (۴۸ نچى) بىر آدم طعام (غدا) نى آشامام دىو
 يېمىن ايتسە تاڭ توغاندان آلور او يىلە وقتىنە قدر آشاسە حانت بولور (۴۹ نچى)
 بىر آدم طعام (عشا) نى آشامام دىو يېمىن ايتسە او يىلە نىڭ اۆل وقتىنە دن آلور توغنىڭ يارومىنە
 قدر آشاسە حانت بولور (۵۰ نچى) بىر كىشى طعام (سەور) آشامام دىو يېمىن ايتسە توغنىڭ
 يارمىدىن آلور تاڭ بىلگەنگە قدر آشاسە حانت بولور (فائىل) تاڭ توغان دان آلور

اوبله گه قدر آشي تورغان طعامنى (غدا) دبورلر اوبله دن آلوب توننڭ يارومينه قدر
 آشي تورغان طعامنى (عشا) دبورلر توننڭ بارومندان آلوب تاڭ آتقانغه قدر آشي
 تورغان طعامنى (سهر) دبورلر (۵۱ نچى) برآدم اوشبوريورطلم تورمام ديويومين ايتسه
 اوزى چقىمە عيالى وايونرسە لىرى قالسە حانت بولور بىس حانت بولماس اوچون عيالى هم
 ايونرسە لىرى بىرلن چىغارغە كىرەك استعمال اوچون قاغىلغان بىر قداق قالسە دە حانت بولا
 ديگانلر (۵۲ نچى) برآدم كوگگە آشامون ديويومين ايتسە يەين منعقد بولالسىن عاجز
 بولغانلىقى اوچون حانت بولا (۵۳ نچى) برآدم اوشبورتاشنى آلترنغە ايلندىرمون ديويومين
 ايتسە مونكەم يەين منعقد بولالسىن عاجز بولغانلىقى اوچون حانت بولا (۵۴ نچى)
 برآدم اوشبوكوندە اوشبوچولما كدەگى صوتى اچارمن ديويومين ايتسە چولمكندە صوبولماسە
 يايسە اۆل دە صوبولوبدە شول كوندە صوتى توكلگان بولسە حانت بولماس يەين منعقد
 بولماغانلىقى اوچون (۵۵ نچى) بىركشى اوشبوچولما كدەگى صوتى اچارمن ديويومين ايتسە
 يايسە اۆل دە صوبولوبدە شول كوندە صوتى توكلگان بولسە حانت بولماس يەين منعقد
 بولماغانلىقى اوچون (۵۵ نچى) بىركشى اوشبوچولما كدەگى صوتى اچارمن ديويومين ايتسە
 چولمە ككە صوبولماسە يەين منعقد بولمى هم حانت بىرلى اماچولمە ككە صوبولوبدە صوتى توكلگان
 بولسە يەين منعقد بولا صوتى اچودن عاجز بولغانلىقى اوچون حانت بولا (۵۶ نچى)
 بىركشى كشىنڭ اولگاننى بلە توروب فلان كشىنى اولتوررمون ديويومين ايتسە يەين
 منعقد بولور عاجز بولغانلىقى اوچون حانت بولور (۵۷ نچى) برآدم خاتونمنى صوتەم ديويومين
 ايتسە خاتوننىڭ ساچىنن تارتسە ياكە خاتونىنى بوسە ياكە تشلەسە حانت بولور (۵۸ نچى)
 برآدم روزە توتەم ديويومين ايتسە بىر ساعىت روزە توتسە حانت بولماس (۵۹ نچى) برآدم
 بىر كون روزە توتەم ديويومين ايتسە كامل كون روزە توتسە حانت بولور (۶۰ نچى) ايرخاتونىنە
 بالاتا بىساڭ طلاق ديويومين ايتسە خاتونى اولوك بالاتا بىسە دە طلاق بولور (۶۱ نچى) برآدم
 چىقام مگر جنازە نمازىنە چىغارمون ديويومين ايتسە جنازە نمازىنى قصد قىلوب چقىمە مونڭ
 صوتىدە ايكچى اورنغە كىتسە حانت بولماس (۶۲ نچى) برآدم يەين ايتسە مگە گە بارور غە چىقام
 ديومكە نى تلاب چقىمە مونڭ صوتىدە كىرى قايتسە حانت بولور (۶۳ نچى) بىركشى (خبر) ايكمك
 آشامام ديويومين ايتسە آرپاوبغداى غىزى آشامە حانت بولور دوگى اوتنى نڭ غىزىنى
 آشامە حانت بولماس اگر دگى اوتنى نڭ غىزىنى آشامە عادت بولماسە (۶۴ نچى) برآدم
 بصرە شەرىنە كىلرمون ديويومين ايتسە بصرە شەرىنە بارمايچە اولسە توركلگىنڭ ايك
 صوتى جىزىندە حانت بولور يعنى حانت بولوب اولر

﴿ جنایتلر بیانندە کیلگان کتاب ﴾

جنایة لغتندە چىكىن اوتىك وظلم قىلىق معناسىندە شریعتندە نفس دە يعنى آدم دە پا كە
 آدمنىڭ اطرافىندە تعدى قىلودان عبارة (حكمتعلق بولغان قىل بىش تورلى) (قىل عىد)
 (قىل شىبە عىد) (قىل خطا) قىل غطا مكنندە بولغان (قىل) (قىل بالسبب) امام اعظم قاشىندە

(قتل عمد) شول صوقغانده اجزانی آیورا تورغان قورال برلن یا که باشقه اوتکن نرسه
 برلن قصدا قتل مثلا قلاچ یا که اوتکن آغاچ یا که تاش برلن یا که اوتکن قامش برلن
 قتل عمد موجب بولغان نرسه قاتل ننگ الوغ گناهی بولوی دخی قاتلن قصاص ننگ
 و جرمی (قال الله تعالى وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُنْعَمًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ) معناسی کمدر کم بر مسلماننی
 قصدا اولتور اول کشیننگ جزاسی جهنم در (قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لَزَوَالِ
 الدُّنْيَا أَهْرُونَ عَلَى اللَّهِ مِنْ قَتْلِ امْرِئٍ مُسْلِمٍ) معناسی البتہ بقون دنیاننگ زوالی الله تعالی
 اوزرینه مسلم آدمنی اولتور دن بیگل را کدر بوایکی دلیل قتل عمد ننگ گناهی موجب
 بولوینه اما قصاصنی موجب بولوی حقنک (قال الله تعالى كَبَّ عَالِيكُمْ الْقصاص فِي الْقَتْلِ)
 معناسی سزگه کشی اولتور و قصاص فرض قیلندی بو آیتنن اصل قتل ننگ قصاصنی موجب بولوی
 چقصاده لیکن رسول اکرم ننگ (العمد قود) دیگان خبر مشهوری جمل بولغان آیتنی مبین بولوب
 قصاص حکمیک ننگ قتل عمد که مخصوص بولونی موجب بولا چونکه خبر واحد جمل کتابنی بیان بولورغه
 صالح بولغاچ خبر مشهور بیگرا کتک صالح بولا (قتل عمدده اگرده مقتول ننگ ولیلری عفو اینسه لر
 یا که مال برابر نده صلح قیلسالار قصاص ساقط بولور (قتل شبهه عمد) امام اعظم قاشنک قورال
 بولماغان نرسه برلن یا که اجزانی آیورده قورال مجراسنک جرمی تورغان نرسه برلن
 قتل دن باشقه نرسه فی قصد قیلرب صوغب قتل قیلمق مثلا غالب ده اول نرسه برلن صوقغانده
 کشی اوله تورغان بولور شوند این نرسه برلن مثلا ادب ایراتو اوچون صوغارده قضاء ابرشوب
 اولر اما مین قاشنک (قتل عمد) شول غالب ده اول نرسه برلن صوقغانده کشی اولر لک بولور شوند این
 نرسه برلن صوغب اولتور و مثلا الوغ آغاچ برلن یا که الوغ تاش برلن اما امامین قاشنک (قتل
 شبهه عمد) شول غالب اول نرسه برلن صوقغانده کشی اولمی تورغان نرسه برلن صوغب اولتور و
 (قتل شبهه عمد) موجب بولغان نرسه قاتل ننگ گناهی بولوی دخی دینه مغلطه دخی میراث دان
 محروم بولو اما قصاص بوق (قتل خطا ایکی توری قصده خطا بار نفس فعلده خطابار
 قصده خطاننگ مثالی مثلا کییک گمان اینب خطالی برلن بر کشیگه اوق آتارده اول
 کشی گه اوق تیروب اولر بو قتل ده قصده خطا چونکه کییکنی قصد قیلوب آندی اول آدم
 بولدی (نفس فعلک خطاننگ مثالی مثلا اوق آتوچی کشی کییک که آتارده خطالی برلن
 کییک که تیماینچه آدمی ذاتکه تیار اول آدم اولر (قتل خطاننگ موجب بولغان نرسه سی
 کفارت هم دینه قاتلننگ میراث دان محروم بولوی قتل خطاده کفارت دینه بولورغه دلیل الله
 تعالی ننگ (مَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَجَزَاؤُهُ بِرَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ) دیگان قرلی معناسی بر
 کشی بر مسلماننی خطالی بولن اولتور سه مسلمان بولغان قتلنی آزاد ایتو واجب بولور دخی
 اهلینته تابشرلمش بولغان دینه واجب بولور (اما قتل خطاده قاتل گناه بولماس قتلنی اوچون
 اما عزیزمندی قوبوی جهنمن گناهی بولور (قتل خطا حکمنده بولغان قتل شول بر یوغاری

اور ونغه منب بوقلاغان آدم بوقواچنك بقلوب بر آدم نك اسقينه تشرده شول آدمنى اولتورر يعنى مونك بقلوب تشوى سببلى اولر بو قتل نك موجبى كفارت ديقه ميراث دان عروم بولمق (قتل بالسبب) نك مغالى مثلا قوبوقاز وچى آدم قوبوقازدى اول قوبوغه بر آدم تشب اولمى ياكه كشى ملكته برالوغ تاش قويدى تاشقه بربل بر كشى اولمى قتل بالسبب نك موجب بولغان نرسه سى ديقه فقط كفارتك يوق گناهك يوق ميراث دان عروم بولوده بوق (قصاص واجب بولاشر يعنك منكى قانى محفوظ بولغان كشىنى قتل برلن مسلمان هم ذمى كى اولتور وچى كشى مكلف بولسه هم اولتوروى قصد برلن بولسه .

﴿قصاص نى واجب ايتته تورغان نرسه لر﴾

آزاد كشىنى قتل قيلنه آزاد كشىنى اولتوروى سببلى قتلنى قتل قيلنه قتلنى اولتوروى سببلى آزاد كشىنى اولتورله قتلنى اولتوروى سببلى قتلنى اولتورله آزاد كشىنى اولتوروى سببلى مسلماننى اولتورله ذمىنى اولتوروى سببلى اما ذمىمن باشقه ملتك كى كشىنى اولتوروى سببلى مسلماننى اولتورلى ايرنى اولتورله خاتوننى اولتوروى سببلى الورغ آدممن قصاص آلونه كچكفه آدمنى قتلنى سببلى سلامت كشىمن قصاص آلونه اعمى نى قتل سببلى دغى ازون قانى آورول آدمنى قتلنى سببلى (دغى عقللى آدممن قصاص آلونه ديوانه نى قتلنى سببلى) (قصاص نى واجب ايتتى تورغان نرسه لر) آتادان قصاص آلونمى بالاسنى قتل سببلى قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا يُقَادُ الْوَالِدُ بَوْلَدِهِ) معناسى آتادان قصاص آلونماس بالاسنى اولتوروى سببلى دغى خواجه دان قصاص آلونمى صرف قلىنى هم مكاتب قلىنى هم مدبر بولغان قلىنى اولتوروى سببلى دغى آتادان قصاص آلونمى اوغلى نك قلىنى اولتوروى سببلى (قصاص آلونمى مگر قلىج برلن آلونه گر چه قاتل باشقه قورال برلن قتل ايتمك بولسه ده قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم (لَا قُوْدَ الْاَبِ السَّبِيْفِ) معناسى قصاص آلويوق مگر قلىج برلن (قصاص غه متعلق مسئله لر) (بر نچى مسئله بر كشى بر ايرنى قصدا جراحتلسه شول جراحت سببلى برده سلامت بولوب يرماينچه اولسه اولتور چيمن قصاص واجب بولور (۶ نچى) بر آدم ايكنچى آدم نك قولونى بووندان قصدا قطع قيلسه كيسوچينك قولونده بووندان كيسلوب قصاص آلونور (۳ نچى) بر آدم ايكنچى آدم نك توبقندان آياهنى كيسه كيسوچيمن هم مثالى برلن قصاص آلونور (۴ نچى) بر آدم ايكنچى آدم نك بورنيسى ياكه قلاغنى كيسسه كيسوچيمن هم اوزى كيسكان قدر قصاص آلونور (۵ نچى) بر آدم ايكنچى آدم نك كوزينه صوغب كوزينى چغارسه اول كشىمن قصاص آلونماس اما كوزينه صوغب كوزينى كورماى تورغان ايتسه كوزى اورننك بولسه صوغوچينك كوزى توغر يسته قزدرلغان كوزكى قويلب يوزينه وايكنچى كوزينه يوش ماق قويلب كوزينك كوروى تمام يتكانگه قدر كوزگونى كوزى توغر وستك

توتب قصاص آلنور سیا سندن باشقە دە قصاص بوق اما تشك قصاص بار (۴نچى)
 هر بر مرا نك مىلى برلن قصاص الرمكن بولسه قصاص آلنور (۷نچى) اير برلن ساتون
 آراسنك فل برن آزادكشى آراسنك دغى ايكي قل آراسنك نفس دن كيمك يعنى اطرافك
 قصاص بوق اما مسلمان آدم برلن مسلمان بولماغان آدم آراسنك اطرافك دە قصاص بار
 (۸نچى) تلىن كيسوده دغى عورتنى كيسوده قصاص واجب بولماس.

﴿ دية بياننده كيلگان كتاب ﴾

دية ديوشر يعنى بدل نفس بولوب بيلرلگان مالغه ايتور لر (ارش) نفسن باشقە او چون بيلر له
 تورغان مالغه ايتور لر بر ايرايكنچى ايرنى قتل شبه عوف برلن قتل ايتسه قاتل نك عاقله سينه
 دية بغلظه واجب بولور قاتل كه كفارت لازم بولور دية مغلظه شول دوره نوعن يوز تيه بىكرمى
 بش بنت محاض يعنى برياش تولوب ايكي كه چقغان تيه بىكرمى بش بنت لبون يعنى ايكي
 ياش تولوب اوج كه چقغان تيه بىكرمى بش حقه يعنى اوج ياش تولوب دوره كه چقغان تيه
 ايكنچى آدمنى قتل ايتسه اولتروچينك عاقله سينه دية واجب بولور اولتروچيگه كفارت
 لازم بولور قتل خطانك ديتى بش نوعن يوز تيه بىكرمى بنت محاض يعنى برياش تولوب
 ايكي كه چقغان آنا تيه بىكرمى ابن محاض يعنى برياش تولوب ايكي كه چقغان آنا تيه
 بىكرمى بنت لبون بىكرمى حقه بىكرمى جفعه آلتنوندان ديت آلتنوندىن كمش دن اون مك
 درهم امام اعظم قاشنك دية شول اوج نوعن غنه بولا يعنى تيه آلنون كمش امامين قاشنده
 بو اوج نوعن باشقە دانده بولا مثلا صغردان دية ايكي يوز صغر قويدان ايكي مك
 قوى حله دن ايكي يوز حله هر حله ايكي كييم

﴿ دية مسئله لرى ﴾

(۱نچى) مسئله آزادكشى اولترو ده دية واجب بولا (۲نچى) بورتنك (ار نه) سنى يعنى
 كيمرچك كه ترالگان يمشاق بمرنى كيسوده دية واجب بولا (۳نچى) درست سويلى تورغان
 تلىن كيسب سويله ماسلك ايتسه دية واجب بولا اما نلسن كشيمنك تلىن قطع قيلسه حكومه عدل
 يعنى عادل ماملر نرسه برلن حكم ايتسه لرشول بولا (۴نچى) ايرنك سلامت عورت تينى قطع
 قيلسه دية واجب بولا اما عنين نك ياكه خص نك ياكه غنى نك عورتنى كيسسه حكومه
 عدل بولا (۵نچى) بر كشيمنك باشينه صوغب عقلنى بترسه دية واجب بولا (۶نچى) بر آدم
 ايكنچى آدمنك سقالينى كيتارسه موندان صوگ سقال جهاسه دية واجب بولا اما خاتوننك
 سقالنى كيتارسه هيچ نرسه واجب بولى فقيه ابو جعفر الهندي و اى اينه ايرنك سقالى كامل
 بولوب ايرگه اول سقال برلن جمال حاصل بو ارق بولسه شول سقالنى كيتار وسببلى ديت واجب

اماسقال بيك سپيرك بولوب آندە رنە برگنە بولوب ايرگە اول سقال بىرلن جمال ماسل بولماسلق بولسە آنداين سقالنى كىتار و بىرلن حكومە عدل گنە بولادىة واجب بولمى دى (۷ نچى) بر آدم ايكنچى آدمنىڭ ميبىغنى كىنارسە حكومە عدل بولادىت واجب بولمى (۸ نچى) بر آدم ايكنچى آدمنىڭ كىرەك ايرنىڭ و كىرەك خاتوننىڭ ساچنى كىنارسە ياكە يلقوسە موندان صوڭ ساچ اوسماسە دىة واجب بولور (۹ نچى) بر آدم ايكنچى آدمنىڭ ايكى قاشنى كىنارسە موندان صوڭ قاش اوسماسە دىة واجب بولور (۱۰ نچى) بر آدم ايكنچى آدمنىڭ ايكى قولىنى كىسسە دىة واجب بولور (۱۱ نچى) بر آدم ايكنچى آدمنىڭ ايكى آباغنى كىسسە دىة واجب بولور اوشنداق ايكى قلاغىنى كىسسە دىة واجب بولور (۱۲ نچى) بر آدم ايكنچى آدمنىڭ ايكى ابوننى كىسسە دىة واجب بولور اوشنداق ايكى خصىسە سنى كىسسە دىة واجب بولور (۱۳ نچى) بر آدم بىر خاتوننىڭ ايكى مەسنى كىسسە دىة واجب بولور (۱۴ نچى) ايكشۇرنى كىسكەندە كامل دىة واجب بولغان اورونلارنىڭ ھەر بىرسىدە بىرەرنى گنە كىسسە يارتى دىة واجب بولامىلا آلتوندىن دىة بىرسە بش يوز آلتون (۱۵ نچى) ايكى كوزنىڭ دورت قېغىنى كىنارسە كامل دىة بولايكى قېاغىنى كىنارسە يارتى دىة بولماق قېاغىنى كىنارسە دىة نىڭ دورتىدىن بىرى مىلا آلتوندىن ايكى يوز ايللى آلتون (۱۶ نچى) بر آدم ايكنچى آدمنىڭ ايكى قول ايكى آباغىنىڭ بىكرىمى بارماقنىڭ تىلاسە قايسى بارماق بولسون بىر بارماقنى كىسسە دىة نىڭ ارنىدىن بىرى واجب بولامىلا تىرەدىن بىرسە اوتتە (۱۷ نچى) ھەر بىر بارماق اوج بووندىن عبارت ھىس بىر بارماقنىڭ بىر بوونىنى كىسسە بارماق دىتىنىڭ اوجىدىن بىرى واجب مىلا تىرەدىن بىرسە اوج تەرتۇغراق ولا (الله تەعالى نىڭ ياراتتى سىبىلى بىر كىشىنىڭ بىر بارماقنىڭ بىر كىشىگە بوون بىرلىسە بىر بوونىنى كىسكەن كىشىگە بارماق دىتىنىڭ يارتىسى بولامىلا بىش تە (۱۸ نچى) بر آدم ايكنچى آدمنىڭ بىر تىشىنى كىسسە كىرەك قايسى تىشى بولسون دىة نىڭ اوندىن بىرىنىڭ يارتىسى واجب بولايغىنى تىرەدىن بىش تە آلتوندىن ايللى آلتى كىموشدىن بىش يوز درھم (۱۹ نچى) بر آدم ايكنچى آدمنىڭ اعضاسىنە صوغۇب اول اعضاسى بىرلن فائىدە لائىقەرت قىلسە كامل دىة واجب بولور.

دىقتى ياكە قىصاصنى ياكە حكومە عدلىنى ھوچ بولغان يوزدە
يا كە باشدە بولغان جىراھتلىرى ھەممى اون تورلى

بىرى (ھارصە) ايكنچى (دامە) اوجونچىسى (دامىە) دور تىنچىسى (باضە) بىش نچىسى
(مىلا ھە) آلتونچىسى (سەھاق) بىنچىسى (ھوضە) سىكەر نچىسى (ھاشە) توقونچىسى (مىقلە)
اونچىسى (آمە) (ھارصە) قان چىقارودىن باشقە غنە تىرىنى بارماق (دامە) شول تىرى كىسلوب
كوز باشى كىبى ھەر آزانىدە چىقارلىكن قان آغارلىق بولماس (امىە) شول تىرى كىسلوب
قان چىقارمە قان آغارلىق بولور (باضە) شول تىرى كىسلوب قاننى چىقارمە بىر آزانىدە كىسلور

بوهلاك بولغان حيواننىڭ تولاۋى قىوقازغان تاش يا كە آغاچ قويغان آدمنىڭ مالئىدان واجب بولور اما آدم اوزىنىڭ ملكىنى قىوقازوب بر آدم تشب هلاك بولاسە ضمان واجب بولماس (۲۷ نچى) بر آدم طريق عامه (الوغ بول) ده آطقه آطلانوب بارغاندا آطى بونرسەنى تابىتاب هلاك قىلسە يا كە آلون آياغى بىرلن بەرب يا كە باشى بىرلن بەرب يا كە تشلب هلاك ايتسە ضمانى آطلانغان كشيگە واجب بولور اما قىر و غى بىرلن صوغوب يا كە آرت آياغى بولر صوغوب هلاك ايتسە ضمان واجب بولماس (۲۸ نچى) آطنى يا كە باشقە حيواننى سرب بار و چى آدمنىڭ حيوانى آلون يا كە آرت آياغى بىرلن صوغوب بونرسەنى هلاك ايتسە ضمان سرب بار و چىغە واجب بولور (۲۹ نچى) بر آدم بر قطار حيواننى سرب بار سە ايكنچسى جيتىك ب بار سە بو حيرانلار تابىتاب بر نرسەنى هلاك قىلسالار ضمان هو ايكسىپنە بولور (۳۰ نچى) بر آدمنىڭ قىماسى و دىوارى مسلمانلر يورى تورغان يولغە آوشوب تورسە دىوار ايا سندن بو دىوارنى و اطونى طلب قىلسالار هم طلب قىلغانلنى شاهدلە سە ار دىوار اياسى قبول ايتماسە دىوارنى و اطونى طلب قىلسە دىوار اياسى نەنىڭ اوتوى سوكنىك دىوار آوب بر جان ايباسنى يا كە باشقە مالنى هلاك قىلسە دىوار اياسى نە دىوارى هلاك قىلغان نرسەنى ترلە و لازم بولور (۳۱ نچى) ايكنى آطقه آطلانغان آدملر قاراقارش بەرب يلىشوب هو ايكسىپى اولسە لىرەر بوسىنىڭ دىتىنى اوزىنىڭ عاقلە سىنە و واجب بولور (۳۲ نچى) بر آدم بر قور صاقلنى خاتوننىڭ قور صاغىنە صوغوب بالاسنى تشرسە بالا اولوك بولسە بو كشيگە غرە و واجب بولور يعنى دىتنىڭ اون الشىنىڭ يارطسى اكر بالاترك بولسە مونىڭ صوگىنە اولسە بو كشيگە كامل دىتە بىرر و واجب بولور اكر قور صاغىنە صوغالغان خاتون اولوك بالاتشرسە بالاسنى تشرگاچ اوزىدە اولسە بو كشيگە بالانىڭ آناسى اوچون كامل دىتە بالا اوچون دىتنىڭ اون الشىنىڭ يارطسى واجب بولور اكر قور صاغىنە صوغالغان آناسى اولوب صوگىنە دان اولوك بالاتشرسە آناسى اوچون كامل دىتە واجب بولور بالا اوچون هيچ نرسە واجب بولماس .

﴿ قسامه ﴾

قسامه لغتى مطلق يمىن ايتومعنا سندن شريعتىڭ خاص بولغان سبب بىرلن خاص بولغان وجه اوزرىنە ايللى ھدد قومننى يمىن ايتىرور بر مملەك بر اولوك تاپولسە كم اولترگا نلىگى معلوم بولماسە شول مملەك دن بىلەننىڭ واليسى بولغان آدم تىلاگان آدملىرىنى صايلاپ ايللى آدمنى يمىن ايتىرور بىرر و شچە (بالله ما قتلناهُ وَاَعْلَمناهُ قاتلاً) دىيوعنى خەل بىرلن قسم ايتىب ايتىرور بىرر اولترمە دىك هم اولتر و چى آدمنى بىلمەك معناسىن شول رو شچە ايللى آدم يمىن ايتسە لىر والى بىلەن اهل مملەكە دىتە بىرلن حكم قىلور اما والىنى يمىن ايتىرولماس شول والى صايلاغان ايللى آدم اچىندن بعضى يمىن دن باش تارتسە يمىن ايتىنكە قىر حبس قىلورور اكر يمىنكە مناسب اهل مملەك دن ايللى آدمگە تولماسە يمىننى تىكرار قىلورور

لکن صبی فی مجنوننی خاتوننی یمین ایقدر لماس اگرده بر جمله ده جرات اثری
 صوغو اثری بود بولماغان بر میت تابلسه قسامه ده بولماس دیده بولماس .

کراهیت کتابی

کراهیت کتابینک هر بر ذکر قیلنغان مکروه خلافنه دلیل قائم بولماسه امام محمد قاشنک حرام
 اما امام اعظم برلن امام ابو یوسف قاشنک مکروه حرام غه یاقن بولسه مکروه تحریمی بولا
 حلالغه یاقن بولسه مکروه تنزیهی بولا (مکروه لار) ابرلر گه و خاتونلار غه آلتون و کمش
 صاوته صالحوب خوش ایس استعمال قیلو دخی مایلانو دخی آشاو اچو کراهه تحریمی برلن
 مکروه بولور (دخی آلتون و کمش قاشی برلن آشاو ارشنداق آلتونین و کمش برلن بولغان
 قالاتی برلن سرمه تارتو دخی کمش دن بولغان قاراصوات و کزگی و سرمه صواتی استعمال
 قیلو کراهه تحریمی برلن مکروه بولور اما پیلا بلور عقیدی باهر قورغاشن جیز و قلا یین
 یا صالحان صواتلارنی استعمال قیلو مکروه بولماس حلال بولور لکن بالحقین یا صالحان
 صواتنی استعمال قیلو افضل قال رسول الله صلی الله علیه وسلم (مَنْ كَانَ أَوَّانِي بَيْنَهُ خِرْفَا
 زَارَتْهُ الْمَلَائِكَةُ) معناسی بر کشینک ایونک استعمال قیلا تورغان صواتلاری بالحقین
 بولسه اول کشینک ایوینه فرشته لر زیارة قیلور کمش برلن باعلانغان صوات برلن صو
 اچمک مکروه توگل کشلی ایار گه هم کشلی سربرگه اولتوروق درست مکروه توگل
 کمش اورنیدن صاقلانو شرطی برلن مثلا صواتنک آغزنی قویب اچه تورغان اورننک
 کمش بولماسه دخی قول برلن توتقه تورغان اورننک کمش بولماسه ایارنک سریرنک کرسینک
 اولتور تورغان اورننک کمش بولماسه (مسئله) بر آدمنی ضیافتکجه چاقولسه اول مجلسک او یونلار
 اویناچی جولار چرلاوچی بولسه بو ضیافت که دعوة اینلگال آدم خاق آراسنک مقندی
 به بولغان آدم بولماسه بو مجلسک اولتورونک ضرر یوق چونکه دعوتنی قبول اینتوسنت بدعه
 سنت که مقارن بولغانک سنتنی ترک قیلنمی قال رسول الله صلی الله علیه وسلم (مَنْ لَمْ يَجِبِ
 الدَّهْوَةَ فَقَدْ عَصَى أَبَا الْقَاسِمِ) معناسی بر آدم ضیافتکجه دعوتنی قبول ایتماسه تحقیق اول کشی
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم گه عاصی بولدی لکن اگر قدرتنن کیلسه اهل مجلسنی
 بواشلرننن منع قیلور قدرتنن کیلماسه صبر قیلور اگر ضیافت که دعوة قیلنغان آدم
 خلق آراسنک مقندی به بولغان آدم بولسه قاضی مفتی عالم امام و مدرس کبیلر اهل مجلسنی
 بواشلرننن منع قیلور اگر منع قیلودن عاجز بولسه چغب کینار اگر او یون اوینا
 چر چرلاو مائک اورننک بولسه مطلقا چغب کینار یعنی کرک مقندی به بولسون کرک بولماسون
 اگر ضیافتکجه بارماسن بورون مجلسک منکر و قباحت بولغان اشارنی بولسه مجلس که بارماس
 حضرت علی رضی الله عنه ایته دو بر وقتک رسول اکرم صلی الله علیه وسلم فی ضیافتکجه دعوة
 اینتمدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم کیلمدی ایواچنک صورت کوردی بس کیری

فايغوب كيندى ديو (دخى سوت ايندىن حاصل بولغانلىقى سببلى آنا ايشاك سوتىنى اچك
 حرام (دخى امام اعظم قاشنىك تيه ولىنى دوا اوچون استعمال قىلور حرام قال رسول الله صلى الله
 عليه وسلم (مَا وَضَعَ شِفَاؤُكُمْ فِيمَا هَرَمَ عَلَيْكُمْ) معناسى سزگه حرام قىلنغان نرسه ده سوزنىك
 شفا كرى قويلمادى هم الله تعالى حرام نرسه دن جمع منافعى آلماي حرام قىلمادى ديو علماء
 كرام سوزنىك مبرهنه در دخى نجس آشى تورغان تيه برلن نجس آشى تورغان صغرنىك اينىنى
 آشاو وسوتىنى اچو كراهه تحريمى برلن مكرره اما نجس آشى تورغان تاوقنىك اينىنى آشاو
 مكرره تحريمى توكل لىكن نجس آشى تورغان حيوانلارنى حبس قىلور پاك آزق آشاتوب
 ذبح قىلنسه اينلورى مكرره لىقند چغار حبس مدينىنى تيه ده قرق كون برلن تقدير قىلغانلار
 صغرده بىكرى كو بران قىلنساون كون برلن تاوقنىك اوچ كون برلن تقدير قىلغانلار (مسئله)
 كچه بالاسى خنزير وسوتىنى ايمسه نجس آشاوچى حيوان حكمنك بولور اينىنى آشاو كراهه
 تحريمى برلن مكرره بولور اون كون حبس قىلور پاك آزق آشاتوب ذبح قىلنسه اينىنى
 آشاو مكرره بولماس (مسئله) صوده تابلغان ادرتون اكرده قيمت اباسى بولماسلىق بولسه
 آلب ياغو حلال بولور (مسئله) آغاچنىك توبينه قىيلغان يمشنى شهر بىدرنك بولماغانك
 آلو حلال بولور اما شهرده بولغانك آلو حلال بولماس (مسئله) آغاتورغان صوده تابلغان يمشنى
 آلو حلال بولور گرچه كوپ بولسه ده (مسئله) طوى هم طوى امثالى غتان كى الوغ مجلسلرده شكر
 يا كه كوش تنكه لور باقر آنچه لار ساچسه لور بر آدم نىك اينتا كينه تشكائىنى ايكنچى آدم آلسه
 ايكنچى آدم كه حلال بولور اكر اينتا كينه توشكان آدم اينتا كىنى حاضر لب تورغان بولسه
 اكه ساچلگان نرسه اينتا كينه توشكاچ اينتا كىنى يابسه شوندىن صوڭ بوساچلمش نرسه نى
 ايكنچى آدم آلسه حلال بولماس (مسئله) توفراق بالچق كى مئانه (قوروق) ده آورونى
 پيدا قىلاتورغان نرسه برنى آشاو حرام بولور فرعون عمليدر قال رسول الله صلى الله عليه
 وسلم (اِذَا أَرَادَ اللَّهُ تَعَالَى بَعْدَكَ شَرًّا نَلَأَهُ اللَّهُ تَعَالَى بِنَتْفِ اللَّحْمِ وَأَكَلَ الطَّيْنَ) معناسى
 الله تعالى بوقلنسه باوزلقنى تلاسه اول قلىنى سقل يلقو برلن دخى بالچق آشاو برلن
 مهنلا قىلور دخى ابرلر كه وصبيلارغه قولنى وآياقنى حنا برلن بوياماق مكرره بولور
 اما ختوبلارغه مكرره بولماس رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اينته در (طبيب النساء
 ما يري وطيب الرجال ما يفرح) معناسى خاتونلارنىك خوش ايسى كوزگه كورنه تورغان
 نرسه ابرلرنىك خوش ايسى كوزگه كورنمى ايسى كنه ظاهر بولغان نرسه اما باشنى
 و قاننى حنا برلن دخى حنا برلن قاتشدر وب ياصالغان (كنم) ديگان نرسه برلن بوياو
 ابرلر كه هم مكرره توكل ابوبكر الصديق رضى الله عنه نىك سقالينى حنا برلن بويوى روايت
 قىلنغان رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اينته در (أَنَّ أَحْسَنَ مَا غَيَّرْتُمْ بِهِ الشَّيْبَ الْحَنَاءُ أَلَيْسَ
 معناسى سزگه سقاننىك آقغىنى ادرگارته تورغان نرسه لرنىك اينى كوركامى حنا برلن كنم در معناسند

﴿ کیم کیبو حقنده بولغان مکروه لار ﴾

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایته در (مَنْ كَانَ بِؤْمْنٍ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يَلْبَسُ حَرِيرًا وَلَا ذَهَبًا) معناس بر آدم الله تعالی گه دخی آخرت کونینه ایمان کینترسه اول آدم جفاک کیم کیبوماس دخی آلتون ان بولغان ذاتلر فی استعمال قیلماس ایرلرگه جفاک کیمینی دخی جفاک برلن تگلاگان کیمینی کی مک حلال بولماس خاتونلارغه حلال بولور امام اعظم قاشنده ایرلرگه مطلقا جفاک کیم کیبمک درست توکل امامین قاشنده صوغش اغنه کیبو درست بولور اما بیک آزیغنه عفر بولور مثلا دورت بارماق قدر یگنه جفا کسن علامت یا صاب نکسه بر کیم گه اوشنداق دورت بارماق قدر لیگنه آلتوندان طوعب علامت قویسه (امام اعظم قاشنده جفاک طشلی ایقب تورشاک یا صاماق هم اول توشا کک بولملاق ایرلرگه ده و خاتونلارغه ده حلال بولور امامین قاشنده حلال بولماس اما جفاک طشلی بورغان استعمال اینو حلال بولماس دخی ضرورت و حاجت اوچون بولغانده مثلا صالحونلغی یایسه اسسلا کئی بیرو اوچون ابشک اوزرینه جفاک پرده قور و درست بولور ضرورت سز درست بولماس جفاک دن و آطلاسدان اشطان باوی و تیمه باوی و کولمک یا قهسی قویدر و حلال بولماس دخی آرقاوی جفاک بولما ییچه بوی جفاک بولغان کیمینی صوغش و قنده هم باقمه و قنلارده ایرلرگه ده ایزلردن باشقلارغه ده کیمک درست بولور اما آرقاوی جفاک بولغان کیمینی ایرلرگه صوغش و قنددان باشقمه و قنده کیبو حلال بولماس آرقاویک بویبیک جفاک بولغان کیمینی هیچ بروقت کیبو حلال بولماس کورکام کیبیلر و قیمیلی کیبیلر کیبو برلن ضرور یوق هر قیچان تکبرلک اوچون کیبایسه بزاز یه ده نقل ایته رسول اکرم صلی الله علیه وسلم کونلردن بر کونده چقدی اوستنده مک درهم قیمت لک ردا بولور هم کوب و قند قیمتی دورت مک درهم لک کیم برلن نماز اوقیدر ایسی دیو هم امام اعظم قیمتی دورت یوز آلدونق ردا کیه در ایسی هم اوزینک شاگردلرینه ایته در ایسی هر قیچان اوز شهرگزگه قایتسا گز نفیس کیبیلر کیکز دیو دخی ایرلرگه آلتوندان کمش دن هیچ نوسه حلال بولماس مگر کمش دن یوزک کمر قاچ بیزه کی درست بولور تاش یوزک خی تیسر و قالای یوزک کیمک ایرلرگه ده و خاتونلارغه ده حلال بولماس اما عقیق یوزک کیمک حلال بولور رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایته (تَخَنَّمُوا بِالْعَقِيقِ ذَنَّهُ لَا يُصِيبُكُمْ عَنْهَا مَا دَامَ عَلَيْكُمْ) معناس عقیق یوزک برلن یوزکله کیز سزده عقیق یوزک بولغان مدتک قایغرا ایرشماس یوزک حلقه معنبر سس یوزک ننگ قاشی تاش بولاسه ده درست بولور (قاضی و سلطاندان غیری آدم گه یوزک کیمما و آرتوق کیگان صورت هم یوزک بر مئة لدان آرتوق بولماسغه کبرک رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایته در

(اتَّخَذَهُ مِنَ النُّورِ وَلَا تَزِدْهُ عَلَى مَثَالِ) ديو معناسی بوز کنی کمشدن باصات دضی
 بر مغاندان آر تدر ما (مسئله) بر آدم ننگ تشی سلکنسه امام اعظم قاشنده آلتون برلن
 بیله تو یاماتو درست تو گل اما کمش برلن یاماتو درست بعض رو ایتده آلتون برلن یاماتونینیه
 جافز دیو امام اعظم دان روایت قیلغانلار (مسئله) بر آدم ننگ تشی بتونله ی تشسه کمش
 تش قویدرسه یا که بورنی کیسلسه کمش دن بورون قویدرسه درست بولور امام اعظم
 قاشنده آلتونندان تش و بورون قویدر و درست بولماس امامین قاشنده آلتونندن هم درست
 امامین سوزینه دلیل هر فجه بن سعد ننگ بورنینه یوم الکلابده آفة ایرشکاج کمشان بورون
 قویدردی بورنی ایسلندی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم آلتونندن بورون قویدر و
 برلن امر قیلدی بو حدیث که قاراغانده آلتونندن بورون قویدر و ننگ درست بولوی چغه
 اما آلتونندن تش قویدر و نی بورونغه قیاس قیلورغه یارامی چونکه آلتون بورون قویدر و ننگ
 جوازی ضروره اوچون بولدی بورون ایسلنگ نلگی اوچون کمش برلن ضروره منافع برلادی
 اما تشده ضرور ننگ منافع بولوی اوچون کمشده کفایه قیلا لکن کمش تش ایسلنگان
 صورت ضرورت متحقق بولغانلی اوچون آلتونندن تش قویدر و هم درست بولور الله اعلم
 (مسئله) صبی بالاغه جفاک کیمیم کیگرمک هم آلتون یوزک کیگرمک درست بولماس گناهی
 کیگزدی گه بولور (مسئله) تیر سرتوا اوچون هم بورون سرتوا اوچون قول یا اولی توتوق حلال
 بولور اما تکبر لک اوچون توتوق حلال بولماس رسول اکرم صلی علیه وسلم ایتده در
 (مَارَاهُ السُّلْمُونَ حَسْمَاقَهُ وَعَنْبَ اللَّهِ حَسَنٌ) معناسی کامل مؤمنلر کورکام کورگان نرسه الله تعالی
 قاشنده هم کورکام *

﴿ خاتونلارغه قاراو هم خاتونلار ننگ اعضاسند ان توتو حقیقده ﴾
 قاراو مسئلهسی دوره تورلی ایر ننگ خاتونغه قاراوی ایر ننگ ایرگه قاراوی خاتون ننگ ایرگه قاراوی
 خاتون ننگ خاتونغه قاراوی ایر ننگ خاتونغه قاراوی او شناق دوره تورلی ایر ننگ او ز خاتونینیه
 امه لرینه قاراوی ایر ننگ محرم قرداش بولغان خاتونلارغه قاراوی ایر ننگ یاط کشینک امه سینیه
 قاراوی ایر ننگ باشقه کشینک آزاد خاتونینیه قاراوی یاط کشینک آزاد خاتوننی ننگ یوزندان
 ایکی اوچندان باشقه بیرینه قاراو حرام بولور الله تعالی ایتده در (وَلَا يُبَيِّنُ زَيْنَتَهُنَّ إِلَّا
 مَا ظَهَرَ مِنْهَا) معناسی خاتونلار زینتلیرنی ظاهر قیلاماسلار مگر ظاهر بولغانیننی غنه
 ظاهر قیلورلار حضرت علی و عبد الله بن عباس ایتده ماظهر دن مراد سرمه و یوزک دیو
 آندان مراد بوزاوج اما خاتونلار ننگ توبندان توبان ایکی آباغند امام اعظم دن ایکی
 تورلی روایت بار برر و اینده قاراو حلال برر و اینده حرام دیگان لکن درست روایتده
 خاتونلار ننگ نماز اچنک توبندان توبان ایکی آباقلاری عسورت تو گل نماز

طشنة عورت ديگان اكرده ياط خاتونغه قارارسببلى شهوتنك حصولندن قورقسه ياط خاتوننك
 يوزينه هم قاراماس رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اينه در (مَنْ نَظَرَ إِلَى عَمَّاسٍ امْرَأَةٍ
 أَجْنَبِيٍّ بِشَهْوَةٍ صَبَّ فِي عَيْنَيْهِ مِنَ الْآنَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ) معناس بركى ياط كوركام خاتونغه شهوة
 برلن قاراسه قيامت كوننك اول ايرنك كوزينه قورغاشن قهيلمش بولور قاضى بيضاوى
 ولايبد مين زيفتهن (الاما ظهورنها) آينى نك نغسپرنك اينه در يوز ايكى اوج توبقندان
 توبان ايكى آياقنك عورة بولماوندان مرادنماز اچنك عورة بولماوى مرادقار او حقنك توكل
 چونكه آزاد خاتوننك بنون تنى عورة هيچ بريرينه ضرورتسز ايرندن باشقه آدم گه قار او
 درست توكل ديو دخى ياش جكت كه شهوتسز امين بولغان هورتك هم خاتونلار نك
 يوزينه قار او هم قولندان توتود رست توكل اما شنها چيگندن اوتكان قارچق برلن قول
 كورشك هم بيوك اورنغه منگانك ياردم بيروك درست بولور دخى اشتها مدينه يتمگان
 صبيه بالا برلن كورشك درست بولور دخى حاكم بولغان كشيگه حكم وقتنك اوشنداق
 شاهد بولغان كشيگه شهادت بيروگان وقتنه دخى برقىنى ياكه خاتنى خاتنلقغه آلونى
 تلاگان وقتنه گرچه نفس آرزوسينك قورغالونندان قورقسه ده قار او درست بولور
 رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم خاتون آلوجى حقنك اينگان (أَبْصُرْهَا فَأَنْهَا أُخْرَى
 أَنْ يُوَدِمَ بَيْنَكُمَا) ديو معناس آلا تورغان خاتونغه آلماسدن بورون قارا آنك او چون
 قارادالفت اصلاح او چون آرتوغراق لسكن قار او برلن حاكم حكمنى شاهد كه شهادتنى
 خاتون آلماقچى بولغان كشيگه اقامة سنننى قصد قيلماق تيش دخى طبيب كه ياط آورو
 خاتونغه دارو قيلماقچى بولغانك آورو اورننه قار او درست (اير كشينك ياط ايرنك
 عورت بييرندن باشقه بييرينه يعنى كندك آستى برلن تز آستندان باشقه بييرينه
 قار اوى درست بولور دخى ايرگه ايكنچى ايرنك قاراغان اعضاسنى توتارغه هم درست
 بولور دخى خاتوننك ياط ايرنك عورت اورنندان باشقه بييرلندن نفس آرزوسندان
 امين بولغانك قار اوى درست بولور (دخى بوخاتوننك ايكنچى خاتوننك ايرنك عورت
 بولغان اورنلاردن باشقه اورنلارينه يعنى كندك آستى برلن تز آستندان باشقه
 اورنلارينه قار اوى درست بولور دخى ايرنك اورننه وطى قيلو حلال بولغان امه سينك
 اوشنداق خاتونينك بتون تنينه قار اوى درست بولور (دخى ايرنك اورننه نگاهى حرام بولغان
 محرم قزقرده شلرينك قورصاغندن بوطنندان آرقاسندن باشقه اورنلارينه قار اوى درست
 لسكن نفس آرزوسى قورغالوندن امين بولماغانك محرم قرداشينه هم قاراماس قال
 عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ) الْعَيْنَانِ تَزْنِيَانِ وَزَنَاهُمَا النَّظَرُ وَالْيَدَانِ تَزْنِيَانِ وَزَنَاهُمَا الْبَطْشُ
 وَالرِّجْلَانِ تَزْنِيَانِ وَزَنَاهُمَا الْمَسُّ) معناس ايكى كوز زناقيلور ايكى كوزنك زناسى

قار او ایکی قول زنا قیلور ایکی قولنک زناسی تو تودخی ایکی آییاق زنا قیلور ایکی آییاقنک
 زناسی یاط خاتون صاری بارو زانی آرزو قیلو قلب زناسی زنا نلک هر بر نو عسی مرام
 یاط خاتون برلن خلوت اورنک اولسرو هم درست تو گل رسول اکرم بر ایریاط
 خاتون برلن خلونک اولترسه او چو نچسی شیطان بولور دیگان دخی یاط کشینک اماه سینه
 شهوتدان امین بولغانک دور صاغندان بو طمدان آرقاسندن باشقه اورنلارینه قار او
 درست بولور دخی ایرکشیگه ایکنچی ایرنک آغزینی او بیک مکروه هم قوچاقلاشف
 مکروه امام اعظم برلن امام محمد قاشنک اما امام ابو یوسف قاشنک درست چونکه
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت جعفرنی حبشه دن قایقناج قوچاقلا دی
 هم ایکی کوزی آراسندان اوبدی دیور روایت قیلندی هم رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 ایندی (من عانق حاجا اوغازیا فکانما عانق الف نبی) معناسی برکشی بر حجتن قایتو چینی
 یا که صوغشدان قایتو چینی قوچاقلاسه گویاکم اول کش مک پیغمبرنی قوچاقلا دی دخی
 عالم آدم نلک هم استاذنک هم عادل بولغان سلطاننک تبرکله نو قصدی اوزرینه قولونی اوبو
 درست بولور دخی آتانا نلک و اینگو آدم لرنک قولونی اوبو درست بولور (شطرنجی
 دخی قارتا اوینامق حرام اکرده آنچه بر ایرنک اویناسه قرآنک ذکر قیلغان میسرکه کوه
 قل الله تعالی (انما الخمر والمیسر رجس من عمل الشیطان فاجتنبوه لعلکم تفلحون)
 معناسی خمر اچاوتوش اویونی اوینا و رجس در شیطان عملنداندنر بو اوینلاردان
 صاقلانکز فلاح تابارمز رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایته (من لعب بالشطرنج والنرد شیر
 فکانما غمس ینه فی دم الخنزیر) معناسی برکشی شطرنجی دخی قارته اویناسه گویا اول
 کش قولونی خنزیر قانینه چوموردی آندان مراد اوزینی گناهغه چوموردی امام شافعی
 قاشنک اکرده شطرنجینی آنچه بر ایرنک اویناسه مباح بولور اگر اویون سبیلی نمازنی
 وقندنان کیچکنر مه سه دخی بالغان غه یمین ایتماسه دخی قباحت سوزلر سوزلمه سه موندان
 باشقه هر بر اویونلار هم درست تو گل مگر حدیث ده استثنا قیلنغان اوج تورلی اویون
 درست رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایته (کل لعب ابن آدم حرام الا الثلث تأدیبه لغربه
 وفاضلته عن قومه و ملاعبته مع اهله) معناسی آدم اوغلینک هر بر اویونی حرام مگر اوج
 تورلی اویونی حرام تو گل آطینه ادب ایره توی دخی اوق آتوب اویناوی دخی اوزینک
 اهلی برلن اویناوی لیکن آطقه ادب ایره تو یعنی چابشدر و مباح بولا اکرده جانبیندان
 مال شرط قیلنماسه شطرنجی دخی قارته اوینا و چیلارغه اویونلارونی یا کلتو قصدی برلن
 سلام بیلور و درست بولور تخمه قصدی برلن سلام بیلور و درست بولماس دخی اویون تاوشلارنی
 محبت بولن ایشتم مکروه رسول اکرم ایته (صوت المراهی معصیه و الجلوس علیها فسق
 و التلذذ بها کفر) دیو معناسی اویون تاوشلارینی ایشتمو گناه اویون مجلسنک اولتور و

فاسقلق اویون تاوشلاری برلن لک تلنر الله تعالی ننگ تعمتینه نفران ایلا هر لالکن اویون تاوشی ایشته. کش سیننه قاراب بولمق کیره ک ا کرده اویون تاوشینی ایشنکندن اولن کوکلن بولغان یاوز فکرلری قوزغالوب فسق غه کوکلی میل ایقوب گناه اشلرگه ارتکاب قیلسه اول کشمگه اویون تاوشی ایشتنرنگ حرام بولونده شبهه بولماس اگر طبعیتینه اویون تاوشی برده اثر اینمه سه یغشیلان غه ویمانلق غه اول کشی حقیقه مباح بولو احتمالی نار اگراویون تاوشی برلن ایشتنرچی آدم ننگ عشاق جهله سنن بولوب همیشه الله تعالی گه شرقی آرتسه ایشتومسنعب بولسه هم عجب توکل دخی خاتونلارغه ضرورتسز ابارگه منوب آطلانمق درست ترکل یعنی آطقه و بانقه میوان غه آطلانمق درست توکل رسول اکرم صلی الله علیه وسلم (لعن الله الفروج علی السروج) دیگان معناس ابارگه آطلانغان خاتونلارغه الله تعالی ننگ لعنی بولغای ایلی .

تورلی مسئلهلر

(برنجی مسئله) برکش شرعاً منکر و قباحت اشنی کورسه اول اش دن نهی قیلمق لازم بولور گرچه نهی قیلورچی اوزی ده اول منکر اشنی قیلسه ده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایته (مُرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَان لَّمْ تَجِدُوا كَثَرًا فَمَا تَجِدُوا كَثَرًا) معناس ایزگواش برلن امر قیلورگرگرچه اوزگزار اول ایزگواشنی قیلماسا گزده دخی منکر و قباحت اش دن طیورگرگرچه بارچاسند اننک طیورله اما گزده منکر اشنی قیلورچی کورگان آدم قوتندن کیلسه قولی برلن نهی قیلور یعنی قینار قیناب نمی قیلورغه قوتی ینمه سه تلی برلن نهی قیلور یعنی اورشور و اوگرتلر تلی برلن نهی قیلورغه قوتی ینمه سه کوکلن منکر و دشمن کورور رسول الله صلی الله علیه وسلم ایته (مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بَيْنَ يَدَيْهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ) معناس سزلدن برکز شرعاً باراماس اشنی کورسه بو آدم ده قوتندن کیلسه قولی برلن اوزگارتسور قوتندن کیلماسه تلی برلن اوزگارتسون تلی برلن اوزگارتورگه قوتندن کیلماسه کوکلن منکر و کورسون کوکلن گنه مکروه کور و ایماننگ ضعیف ره کیمدرا یکچی (مسئله) بری کلی خاتوننگ بالایی طوری ممکن بولماسه بالایی کیسمانچه آناسینگ قورصاغندن چغارو ممکن بولماسه بالایی کیسو درست بولماس مگر بالاننگ اولک ایکانلگی معلوم بولسه کیسوب و طوراب آلوردست بولور (سینچی) یوکل هر خاتون اولسه قورصاغنده غی بالاننگ ترک ایکانلگی معلوم بولسه آناسینگ قورصاغنی صول یاقندن یاروب بالاسنی آنفورنک امام اعظم رحمه الله و اولگان یوکل خاتوننگ بالاسنی یاروب آغان هم بالاغه (ص ابی حنیفه) دیو لقب قویلغان یعنی امام اعظم سبیلی ترک بولغان بالامعناسنده (سینچی) برایر ایکچی بر آ م ننگ انچورسنی یا که آفرینی یوتسه سوتوچی ابر یوتقاننگ صد کند اولسه اولگان

آدم نىڭ انجور ياكە آلتون اياسىنە تولارگە يتارلىك مالى قالسە مالىدىن ادا قىلنور اكر
 بىردە مالى قالماسە يوتقان ايرنىڭ قورساغىنى يارولماس (۵نچى) ئىلتا توە قىشى بىر آدم نىڭ
 انجورنى يوتسە توە قىشى بوغازلاماينچە انجورنى چغار دىمكىن بولماسە قىمىت كە قارالغور
 اكر دە توە قىشىنىڭ قىمىتىدىن انجورنىڭ قىمىتى آرتوغراق بولسە توە قىشىنى بوغازلانور
 اكر دە توە قىشىنىڭ قىمىتى آرتوغراق بولسە بوغازلانماس لىكىن انجور قىمىتى كوبرەك بولوب
 توە قىشىنى بوغازلانغان صورتدە بو توە قىشى انجور اياسىنە بولور توە قىشىنىڭ قىمىتى
 اياسىنە تولار او شىناق الوغ مەركىزلى تىكە بىر كىشىنىڭ قزانىنە باشىنى توقسە قزاننى
 واطمى باشى چىماسە اولىكى مەسئۇدەكى كىشى بىل قىلنور (۶نچى) قورمىسەنى اولنور مەك
 درست بولماس رىنجەماسە لىكىن تىشلەسە اولنور و درست بولور صوغە او طقە تاشلاو
 درست بولماس اما بىننى و بىر چانى مطلقا يعنى كىرەك تىشلەسە كىرەك تىشلەسە سون
 اولنور و درست لىكىن اوت بىرلن عذاب قىلور و درست توگىل رسول اكىرم صلى الله تعالى
 عليه وسلم ايتە (لَا تُعَذِّبُوا حَيَّوَانًا بِعَذَابِ اللَّهِ) دىومىناسى حيواننى الله تعالى عذابى
 بىرلن عذاب قىلماز يعنى اوت بىرلن (۷نچى) بىر آدم نىڭ اوتوب بارغان كىشىگە
 يابشوب تىشلى تورغان اتى بولسە اهل مەلگە اول اتنى اولنور كى لىلال بولور اكر دە
 ات بىر آدمنى تىشلەسە تىشلەگانلىكىنە شەھىد اقامت قىلسە ات اياسىنە ضمان واجب
 بولور (۸نچى) بىننى يىلاننى چىياننى اوتقە ياندىرق مكر وە بولور اما بىننى ترك كىينچە
 توفراققە تاشلاو مكر وە بولماس لىكىن ترك ادب بولور (۹نچى) حيواننى ھىچ بىر وە
 بىرلندە باشىنە صوغور و درست بولماس نىڭ ايتىلمىش بولدى (بِخَاصِّ ضَرْبِ الْحَيَّوَانِ
 لِأَبْوَجْهِهِ الْأَبْوَجْهِهِ) معناسى حيواننى صوغوچى آدم قىامت كىونىدە حيوان طرفىدىن
 خصومت قىلنور سبب بىرلن صوقسە خصومت قىلنماس مگر باشىنە صوغوھىچ بىر سبب
 بىرلندە درست بولماس الله تعالى ايتە (وَإِذَا الرُّوحُوشُ حُشِرَتْ) معناسى ھىر قىچان
 حيوانلار ھىش قىلنەسە بو آيتىدىن معلوم بولما حيوانلارنىڭ قوبارلوى بىزنىڭ مەنھەمەزدە
 حيوانلارنىڭ قوبارلوى جزا اوچون توگىل بىلكە رىنجىكان آدملردن حق لارونى آلو
 اوچون حيوانلارنىڭ گناھسى بولماغانلىقىدىن قىامت كىونىدە خصومتلارى آدملرنىڭ
 خصومتلرنىن قاتىراق چىرەكە ايزگىمىنى بىر وەب خصومتلرنىن قىلوب بولمى چىونكە
 حيوانلارغە عمل كىرەكى بىس البىنە وەھىز رىنجىكان كىشىگە عذاب منعىن بولا
 (۱۰نچى) باشلاپ سلام بىرىمىك سىنت سلامنى قايتار و فرض كفايە لىكىن سلام بىر و
 ئوابى سلام آلو ئوابىدىن آرتوغراق نىڭ رسول اكىرم صلى الله عليه وسلم ايتىكان
 (لِبَادِي السَّلَامِ عَشْرَةٌ مِنَ الثَّوَابِ وَكَرَادِهِ وَاحِدٌ) دىومىناسى سلامنى باشلاپ بىر وچىگە
 ادىن ئواب بولور سلامنى قايتار و بىر وچىگە بىر ئواب بولور (۱۱نچى) قرآن او قوچى

آدمگه قرآن او قغان وقتله سلام بپرو کیره کما س لکن سلام بپور لکان صورده سلام آلو
 فرض بولغانلقی او چون قرأتنی توقفاتوب قایقارو تیش بولور جمعه کون امام غطبه او قغان
 سلام بپورگان کشینک سلامینی آلو او شنداق توچکوروب الحمد لله دیگان کشیگه یرمهک الله
 دیو جواب بپرو واجب بولماس (۱۲ نجی) بر آدم قرآن او قوب تورغانده شهرنگ اعیانندان
 بر آدم کرسه قرآن او قویغه تور و درست بولماس مگر آتاسی کرسه یا که استنادی یا که
 بر عالم کشی کرسه تور و درست بولور (۱۳ نجی) قرآن او قوی آدم اذان تاوشینی ایشتسه
 قرأتنی توقفاتوب اذان تاوشینی ایشتب تو گلاماق آرتوق بولور اما قرآن او قغان رسول
 اکرمنگ اسمنی ایشتسه قرأتنی بوزمای او قوتیش بولور *

﴿ حد لری بیاننده کیلگان باب ﴾

حد لغتک طیومعنا سنک شریعتک الله تعالی او چون حق بولوب تقدیر قیلنغان عقوبت حد
 دوره تورلی زنا حدی قنف حدی شرب حدی سرقه حدی زنا حدینک مشروع بولونک حکمه
 نسیبلرنک قاتشوی سبیلی بنک لر که ضرر و فساد حاصل بولاشول ضرردن و فساددن بنک لرنی
 صاقلا و حد قنفنگ مشروع بولوی آدم لرنک یوز صولارونی صاقلا و او چون شرب حدینک
 مشروع بولوی بنک لرنک عقللرینی صاقلا و او چون سرقه حدینک مشروع بولوی آدم لرنک
 ماللارونی صاقلا و او چون زنا قیلودوره شاهد برلن ثابت بولادخی زنا قیلوچینک اقراری
 برلن ثابت بولا شاهد برلن ثابت بولوی دوره شاهد بر ایرگه یا که خاتونغه زنا برلن امام
 آلدنک شهادت بپور لر امام شاهدلاردان زنا نرسه دن عبارت زنا چک بولا قایو اورونک
 زنا قیلدی و قایوزمانده زنا قیلدی و کم برلن زنا قیلدی دیو صرار شاهدلار صور اوینه
 موافق ای توب قیاش کیمی ظاهر زنا قیلغانینی کوردک عرفده گی معلوم موضع غوطی قیلدی دیو
 شهادت بپورسه لرینه امام بوشاهدلارنگ حد القینن یا شرن و اشکاره تغیش ای تسه حد القلری
 امام قاشنک ثابت بولسه بومشهود علیه بولغان ایونک یا که خاتوننگ زنا قیلغانلقی امام
 قاشنک ثابت بولور زفاده نصاب شهادت دوره بولوغه دلیل الله تعالی ننگ (فاستشهدوا
 علیهن اربعة منکم) آیتنی اقرار برلن زنانک ثبوتی زنا قیلوچی آدم عقللی بالغ بولوب
 دوره مجلسه امام و قاضی قاشنک دوره مرتبه زنا برلن اقرار قیلوی برلن ثابت بولور هر بر
 اقراری صوگنک قاضی اقرار قیلوچینک سوزینی قایقارور یوقنی ایته تورغانسن زنا
 قیلماغانسن دیوزنا برلن اوزینک ضررینه دوره مجلسه دوره مرتبه اقرار قیلسه امام
 یا که قاضی اقرار قیلوچیدان زنا نرسه دن عبارت زنا چک بولا قایو اورونک و قایو
 زمانن زنا قیلدک و کم برلن زنا قیلدک دیو صرار امام صررا غانچه اقرار قیلوچی بیان
 قیلسه زنا قیلغانلقی ثابت بولور دوره مجلسه دوره مرتبه اقرار قیلونک زنانک ثبوتی
 او چون شرط بولوینه دلیل ماعز رضی الله عنه ننگ حدینی حضرت ماعز رضی الله عنه

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم که بر مرتبه اقرار قیلدی رسول الله اعراض ایندی ابکیچی
مرتبه اقرار قیلدی رسول الله اعراض ایندی او چو نچی مرتبه اقرار ایندی رسول الله
اعراض ایندی دورتنچی مرتبه اقرار اینکاج رسول الله ایندی یا ماعز دوره مرتبه اقرار
قیلدی کم برلن زنا قیلدی دیدی حضرت ماعز فلان خاتون برلن دیدی رسول الله ایندی
یا ماعز زنا قیلماغانسن شاید او پکانسن یا که مباشره گنه قیلغانسن دیدی حضرت ماعز
صریح زنا برلن اقرار قیلدی رسول الله اهلنن عقلمده نقصان یوقی دیو صرادی یوق
دید یاز موندان بورون بواشنی قیلغانی یوقی دیدی یوق دیدیلر شونندان صوگ
رسول الله اقامت قیلو برلن امر قیلدی اگرده اوزینک ضررینه زنا برلن اقرار قیلغان
آدم حد اقامت قیلماسدان بورون یا که حد اقامت قیلوب تمام بولماسدان بورون اقرارندان
رجوع قیلسه رجوعسی مقبول بولور حد اقامت قیلنماس هم اوزینک ضررینه زنا برلن
اقرار قیلوچی آدم که رجوعنی امانک تلقین قیلوی مستحب بولور یعنی زنا قیلماغانسون
شاید تونقانسن یا که او پکانس گنه دیویا که شبهه برلن وطی قیلغانسک دبور ناثابت
بولغانسک صرکنده زنا قیلوچی آدم محسن بولسه تاش برلن آتوب قتل ایتمک واجب رجم
کیفیتی زنا قیلوی ثابت بولغان آدمنی پیاغنه چغارورلاردا اول شاهدلار آتار مونک
صرکنده امام مونک صوکنده باشقه آدملر زنا قیلوی ثابت بولغان آدم محسن بولغانده رجم ک
وجوبینه دلیل رسول اکرمک (لَا یَعْلَمُ دَمُّ امْرِئٍ مُسْلِمٍ إِلَّا بِأَحَدٍ مِنْ ثَلَاثٍ کَفَرٌ بَعْدَ إِیْمَانٍ وَ زَنَا
بَعْدَ أَحْضَانٍ وَ قَتْلٌ نَفْسٍ بَغْیْرِ حَقٍّ) دیگان معروف حدیثی معناسی مسلمان بولغان آدمک
قانی حلال بولماس مگر اوج معنی ک بوس برلن حلال بولور ایمان صوکنده ایمانسز بولور
برلن محسن بولغان صرکنده زنا قیلو برلن حقسز کشی اولنر و برلن رجم صوکنده زنا قیلوی
ثابت بولغان آدمنی غسل قیندر و کفنلر جنازه او قلوب دفن قیلنور اگر زنا قیلوی
ثابت بولغان آدم محسن بولماسه آزاد کشی بولسه یوز مرتبه حد اولر کولمکن صالدرلوب
تورلی بیرینه تیونسز قامچی بولن آبیاق استندن باصوب یوز مرتبه صوغارلار مگر یوزینه
باشینه عورتنه صوغلماس قل کشی بولسه ایلی قامچی اولور محسن بولغان آزاد ایرکه
زنا قیلوی ثابت بولغانده یوز قامچی حد اورونک وجوبنه دلیل الله تعالی نک (الزانی
و الزانیة فاجلماوا کل واحد منهما مائة جلد) دیگان آینی معناسی زنا قیلوچی ایر برلن
زنا قیلوچی خاتوندان هر برسینه یوز قامچی اورونک زقل بولوب محسن بولغان آدمک
زنا قیلوی ثابت بولغانده ایلی قامچی حد اورونک وجوبنه دلیل الله تعالی نک (فَعَلِمَهُ
نصف ما علی المحصنات) دیگان آینی بو آیت اهلر حقنده نازل بولغان معناسی اهرکه
محسنه بولغان آزاد خاتونلارغه اورولغان حدنک یارطسی واجب معناسنده ایر برلن
خاتون حدنک رجمک وجوبنده برابر مگر فرق شول خاتونغه حد اورولغان طوطی برلن

بشمندن باشقە كېيىنىنى صور، لباس دىنى خاتوننى اولاد، زىھانى ماللىك، صوغۇر دىنى خاتوننى رجم قىلغانىك چىقرا قازو درست بولور ايرنى رجم قىلغانىك چىقرا قازو لباس (رجم منعق بولا تورغان احصاننىڭ شىطى بىدى بىرسى عقللى بولو كىرەك ايكىنچىس باغ بولو كىرەك اوچ، نچىس آزاد بولو كىرەك دورتنچىس نكاح صحىج كىرەك بشنچىس نكاح صحىج بىرلن نكاحلانوب خاتونغه دىغول كىرەك آلتونچىس اير بىرلن خاننىڭ ھىراكىسىنىڭ احصان صغىنىك ايكىنچىسىنە مثل بولغى كىرەك يدنچىس مسلمان بولمىق كىرەك (مسئله) آورو آدم زنا قىياسە محصن بولسە آورو حالندە رجم قىلنور اگر محصن بولماسە آورو وندىن لائىتلنماينچە ھىد اور ولباس (مسئله) بىوكللى خاتون زنا قىلسە محصنە بولسە بالاسنى تاوب نغاسندن پاكلاساينچە رجم قىلنماس اگر محصنە بولسە بالاسنى تاوباينچە ھىد اور ولباس.

— خەتنى موجب بولغان نىرسەلەر ھىم موجب بولمىغان نىرسەلەر —

خەتنى موجب بولغان نىرسەنىڭ بىر نچىسى زنا زىنادىوشرىعتكە ابرىك بىر خاتوننىڭ موضع مە وئە وىطى قىلوى اول خاتونغه ملكىكە ملك شىبھەسى دە بولس شىبھە ايكى تورلى فعلىك شىبھە بار مۇكار شىبھە شىبھە دىورلر مەلك شىبھە بار مۇكار شىبھە ھىكمە دىورلر فعلىك شىبھە يىكزاور وندە بولا بىرسى شول اوغل آتاسىنىڭ جارىبەنى وىطى قىلور ايكىنچىس اوغل آتاسىنىڭ جارىبەنى وىطى قىلور اوچونچىس اير خاتوننىڭ جارىبەنى وىطى قىلور بشنچىس اير عەدە اچىندە مال بىرابىرندە بىر طلاق بائىن بىرلن طلاق قىلغان خاتوننى وىطى قىلور آلتونچىسى قىل خوجەسىنىڭ جارىبەنى وىطى قىلور يدنچىس رھن آلدىچى رھن گە قوبىلغان جارىبەنى وىطى قىلور سىكىز نچىس خوجە اوزى آزاد قىلغان ام ولبىنى عەت اچىك وىطى قىلور بوسىكىز صورتكە اش قىلچىلار حلال دىيو ظن قىلور اش قىلدىم دىسە لىر ھىد واجب بولماس اگر ام دىيو باب اش قىلدىم دىسە لىر ھىد واجب بولور مەلك شىبھە آلتى اور وندە بىرسى آتانىڭ بالاسىنىڭ جارىبەسى ايكىنچى كىمبە لفظلارى بىرلن طلاق قىلغان خاتون اوچونچىس ساتوب آلدىچى آدم گە تا بىش ولباسدن بورون ساتوب آلغان جارىبەسى دورتنچىس اير ھىقندە مەر بىرلن آلدىغان خاتون مەرىنى آلباسدن بورون بشنچىس ايكى آدم آراسىندە مشىرك بولغان جارىبە آلتونچىس رھن آلدىچى ھىقندە رھن گە قوبىلغان جارىبە بو آلتى تو لى خاتوننى ھىرام دىيو بىلىم دىب اقرار قىلسە دە وىطى قىلور چىغە ھىد واجب بولماس (مسئله) بىر آدم خاتوننى اوچ طلاق بىرلن طلاق قىياسە عەت اچىك وىطى قىلسە مىكە بو خاتوننى وىطى قىلورنىڭ ھىرام ايكىنچى بىلىم دىيو اقرار قىياسە ھىد واجب بولا اگر حلال دىيو ظن قىلدىم دىسە ھىد واجب بولدى (مسئله) اگر اير خاتوننى (امرك بىدىك) دىسە يعنى اختىبارك اوزىك معناسىك خاتون

طلاقنی اغنیار قیلسه بوخاتوننی ایرعدت اچنده وطن قیلسه حد واجب بولمی (مسئله)
 بر ایرگه اول خاتون قاتینه بارفانده نکاحلیگان خاتونینه باشقه خاتوننی کیتورسه لر خاتونلر
 اوشبوسینک خاتونک دیو ایرگه شهادت بیرسه لر ایر اوشبو خاتون برلن اش قیلسه ایرگه حد
 واجب بولماس لیکن مهر واجب بولور (مسئله) بر ایر اوزینک توشا کنک ایکنچی خاتوننی
 تابسه بوخاتوننی وطن قیلسه بر ایرگه حد واجب بولور چونکه اوزون صعبت صورتک
 اشتباهنی شرع شریف قبول قیلمی (مسئله) بر آدم نکاحی ملال بولماغان خاتوننی نکاح
 لایوب خاتوننی وطن قیلسه امام اعظم قاشند حد واجب توکل اما امام ابو یوسف امام محمد
 و امام شافعی رحمهم الله لار قاشند نکاحی ملال بولماوینی بلوب نکاحلیگان بولسه حد واجب
 بولا (مسئله) بر ایر یاط خاتونک معروف موضعندن باشقه موضعنه وطن قیلسه ایرگه
 تعزیر واجب بولور (مسئله) بر ایر خاتونینک مکروه موضعنه کیلسه یا که لوط علیه السلام
 قومینک عملینی عمل قیلسه ایرگه امام اعظم قاشند تعزیر واجب بولماو واجب بولمی امامین
 قاشند لواط زنا مکمنده فاعل گه حد واجب بولا (مسئله) بر آدم آدمی ذاتن باشقه حیوان برلن
 اش قیلسه حد واجب بولماس لیکن تعزیر بیوروله بعض روایتک بهیده نی ذبح قیلنوب
 اوظقه یا ندرولا دیو ذکر ایتملیگان (مسئله) بر آدم دار حربده یا که حقلقه بولغان
 امام دن باش تارتقان خلق یورطنده زنا قیلوب دار اسلامگه هجرت قیلسه حد اورو
 واجب بولمی دار اسلام ده زنا بولن اقرار قیلسه ده آنک اوچون رسول الله صلی الله علیه
 وسلم ایتمکان (لانتقام الحود فی دار الحرب) دیو معناسی دار حربده حدلرنی اقامت
 قیلنماس (مسئله) صبی بالایا که مجنون بالغه یا که عاقله برلن زنا قیلسه عاقله بولغان
 خاتون برلن بالغه بولغان خاتونغه حد واجب بولمی (مسئله) عقلی بالغ بولغان آدم
 صبیده برلن یا که مجنونه برلن زنا قیلسه زنا قیلوچی ایرگه حد اورو واجب بولا (مسئله)
 بر آدمنی ایکنچی آدم کوچلهب زنا قیلورسه کوچلهوچی آدم سلطان بولسه ایرگه حد
 واجب بولمی اگر باشقه آدم بولسه حد واجب بولا (مسئله) بر آدم اوزینک ضررینه
 دوره تورلی مجلسک دوره مرتبه فلانه خاتون برلن زنا قیلیم دیو اقرار قیلسه فلانه خاتون
 میمنی جفتلندی دیسه یا که بر خاتون دوره مجلهده فلان ایرمنم برلن زنا قیلمی دیو
 دوره مرتبه اقرار قیلسه ایر بوخاتوننی جفتلندیم دیسه ایرگه حد واجب بولماس مهر
 واجب بولور (مسئله) شاهدلر فلان زمانده فلان ایر زنا قیلمی دیو بر آز وقت
 اوتکنک صورتک شهادت بیرسه لر شهادتنی کیچکترودن امام دن بعد مسافه کبی مانع
 بولماسه امام تأخیر اینکانلگری اوچون شهادت لرینی قبول قیلماس اما امام دن شاهد
 لارنک مسافه لرینک یواقلی سببلی شهادتنی تأخیر ایتمکان بولسه لار بوضورتک امام
 شهادت لرینی قبول ایتمار (مسئله) شاهدلار بر ایرینک ضررینه فلانه خاتون برلن زنا

قىلىدى دېوشەادت بېرسەلر خاتون غائىب بولسە ايرگەدەدە اور و واجب بولوب اما سرقەدە
 دعوى شرط بولغانلقى اوچون فلان آدم فلان آدمنىڭ مالىنى اور لادى دېوشەادت بېرسەلر
 مسروق مەنە غايىب بولسە سارقنىڭ قىلغۇنى كىسەلماس (مسئله) شاھىدلار بىر ايرنىڭ ضررىنە
 فلانە خاتون بىرلن زنا قىلمى دېوشەادت بېرسەلر اور لىرى خاتوننى تانوماسالار ايرگە
 دەد اورولمى اكر اير زنا قىلغانلىقى اوزى اقرار قىلسە دەد واجب بولور (مسئله) اكر
 دورت شاھىدنىڭ ايكسى فلان اير فلان خاتون بىرلن خاتوننى كوچلاب زنا قىلمى دېو
 شەادت بېرسەلر ايكى شاھىد خاتون اوزى راضى بولمى رضائق بىرلن زنا قىلمى دېو
 شەادت بېرسەلر امام اعظم قاشىندە اير بىرلن خاتوننىڭ ھېچ بىرسىنە دەد اورولماس امام ابو
 يوسف بىرلن امام محمد قاشىندە ايرگە گنە دەد اور و واجب بولور (مسئله) اكر دەد دورت
 شاھىدنىڭ ايكسى فلان اير فلانە خاتون بىرلن قران شەرىئەدە زنا قىلمى دېو شەادت
 بېرسەلر ايكچى ايكى شاھىد شول خاتون بىرلن سەبىر شەرىئەدە زنا قىلمى دېو شەادت
 بېرسەلر اير بىرلن خاتوننىڭ ھېچ بىرسىنە دەد واجب بولماس (مسئله) اكر دەد دورت شاھىدنىڭ
 ايكسى فلان اير فلانە خانون بىرلن ايونىڭ ئىلا قىلە ياغىداغى پوچماغىندە زنا قىلمىلار
 دېوشەادت بېرسەلر ايكچى ايكى شاھىد تون ياغىداغى پوچماغىندە زنا قىلمىلار دېو
 شەادت بېرسەلر استىحسانا اير بىرلن خاتوننىڭ ھەر ايكسىنە دەد اورولور چونكە زنا نىڭ
 باشى ايونىڭ بىر پوچماغىندە بولوب صوڭى ايكچى پوچماغىندە بولور مۇمكىن (مسئله) اكر دەد
 بىر ايرنىڭ ضررىنە دورت شاھىد فلان كوندە فلان اير فلانە خاتون بىرلن شەرىئەدە فلان اورنىدە
 قىياش چىققان وقتىدە زنا قىلمى دېوشەادت بېرسەلر ايكچى دورت شاھىد شەرىئەدە ايكچى
 اورنىدە شول كوندە قىياش توغقان وقتىدە شول اير شول خاتون بىرلن زنا قىلمى دېوشەادت
 بېرسەلر اير بىرلن خاتوننىڭ ھېچ بىرسىنە دەد واجب بولماس اما شاھىدلرگە دەد دەد واجب بولور
 (مسئله) اكر دەد دورت شاھىد بىر خاتوننىڭ ضررىنە فلانە خاتون فلان اير بىرلن زنا قىلمى دېو
 شەادت بېرسەلر بو خاتون غە شەادت صوڭىدە باقىمە خاتونلار قاراپ باكرە و سىلەمە بولوى
 بىرلن شەادت بېرسەلر خاتون بىرلن ايرنىڭ ھېچ بىرسىنە دەد دەد واجب بولماس
 (مسئله) اكر دەد دورت شاھىد بىر ايرنىڭ ضررىنە فلانە خاتون بىرلن زنا قىلمى دېوشەادت
 بېرسەلر شاھىدلار صرقر بولسالر يايىسە زنا بىرلن كىشى صوڭىدە دەد اورولغان بولسالر يايىسە
 دورت شاھىدنىڭ بىرسى قىل ياكە قىنى مەدى اورولغان كىشى بولسە مشھودەدە بولغان ايرگە دەد
 واجب بولماس شاھىدلرگە دەد واجب بولور (مسئله) اكر دەد بىر ايرنىڭ ضررىنە زنا بىرلن
 دورت شاھىد شەادت بېرسەلر شاھىدلار فاسقلار بولسە مشھودەدە بولسە شاھىدلرگە دەد دەد
 واجب بولماس (مسئله) اكر دەد دورت شاھىد بىر ايرنىڭ ضررىنە زنا بىرلن شەادت بېرسەلر
 بلارنىڭ شەادتى بىرلن مشھودەدە بولسە موزنىڭ صوڭىدە بوشاھىدلىرىنىڭ بىرسى
 قىل يايىسە دەد اورولغان آدم بولوب چىقسە شاھىدلرگە دەد اورولور (مسئله)

ملاقاتی اختیار قیلسه بوخاتوننی ایرعدت اچنده وطن قیلسه حد واجب بولمی (مسئله)
 بر ایرگه اول خاتون قاتینه بارغانه نکاهلنگان خاتونینه باشقه خاتوننی کیترسه لر خاتونلر
 اوشبوسینک خاتونک دیوا ایرگه شهادت بیره لر ایر اوشبوخاتون برلن اش قیلسه ایرگه حد
 واجب بولماس لیکن مهر واجب بولور (مسئله) بر ایر اوزینک توشا کند ایکنچی خاتوننی
 تابسه بوخاتوننی وطن قیلسه بو ایرگه حد واجب بولور چونکه اوزون صحبت صورت
 اشتباهتی شرع شریف قبول قیلمی (مسئله) بر آدم نکاحی حلال بولماغان خاتوننی نکاح
 لاثوب خاتوننی وطن قیلسه امام اعظم قاشند حد واجب توکل اما امام ابو یوسف امام محمد
 و امام شافعی رحمهم الله لار قاشند نکاحی حلال بولما ویشی بلوب نکاهلنگان بولسه حد واجب
 بولا (مسئله) بر ایر یا ط خاتوننک معروف موضعن باشقه موضعنه وطن قیلسه ایرگه
 تعزیر واجب بولور (مسئله) بر ایر خاتونینک مکروه موضعنه کیلسه یا که لوط علیه السلام
 قومینک عملینی عمل قیلسه ایرگه امام اعظم قاشند تعزیر واجب بولما حد واجب بولمی امامین
 قاشند لواط زنا حکمنک فاعل گه حد واجب بولا (مسئله) بر آدم ذاتن باشقه حیوان برلن
 اش قیلسه حد واجب بولماس لیکن تعزیر بیروله بعض روایتک بهیده تی ذبح قیلنوب
 اوطقه یا ندرولا دیو ذکر اینلنگان (مسئله) بر آدم دار حریده یا که حلقده بولغان
 امام دن باش تارتقان خلق بیورطنده زنا قیلارب دار اسلامگه هجرت قیلسه حد اورو
 واجب بولمی دار اسلام ده زنا برلن اقرار قیلسه ده آنک اوچون رسول الله صلی الله علیه
 وسلم اینکان (لانتقام الحود فی دار الحرب) دیو معناسی دار حریده حدلرنی اقامت
 قیلنماس (مسئله) صبی بالایا که مجنون بالغه یا که عاقله برلن زنا قیلسه عاقله بولغان
 خاتون برلن بالغه بولغان خاتونغه حد واجب بولمی (مسئله) عقللی بالغ بولغان آدم
 صبیله برلن یا که مجنونه برلن زنا قیلسه زنا قیلوچ ایرگه حد اورو واجب بولا (مسئله)
 بر آدمنی ایکنچی آدم کوچله ب زنا قیلنرسه کوچله وچی آدم سلطان بولسه ایرگه حد
 واجب بولمی اگر باشقه آدم بولسه حد واجب بولا (مسئله) بر آدم اوزینک ضررینه
 دوره تورلی مجلسک دوره مرتبه فلانه خاتون برلن زنا قیلنم دیوا اقرار قیلسه فلانه خاتون
 میثی جفتلندی دیسه یا که بر خاتون دوره مجلسده فلان ایرمنم برلن زنا قیلدی دیو
 دوره مرتبه اقرار قیلسه ایر بوخاتوننی جفته ندیم دیسه ایرگه حد واجب بولماس مهر
 واجب بولور (مسئله) شاهدلر فلان زمانده فلان ایر زنا قیلدی دیو بر آز وقت
 اوتکاننک صورتده شهادت بیره لر شهادتنی کیچکترودن امام دن بعد مسافه کبی مانع
 بولماسه امام تأخیر اینکانلگری اوچون شهادتلرینی قبول قیلماسه اما امام دن شاهد
 لارنک مسافه لرینک یرا قلفی سببلی شهادتنی تأخیر اینکان بولسه لار بو صورتک امام
 شهادتلرینی قبول اینار (مسئله) شاهدلار بر ایرنک ضررینه فلانه خاتون برلن زنا

اچملکر بالسن یاصالغانینه (بتم) آر پادن یاصالغانینه (حقه) تاریندن یاصالغانینه (مزر)
 دیورلر شول اچملکر آراسندن حرام بولغانلاری دوره تورلی برسی (غمر) اسمنک ایکنچسی
 (عصیر) اسمنک اوچنچسی (نقیع تمر) اسمنک دورتنچسی (نقیع زبیب) اسمنک غمر حقنک اوون
 موضع بار) برنجی موضع اهل لغت اهل علم قاشنده ماهیه غمر کامل پشپ ینگان چی یوزم دن
 یاصالغان نرسه هر قیچان ایسرتکوچی بولوب اورلسه بعض آدملر هر بر ایسرتکان نرسه گه
 غمر اطلاق قیلغانلار نناک رسول اکرم (کل مسکر غمر) دیگان معناس هر بر ایسرتکوچی
 نرسه غمر دخی (الخمور من هاتین الشجرتین) دیگان یعنی غمر او شبو ایکی آغاجدن
 بولا یعنی یوزم آغاجی بولن خوما آغاجندن (ایکنچی موضع غمر اسمینک ثبوتینک حدنک
 امام اعظم قاشنده غمر دن یاصالغان نرسه قایناسه ایسرتسه کوبکینی آتسه غمر اسمنی کیه
 امامین قاشنده ایسرتسه غمر اسمنی کیه کوبکینی آطوب قاینای شرط توگل (اوچونچی
 موضع غمرنک حرام بولوی ذاتی اوچون حرام بولوینه علم ایسرتوی توگل هم حرام بولوی
 ایسرتوینه توقف قیلمی چونکه رسول اکرم (حُرْمَتُ الْخَمْرِ لِعَيْنِهَا قَلِيلُهَا وَكَثِيرُهَا سَوَاءٌ
 وَالسُّكْرُ مِنْ كُلِّ شَرَابٍ) دیدی معناس غمرنی ذاتی اوچون حرام قیلندی آزی و کوبی
 برابر دخی هر بر اچملکن ایسرتکان نرسه فی حرام قیلندی لعینها بولوینی انکار قیلو
 بولا چونکه الله تعالی غمرنی رجس شیطان عملندن دیو ذکر ایتمدی حضرت عمر رضی الله
 عنه دن روایت قیلندی عمر رضی الله عنه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم گه غمر مالنی هلاک
 قیلا عقلنی بیره الله تعالی گه دعا قیل غمر حقنده بزگه بیان قیلسون دیدی رسول اکرم
 صلی الله علیه وسلم ای باری خدا بزگه غمر حقنک وافی و کامل بولغان بیان بولن بیان قیل
 دیو دعا قیلدی شوندن صوکه الله تعالی (يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا اِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعَةٌ
 لِلنَّاسِ) آیتنی ایندردی معناس ای محمد سینندن غمر بولن او توش او یونندن صوریلار
 سین آیت غمر بولن او توش او یوننده الوغ گناه دخی آدملر گه فائده ده بار دیوشول آیت
 اینگاج بعض آدملر الوغ گناه بولوینی اعتقاد ایتوب ترک ایتمسه لوده بعضیلار فائده طرفینی
 او یلاب همیشه ترک قیلما دیلار بس عمر رضی الله عنه ای باری موندنده آرتوق بولغان
 بیان بولن بیان قیل دیو هر رادی موندن صوکه الله تعالی (لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى)
 آیتنی ایندردی معناس ایسرتک بولغان حال کزده نهارغه یا قن بولما کز شونندن صوکه
 بعضیلار نمازدن منع قیلاتورغان نرسه ده ایند گولک یوق دیو خور دن طیلوسه لارده بعضیلار
 نماز وقتندن باشقه وقتده الله تعالی طیماغان دیو همیشه استعمال ایتمیلر موندن صوکه
 عمر رضی الله عنه ای باری غمر حقنده بوگه یینه آرتغراق بیان قیل دیو هر رادی شونندن
 صوکه الله تعالی (إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رَجَسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ

لعلکم تغلجون) آیتنی ایندردی شونمن کل آدم استعمالمن طیولعیلار (دورتنچی موضع خمر نجاسة غلیظه برلن نجس آدم بولی کبی قان کبی (بشنچی موضع خمر فی حلال دیگان کشی ایمانسن بولا دلیل قطعینی انکار اینکان بولا) آلتنچی موضع مسلمان حقنک خمرنک مالیتی ساقط بولماسه ده تقومی ساقط یعنی مسلمان حقنک خمر مال منقوم توکل خمر فی هلاک قیلوچی بر مسلمان قولندن تارتوب غصب لایب آلوچی غه ضمان واجب بولماس هم خمر فی صاتودرست بولماس نناک رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اینکان (ان الذی حرم شر بها حرم بیعها واکل ثمنها) دیومعناسی خمر فی اچونی حرام قیلغان الله تعالی صاتونیدک هم صاتوب خمرنک آنچه سنی آشاونهه حرام قیلدی معناسنه (یدنچی موضع خمر برلن فائده لانو حقنک خمر حرام بولغانلقی اوچون خمر برلن فائده و شفا طلب قیلوده حرام (سیکزنچی موضع خمر فی اچکان کشیگه حد واجب بولوده خمر فی اچکان کشیگه حد واجب بولا گرچه ایسرمه سه ده نناک رسول الله صلی الله علیه وسلم اینته (من شرب الخمر فاجلدوه فان عاد فاجلدوه فان عاد فاقتلوه) دیومعناسی برکشی خمر اچسه حد اور وگزینه ایکنچی مرتبه اچسه حد اور وگزینه اوچونچی مرتبه اچسه حد اور وگزینه دورتنچی مرتبه اچسه اولنورگن معناسنه لکن قتل نسخ قیلنغان جلد مشروع بولوب قالغان (توقزنچی موضع خمر ده قایناتواثر اینمی چونکه طبع ثبوت حرمتن منع اوچون حرمة ثابت بولغان سوگنک حرمتنی رفع اوچون توکل لکن طبع قیلنغان اچب ایسروما گان بولسه حد واجب بولمی (اونونچی موضع خمر دن سرکه یا صاو غصو صندک خمر دن سرکه یا صاو حلال بولور (عصیر) (بادق) برلن (منصف) قایناب کو بکلرینی آطسه لار ایسرتسه لرحرام (بادق) شول قایناتلوب اوچمن بونمن کیمیگنه بولور یعنی آرننه قایناتلغان بولا (منصف) شول قایناتلوب یارتسی کیمگان بولور امانقیع تمر (سکر) خرمادن یا صالغان اچملک اکرده ایسرتسه قایناب کو بگینی آطسه حرام (نقیع زبیب) یوزم صونمن یا صالغان اچملک قایناب کو بگینی آطسه ایسرتسه حرام خمر اسمنه گی اچملکنک حرام لغی قطعی منکر ایمانسن چغه هم نجاسة غلیظه صاتودرست توکل تلف اینکان آدم و غصب لایب آغان آدم گه مال منقوم بولماغانلقی اوچون ضمان واجب توکل اما باشقه اچملکلر ناک حرام لگی قطعی توکل بلکه اجتهادی انکار قیلوچی کافر بولمی هم نجاست خفیقه امام اعظم قاشنده باشقه اچملکلر نی صاتودرست تلف قیلغان آدم قیمتنی تولی خمرنک برتامچسنی اچو برلن حد واجب باشقه اچملک لرنی اچو برلن ایسرماسه حد واجب توکل اما فائده استاو حرام بولغانلقی اوچون باشقه اچملکلر برلنده درست توکل .

(شرب حلی)

شرب ایکی شاهدنک شهادتی برلن ثابت بولادخی بر مرتبه اقرار برلن ثابت بولاشرب

شهادتند ابرار برلن خاتونلارنىڭ شهادتى مقبول توكل شربى آزاد كشيگه سگسان قامچى
 قل بولغان كشيگه قرق قامچى (مىنى) موجب بولغان ايسرلك امام اعظم قاشنىك سويله شمسلك
 درجه ده ايسر و كيرك آرسوز كيرك كوب بولسون دغى ايرنى خاتوندىن ان آبورالماساق درجه ده
 ايسر و امامين قاشنىك سوزنى ياكلش سويله رلك درجه ده ايسر و مىنى موجب بولا
 (مسئله بر آدم خمر اچسه آنى توتسالار آغزوندان ايس كيلسه يايسه ايسر ك حالند
 توتسه لر ايكى شاهد اچوى برلن شهادت بيسر سالر ياكه آغزوندان ايس بولوب اچوى برلن
 اوزى اقرار قىلسه مىداور و واجب بولور (مسئله اگرده خمر اچكان آدم آغزوندان ايس
 بىنگان صوڭنده شرب برلن اقرار قىلسه امام اعظم قاشنىك امام ابو يوسف قاشنىك مى واجب
 بولماس امام محمد قاشنىك مى واجب بولور مسئله بر ايرنىڭ خمر اچكانلىق برلن آغزوندان
 ايس بىنگاننىڭ صوڭندك ايكى شاهد شهادت بيسر سالر امام اعظم برلن امام ابو يوسف قاشنىك
 مى واجب بولماس امام محمد قاشنىك واجب بولور .

ايسرتكىچ اچملىك لر حقندە وارد بولغان حديثلر

(كل مسكر خمر) يعنى هر بر ايسرتكوچى نرسه خمر (ما اسكر كئيره فقليله حرام)
 يعنى كوب اچكانك ايسرتكان نرسه نك آزيك حرام (من شرب الخمر خرج نور الايمان
 من جوفه) يعنى بر آدم خمر اچسه اچندن ايمان نورى چغار (اذا وضع الرجل على يده
 قنما من خمر لعنه ملائكة السموات والارض واداشربها فلا تقبل منه صلوة اربعين يوماً
 وان دأبم عليهما فهو كعابد الوثن) يعنى هر قىچان بر اير اچونىنى برلن خمر صارتىنى
 قولينه قويسه يعنى توتسه ارل كشيگه كوك ويير فرشته لرى لعنت قىلور و هر قىچان
 اچسه قرق كونلك نمازى مقبول بولماس واگر خمر اچوگه مىداومت قىلسه الله تعالى نى
 بلماسىز لىكنده صنمگه عبادت قىلوچى كى بولور (ما اسكر الجرة فالجرعة منه حرام) يعنى
 بر طبق اچكانك ايسرتكان اچملىك نك بر يوتمىك حرام (ما اسكر الفرق فمكؤ السكف منه حرام)
 يعنى اون آلتنى قداغى ايسرتكان اچملىك دن بر اوج تولوسى اچوده حرام (مسئله بر خمر
 اچب ايسرگان آدمنى بر شهرده شاهلار توتب ايكىچى شهرگه قاضى غه اينسه لر ايكىچى
 شهرگه بارغانچه آغزندان ايسى بىنسه ده مى واجب بولور (مسئله بر آدم نك آغزندان
 خمر ايسى كىلسه ياكه خمر قىسه اچوى برلن شهادت بيسر وچى بولماسه مى واجب بولماس
 (مسئله بر آدم خمر اچو برلن اقرار قىلسه يايسه ايسر و برلن اقرار قىلسه مى اقامت قىلماسدان
 بورون اقرارندان قايتسه مى واجب بولى

قننى (قننى حدى)

قننى لغتك مطلق آتمى معناسنىك شريعتك مىصن بولغان ايرنى ياكه مىصنه بولغان خاتوننى

صریح زنا برلن آتمق سوگوچیگه ایر بولسه قاذق خاتون بولسه قاذق سوگلمش که ایر بولسه مقنوف خاتون بولسه مقنوفه دیولور قنق حدی سوگوچی آزاد کشی بولسه سکسان قاقچی قنق حدی نه دلیل الله تعالی ننگ (والذین یرمونه المحصنات ثم لم یأتوا بأربعة شهداء فاجلدوهم ثمانین جلد) دیگان آیتی معناسی شوندا این ایرلر کم محصنه بولغان خاتونلاری زنا برلن آتارلار اگر دوره شاهد کیلتومه سهر زنا برلن آتوچیلارنی سکسان قاقچی اور وگزدخی آلارننگ شهادتلیرینی قبول ایتماکز آلار فاسقلار دور معناسنه بو آیتک دوره شاهدنی شرط قیلودان زنا برلن قنق مراد ایکنچلیک بلنه چونکه دوره شاهد زناغه مختص قنق حدی ننگ ثبوتی اوچون سوگلمگان کشیننگ حدی استامکی شرط دخی سوگلمگان کشیننگ محصن بولوی شرط یعنی آزاد عقللی بالغ مسلمان بولوب زندان عقیق بولوی شرط حد قنقنی ادا قیلغان ده حد اورولا تورغان کشیدن طون برلن بشتنندن باشقه کییمنی صالحه رملاس (مسئل) بر ایریا که خاتون محصن بولغان ایرنی یا که محصنه بولغان خاتوننی صریح زنا برلن سوکسه سوگلمگان آدم قنق حدینی طلب قیلسه سوگوچی که حد اورمق واجب بولور (مسئل) بر آدم ایکنچی آدم که سین آتاندان تو ماغانسن دیو آتاسندن نسبنی نفی ایتسه حد اورولمش بولور (مسئل) بر آدم ایکنچی آدم که ای زناچی خاتونننگ بالاسی دیسه سوگلمش کشیننگ آناسی اولنگان بولسه محصنه بولغان بولسه سوگلمش آدم حد طلب قیلسه سوگوچی که حد اورولمش بولور (مسئل) اولنگان آدمنی زنا برلن سوگو سببلی هیچ آدمگه قنق حدینی طلب قیلومق قبول بولماس مگر اول هیتنی سوگو برلن نسبنه قدح و نقصان کیلنگان کشیگه گنه طلب درست بولور مثلا آتا برلن بالاکی (مسئل) بر آدم ایکنچی آدمنی زنا برلن سوکسه سوگلمگان آدم اولسه حد باطل بولور اگر سوگوچی حدننگ بعضسنی اورغان سوگندک اولسه قالغان حد باطل بولور (مسئل) بر آدم قنق برلن اقرار قیلسه موننگ سوگندک اقرارندان رجوع قیلسه رجوعی مقبول بولماس حد واجب بولور (مسئل) بر آدم ایکنچی آدم که ای زنا قیلوچی دیسه ایکنچس مین زناچی توکل بلکه سین زناچی دیسه هر ایکسی حد قنقنی طلب قیلسه لار ایکسینه ده حد اورولور (مسئل) بر ایر اور زیننگ خاتونینه ای زناچی دیسه خاتونی مین زناچی توکل بلکه سین زناچی دیسه خاتونغه حد اورولور لغان واجب بولماس اگر خاتون بو صورتک ایرینه سیننگ برلن زنا قیلوم دیسه حد ده لغان ده واجب بولماس .

﴿سرقه هم حد سرقه﴾

سرقه لغتده خفیه و یا شرقتن بر نرسه نی باشقه کشیدن آلو معناسنه سرقه شر یعننه صوغلغان ارن درهم قدر مالنی صافلانغان اوروندن خفیه عقللی بالغ بولغان آدم ننگ آلو سارقده بولغان اوصاف اولوچی آدم عقللی بالغ بولمق کیرک مسروقده بولغان اوصاف اولانغان

نرسه شريعتك متقوم بولغان مال بولمق كيرك دخى تيزدن بوزولمى تورغان نرسه بولورغه
 كيرك دخى اورلانغان مال اون درهم قدرى ياكه قيمتى اون درهم تورورلق بولمق
 كيرك دخى اورلانغان مال شهبه سز صاقلانغان مال بولورغه كيرك (مسئله) مكلف بولغان آدم
 صاقلانغان اورندان اون درهم ياكه قيمتى اون درهم تورورلق مالنى اورلاسه حد
 واجب بولور يعنى قولونى كيسلور نناك الله تعالى (والسارق والسارقة فاقطعوا ايديهما)
 ديمى يعنى اورلاچى ابربرلن اورلاچى خاتوننك قولونى كيسكز معناسنده اورلانغان
 آدمنك قولونى كيسو واجب بولور امام اعظم برلن امام محمد قاشنك بمرتبته اقرار برلن
 دخى ايكي شاهدنك شهادتى برلن امام ابو يوسف قاشنك ايكي مرتبه اقرار كيرك بولور
 شهادت صورتنه امام شاهدلردن سرقه نرسه دن عبارت فى كيفيتنه سرقه لادى قايد اورندان
 وقايد زماننه سرقه لادى ديور صورار سرقه ندنه آزاد آدم برلن قل برابر (مسئله) كوب
 جماعت برگه بولوب اورلاسه لار اورلانغان نرسه لرى هر قايدوسينه اون درهم مقدارى تيسه
 هر قايدوسينك قوللارنى كيسلور اكرده هر قايدوسينه اون درهم مقدارى تيماسه هيچ قايدوسينك
 قولونى كيسلماس (مسئله) بر آدم دار اسلامك مباح بولوب موجود بولغان نرسه نى اورلاسه
 اوتون بچهن قامش بالى قش كيبك كى نرسه لرى بوضورتلرده سارقنك قولونى
 كيسو واجب بولماس (مسئله) بر آدم تيزدن بوزولان تورغان نرسه لرى اورلاسه سوت ايت
 آلما كى نرسه لرى سارقنك قولونى كيسو واجب بولماس (مسئله) بر آدم آغاچند اغى
 يهشنى اورلاسه ياكه اورولماغان ايگننى اورلاسه سارقنك قولونى كيسو واجب بولماس
 (مسئله) بر آدم آلات لهو اورلاسه طنبور كارمون كى نرسه لرى بوسارقنك قولونى
 كيسو واجب بولماس (مسئله) بر آدم قرآن اورلاسه بزنك منهبده سارقنك قولونى
 كيسلماس امام شافعى قاشنك كيسلور .

﴿ تعزير ﴾

تعزير حددن كيم بولغان صوغو تعزيرنك مشروعيته قرآن برلن هم حديث برلن اما
 قرآن الله تعالى لك (فأضربوهن فإن أطعنكم فلا تطعوهن عليهن سبيلاً) آينى معناسى خلقلارون
 اصلاح قىلو اوچون وادب ايراتو اوچون خاتونلارنى صوغكز اكر خاتونلار كز سز لرگه
 اطاعت قىلسالار لار اوزرينه بول استامائز معناسنده الله تعالى خاتونلارنى صوغو
 برلن امر قىلمى اما حد بئر سول اكرم صلى الله عليه وسلم نك (لا ترفع عصاك عن أهلِكَ)
 ديگان حديث يعنى اهلكتدان طاياغكنى كوتارمه و آلمه معناسنده هم رسول اكرم صلى
 عليه وسلم باشقه كشيگه يا عننت ديگان كشيگه تعزير بىرگان تعزيرنك ايك كوي اوتوز
 توقز قامچى ايك آزى اوچ قامچى نناك رسول اكرم صلى الله عليه وسلم (من بلغ حدا
 فى غير حد فهو من المعتدين) ديگان معناسى بر آدم حد واجب بولماغان اورونك تعزيرنى حد

مرتبه ايرشدرسه اول كشي ظلم قيلوچيلاردن معناسنده صوغولار آراسنده ايڭ قاتوسى
تعزير آندان قالازنامى آندان قلاشربمدى آندان قالاقتىمدى (مسئله) بر آدم
برقلىنى ياكه امه نى ياكه اسلام ديننده بولماغان بر آدمنى زنا بولن سو كسه تعزير
واجب بولور (مسئله) بر آدم ايكنچى مسلمان آدمنى زنادان باشقه نرسه برلن سو كسه مثلا
يا فاسق ياكه يا كافر ياكه يا خبيث يا بسه قاراق ديوسو كسه تعزير واجب بولور اكر
ايشاڭيا كه خنزير ياكه ات ديسه تعزير واجب بولماس (مسئله) بر آدم كه حد اولسه
يا كه تعزير بيلسه بر آدم اولسه قانى بوش بولور يعنى هيچ نرسه لازم بولماس .

اضحيه بياننده كيلگان كتاب

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم (مَنْ وَجَدَ سَعَةً وَلَمْ يُضَعِّ فَلَا يَقْرَبَنَّ مَضَلَّانَا) يعنى هر كشى
قربان چالورلق بايلىقغه ايرشسه اوزى قربان چالماسه بزنگ نماز اوقى تورغان اوزمه زغه
ياقن كيلماسن بو حديث دن قرباننگ وجوبينى آغانلارينه رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم ايته (مَنْ ارَادَ أَنْ يُضَعِيَ مِنْكُمْ فَلَا يَأْخُذْ مِنْ شَعْرِهِ وَظْفَارِهِ شَيْئًا) يعنى سوزدن بر كشى
قربان بوغازلاونى تلاسه اوزينك تكلرينى وترناقلا روى كپتارماسون بو حديث دن بعض
علماء قربان بوغازلاونك سنت بولونى آغانلار لكن اصح قربان بوغازلاونصابنى مالك
بولغان كشيگه واجب قربان بوغازلاو واجب بولا وهر بر آزاد بولوب مسلمان
بولوب مقيم بولغان كشيگه اوزنمن واجب بولا دى كچك بالالارندان واجب بولاقلغه
مسافرگه واجب بولمى قربان ده بايلىق نك مقدارى فطره صدقه سى واجب بولورلق بايلىق
اگرده باى آدمك كچكنه بالاسينك اوزينك مالى بولسه آتا كچكنه بالانك اوزمالندان
قربان آلوب بوغازلار قربان اوج تورلى حيوانندان درست برسى صارق كچه قورى
ايكنچى صغر اوچونچسى دوه صارق كچه قورى بر كشى دن گنه درست بولا صغر برلن دوه
يدى كشيمن درست هم آلنى كشيمن بش كشيمن اوج كشيمن ده درست دوه برلن صغرنى
يدى كشى برگه قربان ايتب برغازلاغانده يدى آدممن برسينك حصه سى يديمن بردن
كيم بولسه هيچ برسندن درست توكل قرباننى اورتاق بولوب بوغازلاغانده ايتنى اولچاب
بولرگه كيرك تخمين برلن گنه بولو يارامى مگر تيرسنى ده برگه بولنسه تخمين برلن بولو
درست بولور قربان بوغازلاونك وقنى قربان عيىدى كوني نك تاخمى توغانندان باشلاب
ذوالحجه نك اوچونچى كونيته قدر يعنى اوچونچى كوندنهم درست بولور شهرده تورغونچى
آدملرگه عيد اوقماسدن بورون قرباننى بوغازلاو درست بولماس اما قريه خلقينه تاك
توغاچدان بوغازلاو درست بولور (مسئله) بر فقير آدم اوزينه قرباننى واجب ايتگان
بولسه مثلا قربان بوغازلاونينى برلن بولسه صاتورب آغان قربانلق قربان بوغازلى تورغان كونلر

اوتب كينسه بوقفیر بوغازلامی قالسه بوغازلاماينچه ترك كييبنچه صدقه پيرر (مسئله)
 بر نصابنى مالك بولغان باى كشى قربان بوغازلى تورغان كونلرده بوغازلامى قالسه قرباننىڭ
 قيمتىنى صدقه پيرر كيرك قرباننى صاتوب آلغان بولسون كيرك صاتوب آلماغان بولسون
 بارچه مستحبلرنى رعايه قىلوب بيگرهك كوب ثواب قه ايرشونى قصد قىلغان كشىگه قربان
 بوغازلاغانده كبشنى يعنى قوچقارنى (املح) نى يعنى آقلى قارالينى (ابيض نى) يعنى آقنى
 دغى (اقورن) نى يعنى الوغ موگزلىنى دغى (سليم الاطراف) نى يعنى هر بر اعضاسى سلامت
 بولغاننى (سليم العين) نى يعنى ايكى كوزى سلامتنى (سليم الاذن) نى يعنى ايكى قلاغى سلامتنى
 (سهمين) نى يعنى سيمزنى (نفيس) نى يعنى كشى قزوغا تورغان كوركام تسلينى (اعين) نى
 يعنى ضرر كوزلىنى بوغازلامق تيش قربان غه بوغازلارغه تيش بولماغان حيوان لار
 (عمياء) يعنى ايكى كوزى ضعيف (عوراء) يعنى بر كوزى ضعيف (عرجاء) يعنى آقصابق
 (هتما) يعنى ششوز (عجفا) يعنى آروق (سكاء) يعنى خلقه قلاقسز (جدعاء) يعنى بورنى
 كيسك (مقابله) يعنى قلاغىنىڭ آل باغى كيسك (مدابره) يعنى قلاغىنىڭ آرت باغى كيسك
 (شرفاء) قلاغى طولا كيسك (خرقاء) قلاغى عرضا كيسك (عضباء) يعنى موگزنىڭ اوچى صىغان
 (قصاء) قلاغى نىڭ طش باغى صونغان اما (جماء) نى يعنى خلقه موگزى بولغان حيواننى
 بوغازلاو درست دغى (ثولاء) يعنى ديوانه حيواننى بوغازلاو درست اكر آروق آشاوندن قصور
 بولماسه دغى (جرباء) نى يعنى قورچانغى حيواننى بوغازلاو درست اكر سهمين بولسه بو
 ذكر ايتلىگان عيبلر صاتوب آلغان وقتى بولسه قربانغه بوغازلاو درست توكل اما صاتوب آلغاندا
 سلامت بولوب صونكىدن عيب لىسه فقير كشىگه شول عيبى برلن بوغازلاو درست باى
 كشىگه ياكى دان صاتوب آلوب بوغازلاو تيش بولور تيه دن صغردان صارق قوى
 كچه دن نى بولسه قربانغه بوغازلاو درست تيه دن نى ديب بش ياشلك تيه نى ايتورلر
 صغردن نى ديب ايكى ياش تولغان صغرنى ايتورلر قوى كچه صارقىدن نى ديب بر
 ياش تولغاننى ايتورلر رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ايتنه (ضجوا بالثنايا) ديو يعنى
 نى لرنى قربانغه بوغازلاو مگر صارق برلن قويدن (جنح) درست يعنى آلنى آيلق
 صارق بالاسى اكرده برياشلك صارق بالاسندن آيورورلق بولماسه (مسئله) يدى آدم
 اورتاق بولوب قربانغه بر صغر صاتوب آلسالار شريكلىڭ برسى اولگاندن صوك
 وارثلارى ذبح برلن امر ايتسه لر بوغازلامق درست بولور (مسئله) يدى شريك برگه
 اورتاق بولوب بر صغر صاتوب آلسالار يدى شريكلىڭ برسى اسلام ديتنده بولماغان كشى
 بولسه يايسه محض ايت اوچون اورتاق بولغان بولسه هيچ قايسندن درست بولماس (مسئله)
 يدى آدم اورتاق بولوب قربانغه بر صغر آلسالار شريكلىڭ برسى اولسه قالغان
 شريك لر اولگان شريكلىڭ وارثلارندان اذندان باشقه صغرنى بوغازلاسه لار

هیچ قابوسندن درست بولماس قربان ایتندن قربان بوغازلاغان آدم گه اوزینه
 اشاره درست هم بایلارغه آشاتورغه درست فقیرلرگه آشاتو بیگرا که آرتوق فقیر
 بولوبده عمل استاوده بولغان کشیلرگه آشاتو بیگرا که ثوابلی نفاک رسول الله
 صلی الله علیه وسلم اینکان (کُنْتُ نَهَيْتُكُمْ عَنْ أَكْلِ لُحُومِ الْأَضَاعِ فَكَلُوا مِنْهَا) یعنی مین
 قربان لار ایتنی آشادن سزنی طیادور ایتم حاضر طیمیم آشاگز معناسنک بای کشیگه
 آشاتقانک ضیافت ثوابی بار فقیر کشیگه آشاتقانک آج قارنی طویدر و ثوابی بار هم ضیافت
 ثوابی بار اما علم استاوجی فقیرلرنی یعنی شا کردلرنی آشاتوده ضیافت ثوابیه هم آج قارنی
 طویدر و ثوابیه هم علمنی و دیننی حرمتله و ثوابیه بار قربان ایتنینک اوج الشندن
 برالشینی صدقه قیلوق مستحب بولور و قرباننک تیرسنی صدقه پیرمک مستحب قربان
 بوغازلاوچیننک اجره سنی قربان دن بیرو درست توکل یعنی تیرسندن یا که ایتندن
 دخی قرباننی صاتوب آلفاننک صوکنده بوغازلاماسدن بورون جونینی آلو مکروه
 بولور دخی سوتینی صاوب فائده لنو مکروه بولور لکن سوتینی بتروا چون ایچهک-
 لرینی صالحون صو برلن بووار قربان بوغازلاو واجب بولغان کشیگه اگرده کورکام
 بوغازلی بلسه اوزی بوغازلاو آرتوغراق اگرده اوزی بوغازلی بلمه سه باشقه آدم گه
 بوغازلارغه قوشار لکن اوزی بوغازلاغان اورونده حاضر بولوب تورور (مسئله)
 اگرده ایکی آدم قربانلارینی تانماینچه هر برس ایکنچسیننک قربانلغینی بوغاز-
 لاسه برسیننک ایکنچسینه تولوی لازم بولماس هر ایکسیننک قربانی قربانندن کینار.

(ذبایح بیاننده کیلگان کتاب)

اینی اشاره یاری تورغان حیوانننک ایتنی آشاوننک حلال بولوینه بوغازلاو شرط نفاک
 الله تعالی (الاما ذکینتم) دیدی یعنی مگر بوغازلاغان حیواننک زنی آشاغر معناسنک بوغازلاو
 ایکی تورلی اختیارنی بولغانی بار اضطراری بولغانی بار اختیارنی بولغان بوغازلاو
 حیوانننک مویننمداضی توین برلن تویننی بوسام طرفینه قالدروب ایکی ایباگی آراضندن
 بوغازلاو اضطراری بولغان بوغازلاو حیوانننک تنننن بریبرینی جراحته و تلاسه نیندی
 بیرونن بولسون اوچون لکن اضطراری بولغان بوغازلاو برلن آشاو حلال بولا بر تقید اختیار-
 ری بولغان بوغازلاو دن عاجز بولنسه بوغازلاوچی آدم ننگ بوغازلاغان حیوانی ننگ ایتنی
 آشاو حلال بولسون توحید ملتیننک ایاسی بولوی کیرک اعتقادده توحید ایاسی بولسون
 کیرک دعوی ده دخی احرامسز بولوی کیرک ارض حرمدن باشقه اورونن مسلمانننک
 بوغازلاغان حیوانی حلال اگر بوغازلاغان وقتنک الله تعالی اسمندن باشقه فی ذکر ایتماسه
 دخی کفای بولغان اسلام دینندن باشقه دینن بولغان کشیننک بوغازلاغان حیوانی حلال

اگرده بوغازلاغان وقتده عزیزعلیه السلامنک یا که هیمی علیه السلامنک اسمینی ذکر
 ایتماسه نناک الله تعالی (و طعام الذین اوتوا الكتاب حل لکم) دیدی یعنی کذاب پیراسگان
 الله تعالی طرفندان اینگان ککتاب برلن عمل قیلوچیلارنک طعامی سرکه حلال معنا سنمه
 طعامدن مراد بوغازلاو حکمی متعلق بولغان طعام دخی بوغازلاونی بلسه بسم الله ایتوب برلن
 بوغازلانغان حیواننک حلال بولوینی بلسه گرچه بوغازلاغان کشی صبی یا که دیوانه یا که
 خاتون بولاسه ده بوغازلاغان حیوانی حلال بولور مجوسلرنک بوغازلاغان حیوانینی آشاو
 درست بولماس دخی مرتد نک وثنی نک قصد قیلوب بسم الله فی قالدرغان کشینک
 بوغازلاغان حیوانینی دخی احراملی کشینک بوغازلاغان کبیکنی دخی ارض حرامده
 بوغازلانغان کبیکنی آشاو حلال بولماس بوغازلاغانده کینسو تیش بولغان تامورلار دوره
 تامور برسی حلقوم یعنی قان یوری تورغان تامور بوغاز دیورلر ایکنچسی مری یعنی
 طعام و شراب یوری تورغان تامور ایکی و دج تامورلار ایکی یا قداغی قان جری تورغان
 ایکی تامور دخی مملدن آیورولغان تورناق برلن دخی تش برلن موگز برلن بوغازلاو
 درست لکن مکروه دخی هر بر قان آغزلق تامورلارنی کیسه تورغان نرسه برلن
 بوغازلاو درست مگر مملنه بولغان تش برلن بوغازلاو درست توکل چونکه رسول اکرم صلی الله
 علیه وسلم دن بوغازلی تورغان قورالدان صورالغاج (کَلِمًا اَنْهَرَالنَّمَّ وَاَفْرَى الْاَوْدَاجِ)
 دیدی یعنی بوغازلی تورغان قورال هر بر قاننی آغزوب تامورلارنی کیسکان نرسه
 دیدی حیوان بوغازلاغان وقتده بوغازلاماسدان بورون پچاقنی قایراب او تکن قیلورغه
 کیرک نناک رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اینه (ان الله تعالی کَنَّبَ الْاِحْسَانَ عَلٰی
 کُلِّ شَیْءٍ فَاِذَا قَتَلْتُمْ فَاَحْسِنُوْا الْغَنَلَةَ وَاِذَا ذَبَحْتُمْ فَاَحْسِنُوْا التَّبِیْعَةَ وَاَلِیْحَدِ اَحَدُکُمْ شَفْرَتَهُ وَاَلِیْرِحِ
 ذَبِیْعَتَهُ) دیو یعنی الله تعالی هر بر نرسه ده این گولسکنی یازدی یعنی تقبیر ایتدی بس
 هر قیچان قصاص او چون کشی اولتر ساگز اولقرونی کورکام قیلوگز و هر قیچان حیوان
 بوغازلاساغز حیوان بوغازلاونی کورکام قیلوگز هم سرنک برا گوگز حیوان بوغازلاغانده
 پچاقینی او تگون قیلسمون دخی بوغازلی تورغان حیوانغه استراحت بپرسون لکن حیواننی
 بوغزالارغه یا تفرغان صوکنده پچاقنی قایراو مکروه بولور دخی بوغازلی تورغان حیواننی
 آیاقلارونی بیله گاج بوغازلی تورغان اوروغه استراب ایلغو مکروه بولور دخی جانی
 چغب صونماسدان بورون تیوستی تونواو مکروه بولور یعنی تمام جانی چغب سلکنوی
 بنماینچه طونواو مکروه بولور (مسئله) اگرده قوینی چیلکه سنمن بوغازلاسه کیسو
 واجب بولغان تامورلارنی کیسکانگه قدر ترک بولوب قالسه آشاو حلال بولور اگر
 کیسو واجب بولغان تامورلارنی کیسکانجه جانی چغسه حلال بولماس (مسئله) بردوره
 آیاقلی حیوان قیوغه تشسه بوغازلاو ممکن بولماسه تنمنن بریپورینه سانچب قان چغارسه

آشاو حلال بولور ايتى آشالى تورغان حيوانلار هر بر تشى بولن يا كه تر ناضى بولن
 اولى تورغان حيوانلارنى آشاو حلال بولماس دغى اوله كسه آشى تورغان آلا قارغانى
 آشاو حلال بولماس اما ايگن آشى تورغان قارغانى آشاو حلال بولور دغى ير طقچ حيوانلارنى
 آشاو حلال بولماس آيو بورى تلكى آرسلان قاپلان يولبار دس بور صق كيبيلر دغى
 حشرات آشاو حلال بولماس دغى اهلى بولغان ايشه كلرنى دغى قاچورنى آشاو درست
 بولماس اما قويمان ايتى آشاوده ضرر يوق صوده تورا تورغان حيوانلار دان بالق دان
 باشقه منى آشاو حلال بولى *

﴿﴾ هبه بياننده كيلگان كتاب ﴿﴾

بونرسه نى هوض آلمى ايكنجى كشيگه ملكندر و هبه اسمناك بولور بير دجى كه (واهب)
 آلوجيغه (موهوب له) نرسه كه (موهوب) ديورلر هبه كه اهل بولغان كشى آزاد
 بولغان كشى آزاد بولغان مكلف بولغان كشى هبه نك ركنى ايجاب قبول هبه نك شرطى
 هبه قيلنغان نرسه مشترك بولماي نچه بولنگان نرسه هم جيلغان نرسه بولورعه كيرك هبه نك
 حكى هبه آلوجى كشيگه هبه قيلنغان نرسه نك مملوك بولوى هبه مشروع بولورينه دليل
 الله تعالى نك (وَإِذَا حَيَّيْتُمْ بِتَعِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَرْدُوها) ايتى يعنى هر قيجان هديه
 بيرلش بولساگز آندان كوركام راك ايتب يا كه مثلنى اوز كزده هديه بيرگز معناسند
 هم حديث رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ايتگان (تَهَادُوا تَحَابُوا) ديويعى هديه بيرشكز
 دوست بولشورسز (مسئله) هبه قيلنغان نرسه نى موهوب له هبه قيلنغان مجلسك واهب نك
 اذنين باشقه آلسه درست بولور اما مجلسندن آيورلوشقان صوگنده واهب نك اذنين
 باشقه آلودرست بولماس هبه منعقد بولاترغان سوزلر هبه قيلوجى (وَهَبْتُ) ديسه يعنى
 بونرسه نى سيكنا هبه قيلدم معناسنده يا كه (تَحَلَّتْ) ديسه يعنى بونرسه نى سيكنا تابشوردم
 معناسنده يا كه (أَعْطَيْتُ) ديسه يعنى بونرسه نى سيكنا بيردم معناسنده يا كه (أَطَعْتُكَ
 هَذَا الطَّعَامُ) ديسه يعنى اوشبو طعامنى سيكنا طعام لندردم معناسنده يا كه (جَعَلْتُ
 هَذَا الثَّوْبَ لَكَ) ديسه يعنى بو كيمنى سيكنا ملك قيلدم معناسنده يا كه (أَعْمَرْتُكَ
 هَذَا الشَّيْءَ) ديسه معناسى بونرسه نى سيكنا عمرلكه بيردم معناسنده (وَمَمْلُوكٌ عَلَى هَذَا الدَّابَّةِ)
 ديسه يعنى اوشبو حيوانغه سيني بولكده معناسنده حملان هبه نى نيت ايتسه ياكه
 (كَسَوْتُكَ هَذَا الثَّوْبَ) ديسه يعنى اوشبو كيمنى سيكنا كيگردم معناسنده بو صورتلر نك
 هر قايوسنده هبه منعقد بولا بونرسه نى باط كشيگه هبه قياغانده قايتاروب آلور درست
 لكن مكروه درستلا كينه دليل چونكه رسول الله صلى الله عليه وسلم (الْوَاهِبُ أَحَقُّ
 بِهَبَّتِهِ مَالِمَ يَثْبُ عَنْهَا) يعنى هبه قيلوجى آدم هبه سنك حقليراق يعنى تيشليراك عوض

آلماغان مدتک معناسنک اما کراهننه دلبل رسول اکرم ننگ (العاقبُ فی هبته کالعاقبُ فی قبهه) دیگان قولی یعنی همه سنی قایناروب آلمان کشی اوزی ننگ قسقان طعامینی قاینادان تناول قیلوچی کبی معناسنده اما آتا بالاسینه هبه قیلغان نرسه سنی قایناروب آلسه درست بولور چونکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم (لا یرجع الواهبُ فی هبته الا الواهبُ فیما وهب لولده) دیدی یعنی هبه قیلوچی هبه سنی قایناروب آلماس مگر آتا بالاسینه هبه قیلغان نرسه سنی قایناروب آلسه درست بولور (مگر مطلق هبه دن رجوع درست بولمی یدی شرط تابلغانده برسی هبه بوا برنده قارش بر نرسه آلمان بولسه ایکنچسی هبه قیلغان نرسه گه آرتوقاق توتاشسه مثلا آغاچ بنا صاری مای کبی نرسه لرده اچونچسی واهب برلن موهوب له ننگ بوسی اولسه دورتنچسی هبه قیلغان نرسه موهوب له ننگ ملکندن چقسه بشنچسی هبه قیلوچی برلن آثار هبه قیلنمش کشی آراسنده محرم لك قرابتی بولسه (آلتونچسی) هبه وقتنده هبه قیلوچی برلن آثار هبه قیلنمش کشی آراسنده ایرلك و خاتوناق بولسه (یدنچسی) هبه قیلغان نرسه هلاک بولسه بوهبه دن قایتونی مانع بولغان یدی نرسه فی (دمع خزقه) حرفلری جمع قیلا (دال) دان مراد زیاده (میم) دن مراد موت (عین) دن مراد عوض (خا) دان مراد موهوب له ننگ ملکندن هبه قیلغان نرسه ننگ چغوی (زا) دان مراد زوجیه (قاف) دان مراد قرابه (ها) دان مراد هلاک هبه دن رجوع درست بولمی مگر واهب برلن موهوب له ننگ رضالشی برلن یایسه ما کم ننگ حکمی برلن گنه رجوع درست بولا اما صدقه ده هبه بولا عوض سز مالکند روده لکن صدقه ده اصلا رجوع درست توکل یعنی بیرگان صدقه فی قایناروب آلو درست توکل حتی صدقه فی بای کشیگه بیبرسه ده قایناروب آلو درست توکل *

﴿ اکراه بیاننده کیلسگان کتاب ﴾

اکراه لغتک کوچله مک شریعت برابرننگ برایشی ایکنچسی کشیننگ کوچله وی سهیلی رضابولما ینچه یا که اغتیار بولما ینچه قیلوی کوچله وچی آدم گه (مکره) کوچله نهش کشیگه (مکره) نرسه برلن کوچله نسه شول نرسه گه (مابه الا اکراه) دیورلر لکن اکراه ننگ حکمی ننگ نبونی اچون کوچله وچی کشیننگ کوچله گان نرسه فی کوچله نهش کشین قیلر وغه قادر بولوی شرط مثلا سلطان کبی یا که بیک یاوز اوغری کبی (مسئله بر ایرنی مالینی صاتوغه یا که بر مالنی صاتوب آلوغه کوچله نسه قتل برلن یا که قاطی صوغو برلن یا که حبس برلن بو کوچله ننگان ایر بومالنی صاتسه یا که صاتوب آلسه اغتیار برلن بولور تلاسه بیعی یعنی امضا قیلور تلاسه بوزار صاتقان نرسه سنی قایناروب آلو ریا که صاتوب آلمان نرسه سنی قایناروب بیبرر (مسئله بر ایرنی مالینی صاتوغه یا که بومالنی صاتوب آلوغه بر مرتبه صوغو برلن یا که برکون حبس قیلو برلن کوچله نسه بوا بر مالینی صاتسه یا که صاتوب آلسه

بو صورتده بو کوچله نگان کشیگه اختیار بولماس چونگه بوا کراه بولماس (مسئله بر ایو کرها
 بر نرسه فی صائسه یا که صائوب آلسه صائقان صورتده کرها صائوب آلو چیغه تابشورسه صائوب
 آلمان کشیگه ملک ثابت بولور اکرده کرها صائوب ثمننی اختیار بران آلسه بیع که اجازت
 بیرو بولور موندان صوڭ بیعی بوزوده اختیار بولماس اوشنفاق اختیار بولماس
 اکر کرها صائسه اختیار برلن صائقان نرسه فی تابشورسه (مسئله بر ایو فی مینه آشاوغه
 یا که خمر اچوگه حبس برلن یا که صوغو برلن یا که بوغاز لاو برلن کوچله نسه مینه آشاو
 یا که خمر اچو درست بولماس اکرده اوزینه یا که بر اعضا سینه ضرر کیترو احتمالی
 بولغان نرسه برلن کوچله نسه بو صورتده مینه آشاو یا که خمر اچو درست بولور (مسئله
 اکرده بر ایو فی (العیاذ بالله) اسلام دیننی قویو اوزرینه یا که (العیاذ بالله) رسول
 اکرم صلی الله علیه وسلمنی حقارت اوزرینه حبس برلن یا که بوغاز لاو برلن یا که
 صوغو برلن کوچله نمنش بولسه بو اشرفنی قیلو حلال بولماس اکرده اوزینه یا که
 اعضا سندن بر عضوینه ضرر کیلو خوفی بولغان نرسه برلن کوچله نسه قلبنی ایمانغه
 بر کتب ظاهر تلندنگنه بو اشنی اظهار قیلو درست بولور لکن بو صورتده اکرده
 ظاهر تلندنده اظهار قیلمی اولترلمش بولسه ثوابلی بولوب اولر نناک حبیب رضی
 الله عنه فی مشرک توتوب بزنگ الله لارمزی خیر بران ذکر ایت محمد (صلی الله علیه
 وسلم) فی حقارت قیل دیو کوچله دیلر حضرت حبیب رضی الله عنه بلارنگ الله لارنی
 حقارت قیلدی و سوکدی رسول الله صلی الله علیه وسلمنی خیر برلن ذکر و مدح ایتدی
 موندان صوڭ مشرک بو حبیب رضی الله عنه فی اولنوررگه اجماع قیلیلار حضرت
 حبیب رضی الله عنه مشرکونگ اولنوررگه اتفاقلارونی و شکسز اولنراچکارینی بلسکاج
 مشرکوردن دعا قیلورغه و نماز او قورغه صورادی مشرک رخصت بیردیلر شوندان صوڭ
 حضرت حبیب دعا قیلدی و نماز او قودی نمازینی قسته غنه قیلوب تیزگنه او قودی
 و ایقندی نمازینی قسته قیلیم اولنرودن قورقا ایکان دیو سزنگ گمان قیلوگزدان
 قورقوا و چون دیدی مونگ صوڭنده مشرکوردن سجده قیلغان حالده مقبول بولونی قصد
 قیلوب یوزم اوزرینه تاهلاب اولنرگزدیدی مشرک قبول ایتمادیلر مونگ صوڭنده
 ایکی قولونی کرک طرفینه کوتارب دعا قیلدی و ایقندی ای باری خدا بو اورنده مین
 دشمن یوزندن باشقه فی کوریم میندن رسول الله غه سلام او قوای باری خدا بو قومنگ
 صائینی احصاء قیلوب بلاردان هیچ کمنی قاللرما دیدی مونگ صوڭنده بو شعرنی
 (وَأَنْتَ أُولَى حَيْثُ أُقْتَلُ مُسْلِمًا * عَلَى آيِ جَنْبِ كَانِ لِلَّهِ مِصْرَعٌ) یعنی مسلمان بولوب
 اولترمش بولغان حالده قایوجانب اوزرینه الله تعالی صاری بونالب اولسامده ایسم
 کیمنی معناسنده شوندان صوڭ حبیب رضی الله عنه فی مشرک اولنردیلر و آصفیلار

یوزی اوزلگنن قېله صاری ایلمدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت حبیبی شهید لرنڭ
 افضلی وسیدی دیوآنادی هم حبیب جنتک یولد اشم دیدی (اگرده بر ابرنی بر مسلمانڭ مالنی
 هلاک قیلوغه اوزینه یا که اعضاسندن بر عضوینه هلاک خو فی بولغان نرسه برلن کوچلنمش
 بولسه مسلماننڭ مالینی هلاک قیلو درست بولور اگرده بر مسلماننی ایکنچی مسلمان
 قرداشینی اولترو که اوزینی اولترو برلن کوچلسه لریعنی فلان مسلماننی اولترومه ساڭ
 اوزکنی اولترومه زدیو کوچلسه لر کوچلنگان نرسه فی قیلو درست تو گل اگر کشینی اولترومه
 گناهلی بولور (مسئله) بر ایر خاتونینی طلاق قیلوغه کوچلنمش بولسه خاتونینی طلاق
 قیلو درست بولور (مسئله) اگرده بر آدمی زنا قیلوغه کوچلنمش بولسه زنا قیلسه حب
 واجب بولور مگر سلطان کوچله سه حد واجب بولماس .

﴿حجر بیاننده کیلگان کتاب﴾

حجر لغتک منع قیلو معناسنک شریعتک کچکنه یا که دیوانه لق یا که قللق سببلی سوز بولن تصرفن
 منع قیلو معناسنک تصرفن معنی موجب بولغان سببلر اوج یاشا کچکنه لک دیوانه لق قللق
 (بلاغتکه ایر شمگان صبیبنڭ ولینڭ اذنندن باشقه تصرف قیلوی درست تو گل قلنڭ خواجه نڭ
 اذنندن باشقه تصرف قیلوی درست تو گل مجنوننڭ هیچ بر تصرفی درست تو گل کیره ک
 ولی اذن بیرون کیره ک اذن بیرون بر آدم بیعنی قص قیلوب بلاغت که ایر شمگان
 صبی بالادن یا که قلنن یا که بعض وقت آینوب بعض وقت عقلسز بولا تورغان
 (معتوه) دن بر نرسه صاتوب آلسه یا که بوکشیلر که بر نرسه فی اوزی صاتسه بوکشیلرنڭ
 ولیلری اختیارلی بولور تلاسه بو بیع برلن شراغه اجازت بیرون تلاسه بوزار بو صبیلق
 قللق دیوانه لق سوزده حجر فی موجب بولار اشد حجر فی موجب بولمیلار بس صبی
 برلن دیوانه بر نرسه فی صاتوب آلسه لاریع منعقل بولمی صاتسه لار شرا منعقل بولمی
 بر نرسه برلن اقرار قیلسه لار اقرار لاری سببلی بر نرسه ده لازم بولمی خاتونلارینی طلاق
 قیلسه لار طلاق واقع بولمی ننگ رسول اکرم صلی الله علیه وسلم (کل طلاق واقع الاطلاق
 الصبی والمعتوه) دیگان یعنی هر بر طلاق واقع بولا مگر صبی برلن دیرانه نڭ طلاق واقع بولمی اگرده
 صبی برلن دیوانه بر نرسه فی هلاک قیلسه لار تولا واجب بولا اما قلنڭ اوزی حقنک سوزی جری
 خوجه سی حقنک جرمی بس بر کشیگه مال بیرون چگم بار دیو اقرار قیلسه آزاد بولغاننڭ سوکنک
 تولا ولانم بولور قل بولغان حالنک تولا ولانم بولماس اگر حد برلن یا که قصاص برلن اقرار
 قیلسه قل بولغان حالنک ولانم بولور دخی قلنڭ طلاق واقع بولور الله اعلم بالصواب

﴿حد بلوغ﴾

امام اعظم قاشنده ایر بالانڭ بالغ بولوی احنلام برلن بولادخی منی صوی چغو برلن

بولادى خاتونلارغە قاتشقاندا يوكلى قىلوبىرلن بولالاگرده بواوج علامنىڭ برسېدە بولماسە اون سېكز ياش تام بولغاچ بولاقز بالانىڭ بالغ بولوى حيض كورۇپىرلن بولا دىن احتلام بىرلن بولادى يوكلى بولوبىرلن بولابوعلامنىڭ تابلما سە اون بىدى ياش تام بولوبىرلن بولا امام ابويوسف بىرلن امام محمد قاشندە اىربالانىڭ وقزبالانىڭ ياش بىرلن بالغ بولوى اون بىش ياش تام بولغاچ بولابولوغنىڭ ايكى آزىمىتى اىربالاقنىدە اون ايكى ياش قزبالاقنىدە توقز ياش اگرده قزبالا بىرلن اىربالانىڭ بلوغدە اشلىرى مشكل بولسە يعنى بالغ بولولارى بلنماسە اولزلىرى بالغ بولدىق ديسە لىرىرىدە سوزلىرى توتولور هم بالغ لارەكمى بېرولور.

﴿ خنى ﴾

الله تبارك وتعالى آدم بالالارونى ايرلر و خاتونلار ايتوب خلق قىلدى نناك الله تعالى (وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً) دىدى يعنى آدم بىرلن هوا عليهم السلامن كوپ اىر و كوپ خاتونلارنى ياراتتى وساجدى معناسندە ينە (يَهْبُ لَمَنْ يَشَاءُ اِنَا وَ يَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذكور) دىدى يعنى الله تعالى تلاكان كشى سينە قزبالا هبە قىلور وتلاكان كشى سينە اىربالا هبە قىلور معناسندە دىن الله تعالى اىربالانىڭ ھىر برسېنىڭ حكملرىنى بيان قىلدى اما اىرلىكە و خاتونلىقە تابلغان آدمنىڭ حكىمىنى بيان ايتىمادى بس موندىن بلنە فى الحقيقۃ اىرلىك و خاتونلىق وصفى بىر كشىدە تابلدى ايكان شونىڭ اوچون شىرىدە خنى نى يا اىر حكمنە كنه ياكە خاتون حكمنە كنه قىلدى ھىر قىچان بىربالانىڭ اىرلىك علامتىدە و خاتونلىق علامتىدە بولسە خنى اسمندە بولور رسول اكرم صلى الله عليه وسلم دن خنى نىڭ مىراث آلوكى فېئىدىن صورالدىقە بول ايتوچىنىدىن اعتبار قىلنور دىدى بس اگرده خنى اىرلىك علامتىدىن بول ايتسە اىر حكمنە بولاخاتون عورتىدىن بول ايتسە خاتون حكمنە بولالاگرده ھىر ايكى علامتىدىن بول ايتسە قايسىدىن اول بول ايتسە شول اعضاسى اصلى اعضادن بولور مثلا اول اىرلىك علامتىدىن بول ايتسە اىر حكمنە بولور خاتونلىق علامتىدىن بول ايتسە خاتون حكمنە بولور اگرده ھىر ايكىدىن بىردىن بول ايتسە امامىن قاشندە كىرلىك اعتبار قىلنور اىرلىك علامتىدىن كوپ بول ايتسە اىر حكمنە بولور خاتونلىق عورتىدىن كوپ بول ايتسە خاتون حكمنە بولور امام اعظم قاشندە كىرلىك اعتبار قىلنور ايتسە ھىر قىچان خنى بالغ بولسە بالغ بولغاچ صقال چقسە ياكە خاتونلارغە واصل بولسە اىر حكمنە بولور او شىناق ايرلر احتلام بولغان كىبى احتلام بولسە اىر حكمنە بولور اگرده خنى كە بالغ بولغاچ خاتونلار ايتسە كىبى ايتسە چقسە ياكە ايكى ايتسە كىنە سوت توشسە ياكە ھىض كورۇپ بولسە ياكە وصول مكن بولسە خاتون حكمنە بولور اگرده بىر دىن ايتسە كىنە علامتىدىن برسېدە بلنماسە بوغنى مشكل خنى اسمندە

بولور مشكل بولغان خنى نك حكى شول اكرده نمازدا امام آرتنك تورسه ايرلر صفى برلن خاتونلار صفى آراسنده تورور اكرده خاتونلار صفنك تورسه ايربولور اهنمالى بولغانلىق اوچون نمازىنى اعاده قىلور اكرده ايرلر صفنك تورسه خنى نك اوك ياغنده توروب نماز اوقوغان كشى دى صول ياغنه توروب نماز اوقوغان كشى دى خنى نك آرتنده بولوب توغروسنده توروب نماز اوقوغان كشى نمازىنى قاينارور چونكه خاتون بولواهنمالى بار اما خنى نك نمازى تمام بولور خنى نماز اوقغانده شمهكه اولترغانده خاتونلار كىبى ايكي آياغىنى صول ياقدا چغاروب صول اوچهسى اوزرينه اولتورور دى خنى غه جفاك كييم كييمك درست بولماس دى محرم بولماغان كشى برلن كيرهك ايروكيرهك خاتون بولسورن خلوقده اولتوروق درست بولماس دى اير بولور اهنمالى بولغانلىق اوچون خاتونلار آلدونك خاتون بولواهنمالى بولغانلىق اوچون ايرلر آلدونك يوزىنى آچماس دى محرم بولغان ايرقرداشتن باشقه سفرگه چغودرست بولماس (مسئله) بر آدم خاتونينه ايربالا توغدرساك سين طلاق ديو ايتسه خاتونى خنى توغدرسه خنى لك اشى ظاهر بولماينچه طلاق واقع بولماس اكرده خنى نك اير ياكه خاتون بولوى ظاهر بولودان بورون اولسه بوخنىنى ايرگه ده خاتونغه ده يوماق درست بولماس پاك بيجرچنسنك ان بولغان نرسه برلن تيمم گنه صوقدر ولور بركونك برايرنك بر خاتون نك بر خنى نك جنازه نمازلارنى اوقورغه برگه توغرى كيسه اول اير بولغان ميتينى امام نك ياقننك قىلنور خنىنى اير آرتنه قويلور خاتوننى خنى آرتنه قويلور (مسئله) اكرده ضروره اوچون مثلا بيجرلنك تارلوش اوچون براير برلن خنىنى بر قبرگه دفن قىلنسه خنىنى ايرنك آرتنه دفن قىلنور ايكي آراسنك بيجردن بر پرده ياصالور اكر بر خاتون برلن خنىنى بر قبرگه دفن قىلنسه خاتوننى خنىنى آرتنه قويلور خنى ميرات حقنك امام اعظم قاشنك خاتون حكمنك بس خنى نك آتاسى اولسه براوغلى قالسه خنى قالسه اوغله ايكي الش خنى غه برالش بولا امامين قاشنك خنى غه ايربالا ميواثى برلن قزبالاميراثى نك يارطسى قالغانى ايربالاغه شول مسئله ده امام محمد قاشنك مالنى اون ايكي الش قىلنه يدى الشى اير بالاغه بش الشى خنى غه امام ابو يوسف قاشنك يدى الشى قىلنه دورت الشى اير بالاغه اوچ الشى خنى غه .

❦ اخروس ❦

تلسز كشى حقنك بولغان مسئله لر تلسز كشى وصيتى يازلغان كاغدىنى او قلسه بو كاغده يازلغان نرسه برلن شهادت بيجر سونى ديوصورالسه تلسز كشى باشى برلن نعم ديگان كىبى فهم لتب اشاره قىلسه درست بولور يعنى وصيتى مقبول بولور اكرده تلسز كشى يازو يازا بلسه ياكه كورگان كشى فهم قىلا تورغان اشاره برلن اشاره قىلا تورغان بولسه بو تلسز كشى نك نكاهى هم طلاق صاتوى وصاتوب آلوى درست بولور .

(اقرار بیاننده کیلگان کتاب)

اقرار اوزنمه باشقه کشینک حقیقنک ثبوتندن خبر بیرمک اقرار قیلوچی آدم آزاد بولو بالغ بولو عقللی بولو کیرک هر قیچان آزاد عقللی بالغ بولغان کشی برحق برلن اقرار قیلسه اقرار قیلغان نرسه سی اوزینه لازم بولور کیرک معلوم بولغان نرسه برلن اقرار قیلسون مئلامنم زید که اون درهم بوروچم بار دیب اقرار قیلو کبی کیرک مجهول بولسون مثلا زید اوچون منم اوزرمه برشی بار دیمک کبی لکن اقرار قیلغان نرسه مجهول بولغان صورتک بیان قیلونی طلب قیلنور اگر طلب برلن گنه بیان قیلماسه قاضی بیان قیلوغه کوچلر وجبر قیلور مثلا فلان کشی اوچون منم اوزرمه برشی بار دیسه قاضی اول نرسه قیمت کوبمه دیو بیان قیلوغه کوچلر اگرده فائده سنه حق برلن اقرار قیلغان کشی اقرار قیلوچی اقرار قیلغان حقسن کوبوره کفی دعوی قیلسه اقرار قیلوچی بیمن ایتسه اوزم اقرار قیلغان مقدار گنه دیو حکم قاشنده اقرار قیلوچینک سوزی توتلور.

(اقرار غه متعلق مسئله لر)

اگرده اقرار قیلوچی آدم منم اوزرمه مثلا زید اوچون مال بار دیو اقرار قیلسه مالنک مقدارینی بیان قیلوده اقرار قیلوچیغه مراجعت قیلنور کیرک کوب کیرک آز بیان قیلسون اقرار قیلوچینک سوزی قبول قیلنور لکن بوصورتده برده منم کیم حق بیان قیلسه اقرار قیلوچینی تصدیق قیلنماس (اگرده اقرار قیلوچی فلان کشی اوچون منم اوزرمه الوغ مال بار دیو اقرار قیلسه ایکی یوز درهم دن کیم بیان قیلسه تصدیق قیلنماس چونکه مالنی الوغ برلن صفتلا غاچ شرهانصاب قدری بولغان مال بولورغه کیرک لکن بوصورتک امام اعظم قاشنک اون درهم ده آنندن آرتوق تصدیق قیلنه اون درهمدن کیم گنه تصدیق قیلنمی (اگرده اقرار قیلوچی آدم فلان آدم اوچون منم اوزرمه الوغ بولغان ماللار بار دیو اقرار قیلسه مالنک قایروچنسنن ایکانلیگینی بیان قیلسه شول بیان قیلغان جنسنن اوچ نصابدن کیم ده تصدیق قیلنماس مثلا اقرار قیلغان مالی کیش بولسه آلتی یوز درهمدن کیم تصدیق قیلنماس) اگر اقرار قیلغان مالی آلتون بولسه آلتمش منقال آلتوندن کیم تصدیق قیلنماس (اگرده اقرار قیلوچی آدم فلان کشی اوچون منم اوزرمه درهملر بار دیسه اوچ درهم من کیم اقرار قیلوچینی تصدیق قیلنماس) (اگرده اقرار قیلوچی منم اوزرمه فلان کشینک کوب درهملر حق بار دیو اقرار قیلسه امام اعظم قاشنده اون درهم من کیم تصدیق قیلنماس امامین قاشنک ایکی یوز درهم من کیم تصدیق قیلنماس) (اگرده اقرار قیلوچی آدم منم اوزرمه فلان کشی اوچون اوشنق درهم حق بار دیو اقرار قیلسه اون برده منم کیم اقرار قیلوچینی تصدیق قیلنماس) (اگرده اقرار قیلوچی فلان کشی اوچون منم اوزرمه اوشنق درهم اوشنق درهم حق بار دیو

اقرار قیلسه بیکرمی بر درهمان کیمک تصدیق قیلنماس (اگرده اقرار قیلوچی منم اوزرمک
 فلان کشی اوچون اوشنداق درهم بار دیو اوشنداق دیگان سوزنی برکنه مرتبه ایتسه
 بر درهمک تصدیق قیلنور اگرده اقرار قیلوچی آدم منم اوزرمک فلان کشی اوچون
 کنا کنا یعنی اوشنداق اوشنداق اوشنداق حق بار دیو اقرار قیلسه اون بر درهمک
 اقرار قیلوچینی تصدیق قیلنور آندان کیمک تصدیق قیلنماس (اگرده اقرار
 قیلوچی منم اوزرمک فلان کشی اوچون اوشنداق دخی اوشنداق دخی اوشنداق درهم
 حق بار دیو اقرار قیلسه یوزده بر درهمک کیمک تصدیق قیلنماس اگرده اقرار قیلوچی
 آدم کلاچک اداسی لازم بولغان بوروب برلن اقرار قیلسه فائده سینه اقرار قیلنمش آدم
 اقرار قیلوچینی دین برلن اقرار قیلن تصدیق ایتب کلاچک اداسی لازم بولغان دین بولورچلی
 برلن اقرار نده تکلیف ایتسه یعنی اول بوروبچنی حاضر ادال لازم دیسه فائده سینه اقرار
 قیلنغان کشینک سوزی معتبر بولور یعنی اقرار قیلوچیغه بوروبچنی حاضر بوروب لازم بولور
 لسکن منتنی انکار قیلغانلقی اوچون فائده سینه اقرار قیلنغان آدمنی یمین ایتدور (اگرده
 اقرار قیلوچی آدم خرماساوتنداغی خرمانی مین فلان کشیدن غصب لاپ آلم دیو خرمانی
 غصب لای برلن اقرار قیلسه ساوتین غصب لای برلن اقرار قیلماسه خرمانی صاوتینک بوروب
 لازم بولور (اگرده اقرار قیلوچی فلان کشینک کانشینک آطنی غصب لادوم دیو اقرار قیلسه
 آطنی غنه بوروب لازم بولور (اگرده اقرار قیلوچی یا ولقد اغی کیمنی غصب لادوم دیو کیمنی
 غصب لای برلن اقرار قیلسه یا ولقد اغی غصب لای برلن اقرار قیلماسه یا ولقد اغی
 اوراغان کیمنی لازم بولور یعنی هر ایکسنی بوروب (اگرده اقرار قیلوچی آدم فلان
 خاتون نکل قور صاغنده بولغان بالاسینه منم اوزرمک حق بار فلان آدم وصیت ایتب قالدرغان
 ایمنی دیو سیننی بیان قیلوب اقرار قیلسه بو خاتون اقرار قیلغان دان طوک قور صاغنده
 بالابولغان بولورلق مدتده بالانی توغدرسه اقراری درست بولور اگر فائده سینه اقرار قیلنغان
 قور صاغداغی بالا اولوک بولوب توغسه مال وصیت اینگان کشینک اوزینه بولور
 وارثلری آراسنده بولنور (اگر بوب صورتده خاتون ایکی ترک بالا تابسه مال ایکی
 بالا آراسنده اوتاق بولور (اگرده اقرار قیلوچی آدم اوشبوقوی نکل قور صاغنداغی
 بالا فلان کشی که دیو اقرار قیلسه اقراری درست بولور هم قوی بالاسنی تابقاچ
 فائده سینه اقرار قیلغان کشی که بوروب لازم بولور (اگرده اقرار قیلوچی آدم بوروب
 فلان کشی که مگر بناسی اوزمه دیو استننا قیلسه فائده سینه اقرار قیلنغان کشی که
 بوروبده بناسیده بولور چونکه بوروب برلن اقرار غه بناداخل (اگرده اقرار قیلوچی آدم
 بوروبونک بنالاری اوزمه بناسز اورنلاری فلان کشیگه دیو اقرار قیلسه اقرار
 قیلغانچه بنالاری اوزینه بناسز بوش بیری فائده سینه اقرار قیلنغان کشی که بولور

اگرده بر آدم بر نرسه برلن اقرار قیلسه اقرارینه توتاشدروب (اگر الله تعالی تلاسه دیواستنا قیلسه اقرار قیلغان نرسه سنی بیرو لازم بولماس) (اگرده اقرار قیلوچی آدم فلان کشی ننگ کییمنی غضب لایب آلدوم دیو اقرار قیلسه مونگ صوکنده فائده سینه اقرار قیلنغان کشی که عیبلی کییم کیت نرسه فائده سینه اقرار قیلنغان کشی منم کییمم عیبسز ای دی دیمه حکم قاشنده اقرار قیلوچینگ سوزی معتبر بولور) (اگرده آورو آدم اولم آورو ونده کوب بور چلار برلن اقرار قیلسه اقرار قیلوچینگ سلامت وقتندغی بور چلار یله بولسه دخی اقرار زان باشقه معلوم بولغان سببلر برلن بلنگان آورو وقتندغی بور چلار یله بولسه سلامت وقتندغی بوروچی برلن معلوم بولغان سببلر برلن بلنگان بوروچی آورو وقتندغی اقراری برلن گنه بلنگان بوروچلارینه مقدم بولور هر قیچان سلامت وقتندغی بوروچلارینی دخی معلوم بولغان سببلر برلن بلنگان آورو وقتندغی بوروچلارینی بیلرله اگر موندان قالغان آچه آورو وقتندغی اقراری بولنگنه بلنگان بوروچینه یتارلک بولسه بوروچینگ کلسنی بیلرور یتارلک بولماسه بسار قدر سنی بیلرور اگرده آورو کشی وارثلاری اچمن بر وارثینه دین برلن اقسور قیلسه باشقه وارثلار تصدیق قیلسه اقراری درست بولور اگر باشقه وارثلار تصدیق قیلماسه اقراری درست بولماس) (اگرده اقرار قیلوچی یاط کشی که دین برلن اقرار قیلسه اقراری درست گرچه اقرار قیلغان مالی بنون مالی قمری بولسه ده) (اگرده اقرار قیلوچی آدم یاط کشی که مال برلن اقرار قیلسه مونگ صوکنده فائده سینه اقرار قیلغان کشین اقلوم دیو دعوی قیلسه فائده سینه اقرار قیلغان کشی ننگ اقرار قیلوچیدان نسبی ثابت بولور لکن اقراری یاطل بولور) (اگرده اقرار قیلوچی بر یاط خاتونغه مال برلن اقرار قیلسه مونگ صوکنده بو خاتونقنی جفتلنسه خاتونغه مال برلن اقراری یاطل بولماس) (اگرده بر آدم اولم آورو ونده خاتونقنی ارچ طلاق برلن طلاق قیلسه مونگ صوکنده خاتونغه بوروچ برلن اقرار قیاسه بو اقرار قیلوچی اولسه خاتونغه دین برلن میراث دن قانیوس آرتیسه شونسی بیلرور مثلا میراث قرق صوم تیسه اقرار قیلنغان دین یوز صوم بولسه خاتونغه میراث بیلرور اگرده اقرار قیلنغان دین ایملی صوم بولوب میراث یوز صوم بولسه خاتونغه اقرار قیلنغان دیننی بیلرور) (اگرده اقرار قیلوچی آدم بر ایر بالابرلن اقرار قیلسه موندای ایر بالانگ مونگ کبی اقرار قیلوچی دن عادتله تووی بولمسه یعنی شون این ایر بالاغه منم اوغلوم دیو اقرار قیلسه اقرار قیلنغان بالاتصدیق ایتمسه اقرار قیلوچیدان نسبی ثابت بولور گرچه اقرار قیلوچی آورو بولسه ده هم بو اقرار قیلوچی اولسگاج بو بالاباقه وارثلار برلن اورتاق بولور) (ایر کشی ننگ آتا برلن آنا برلن بالابرلن خاتون برلن اقرار قیلوی درست خاتون کشی ننگ آتا برلن آنا برلن ایر برلن

اقرار قیلوی درست لیکن بالا برلن اقراری قبول ایتملی لیکن بوضورتلرده اقرار قیلنغان
 کشی اولنک اقراری تصدیق قیلولاری کیرک نسیب برلن اقرارده اقرار قیلوچی اولسکان ننگ
 سوکنک تصدیق قیلسده کفایه قیلا .

(رهن بیاننده کیلگان کتاب)

رهن لغتده همس معناسنک شریعتک بر نرسه نی حق برابرناک محبوس قیلو حقنی شول نرسه دن
 آلو مکن بولو برلن رهن ننگ مشروع بولوینه دلیل الله تعالی ننگ (وان کنتم علی سفر ولکم
 تمهلوا کاتباً فیهان مقبوضه) دیگان آیفی یعنی اگر سز سفرده بولسا کز یازوچی تابماسا کز
 سز قبض قیلنغان رهن دریعنی رهن که قویو کز چونکه جزا عملنده فاحرفینه مقرون بولغان
 مصدر امر معناسنده هم رهن ننگ مشروع بولوینه دلیل رسول اکرم دن روایت قیلنغان
 حدیث رسول صلی الله علیه وسلم بروسق آریا صاتوب آلوب اوزینک کولما کنی
 شول بروسق آریا برابر نده رهن که قویبی مشایخ بوحدیث دن کوب حکم چغاردیلار اول
 بوحدیث دلالت قیلادور هر بر مال منقوننی رهن که قویونک جوازینه کیرک عبادت اوچون
 حاضر لنگان بولسون کیرک عبادت اوچون حاضر لنگان بولماسون چونکه رسول اکرم
 صلی الله علیه وسلم ننگ بهودیکه رهن که قویغان کولماگی جهاد اوچون حاضر لنگان اییدی
 هم بوحدیث ده اشاره بار قرآنی رهن که قویونک جوازینه ثانیا بوحدیث دلالت قیلادور
 رهن ننگ جوازی سفر که گنه خاص توکل بلکه سفرده ده حضرده ده جائز اما الله تعالی ننگ
 ذکر قیلنغان آیتله سفرده بولسا کز دیوشور قیلوی حقیقت شرط مراد توکل بلکه آدملر ننگ
 معامله لر ننگ عاده بولغان نرسه لری نی ذکر مراد چونکه یازو برلن گنه شاهد برلن گنه اوشانومتنغر
 بولغانلر هنگه میل قیلنر هنگه میل غالب البته سفرده بولغان حال ثالثاً بوحدیث دلالت قیلادر
 رهن آلوچی آدم ننگ رهن قویوچی آدم ترک بولغان حالده اولسکان حالده رهنک حق بار
 ایکانچی بیلک چونکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اولسکان وقتک کولماگی رهن اییدی اگردر رهن
 آلوچی کشینک رهن قویوچی کشی اولسکاچ رهن نی توتوده حق بولماسه اییدی رسول اکرم
 صلی الله علیه وسلم ننگ کولماگی وفاتی وقتک مرهون بولماسه اییدی رابعاً بوحدیث ده دلالت
 بار بر مسلماننک بر ذمی که بوروچی بولغانده شول بوروچی برابرناک صوغوش قرالینی
 رهن که قویونک رستلگیکنه ذخی خامسا بوحدیث ده دلالت بار امام برلن قاضی غه حکم
 مجلسندن باشقه ده صاتو برلن صاتوب آلوغه مباشرت قیلونک جوازینه چونکه رسول اکرم
 بروسق آریا صاتوب آلدی سادسا بوحدیث ده دلالت بار حاضر آنچه برلن آلوغه قدرت بولا
 توروب نسیمه که آلونک جوازینه چونکه رسول اکرم آریانی نسیمه که صاتوب آلدی کولماگینی
 بتونلای صاتوب آریانی آنچه برلن صاتوب آلوغه قدرتی بار اییدی رهن آلوچی آدم که

مرتھون رهن قويوچى آدم گه رهن قوييلغان نرسه گه رهن هم مرهون ديورلر رهن ايجاب قبول بىرلن منعقل بولا قولغه آلوبرلن تمام بولارهن آلوجى كشي رهننى جيبيلغان ملكندن بوشاتولغان آيورولغان بولغان حالده قبض قياسه عقد تمام بولور اما رهن آلوجى قبض قيلماسا ممتده رهن بيروچى اختيارلى بولور تلاسه رهننى تابش رور تلاسه رهن بيرودن رجوع قىلور اكرده رهن بيروچى رهننى تابش رسه رهن هلاك بولغان صورتده رهن آلوجينىڭ ضمانينه كرور رهن درست بولى مگر تولنه تورغان دين برابرنده گنه درست بولا اكرده رهن مرتھون قولنده هلاك بولسا رهننىڭ قيمتى بىرلن رهن آلغان دين برابربولسا مثلا رهن گه قويغان نرسه نىڭ قيمتى اون صوم تورسه رهنده اون صوم آلغان بولسا بصورتده رهن بران مرتھون آراسنده بوروچ بنار اكرده رهن رهن برابرنده آلغان دين رهننىڭ قيمتىدىن كوبراك بولسا رهن برابرنده آلغان بوروچ نىڭ رهن قيمتى قدريسى بنار آرتوغنى مرتھون رهننىڭ آلاور اكرده بوروچقا قاراغانده رهننىڭ قيمتى آرتوق بولسا رهن آلغان دين بنار آرتقانى مرتھون قولنده امانت بولور صورتده مسئلهسى مثلا زييد عمر وگه قيمتى بش صوم تورورلق طون قويوب بش صوم آنچه آلغان طون عمر و قولنده هلاك بولسا گوياسه عمر و زييدده گى بش صوم بوروچينى كامل آلغان بولوب اورلور اكرده زييد عمر وگه قيمتى بش صوم تورورلق طون قويوب بش صوم آنچه آلغان بولسا عمر و قولنده طون هلاك بولسا عمر و زييددن بش صوم بوروچينى آلغان بولوب اورلور قالغان ايكى صومنى زييددن آلور اكرده زييد عمر وگه قيمتى اون صوم تورورلق طون قويوب بش صوم آنچه آلغان بولسا طون عمر و قولنده هلاك بولسا عمر و زييددن بش صوم بوروچينى آلغان بولوب اورلور قالغان بش صوم تورورلق طون هلاك بولسا طون عمر و قولنده امانت بولور امانت هلاك بولغانده تولانمى بش صوم وگه زييد گه بش صومنى تولادلازم بولماس اكرده رهن بيروچى كشي وعك قىلغان وقتك آنچه سنى بيروماسه رهن آلوجى كشي حاكم گه عرض بىرپ حقينى طلب قىلور هم رهن بيروچينى شول دين برابرنده حبس قىلرور اكرده مرتھون اهنن بىرورچينى حاكم حضورند طاب قياسه حاكم مرتھون گه رهننى حاضر قىلو بىرلن امر قىلور اكرده مرتھون رهننى حاضر قياسه حاكم رهن گه اول بوروچينى تابش صورتده رهننى آلورسون ديوا امر قىلور اكرده رهن رهننى صاتونى بر عادل كشي گه تابش رسه بو عادل كشي نقد آنچه ده صاتسه ده نسييه گه صاتسه ده درست بولور اكرده رهن رهن قويوب آلغان دينينىڭ بعضىنى تولسه مرتھون نىڭ بتون ديننى كامل آلغانغه قدر رهننى بيروماي توروده حقى بولور (اگر مرتھون رهنك تعدى قىلسه مثلاً تپوشنچه صاقلاماي رهننى هلاك قياسه غصب قىلغان

نرسه فی توله گان کې رهنگې بتون قیمتنی تولار (اگرده رهن یوزک رهن که قویسه مرتهن اول یوزکی غنصر بار ماغینه کېوب توشرب یوغالتسه بوره ننی تیوشنچه صاقلاما و بولا مرتهن که یوزکنک جمیع قیمتنی رهن که تولو لازم بولورا اگرده باشقه بارماقلاریده کیگان بولسه تشریب یوغالتسه تیوشنچه صاقلاما بولمینی رهن فی صاقلی تورغان ایونک اجره سی دخی رهن فی صاقلاما وچی کشینک اجره سی مرتهن که تیوش بولور مثلا قوی کېی نرسه لرنی رهنکه قویغانه کنوچی نک نفقه نک اجره سی رهنکه تیوش بولور (رهنکه قویودرست بولماغان نرسه لرنی) اورتاق بولوب بولنمگان نرسه فی رهن که قویودرست توگل دخی آغاچنده بولغان حالته یمشنی آغاچندان باشقه رهنکه بیرو یارامی دخی بیرونن اورماغان حالته بیرونن باشقه ایگننی رهن که قویویارامی دخی بیورده بولغان آغاچی بیرونن باشقه رهنکه قویویارامی اوشنداق اوستنک آغاچی بولغان بیورنی آغاچندان باشقه رهنکه قویویارامی دخی یمشلی بولغان آغاچی یمشندن باشقه رهن که قویویارامی دخی ایگنلی بولغان بیورنی ایگنندن باشقه رهنکه قویویارامی اما آغاچی بیوری بولن برکه رهنکه قویودرست لکن بوسورتک آغاچنک یمشی بولسه یمشیدن رهنکه کرر دخی بیورنی رهن که قویغانه بنالاریده رهن که کرر اوشنداق بیورنی رهن که قویغانه اولتورتقان آغاچلاریده رهنکه کرر دخی امانلر عاریتلر برابرند رهن درست توگل دخی آزاد کشینی رهنکه قویوهم مابرمکاتب اولدنی رهنکه قویودرست بولماس (اگرده یتیم بالاغه وصبی بولغان کشی یتیم نک متاعسینی رهنکه قویوب یتیم اوچون کییمک یا که طعام آلسه درست بولور چونکه حاجت اوچون بور وچقه آلوبولاول درست اگرده وصی یتیم نک حاجتی اوچون یتیم نک متاعنی رهنکه قویوب دین آلسه رهن آلوچی کشی یتیم نک رهن که قویغان نرسه سنی آلسه موندان صوئ وصی یتیم نک حاجتی اوچون مرتهن دن رهننی عاریت که آلوب تورسه وصی قولنده رهن ضائع و هلاک بولسه بوز رهن رهنلکمن چغار یتیم مالندن بولوب هلاک بولور) اگرده یتیم نک حاجتی اوچون یتیم نک متاعنی رهن که قویسه رهننی رهن آلوچی قبض قیلغاننک صوئنده وصی لق حاجتی اوچون مرتهن دن رهننی غصب لاب آلسه وصی قولنده رهن هلاک بولسه رهننک قیمتینی وصی که تولو لازم بولور اگرده رهن قیمتنی برلن برابرند آلنغان دین تور بولسه مرتهن که رهن قیمتنی وصی تولر یتیم که اصلا رجوع قیلماس اگرده رهننک قیمتنی رهن برابرند آلونغان دین دن آز بولسه وصی رهن قیمتنی مقدارینی قالغان دین فی یتیم مالندان ادا قیلور اگرده رهن نک قیمتنی رهن برابرند آلونغان دین دن آرتوغراق بولسه وصی دین مقدارینی مرتهن که تولارده دین دن آرتقانی یتیم مالینه قوشارا گوشول صورتتوک رهن برابرند آلنغان دین نک بیرو وعده سی یتیمگان بولسه وعده یتیمگانگه قمر مرتهن قولنده رهننک قیمتنی رهن بولوب تورور (دخی کمش تنکه لرنی و آلتون تنکه لرنی صاوت برلن

اولچە نە تورغان نەرسە لىرىنى ھەم مېزان بىرلەن اولچە نە تورغان نەرسە لىرىنى رەن گە قويۇدۇرست بولۇر
 اگۇر دە بىلارنى جنس لىرى بىرا بىر نە رەن گە قويۇلسە مۇلا دەرھەملىرىنى دەرھەملىرى بىرا بىر نە دىنارلارنى
 دىنارلار بىرا بىر نە ايكىنلارنى ايكىنلار بىرا بىر نە ھلاك بولغان صورتىدا جنسلىرىنى يەنى اوشاشلارنى
 بىرا بىر نە ھلاك بولۇر گەرچە يىغىشلىق نىچار لىقە تورلى بولسە لار دە (اگۇر دە بىر كىشى ايكىنچى
 كىشى دن بىر كىيىم ساتۇپ آلسە معلوم بولغان دەرھەملىرى بىرا بىر نە مونگ صونۇنە ساتۇپ آلۇچى
 ساتۇچى غە ايتسە بۇ كىيىم معلوم تەيىن قىلىنغان دەرھەملىرىنى بىر گانگە قىلر سىنە تور سون دىسە بۇ
 كىيىم معلوم دەرھەملىرىنى بىر گانگە قىلر رەن بولۇر (اگۇر دە بىر كىشى بىر نە رەن گە ايكى كىشى گە رەن گە
 قويۇسە درىست بولۇر ھەم رەن گە قويۇلغان نەرسە ھەر ايكى كىشى گە دىن بىرا بىر نە رەن بولۇر
 شول رەن بىرا بىر نە آلغان دىنەن ايكى مرتەن نىڭ بىر سىنە اوز الشى قىلر دىنەننى
 تولاسە ھەيشە رەن ايكىنچى مرتەن قولنە بىنە ما ھەن بولۇر ايكىنچى سىنە اوز الشى دىنەننى تمام
 تولامىنچە رەننى آلۇغە حقى بولماس اگۇر دە ايكى اير بىر نە رەننى بىرا بىر گە رەن گە قويۇسالا
 درىست بولۇر اگۇر دە ايكى راھن نىڭ بىر سى اوز الشى بولغان دىنەننى مرتەن گە بىر نە رەننى
 ھىچ نەرسە آلۇغە حقى بولماس ايكىنچى راھن گەل دىنەننى بىر بىر گانگە قىلر (اگۇر دە
 رەن قويۇچى بىرلەن رەن آلۇچى رەن گە قويۇلغان نەرسەنى بىر عادل كىشى گە صاقلارغە قويۇرغە
 اتفاق قىلسالا درىست بولۇر اگۇر دە شولاي اتفاق بىرلەن راھن بىرلەن مرتەن بىر عادل
 كىشى نىڭ قولنە رەننى صاقلارغە بىر نە رەننى لىر اول رەننى عادل كىشى دن راھن گە دە مرتەن گە دە
 آرالارنى دىن بىنە ايكىنچە آلۇدە حقلىرى بولماس اگۇر دە شول رەن عادل كىشى نىڭ قولنە ھلاك
 بولسە مرتەن تولۇنەن اھلاك بولۇر اگۇر دە عادل كىشى مرتەن گە يا كە راھن گە رەننى
 بىر نە رەن راھن قولنە يا كە مرتەن قولنە ھلاك بولسە عادل كىشى امانت صاحى بولغان
 اوچون عادل گە رەننى تولۇلازم بولۇر (اگۇر دە رەن قويۇچى آدم رەن آلۇچىنى يا كە بىر عادل
 كىشىنى رەن بىرا بىر نە آلۇنغان دىن نىڭ تولۇ وەدەسى يىنكەن وقتىدە رەننى ساتۇپ بىرلەن
 و كىل قىلسە و كىل قىلۇى درىست بولۇر اگۇر دە رەن بىرا بىر نە آلۇنغان دىن نىڭ تولۇ
 وەدەسى يىنكەن وقتىدە رەننى ساتۇغە رەن عقلى وقتىدە و كالتىنى شرط قىلىنسا رەن قويۇچى
 آدم نىڭ و كىلنى و كىللىكىن چىغار و غە قىلر تى بىنە ما اگۇر دە و كىللىكىن چىغار سە دە و كىل
 بولغان آدم و كىللىكىن چىماس (اگۇر دە رەن قويۇچى آدم رەن آلۇچىنى يا كە بىر عادل
 كىشىنى رەن بىرا بىر نە آلۇنغان دىن نىڭ تولۇ وەدەسى يىنكەن رەننى مطلقى ساتۇپ بىرلەن و كىل
 قىلسە يەنى نقد آقچە غە كىر ك نىسبە گە مونگ صونۇنە رەن قويۇچى و كىلنى نىسبە
 ساتۇدۇن طىبە طىبە مەن بىر بولماس ھەمىشە و كىلنىڭ نقد ھەم نىسبە گە ساتۇدە اختيارى بولۇر
 اوشنىق رەن قويۇچى اولىگان صورتىدە و كىل و كىللىكىن چىماس اما و كىل اولسە و كالتە باطل
 بولۇر اورنىنە و كىلنىڭ وارنى يا كە وصى بولغان كىشى سى و كىل بولۇپ رەننى ساتۇغە قىلر تى

بولماس رهن آلمان كشي كه رهننى رهن قويويچىنىڭ رضالغىدىن باشقە صاتو درست بولماس
 اوشىداق رهن قويغان كشي كه رهن آلوچىنىڭ رضالغىدىن باشقە رهننى صاتو درست بولماس
 هر قىچقان وكىل قىلنغان عادل كشي رهن بىرا بىرنىڭ آلوغان دىنىنىڭ تولاو وعىسى يىتكىچ رهننى
 صاتسە رهن رهنلىككىن چىقار رهننىڭ ئىمنى رهن اورنىنە رهن بولور اگىردە رهننى قوللىنە
 صاقلىرىغە آلمان عادل صاتوبرلىن وكىل قىلنغان بولسە رهننى صاتسە رهن آلوچى رهن
 بىرا بىرنە بىرگان ئىمنىنى كەل آلسە شوندىن صونك عادل كشي دن رهننى حق طلب قىلىنە
 يعنى رهنكە قويىلغان نرسە ايكنچى آدم بولسە بور رهننى صاقلىرىغە آلمان عادل حق
 طلب قىلوچىغە حقىنى تولاسە اختيارلى بولور تىلاسە رهننى رهن قىيەتتىنى تولاتور تىلاسە
 مرتىمىن بىرگان ئىمنىنى تولاتور اگىردە رهن قويغان آدم رهننى رهن آلمان آدمنىڭ
 اذىنىن باشقە صاتسە صاتوى موقوف بولور اگىردە رهن آلمان آدم صاتوينە اجازت بىرسە
 صاتوى درست بولور اگىر اجازت بىر ماسە بىيىنى بوزسە بىيى بوز ولور اوشىداق بو صورتتە
 رهن قويغان كشي رهن آلمان كشي گە بور وچىنى تولاسە رهننى صاتوى درست بولور اگىردە
 رهننى رهن آلوچىنىڭ قوللىنە وقتىدە بىر يىپ كشي ھلاك قىلسە رهننىڭ قىيەتتىنى تولاتور
 دعوى قىلوچى رهن آلوچى بولور اگىردە رهن آلوچى رهننىڭ قىيەتتىنى ھلاك قىلغان كشىدىن
 تولاتسە رهننىڭ قىيەتتى رهن آلوچىنىڭ قوللىنە رهن قويغان كشي بور وچىنى تولاگانگە قىر
 رهن بولوب تورور اگىردە رهن آلمان كشي قوللىنماق رهننى اوزى ھلاك قىلسە رهننىڭ
 قىيەتتى تولارە رهننىڭ قىيەتتى رهن قويويچى بور وچىنى تولاگانگە قىر رهن بولوب تورور
 اگىردە رهن آلمان كشي رهن قويويچىغە رهننى عارىت كە بىرسە رهن رهن قويويچى قوللىنە
 ھلاك بولسە بوش ھلاك بولور يعنى رهن آلمان كشىگە بور وچى بىرا بىرنە ھلاك بولماس رهن
 قويغان كشي گە رهن بىرا بىرنە آلمان بور وچىنى تولاو لازم بولور رهن آلوچى آدم
 رهننى رهن قويويچىغە عارىت كە بىرگان صورتتە ھلاك بولماسە رهننى ياكى دن اوزىنە
 آلودە حقى بار اوشىداق رهن آلوچى بىرلن رهن قويويچىدىن بىرسە ايكنچى سىيىنىڭ
 اذى بىرلن رهننى يىپ كشىگە عارىت كە بىرسە رهن يىپ كشي قوللىنە ھلاك بولسە ھىچ
 نرسە بىرا بىرنە ھلاك بولماس بوش ھلاك بولور اگىردە رهن آلوچى آدمىن رهن قويويچى
 آدم رهننى عارىت كە آلمان صورتتە رهننى رهن آلوچىغە قايتاروب بىر ماسەن بورورن
 رهن قويويچى وفات بولسە رهن آلوچى رهن قويغان كشىنىڭ غرىملىرىنە شرىك بولور
 اگىردە رهن قويويچى آدم رهنكە جنائىت قىلسە جنائىت قىلوى سىيىلى رهننى تولاو لازم
 بولور اگىردە رهن آلوچى كشي رهنكە جنائىت قىلسە جنائىت قىلورى رهن بىرا بىرنە بىرگان
 بور وچى ساقط بولور اگىردە رهن جانلى ذاتىدىن بولوب رهن قويويچىگە ياكە رهن آلوچىغە
 جنائىت قىلسە مونىڭ جنائىتى اوچون ھىچ نرسە لازم بولماس اگىردە رهنكە قويىلغان نرسە رهن

آلوجی قولنده آرتسه مثلاً حیوان ایکان بالاتوغدرسه یا که سوت پیورسه یا که چون پیورسه
یا که رهن گه قویلغان نرسه آغاج ایکان یهش پیورسه بو آرتقانلاری همه سی رهن قویو چیغه
بولور لکن بو آرتقانلاری هلاک بولغان صورتده رهن برابرنده آلتغان بور و چمن هیج
نرسه نی کیمتیلماس بوش هلاک بولور .

وصیت بیاننده کیلگان کتاب

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم (من مات على وصية مات على تقى وشهادة ومات في سبيل الله)
یعنی برکشی وصیت ایتمه اولسه تقوالق وشهادة اوز رینه دخی الله یولنده یعنی ایند گویولن
اوله وصیت نلک رکنی فلان کشیگه اوشنداق نرسه برلن وصیت قیللم دیمک وصیت نلک شرطی
وصیت ایتموچ کشی برلن فائده سیننه وصیت ایتملمش کشی تملیک که اهل بولق وصیت ایتملگان
مال وصیت ایتموچ اولگانلک صوکنده تملیک نی قابل بولغان مال بولورغه کیرک وصیت نلک
حکمى فائده سیننه وصیت ایتملگان کشی وصیت ایتملگان مالنی یاغی ملک برلن مالک بولور
مثلاً زیمین اولسکاج منم مالدان عمر و گه یوز صوم آنچه بیزکزدیو وصیت ایتمسه زیمه وصی
بولامر وموصی له بولایوز صوم آنچه موصی به بولا وصیت بزنگ قاشق واجب توکل مستعجب وصیت نلک
مشروع بولوینه دلیل الله تعالی نلک (من یعف وصية يوصي بها او دين) دیگان قولی هم رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم ایتمکان (لا یجزل لرجل یوم من یالله والیوم الاخر اذا کان له مال یریف الوصية
فیه ان یریت لیلتین الا ووصیته مکتوبه عند رأسه) دیو یعنی الله تعالی گه دخی آخرت
کونینه ایمان کینرگان مسلمان بولغان ایرگه مالی بولسه اول مالندان وصیت ایتمونی تلاسه
وصیتنی یازدروب باشی اوچینه قویما یچی ایکی کیچ یوقلا و ملال بولماس هم رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم ایکنچی حدیث (ان الله تعالی تصدق علیکم بمثل ما اموالکم فی آخر اعمارکم
زیادة لکم فی اموالکم تضعونها حیث شئتم) دیگان یعنی درسته لکه الله تعالی عمللرکزگه
آرتوتلق بولسون اوچون عمرلرکزنگ آخرلرند ماللرکزنگ اوچمن بری برلن
تصدق قیلدی اول ماللرکزنگ اوچمن برینی تلاسه گز قایوا و ونغه قویوگز معنا سنده
یسط کشی گه مالنگ اوچمن بری برلن وصیت وارنلرنگ اچاز تنمن باشقه
درست اوچمن بردن آرتوق برلن وصیت درست توکل نلک حضرت سعد بن وقاص
رضی الله عنه اولم آورونده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم گه ایتمی یار رسول الله
مالنگ کلسی برلن وصیت ایتمیم هو دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم کلسی
برلن وصیت ایتمه دیدی شوندا صوکنده حضرت سعد بن وقاص رضی الله عنه یارطی مالوم
برلن وصیت ایتمیم هو دیدی رسول اکرم یارطی مالک برلن وصیت ایتمه دیدی شوندا
صوکنده حضرت سعد بن وقاص رضی الله عنه مالنگ اوچمن بری برلن وصیت ایتمیم هو دیدی رسول
اکرم ایتمی بلی اوچمن بری برلن وصیت ایت اوچمن برکوب کفایه قیلا دیدی

مگر وصیت اینتوچی اولسگاننڭ صوگنده وارثلار رخصت بیدرسه لر اوچمن بوردن آرتوق
 برلنك وصیت ایتسه درست بولور لکن وارثلارنڭ وصیت ایتوچینڭ مال حیوانتنك رخصت
 بیدرولر یگنه کفایه قیامی اولسگاننڭ صوگنده مال حقلاری بولوب اولسگاننڭ صوگنده
 غنه اجازت لری اعتبار قیلنه (کشی اولنرگان کشیگه کیرك قصد برلن اولنرسون
 کیرك خطالق برلن اولنرسون وصیت درست توگل چونکه رسول اکرم صلی الله علیه
 وسلم (لا وصیة للقاتل) دیمی یعنی کشی اولنرگان گه وصیت یوق اگرده کشی اولنرگان
 کشیگه وصیت ایتو برلن وارثلار اجازت بیدرسه لر امام اعظم برلن امام ابو یوسف قاشنك وصیت
 درست امام محمد قاشنك درست توگل دخی اوزی اولسگان صوگنده میراث آلا تورغان کشیگه
 وصیت درست توگل رسول اکرم صلی الله علیه وسلم (ان الله تعالی اعطی کل ذی
 حق حقه الا وصیة للوارث) دیمی یعنی الله تعالی هر برحق ایاسینه حقینی بیدردی آگاه
 بولور وارثکه وصیت یوق معناسنك مگر وارث که وصیت درست بولور قالغان وارثلار
 اجازت بیدرسه لر فتاوی قاضیخانك اینه بر ایرنڭ اوغلی بولسه اوچ ایر قرداشینه
 آیوروب وصیت ایتسه بو ایر قرداشلر میت نڭ اوغلی برلن برگه میراث آلاماغلار لاری
 اوچون وصیت درست دی اگرده برکشینڭ قزی بولسه اوزی برلن آقاغنه بر آنا باشقه
 یا که آناغنه بر آنا باشقه بولغان ایر قرداشلرینه وصیت درست چونکه بولار میت نڭ
 قزی برلن برگه وصیت آلمیلار اما بو صورتک آنا آنا بر بولغان ایر قرداشینه وصیت
 ایندو درست توگل چونکه آنا آنا بر بولغان ایر قرداش میت نڭ قزی برلن برگه قالغانك
 میراث آلا اگر ایر قرداشلرینه وصیت ایتکان صورتک میت نڭ اوغلیک قزی بولماسه وصیت
 نڭ کلسی آنا بر ایر قرداشینه بولاما آنا آنا بر بولغان ایر قرداشک دخی آنا باشقه
 آنا بر ایر قرداشک وصیت درست بولمی چونکه بولار ایکسین بو صورتک میراث آلالار (دخی)
 مسلماننڭ کافرگه کافر نڭ مسلمانغه وصیت اینوی درست توگل (وصیتنی) قبول اینو
 وصیت اینتوچی اولسگاننڭ صوگنده بولور بس فائده سینه وصیت ایتلگان کشی وصیتنی
 وصیت اینتوچی ترک بولغان حالک قبول ایتسه یا که قبول ایتماسه وصیت باطل بولور یعنی
 اینویک اینما وین معتبر توگل (وصیت) ایتکان کشیگه مالنڭ اوچمن برنمن کیم برلن
 وصیت اینمک مستعجب کیرهک میراث آلوجیلار بابیلار بولسون کیرهک فقیرلر بولسون
 (وصیت) ایتلگان مالنی قبول برلن تملیک قیلنه مگر بر مسئله ده اول مسئله اول وصیت
 اینتوچی اولر مرنڭ صوگنده قبولن بوردن (موصی له) اولر بس (موصی به) قبولن باشقه
 وارثلر مالکینه کره (مسئله) برکشی وصیت ایتسه بئون مالی قهری بورچی بولسه وصیتنی
 درست توگل مگر وصیتنی درست بولور بوروچ ایالری آلا چاقلار ونی عفو ایتسه لر (دخی)
 صبی بالانڭ وصیتنی درست بولماس (دخی) بر قور صاقداغی بالاغه وصیت ایندو درست اگر

وصیت وقتندان آلتی آیدان کیمده مولود بولسه اوشنداق قورصاقداغی بالانک اوزی
 برلن وصیت درست وصیت وقتندان آلتی آیدان کیمده مولود بولسه برکشی مالینک
 وارثلرگه تیه تورغان بر سهمی برلن وصیت ایتسه (موصی له) گه وارثلار اچندان
 ایکن آز میراث آلا تورغان کشینک سهمی تیارمگر وارثنک سهمی مالنک آلتین برنمن
 کیم بولسه بوصورتده وصیت فی آلتی دن برایتب تمام قیلنوب (موصی له) گه بیورلور امام اعظم
 قاشنده آلتین بردن آرتدرلماس امامین وارثلرنک بوسینک سهمی قدرلی بیورلور دیلر
 وارثلار راضی بولماغانده اوج الشندن برالشندان آرتدرلماس دیلر اکرده برکشی مالینک بر جزئی
 برلن وصیت ایتسه وارثلار (موصی له) گه اوزلری تلاگان قدر بیورسه لردرست بولور اکر
 برکشی مالنک آلتین بوسنی فلان کشیگه بیورسوز دیوبر مجلسه ایتسه هم شول مجلسه
 یا که باشقه مجلسه مالنک اوجندن بری ذکر ایتلر لکن وارثلر اجازت ایتوکیک (اگرده بر
 ایتسه (موصی له) گه مالنک اوجندن بری بولور لکن وارثلر اجازت ایتوکیک (اگرده بر
 کشی مالنک آلتین بوسنی فلان کشی گه دیوبر مجلسه وصیت ایتسه ینه سوزینی اعاده
 قیلوب شول مجلسه یا که باشقه مجلسه مالنک آلتین بوسنی فلان کشی گه دیو
 موصی له لرگه برگنه سمس بولور (اگرده برکشی قویلار و منک اوج الشندن برالشی فلان
 کشی گه دیو وصیت ایتسه قویلارینک اوج الشندن ایکی الشی هلاک بولسه برالشی قالسه
 باشقه قالغان مالینک اوج الشندن برالشندن قالغان قویلار آرتماسه موصی له گه قالغان
 قویلارنک همه سی بولور اکرده برکشی بزایرگه مکدرهم مالی برلن وصیت ایتسه بو
 کشینک مالی بعضی قولنده بعضی کشی اوستمنده آلاچق مال بولسه بو وصیت ایتلر لکن یوز
 درهم قولنده بولغان اوجندن بونمن چقسه یوز درهمنی کامل ایتب (موصی له) گه بیورلور
 (اگرده برکشی زیم برلن عمر ونک ایکی سینه مالینک اوجندن بری برلن وصیت ایتسه زید
 وفات بولغان بولسه وصیت ایتلر لکن مالنک کلسی عمر و گه بولور (اگرده برکشی قویلار و منک
 اوج الشندن برالشی فلان کشی گه وصیت دیو ایتسه قویلاری کلسی هلاک بولسه
 یا که اولدوک قویلاری بولماغان بولسه وصیت باطل بولور اکرده وصیت ایتنک وقتده
 قویلاری بولماسه وصیت اینوچی اولسگانگه قدر قویلار حاصل بولسه وصیت درست بولور
 اکرده برکشی مالنک اوج الشندن برالشی فلان کشیگه دخی مسکین لرگه دیو وصیت ایتسه
 اوجندن برنک یارطسی فلانغه یارطسی مسکین لرگه بولور اما امام محمد قاشنده بوصورتده
 ثلثین برالشی فلانغه ایکی الشی مسکین لرگه بولور (برکشی مثلاً زید که مالینک یوز درهمی
 برلن وصیت ایتسه عمر و گه ینه یوز درهمی برلن وصیت ایتسه مونک صوکنک بکرگه ایتسه وصیت
 سینی زید عمر و برلن شریک قیلدم دیو بکرگه هر ایکی یوز درهمن اوجندن بری بولور
 (اگرده برکشی وارثلرینه ایتسه فلان کشی اوجون منم اوزرمدین بار دیو اقرار قیلسه

وارثار تصدیف قیاسه لار بواقرارنی تصدیف قیلنه (برکشی یات کشی که دش اوزینک
 وارثینه برکه وصیت اینسه یات کشی که وصیت اینکان مالنک یارتسی بولور وارثه وصیتی
 باطل بولور (اگرده آور و کشی بر خاتونغه بورچ برلن اقرار قیاسه یا که خاتونغه بر نرسه
 برلن وصیت اینسه یا که بر نرسه هبه قیاسه مونک صوگنده اول خاتوننی جفتلنسه وصیت
 اینوچی اولسه اقراری درست بولور وصیت برلن هبه سی باطل بولور (آور و آدم اوزینک
 اوغلینه بورچ برلن اقرار قیاسه اوغلی نصاری دیننک بولسه یا که شول اوغلینه مال هبه قیاسه
 یا که وصیت اینسه صوگره اوغلی اسلام دینینه کوسه آتاسی اولماسن بورون اقراریده
 وصیتی ده هبه سید باطل بولور بر آدم حقوق الله دن بولغان وصیتلر برلن وصیت اینسه
 فرض بولغان نرسه برلن وصیتی باشقه وصیتلر که تقدیم قیلنور کیرهک وصیت اینوچی اوزی
 تقدیم اینسون کیرهک تقدیم اینماسون مثلاً زکات بولن حج برلن وصیت کبی اگرده وصیت
 اینلگان نرسه لرفرض بولوده یا که نفل بولوده برابر بولسه لار وصیت اینوچی
 تقدیم اینکان وصیتی تقدیم قیلنور هر قیچان وصیت اینکان نرسه لرنک همه سینه
 مالینک اوچن بری یتماسلک بولسه (بر آدم فرض حج قیلدر و برلن وصیت اینسه بدل
 بیروب وصیت اینوچی نلک شهرندن بر آدمنی مکه که بیبارب حج قیلدر ولور اگرده وصیت
 اینکان مال آز بولوب وصیت اینوچی تورغان شهردن بیبارب حج قیلدر رغه یتماسلک بولسه
 قایو شهردن حج قیلدر غانده یتارلک بولسه شول شهردن قیلدر لور (بر آدم حج غه بارغانده
 یولده اجل وقتی ایرشوب وفات بولسه حج قیلدر و برلن وصیت اینسه اوزی تورغان شهردن
 بیباروب حج قیلدر ولور (بر آدم کورشی لریمه مین اولگاج فلان قدر مال بیبرسز
 دیو وصیت اینسه امام اعظم قاشنده بو وصیت یورطلاری وصیت اینوچی نلک
 یورطینه توتاشقان کیشیلرگه بولور اما مین قاشنده وصیت اینوچی نلک محله سنده
 توروچی کشی لرگه بولور کیرهک یورطلاری وصیت اینوچینک یورطینه توتاش بولسون
 کیرهک توتاش بولماسون نناک رسول اکرم (الجار اربعون داراهکنا وهکنا وهکنا)
 دیتی یعنی کورشی قرق یورته قدر اوکلن صولدن آرتنن معناسنده لکن
 بو حلی یعنی ضعیف دیگانلر (بر آدم مین اولگان صوگنده (صهر) لریمه یعنی قاین آتالار و مه
 فلان قدر مال بیبرسز دیو وصیت اینسه وصیتی خاتونی طرفندن هر بو محرم قرداشلرینه
 بولور اگرده وصیت اینوچی اولسه اولگان وقتده خاتونی نکاحنده بولسه یا یسه طلاق
 رجعینک عدتنده بولسه (صهر) لریمه دیو وصیت اینلگان صورتده بو خاتونک محرم بولغان
 قرداشلری وصیت که مستحق بولورلار (اگرده وصیت اینوچی اولگانده خاتونی طلاق
 بائنک عدتنده بولسه بو خاتونک محرم لری (صهر) لکن چغارلار و صیتکه مستحق بولاسلار
 (اگرده برکشی کیا ولومه دیو وصیت اینسه وصیت اینوچیکه محرم بولغان هر بر خاتونک

ایرینه بولور (اگرده برکشی قریبلرگه دیووصیت ایتسه وصیت ایتوچی که عمرم بولغان
 یاقن قرداشلردن هر بر یاقن قرداشکه بولور اما بووصیت که آتا و آنا و بالا کرماس
 (اگرده برکشی ننگ آتا برلن بر توغان ایکی ایر قرداشی دخی آنا برلن بر توغان ایکی
 ایر قرداشی بولسه مین اولسگاج فلان قدر مالوم قریبلرگه بولسون دیووصیت ایتسه
 وصیت آتا بر توغان ایکی ایر قرداشینه بولور (اگرده برکشی یاقنلارومه دیووصیت
 ایتسه بوکشی اولسگانه آتا برلن بر توغان بر ایر قرداشی قالسه آنا برلن بر توغان
 ایکی ایر قرداشی قالسه آتا برلن بر توغان بر ایر قرداشینه وصیت ننگ یارتسی بولا
 آنا برلن بر توغان ایکی ایر قرداشکه یارتسی بولا (اگرده برکشی قریبلرگه دیووصیت
 ایتسه بوکشی اولسگانه آتاسی برلن بر توغان بر ایر قرداشی بر قز قرداشی قالسه
 اوشنفاق آتاسی برلن بر توغان بر ایر قرداشی بر قز قرداشی قالسه وصیت آتاسی برلن
 بر توغان ایر قرداشی برلن قز قرداشینه بولور هر ایکسینه برابر بیر ولور آتاسی برلن
 بر توغان ایر قرداشی برلن قز قرداشینه بولماس (اگرده برکشی مثلا زید ننگ اهلینه
 مین اولسگاج فلان قدر مال بیررسز دیووصیت ایتسه امام اعظم قاشنده بووصیت زید ننگ
 خاتونینه بولور اما مین قاشنده زید که نفقه سی واجب بولغان کیشیلر ننگ همه سیننه بولور
 (اگرده برکشی مثلا عمر و ننگ اهل بیتینه مین اولسگاج فلان قدر مال بیررسز دیووصیت
 ایتسه عمر و گه نفقه سی واجب بولغان کیشیلر ننگ همه سیننه بولور اما عمر و ننگ آتا و بالالاریده
 وصیتکه کرر (هر آدم مین اولسگاج فلان کشی ننگ بالاسینه فلان قدر مال بیررسز دیووصیت
 ایتسه (موصی له) بولغان فلان ننگ قز بالالاری برلن ایر بالالاری آراسنده وصیت اورتاق
 بولور هر برسینه برابر بیر ولور اوشنفاق برکشی فلان کشی ننگ وارنلرینه مین اولسگاج
 فلان قدر مال بیررسز دیووصیت ایتسه وارنلر آراسنده وصیتنی میراث کبی بولور
 یعنی ایر بالاغه ایکی الش قز بالاغه برالش بولور (اگرده برکشی مین اولسگاج فلان
 کشینى ایومه اجره سز فلان قدر بیل توتارسز دیویاکه عمری بوی توتارسز دیووصیت
 ایتسه وصیت درست بولور اگرده فائده سیننه وصیت ایتلسگان کشی وصیت ایتوچیلرین
 بورون اولسه وصیت باطل بولور (اگرده برکشی مثلا بکرگه مین اولسگاج باقچه ملاغی یمشنى
 بیررسز دیووصیت ایتسه شول یلفی باقچه ننگ یمشى وصیت ایتوچی اولسگاج بکرگه بولور
 اگرده مثلا منگو مین اولسگاج باقچه ملاغی یمشنى بکرگه بیررسز دیووصیت ایتسه بکر اولسگانگه
 قدر باقچه ننگ یمشى بکرگه بولور (اگرده برکشی ایکنچی آدمنى وصی قیلسه یعنی
 مین اولسگان صوگنده مینم اشمنى قارارسون دیو تابشرسه وصی قیلوچی ننگ آلدنده
 وصی وصیلقنى قبول ایتسه آرتنده وصیلقنى قبول ایتمه سه آلدنده قبول ایتوی برلن
 وصی بولوب اولور اگر وصی وصیلقنى قبول ده قیلماسه قایتارماسه ده وصی قیلوچی

اولگاننگ صوگنده وصی اختیارلی بولور تلاسه وصیلقنی قبول قیلور تلاسه قبول قیلماسه
 (اگرده وصی اولمسه بولورون وصیلقنی قبول قیلماسه وصی اولگاج بر مرتبه وصیلقنی
 قبول قیلیم دیسه آنندان صوگره قبول قیللام دیسه قاضی وصیننی وصیلقن چقارماغان بولسه
 وصی بولور اگر قاضی وصیلقن چقارغان صوگنده قبول ایتمام دیسه ده سوزینه
 اعتبار قیلنماس (بر آدم اوزی اولگان وقتده بر فاسقنی یا که اسلام دیننمه بولماغان
 آدمنی وصی قیلوب قالدرسه قاضی وصیلقن چقارور باشقه کشینی تعیین قیلور اگرده
 وصی اولسه ایکنچی آدمنی وصی قیلسه بوایکنچی آدم اولگی میت ننگ ترکه سنده وصی
 بولور صبی بالاننگ مالند وصی ننگ حق صبی بالاننگ باباسیننگ حقن ان آرتوغراق
 یعنی تصرف خصوصنده اگرده اولگان وقتده آتا وصی تعیین ایتماسه وارثلرننگ
 باباسی آتامزلنده بولوب قالور*

(کسب - ادب) بیاننم، کیلگان کتاب

کسب ادب یعنی اخلاق حمیدننگ دنیا معیشی هم دین و طبیعت جهتندن مهم و مقصود بولغان
 شیئر جمله سنندن بولونم هیچ شک و شبهه یوقدر مسجد و خانقه لارده اولتوروب کسب
 ایتمی خلق قولنداغ نرسه فی طمع قیلوب تور و چیلار الله تعالی که توکل قیلوچیلاردان
 بولماینچه بلکه الله تعالی ننگ (فامشوا فی منا کبها و کلاوا من رزقه) آیه کریمه سیننگ
 خلاقی برلن عمل قیلوچیلاردان بولسه لار کیرک الله تعالی توکل برلن امر قیلغان کبی
 کسب برلنده امر قیلدی توکلننگ کسب که منافی بولماویدک بیک ظاهر بر شیدر توکلننگ
 معناسی برده کسب قیلما یقنه و سبینه کرشمه یکنه مقصود که اصل بولودان عبارة بولماوینه
 حدیث ربانی هم دلالت قیلا الله تعالی ایته در دیو رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 حدیث قدسیمه بیان قیلدی (عَبَى حَرَكٌ يَدُكَ اُنزَلُ عَلَيْكَ الرِّزْقُ) یعنی ای منم
 قلم قولوننی حرککندر رزق ایندر من معناسنک الله تعالی ننگ برده کسب سزده رزق
 بیدر و که قادر بولماقنک هم شبهه یوق شوننگ کبی خاتون سز بالا بیدر و که قادر بولونک هم شک یوق
 لکن الله تعالی مسببنی سبب بر ابرون قیلغانلقدان خاتون آلمی بالا صور اوچی آدمنی همه مز
 عقلینه خلل کیلگان آدم دیمز الله تعالی ننگ (فاذا قضيت الصلوة فانقشروا) دیگان
 قولنن کسب ننگ فرض بولوی بلنه در هم رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایته (ان الله
 تعالی یبغضُ الصَّخِيفَ الفَارِغَ) دیو یعنی الله تعالی سلامت بولوبک کسب قیلدی توکل
 قیلوبقنه باتقان کشیگه آچولانا آنما این کشینی دشمن کوره معناسنک حزانده ایته
 پدغمهر علیهم السلام کسب ایته لر ایدی مثلا اول بیدر یوزنک بغض ای ایگب آتی صو سبب
 اوسنرب اوروب تارتوروب ایکنک یا صاب آشاغان کشی آدم علیه السلام نوح علیه السلام
 سودا قیلدی هم بالقی اشینی بله در ایدی ابراهیم علیه السلام بوز صا توب سودا گیرک قیلدی

داود علیه السلام کولمه کلر یا صاب صاتا در ایدی سلیمان علیه السلام زنبیل یا صایدر ایدی
 ادریس علیه السلام کیدیم تگه در ایدی زکریا علیه السلام بالتاشی اشلیدر ایدی رسول اکرم
 صلی الله علیه وسلم غازی بولدی هر بر پیغمبر کسبکن خالی بولمادی چهار بار کرام رضی الله
 عنهم لردن ابوبکر الصدیق رضی الله عنه بوز صاتوچی بولدی عمر رضی الله عنه سغنیان
 یا صایدر ایدی هکدا عثمان رضی الله عنه تجارت قیلدی حضرت علی رضی الله عنه یازو
 یازدر ایدی اگوده کسب توکلنی منافی بولسه انبیاء کرام واصحاب عظام وسائر علماء
 اسلام ده توکل بولماغان دیور منمنی البته آلارنک ترکلی بزنگ توکل دن آرتوغراق بولغان
 (کسب دوره تولی) فرض بولغان کسب بار مستحب بولغان کسب بار مباح بولغان کسب بار
 حرام بولغان کسب بار (فرض بولغان کسب اوزینه هم نفقه سی واجب بولغان
 کشیلر که ز قلاتورغه کفایه قیلور لاق قدر کسب ایتو (مستحب بولغان کسب ایند گو قصد
 برلن کفایت قدر نمن آرتوقنی کسب قیلور مثلا مال حاصل ایتدیله فقیر بورد ایشلمه و باشقه فقیر لرر که
 انعام احسان قیلور مون مسجده و مئرسه لر بناء قیلور مون دین بولند و علم بولند مالومنی صرف
 قیلور مون دیو کسب ایتو (مباح بولغان کسب شول حلال نعمتلر برلن نعمتلنو و کورکام بولغان
 حلال بولغان کیدیلر فی کیدیو اوچون مستحب بولغان کسبکن آرتوقنی کسب ایتو حرام بولغان
 کسب ایند گو بولارغه صرف قیلورنی نیت قیلور دان باشقه مجرد مالنی کوبایتو اوچون و خلق
 آراسند مافتانوب و تکبر لنب یور و اوچون کسب ایتوننک رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 (مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا حَالًا لَمْ تَعْقِبْهُ الْمَسْئَلَةُ وَسَعِيَ عَلَى عِبَالِهِ وَتَعْطَفَ عَلَى جَارِهِ لَقِيَ اللَّهَ وَوَجْهَهُ كَالْقَمَرِ
 لَيْلَةَ الْبَيْتِ وَمَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا مُقَاغَرًا مَكْثَرًا لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ عَلَيْهِ عَضْبَانٌ) دینی یعنی برکشی
 حلال بولغان دنیائی کشیدن صورتان صافلانو اوچون و نفقه سی واجب بولغان کشیلر لرر که
 انفاق قیلو اوچون کور شیسینه شفقت قیلو اوچون ایسته سه یوزی آینک اون دور تنچی
 کیچه سی کبی نورلی بولغان حالده الله تعالی که یولقور و برکشی دنیائی مجرد مال آرتدر و مافتانوب
 اوچون ایسته سه الله تعالی که یولقور الله تعالی بو کشیگه آچولانغان بولور (علم ده کسب
 کبی دوره توری) فرض بولغان علم بار مستحب بولغان علم بار مباح بولغان علم بار حرام بولغان
 علم بار (فرض بولغان علم فرضلارنی اوتاو هم فرض واجب سنت دخی صحت فساد آرارونی
 آیرو اوچون محتاج الیه بولغان علم دخی اوزینک احوالنه واقع بولا تورغان حلال
 و حرامنی علم (مستحب بولغان علم شول کشی که ایراتوقصدی بران اوزی اوچون فرض
 بولغان مقتاردن آرتوق بولغان علمنی ایرانو) (مباح بولغان علم کمالات وزینت اوچون مستحب
 بولغان مقتاردن آرتوق بولغان علم (حرام بولغان علم عالملار آراسند مافتانوب یورر
 اوچون نادانلارنی اوزینه قاراتو اوچون حاصل ایتلنگان علم نناک رسول اکرم صلی الله
 علیه وسلم ایتکان (مَنْ تَعَلَّمَ عِلْمًا لِيُبَاهِيَ بِهِ الْعُلَمَاءَ يَمَارَى بِهِ السُّفَهَاءَ الْجَمُّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُلْجَمُ

من النار) یعنی برکشی علمنی عالمی آراسنک ماقتانو اوچون احوقلار برلن قچرشو
 اوچون ایرانسه اول کشینی قیامت کوننک او طمان بولغان جگان برلن جگاننمش بولور
 یعنی جگانلب عناب قیلنور (فائز) بزازیه ده اینته اصحابی زنگ کناپینه قاراو کیچ اویاغ
 توروب عبادت برلن اونکارودن آرتوق دی اوشنداق علم فقه دن درس بیروهم درس
 آلوقرآن او قوبرلن شغللغون آرتوق اوشنداق عالم کش عبادت قیلوچی کشیدن
 آرتوق چونکه عبادت ننگ فائزی عبادت قیلوچیننگ اوزینه گنه امام علم ننگ فائزی
 عبادت قیلوچیننگ اوزینه ده بولا باشقه کشیگه ده بولادخی عالم بولغان یاش جکت شریعتنک
 عالم بولماغان قارت کشیدن کرده چغوده مجلس اولنورده مقدم هم عالم کش قریش
 نسلنن بولغان نادان کشیگه مقدم امام زینوسی اینته عالم کش ننگ نادان کشیگه
 آرتوقلغی استاذ ننگ شاگردینه آرتوقلغی کبیر عالم کشیدن بورون نادان کشیگه
 سوز باشلاماسقه دخی عالم کشیننگ اوزینه اولنورماسقه دخی عالم کشیننگ سوزینی
 قایتارماسقه عالم کشیگه یروده بورون بولماسقه تیش (لکن عالم بولغان کشیگه اهلینه
 قاراب بار علمی برلن خدمت اینمک تیش اما هر صورالغان مسئله ده فتوی بیرو واجب توکل
 بلسه ده مگر اوزنن باشقه ننگ بومسئله فی بلماوینی بلسه شول صورتک فتوی بیرو واجب
 (آشاو اوج مرتبه ده) فرض بولغان آشاو بار مباح بولغان آشاو بار حرام بولغان آشاو
 بار فرض بولغان آشاو شول اوزنن هلاکک فی بیرو قدر هم آیاق استنن باصوب
 نماز او قورغه قدرت حاصل ایتارک مقدار آشاو رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اینته
 (ثَلَاثٌ لَا يَسْأَلُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا يُعْجِبُ بِهِ صَاحِبَهُ وَمَا يُؤَارِي بِهِ عَوْرَتَهُ وَمَا يَكْفِي بِهِ عَنِ
 الْحَرِّ وَالْقَرِّ) دیو یعنی اوج نرسه فی اشلاگان اوچون قیامت کوننک الله تعالی بنه اوردن
 سوال اینماس هلاککنی بیبرلک مقدار آیاق اوزره باصوب نماز او قورغه قدر
 بولورلک مقدار آشاو دان صورالماس دخی عورتینی ارترلک قدر کیگان کبیرمه ان
 صورالماس دخی اسسلکنن وصالقون لقمان صاقلانورلک قدری یا صالغان بنادان
 صورالماس (مباح بولغان آشاو عبادتک قوت بولونی قصد قیلوب تویغاچه آشامق
 حرام بولغان آشاو تویغان استنه آشاو مگر رمضانک سحرده روزغه قوت بولسون اوچون
 طویغاندان آرتوق آشاو حرام توکل دخی قوناق صیلاغانک قوناق اویالماسون اوچون
 طویغاندان آرتوق آشاو حرام توکل (کبیرم کیوده آشاو کبی اوج مرتبه ده) فرض بولغانی بار مباح
 بولغانی بار حرام بولغانی بار (فرض بولغانی شول نماز درست بولورلک قدر عورتینی
 ارترلک قدر دخی صالقولقنی واسسلکنی دفع قیلورلک مقدار کبیرم کیو) مستحب بولغان کبیرم
 کورکامک اوچون زینت اوچون دخی الله تعالی ننگ عمتلرینی اظهار قیلواوچون کورکام

کیمیلر کیوننناک رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایته (ان الله جمیل یحب الجمال کریم
 یحب الکریم جوادیحب الجواد) دیویعنی الله تعالی جمیل جمال فی دوست کوره کریم الله تعالی
 کریمنی دوست کوره دخی الله تعالی جوارد جواردنی دوست کوره ایکنچی حدیثک
 (ان الله یحب النظافة) کیلمدی یعنی الله تعالی پاکلکنی سویه دراوچونچی حدیثک (ان الله یحب
 ان یرى اثر نعمته علی عبده) دیدی یعنی الله تعالی اوزینک نعمت اثریننی بنکاسنده
 کورلگاننی دوست کوره در (حرام بولغان کیم تکبرلک اوچون کییللگان کیم) (سوزده
 کیم کی اوج مرتبه اوزرینه) مستحب بولغان سوز بار مباح بولغان سوز بار حرام بولغان
 سوز بار مستحب بولغان سوز تسبیح (سبحان الله) کبی تحمید (الحمد لله) کبی تکبیر
 (الله اکبر) کبی (تهلیل (لا اله الا الله) کبی صلوات (اللهم صلی علی محمد
 وعلی آل محمد) کبی (فاتحه) الله تعالی نک اسمینی ذکر اینکان کشیگه
 آرتنه بروصف ایارتمک مستحب بولور الله تعالی یا که الله عز وجل دیمک کبی
 اوشنداق الله اسمنی یازغان کشیگه ده آرتنه بروصف ایارتب یازمق مستحب بولور
 الله تعالی نک اسمینی ایشتکان کشیگه (جل جلاله) دیمک مستحب بولور یا که تعالی یا که
 تقس دیوراوشنداق رسول اکرم صلی الله علیه وسلم نک اسمینی ایشتکان هر آدم که ا
 صایون صلوات ایتمک مستحب بولور نناک رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 (من ذکرته عنده ولم یصل علی فقد جفانی) دیویعنی برکشی آلتنه من اسم ذکر
 قیانشه اسمینی ایشتکان آدم میکا صلوات ایتماسه تحقیق اول کش میکا جفا قیلدی
 معناسنده الله تعالی نک اسمی بر مجلسه تکرار ذکر قیلنسه بومرتبه جل جلاله دیوئنا
 ایتمسه کفایه قیلور دیگانلر اما رسول اکرم نک اسمی بر مجلسه تکرار ذکر قیلنسه
 تکرار صلوات ایتو مستحب بولور مباح بولغان سوزلر (مثلا حرام بولغان سوزلردن
 باشقه بولغان دنیا سوزلری کبی مثلا اوزکنن باشقهغه تور اوتور دیمک کبی سوزلر
 (حرام بولغان سوزلری بالغان سویله وغیبت سویله وسوز یرتو کشی سوگو علم ابرانودن باشقه
 نرسه ده کشیگه یالبارو کبی سوزلر نناک رسول اکرم صلی الله علیه وسلم (لیس من
 اخلاق المؤمن التماق الامن المتعلم لاستاذه والولد والوالیه والعهد لمولاه) دیگان یعنی
 یالبارو مؤمن بولغان بنده که مناسب بولغان خلقلاردن ایتمس مگر علم اویرانوی استاذینه
 یالبارسه بالا آتاسینه یالبارسه قل مولاسینه یالبارسه درست بولور (فاتحه) کتب (یالغان
 سوزلر) قبیح و حرام بولسه ده لکن حکمت و مصلحت اوچون دورت اوزنه یالغان سویله ونی
 درست کورگانلر بزی صوفشده مخالفینه مکر و حیل اوچون اوزی اوچون مراد و مقصود
 بولغان نرسه نک خلافینی موافق صورتده یالغانلاب ایتو ایکنچی مظلوم نک ظالمین ظلمنی

بیر و اوچون یا الفالاب اینو دخی ایکی دشمان بولوب ادرلگان مسلمان قرداشلر نك
 آراسنی صلح قیلو اوچون یاالغان سویلاو دخی دور تنچسی ایر نكی خاتوننی راض
 قیلوی اوچون یاالغان سویلاوی (تورلی فائده لی نر سه لر) بش اورونده نچ قوروب
 قرآن او قو حرام بولور برسی یوقلاغان کشی آلدونده ایکنچسی اش برلن مشغول بولغان
 کشی آلدونده اوچونچسی اذان اینتکان وقتده دور تنچسی نماز او قوچی یاننده بشنچسی
 جنب کشی یاننده (مسئله) بر آدم قرآن او قوسه قرآن اینتکان بوینچه اوزی عمل قیلماسه
 بو کشی قرآن فی عقارت قیلوچی بولماس بلکه قرآن او قوی برابر نك ثوابلی بولور او شنفاق
 بر کشی نماز او قوسه و گناه قیلسه نمازی برابر نك ثوابلی بولور معصیتی اوچون عاصی بولور
 (قبر لر اوستنه باروب درست رو اینتکه قرآن او قو مکروه تو گل هم میت گه ثوابی و اصل نك
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم (اتی نهیتکم عن زیارة القبور الا فزورواها) دیدی یعنی مین
 سزنی اولده قبر لر گه باروب زیارة قیلودان طیا دور ایدم آگاه بولونکر زیارة قیلونکر معنا سنده

﴿ فراض بیاننده کیلگان کتاب ﴾

و رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اینده در (تعلّموا الفرائض وعلّموها الناس فانها نصف العلم
 فرائض علمینی اوز کورده بلسکیز دخی باشقه آدم لر گه ده ایراتونکر آنک اوچون
 فرائض علم نك یار طسی معنا سنک فرائض فریضه نك جمعسی فریضه دیومیرانک وارثلار اوچون
 تقدیر قیلنغان الشلر گه ایقله الله تعالی نك کتابنده وارث لر اوچون تقدیر قیلنغان الشلر
 آلتی برسی (نصف) یعنی میت دن قالغان مال نك یار طسی ایکنچسی (ربع) یعنی میت دن قالغان
 مال نك دور تن بری اوچونچسی (دو) یعنی میت دن قالغان مال نك سیکردن برسی بلارغه (نوع
 اول) دیور لر دور تنچسی (ثلث) یعنی میت دن قالغان مال نك اوچون برسی بشنچسی (نلغان) یعنی
 میت دن قالغان مال نك اوج الشندن ایکی الشی آلتونچسی (سلس) یعنی میت دن قالغان مال نك
 آلتی الشندن برالش بلارغه (نوع ثانی) دیور لر بوالله تعالی نك کلامنده تقدیر قیلنغان آلتی
 الشلرنی آلوچیلارغه (اصحاب فرائض) دیور لر آرا جمعسی اون ایکی کشی دور تنسی ایر لر دن
 سکرزی خاتونلار دن ایر لر دن بولغانلار نك برسی (اب) یعنی میت نك آتاسی ایکنچسی (جد) یعنی
 میت نك آتاسینک آتاسی اوچونچسی (اخلام) یعنی میت برلن آتا باشقه آنا بر بولغان ایر
 قرداش دور تنچسی (زوج) یعنی میت نك ایری خاتونلار دن بولغانلار نك اولگسی (ام)
 یعنی میت نك آتاسی ایکنچسی (جان) یعنی میت نك ابیسی اوچونچسی (بنت صلیبه) یعنی
 میت نك اوزینک قزی دور تنچسی (بنت ابن) یعنی میت نك اوغلی نك قزی بشنچسی
 (اخت لای و ام) یعنی میت برلن آتا آنا بر بولغان قسز قرداش آلتونچسی (اخت لای)
 یعنی میت برلن آنا باشقه آنا بر بولغان قز قرداش (یدنچسی) (اخت لام) یعنی میت برلن
 آتا باشقه آنا بر بولغان قز قرداش سیکیزنچسی (زوجه) یعنی میت نك خاتوننی اما اجماع

برلن تەقدىر قىلىنغان فرضلار (ئاممات باقى) يعنى زوج بىرلن اېۋىن دن قالغان مەسئەلە دە آناغە
 اېۋىن دن قالغان مالنىڭ اچىن بىرى دىخى (سەم) يعنى مال مەترۈكە نىڭ يىدىن بىرى دىخى
 (تەم) يعنى مال مەترۈكە نىڭ تۈۋەن دن بىرى نىڭ ھولى بولغان مەسئەلە لىر دە

☀ (مجموع ورثه) ☀

صاحب فرض بولوب ھەم عەبە بولوب مېراث آلۋچىلارنىڭ جەمئەسى اۋن سېكز اېرلردن
 اۋن بىر خاتۇنلاردان سېكز اېرلردن بولغانلار بىرسى (اب) اېكەنچىسى (جد) اۋچۈنچىسى (اخ لام)
 دورتنچىسى (زوج) بىشەنچىسى (ابن) يعنى مېت نىڭ اوغلى آلۋنچىسى (ابن ابن) يعنى مېت نىڭ
 اوغلىنىڭ اوغلى بىنچىسى (اخ لاپ وام) يعنى مېت بىرلن آنا آنا بىر توغان اېر قىرداش
 سېكز چىسى (اخ لاپ) يعنى مېت بىرلن آنا باشقە آنا بىر بولغان اېر قىرداش تۈۋەنچىسى
 (عم) يعنى مېت نىڭ آتاسى بولن بىر توغان اېر قىرداش اۋنۈنچىسى (ابن عم) يعنى مېت نىڭ
 آتاسى بولن بىر توغان قىرداشىنىڭ اېر بالالارى اۋن بىر چىسى (ابن اخ) يعنى مېت نىڭ
 اېر قىرداشى نىڭ بالالارى خاتۇنلاردن بىرسى (ام) اېكەنچىسى (جد) اۋچۈنچىسى (بنت) دورتنچىسى
 (بنت ابن) بىشەنچىسى (اخت لاپ وام) آلۋنچىسى (اخت لاپ) يىنچىسى (اخت لام) سېكز چىسى
 (زوجه) جەدا بىكى تۈرلى (جد صەبىج) (جد فاسد) جە صەبىج شول مېت گە نەسبەنلەم كۈرەمگەن جە
 فاسد مېت گە نەسبەنلەم ام كۈرەمگەن جە اۋشنداق جە اېكى تۈرلى (جد صەبىجە)
 (جد فاسدە) (جد صەبىجە) شول مېت گە نەسبەنلەم مۇنث داخلى بولغان جە
 فاسدە مېت گە نەسبەنلەم جە داخلى بولغان جە .

☀ عصبه ☀

صاحب فرض بولغاندە صاحب فرض دان قالغان مالنى آلۋب صاحب فرض بولغاندە بىتون
 مالنى آلۋب صاحب فرض دن قالغاندە بۈدە مېراث آلۋى تورغان كىشىلەر گە عەبە دېۋرلەر
 عەبە اۋچ تۈرلى، عەبە بىنفسە (عەبە بىغېرە) عەبە مەغېرە عەبە بىنفسە شول مېت گە مۇخ
 نەم كۈرلەر بىرلن گە مەنقە بولغان اېرلەر (عەبە بىنفسە) دورت صەنڧ بىرسى (بىتون) يعنى مېت نىڭ
 اېر بالالارى اېكەنچىسى (آبام) مېت نىڭ آتالارى اۋچۈنچىسى (امەھەم بىنوالاخو) مېت نىڭ
 بىر توغان قىرداشلىرى ھەم بىر توغان قىرداشلىرىنىڭ اېر بالالارى دورتنچىسى (اعمام ھەم بىنو)
 (اعمام) يعنى مېت نىڭ آتاسى بىرلن بىر توغان قىرداشلىرى ھەم آلارنىڭ اېر بالالارى عەبە
 بىغېرە) ھەر بىر سەھى نەصف ياكە ئىلان بولغان خاتۇن اۋزىنىڭ اېر قىرداشى بىرلن عەبە بولۇر
 (عەبە بىغېرە دورت صەنڧ بىرسى (بنت مەع ابن) يعنى مېتنىڭ اۋزى قىزى اۋز اوغلى بىرلن عەبە
 بولالاېكەنچىسى (بنت مەع ابن مەع ابن) يعنى مېتنىڭ اوغلىنىڭ قىزى مېتنىڭ اوغلىنىڭ اوغلى
 بىرلن عەبە بولالاۋچۈنچىسى (اخت لاپ وام مەع الاخ لاپ وام) يعنى مېت بىرلن آنا آنا بىر بولغان
 قىز قىرداش مېت بىرلن آنا بىر بولغان اېر قىرداش بىرلن عەبە بولالاۋچۈنچىسى (اخت لاپ
 مەع الاخ لاپ) يعنى مېت بىرلن آنا باشقە آنا بىر بولغان قىز قىرداش مېت بىرلن آنا باشقە

قائىر بولغان اير قرداش برلن عصبه بولا (عصبه مع غيره) هر بر مؤنث ايكنهچى مؤنث برن
عصبه بولور (اغتلاب: ام) كهي (بنت صلب) برلن دخى (بنت ابن) برلن عصبه بولوب
اورله اوشىداق (اغتلاب) (بنت صلب) برلن دخى (بنت ابن) برلن عصبه بولا.

ذوالارحم

صاحب فرضده عصبه ده بولماينچه ميت كه قراينلرى بولغان كشلرگه ذوالارحم ديورلر
ذوالارحم ك. ميراث تيار ذوالارحم اون صنف برسى (ولد البنت) يعنى ميت نك
قزى نك بالاسى كيرك اير بولا كيرك قزى بالا بولسون ايكهچسى (ولد الاخت) يعنى ميت نك
قزى قرداشينك بالاسى كيرك اير بالا كيرك قزى بالا بولسون اوچونچسى (ابنة الاخ)
يعنى ميت نك اير قرداشينك قزى دورنچسى (ابنة العم) يعنى ميت نك آتاسى برلن
بر توغان اير قرداشينك قزى بشنچسى (خال) يعنى ميت نك آتاسى برلن بر توغان
اير قرداش آتونچسى (خاله) يعنى ميت نك آتاسى برلن بر توغان قزى قرداشى
يدنچسى (ابلام) يعنى ميت نك آتاسينك آتاسى سيكزنچسى (عم لام) يعنى ميت نك آتاسى
برلن آنا باشقه آنا بر بولغان اير قرداشى تونچنچسى (عمه) يعنى ميت نك آتاسى
برلن بر توغان قزى قرداشى اونونچسى (ولد الاخ لام) يعنى ميت برلن آنا باشقه آنا
بولغان اير قرداشينك بالاسى كيرك اير بالا كيرك قزى بالا بولسون.

قرق حال

فرض اياسى بولوب ميراث آلا تورغان اون ايكى صنفده قرق حال بار (ابده
اوج حال بارا گرده آتا ميت نك اير بالالارى برلن قالسه يايسه ميت نك اوغلي نك
اير بالالارى برلن قالسه (سلس) تيه ا گرده ميت نك برده بالاسى بولماسه دخى اوغلي نك
بالاسيده بولماسه اول وقتده آتا عصبه بولا گرده آتا ميت نك قزى برلن يا كه ميت نك
اوغلي نك قزى برلن قالسه فرض اياسى بولوب سلسنى آلا دخى عصبه بولوب فرض
ايرالردن قالغان مالنيده آلا (جد صوح) ميت نك آتاسينك آتاسنده دورت حال بار
ا گرده ميت نك اير بالاسى برلن يايسه اير بالاسينك اير بالاسى برلن قالسه سلسنى
آلا فرض اياسى بولوب ا گرده ميت نك برده بالاسى بولماسه جد عصبه بولا ا گرده جد
ميت نك قزى برلن يا كه اوغلي نك قزى برلن قالسه صاحب فرض بولوب سلسنى آلا عصبه بولوب
صاحب فرضدان قالغان مالنى آلا ا گرده جد ميت نك آتاسى برلن قالسه ساقط بولا برده ميراث آلمى

اخ لام

(اخ لام) ده اوج حال بارا گرده (اخ لام) بر بولسه سلسنى آلا بردن آرتوق بولسه (ثلث)
نى آلا ا گر ميت نك بالاسى برلن يا كه اوغلي نك بالاسى برلن قالسه دخى ميت نك
آتاسى برلن يا كه ميت نك آتاسينك آتاسى برلن قالسه ساقط بولا ميراث آلمى .

﴿زوج﴾

ایرده ایکی حال بارا گرده میتنك بالاسی بولماسه دخی اوغلینك ده بالاسی بولماسه زوج (نصف) آلا اکر میتنك اوز بالاسی یا که بالاسینك بالاسی بولسه ایرکه () بولور

﴿ام﴾

ام ده اوج حال بارا گرده میتنك بالاسی بولسه یا که بالاسینك بالاسی بولسه یا که ایروقز قرداشلردن ایگا بولسه ام گه (سئس) بولورا گرده میتنك بالاسینك بالاسینك بالاسیده بولماسه دخی ایروقز قرداشلردن ایگا بولماسه ام گه بنتون مالنك ئلئی بولور دخی ام گه ایر برلن خاتوننك برسندن قالغان مالنك ئلئی بولور ایکی مسئله ده ایر اولرب آنا آناسی خاتونی قالغان ده یا که خاتون اولب آنا آناسی خاتونی قالغانده.

﴿جدهء صحیحه﴾

جدهء صحیحه ده یعنی میتنك اناسینك آناسنده یا که آناسینك آناسنده ایکی حال بارا کیرک جا برب بولسون کیرک کوب بولسون سئسنی آلامیتنك آناسی بولماغان ده ا گرده میتنك آناسی بولسه جدهء ساقط بولا.

﴿بنات صلیبه﴾

بنات صلیبه ده یعنی میتنك اوز قزلارنده اوج حال بارا گرده بنت صلیبه بربولسه نصفنی آلا برددن آرتوق بولسه ئلئاننی آلار ا گرده میتنك اوغلی برلن قالسه عصبه بولوب ایکی قز بر ایرنك الشی قدر آلار (فائده) ایرلر قزلار برلن عصبه بولغانده ایرلر گه ایکی الش قزلارغه بر الش بولا)

﴿بنت ابن﴾

بنات ابن ده یعنی میتنك اوغلینك قزلارنده آلتی حال بارا گرده بنت ابن بربولسه نصفنی آلا برددن آرتوق بولسالار ئلئاننی آلار ابن ابن برلن قالسالار عصبه بولوب ایکسینه بر ایر آلغان الش مقباری آلار ا گرده بر بنت صلیبه برلن قالسه لار سئسنی آلار ا کر ایکی بنت صلیبه برلن قالسه لار بردد میراث آلملار ایکی بنت صلیبه برلن قالغانه ابن ابن بولسه عصبه بولالار میتنك اوغلی بولغانده ساقط بولوب بردد میراث آلملار

﴿اخت لاب وام﴾

اخت لاب وام ده یعنی میت برلن آنا و آنا بربولغان قز قرداشلرده بش حال بارا اخت لاب وام بربولسه نصف آلا برددن آرتوق بولسه لار ئلئاننی آلار میتنك آنا و آنا بربولغان ایر قرداشی برلن قالسه عصبه بولوب ایکی قزغه بر ایرنك الشی قدر آلار میت قزی برلن یا که اوغلینك قزی برلن عصبه بولالار قالغان ئلئنی یا که نصفنی آلار میتنك

اوغلى بىرلن دى اوغلىنىڭ اوغلى بىرلن دى مېت نىڭ آتاسى بىرلن دى آتاسىنىڭ آتاسى
بىرلن ساقى بولوب بىردە مېراث آلماسلار.

﴿اخت لاب﴾

اخت لاب دە يەنى مېت بىرلن آنا باشقە آنا بىر بولغان قىز قىزداشلىرىدە يەنى مال بارا كىردە
اخت لاب بىر بولسە نىسبىنى آلا بىردىن آرتۇق بولسە ئىككىنچىنى آلامىت بىرلن آنا و آنا بىر بولغان
بىر قىز قىزداش بىرلن قالسە سىدىنى آلا كىردە مېت بىرلن آنا و آنا بىر بولغان بىكى قىز
قىزداش بىرلن قالسە بىردە مېراث آلمى كىردە مېت بىرلن آنا و آنا بىر بولغان بىكى قىز قىزداش
بىرلن قالوب مېت بىرلن آنا باشقە آنا بىر بولغان بىر قىزداش بىرلن قالسە عىبە بولا كىردە
مېت نىڭ قىزلىرى بىرلن ياكە اوغلىنىڭ قىزلىرى بىرلن قالسە عىبە بولادىكى مېت نىڭ اوغلى
بىرلن اوغلى نىڭ اوغلى بىرلن آتاسى بىرلن آتاسىنىڭ آتاسى بىرلن ساقى بولوب بىردە مېراث آلمى

﴿اخت لام﴾

اخت لام يەنى مېت بىرلن آنا باشقە آنا بىر بولغان قىز قىزداشلىرىدا مال بارا اخت لام بىر بولسە
سىدىنى آلا بىردىن آرتۇق بولسە ئىككىنچىنى آلامىت نىڭ بالاسى بىرلن دىكى اوغلىنىڭ بالاسى دىكى
آتاسى بىرلن دىكى آتاسىنىڭ آتاسى بىرلن ساقى بولامېراث آلمى.

﴿زوجه﴾

زوجه دە يەنى خاتۇننىڭ بىكى مال بارا كىردە مېت نىڭ بالاسى دىكى بالاسىنىڭ بالاسى بولماسە
خاتۇن رېئىنى آلا كىردە مېت نىڭ بالاسى ياكە بالاسىنىڭ بالاسى نىڭ بالاسى بولسە ئىككىنچىنى آلا

﴿ادلہ﴾

بىرلن بىكى فرض بايىنىڭ بىرلن كىرگەن بىرلن قىزداشلىرىنى آلوپىنە دىلېل بىرلن مېت نىڭ
اوغلى بىرلن بايسە مېت نىڭ اوغلى نىڭ اوغلى بىرلن قالغاندىكى سىدىنى آلوپىنە دىلېل الله
تەلى نىڭ (وَلَا يُوْهِيهِ اٰكُلٌ وَاٰهَدٌ مِنْهُمَا السَّمْعُ اِنْ كَان لَّهُ وِلْدٌ) دىگەن آيتى يەنى مېت نىڭ
آنا و آنا سىدىن ھەر بىر سىدىن مەلنىڭ آلتىدىن بىرى بولورا كىردە مېت نىڭ بالاسى بولسە (بىرلن
مېت نىڭ بالاسى بولمىغاندىكى عىبە بولوپىنە دىلېل الله تەلى نىڭ (وان لم يكن له ولد وورثه ابواه
فلا تم الثلث) دىگەن قولى يەنى كىردە مېت اوچون بالا بولماسە آنا و آناسى مېراث آلماسلار
آنا سىدىن مەلنىڭ اوچىدىن بىرى بولورا مەناسىدىكى بىرلن بىلنە اوچىدىن بىردىن قالغان آتاغە
بولوپىلئىق البىنە صاحب فرضدىن قالغاننى آلغان كىشى عىبە بولا (مېت نىڭ قىزى بىرلن
ياكە اوغلىنىڭ قىزى بىرلن قالغان دە بىرلن مېت نىڭ عىبە ھەم فرض بايسى بولوب سىدىنى آلوپىنە
دىلېل الله تەلى نىڭ (وَلَا يُوْهِيهِ اٰكُلٌ وَاٰهَدٌ مِنْهُمَا السَّمْعُ اِنْ كَان لَّهُ وِلْدٌ) دىگەن قولى چىكىنە
ولسە لىقلىق بىرلن بالانىدە قىز بالانىدە شامىل مېت نىڭ بىرلن بالاسى بىرلن قالغاندىكى

البتة اب صاحب فرض بولوب سمدنى السدى قالغانى ابن كنه بولوبى
 ميت نك قزى بران قالغانده آتاغه فرض مطلق سدس بولا بنت كه نصف بولا قالغانى
 ينه آتاغه بولا چونكه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اينكان (أَلْحَقُوا الْفَرَائِضَ بِأَهْلِهَا فَمَا
 أَبَقَهُ الْفَرَائِضُ فَلَاؤُنْ رَجُلٌ ذَكَرَ) ديريغنى فرضلارنى اهلرينه بيرگز فرض ايا لرندى
 قالغان مالى ميت كه ايكي ياقن بولغان اير قرداشكه بيرگز ميت نك اوغليده اوغلي نك
 اوغليده بولغانده ايكي ياقن اير قرداش البتة آتاب بولغانده جهاب حكسه
 بولغانلى اوچون دليللى هم بير (اولادام) نك يعنى ميت بران آت باشقه آتاب بولغان
 اير وقز قرداشلرنك بير بولغانده سدسنى آللارينه دليل الله تعالى نك (إِنْ كَانَ رَجُلٌ
 يُرِثُ كَلَاةً أَوْ امْرَأَةً وَهِيَ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ) ديگان قولى يعنى اكرده
 ميراث آله تورغان اير نك ياكه خاتونك آتاسى وبلاسى بولماسه اير وقز قرداشلى
 بولسه هر برسينه مالنك سدس ببولور بو آيتده اجماع برلن اخ لام برلن اخت لام مراد
 ديگانلر اولادام نك برهن آرتق بو خنده نك آللارينه دليل الله تعالى نك (فَأَنْ كَانُوا
 أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهَمْ شِرْكًا فِي الثَّمَنِ) ديگان قولى يعنى اكرده اولادام كوب بولسالر
 ثلث ده اورناق بولدرلار زوجنك ميت نك بلاسى بولغانده دى بالاسينك بلاسى ده
 بولغانده نصف آلوينه بلاسى بولغان ده ربع آلوينه دليل الله تعالى نك (وَلِصَّامٍ نِصْفُ مَا تَرَكَ
 مِنْ زَوْجِكُمْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلِكُلِّ رَجُلٍ مِمَّا تَرَكَ مِنْ زَوْجِكُمْ نِصْفُ
 مَا تَرَكَ إِذَا كَانَ مَعَهُ ذُرِّيَةٌ مِنَ الْوَالِدِ وَإِن لَّمْ يَكُنْ لَهُنَّ ذُرِّيَةٌ وَكُنَّ إِخْوَتًا لِّمَا تَرَكَ
 فَالنِّسْبُ بَيْنَهُنَّ) ديگان قولى يعنى الله تعالى ايتنه خاتونلارغه بولور اكر خاتونلار نك
 بلاسى بولماسه اكرده خاتونلار نك بلاسى بولسه سزكه خاتونلار نك بلاسى بولغان مالنك
 دورتدن برى بولور زوجه نك ميت نك بلاسى بولغانده ربع آلوب بلاسى بولغانده
 ثمن آلوينه دليل الله تعالى نك (وَلَهُنَّ الرِّبْعُ مِمَّا تَرَكَ كَمَا تَرَكَ لَكُمْ وَلَهُنَّ الْوَلَدُ فَلَهُنَّ
 الثَّمَنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ) ديگان قولى يعنى الله تعالى ايتنه خاتونلارغه سز قالدرغان مالنك دورتدن
 برى بولور اكر سز نك بالا نك بولماسه اكرده سز نك بالا نك بولسه خاتونلارغه سزدن قالغان
 مالنك سيكوزدن برى بولور معنا سندن (ام نك ميت نك بلاسى بولن قالغانده دى بالاسينك
 بلاسى برلن قالغانده سدس آلوينه دليل الله تعالى نك (وَلَا بُوَيْهَ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ)
 مما تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ) ديگان قولى يعنى ميت نك آنا و آناسينك هر برسينه ميت دن
 قالغان مالنك آلتيدان برسى بولور اكرده ميت نك بلاسى بولسه ام نك ميت نك اير
 وقز قرداشلردن ايكوى برلن قالغانده سدس آلوينه دليل الله تعالى نك (فَأِنْ كَانَ لَهُ
 إِخْوَةٌ فَلِلْمَوْلَى السُّدُسُ) ديگان قولى يعنى اكرده ميت نك قرداشلى بولسه آناسينه مالنك
 آلتيدان برسى بولور جده صيغه نك كيرك كيرك كوب بولسون سدس آلوينه

دليل رسول الله نك (اَطْعَمُوا الْجِثَاتِ السَّمْسِ) ديگان قولى يعنى جەلرگە مېت مالينك
 آلنيدن بىزىدىن اطعام قىلوگىز معناسىدە بىت صلب نك بىر بولغاندە نىسفى آلويىنە دليل
 الله تعالى نك (وان كانت واحدة فلها النصف) آهنى يعنى اكرده مېت نك اوز قىزى
 بىر بولسە مالنك يارطسى بولور معناسىدە بىت ابن بىت صلب بولماغاندە بىت صلب
 حكمنە بولغانلىقى اوچون دليللر بىر (اءت لاب و ام) نك بىر بولغاندە نىسفى آلوب كىر
 بولغاندە ئىلثان آلوب اخ لاب و ام بىرلن قالغاندە عصبە بولولار بىنە دليل الله تعالى نك
 (قل الله يفتيكم فى الكلالة ان امرؤ هلك ليس له ولد وله اءت فلها نىسفى ماترك وهو يرثها
 ان لم يكن لها ولد فان كانتا ائنتين فلهما الثلثان ماترك وان كانوا اخوة رجالا ونساء فللذكر
 مثل حظ الانثيين) ديگان قولى حاصل و مقصود بولغان معناسى بىر اير ارسە بالاسى
 بولماسە قىز قىزداش بىنە مالنك يارطسى بولور (شونك كى قىز قىزداش نك بالاسى
 بولماسە اير قىزداش بىنە قىز قىزداش بىنە ميرات آلور) اكرده بالاسى بولماغان
 اير نك قىز قىزداش لرى ايكو بولسە مالنك اوج الشندن ايكى الشى
 تيار اكر قىز قىزداش لرى اير قىزداش لرى بىرگە قالسە لار عصبە
 بولولار بىر ايرگە ايكى خاتون الشى بولور مېت نك قىز قىزداش لرى
 بىنك اوز بىنك قىزلارى بىرلن دىخ اوغلى بىنك قىزلارى بىرلن عصبە
 بولويىنە دليل رسول الله نك (اجعلوا الاخوان مع البنات
 عصبته) ديگان قولى يعنى قىز قىزداش لرى قىزلار بىرلن
 * * (عصبه قىلوگىز معناسىدە) * *

﴿ فهرست ﴾

دلیل شرعی و حکم شرعیلمر	۷۳	بیان هر قیاسوسینک	۲	کتاب الایمان	۲
افعال مکلفین	۷۵	آیندمن حدیثدن	۳	الله تعالی ننگ فبوتیه	۳
افعال مکلفین ننگ	۷۶	دایلملری بولن	۳۶	صفقلاری	۳
احکامی	۷۷	انبیاعظام ننگ قسقهلق	۳۶	الله تعالی ننگ سلبيه	۳
کتاب الوضوء	۷۷	اوزره تاریخلاری	۳۵	صفقلاری	۳
طهارتننگ فرضلاری	۷۷	تورلی تاریخلار	۳۵	الله تعالی ایندیرکان	۳
طهارتننگ سننلری	۷۷	تاریغ نبطی	۳۵	کتابلارغه ایمان روشی	۳
طهارتننگ مکروهلاری	۷۸	عبرانیلار(رولارتاریغی)	۳۱	رسول بولن نبی آر ننگ	۵
طهارتننگ منهی بولغان	۷۹	قبطی لار تاریغی	۳۲	آبورما	۵
نوسه لره طهارتنی	۷۹	تاریغ میلادی	۳۲	افضل الانبیاء محمد عم	۵
سنده تورغان نوسه لار	۷۹	تاریغ هجری	۳۳	رسول اکرم ننگ نسب	۵
طهارتننگ مستعجب	۷۹	حلافة بیانی	۳۶	شریفی	۵
وادب لری	۸۰	ازواج النبی علیه السلام	۳۸	درست حدیثلر	۶
غسل مسئله لری	۸۰	اولاد النبی علیه السلام	۳۸	اعتقادده منهب	۷
صو فصلی	۸۱	اسما النبی علیه السلام	۳۸	عملک دورة مذهبنی بلو	۷
نجاست فصلی	۸۲	خصائص النبی عم	۳۹	مناقب و تاریخلاری بولن	۷
قیو سئور تیمم	۸۳	معجزات النبی عم	۵۰	اهل السنة والجماعتننگ	۸
مسئله لری	۸۳	کرامات الاولیاء	۵۳	تفصیلا اصولینی بیان	۸
حیض نفاس استعاضه	۸۷	اشراط الساعة	۵۴	معجزله فرقه سیننگ	۱۰
بیانی	۸۷	عشرة مبشره	۵۵	ظهوریننگ سببی	۱۰
صاحب قدر	۸۸	جنت و تعرف اسملری	۵۵	اهل السنة والجماعة قاعن	۱۱
تطهیر النجاسة	۸۹	کتاب الادعیه	۵۵	لرندن بکرمی تورلی	۱۱
استنجا بیانی	۹۰	کوب تورلی رسول اکرم	۵۴	قاعن فی اجمالابیان قیلو	۱۱
کتاب الصلوة	۹۱	صلی الله علیه و سلمدن	۵۵	احوال آخرتنی دلیللری	۱۶
		روایت قیلنغان دعالمار	۵۵	بران بیان قیلو	۱۶
				کفرنی نوعلری بولن	۱۹
				بیان قیلو	۱۹
				مسائل فروعیه	۱۹
				الوع گناهلارنی تفصیلا	۲۰

۲۷۴	حصبه	۲۵۳	حجر بیانند کیلگان	۲۴۱	حدی موجب بولغان
۲۷۵	ذوالارحام	کتاب		۲۴۲	نرسه لر هم موجب
۲۷۵	قرق حال	حد بلوغ	۲۵۳	۲۴۳	بولغان نرسه لر
۲۷۵	اخلام	خنثی	۲۵۴	۲۴۴	اشربه بیانند کیلگان
۲۷۶	روج	اخرس	۲۵۵	کتاب	
۲۷۶	ام	اقرار بیانند کیلگان	۲۵۶	۲۴۵	شرب حدی
۲۷۶	جده صحیحیه	کتاب		۲۴۶	ایسرتکچ اچماکر حقند
۲۷۶	بنات صلیبیه	اقرارغه متعلق مسئله لر	۲۵۶	۲۴۷	وارد بولغان حدیث لر
۷۶	بنت ابن	رهن بیانند کیلگان	۲۵۶	۲۴۸	قتل حدی
۲۷۷	اخت لاب وام	کتاب		۲۴۹	سرقه هم حد سرقه
۲۷۷	اخت لاب	وصیت بیانند کیلگان	۲۶۴	۲۵۰	تعزیر
۲۷۷	اخت لام	کتاب		۲۵۱	اضحیه بیانند کیلگان
۲۷۷	زوجه	کسب و ادب بیانند	۲۶۹	کتاب	
۲۷۷	ادله	کیلگان کتاب		۲۵۲	ذبایح بیانند کیلگان
		فرائض بیانند کیلگان	۲۷۳	کتاب	
		کتاب		۲۵۳	هجه بیانند کیلگان
		مجموع ورثه	۲۷۴	کتاب	
				۲۵۴	اکراه بیانند کیلگان
				کتاب	